

Kiadóhivatal: H. Károlyi

NAGYKANIZSA

Kiszámlázva 1.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A munkatársak által közreadottak a munkatársak által közreadottak. — Készen állunk megvárakozni az érkezőkkel és minden kérésre készen állunk a munkatársak.

Munkatársak és a munkatársak által közreadottak. — Készen állunk megvárakozni az érkezőkkel és minden kérésre készen állunk a munkatársak.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KLÓNTÉTEL ÁRAK:

Helyben	Pénzben
Négyzet oldalra:	Négyzet oldalra:
Egy oldalra: 1.20 K.	Egy oldalra: 1.50 K.
Négyzet oldalra: 3.50	Négyzet oldalra: 4.50
Félszáz oldalra: 7.00	Félszáz oldalra: 9.00
Egy oldalra: 14.00	Egy oldalra: 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, akik munkatársak és munkatársak munkatársak 50 fillér.

Egyes szám ára 6 fillér. — Készletgyűjtés 6 fillér.

XXXVIII. évf. 223. szám.

Nagykanizsa, vasárnap 1911. október 1.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Gerő Soma

kártyos és díszítő

Nagykanizsa, Király-utca
(Hoch-féle ház.)Elvállalok minden e szak-
mába vágó munkát:

angol bőr és szalagarni-
tarak, függönyök, dívá-
nyok, madracok és rolet-
tak készítését, papirkár-
pítást. — Javítások és
alakítások gyorsan és ol-
csón eszközöltetnek. 5661

Régi, jóhírnevű, fényesen menő,
Pákán a Főtéren levő

korcsmaüzlet

más vállalat miatt azonnal eladó.
A korcsma helyiség áll egy ven-
dégzsoba, 1 étterem, 2 szálló szoba,
saját lakás konyha, speiz és mel-
lék helyiségekből. Bővebb értesi-
tést ad BREIER GYULA tulajdo-
nos Sárvár (Vasm.)

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár min-
denre alkalmas és kártyos

Butorokban.

Készíték és nagy válasszékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék . . . 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-dívánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézudas szőnyeg-
dívánokat . . . 80 K-tól.
Szövet dívánokat . . . 40 K-tól.
Ottománokat . . . 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövegekben

SOMOGYI EDE

kártyos butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczi-utca
(Városház épület).

4 LEGFINOMABB
kávéfaj keveréke
a Kardinal
pörkölt kávé
1/2 kg. K 1.10
naponta friss pörköltés
Schwarz és Tauber
cégnél. 5665

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sírcsokrok előre megrendelhetők
Petermann József élő és művirág kereskedés-
ben Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai: 2, 4,
6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-keresztek árai: 4, 6, 8, 10, 12,
15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre! Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán,
Narcis, Crocus, Iris, Lilium, Ekevirágok stb. Jácint
hajlató üvegek, a legutányosabb áron. —
Magas törzsű alma és körtefák: 1 drb. 1 K, — 10 darab 9 K, — 50 darab 40 K,
100 drb. 7b korona. Törpefák: 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák: 40—50 fillérben.
Spargá török 3 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kert-
szetében Báthory-utca 22. sz.

Egy jó házból való ügyes

varróleány

20—30 korona fix havi fizetéssel,
azonnali felvételre kerestetik. 5753
Bővebbet Kossuth Lajos tér 21. sz.

Csinos

négy szobás lakás

a város közepén november hó 1-től
kiadó. — Cim a kiadóhivatalban.

Értesítés! Van szerencsém a n. é.
közönség b. tudomására
adni, hogy a budapesti cipész üzletemet
ide helyeztem át.

Ajánlom a saját készítésű uri női és gyermek
cipőmet a legjobb kivitelben a legolcsóbb
árban. Javítások gyorsan, méltányos árban
eszközöltnék. Szíves pártfogásukat kérve,
maradok teljes fizetéssel

MOLDOVÁNY JÁNOS
Nagykanizsán

Deák Ferenc
tér 5. szám. 5630

BORBÉLY ÉS FODRÁSZ- TEREM ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség
szíves tudomására adni, hogy 15
év óta fennálló

Borbély és fodrász-üzletemet

a legmodernebbul, vízvezetékekkel,
minden vendég részére külön mosdó
asztallal és minden higiénikus kö-
nyelemmel felszerelve, a Szarvas-
szálloda épületébe helyeztem át.
Szíves pártfogást kér

Fodor (Fleischhacker) József.
Hajmunkák elfogadtnak!

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös
gondtal készülnek.
Mértékül egy viselt cipő is elég.

KOHN SAMU

Első nagykanizsai villany-
erőre berendezett kut- és
vizvezeték berendezési vállalata Nagykanizsa, Magyar-u. 3.

Elvállalok új kutak felállítá-
sát, klosett, fürdőszoba és
vizvezeték uradalmi lak-
helyek s gazdasági épü-
leteknél 5565

szakszerű beren-
dezését, ugyanintén ja-
vításokat is
szolid árat mellett!
Kíváncsi költségtérítéssel
díjmentesen szolgálunk.

A legjobb övsze-ként fertőző
betegségek ellen,

KOLERA,
gyomor- és alvétel bántalmak-
nál és mint ültető ital is, ivó-vagy
savanyuvízrel hígítva elismerten
kifutó szolgálatot tesz a

Gróf Keplevich István utódai

Cognac Budafok. 5604

Bel- és külföldön kizárólag DISZOK-
LEVÉLLEL küldetnek. Működési helyek.

A „Dunántuli parcellázó és finanszírozó bank részvénytársaság” alapítási tervezete.

Alulírt alapítók, „Dunántuli parcellázó és finanszírozó bank részvénytársaság” czég alatt Nagykanizsa székhellyel részvénytársaságot alapítanak. A vállalat tárgya ingatlanok parcellázása és mezőgazdasági hasznosítása, a bank és áruüzlet minden ágának művelése és az ezen üzletággal kapcsolatos bármilyen néven nevezendő ügyletek kötése, különösen pedig:

1. Ingatlanok parcellázása, az eldarabolt ingatlanokra kölcsönök nyújtása, ingatlanok vétele és eladása, bérbe vétele és adása s oly ügyletek kötése, melyek ingatlanok értékének emelését és értékesítését mozdítják elő.

2. Bármely üzletkörü mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari vállalatok alakítása és finanszírozása, ezek ügyvitelében és üzemeiben való társas részvétel, consortiális ügyletek kötése, könyvkövetelések leszámítolása és tőzsdei megbízások teljesítése.

3. Mindennemű áruügyletek kötése, értékpapírok eladása és vétele, képviselések és ügynökségek létesítése és elvállalása, raktárházak és árucarnokok létesítése, berendezése és üzemben tartása, bérbe vétele és adása.

Mindezen ügyleteket a társaság úgy önállóan, mint másokkal együtt és úgy a saját részére, mint bizományban elvállalhatja és fogadtathatja.

Az alapítandó részvénytársaság 90 évre alakul, mely időtartam a létesítendő alapszabályokban meghatározandó feltételek mellett meghosszabbítható.

A vállalat 500.000 K alaptőkével alakul. Az alaptőke 5000 drb. 100 (egyszáz) K névértékű névre szóló részvényből áll. A részvényjegyzés alkalmával minden egyes részvényre a névérték 30%-a vagyis részvényenkint 30 (harminc) korona, ugyancsak alaptási költségekre és illetékekre részvényenkint 2 (kettő) korona fizetendő le az ivartó alapító kezére. Az alaptőke további 70%-ának mikénti befizetése felől az alakuló közgyűlés fog határozni.

Az aláírás zárhatárideje 1911. évi október hó 12. napjának déli 12 órája.

Alulírt alapítók fentartják maguknak a jogot, hogy a társaság igazgatóságát az első három üzletévre ők nevezzék ki.

Ugyancsak fentartják maguknak az alapítók azt a jogot is, hogy az ezen tervezetben meghatározott fizetési feltételek mellett 2500 drb. részvényt megtarthassanak, úgy, hogy aláírásra csak a még fennmaradó 2500 drb. részvény bocsáttatik. Tulajegyzés esetén maguknak az alapítók fentartják, hogy a jegyzéseket megfelelően redukálják.

Alulírt alapítók a fenti tervezet alapján a Dunántuli parcellázó és finanszírozó bank részvénytársaságnak általunk fenn nem tartott 2500 drb. 100 K névértékű névre szóló részvényét ezzel nyilvános jegyzés alá bocsátjuk.

Kelt Nagykanizsán, 1911. évi szeptember hó.

Keltz Sándor

cs. és kir. kamarás, földbírtokos Pál

Dr. Kreisler József

ügyvéd, Nagykanizsa

Dr. Weisz Lajos

ügyvéd, Nagykanizsa

Breuer Izidor

földbírtokos, Bagólasáncz

Gróf Keglevics Béla

nyug. pénzügyi tanácsos, Budapest

Riedl Jenő

földbírtokos, Cerje-Tuzs

Fischer Gedeon

földbírtokos, Zalátárnok

Wolf Ádám

bérlő, Rétszilaspuszta

Néptakarékpénztár részvénytárs.

Nagykanizsa

Josifovits Milivoj

magánzó, Nagykanizsa

Gellért Henrik

takarékpénztár igazgató, Nagykanizsa

Szmodiss Viktor

földbírtokos, O-lse

Konold Frigyes

gazdálkodó, Nagykanizsa

Pauk Vilmos

mérnök, Nagykanizsa

Dr. Havas Hugó

ügyvéd, Nagykanizsa

Irmier József

magánzó, Nagykanizsa

Nagykanizsán, a katonai gyakorlótéren.

Circus

STRASSBURGER

ma este 8 órakor

== NAGY == GALA-PREMIER

Szenzációs még eddig nem létezett műsorral

Vasárnap, október 1-én

délután 4 órakor — 2 nagy díszelőadás — este 8 órakor

A délutáni előadásban gyermekek 12 éves korig és katonák felhelyarat fizetnek. — Minden előadásban fellép az elefánt-csoport, az idomított fókák és a 12 mameluk-arab.

Vasárnap, délelőtt 10—12 óráig az állatsereglet és istállók nyilvános megtekintése, felnőtteknek 20 fillér, gyermekeknek 10 fillér.

Helyárak: Páholyútlón K 4.—, zárszékek K 3.—, I. hely K 2.—, II. hely K 1.50, III. hely K 1.20, karzat 60 fillér.

Jegyek előre vásárolók SCHWARRZ és TRUBER dohánygyáruhádjában.

Hétfőtől kezdődőleg 10—12 óráig:

Rendkívül érdekes nyilvános próbák.

Felnőttek 40 fillér, gyermekek 20 fillér.

Ha üde és finom arcodért óhajtsz:

Használjon

Irma

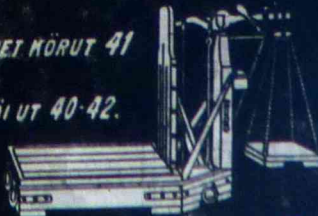
crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárán
Nagykanizsán.

**MAGYAR
MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST**

IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41
GYÁR:
GYÖMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI, KERESKEDELMI és VASUTI
MÉRLEGEK.
MEGVISELŐN KERESZTETNEK.

Nagykanizsa
NAGYKANIZSA

TELEFON-SZÁM 78

A közérdeket és a közügyeket a legbiztosabb és leggyorsabb módokon kezelni. — A közérdeket a legbiztosabb és leggyorsabb módokon kezelni. — A közérdeket a legbiztosabb és leggyorsabb módokon kezelni.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KÖLTSÉGTÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
Előfizetés	Előfizetés
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egy évre 14.-	Egy évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, közérdeklődési és egyéb közhasznú munkákért 50 fillér.
Egyéb közérdeklődési munkákért 50 fillér.
Egyéb közérdeklődési munkákért 50 fillér.

XXXVIII. évf. 223. szám.

Nagykanizsa, vasárnap 1911. október 1.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Zalavármegye közegészségügye.

Erélyes hatósági eljárás.

Nagykanizsa, szeptember 30.

Mindenki teljes megnyugvással láthatta, hogy a Sormoson felüldött kolera eset alkalmával milyen erélyes hatósági intézkedés történt a vesz terjedésének megállítására.

Ez a megnyugtató tapasztalat kötelességünkkel teszi, hogy általában megállapítsuk Zalavármegye közegészségügyi helyzetét, illetve rámutassunk arra: mily örvendétes haladás tapasztalható a közegészségügyi téren. Mert amilyen szigorú kötelességtudással mutattunk és mutatunk rá minden alkalommal a közegészségügyi téren tapasztalható lazaságra, lazaságra vagy mulasztásra: éppen olyan elismerő véleménnyel vagyunk a dícséretes gyorsaságra, erélyes hatósági intézkedésre vonatkozóan. Hisz mi, akik már három évtizedet meghaladó időtartamon át közvetlenül láttuk, figyeltük: minő állapotok uralkodtak Zalavármegye közegészségügye téren, — mi tudjuk csak igazán őszintén méltányolni és becsülni a mai helyzetet; mert módunkban van elfogulatlanul összehasonlítani ezt a régebben volt állapottal.

Ezzel nem akarjuk azt mondani, mintha a vármegye közegészségügyének nem voltak volna kiváló, lelkes, odaadó munkásai, akik — mint a boldogult jó öreg Tersánczy József orvos is — a kötelességtudásnak igazán eszményi színvonalán küzdöttek a közigazgatási ügykörök között a közegészségügyi ügykörnek homlokterbe helyezéséért, de hát bizony-bizony a legszentebb akarat is szárnyaszegett lett sokszor a jogosan várt hatósági támogatás hiányában. Az akkori, az orvosok nem-egyszer kétségbeesett sziszifusi munkát végzik, mikor az itt ott felüldött járvány ellen folyó küzdelemben kellett verejtékeznük, hónapokon át eredménytelenül.

De hát erről most ne is beszéljünk! Mutassunk rá inkább örömmel és megnyugvással arra a tapasztalatra, hogy ma már örösi haladást mutató képe van vármegye közegészségügyének. Ma már egyetlen koleras-beteg lázas védelmi munkát vált ki a vármegye közigazgatásának minden vonalán. Alispán, megyei főorvos, főszolgabíró, járási orvos, köröri orvosok és helyszínen teremnek. És itt a vármegye első tisztviselője, az alispán maga végezteti a legvégre nem hajtott intézkedéseket.

Ugyanilyen gyors intézkedést tapasztalunk a vármegye közegészségügyi hatóságán élők alispán, Arvay Lajos részéről a Sümegyen fölépelt vérfas-rágály alkál-

mával. Ez a nagy erélyesség az intézkedések gyors fogantatásában szép eredményt mutatott föl még az állategészségügy téren is a legutóbb volt száj- és körömfajás grasszálásakor. Ez a dícséretes erélyesség állította meg a trachomának ijesztő mértékkel megindult terjedését. És ami még ezzel a veszedelmes rágállyal szemben védekezési tennivalónk van, — azt is bizonyára közigazgatási hatóságnak erélyessége fogja kiszorolni.

Szóval: a legutóbb tapasztaltak alapján kötelességünk leszzegezni a

vármegyei közvéleménynek azt a megnyugtató elismerését, hogy Zalavármegye közegészségügyi helyzete Arvay Lajos alispánnak és a vezetése alatt álló közigazgatás szerveinek példás erélyessége által dícséretes színvonalra emelkedett. És ha az e téren igazán sokat mindent érő erélyesség értékét a vármegye közönsége mindenütt meg fogja érteni: akkor Zalavármegye közegészségügye is elérheti mihamarabb a példás színvonalat, úgy az ember-egészségügy, mint azt az állategészségügy téren.

Lehet-e megélni Nagykanizsán?

Nincs hivatalnoklakás.

A mellékutcák lakásodui.

Saját tudósítónktól.

Rég talált újságcekk Nagykanizsán olyan általános érdeklődésre, mint a cikksorozatunknak ma egy hete megjelent első lejezete, mely a nagykanizsai piaci misztériumról közölt megdöbbentő adatokat. Bűntudat vagyunk abban, hogy ez az érdeklődés csak fokozódott amaz ígéretnkre, hogy a még általánosabb nagykanizsai nyavalyáról, valamely vonatkozásban talán mindenkét érintő lakásingükről írunk. Kanizsai lakásingü: kimeríthetlen témája a helyi újságírásnak. A Szahatánál reménytelenebb sivársága, a kultúra magas fokán álló városunknak. Az ember azt se tudja, hol vegyen fel valami fonalat abból a rengeteg panasz-csomóból, ami redakciónk déris létköréi is néha oly nyomasztóvá tudja tenni.

Tén legjobban lesz ott kézen, hogy mibe kerül Nagykanizsán egy elfogadható ur lakás (akad ilyen is) évi bére. Az új, már javított állami lakbérskála a IX. fizetési osztályba sorozott állami tisztviselőnek Nagykanizsán évi 700 korona lakbért juttat. Csak két példát hozunk fel arra, hogy ez az összeg mennyire elég ahhoz, hogy rendeltetésének Nagykanizsán megfeleljen. A Batfány-utca 2. számú házban egy 3 szobás urlakás bére 720 korona, a Kinizsy-utca 34/a szám alatt pedig 840. Felesleges mondani, hogy e két példa nem a kövezett, csatornázott, s igazán jól világított Korzóról való. Am jól van, legyen drága a lakás, csak lehessen benne lakni. De mit fedez fel e tekintetben csak a legfelültebb szemlélődés is? Alig lép ki az ember a legszorosabban vett belvárosból, oly előkelő mellékutcákban, mint aminők pl. a Caen-gy, Kinczay-utca, azazvala találja az ablakokig nedves lakásokat. Jó, hogyha a lakótrom nem a menyezeti verzi e lakások belső falát. S mi az építési elmulasztottak, csak a legkevésbé házigazda pótolja azt, a házak falának kátrány-szigetelőjei való elválasztását a fundamentumtól, ahonnan a víz szivárog. És még a jelenleg épülő új házaknál sem alkalmazták mindenütt az igazán alig valamibe kerülő kátrány és aszfaltkezelést. Ezeknek alkalmazását az építési

szabályrendeletbe kellene kötelező kényszer-képpen pótolni belefoglalni.

S mily nyomorúságos állapotok! Elhagyják a lakók a lakásokat? Hát hogyan hagyhatnák el, mikor bizonyos az, hogy ha kihurcolkodnak, még ilyen lakást se találnak többé. Már rég beletörődtek abba, hogy a nedves falaktól gyermekeik gövélykórosok, tüdővészsek, csenevésznek lesznek az utcán csak nem lakhatnak. Nagykanizsán egy évtizedet meghaladó idő óta alig épül más ház, mint egy-egy család, a tulajdonos részére való egyetlen lakást magában foglaló urház. Bérház, olyan, amihez a pósta és vasutisítók, igazságügyi, pénzügyi hivatalnokok, a diplomások, a jobb módú kereskedők s másfélféleké igényei fűződnek, alig-alig épül s ha egy ilyen lakás megüresedik, arról a fél város beszél és valóságos versengés indul meg annak elfoglalásáért. Pedig Nagykanizsán a hivatalok és ezek személyzete egyre szaporodnak, részükre megfelelő új lakások azonban sokkal kisebb arányban létesülnek csupán. A minduntalan kelekező új házak és vendéglők is igen sok jobbajta lakást kiszorítanak és senki sem gondol arra, hogy ezeket pótolni jó lenne. Bizony az, hogyha holnap egy hat gyermekes tisztviselő a miniszter Nagykanizsára helyez, az nem fog hónapokig tartó hajszával se szerény vagyoni viszonyainak megfelelő lakást kapni. Pedig érdemes elgondolkodni azon is, hogy a kormányának joga van ahhoz is, hogy egy egész hivatalt áthelyezzen más városba, ha itt a hivatalnokok nem tudnak módjuknak és rangjuknak megfelelő lakásokhoz jutni. Szeretnők azt a X. fizetési osztályú tisztviselőt látni, aki 630. korona lakbérilletményért, pláne ha még 2-3 gyermeke is van, Nagykanizsán egy tisztviselőnek való lakást szeretni tudna. Ez az elképzelhető legnagyobb képtelenség.

Ezek a nyavalyák a még „jól szituált” központi állásúak Nagykanizsán. Zala tolla kellene azonban annak leírásához, hogy milyenek Nagykanizsa külső mellék-utcáiban a kisparancok, napzárások s

más mindenfajta szegény emberek ezrei nek lakásai, amiket igazán a legnagyobb jóindulat illethet csupán a „lakás” névvel. Oduk ezek. Legtöbbjük valami ötlete, amely jellegzetes vajmi rilkán takar a hamis külső. Sok sok százával sorakoznak. Ősi girbe-görbe mellékutcainkon azok a düledő kis viskók, melyeknek tetejébe a fejt verí bele a járókelő, ha pedig megcsúszik mellettük, lábával ablakukat zuzza be. Kultúremlerek szinte háborzongató egy-egy ilyen házacska dohos lakásaiba csak belépni is. Az emberi nyomorúság, mit e szegény emberek nagy vagyoni-lansága mutat, szinte megijesztődik a sok förtélem láttára, mit egyedül csak e lakásoknak emberi használatra való fejlesz képtelensége okoz. A külvárosok leirhatatlan lakásingüjét legjobban az jellemzi, hogy ha a közegészségügyi bizottságunk egyszer azt tűzné programjára, hogy végiglátogassa a házakat, bizonyos, hogy azok negyötöd részét kellené lakottatni, sőt minden habozás nélkül leromboltatni.

Pedig ki hinné el, hogy ezek a nyomorúságos odok a legkiütönbözőbb jövedelmi források, amelyek a legtöbb helyen valóságos uzsorakamatokat hoznak tulajdonosaiknak. Mindez persze főként a nagyarányú lakbértiltások révén lehetséges. Mert ha ezt megszüntetnék, ha a viskók gazdái valóságos jövedelmek után lennének megadóztatva, közülük a legtöbbben szeldobhatnák „házaikat” és a sietésnek helytöké fizesíték évig adómentes új házakat építtetni.

Egyébként a hozzáértők mondják, Nagykanizsán egyik fő oka az építkezés rendkívül lanyhaságának az, hogy az építetők a 15 évi adómentesség mellett nem találják meg számításukat. Olyan sokan mondják ezt, hogy el kell hinni, hogy így van. Városi akció van folyamlatban, hogy a nagykanizsai emeletes házak 18 évi adómentességben részesüljenek. Az ügy a pénzügyminiszter előtt van, ki már be is szerezte hivatalos információt. De az emeletes házak nem fogják kiküszöbölni az egész város immenzus lakásingüjét.

Meg kell szerezni minden kanizsai új háznak a maiinál sokkal nagyobb adómentességi kedvezményt, mert csak így várható a mai, immár teljesen tarthatatlan állapotok némi javulása. Legyen gondja erre az arra illetékeseknek. Az lesz Nagykanizsa igazi megváltója, aki mai ezernyi düledő viskói helyébe bármilyen cszközrel emberi házakat tud létesíteni.

Jön a főispán.

Sipeki dr. Balázs Béla kinevezése.

— Saját tudósítónktól. —

Budaestről táviratozzák a Zala-nak, hogy Sipeki dr. Balázs Béla miniszteri osztálytanácsosnak zalavármegyei főispáni kinevezését öfel-sége már aláírta és a kinevezés a jövő héten, talán már kedden, vagy szerdán megjelenik a hivatalos Budapesti Közlönyben.

Országgyűlés.

A közös hadsereg kritikája.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, szept. 30.

A Ház mai ülésén Návay Lajos elnök. Bemutatta nyolc város függetlenségi pártjainak kérvényeit, melyek a véderő-reformot ellenzik és a választójogot követelik. Kun Béla rövid ellenzéki felszólalása után egy tegnapi maradt névszerinti szavazás következett.

A véderővitához Preszli Elemér pártunkfői 48-as képviselő szót, kijelentve, hogy a honvédség igérete nem vívmány, mert az már a 67-es kiegyezésben benne foglaltatott. A közös hadsereg nemzetietlen jellegű eseteli és a sémák szerint dolgozó hadvezérek tehetetlenségét. Ezeknek alig 20 percentje tud magyarul. A magyar kormánynak pedig alig van befolyása a hadsereg dolgaiba.

Az interpellációk közül legfontosabb volt Kállay Ubulé, aki az új hadügy-miniszter nyilatkozatai miatt tett kifogásokat, melyek a katonai terhek fokozását helyezik kilitásba. Déry Zoltán pedig a jövő évi költségvetést sürgeti, nehogy ismét exlexbe jusson az ország.

Justh Gyula beteg.

— Saját tudósítók távirata. —

Budapest, szept. 30.

Justh Gyula Reviczky-léri lakásán tegnap este nagyon rosszul lett. Tüdővérzése támadt, minek következtében sok vért hányt. Sokáig anyában kell maradnia, míg teljesen meggyógyulhat.

Háboru.

Tripolisz kardcsapás nélkül az olaszoké.

— Saját tudósítók táviratai. —

Tegnap délután óta Olaszország és Törökország háborús viszonyban vannak egymással. Miután Törökország Olaszország ultimátumára nem adott kielégítő választ, az olasz hajóraj ma körülzárta, blokála Tripoliszt s lehet, hogy már kardcsapás nélkül, hatalmába is kerítette. Ugy látszik, minden simábban megy, mint sem hinni lehetett volna s ma már remélni lehet, hogy Tripolisz megszállása sem nyílt háborúra, sem semmi európai bonyodalomra nem vezet. Mint a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank helyi fiókjához érkezett jelentésből tudjuk, a helyzetet ma így fogják fel az európai tőzsdék is, melyek általában nyugodtan fogadták az okkupáció hírért és további komplikációktól nem tartanak. — A Zala az éjjel a következő táviratot kapta:

Budapest, szept. 29.

Az olasz Stefánia ügynökség jelenti: Miután az ottomán kormány az olasz ultimátumban foglalt követeléseket nem fogadta el, Olaszország és Törökország mártól, szeptember 29-én délután félhárom órától kezdve, háborús viszonyban állanak. Az olasz kormány az összes rendelkezésre álló eszközökkel gondoskodni fog az olaszoknak és minden nemzetiségű külföldieknek Tripoliszban és Kirenaikában való biztonságáról. Az egész tripoliszi és kirenaikai part blokádját az olasz kormány előzni fogja a semleges hatalmakkal.

Mai távirataink.

Budapest, szept. 30.

Konstantinápolyból jelentik, hogy az olaszok még tegnap este Tripoliszban partra szálltak. Egy olasz hadihajó tegnap két török torpedót üzbö vett, tüzelt rájuk és mindkettőt erősen megrongálta. Az angol kormány az összes angol tiszteket, kik török hadseregben szolgálnak, sürgősen visszahívta.

Római távirat szerint az olasz kormány hadüzenetét táviratilag megküldték Konstantinápolyba és egyben az olasz kormány utasította a hajórajt, hogy lépjen akcióba.

Róma, szept. 30.

Tripolisz bombázása tegnap este megkezdődött. Konstantinápolyi tudósítás szerint Törökország széleskörű katonai intézkedésekre készül.

Tegnap délután 3 órakor olasz csapatok jelentek meg Tripoliszban és a vezető hadnagy a kormányzósági épületre felvonatta az olasz lobogót. Ugyancsak tegnap d. u. a Garibaldino admirális hajóról dereglyén katonákat küldtek Tripoliszba és felszólították a török hatóságokat a föltétlen megadásra. A törökök válaszárol még nem érkezett jelentés.

Konstantinápoly, szept. 30.

Haki pasa nagyvezér tegnap délután megjelent a szultánnal és sirva benyújtotta lemondását. Kijelentette, hogy ily súlyos helyzetben szívesen maradna helyén, de nem vállalhatja a felelősséget, mert a kabinet nem egységes; kéri fölmentését. — A szultán mélyen meghatva válaszolt:

— A mostani súlyos pillanatokban — mondta a szultán, — magam is szívesen lemondanék, de kötelességem, hogy utolsó lehetetlenség kitarisak.

Itt attól tartanak, hogy az olasz hajóhad meg fogja támadni a török flottát.

A porta a hatalmakhoz felhívást fog intézni, melyben kínos meglepetését fejezi ki Olaszország eljárása felett s kéri a hatalmakat, hogy akadályozzák meg a felesleges vérontást.

Budapest, szept. 30.

Mallából jelentik, hogy az olasz konzulok, kik Bengariba jöttek, a tömeg megtámadta s inzultálta. A konzulok kénytelenek voltak éjjel menekülni.

„Szerelem és helyesírás”

„Okleveles” tanítóról van szó.

— Saját tudósítókól. —

A nyolcvanegy helyesírási hibának, a „József”-i „bolgári” iskoláig terjedő nyolcvanegy hibának, a megdöbbentően egyéni helyesírással elküvetelt négy szerelmesjének gazdája akadt. Mint a Magyar Paizs jelenti, a tanügyi hatóság kinyomozta és megtudta, hogy melyik megyei kántortanító az, kinek fölhevült szerelme lerázta magáról a konvencionális helyesírást minden gátló keretét és béklyóját és most már magára lázadt szabadsággal rohant át a „bolgári” s „József” váltoján, szemaförján, mint a kislott gyorsvonat. A szerelem pedig kétségtelesen magasztos „éremény”, de mint ahogy a katonai is előírásos formák szerint tiszteletli felebbvalóját, a néptanító is csupán a helyesírási szabályok határain innen vethet lobbanó lángot szívének imádoztja felé. Mindenki már tetszése szerint megteheti, hogy hölgyének azt utogja: „szerelem”, és kiörjön, hogy „anyal, imádom!” a néptanító azonban magával szemben még az érzések legvadabb fontolási közepette sem engedheti meg az ilyen fonetikus ellágyulásokat és ezért a fejedelmi dotációért, melyben a tanító részesül, elvárhatjuk tőle, hogy szubjektív érzelmi világának, — még a két nem közti való viszonyában is — a közoktatási minisztérió jóváhagyott helyesírás legyen a vezérlő csillaga. Már Kraft Ebing is megmondja, hogy a rendszertelenség a szerelemben nem vezetnek jóra, ezért is kívánatos, ha efféle egyéni elisklások, a t-k, d-k és g-k ily abnormis, sőt pervers alkalmazásának a kerülésével szigorúan ragaszkodjunk a rendszeres, az elfogadott helyesíráshoz.

A zalai tanítónak mi nem szívünk szerint kívántuk a fejvételét. Végre is: ifjuság — bolondság! — mondák megbocsájto mosollyal a régiek a valóban, ismerünk mi fiatalembereket, kik a szereimi fellángolás idején a t-k és d-k fölcsatolásánál sokkal nagyobb számúra is vetemedtek. Végre is a szívének nem lehet parancsolni. Most aztán nagy lehet a mi örömrünk: a szerelem kántortanítónak csakugyan nem lehet baja. Mint kiderült, oklevele van s a Magyar Paizs

szerint az oklevél megvédi, hogy hajazzála sem görbülhet meg. Oklevele van, melyet a soproni tanítóképző állított ki, nekiszabadítván „József”-ei Zalamegye tanügyének, hogy sváb föltre travesztált fonetikus írásával éppen a mi hivatása kiváló magaslátán álló tanstületeinket kompromittálja.

Bravó „József”, önnek a hajazzála sem görbülhet meg; kár is lenne önt bántani diszdeid paradóm, ha má eccé a gesztépe attág a gyenyered, hanem azt a soproni iskolát ig-zán hűdésre kellene tenni, be kellene zárni, — ha már ez is meg nem történt volna. A M. P. szerint ez az iskola már évek óta nem működik.

Sajnos, működnek a volt tanitványai szerre az országban.

Kolera Törökbecsén.

Tizenkét halott.

Törökbecse, szept. 30.

A Tisza melletti Törökbecsén néhány nap alatt rettentő méreteket öltött a kolera, mely oly vehemensen lépett fel, hogy mára már tizenkét halottja van a városban. A hatóságok kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek a járvány terjedésének megakadályozására. A mára kitűzött országos vásárt is beállították és az iskolákat már napokkal ezelőtt mind becsukták.

Tözhálára ítélte önmagát.

Egy tanítónő borzalmas öngyilkossága.

Betegség elől a halálba.

— Saját tudósítókól. —

Borzalomkeltő öngyilkosság történt tegnapelőtt a somogy megyei Kivadar községben. Az ottani fiatal tanítónő a legkínosabb, a lehető legrémesebb módon akart az élettől megválni: rajta levő ruháit leöntötte petróleummal, aztán meggyújtotta. A szenvedett sérülésekbe néhány óra múlva belehalt a szerencsétlen leány, kit gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba. Az esetről csurgói tudósítók a következőket írja:

Borzalmas módon vált meg az élettől tegnapelőtt Heckinger Ilona kivadári 24 éves tanítónő. Este 11 óra körül, mikor már az egész ház nép régen nyugovóra tért, másfél liter petróleummal, melyet éppen erre a célra szerzett be, leöntötte a ruháját és azután meggyújtotta. Egy pillanat alatt lángba borult a szerencsétlen leány ruhája. A tűz hamarosan a testéhez térközött s ekkor rémes sikoltozással kirohant az udvarra. A tanítónő vérnyagyszó ségelykiáltással fölverték a ház népet és a szomszédokat.

A riadón összeszaladt emberekre megdöbbentő látvány várakozott: a sötét éjszakában. Egy élő fátylát láttak őrfjögő sikoltozással ide-oda rohanni. Egy pillanatra megdermedten álltak, azután gyorsan pokrócokat, ponyvákat és vizet hoztak. A pokrócokat rávetették az égő leányra s a fejére vizet öntöttek. Rövid erőlködés után sikerült a tüzet elfojtani.

Mire a szerencsétlen leányt kihámozták porráégett ruháinak utolsó foszlányaiból, már eszméletlen kívül volt. Teste, arca, feje egyetlen vérző nagy seb volt. Azonnal orvosot küldtek, de mire Skwarz Ernő babócsai körorvos megérkezett, a szerencsétlen leány már agontizált és egy órával később hajnali 3 órakor rettentően kínok között kiszervedett.

Heckinger Ilona tanítónő rémes öngyilkosságának tulajdonképeni oka ismeretlen. Valószínűnek tartják azonban, hogy gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba. Temetésé tegnap délelőtti órák részvét mellett ment végbe.

Halálharc a mezőn.

Ogyilkosság és öngyilkosság.

— Saját tudósítókól. —

Balatonfüredi járás határára levő Szentivánpusztán borzalmas tragédia játszódott le csütörtökön korán reggel. Két ember régi haragja fult párolog meleg vérbe, két életet oltott ki egy forgópisztoly ömögolyója.

A szenzációs drámáról a következőket jelenti balatonfüredi tudósítók:

Peszko József béreagazda és Nyul Ferenc csász. szentivánpusztai lakosok régi haragosai egymásnak. Ahol csak tehetik bosszantották egymást, azonkívül valósgal ellenőrizték egymást. Feltékenyen vigyázott mind a kettő egymás kezére. Természetes, hogy a két ember versengése előbb-utóbb összeütözközésre került. Csütörtök reggel Nyul Ferenc a rendes körülményt végezte a mezőn, mikor egy kanyarultnál megpillantotta Peszkát. Ugy tett, mintha nem látná és ment tovább. Egy kukorica végében aztán szembe kerülték egymással.

— Mit keres itt kend? — kérdezte Nyul Peszkát.

— Semmi közöm hozzá! — vágott vissza Peszka. Gazda vagyok és jogom van ellenőrizni.

— Engem ugyan ne ellenőrizzen, meri baj lesz! — pattogott Nyul. Söprőrn a saját háza előtt, van mit.

Szó szót követelt. Aztán Nyul elveszteite józan esztől, elkapta forgópisztolyát és háromszor Peszkára löött. Hangos sikoltás jelezte, hogy a merénylő talált. Két golyó Peszka mellébe fúródott és halálos sérülést okozott. A szerencsétlen ember eszméletlenül esett össze, sebeitől patakzott a vér.

Nyul ekkor tért magához. Riadton látta, hogy mit művelt. Szármolt a következményekkel, tudta, hogy súlyos, nagy vétke követett el. Nem sokáig habozott. Letérdelt, a fegyvert a torkához illesztette és megnyomta a ravaszt. A golyó bele-szaladt az agyvelőbe és a koponya hátó részén jött ki. Öt perc múlva Nyul Ferenc halott volt.

Később emberek jöttek, akik borzadva látták a halálköt és a halott embert egymás mellett fektetni. Kocsira rakták őket és értesítették az ügyészséget. Peszka állapota reménytelen.

HIREK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 30.

Változó idő várható, helyenként esővel és némi hőemelkedéssel. Déli hőmérséklet: 14° C.

— Tanácsülés. A városi tanács tegnap dében tartott rendes heli tanácsülésében a folyó adminisztrációra ügyeken kívül hosszú idő után végre valamit határozott a városi szegényháznak tovább már valóban alig halasztható kérdésében. — Utasította a tanács a város mérnöki hivatalát, hogy a város tulajdonát képező Telek uti volt iskolaépületnek (Thomak-féle ház) szegényházzá leendő átalakításának terveit és költségvetését mielőbb készítse el. Emellett még az az arénakérvény, melyet, mint tegnap írtuk, Csillag Jenő adott be a tanácshoz, arra kérvén azt, hogy a jelentékeny költséggel átalakítandó volt Kövesy-féle arénára 8 évre szóló kizárólagos játszmai jogot adjon. A tanács a kérvényt véleményezés végett a szindgyűri bizottságnak adta ki.

— Egy rossz üzlet. Ismerünk egy nagyon elcsépett, régi adomást, mely azonban sosem évvél el. Egy kereskedő, a kereskedők ama fajtájából, mely rossz üzletmenet felett mindig siránkozik és emellett a vagyona egyre gyarapodik, egy alkalommal is feleslirta a barátai fölét arról, hogy lehetetlen megélnie, mert nem mennek az üzletek a nagy buzgalommal mindjárt ki is mutatta azt, hogy minden üzletégre ráfizet. Mikor aztán megkérdezték tőle, hogy miért nem hagyja abba az üzletet,

ha egyszer az ily súlyos veszteségekkel jár, azt felelte nagy siránkozások között: „De hát akkor miből éljek meg?” Ez a peches vállalkozó, mely a veszteségeiből él meg, — úgy látszik — a Ganz-féle villamossági részvénytársaság, mely visztlen abba sem hagyhatja e balsikerű vállalkozásokat, mert valamiből mégis csak ki kell hozni a nyereséget, mely nem éppen megvetendő. A társaság tudvalevőleg vállalkozott a hivatásos, közszolgálatot pótló keszthelyi—hévízi villamosvasút megépítésére, mikor azonban az összes érdekeltek belementek a társaság által szabott föltételekbe, akkor ez, — a vidéken követt szokása szerint, — újabb és súlyosabb, reá nézve még nyereségesebb föltételeket szabott. Ez az eljárás, mely elfogadhatónak igazán nem nevezhető, annyira kihozta a sodrából Keszthely városát, hogy legutóbbi közgyűlésén már igen erősen állást foglalt a Ganz-féle társaság merész magatartása ellen. Mindezzel a Zala részletesen foglalkozott s szélesebb körben is ráirányította a figyelmet a „Ganzgyár keszthelyi dolgaire. A társaságot, — úgy látszik, — elevenen érték ezek a mi időszéri és tárgyilagos soraink, mert a „Műszaki Világ” című könyvomban újságnak nekünk beküldött legutóbbi számában Ganzék egy sugalmazott közleményben reflektálnak a Zala vádjaira és azokat cáfolni igyekeznek. Ha rövidebb lenne ez cáfolat, közölnék, az mban így jellemzőleg csak annyit említett, hogy a cég azt akarja bebizonyítani, hogy a tervezett vasút építése, melyre a gyár vállalkozott rossz üzlet, föltétlenül ráfizetéssel jár. A társaság annyira megy az érzékeny panaszszal, hogy végül azt is kimutatja, hogy a reá nézve a keszthelyi villamos közvilágítás is rossz, ráfizetéssel járó üzlet, melyet pedig ötven évre bérbe vett. — Engedelmet kérünk, de ezt már senki sem hiszi el a társaságnak, mert a közvilágítás ma sehol sem rossz üzlet, legkevésbé Keszthelyen, hol a cég elég kedvező szerződést élvez. Azt hisszük, ezek a kifogások nemcsak, hogy tarthatatlanok, de ügyetlenek is, mert abba a világításba helyezi a céget, hogy nem tud számítani és egymástólán köt olyan üzleteket, melyek ráfizetéssel járnak. Ha így van, akkor miért nem csapják el az egész vezetőségét a társaságnak, mert végre is az a hibás és nem Keszthely városa, mely az alkut tisztességgel állta, de eféle utólagos kísérleteknek nem fog beugrani.

— Esküvők. Az elmúlt hó második felében házasságot kötöttek Nagykanizsán: Varga Károly cipész Hegedűs Annával, Pollák Adolf kereskedő Löwinger Szelineával, Hoffer Lajos csizmadiaség Hermann Alojzival és Furdán József földműves Farkas Rozáliával.

— Kovács Gyula síremléke. A zalavármegyeyi községi és körjegyzők egylete által kiküldött bizottság e hó 28-án Nagykanizsán, a városháza ianácstermében Turzinszky György galamboki körjegyző, egyesületi elnök elnöklésével ülést tartott, hogy Kovács Gyula volt légrádi jegyző és egyesületi elnök síremlékét elkészíttetik és azt október 23-án Légrádon ünnepélyesen felavatják. A bizottság ülésén Fábán Gyula légrádi róm. kath. plébános és Bors György ág. ev. lelkész is résztvettek.

— A Gyár-utca rendezése. Jeleztük, hogy a városi képviselőtestület pénzügyi bizottsága tegnap délután bizottsági ülést tartott, melyen néhány nagyobb jelentőségű városi ügy került tárgyalás alá. Ezek között elsősorban is a Gyár-utca rendezésének hónapok óta érelődő kérdése. A bizottság javasolja a Gyár-utca rendezéséhez szükséges 4128 0/61 kiterjedésű Haba-féle ingatlan megvásárlását, amiáltal a város a Gyár-utcában mintegy huszházhelynek való telekre tesz szert. Ez ingatlanvásárlás a városra nézve okvetlenül előnyös, mert az utcára eső területek leszámításával még mindig akkora területek maradnak fenn, hogy azok megfelelő

áron való értékesítése a városra nézve okvetlenül anyagi haszonnal fog járni. Elfogadta továbbá a pénzügyi bizottság a Gyár-utca kövezésére és csatornázására vonatkozó azon javaslatot, hogy ennek költségeiben a város 50 százalékkal járul hozzá a lakók kiadásaihoz. Sőt már most kimondta a bizottság azt az elvi határozatot, hogy ugyanily módon megalkotandónak tartja a Kinizsy, Zrinyi Miklós és Kisfaludy utcák csatornázását és kikövezését.

— Bihari Ákos estélye. Falragaszkok hirdetik, hogy Bihari Ákos, a budapesti Vigszínház művésze, október 7-én klasszikus estélyt rendez Nagykanizsán. A falragaszkok e bejelentéséhez tálan felesleges is minden egyebet hozzáfűzni. Bihari neve a kanizsai közönség előtt magában is programot és művészi színvonalat jelent. Bihari egy szetonon át Kanizsán volt szingargató és itt való működése, kiváló szinpad szereplése ma is emlékeztet. Nemcsak tisztelői, de csodálói is vannak nálunk, kik mindenkor a legnagyobb örömmel fogadják, ha közénk jön. Bihari, a régi iskola mesteri szavalóművésze „klasszikus estélyei”-vel időlünk indult el sikerekben gazdag első országos körúttjára, melyet most ugyancsak Kanizsáról kiindulva, a második sorozat követ. Tehát egészen új, tőle még nem hallott műsorral jön hozzánk Bihari, hogy a művészi előadás minden örömet és élvezetet megszerezze kanizsai közönségének, melyre mindenkor biztosan számíthat.

— Az új szálló és kávéház terve. A Zalai Közönség e heti számának vezércikke a megvásárolt földi Elek-féle házak helyén építendő szálló és kávéház tervével foglalkozik és pedig a terv megvalósításának szándéka iránt való nem a legbarátságosabb lendenciával. A cikk bevezető része némi merészséggel mindjárt az iskolák után teszi a kávéházak kultúr (?) — hivalását, hogy aztán, elég következtetlenséggel, a legbarátságosabban kibánásban részesítse az új szálló és kávéház tervét. E gondolatmenet szerint — hogy tudniillik a „kultúrintézmények” szaporítása nem kívánatos, — minden építendő új iskola-ellen is állást kellene foglalni. A cikk elsőbbben teljes megelégedést fejezi ki a város mai szállodai és kávéházi viszonyai felett, aztán, hogy okot keressen az új terv ellen való állásfoglalásra, azzal a merész kijelentéssel lép meg bennünk, hogy biztos tudomása szerint Zerkovitz Lajosnak, az Elek-féle épületek mai tulajdonosának, már nincs is egyéb szándékában, mint hogy a régi épületekben némi átalakításokkal kávéházat létesít, a szállodaépítés tervéről pedig végképpen lemondott. Mivel mi ezekről a dolgokról egészen másképpen vagyunk értesülve, felvilágosításért magához Zerkovitz Lajoshoz fordultunk. Tőle megtudtuk, hogy a Z. K. utóbb említett állítása, mely szerint Zerkovitz a szállóépítés tervéről lemondott volna, merészen kombinált valótlanosság, melynek semmi alapja sincs. Zerkovitz Lajos ma is a legintenzívebben foglalkozik a szállóépítés gondolatával, mely kezd mind határozottabb formát ölteni és azok a tárgyalások, melyeknek folytatásáról nekünk bizonyítékokat mutatott, arra vallanak, hogy már a kivétel sincs bevárhatatlanul távol. A Z. K. egy „laikus” tervre hivatkozik, mely a város tanácsa előtt fekszik. Erre nézve megtudtuk, hogy Zerkovitz Lajos nem is akart egyéb célt szolgálni, mint hogy a kávéházi engedélyt előre biztosítsa s mivel ehhez nagy általánosságban meg kell jelölni a kávéháznak helyét, maga vette papírra azt a néhány vonást, mely hozzávetőleg lájékozott arról, hogy a kávéházat hová tervezzi. Ebből eleve eltökélt szándék nélkül igazán nem lehet arra következtetni, hogy az új szálló tervét elejtették volna, ami pedig a mai szálló- és kávéházi viszonyainkat illeti,

ezek kritikája sokkal jobban benn él a köztudatban, hogy sem azt újsághasábon külön megállapítani kellene.

— Új bank Nagykanizsán. Élénk és kellemes feltűnést keltő cikkünk számolt be tegnap egy új nagykanizsai pénzügyi vállalkozásnak a „Dunduti parcellázó és finanszírozó bank r.-t.” alakulásáról. A cikkben jelzett alapítási tervet tegnap lapazamunkból annak nagy terjedelme miatt kimaradt. Ezt ma pótoljuk és az új bank részvényjegyzésének részletes módait és feltételeit tartalmazó alapítási tervet, mely alább hirdetés alakjában látható, az érdeklődők szives figyelmébe ajánljuk.

— Gyászrovat. Az elmúlt héten elhunyt Nagykanizsán: Knaute Lajosné sz. Stummer Mária 30 éves pénzügyi főbiztos neje, Károly Józsefné sz. Varga Erzsébet 43 éves földművesné, Vokun Antal 59 éves hentes, Krénusz Ferencné szül. Varga Anna tűzoltó neje 40 éves, Turzó Rozália 12 napos, Laher Jakabné szül. Sebetics Amália 66 éves házvezetőnő, Horvát Katalin 80 éves magánzőnő, Mussil Ilona 15 éves varrónő és Placsó Ferenc 20 hónapos.

— Az egyedül elismert, kellemes ízű természetes hashajtószer a Ferencz József keserűvíz, miért is általános kedvelté és rendkívüli népszerűvé vált. Aki tehát egészségére vigyáz, igyek helenként egyszer-kétszer reggelizés előtt fél pohár természetes Ferencz József-keserűvizet. A judományos világ legkiválóbb férfai maguk próbálták ki és a leghatásosab, legkellemesebb hashajtónak nyilvánították. Ezen valóban jótékony hatású és olcsó természetes gyógyviznek egy háztartásban sem szabad hiányoznia. Az igaz „Ferencz József”-keserűvizet minden jobb fűszerüzletben és az összes forgalmas gyógytárakban árussítják.

— Itt a cirkusz. Az európai hírd nagy látványosság, Strassburger Adolf óriási méretű cirkusza ma reggel 9 órakor különvonaton Szekesfehérvárról megérkezett Nagykanizsára. Képzhetni, minő pazar látványt fognak nyújtani a négy estén át tartó előadások, midőn már maga a cirkusz bevonulása a teherpályaudvarra a katonarétre is Barnura emlékeztető hatásokat ébresztett a szemlélők ereiben. Mint egy hadsereg, vonult az exotikus jelenségekben bővelkedő menet a közönség sorfalai között. Az egész város képen meglátszik a nap rendkívülsége. Élénk feltűnést kellettek különösen a keleti öltözékű beidunok az utcákon. A cirkusz ma esti előadására már egyetlen jegy se kapható.

— Minden gyógyszerésznek és drogistanának érdeke, hogy reklámanyagok szétosztásával növelje cikkeinek forgalmát. A „Lysoform” fertőtlenítő-szer elismert, kiűnő szer, mégis dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyárosok, Ujpest 10/b. ingyen és bérmentve küldenek reklám-anyagot, (csomagoló-papírt, plakátot, brosurákat, számoló cédulát stb.) azoknak, akik „Lysoform” elárúsításával foglalkoznak. Kérjen egy reklám-ládat.

— A sormási kolera. Közbejött akadályok miatt a Sormáson kolerájából immár teljesen kigyógyult Szabó János táviramunkás házának és holmijainak fertőtlenítését mint ujlág értesülünk, csak holnapután, hétfőn végzik. Mindaddig természetesen fennmaradnak ugy Sormáson, mint az annak szomszédságában lévő helységeiben az elrendelt óvintézkedések, melyek közül bennünket legközelebből az érint, hogy a nagykanizsai postán ez idő szarint nem vesznek fel olyan csomagokat, melyekben szennyes fehérnemű, vagy élelmiszerek vannak.

— A kanizsai újoncok bevonulása. Hazamentek az öreg bakák, jönnek az új bakák. Holnap lesz októbernek első napja, amikor szétbén az egész monarchiában elbucsuzik házatájtól a sok egészséges gyerek és megy be a kaszárnyákba. Nagykanizsán a jövő hét csütörtök-jén, 5-én lesznek a bevonulások, amikor a honvédségen kívül 447 Nagykanizsán besorozott bakagyerek jön és várja szétosztását. Ezek közül 140-et a 48. közös gyalogezredhez, 205-öt a 11. huszárezredhez és 102-öt a 13. tábori őrezredhez osztottak be és 6-án reggel fogják őket szerteszállítani állomási helyeikre. Az újoncok huszonegy órán át a különböző kanizsai vasúdgölkben fognak szállást kapni.

— Nagykanizsa város díjnokainak nyugdíjügye. A város napidíjas irodai alkalmazottai nemrég kérvényt adtak be a városi tanácshoz, hogy ne kelljen napidíjas esztendeiket a jövőnek minden nyugdíjkiállításai való biztosítása nélkül lemorzsolniok. A tanács e kérvényt a pénzügyi bizottságnak adta ki véleményezés végett, mely arra a következőket javasolta. Aki a díjnokok közül a városi képviselőtestület a tisztújítások során rendes tisztviselő gyanánt megválaszt, ezeknek tisztviselői nyugdíjidejéhez díjnoki minőségükben eltöltött éveiknek fele számítottassék hozzá. A nem véglegesített városi alkalmazottak nyugdíjbiztosításáról természetesen a város nem gondoskodhat s így a díjnokok kérvénye nem is a díjnokoknak, hanem a tisztviselőknak biztosít előnyöket, t. i. azoknak a tisztviselőknak, akik esetleg köztölük lesznek.

— A legényegylet köréből. Vasárnap, október 1-én a Legényegylet közös táncgyakorlatot rendez a Polgári Egylet emeleti nagytermében. Kezdeté esti fél 9 órakor. Belépő-díj: személyjegy 50 fillér.

— Az izraelita templomban jom-kipurkor. Az istentiszteletek következő sorrendben lesznek megtartva: Október hó 1-én vasárnap d. u. fél négy órakor mincha ima; 6 órakor esti ima; október 2-án, hétfőn reggel 7 órakor schachrisz; d. e. 9 órakor ifjúsági istentisztelet, a halottak lelki üdvéért való Házkárd imával kapcsolatosan, melyen mindenki részt vehet; d. e. fél 11 órakor muszaf, szintén Házkárdal; d. u. háromnegyed 4 órakor mincha és ezt követőleg nella és mário ima. A hétfőn d. e. 9 órakor kezdő ifjúsági istentisztelet kivételével, fenti istentiszteletekhez is csak a megfelelő belépti jegyek előmutatása mellett lehet a templomba bemenni. — Templomi ülések még most is kaphatók a hitközségi irodában; ugyanott szegények teljesen díjtalanul kapják meg belépti jegyeiket.

— Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezett és víznyomású borsajtókra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Rákóczy, Kincsem és Hegyalja” borsajtok, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy ketős kosaru sajtók, melynek a régi világ fából készített présszerűségeit egyesítve van a modern technika vívmányával. — A sajtók felső része acél, alsó része faszerezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi, az 1906. évi nagyváradi és az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállításon a cég borsajtói első díjjal, arany éremmel lettek kitüntetve. A cég üzlesei árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Páris és Bécs

legszebb és legfinomabb

Nőikalap-

ujdonságai

megérkeztek és megtekinthetők

Brónyai L.

nőikalapüzletében Kazinci-u. 6.

Afőváros központján. Vilamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. — 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó 1-én megnyílt az

Edison-szálloda

BUDAPEST, VII., Hársfa-utca 59. sz.) Király-utca sarkon.)

Tulajdonos: Pollák József.

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilágítás. Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. Szobaárak 3 K-tól.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levelett FÉRFI-RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Használt jó állapotban levő 7 drb.

BOROSHORDÓK

1 drb. 1800, 1 drb. 2500, 2 drb. 2900, 1 drb. 3200, 2 drb. 7000 liter nagyságban jutányos árért kaphatók BETTLHEIM- és GUTH cégnél Nagykanizsán. — 5679

Az

5762

Elemi Biztosító Részvénytársaság

amely 1897-ben előkelő gyárosok és iparosok által alapított

Nagykanizsán

FEHÉR VILMOS úrnél

ZALAMEGYÉRE kiterjedő főgynökséget szervezett. — A társaság elfogad tűz, mindennemű baleset és szavatossági, valamint betörés, szállítmány és löbbiztosításokat. — ALAPTŐKE: 4.000.000 korona. Biztosítási alapok: 1910. december 31-én 17.000.000 kor.

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer cukrászda mellett).

Jancsec-cipő!

Uideki megrendelésekhez
elegendő egy használt cipő
beküldése vagy papírra állva
a láb körrajza.

Feltétlen

megóvándó minden seb, hogy az a fertőzés által nehezen, gyógyulhatóvá ne fadjon

Prágai házikenőcs

mint a legmegbízhatóbb kötszer. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyulladást és fájdalmakat, hűsítőleg hat és elősegíti a vérképződést és gyógyítást. Postal szétküldés naponta. 1 doboz 70 fillér. Postán 3 K 10 fillér előzetes beküldése után 4 doboz, 7 K beküldése után 10 dobozt szállítok bérmentve Magyar-Osztrák ország minden állomására. 4442

Figyelem! a szer elnevezésére, a készítő nevére árá és védjegyére. Valódi csak 70 fillér. Forrást: B. Fragner cs. és kir. a »Fekete sas«-hoz Prága III. Ecke der Nerudgasse 203, továbbá Török József, dr. Egger L. és Egger J. gyógyszerárban Bpestben. Egy próba elegendő ahhoz, hogy a nélkülözhetetlenségéről és jószágáról meggyőződjön.

Kapható minden gyógyszertárban.

Egy OKOS fej

minden alkalommal

Dr. Oetker-féle vanillin-cukrot a 12 fillér

használ a drága vaniliacső helyett.

Ez a legjobb főzészés, kakaó és tea, csokoládé és krémek, kuglupf, mártások, tejszín, pudding és torták részére. :: :: :: ::

Finom vagy porcukorral keverve mindennemű tésztát behintésére páratlan és rendkívül kiadós, így kuglupf, fánk, császármorzsa stb.

1 csomag a 12 f. pótol 2—3 csövet.

Mindenütt kapható millió recepttel!

Tészták sütéséhez csak a VALÓDI

Dr. Oetker sütőpor 12 f. használandó.

Szőlőoltvány fajtázta piros Delaware európai és amerikai győzős szőlő név- és árjegyzékünkön ingyen és bérmentve küldjük meg mindazoknak, akik címüket tudatják. Megjegyezzük, hogy Magyarország legelőkelőbb és legmegbízhatóbb 164 holdas érmelékli saját szőlőtelepeinken termelt több mint 170 fajta legkiválóbb bor és csomagoszóló oltvány és valódi szavatolt fajtázta piros »Delaware« gyökere és sima vesszők, továbbá a Keserű közeg határában levő egyik immunitás lekete homok majorságunkban termelt ugyanazon 170 különböző legkiválóbb faj európai gyökere szőlővesszőkből és együttvéve 4 millió darabot a legmódszerűsebb árak mellett becsátunk eladásra. Kiemeljük szíves tudomásul azt is, hogy a világhírű legkiválóbb lugasszőlő-fajok csakis nálunk kaphatók; 1 tő ezekből legkevesebb 1600 fűrt legfinomabb szőlőt terem. Hasznos tartalmú árjegyzékünk egy házból sem hiányozzon. Cím: **Monár József és Társa** nagybirtokosok 164 holdas szőlőoltvány-telepe, Értarosa (Biharmegye). 5396

Tisztítsd csak

Globus

Fém tisztítókivonattal

a világ legjobb fém tisztítószeré

Alapos vizsgálatok

igazolták, hogy azon mosónőknél, akik állandóan és észszerűen csak SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ SZAPPANT használnak, szép fehér, sima és puha kezük van, mert a SCHICHT-SZAPPAN rendkívül enyhe, teljesen tisztítja és meglangyos vízbe is jobban lehet vele mosni, mint más szappannal meleg vízben. Más szappannal sokat kell dörzsölni, míg a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ SZAPPANNAL teljesen elegendő, ha azzal egyszer átsimítjuk a ruhát.

Az „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonatot minden nő dicséri, mert a ruha beáztatásához ez a legideálisabb szappanpor.

A női szépségnek

semmi sem árt jobban, mint a nap-hosszat való kintlódás a páratelt levegőjű mosókonyhában, továbbá a fáradságos munka, amely a mosással jár, ha a régi módszer szerint közönséges szappannal mosunk. Azok, a kiknek a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ SZAPPAN segít a mosásban, életvidámak, egészségesek és élénkek maradnak. Mert minden fáradságot meg lehet takarítani, a munkát a legcsekélyebbre lehet redukálni ezzel a szappannal.

Az „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonatot minden nő dicséri, mert a ruha beáztatásához ez a legideálisabb szappan. 5594

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemel már

áthelyeztem Kazinczy- (vasúti) u. 6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsúlt vevőimet továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem. — Tisztelettel!

Kaufmann Mór

Irtázzabó Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. szám.

Modernül berendezett speciális gyárunk már 40 év óta felülmúlhatatlan

a sajtoló-gépek gyártása terén és üzleti körökben

a legjobb hírnevének örvendő.

Kérje bor, gyümölcs-sajtó, hidraulikus sajtó, gyümölcs és szőlő-őrítő, szőlő-zúzó, szőlő-szemző és must csináláshoz szükséges teljes készleteket tartalmazó — 332-es számú speciális árjegyzékünket.

Ritütelve 680 éremmel, első díjjal stb.

Wien II. Taborstrasse 71.

1500 munkás és hivatalnok

Képviselőik kerestetnek.

A forró nyári hónapok rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek kitérését és elterjedését. Tény, hogy a

KOLERA

vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek nyáron fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kézzel legyen. A jelenkor elegendő legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (rebrekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti higiénizálására stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge perezszappan; lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt csecsemőknek is; szépi, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 kor.

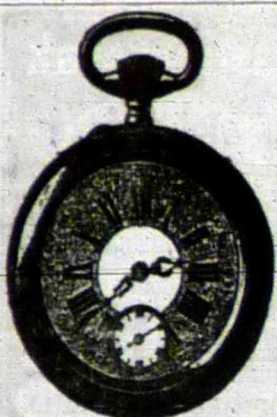
FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiseptikus hatása szájviz. Szájbuzi rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konserálja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulizásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvegle 1 kor. 80 fillér.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és utabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kiváncra bírunk ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

A hol lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 K. előzetes bejelentése esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi vegyszertári gyára, Újpest. 10. 22. 22. Viasztelérutóknak őriál kedvezmény!

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatúak remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetlők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.

Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi árban töröti aranyat beváltak vagy kívánatra becserélek.

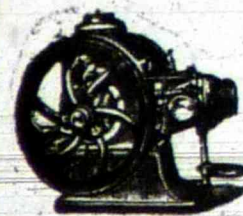
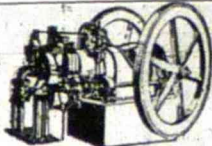
4631

Frischmann Elek és Társa

motor gyára Szombathely.

Ajánlja, mint egyike legjobbnak bevált

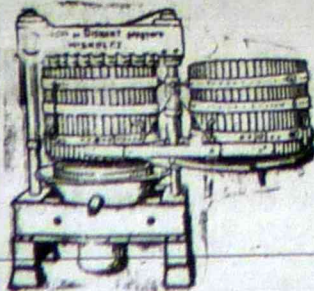
4639 szivógáz-, nyersolaj- és benzin-motorjait.

Nyersolaj és benzinlokomobilos esélőkészletek. Magánjáró benzinlokomobilok. Hazai ipar! Olcsó árak!

— Kedvező fizetési feltételek! —

1902. borászati kiállítás, Eger: 1. díj díszoklevél és aranyérem. 1902. orsz. g.

kiállítás, Pozsony: 1. díj, aranyérem. 1906. Nagyvárad 1. díj, díszokl. 1901. temesvári kiállítás, 1. díj, díszokl.

Árjegyzék ingyen.

1907. pécsi kiállítás aranyérem és díszokl.

BORSAJTOK

legújabb rendszerű, könyök szerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acélsós”, a magyar borkertek legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű víznyomó (hidraulikus) kettős kosaru sajtók nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must senkinek sem érintkezik vasrészekkel. Egyszerű kezelése. Óriási erőfejlesztés. A törköly egy darabban és könnyen kivethető. Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőszőlők és bogyók. „VILLAM” legújabb centrifugális bogyó- és zúzógépek.

SZILVÉI és DISKANT gépgyáros MISKOLC.

Fiatal ügyes segédet keres

október 15-ére

FLEISCHNACKER GYULA

fűszerkereskedő NAGYKANIZSA, Király-utca 27. — Horvát nyelvben jártasok előnyben részesülnek. 5757

Értesítjük az igen tisztelt vevőközönséget, hogy Erzsébet-tér 17. szám alatt egy teljesen újonnan berendezett

szabó-üzletet

nyitottunk, ahol hazai, mint valódi angol szövetekből készült ruhákat mérték szerint készítünk szerény árak mellett.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, 5704

teljes tisztelettel

Ritter testvérek

férfi-szabók

Erzsébet-tér 17-ik sz.

Cs. és kir. szab.

SÉRVEKÖTŐK

pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hólygok és urak részére minden altest-betegség és lógó has ellen. Gummi görse-ér harisnyák. Műlabákat és műkezeket amputáltak részére, testgyógyászati, járd-és támasztó fűzőket, egyenestartókat ferde-nőttek részére, valamint a begépo-láshoz tartozó összes cikketek készit a technika legmodernebb elveit szerint legújabb gyári árak mellett.

Keleti J.

Cs. és kir. szab. sérve-kötők és testgyógyászati gépek gyára.

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.

Legújabb háromszéknél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878. 583 Telefon 13-76.

Gyár-utca 1. sz. alatti

Sarokház

nagy udvarral kerttel

folgó évi november hó 1-re kiadó, és kedvező feltételek mellett örök áron is eladó. — Bővebbet Dobó Mártonnál, Városháza, II. em.

A zalaegerszegi régi jóhírű

Korona szálloda és

vendéglő

más vállalkozás miatt esetleg azonnal jutá-nyosan átvehető.

Hátralevő szerződés nyolc évre áll fenn. Bővebb értesítést ad Nagy Dezső szállodás.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik do-boz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok írtós gyógy-hatása a legmagasabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörge, gyomorfű, főzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háztartási évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” felirat ónozáttal van zárva. A Moll-léle sóborszesz nevezetesen mint fájda-lomszillapító bedörzslé-ési szer közszé-ny, csúsz és megkülönböztetésül egyéb következménye-vel legismertebb népszer. Egy ónosított eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanjá Legújabb módszer szer-vel készitett legfinomabb gyermek- és hölgy szappant a bőrkáros-ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ara darabonként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fill.

Kiádat darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Moll A. gyógyszerár, cs. kir. udv. szolgáltató által Bécs, Tuchlauben-9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautalvánval mel-lett teljesítettek.

A rakéta-köztársaság határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítménye-ket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf Via

Gyomorbetegeknek

Mindazoknak, akik meghűlés, vagy a gyomortulterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezete folytán Gyomorhurut, gyomorgörge, gyomorfű, nehézség emésztés vagy elnyelésbetegségeket kaptak, ezuttal egy jó háztartási ajánljunk, melynek kiűző hatása évek hosszú során át lett kipróbálva. Ez a

Hubert Ulrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kettős, gyógyszerjelűnek talált növények és jó borból van készítve, mely erősíti és elősegíti az ember emésztő szervét. Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és elő-segíti az egészséges vérképződést.

Növényborknak idejekorán való használata a gyomormegbetegségektől már csírájában elfojtja. Nem szabad tehát az azonnali használatot elmulasztani. A fejfájás, feibőgés, gyomorgörge, fellövő dár, undor és hányinger tünetek, mely betegségek chronicus gyomor-bajjal annál erősebben mutatkoznak, gyakran már néhány óri ivási ál elfoltnak.

Székrekedés és azok kellemetlen következményei, mint elfogódás, hasfá-jás, szivdobogás, álmatlanság, vértörődés a májban, lép- és vakbélfájdaimek növénybor ivása folytán gyakran már rövid idő alatt elmúlnak. — Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és a könnyű széklet előállítását a gyomor és belekből a nem megfelelő anyagokat.

Sapadtság, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj betegségeinek következményei. Az étvágytalanság, ideges feszültség és kedélyhangoltság, ép úgy gyakori fej-tájás, álmatlan éjszakák az embert legtöbb esetben elhervasztják. Növénybor az eigen-gült életrenek friss impulzust ad. Növénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást előmozdítja az anyagcserét és vérképződést, meg-egyalja a felhalmozott ideget és új életkedvet ad. Számos elismerés és köszönyt nyújtottak a Moll A. ext. Növénybor üvegében 3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszerárban. — Direkt vásárolhat-uk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemesd, Nemesvid, Csákány, Nagykoma-r, Bónokszentgy, Szentlászló, T-tat, Kerkaszentmiklós, Muraszendrőhely, Csakorny, Letenye, Kátov, Pálak, Vidovec, Alsódombr, Légrad, Bükösöd, Murakeresztur, Há-roshatár, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéhegy, Vör, Szentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógyszerárban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és kis-bb helyiségben levő gyógyszerárban.

A nagykanizsai gyógyszerár 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarországon bármely helyiségbe szállítják.

Óvakodjunk utazatóktól!

növénybork nem tilkos szer. Tartalma: Malaga-bor 480,0, bor 100,0 glicerin 100,0 vörösbör 240,0 cserszanyel 330,0, aníz, Helingyör, amerikai erőgyökér, enzián gyökér, calmusgyökér a 100. Ezek vegyítendők.

Kérünk határozottan HUBERT

ULRICH-féle növénybort

Közlöny és hírlapok
NAGYKANIZSA
 Közlöny- és hírlapok
TELEFON-SZÁM 78.
 egy melléklettel

A közlöny és hírlapok
 a közlöny és hírlapok
 a közlöny és hírlapok
 a közlöny és hírlapok

A közlöny és hírlapok
 a közlöny és hírlapok
 a közlöny és hírlapok
 a közlöny és hírlapok

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
három hónapra	három hónapra
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Nyugdíjra 3.50	Nyugdíjra 4.50
Földre 7.-	Földre 8.-
Egy évre 14.-	Egy évre 15.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Mellettek, ha kifizetődik a közlöny és hírlapok
 a közlöny és hírlapok
 a közlöny és hírlapok
 a közlöny és hírlapok

XXXVIII. évf. 224. szám.

Nagykanizsa, kedd 1911. október 3.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A drágaság és a középosztály.

Nagykanizsa, október 2.

Az egész országban rohamosan szaporodnak a panaszok a drágaság miatt. Amíg Franciaországban véres zendülés tombol a drágaság miatt, Bécs pedig Magyarországot igyekszik fojtogatni, csak hogy olcsóbban jöjjaklasson: nálunk csak panaszkodunk, dühöngünk, de hogy tennénk is valamit, azt sem látjuk. Mindenki könnyebben bujhat ki a teher alól, csak éppen a fixmura kárhoztatott középosztály nem. A munkás okádatoit-e vagy sem; sztrájkol, ha elégedetlen a bérével. A háziúr srófol, amíg csak bele nem török a csavarja, amint arra most már van kilátás. A kereskedő, iparos, hozzácsapja áru-cikkeinek árához a drágasági pótlékot: csak a fogyasztók nagy tömege maga nem tudja jövedelmét ebben az arányban fokozni. A megfeszített küzdelemnek, ha a városok és a kormány mihamarabb vállalva nem segítenek rajtunk, iktározatos társadalmi krach lesz a vége.

De hiszen az állam maga is uszik az árral. Drágábbak már a fogyasztási cikkek, az adó miatt, drágábbra szökkentette föl a szintén fogyasztáshoz tartozó csak névleg luksuscikkeket a divatos ár-emelés, mint például a dohány árát. A városi adók mindenütt emelkedtek, az illetékek nagyobbodtak, új jövedelmi forrásokat nyitottak, hogy képesek legyenek ellensúlyozni a rohamosan növekedő terheket. Minthogy pedig ezek a polgárság vállalt nyomják, szoros kötelessége a polgárság vezetőségének, kormányának, a polgárok megélhetésének fojtogató akadályait elhárítani az utból. Hajdan nagyon praktikus intézmény volt az élelmiszerek drágasága ellen a limitáció. Ma persze, bármily üdvös volna valamely hasonló eljárás, ezzel az eszközzel nem élhetünk. Még pedig azért nem, mert hiába szállítanánk le az élelmiszer árát, ha a külföldről, ahol azokra szükség van, összevásárolnák, azokat és kivinnék. Hogy eladják, nem akadályozható meg, de nem lenne megülthető a kivétel sem, mert hiszen a kivétel megszüntetése az állam pénzügyi egyensúlyát fordítaná föl.

A drágaságnak ugyanis csak kis részben az oka a közönség zsebére való spekuláció. Ha elég

volna a fogyasztók számára a termelés, akkor hasztalan alakulnának trösztök. Amint, hogy a házbérek is csak a lakásszükség esetén lehet mesterségesen felhajtani. A fogyasztó közönség, szemben a termelővel nemcsak számbelileg szaporodott, hanem igényeiben is gyarapodott. A szomszéd nyugati országoknak még nagyobb mértékben szaporodott és művelődött ipari lakosságuk s a művelődés maga is jobb életmód keresésére sarkalja az embert.

De az bizonyos, hogy ezt a szorult helyzetet üzérkedő kartelek és társaságok illetéktelen haszonra akarják kihasználni és ki is használták. Ebben van mérénylet a közönség ellen. Ott, hol ilyesmivel állunk szemben, főképpen a városoknak retorzióhoz kell nyulniok. Minthogy pedig a limitáció céltalan, mert régi körülményei már megszűntek: csak úgy lehet viszszerelni helyes medrébe az egész drágítási áradatot, ha a városok külön-külön konkurrens városi vállalkozásról gondoskodnak. Nem baj, ha nem tudják egyelőre az egész mennyiséget előteremteni: elég, ha hathatós konkurrenciájukkal leszorítják az árakat s gátat vetnek a mesterséges drágításnak. Természetes, hogy ez akciójukban a városokat a kormánynak is támogatni kell. Még pedig nem hosszú fontolgatással, hanem rögtön, a legnagyobb erővel. Mert ha nem segítenek a bajon mielőbb, a városi közönség az egész vonalon összeomlik, ami már nem is helyi, hanem országos kalamitás lenne.

Aranymosás a Murán.

Ne engedjük át azt az angoloknak.

Irta: Bertalan Vince, budapesti tanár.

Több lapban olvastam, hogy egy angol pénzcsoport arany után kutat a Mura folyóban, hogy aztán modern gépekkel és megfelelő munkaerővel lásson hozzá az arany kiemeléséhez.

Nem tudom, az én korombeli emlékeim-e arra, mikor a hatvanas és hetvenes években muraközi vagy hovaváló horvátok a Murán aranyat mostak. Volt egy kéliábu, körülbelül másfélméter hosszú rovasos patkájuk, amelyre a fővenyt öntve, azt vízzel mosták le. Az arany fajsúlyánál fogva a rovatkákban maradt, amit aztán higánnyal szedtek össze. Az így termelt aranyat aztán a nagykanizsai adóhivatalba szállították be. Az aranyásóknak az aranymosásra, ha nem csatlódott, külön engedelmük volt. Hogy azután miért maradt abba az aranymosás, azt már nem tudom. Érdekes azonban, hogy most az anglusok keresnek aranyat a Mura fővenyében.

Hogy arany van, az kétségtelen, valamint az is, hogy kimosása minél fejlettebb módon történik, annál jövedelmezőbb. De mi a manónak ezt a jövedelmi forrást az angoloknak adni, mikor azt mi magyarok is megtarthatjuk. Nincsenek nálunk kapitáliszták, kik a helyzetet kihasználhatnák? Vagy nincsenek nekünk oly modern technikai eszközeink, amellyel az aranyat a fővenyből könnyen kiemelhetnők, kimoshatnók?

Mi magyarok szegényeknek valljuk és tudjuk magunkat és kincseinket mégis mások prédájává dobjuk. Pedig a kincs a szegénységre nagyon, de nagyon ráér. Miért tehát azt más nációnak adni? Az illetékes tényezőkhöz talán nem ártana a kormány nagybecsű figyelmét felhívni arra, hogy a Mura fővenyében arany van! A kincstár jövedelmének fokozása céljából is nem csak nem ártana, hanem igenis haszonnal járna azt a modern technika vívmányaival kiaknázni.

Vagy nincsenek nekünk is modern eszközeink? Hát be kell szerezni, ott, ahol anglusok szerzik be. Vagy nem adnak? Hát akkor tanulmányozni kell a dolgot, én az ahhoz értő embernél nem tartom képtelenségnek egy olyan eszköz és mód kitalálását, amellyel az aranyat a Mura fővenyből ki lehetne szedni.

Könnyű beszélni! Vélük sokan. — Azt, kérem szeretettel, magam is elismerem, hogy cselekedni nehezebb, sőt azt tartják, kezdeni a legnehezebb. De ha már jövedelmünk, jólétünk fokozására a kínáló alkalom ugyiszólván a markunkban van, miért dobunk azt Albion pénzsóvár fiainak?

Azoknak, akiknek az egész világon elég helyük van aranyat aknázni és mosni. — Miért ne lehetnénk mi is élelmese, meg aranysovargók itt a Mura mentén, ahol évezredek óta összehordott hatalmas fővenytelepek vannak. Vagy lán, mi csak az olyan aranyak után sóvárgunk, amit munka nélkül zsebére lehet vágni?

Mert hogy a Mura fővenyében arany van, az bizonyos. Tanúsítja, hogy a hatvanas-hetvenes években, mikor még a nemes kőcsag sem volt ritka a vidéken, igenis voltak aranymosók, akiknek a mosás jó jövedelmet hozott. Ugy hallottam annak idején, hogy két ember primitív mosóeszközökkel hetenkint 2—3 mogyoró nagyságu aranyat mosott ki, ami körülbelül 3—4 köbcentiméternek felel meg, sulya 57.9—77.2 grammot tesz ki, amely átlagosan 78—104 korona értékét képvisel. Ez egy évben 3—4 kilogramm tiszta aranyat tesz ki, amelynek értéke 4050—5400 korona.

Igen ám! De oly régi, kezdetleges eszközökkel mennyi arany marad még a fővenyben. S így ha a termelés megfelelő modern gépekkel, ha csak husszoros eredménnyel fokozódna, az egy pár ember után is 60—80 kilogramm aranytermeléssel járna, melynek értéke 81.000—108.000 korona. És ha már most csak 20 pár embert foglalkoztatunk aranymosással, az egy évben 1.200—1.600 kilogramm aranyat jelent, amelynek értéke 1.620.000—2.160.000 korona! Értem én azt, hogy Albion fiai miért vetették szemüket a Murára s annak tartalmazó fővenyre!

Soha ne engedjük biz azt más kézre adni. Elégge reánk fűk a főveny kiaknáztat-

lan kincse, de legjobban ráér az Zalamegye vendégének szorgalmas népére. Miért is igen helyén való lenne, ha valamelyik orsz. képviselő az ügyet az országgyűlés elé vinné s megkérdézné: van-e tudomása a magas kormányának és illetékes kutató tényezőinek az angolok tervéről, s ha igen: nem volna-e megfelelőbb, nemzetgazdászatiilag helyesebb az aranymosást a helyi lakosság és a kincstár jövedelmének fokozása tekintetéből megfelelő modern eszközökkel és módokkal államilag a magunk javára visszatarítani?

Azt gondolom, a kormány e tekintetben nem adhat kitérő választ, hanem szakszövegeivel tanulmányoztatván a dolgot, megseleksi azt, amit az angolok akarnak.

Városi közgyűlés Zalaegerszegen.

50 koronát kap az állatorvos.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg város képviselőtestülete f. hó 28-án rendkívüli közgyűlést tartott dr. Korbal Károly elnökelete alatt. A gyűlés látogatott közgyűlés hosszú tárgysorozattal végzett egy rövid másfélórás ülésen.

A tárgysorozat legtöbb pontja oly kiadások ratifikációja volt, melyek a város költségvetési fedezet hiányában már kiutalt. Érdekesebb az egészben egy két pont akad.

Napirend előtt dr. Keresztury József szólt fel a bedőlő Dedkszobor-kerítés kijavításának sürgetése tárgyában. A botrányos kegyeletlenség pótlására elhatározta a közgyűlés, hogy a megyéhez ez irányban felír. Ez aligha jelent többet, mint hogy a Zalavármegye közönségének kegyeletéből állított emlékmű még egy pár hétig (amig t. i. a hivatalos levelezéget tart.) ép-oly botrányos állapotával kiállja világba a vármegyének nagy fia iránt érzett kegyeletét.

A közgyűlés tudomásul vette a miniszter által közlegelőző javítására adott 2170 koronának felhasználására történt intézkedést. S ugyancsak az illetékes miniszter leiratát folytán elhatározta, hogy bérlet útján a miniszterium által kinevezendő két elemi iskolai tanórészére egy kéttanús tanterem iskolát rendez be s megteszi a lépéseket, hogy a gimnáziumi hozzájárulásból elengedendő évi 5000 korona ellenében a gimnáziummal szomszédos püspökmajor a tanintézet céljaira megszerzettessék.

Az összes pontok között legjellegzetesebb a huzvitzságlóbiztoshelyettes alkalmazása tárgyában hozott határozat. Nevezetesen nem alkalmazták helyett, hanem ellátották a helyhatósági állatorvost a magán praxistól s kárpótlással megszavazták neki havi 50, mondó ötven koronát, tehát éppen annyit, a mennyit egy sürgős kiszállítás vagy nagyobb operáció alkalmával megkereshet egy alkalommal. Így most a magán praxistól ellátott állatorvos évi egész fizetése kitessz lakbérrel együtt 1300 forintot. Ennyiből kell megélni egy család embernek, aki főiskolai diplomával bír. Holott vannak a városnál kvalifikáció nélküli kezelési alkalmazottak ennél jóval magasabb fizetéssel.

Persze, ha a vármegye nem adta meg a polgármester részére jogosan javasol

emelést, a város is beszünteti a gavallériát. Ezzel aztán helyre áll az egyensúly.

Nagy derűtséget keltett még egy pont, melyből kiderült egy kis adat arra nézve, hogy mit is esznek a kincstári lovak. A város szabadsácsi legelőjén termelt kőrülből 50 szekér szénájára tett ajánlatot a huszadosztály takarmányszállítója s ötszáz koronát ígért be a szénáért. A tanács az ajánlat elfogadását javasolta. Többek hozzászólása után megállapították, hogy az ajánlat nagyon kedvező, mert ez a széná nem használható, az előző években is legfeljebb alomként lőn ugyanezen legelő termése felhasználva, mert azt semmi néven nevezendő állat meg nem eszi. Persze a takarmányszállító megdöcölja ezt a véleményét, mert ime a kincstári lovak megeszik. S ha nem eszik is meg, de részükre mégis szállítható. Érdemes volna utána járni, hogy e ke a kincstári szállítások egyebekben is ily nagy „lelkismeretességgel” eszközöltek-e Zalaegerszegen? Talán lesz alkalmunk még erre visszatérni.

Több figyelmre méltó tárgy nem volt; az ülést fél hatkor rekesztette be az elnöklő polgármester.

Itt említjük meg, hogy mai napra van kitűzve a lemondás folytán megüresedett városgazdai állás betöltése, melyre az egyedüli jelölt Vízzy János városi írnok megválasztása feltétlenül bizonyos.

A grancsárok Zalában 1848-ban.

— Horvát forrásmunkák után. —

Közlő: Haller Jenő.

A magyar közvélemény előtt tisztára terra incognita mind a horvát belletristika, mind pedig a délszláv történettudomány. Tekintettel arra a körülményre, hogy Zala megye társasági viszonyban van Horvátországgal, — szinte hihetetlen, hogy két szomszédos terület: Horvátország és Zala mégis milyen messze esik egymástól felfogásban, érzésben és temperamentumban. Pedig nem a Dráva az a választóvíz, amely természetesen határvonalal különíti el egymástól ezt a két, igazán heterogén elemű lakott földterületet, hanem az az érzelmi diszharmonia, amelynek hangfórása — a politika. A politika pedig a legghamisabb orlésterneél is cudarab hangokat röpít világgá, főleg amióta ezt a romlott hangszert Gáj Lajos, az illirizmus hírhedt apostola pöngette meg a 40-es években.

Nem az a szándékunk az alábbi ideiktől cikksorozatnak megindításával, hogy ezt a diszharmoniót fokokozzuk. Korántsem. Ezt megteszik ellenségeink is. Még pedig igen éber lélekismerettel. Célnak csak az, hogy a zalai közvélemény tájékozódást szerezzen némileg arról, hogy a jelenkor horvát krónikáival milyen ríkió színekkel rajzolják meg a grancsárság hősi „hadi-tetteit” és mennyire lefokozták a Zalában küzdő honvédség és népfölkelők érdemeit és küzdelemteljesítését. Oviság közben összeszorul ugyan az öklünk, meg-megvonaglik egy-egy idegszálunk, de azért csak nézzük meg, hogy a „Hrv. pokret u zimi” hogyan hint port Kilo szemébe, pusztán egyszerűzetből és tárgyilagosságból... És végre is ez a lö!... És most szóljalom meg a fentebb idézett krónika kobozsa. Ide vetjük képeit híven, akár fotográfus... és szavalt gondosan, akár a gramofon...

1.

Jelencsics bán 1848. szeptember 11-én lépte át hadtestével részint Légrad alatt, részint meg Varaszdra a Drávát. A magyarok nem merék védelmezni a Muraköz. Másnap már a horvát sereg Muraköz összes falait megszállta. Így Horvát-

ország területe 17 ezer □ méter (?) földdel lett nagyobb, 70.000 emberrel pedig faja lett erősebb. El lehet képzelni az összes muraközi horvátok örömet (?) amikor megtudták, hogy Muraköz örökre bekebeleztek Varaszd megyébe.

A bán nemsokára áthaladt Muraközön és Budapest felé nyomult előre. Nagykánizán 1300 főnyi csapattal hagyott hátrélműl, a többi magával vitte a Balaton irányában.

Kanizsa és Marcali között most már gyülekezni kezdett egy nagyobb sereg, hogy gerilla-hadjáratot vezessen. — Ölel-szerű rajtcapásokkal fűszerezve — az élelemszállító horvátság ellen? Ahány hordót csak küldött Jelencsics a táborból Horvátországba, utközben mindet elfogták. Így az elszigelt Horvátország népe a bánról a legkalandosabb és legellenté-sebb híreket vette.

A népfölkelők álló magyar csapatokat Kanizsán a zsidóság (!) látta el fegyverrel. Egyszer csak azon vette észre magát a horvát grancsárság, hogy Kanizsa rá nézve veszedelmes fészék.

Hir vivőt menesztettek ennél fogva titokban Benkő tábornokhoz Varaszdra, aki az egész Mura-melléki vonal főparancsnoka volt. — Benkő báró küldött is Kanizsára néhány ágyut a helyőrség fedezésére, de a tűzereket időközben nem éresztik be Kanizsára. — Erre Benkő Nugent Albert grófot, a renegát alezredest küldi Kanizsára 500 főnyi sereggel. Nugentnak az a feladata, hogy a tűzérő céltűzjátékát elősegítse. Egyben felhatalmazást nyer az alezredest arra is, hogy Kanizsa vidékén betámasztás szerint járhat el teljes önállósággal, ha a szükség szorítja.

Noha a grancsárság így hatalmas gyámolítást nyert, a magyarság mégis vakmerően szállt szembe a horvátokkal és dacoskodni sem áttallott. Így, midőn Nugent gróf okt. 2-án húst és takarmányt követel a tanács-tól, a főszolgabíró a parancs teljesítésé-nek ellenszegül. E miatt Nugent kivonul a Légrad felé kanyargó országútra és onnét bombáztatni kezdi a várost. — Az erőszaknak végre enged a város és a ki-vánt élelmiszer megadja. De Nugent nem mer visszatérni Kanizsára, hanem a szabadság alatt ver satorlábort a zsidó-temetőben. — Ezen éjjel azonban olyan zivatar tombolt és olyan zápor keletkezett, amely a „horvát vitézeket” igen meg-viselte. — Viszont a magyar csapatoknak meg módot nyújtott arra, hogy Kanizsát alattomban elerjék.

Október 3-án Nugent ismét élelmet kö-vetel, de csak egy napra való húst és két napra való zabot és szénát kap. — De ugyanezeker beront, d. u. 2—3 óra között a magyarság a kórházba, ahol Jelencsics-nak 60 beteg grancsáriját ápolták. A ma-gyarok „puskával, szuronnal és kaszával

főfegyverkezve kezdtek öldözni és agyon-verní a horvát betegeteket”. Megkondulnak a toronyokban a harangok, megperdülnek a dobok és a nemzetőrség minden oldal-ról támadást intéz a zsidótemetőben ves-zteglő illekek ellen. „Nugent látta, hogy a harc meddő lenne, mert Kanizsát többé úgysem foglalhatja el”. Attól is tartott, hogy a magyarság ráteszi kezét a légradí-révre is, amelyen át betörhetne Horvát-országba (hát Zakányon, Vízváron, Barcon át nem?? H. J.), azért elhatározta, hogy keresztüljárja magát és Légradig lehu-zodik, és ott állástfoglalva, Horvátországot mególmazza. Utközben összeütközése is volt a magyar csapatokkal, de „levenéi dicsőségeesen álltak meg helyüket”. Így értek Szentmiklósig. A falu néhány házá-ból sortűz fogadta a grancsárokat. Erre a gróf 3 ágyulóvetést intézett a ház lakói ellen, két rakétával pedig az egész kö-zönséget elgyújtja. Így, kínosan vergődve jutnak el Súrda, ahol egy teletkőre grancsár megölését azzal torolják meg a horvátok, (akik a szünvi ezredből valók

voltak), hogy bosszúból elhamvasztják a helységet. Fölperzselték Zakányt is, amely-nek az volt a bűne, hogy fegyverfogható polgárai beálltak honvédnek... E fal-vakból összeharcoltak 60 órát és 12 lovat s azokat Légradra terelték be, ahová a réven át halottak be.

(Folyt. köv.)

Országgyűlés.

Válasz a költségvetésről.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, október 2.

A képviselőház mai ülésén Kabos Fe-renc elnökölt. Bemutatta Hevesvármegye felirátát az obstrukció ellen és Mosonmegyét a sajlószabadság megvédéséről. Az elnök azt javasolta, hogy mindkettőt ad-ják ki a kérvényi bizottságnak, de Ráth Endre ellenindítványt nyújtott be, mire husznál több képviselő névszerinti szava-zást kéri és kéri ennek holnapra való halasztását.

Ezután névszerinti szavazások követ-keztek, majd Ivánka Imre Kossuth-párti beszélt a véderőjavaslatok ellen. Azokat főképpen közjogi szempontból bírálta és csatlakozott Apponyi Albért gróf fejtege-téseéhez. Kívánja az önálló magyar had-sereg felállítását és azt, hogy a közös hadseregbeli tisztok tanuljanak meg ma-gyaru! Határozati javaslatot nyújt be a vadászszolgálat fejlesztéséről.

Miután megállapították a holnapi ülés napirendjét, Lukács László pénzügyminiszter válaszolt két interpellációra. Első-ben Kállay Ubulnak válaszolt a közös hadügyminiszter nyilatkozatai tárgyában. Kijelentette, hogy a kormány igyekszik fog, hogy a hadvezetőség ne lépje túl a delegációk által megszavazott összegeket. Dész Zoltánnak a jövő évi költségvetésre vonatkozólag azt válaszolja, hogy a kor-mány a költségvetést legközelebb bemu-tatja és akkor csupán az ellenzék áll, hogy a Ház azt tárgyalás alá vehesse.

Dész Zoltán rövid felszólalása után a Ház a válaszokat tudomásul vette és ezzel az ülés véget ért.

Napirenden az arénakérdés.

A szünügyi bizottság előtt.

Vécsey polgármester nyilatkozata.

— Saját tudósítónktól. —

Pénteki lapszámunk vette fel először az új fordulatot az arénakérdésben, amit Csillag Jenő nagykanizsai gőzfürdőbérle-nek, a Kövessy-féle aréna jelenlegi tulaj-donosának a városi tanácshoz intézett beadványa fejez ki. Az esetleges lebontás előtt aziránt érdeklődik Csillag, hogy a

kanizsai színészet végleg mellőzni fogja-e a kőcseyutcai öreg muzsahajlékot. Egy-szersmind terjedelmes ajánlatot is tett a városnak, hogy megfelelő nagy költséggel hajlandó arénáját évekre szólóan minden igényeket kielégítő módon restauráltatni, ha ezért neki megfelelő időre privilegium biztosítatik, vagyis, hogy nyolc éven át másutt Nagykanizsán ne lehessen színelőadásokat tartani, mint az átalakítandó arénában. Részletezve a beadványban foglalt átalakítások programját, a nézőtér ki-padlózását, a zenekar helyének testiesze-tését, a páholyoknak körhajlása patkó alakban való elhelyezését, az ülőhelyek kényelmesebbé tételét, az egész épületnek újból való tetőzését, a szellőző készülé-kek könnyen való kezelhetését, esőca-tornák létesítését. Mindezek a köz-neg kényelmére.

Ellenben a színdarab kényelmét szol-gálgatja és az előadások színvonalának emelését célozzák a következő átalakítá-sok tervet: A színpad jelentékeny meg-

nagyobbítása; mindkét oldalon három-három ülőező létesítése (egy-egyét a női és férfi karnak és kettő-kettőt a szereplő férfiak és női művészek részére); zsinór-padlás, mely lehetővé teszi a szebb dísz-letek használatát, a színpad gyors átalakít-ását és sok olyan színpadtechnikai mű-veletet, melyek a színdarabnak a szerző intenciói szerint való előadását könnyűvé teszik, eltekintve attól, hogy ily módon az eddigi szokásban volt 20—30 perces felvonásokhoz mindössze 5—10 percre redukálódnak.

Említtük, hogy a pénieki tanácsülés a beadványt, melől arra nézve végleg-sen intézkednek, a szünügyi bizottságnak adia ki véleményezésre végett. Munkatár-sunk mindazonáltal felkereste Vécsey Zsig-mond polgármestert, aki Csillag Jenő kérvényére vonatkozólag a következő ki-jelentéseket tette:

— Nem prejudikálhatok e kérdésben, melől az illetékes bizottságok a bead-ványt megfelelő megjegyzéseikkel el nem látják. — A szünügyi bizottságon kívül ugyanis még az építési bizottság elé is kell azt terjeszteni, mely a tervék kivéte-lőséget lesz hivatva bírálta tárgyalva tenni. Annylt mindazonáltal előre mondhatok, hogy amennyiben Csillag Jenő hajlandó lesz azokat a feltételeket teljesíteni, mely-eket neki a tanács szabni fog, akkor nem lesz akadályja azok keresztülvitelőségének. E feltételek azokat a körülményeket álla-pítják majd meg, melyek szükségesek ahhoz, hogy a közönség igényei a kö-zszínházépítés idejéig a lehetőség szerint ki legyenek elégítve nemcsak abban a tekintetben, hogy nem fog az arénában megázni és huzatot kapni, hanem, hogy kellő illúzióval lesz képes a közönség az előadásokat is nézni.

A háboru.

Elsüllyesztettek két török torpedót.

Az olaszok a Balkánon (?)

— Táviratok. —

Az olaszok vigan okkupálják már Tri-poliszt s Törökország intézkedéseiről még mindig csak zavaros, ellenmondó hírek érkeznek; annak nyoma sincs, hogy Törökország megfelelő és komoly ellen-állást fejtjen ki. A mai értesülések leg-fontosabbja arról szól, hogy az olaszok két török torpedót elsüllyesztettek. — Van aztán még egy feltűnést keltő távirat arról, hogy olaszország egy albániai török erődőt is megtámadott. Ha ez igaz — amint hogy nem valószínű, — akkor a sima és egyszerű tripolizsi okkupáció mégis európai bonyodalmasba vezethet.

Mai távirataink:

Páris, okt. 2.

A Havas ügynökség jelenti: Török-ország elhatározta, hogy hadseregét moz-gósítja. Szalonikiban a tömeg léptele az olasz konzulátus címerét. Az olaszok sietve elhagyják a várost. A lakosság között fegyvereket osztanak szét.

Bari, okt. 2.

A török naszádok a Jóni tengeren olasz kereskedelmi hajókra vadásznak. Így a török partok mentén elfogtak két olasz kereskedelmi hajót és Tripolizs közelében két olasz szállító hajót, melyek mind-egyikén nyolcvan olasz katona volt. A török flotta elfutott a Dardanellákig s itt biztonságban van.

Róma, okt. 2.

Egy olasz páncélos Prevera közelében két török torpedóval találkozott. Az olasz hajó a tüzelés elől visszavonult a preverai kikötőbe, honnan bombázni kezdte a vá-rost, majd ismét kifutott a nyílt tengerre és harcba szállt a két torpedóval, mely-ek csakhamar elsüllyeszttek.

Tripolisznál az olaszok beszállították a tüzelést, mert a török helyőrség elhagyta a várost. Úgy látszik, a törökök a szárazföld belsejében akarnak harcot kezdeni. Prevera mellett ezerhatszáz olasz katona partra szállt.

Ma reggel az összes római lapok külön kiadásban jelentik, hogy állítólag az egész török flotta megsemmisült. E hír, melyet sehonnan sem erősítenek meg, haláttalan öröme ragadta a lakosságot, mely csoportokba verődve járja a várost és a királyi családot ünnepli.

A tengerészeti parancsnok ma azt a jelentést küldte, hogy minden készen áll Tripolis elfoglalására.

Róma, okt. 2.

Az osztrák és magyar konzulátuson nagy megdöbbenést kelt az a hír, hogy az olaszok állítólag ostrom alá vették egy albán erődöt. Ha ez a hír igaz, akkor Ausztria-Magyarország meg fogja változtatni eddigi álláspontját, mert Olaszország megszegte azt az ígértét, hogy a Balkánon nem háborgatja Törökországot.

Budapest, okt. 2.

A külföldi tőzsdék még mindig biznak abban, hogy a háborút lokalizálni lehet és hogy diplomáciai úton minden eszközzel oda fognak hatni, hogy esetleges balkáni krízis ne támadjon.

HIREK.

— A városi tisztviselők az állami segély kiegészítéséért. Néhány hete annak, hogy Szilágyssomló r. t. város elhatározta, hogy országos akcióit indít azért, hogy a kormány adja ki a magyar városoknak azt a hátralekötött egy millió koronát, mit az 1911. évi állami segélyből mindeztideig visszatartott. Erre az évre ugyanis már hárommillió korona volt felvéve az államköltségvetésbe a városok segélyezése címén, de a miniszterelnök ismét csak kétmilliót osztott szét azzal a kijelentéssel, hogy a hátralekötött csak a városi törvény megalkotása után a törvény szerinti séma szerint fogja szétosztani.

Szilágyssomló Állama megkezdte az összes magyar városok között Nagykanizsára is azzal a kéréssel, hogy az összes városok írjanak fel országgyűlési képviselőikhez a szilágyssomlói indítvány szorgalmazása végett. Tegnap ment el ajánlott levélben Bosnyák Ödön orsz. képviselőnk címére a városi tisztviselők felirata, melyet Vécsey Zsigmond polgármester és dr. Szabján Gyula városi főjegyző írtak alá. A felirat, melyhez az egyöntetűség végett Szilágyssomló adott sablont, azt kéri, hogy a képviselők szorgalmazzák a visszatartott egy millió koronának szétosztását és a már teljesen előkészített városi törvénynek a parlamenthez való beterjesztését, mely már készen várja tárgyalatának megkezdését. Nem fér kétség ahhoz, hogy a képviselők készséggel eleget tesznek az egész ország városi tisztviselői ezen oly jogos és méltányos kívánságának és tényleg keresztülvizsik mindkét nagyfontosságú kérés teljesítését.

— A király névnapja Nagykanizsán. Holnapután, assisi Ferenc napján lesz ünnepség a király névnapja. Ez alkalommal a szentferencrendi szerzetesek szerdán délelőtti 10 órakor nagy ünnepi istentiszteletet tartanak, melyre meghívták a Nagykanizsán lévő összes állami, megyei és városi hivatalok képviselőit.

— Gyászrovat. Hosszas szenvedés után elhunyt tegnap, vasárnap reggel 6 órakor Topolcs Lajos nagykanizsai püspök és távirat-tízi 29 éves korában. Haláláról, mely övegy édes anyját és nővérét támasztóló támasztotta meg, a nagykanizsai püspökhivatal külön gyászjelentést adott ki. Temetése ma délután 5 órakor volt igen nagy részvét mellett.

— Uj jogdoktor. Miklós Sándor nagykanizsai ügyvédjelöltet, dr. Miklós Dezső ügyvéd testvéröccsét f. évi szeptember 30-án, szombaton a kolozsvári tudomány egyetemen jogtudományi doktorrá avatták.

— Artisták a templomban. Nincs azon semmi csodálónivaló, hogy az artisták, a cirkuszosok tagjai istenfélő, hívő emberek. Kinek lehet nagyobb szükségük az intéző égi kéz kegyes oltalmára, mint azoknak, kik naponta teszik kockára az életüket a léghintán, a trapézban, a fűzes karddal, melyet lenyelnek, vagy a tigrissel, melynek bemennek a ketrecébe. Az ő életük valóban állandóan hajszálon függ és bizony sok okuk, de alkalmuk is van arra, hogy időnként magukbaszálljanak. Ma volt az izraeliták kiengesztelési ünnepe, a böjti hosszú nap és a nagykanizsai templomnak megvolt az az érdekessége, hogy az istentiszteletre hosszú sorban felvonultak az itt időző Strassburger-cirkusz izraelita vallású tagjai. Maga Strassburger igazgató hat templomi ülést vett családja és az előkelőbb tagok részére, míg a háttérben mellverdeső mély áhítatba merült az akrobata a kigyóember mellett, a kardnyelő, a légtornász, az óriás, a műlovar. Este pedig folytatják művészi foglalkozásukat, melyre azt szokták mondani, hogy az isten is jelen van.

— A szeptemberi orgonavirágok utóhajtásai. Vettük az alábbi levelet:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Igenszíven kérem kegyeskedjék alábbi rövid megjegyzéseimnek kiülő lapja legközelebbi számában feltétel nélkül helyt adni:

A Zala 219., szeptember 27-i száma „szórol-szóra” hozta „érdekess” leveleket, melyet késő őszi orgonavirágokhoz mellékeltem. Bátor vagyok ehhez a kis közleményhez egy két jegyzetet csatolni.

Cikkcskémben (már mint nyomtatottban) éppen hat helyesírási hiba van. (81+6=87) A kéziratomban pedig egy sincs. Ez bizonyos, sőt több mint bizonyos. Aki engem ismer, az állításomat el is hiszi. Kérem a kéziratot közszemlére kitenni. Pl. a Korona kapujára kiszégetni.

Pardon! oda ne, mert az egész nap nyitva van. Talán a Fonyó Mihály ur kirakatába. Azaz — bocsánat — oda se. Fonyó ur nem kéziratot vár tőlem. Szóval: én tudok írni (az isten szerelmére: nehogy „inni”-nek nyomtassák), de a t. Szedő Urak nem tudnak olvasni (Dehogy nem tudunk; de hát miért fosszuk meg kegyerétől a korrektort. A szedők.)

A kellemetlen sajtóhibákat felsorolom. 1. „Lapjában” helyett „laprában.” 2. „A kora reggeli” h. „s” kora reggeli. 3. „Kisebb” h. „kissebb”. 4. „Lila blanc” h. „Lila blanc”. 5. „Korelát” h. „kolerát” (én készakarva írtam „korelát” tréfásan, ahogy a nép komolyan ejti.) 6. „Háborút” h. „háboru.” Nekem sok bűnöm van (éljen a néppárt!), de egy erőnyem is. Balhát és helyesírási hibát nem török. Legmélyebb tisztelettel: Tóth Albert.

— Garázda részeg. Zalaegerszegről jelentik: Botrányos skandalumot idézett elő tegnapelőtt a piac téren két részeg falusi legény, kik alaposan felöntve a garatra, duhajkodva vonultak végig az utcán. Tünetes sétájuk közben hatalmas, ólomvégű fűtykóikkal oly veszélyes hadonászt vittek véghez, hogy a járókelők életét veszélyeztetették. Többek közt a gyanutlanul haladó Bogay Elemér nyug. miniszteri titkár érte egyikük hatalmas ütése. A meglábadott urlembert revolvert rántott s azzal tartotta sakkban a támadókat, míg egy épen arra haladó csendőrt ártalmatlanná tette őket. (Hol volt a rendőrség?) A két barabádszegett legényt, névszerint Bón Istvánt és Bón Mihályt a rendőrségre kísérték, ahol megindult ellenük az eljárás.

— Kimult a Sajó. Kevesen vannak a városban, kik a derék kanizsai rendőrkutyát, a Sajót ne ismerték volna. Nap-hosszat ott őrködött a rokonszenves uszárka a városház kapujában, éjjel nappal hű társaként az éppen szolgálatos rendőrnek. Szombat délután négy óra óta azonban nem szunyókál a korzó aszfaltján, mert a rendőrlégyenységnek bajtársa és immár nélkülözhetetlenné vált kiegészítője, a kedves Sajó nincs többé. Az őregség, meg nemrég jelentkezett gyomorfájása ölték meg. A rendőrszoba küszöbén adta ki párját, mely felért sok olyan ember lelkével, kiknek elfogatásában Sajónak igen nagy része volt. Gazdái, a rendőrök könyörve nézték a szegény okos állat halálküzdelmét és óráig elmesélnék egymásnak Sajóhoz fűződő emlékeiről, melyek között igen bájos részletek is vannak. Annyi bizonyos, hogy kilenc évi közszolgálati működése alatt Sajó jó néhány száz csirkefogónak megfogta a nadragja hátsó felét, akiket nélküle talán mind nem is sikerült volna elcsipni a rendőröknek. Különösen a razziákon volt pótolhatatlan a Sajó, mert nincs olyan bokor a sétatéren, sem olyan zug a házak között, ahol Sajó ki ne szagolta volna a csirkefogót. A főkapitány különben már gondoskodott két új rendőrkutya beszerzéséről, amelyeket szakszéri idomításban fognak részesíteni. Az új kutyák azonban nem a Sajó fajtájából való uszárkók lesznek, hanem a juhászok utódai u. n. pumi fajtájából, melyek tudvalevőleg rendkívül értelmesek, tanulékonyak és, ami itt a fő, éberek, úgy hogy különösen éjszakai őrszolgálatra igen alkalmasak lesznek.

— Zongora hangolás. Szigethy Arnold több fővárosi zenede szerződött hangolója fizeti körútja alkalmával városunkban tartózkodik, mely alkalommal mindennemű zongora-hangolást és javítást jutányos áron vállal. Előjegyzéseket Fischel Fülöp Fia könyvkereskedése szíveségből fogad el.

— Megkezdődött az iskolakerülők összeírása. Ma délelőtti vette kezdetét Nagykanizsa város tanköteles iskola és ovodakerülő gyermekeinek összeírása. Az összeírással a polgármester az alábbi városházi hivatalnokokat bízta meg: Az I—V. kerület (Nagykanizsa) részére Verhás Gusztávot, Klapper Miklóst, Fehér Istvánt és Schreiber Lajost, a VI—VII. kerület (Kiskánizsa) részére pedig: Kamenár Ödönt és Polai Józsefet. A háziról-házra járó összeírónak minden háztulajdonos vagy megbízottja tartozik a házban lakó összes lakófelekre vonatkozólag pontos felvilágosítást adni a minden családfő köteles a felügyelet alatt álló s az összeírandó tanköteles gyermekekre vonatkozólag megmondani, hogy iskolába járnak-e, illetőleg beiratkoztak-e vagy nem, s ha igen, melyikbe; az iskolába be nem iratkozott tankötelesekről pedig köteles az előírt adatokat a valóságnak megfelelően bevallani. Aki tudva hamis vagy valótlan adatokat vall be, vagy az adatok bevallását megtagadja, vagy valamely iskolába be nem iratkozott tanköteles gyermekeket szándékosan elhallgat, az kihágást követ el s 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— Nincs jobb és olcsóbb fém-tisztító, mint a Globus-fém-tisztító-kivonat, amely már esztendő óta kitűnően bevált és milliónyi háztartásban használatos. E kitűnő készítményt az ifjabb Fritz Schulz betéti társaság Auszsig a/E gyártja. A Globus-fém-tisztító-kivonat minden arany, ezüst, nikkelt, sárga- és vörös rézből készült tárgynak gyorsan és fáradtság nélkül pompás, tartós fényt kölcsönöz, abszolút ártalmatlan, nem karcos és nem hagy nyomot maga után. A Globus-fém-tisztító-kivonat soha tisztító erejét el nem veszíti, nem piszkos, mint a tisztító pomádé és sokkal jobb és kiadósabb, mint a legtöbb forgalomban lévő folyékony fém-tisztító. S az azónak egy a vége: a Globus-fém-tisztító-kivonat a legegyszerűbb

fém-tisztító, amelyet kiválóvala miatt több ízben kitüntettek. Így legutóbb a St. Louis kiállításán 1904-ben a nagy díjjal. Ezért csak ezt használjuk, de ügyeljünk arra, nehogy valami értéktelen utánzatot szőzzenek a nyakunkba, mert sok ilyen van. Mindig a valódi Globus-fém-tisztító-kivonatot kérjük dobozban és védjeggyel ellátva. Kapható minden fűszerkereskedésben, droguériában stb. stb.

— Az október havi utóállítás Nagykanizsán. A katonai utóállítások rendes terminusa tudvalevőleg minden hónap 5-e. A folyó október hónapjában azonban ez a határnap valamivel eltolódik, mivel a katonasorvosok e napon rendkívül el lesznek foglalva a bevonuló újoncok felülvizsgálásával. Emiatt az utóállítás jövő hétfőn, i. hó 9-én lesz a Polgári Egyet. nagytermében, amiről a város katonai ügyosztálya már értesítette az érdekelteket zala megyei főszolgabíróságokat.

— A cirkusz. Valóban nem hagyta kiélgeztlenül a legnagyobb várakozást sem az óriási méretű cirkusz, mely szombattal reggel óta látható a közpörház mögötti katonai gyakorlóterén. A pazar látványosság, melynek fogalmát csak Barnumék közelítették meg, a megnyitó előadásra mintegy határozottan vonzott, úgy hogy az óriási sátor Nagykanizsán egy évtizedben csak egyszer látható tömeget gyűjtött össze. — Magáról a művészi előadásról írni felesleges. — Minden érdeklődő hírt vette a mutatványok elsőrendűségének attól a sok ezer embertől, kiknek legelőbbje elhatározta, hogy a rendelkezésre álló négy nap alatt ismételtelen megnézi azokat. Röviden annyit mondhatunk, hogy a cirkusz még külső méreteinél is imponálóbb becsületességgel beváltotta a reklámjaiban foglalt sok és nagy ígéreket.

Táviratok.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 2.

Változó, szeles idő várható, időnként esővel és nyugaton hószállingóval. Déli hőmérséklet 15-4 C.

Tragédia a nyílt utcán.

Egy tiszt lelőtte a felesége udvarlóját.

Budapest, okt. 2.

Bartl Róbert budapesti honvédfőhadnagy ma a Bajnok-utcában agyonlőtte Lázár Ödön hadnagyot, ki Bartl nejeének, született Okolicsányi Erzsébetnek udvarolt. A szerelmi dráma áldozata Lázár József nagyváradi kir. ügyész fia.

Egy város pusztulása.

New-York, október 2. Az esőzések következtében egy folyó megáradt és átörölte a gátat. A vizár elborította Ausztin várost és rombadöntötte azt. Több mint ezer ember elpusztult.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Naponta trissen porkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

„CLIMAX“ $\equiv$ Pénzt $\equiv$

nyersolajmotor. takarít meg!

Legolcsóbb, legbiztosabb üzemelő. — Versenyképes árak. —
Előragú minőség. Több ezer referencia.

Bachrich és Társa

motorgyári fióklep

Budapest, V/32, Szabadság-tér 17.
5759 (Tőzsde-palota).

Telefonszám: 71-01. Sörgöncim: „CLIMAX“.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság“ október elsei száma bő ismertetést közöl Colasanti, a hírneves olasz tudós előadásáról, melyet a Nemzeti Múzeumban tartott Leonardo da Vincirol. A közlemény a művész számos érdekességet is bemutatja. A többi képek az új hadügyminisztert, az Oedi-pusz cirkuszi előadásáról, a régi Rómának nevezetes domborművét (terképéről), a Művészház legújabb kiállításáról, Marokkóról, Joachim emléktáblájáról, Honcztóról, József főherceg vadászterületéről, az angolországi levedő-postáról stb. Szép-irodalmi olvasmányok: Varga Gyula és Beke Ágnes versei, Kaffka Margit regénye, Ady Endre novellája, Atherton angolból fordított regénye. Marokkóról gróf Vay Péter írt érdekes cikket. Egyéb közlemények: Parkas Zoltán cikke a Művészház kiállításáról, Alexander Bernát színházi cikke, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakk-játék, stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadói vatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre két korona 40 fillér.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen kedves fiunk elhunyt alkalmával kifejezett részvételt, koszorúkat, csokrokat fogadják legálábbabb köszönetünket.

Özv. Wáide Lajosné és családja.

5707

Hétfőn és kedden

este a ROYAL-kávéházban

Zsolnay Vilmos

híres cigányzenekara

hangversenyt

ad. — Számos látogatást kér:

SATTLER LAJOS

kávész.

5765

Egy teljesen jókarban levő közös hadseregbeli

katonaruha

olcsó áron eladó. :: Bővebbet a kiadónál.

Értesítjük az igen tisztelt vevőközönséget, hogy Erzsébet-tér 17. szám alatt egy teljesen újonnan berendezett

szabó-üzletet

nyitottunk, ahol hazai, mint valódi angol szövetekből készült ruhákat mérték szerint készítünk szerény árak mellett. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, 5704

teljes fizetett

Ritter testvérek

férfi-szabók

Erzsébet-tér 17-ik sz.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági nyelenszék

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

Világhírű magánjáró és vontatható

benzinlokomobilok és eséplőgépek

Hegyes vidéken is kitűnően beváltak.

R legmegbízhatóbb és legbiztosabb üzem, csekély benzinfogyasztás, egyszerű szerkezet.

Szivógáztelepeink vilá híresek!

Schwab nyersolajmotorok.

Magánjáró és vontatható

fafűrészelők és kötőrők. Teljes

malomberendezések. Gőz- és járgányos cséplőkészletek.

Kellner és Shanzer

BUDAPEST, V., Aulich-utca 2-ik szám.

Ügynökök, közvetítők díjaztatnak. — 4790

Régi, jóhírnevű, fényesen menő, Pákan a Főtéren levő

korcsmaüzlet

más vállalat miatt azonnal eladó.

A korcsma helyiség áll egy vendégszoba, 1 étterem, 2 szálló szoba, saját lakás konyha, speiz és melék helyiségekből. Bővebb értesítést ad BREIER GYULA tulajdonos Sárvár (Vasm)

A zalaegerszegi régi jóhírű

Korona szálloda és

vendéglő

572

más vállalkozás miatt esetleg azonnal jutányosan átvehető.

Hátralévő szerződés nyolc évre áll fenn. Bővebb értesítést ad Nagy Dezső szállodás.

Hajhullás és a fejkorpádzása

okvetlen megszűnik,

ha hygienikusán ápolja fejét. Mindenféle hajápolási cikk kapható

5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában Nagykanizsán.

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet

Könyvkötészet.

Nagykanizsa.

Vonalozó intézet.

Üzleti könyv gyár.

ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobb berendezett

könyvkötészetünkben

könyvtári köteteket, díszkötéseket, naplókötéseket, iskolai köteteket, aranyozásokata legjobb és a legkisebb kiállításban olcsó árak mellett készítettünk.

Készül a

Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi, iskolai nyomtatvány. — Árjegyzékek, művek, meghívók, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle izléses kiállítású reklám nyomtatványok.

Nyomdai iroda:

Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy-L.

3.

Melzer-féle ház.

♦

Telefon: 78.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sírcsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-kereszték árai: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcs, Crocus, Lilium, Evolvirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legújabbak árakon. — Magyar törzsi alma és körteték: 1 db, 1 K. — 10 darab 9 K. — 50 darab 40 K. 100 darab 70 korona. Törzsfák: 10 fillértől, 1 koronától. — Főzfák: 40—50 fillértől. — 100 darab 1 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerti-üzletében Báthory-utca 22. sz.

NAGYKANIZSA

Kiszáncs 2.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel

A mellékletet két kétszemélyes és egy négyes személyes szobákban lehet használni. — Kétszemélyes szobákban két személy, négyesekben négy személy lehet lakni. — A mellékletet a nyitvatartási időben van fel a kifizetés.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
hónapon havonta	hónapon havonta
Egy hó 1.20 K	Egy hó 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egy évre 14.—	Egy évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkások, ház háztartások és magán-közelbűnösök számára 50 fillér.
Előfizetési és ártalmi feltételek 5. lapon. — Kiszáncs 2. sz. 1. sz. 1. sz.

XXXVIII. évf. 225. szám

Nagykanizsa, szerda 1911. október 4.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Az Obzor rólunk és ellentünk.

A horvát lap a Zaláról.

Tamás dr. cikkének zágrábi visszhangja.

„Mondottuk már — folytatja cikkét az O-r — hogy nálunk (Zágrábban) majdnem észrevétlenül múlt el (Muraköz elvesztésének) szomorú jubileuma. Zágrábban a Szloboda-egyesület tartott ugyan gyűlést, de ezen olyan kevesen jelentek meg, hogy a lapok nyíltan és nyersen rótták meg ezt a gyalázatos részvétlen-séget... Egyebütt pedig néma volt Horvátország... Azonban Muraközben kissé különből ülték meg az évfordulót. Össze-kötötték ugyanis ezt a jubileumot a március 15-iki ünnepséggel és minden nagyobb községben mulatság és ünnepély tartódott. A templomban természetesen szintén ünnep-lés folyt és a falak harsogva visszhang-zottak a Szózatból, a Himnuszról, meg a Talpra-magyarról (?) Zala megye pedig kérvényt nyújtott be a pesti országgyűlés-hez, amelyben azt kéri, hogy Muraköz egyháziilag is szakíttassék el Horvát-országtól.

A „Zala” és a „Muraköz” című lapok tele vannak az „anyaországhoz való vissza-csalolás” sürgetésével. Ezen ünnepések során Perlakon incidens támadt, amely hírlapi vitalkozást vont maga után és amely kiváló alkalmat nyújt arra, hogy a magyarosítók munkájából néhány mozzana-tot vetítsünk a horvát közönség elé, hogy megismerje még jobban Muraköz mostani helyzetét és hogy a megindítandó akción-k-hoz vonjon le ebből hasznos követ-keztetést.

Napfényre kell azért hoznunk Tamás János perlaki ügyvédnek a Zala és a Muraköz c. hírlapokban közzétett nyílt le-

velét, amelyet Fucs Nándor, Hajós Ferenc dr. és Zalán Gyula dr. országgyűlési képviselőkhöz intézett. — Rövidre fogva így hangzik ez a levél:

„Perlak és vidékének hazafias közön-sége tegnap ülte március idusának ünne-pét. Az ünnepség keretében több hazafias ének-, zeneszám és beszéd hangzott el és mindenik piére főséges lelkesedést váltott ki. Vacsora közben félre hívott Perlaknak egyik öregebb derék polgára, Petkovics Miklós, aki — mellesleg — sem nem beszél, se nem ért (?) magyarul, mert az ő ifju korában nem nyílt ugy alkalom a magyar nyelv elsajátítására, mint ma. De nyílt arcjátékot lerít, hogy szívvel lé-lekkel veitünk érez és élvezzi a nép dicső-ségének emlékét. Aztán ugy szólt hozzám horvátul: Uram! valóban igen kevesen vannak e teremben azok közül, akik tud-ják, hogy ma ünnepi Muraköz is jubileu-mát. Eszébe jutott-e önnek, hogy 1861. március 14-ike óta számítva ma van félszázada annak, hogy Muraközt Varasd-megyétől elszakították és a Zala megyéhez csatolták? En mint muraközi ember azt tartom, hogy ezt az évfordulót meg köll ünnepelnünk. Mit gondolt kegyed, mikor? hogyan? és mivel? Képviselő urak! Önök 3 muraközi kerületet képviselnek. Engedjék meg tehát, hogy miként a de-rék Perkovits óhajja, arra hívjam fel önöket: hogy ezt a jubileumot minél többen ülhessék meg. Megmondom mivel és miképpen. Zala megye a múlt hónap-ban, Isten tudja hányadszor hozta meg azt a határozatát, hogy a kor-mány közvelitásával szakíttassék ki Muraköz egyháziilag is Starcsevics ha-zájából és e tekintetben is csatlóttassék az anyaországhoz, Magyarországhoz. A „Zala” meg a „Muraköz” leközlötte a na-pokban a megyének ezt az emlékiratát, nem kell tehát azt ismét közzétennem. Ennek a kérvénynek kell, hogy érvényt szerezzen a törvényhozó testület (zakono-davuo tijelo) és a kormány, még pedig hovahamarább. Önök hárman a munka-párt tagjai, amelynek vezére (Khuen) mindenható, aki nemcsak a királynak kedves embere, hanem a felsőbb körök-

ben is az, és aki egy évtizeden át igen jól megismerhette a Dráván túl élő Starcsevica-pártot.”

Miután végig leközlö Tamásnak elő-tűnk ösmert levelét: úgy végzi be a tu-dósító (aki csakis muraközi lelkes lehet): „Hogy egy Tamás dr. így ír: az érthető. Mindenik sorából magyar felfuvalkodott-ság (naduvenost) és ignorálás ütközik fel. De szomorú az, amit a Petkovics Miklósok mondanak, akik nem beszélnek ugyan, de magyarul éreznek mégis. Az, amit Socsér Balázs bíró mondott, — ki-vánsága minden kultúrembernek, de a horvát Mura közben ez valami borzalmas a magyarok szemében.”

A polgármester.

Késérő strófák egy polgármester haláláról

„Halálba kergették.”

Kaposvár város közállapotait e kedves város határain messze túl is ismerik, a kaposvári pofonok csattanása, újsághábo-ruk s egyéb közéleti skandalumok zaja hozzánk is elhallatszanak. Így hát nem lesznek érthetetlenek a Városok Lapjának következő, a brutáliságig elkeseredett, de különösebb igazolásra nem szoruló követ-kező sorai, melyeket Németh István kapos-vári polgármester halála alkalmából írt a lap s melyekből azt is megtudjuk, hogy valóban levékeny és szerencsés kezű ember volt az, kit Kaposvár gyászol. A V. L.-nak szokatlan nekrológja a következő:

A polgármesteri kar egyik legkiválóbb tagja, Németh István Kaposvár r. i. város polgármestere múlt hó 24-én 62 éves korában meghalt. Temetése nagy kegye-lettel folyt le. Puritán jelleme és teremítő zsenijén kívül arról volt nevezetes, hogy nemcsak sokat tett és dolgozott, de sokat is szenvedett.

Zilált állapotban vette át a város veze-

tését 16 évvel ezelőtt s Kaposvárt, amelyen fanatikus rajongással csüngött alkotásai-val oda fejlesztette, hogy az most nem-csak Dunántulnak, de az országnak egyik legfejlettebb városa lett.

Alkotásai közül csak nagyjából a követ-kezőket emeljük ki:

Az Esterházy herceg tulajdonát képező vásártartási jogot megszerezte s ezáltal a város közjövödelméit jelentékenyen fo-koztta;

a magánvállalkozásban volt villamoste-lepet a város részére megváltotta s fej-lesztette;

a vízvezetékét és az általános csatorná-názását kiépítette;

az utcák burkolását, befalaitását és pa-rirozását ő teremtetette meg;

vásárcsarnokot, színházat, új városházat, modern közbiztonsági emelt;

a nyugdíjintézményt ő alkotta meg; az iskolák államosítását, a vasuti internátust ő létesítette;

azonkívül a város fejlődésének útjában álló herceg Esterházy és vármegyei tu-lajdoni képező ingatlanokat a városnak előnyösen megszerezte s ezáltal lehetővé tette új városrészek, utcák, terek építését, fejlesztését, stb.

Könnnyű ezeket ide leírni, de aki ismeri egy vidéki s. i. város szűkös anyagi vi-szonyait, azt a sok akadályt, amit le kell küzdeni egy nagy közmű létesítésénél, az ebből a felsorolatlakból is tisztán láthatja, hogy micsoda energiával kellett dolgozni annak a polgármesternek, aki mindezt megtudta teremteni.

Kaposvárt kiemelte a tengődő városok sorából. Széppé, nagygyá, impozánsá tette, önzetlentl fáradt, dolgozott. E köz-ben az alkotó kalapácsot sokszor véde-lemre kellett emelnie. A közviszonyok romlottsága megörlötte.

Rettenetes, kegyetlen hajszá folyt ellene! Ha egy polgármestert tönkre akarnak tenni, akkor amint az már szokás a vá-rokban, kikezdi, elkedvetleníti, be-

A kis gróft várják.

Iria: Adám Éva.

A diáknép többek között arról is neve-zetes, hogy rendesen igen jól van érte-sülve oly dolgokról is, melyről a tanárja még nem is álmodja, hogy fogja megol-dani.

Most is így volt. A gimnázium stétét folyosóján, az osztályokban, a konyhán, a fűszerműben és minden elképzelhető he-lyen arról folyt a suttogás, hogy a szom-széd faluban lakó, volt főrendiházi elnök, az öreg gróf, beadja a fiát rendes növen-déknek a kis városka kollegiumába. Hát ez csak elég nagy szenzáció, abban a kis birodalomban, ahol nyolc hosszú évig mindenki egy-egy szuverén fejed-lemmek, vagy üldözött vadnak képzeli magát!

Ezuttal a sok lelkesedés, haligatózás eredményre vezetett. Hej, hiszen szívesen látnak a fiuk. A sok tanári konferenciának az lett a vége, hogy a kis gróft fölvetik. Ezt ugyan már akkor tudták a tanár urak, mikor a gyűlés összehívták.

Hogyné tudták volna! A kultuszminisz-ter édes kedves testvére volt az öreg ke-gyelmes aszonymnak, aki azonban a leg-szerencsésebbnek anyának képzelte magát. Mikor ezek a magnás gyerekek kezdenek rossz utra térni, akkor tudom nem iri-gyelné senki a nagyméltóságu szülőket. Ezek a megfélemlítő gyerekek szédítő árá-nyokban dorbézolnak! A kegyelmes asz-sonyot szanatorlumba kellett vinni, ugy megkínosza László gróf. Minden meg-próbálták vele, Aztán kivitték Genf-be. Innen is hazaxpediálták a napokban.

Az ilyen kis grófokat nem lehet a csiz-madia inasszággal s más cefélével ijesz-getni. Azt ok igen jól tudják, hogy még egy grófcskából se lett cipészinas, mióta áll ez a világ. László gróf is tökéletesen meg volt győződve, hogy akármit mon-danak a szülők, azért ő mégis csak a fiatal gróf és öreg, nagy dominiumnak jövendő ura.

Othón nem lehetett neveltetni, mert még egy úradalomért se lett volna me-llette egy nevelő néhány hétrel tovább.

A mikor mindenből kifogytak, azt mon-dotta az öreg gróf:

— Mire való a helyi gimnázium?!

Hát persze, hogy mire való! A fiuk mindennap azzal a gondolattal keltek fel, hogy no, ma biztosan behozzák a gróft.

Stern, a fűszeres fia, roppant nagyra volt. Személyes ismerősének tekintette a kis gróft; mivel az édes apját, Stern Gottfridet egyszer kihívatta a kocsiához László ömeltósága.

— Jön a gróf! — ordította el magát Fülöp és majd kiverre az internátus ab-lakát. Odarohantak a fiuk; egymás hátra lédelve, a pisze kis orrukat egészen rá-nyomták az akkra, ugy bámszoktak az utcára, ahol a grófék sárga kis kocsija vágtatott.

— Nagyon pikáns! Nagyon pikáns! — kiáltott fel Cserey, az ügyvéd fia. Ez volt ugyanis a szava járása és derűre-borura alkalmazta. Neki pikáns volt a lecke, a tanár, a polgáriasszonyok, a por, a sár és minden földi tünemény.

— Mit kacag ön nagyságos Cserey ur? — Piramidális számokat vagytok mind! Az a kocsi... az a ló... A kacagástól nem tudta folytatni.

— Cserey ur igazán pikánsan beszél! — A kocsi és a ló... gróf, de aki rajta ül az a szakács fia! Nagyon pikáns eset! Ha... ha... ha...

— Törjék ki a nyaka! hogy adja az urat! Szakács fia! Nem rossz! Hazudsz-e Cserey?

— Piramidális becsületelemre mondom na! Hiszen csak ismerem! Az öreg gróf perét apám vezeti. A községet perelik. Minden másodnap apám irodájába van a gróf. Akárhányszor vele volt a fia is. Hát csak ismerem! Igazán pikáns!

— Szólt-e hozzád? — érdeklődött Fülöp.

— Hogy köszöntél neki? — vallatták tovább és még sok cefélével ostromolták a helyzet megálatán álló Csereyt.

— Fiuk! A gróf befűtött nekünk a diákból! — szólt a bösz Stern és na-gyot vágott a Bodor Feri hátra.

— Megbolondultál? — mordul rá amaz.

— No hát én esküszöm fiuk, hogy ez a gróf tönkre teszi a bált!

— Már miért tenné? Sőt ha van benne egy csepp uribecsület, kifizeti a „cech”-ünket. Remélem perszót is rendel.

— Roppant pikáns vagy!

Stern vitte a szót:

— Pezsgő ide-oda, de fogadjunk, hogy a leányok ránk se néznek! Te is elme-hetsz a folios hónalj kabátoddal, Bokor Lajl. Itt a nyakam, hogy Ella nagysám rád se néz!

— Pofon ütök Stern! Jobb ha befogod a szádát. Ugy u’által, hogy te se jobban a számtanár.

— Tűz! Tűz! Kiabáltak néhányan, ami titkos nyelven azt jelenti, hogy a közelben van Káka, aki mindent „bead”.

Erre előlépett a polgármester fia és az apjától örökölt pathosszal így szólt:

— A gróf érkezése nem tréfa! Meg kell állapodnunk, hogyan fogadjunk. Kutyába vegyük-e...

— Nem ajánlom!

— Ne szólj közbe! Kutyába vegyük-e, hogy ha itt van, hát itt van, vagy pedig valaki az osztály nevében üdvözlje, hogy közénk jött.

— Hát engem üdvözölt-e valaki?

— Te ugy nagyzolsz Maksay, hogy attól ül meg egyszer a guta! Az eszed megjárna, hogy összehasonlítsd magad a gróffal. Végre is ez a gróf a párisi nagy kollegiumba is mehetne s ha mégis köz-zénk jön, e fölött az osztály nem térhet közömbösen napirendre.

— Ezeket a kifejezéseket apától ta-nultad ugy-e? Elolvasható a tegnapi Hirmondót, szépeket irnak róla.

— Mi az a panama, fiuk? Ugy nagy-jában értem...

— Te bizony nem érted, Lajl!

— No, mert te tán érted.

— Értem hát. A panama általában hozzátartozik a polgármesterekhez...

— Mit panamázna?!

— Kiáltott a belépő tanár ingerülten, akit a heves vi-tában senki se vett észre. — Takarodja-nak idele az osztály! Magukat tanulni hozták helye! Sírj csend legyen. Itt van a kegyelmes gróf. Elhozza a fiát. Meg fogja látogatni az osztályt.

Az ajtó megnyílt. Elő jött a kegyelmes ur, utána a tanárok és végül egy igen szép arcú, sugaras termetű fiú. A diákok égő tekintete rátapadt a kis grófra és ugy érezték valamennyien, hogy ezen a napon a szűke falak közé beköltözött a romantika.

teggé tessék, hogy állását megújja és menjen. Micsoda lelkiérő kell egy ilyen állás elviseletéhez!

A lelketlen ellenségek végre győzedelmeskedtek, de nem lelken, hanem testi erején. Erős idegzete nem bírta tovább, szívbajt kapott.

A gyilkosságnak ez a fajtája nincs felsorolva a büntető törvénykönyvben. Ezért, ha már a törvény szigorával nem lehet fellépni az ilyen galád hajszá ellen, legalább a felsőbb hatóságnak, a belügyminiszternek kellene figyelni és elejét venni ezeknek a jelenségeknek. Ha már a polgárság nem tudja kinyitni a szemét és nem védi meg első polgárát az igazságtalan üldözetés ellen, akkor találjon rá módot a legfelsőbb felügyelő hatóság és védje meg azt! Ma már a gyilkost is rendőrcsapatok védik a meglinccseléstől, hát csak a becsületes emberek legyenek kivétve lelketlen emberek gonosz indulatának?

Jellemző, hogy halála bejelentésekor így kiáltottak fel sokan: „Megölték! Itt még tetemréhivás lesz! Halálba kergették!” „Megölték, meggyilkolták szegényt?” „Addig üldözték, míg sírba nem tették!” „Egész a sirig nem hagyta neki békét”...

Az ilyen felkiáltás csak a gyáva polgárság jajveszékése! Az öntetemes és hálás polgárság nem jajveszékél, hanem nem hagyja ennyire jutni a dolgot. Nem lesz tehetetlen tanúja ily derék ember kivégeztetésének, hanem még idejében szétrugja a gyilkosait.

Országgyűlés.

A bán ügye.

A miniszterelnök megvédte Tomasicsot.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, október 3.

A képviselőház mai ülésén a miniszterelnök megtette érdeklődéssel várt nyilatkozatát Tomasics dr. horvát bán ügyében. A bánról tudvalevőleg cikksorozat jelent meg a Pesti Hírlapban s ez a cikksorozat a legsúlyosabb vádakkal illette a bán politikai működését és magánéleti tevékenységét is. A miniszterelnök hivatkozott azokra a rosszindulatú áramlatokra, melyekkel minden unionista horvát politikus szembetalálja magát és melyek a bánra is alapítatlanul szórják rágalmaikat.

A ülésen Berzevicsy Albert elnökölt. — Bemutatta négy közszeg feliratát a választójog mellett s a katonai javaslatok ellen, indítványozva, hogy ezeket adják ki a kérvényi bizottságnak. — Vertán Endre ellenindítványt nyújtott be, mire husznál több képviselő legközelebbre halasztandó névszerinti szavazást kért.

Napirend előtt Esterházy Mihály gróf személyes megítáztatás címén válszolt Tisza István gróf minapi beszédére és örömet fejezte ki afelett, hogy még a legeszkiztrebb hatvanhetes is kívánja a magyar századnyelvet.

A névszerinti szavazások ma elmaradtak, mert az erre vonatkozó indítványokat az ellenzék visszavonta. A véderőjavaslatokhoz ma is volt egy szónok, Bakó József, ki úgy fogja fel a helyzetet, hogy most az ellenzék s a kormány élet-halál harcát vívja, a kocka el van vetve. Kike javaslatokat beérjesztették, a nemzet védelme mellett megelégedeztek a nemzet megélhetéséről. Támadja a hadsereget és és pedig olyan tónusban, hogy az elnök kétszer is rendreutasította és harmadszor figyelmeztette, hogy megvonja tőle a szót.

A ház elhatározta, hogy legközelebbi ülését e hó 9-ikén, jövő hétfőn tartja. Végül Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök válaszával Mezőssy Béla interpellációjára Tomasics bán ügyében. Ajánlatos — mondta a miniszterelnök, — a gy-

nusításnál az elővigyázatosság és a vádalk helyességéről előre meg kell győződni. A ház ugyan hivatva van arra, hogy megbírálja a bán tevékenységét, de arra nincs semmi ok, hogy Tomasics elhagyja helyét. A miniszterelnök ismertetett az unionista politika nehéz helyzetét Horvátországban; ezt a politikát támogatni kell, de az támogatásra is szorul, mert ellenségei Grácban, Laibachban egyre aknákat robbantgatnak fel ellene. Kijelenti a miniszterelnök, hogy bár szigorú a barátaival szemben, Tomasics bánt minden gyanusítástól megvédi.

Mezőssy rövid válasza után a többség a miniszterelnök válaszával tudomásul vette.

Családirto villámcsapás.

Három halott és négy sebesült.

— Saját tudósítónktól. —

Rémes katasztrófa történt — mint a Zalaújság jelentik, — a zalavármegyei Szalafő községben, ahol pénteken este a villám három embert agyoncsapott, négyet pedig oly súlyosan megsebesített, hogy most élet és halál között vannak.

Pata János szalafői gazdaember pénteken este csaiadjával együtt az asztalnál vacsorázott. Vendége is volt a gazdának. Vacsora közben jött a nagy vihar, dörögéssel és villámlással. Kilenc óra tájban irtózatoss csattanással lecsapott a villám Pata János házába s éppen az asztalnál ülőket érte a gyilkos csapás. Pata Jánost és feleségét, Lugosi Lidiát és Németh Józsefét oly erővel érte a villám, hogy mindhárman holtan bukkantak le székeikről. Az asztalnál még négyen ültek, kik szintén elvesztették eszméletüket és mindnyájan igen súlyos égési sebeket szenvedtek. A sebesülteket kórházba szállították, hol csak másnap tértek eszmélethez.

A vihar elvonulával a falu népe megrendülve állta körüli a rombadőlt házat, melyből egész családot pusztított ki egyetlen villámcsapás.

A háború.

Olaszország a Balkánon.

— Saját tudósítónk táviratai. —

A tripoliszi ügy a maga nagy rejtelmességeivel kezd mind bonyodalmasabb lenni. Annyi immár bizonyos, hogy Olaszország tényleg az európai kontinensen is megtámadta Törökországot, de ennek okai még mindig rejtélyesek, következményei pedig nagyon bizonytalanok. A török-olasz háborúról ezek mai távirataink:

Bécs, okt. 3.

Az itteni török nagykövet érdekes kijelentéseket tett a Neue Freie Presse munkatársa előtt. Mese az a hír, ugymond, mintha Törökország könnyen hajlandó lenne átengedni Tripoliszt. Ha a nagyhatalmak nem is jönnek segítségére, megfogja feszíteni azt a lebecsült hatalmas erejét és minden rendelkezésére álló eszközzel meg fogja védeni szuverenitását.

London, október 3.

Az angol kormány lefoglalt négy hajót, melyeket egy itteni hajógyárban Törökország részére készítenek egy már több hónappal ezelőtti eszközölt megrendelés folytán.

Konstantinápoly okt. 3.

A török flotta a Dardanellákban tartózkodik távol minden veszélytől.

Bécs, okt. 3.

Illetékes forrásból származik ez a hír: Mikor Averna herceg a bécsi olasz nagykövet vasárnap délelőtt meglátogatta Aehrenthal külügyminisztert, ez nagyon fagyó-

san fogadta őt. Majd nyomban meg is magyarázta viselkedésének okát. Ha Olaszország, — szökö, — nem hagy fenn az albániai akcióval, mi is kénytelenek leszünk az osztrák-magyar flottát Albániához koncentrálni.

Berlin, október 3.

A német békeközvetítés nem járt sikerrel. Mindazonáltal az olaszok Tripolisznak mára ígért bombázását nem folytatták, mindössze csak a lakosságot figyelmeztették, hogy meneküljön a golyók elől.

Bécs, október 3.

Illetékes helyen megcáfolják a Budapesti Hírlap híreit, hogy Polában egy osztrák-magyar illoitla várja a parancsot az Albániába való indulásra.

Forradalmárok Portugáliában.

Monarchista betörés.

— Távirati jelentés. —

Lisszabon, október 3.

Nagy forrongások várhatók továbbra is az éppen nem egységes politikai gondolkodású Portugáliában. Spanyolország felől tegnap és szombaton nagy tömeg kiráypárti forradalmár tört be az országba, akik a monarchia visszaállítását követelik. A kiráypárti forradalmárok csapatai kitűnően vannak szervezve és több ezer főre menő seregük ágyúkkal és golyószórókkal van felszerelve.

Lendvavidéki jó erkölcsök.

Lelőttek egy gazdát, agyonszúrtak egy legényt.

— Saját tudósítónktól. —

Nem állíjuk azt, hogy a zalamegyei falvak népe kulturáltanabb, erkölcsiében vadabb lenne, mint az ország más vidékeinek lakossága, de az szomorúan bizonyos, hogy a vére gyorsabban pezseg, a bor is hamarabb árt meg neki s ezért a bicskák könnyebben előkerülnek a zsebből, vagy a csizmaszárból, mint másutt. Ma ismét két halottat siratnak az alsólendvai járásban; egy gazdát agyonlőttek, egy legényt pedig agyonszúrtak. A két véres esetről a következő tudósításaink szólnak:

Holttest a szőlőben.

Szükszavai távirat jelentette tegnap, hogy az alsólendvai járási Magyarfalduhoz (Dobraföld) tartozó szőlőhegyen tegnapelőtt holtan találtak Zsoldos János, magyarfaldui jómódú gazdát. Zsoldost hátulról, valószínűleg orozva lelőtték s ez a lövés okozta halálát. Bővebb részleteink hiányoznak.

A féltékeny asztaloslegény.

Ez a második tragikus eset a lendvai járáshoz tartozó Zsizsekszer községben játszódott le. Vasárnap este táncmulatság volt a Csúrics-féle kocsmában. Ott volt a mulatók között Persa András 22 éves tükkeszeri legény is, aki egyik zsizsekszeri leány mulatott. Kosztricz József zsizsekszeri asztaloslegény, a leány udvarlója, erre féltékenykedni kezdett és megfenyegette Persának, hogy ha fel nem hagy az udvarlással, leszámol vele. Persa nem vette komolyan a fenyegetést, a féltékeny legény pedig bevállalta az ígértét. Mikor Persa kiment a kocsmahelyiségből az udvarra, Kosztricz utána sietett és ott az udvaron agyonszúrta. A szerencsétlen fiatal legényt mellén érte a halálos szúrás. Kosztricot a csendőrök elfogták és bevitték az alsólendvai fogházba.

HIREK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 3.

Változóan felhős és tulnyomóan száraz idő várható némi hőemelkedéssel. Déli hőmérséklet 26 C.

— Az új szombathelyi püspök kinevezése. Beavatott egyházi helyről veszik az értesítést, hogy Mikes János gróf székelyudvarhelyi esperesplébánosnak a szombathelyi püspökségre való kinevezése befejezett dolog. Az új püspök kinevezése még október hó folyamán megtörténik és novemberben fog az új egyházejedelemben bevonulni Szombathelyre. — Forrásunk szerint az új püspök fog már előterjesztést tenni a királynál az üresedésben levő nagypréposti méltóság betöltése dolgában.

— Vécsey Tamás kinevezése. A

budapesti tudományegyetem jogi fakultásának nesztorát, Vécsey professzort királyi kinevezés érte. A római jog híres tanárát, kit alig van jogász Magyarországon, ki ne ismerné, a hivatalos lap mai számának első helyén olvasható királyi kézirat szerint „sok évi főiskolai tanári és egyéb közszolgálati működésével szerzett érdemei elismerésül” öfélése a Ferenc József-rend középkeresztjével ajándékozta meg.

— Az arénalügy a színházi bizottság előtt. Több ízben említettük, hogy Csillag Jenő kérvényét, mely szerint a nagy költségű lényegesen átalakítandó

Kölcsey-utcai arénára 8 évi kizárólagos színjátszási engedélyérti folyamodott, a városi tanács véleményezését végezt a színházi bizottságnak adta ki. A bizottság elnöke, Oszterhuber László kir. ítélőtáblai bíró ma délután fél hat órára hívta egybe a bizottság tagjait ülésre, hogy ott az arénakérvény ajánlatát meg tárgyalják. „A tárgy fontos”, szól a meghívó, bal sarkának azon részén, hol a bizottsági ülésnek tárgyat szokták megjelölni. Valóban fontos ez arénakérdés és örvendetes, hogy annak fontosságát a színházi bizottság elnöke is így nyilvánvalóan felismerte.

Csak a többi hivatalos tényező is ilyennek tartsa azt és a beadvány mielőbb megjárja azt az utat, mely a városi közgyűléshez vezet. Lényeges ugyanis, hogy, amennyiben Csillag ajánlatát a város elfogadja, az aréna nagy átalakításának munkái még az őszön megkezdődhetnek, mert csak így felel meg a helyzet Fűredi színházgázfő ama kívánatos terveinek, hogy Nagykanizsán már május hó elején megkezdődessen a színházszén.

— Bihari és Diskai. Bihari Ákosnak, a Vigszínház kiváló művészenek, a nagykanizsai Polgári Egylet nagytermében szombaton rendezendő klasszikus-estélye, — mely iránt várossszerre oly élénk és indokolt érdeklődés mutatkozik, — egyre bővül a kereteiben és programjában. Mint értesülünk, az estélynek Biharin kívül lesz még egy szereplője és pedig a nálunk jól ismert Diskai József koncert-énekes, kinek gyönyörű tenorját már volt alkalma közönségünknek megcsodálni. Diskai énekszámai stilszerűen alkalmazkodnak Bihari klasszikus programjához, mely különben a következő:

1. Hektor halála. Az Ilias 22. éneke. Irta Homeros, ford. Kemenes (Kemp) József.
2. Személyenkek a XVI. XVII. és XVIII. század költőinek remekeiből.
3. Petőfi és a szülői ház.
4. Huszár a teknőben. Irta Mikszáth Kálmán.
5. Enőd Tamás: Magyar itélet. Duka Ákos: Hajók, ha találkoznak. Juhász Gyula: Az utolsó kenyér.
6. Sajó Sándor: Magyarok lenni.

— Villanyvilágítás Balatonfűrden. Balatonfűrdő község képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén nagy szülőbőrséggel a villanyvilágításra vonatkozó, 50 évre terjedő szerződést elfogadta. Ugyanezen a gyűlésen a vízvezeték létesítését is elbírálta, előbb azonban a vízjórésztének rendezését mondták ki. A kör- orvos lakbérét évi 800 koronában állapították meg és 2 és fél évre visszamenőleg való kifizetését elhatározták.

— Épül a badacsonyi borkö- raktár. Mint ismeretes, az állam a badacsonyi vidéki állami borkö- raktár részére megvette a Bada- csonyládbi hegyen lévő Nagy Ala- dár féle szőlőbirtokot, amelyben még Ranolder János volt veszprémi püspök építtetett gyönyörű, nagy- méretű pincét, amelyen alig van a Balatonvidéken. A pince átalakítási és nagyobbitási munkálatai most folynak. A borközkaktár modern borgazdasági berendezése mellett, stílszerű, monumentális épület lesz, amely hatalmas homlokzatával is szép képet fog nyújtani a balatoni vonalon átutazóknak. A tervezet szerint az épület a f. év végén fog elkészülni.

— Ügyvédek egy járásbíró ellen. A kaposvári ügyvédek és ügyvédjelöltek szombaton értekezletet tartottak egy affér ügyében, amely Szendrődy Dénes járás- bíró és Szenes Andor dr. ügyvédjelölt között támadt. Történt ugyanis, hogy Szendrődy járásbíró tárgyalás közben kiutasította a szobájából Szenes drt, amiért ez nem akarta aláírni a tárgyalásról föl- vett jegyzőkönyvet, amelyet felére nézve sérelmesnek talált. A kaposvári ügyvédek a járásbíró eljárását az ügyvédi karra sérelmesnek találták s emiatt értekezlet- kőn óvat emeltek ellene. A határozatu- kat megküldték a kaposvári törvényszék elnökének és a zalaegerszegi ügyvédi ka- marának.

— Járványkórház Sümegen. Tnassy Gábor dr. vármegyei főor- vos a múlt héten Sümegen tartó- kodott, hogy a vérhas és a bél- hurut állásáról személyesen meg- győződjék. Ez alkalommal Farkas István főszolgabíró, Lukonich Gá- bor dr. járásorvos, Bíró József dr. községi orvos, a járványorvosok és a községi elöljárósággal érte- kezetet tartott. Azértekezleten egy Sümegen építendő járványkórház ügyeit beszélték meg. A költségek nagy részét az állam részéről a főorvos kilitásba helyezte. A jár- ványkórházat úgy létesítenék, hogy az teljesen megfeleljen a modern követelményeknek.

— A sormási fertőtlenítés. Tegnap reggel hatórt este hat óráig, tehát tizen- két órán át tartott a kolerájából kigyó- gyult Szabó János sormási távirdu- munkának feleségesítői való, valamint egész házában és minden legapróbb holmijának fertőtlenítése. Dr. Országy Lajos főorvos 14 ember segítségével végezte a minucio- zus munkát, melynél alaposabban elkép- zelni sem lehet. A Nagykanizsa város tulajdonát képező fertőtlenítő kazán és a sormási körjegyzőség területén lévő köz- ségek közös Ligner-féle nagy fertőtlenítő apparátusai végezték a fertőtlenítést. A hasznos eljárás a házban található összes ruhaneműeknek karbólos gödörben való két órai álgázolásával kezdődött, miután megkezdtek a ház minden legkisebb zu- gának, még a padlának is a fertőtleni- tését. Ezután Szabó Jánost és feleségét

karbólos fürdőben megfürösztötték és a már dezinficiált ruhákba bujtatva őket, egy már szintén dezinficiált szobába he- lyezték el, amíg az egész ház fertőtleni- tése véget nem ért. A házban lévő összes élelmiszereket elpusztították, valamint mindazon egyéb dolgokat is, amiket gon- dosan fertőtleníteni nem lehetett. — Ily módon közel háromszáz korona kára lett Szabó Jánosnak. — Ezt a jelenlévő községi elöljárósági tagok azonnal fel- becstölték és a kártérítést az államkincstár fogja fedezni. A sormási kolera tehát most már minden kétségen felül csirájában tel- jesen és végleg meg van fojtva, mindazon- által némi időn át még fennmaradnak a veszedelem teljességekor elrendelt óvó- intézkedések. Ezek között elsősorban is az, hogy Szabó János még tíz napon át nem hagyhatja el a házat. Továbbá, hogy Sormás község, úgy, ahogy volt, még öt napon át teljes vesztégre alatt lesz, szint- ugy egész Zalamegyére vonatkozólag is fennmaradnak még öt napon át azok az intézkedések, amiket különösen a postai és vasúti csomagforgalom megszorítására tettek. Az öt nap múltával azonban ezek is megszűnnek, az őrségeket mindenütt, Nagykanizsa városvégein is bevonják és lesz minden a régi.

— Tapolcai küldöttség a minisz- ternél. Gróf Zichy János vallás- és köz- oktatásügyi miniszternél tegnap délel- ben Dardnyi Ignác országgyűlési képviselő vezetésével egy tapolcai küldöttség tisz- telget, a mely a minisztert a tapolcai polgári leányiskola államosítására vagy állami segélyezésére kérte fel. Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter válaszában az 1912. évre állami segit- séget 1913-ra pedig, amennyiben Tapolca az iskolának megfelelő helyiséget és be- rendezést juttatna, az iskola államosítását helyezte kilitásba.

— A gyepő gyermekkézben. Sulyo- san sérült kisgyermeket hoztak be tegnap Csurgóról a nagykanizsai kórházba. Egy lábalörött gyermeket, Molnár Ferenc- nek, a Traubermann-féle téglagyár kocsi- sának 5 éves leánykáját. A gyermek előző nap délutánján a téglagyár udvarán hu- zódó iparvágányok között játszott, amikor a sáncok egy 10 átmérőjű huzott jót megrá- kott kocsi közeledett. A lovat egy nyolc esztendő kislány hajította, ki nem sokat törődött a sánc közt üldögélő kislánnyal, hanem egyszerűen nekihajította. A ne- héz „pámvágli” a lábán ment keresztül a szerencsétlen kislánynak, kinek mindkét lábat eltörték a vaskerekék. Gyógyulása, mely nem biztos, hogy teljesen nyomok nélkül fog sikerülni, mint a kórházi orv- osok megállapították, közel egy hónapig fog tartani. A gázoló lovat hajító kislány szülei ellen pedig a csurgói járásbírósg gondatlanság miatt eljárást indított.

— Felülfizetések és köszönetnyilvá- nítás. A nagykanizsai iparistűlel 25 éves ünnepélye alkalmával az elagott és mun- kakepesei iparosok alapítójának gyara- tításához még utólag adományaikkal szí- vesek voltak hozzájárulni: Nagykanizsai sörgyár igazgatósága 25 K, Nagykanizsai Néptakarék-pénztár 20 K, Hiltner Lajos 10 K, Pollák Ede és Fia 5 K, Mihlhofer Ödön, Berényi József és Fia, Sió József 2—2 K, amiért az iparistűlet elöljáró- sága mindazon egyetemenk, társulatoknak, pénzintézeteknek és mindazon magáno- soknak, akik ezen nemes cél megvalósí- tásához adományaikkal hozzájárulni ke- gyessék voltak, legközelebbi köszönetét fe- jezi ki.

A Zala szerkesztőségéhez az iparistű- let a következő átiratot intézte: Iparistűletünk f. é. szept. 17-én tar- tott 25 éves jubileumi ünnepélye alkai- mából a „Zala” jubiláris ünnepünkről a legmeglehető jóakarattal emlékezett meg, amidőn ezért hálaírat tartozunk, ezúton fogadják érte tiszteletteljes köszönetünket.

— Megzavart sertéstolvajok. Göllez Ferenc, a Négyházban lakó délavasuti mozdonyvezető néhány rejtélyes ismeret- len tolvaj ellen tett panaszt a rendőrkapitányságon. A titokzatos alakok az el- mult három éjszaka egymásután a Négy- ház fűskamrái körül ólálkodtak és szombatról vasárnapra virradó éjszaka a feljelentőnek több darab baromfiját ellop- ták a zárt kelecekből. Tegnap éjjel azon- ban még merészebbek voltak és a jár- ványkórház mögötti dűlőben kocsi- val mentek a Négyházak mögé és Parrag Jó- zsef kazánkovácsnak hízó sertését akarták elvinni, de valamely szolgálattól való haza- tért vasutas megzavarta őket munkájuk- ban. Reggel Parrag azt vette észre, hogy sertése oly rosszul van, hogy aligha ma- rad életben, azért hát sietve leölte azt. Ekkor derült ki, hogy a sertés kénfűsttel volt elkábítva, amit a sertéstolvajok szok- tak művelni, hogy az elemelendő állat tehetetlen legyen és lármát se csapjon. A megzavart sertéstolvajokat a rendőrség keresi, de minthogy a legvalószínűbb, hogy azok a közel Somogyból valóak lesz- nek, megkereste a somogyszentmiklósi csendőrsőrt, hogy a saját területén szint- en nyomozzon a tolvajok után.

— A Garay utcai halálos elgázolás tettese. Megirtuk azt a halálos katasz- trófát, mely a múlt héten a Garay utcá- ban történt, amikor egy napokig isme- retlen gazdáju ökrösszekér elgázolta Szűcs Ferencné Erzsébeti házmesterné két esztendő kislányát. A rendőrkapitányság napokig kutatott a gondatlan ember után, ki a katasztrófa megtörténelével nyomat- lanul ellilant szekerével a Garay utcából. Végre tegnapra sikerült a szerencsétlen- ség szemtanúinak segítségével kinyo- mozni a tettest, ki már-már minden kö- vetkezmény alól menekülnék érezhette magát. Az egyik tanu által adott pontos szemleleírás alapján a kapitányság meg- állapította, hogy Csondor János 63 éves kiskánizsai gazda volt a könnyelmű ember, kinek vigyázatlansága a halálos katasz- trófát okozta. Az öreg, mikor vállatára fogták, eleinte tagadt, de midőn az alibizonyításra került a sor, megtört és szépen bevallotta, hogy az ő ökrei gázol- ták halálra a kis Szűcs Mariuskát. A rend- őrkapitányság az ügy iratait a kir. ügyész- séghez tette át, mely Csondor János ellen gondatlanságból okozott emberölés címén indított eljárást.

— Elveszett. Nőm egy aranybrostűt elvesztett a Főúton. A becsületes meg- találó kériük azt Magyar-utca 3. szám alatt alulirotnak átadni. Illo honnárrium biztosítva. Khol Samu lakatos, Nagyka- nizsán.

Szót kérünk!

(A közönség rovata.)

Tekintetes Szerkesztőség!

Ilyen kolerás időben valóban istenkísér- tés az a hanyagság, mely még a város központjában sem törődik a nyitott csa- tornákkal. A Hunyady-utca legelejen, kö- rülbelül a 6—7. házánál oly büz figyel- medetelt egy nyitott és szennyes, min- denféle szemettel telezsórt, tán évek óta nem tisztított árokra, hogy ezt tisztelt szerkesztő ur és a rendőrség figyelmébe ajánlja

Egy abbonens.

Egy hölgy

aki egészséges bőrápolásra tart, külc- nösen pedig a szep- lőket akarja eltűnt- tetni és finoman, fehér és puha tenni akar elérni csak Vesszőparipa- Liliomszappant (vesszőparipa védjeg- gyű hársát). Hermann & Co. Telcsen a. E. Darabonként 80 fillé- rőt minden gyógy- szertár, drogeria, il- lalozó üzletben stb. kapható.

Grece Józsefné

Nagykanizsa város legrégibb szülésznoje tegnap éjjel hosz- szas szenvedés után életé- nek 76-ik évében, jobblétre szenderült.

Temetése a saját kíván- ságára a hullaházból holnap szerdán délután 5 órakor lesz.

3. Mi a

A legképzőbb és a bel- és kül- föld legelső tekintélyével, valamint sok ezer o. vas által ajánlott tip- plósszer, cipőszerszám és helyi- toszerszámok és kitalációk. Nagy tőpáló értéke van, elmon- dítja a csont és az izom lejtő- séit, szabályozza az emésztést és használata ócsod.

Gerő Soma

kárpitos és díszítő

Nagykanizsa, Király-utca

(Hoch-féle ház.)

Elvállalok minden e szak- mába vági munkát:

angol bőr és szalంగarni- turák, függönyök, divá- nyok, madracok és rolet- ták készítését, papírkár- pítózást. — Javítások és alakítások gyorsan és ol- csón eszközöltetnek. 5061

4 LEGFINOMABB

kávéfaj keveréke

a Kardinal

pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés

Schwarz és Tauber

cégnef.

Nyílt-tér.

Naponta
trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graef

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

HOLNAP

szerdán este

Czár János „Vaskapu” vendéglőjében

(Király-utca)

SÁRKÖZI DEZSŐ elsőrendű
cigányzenekara.

Hangversenyez.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ODIT-GYÓGYIT. ODIT-GYÓGYIT.
Ve-se- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült
hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a
flegutak és a kiválasztó szervek hurutos-bán-
talmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHHACKER IGNÁCZ
cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

IRODALOM.

A „Magyar Figyelő” október elseji száma új évfolyamát kezd meg. Ez a kezdet bevéltja a „Magyar Figyelő”-höz fűződő merész várakozásokat, másrészt sokat ígérő perspektívát ad a jövőre nézve. Aktuális politikai kérdéseinkkel foglalkozik Plósz Sándor súlyos cikke, amelyben Andrássy Gyula gróf felfogásával az obstrukcióról polemizál és dr. Kun József tanulmánya „A magyar parlamentarizmus”-ról, amelyben Réz Mihály és Andrássy Gyula gróf által felvetett kérdések tisztázására vállalkozik. Kortörténeti tanulmányt gróf Tisza István írt „Az angol főrendiház válsága” címen, amelyben a nagy államférfiunk kvalitásai és a kiváló történetésznek ragyogó stílusával ismerteti azon eseményeket, amelyek az angol főrendiház utolsó válságához vezettek. Alexander Bernát „A magyar tanárság pszeché”-ről mond el elméletileg és gyakorlatilag súlyos és megfontolandó igazságokat. A természetudomány kérdését Palágyi Menyhért vitte be a számba „A darwinizmus válsága” címen. Teljesen eredeti tételeket állít fel, amelyek a szaktudomány világában bizonyára méltó feltűnést fognak keltetni. — Nagyon érdekes Kacsóh Pongrácz tanulmánya a pataki énekes codexről, amely kottákkal együtt zenetörténetünk ezen kiváló forrását mutatja be. A színház-rovatot Ambrus Zoltán cikke teszi súlyossá. A szám irodalmi részét Szabolcska Mihály egy gyönyörű verse és Kisbán (gróf Bánffy Miklós) ragyogó tollal megírt novellája ékesítik. Ha hozzávesszük még a „Följegyzések” változatos rovatát, bizvást mondhatjuk, hogy a „Magyar Figyelő” új évfolyama irodalmunknak eddigi részén szokatlan öklényét ígéri és kétségkívül be is fogja váltani. — A „Magyar Figyelő” előfizetési díja negyedévre 6, félévre 12 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 10. sz.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 3.

Készáru-üzlet:

5 fillérrel magasabb.

Hátáridő-üzlet:

Buza október	11.93
1912. áprilisra	12.15
Rozs októberre	10.19
1912. áprilisra	10.55
Zab októberre	9.32
1912. áprilisra	9.62
Tengeri 1912. máj.	8.41

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

BUTOR

elutazás miatt olcsón eladó.
Kistalud-utca 38-ik szám.

Gyár-utca 46. szám alatt

egy modernül épített ház

három szobával, a hozzá tartozó
melléképülettel és kerttel együtt

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 54 0

Ügyes fiatalember

mint mezőgazdasági 5760

géputazó

fix fizetésre azonnal beléphet.

Weisz Soma, Nagykanizsa

M. Á. V. gépgyárának képviselője.

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös
gonddal készülnek.
Mérleklől egy viselt cipő is elég.

Szóldoltvány

fajlított piro Delaware
európai és amerikai győ-
keres és sima szóldovesz-
szórló név- és árjegyzékünkben ingyen és
bérmentve küldjük meg mindazoknak, akik
címüket tudatják. Megjegyezzük, hogy Ma-
gyarország legelőkelőbb és legmegbízhatóbb
164 holdas érmelelt saját szóldotelepeinken
termelt több mint 170 fajta legkiválóbb
bor és csemegeezőltvány és valódi szavatolt
fajlított pirok. — Delawarei gyökres és sima vesszők,
továbbá a Késér közeli határában levő
egyik immunis fekete homok majorságunkban
termelt ugyanazon 1.0 külbő-ő legkivá-
lóságú európai gyökres szóldoveszéből
és együttesen 4 millió darabot a legm-
sokértékebb árak mellett bocsátunk a
dára. Kiemeljük szives tudomásul azt is,
hogy a világhírű legkiválóbb lugaszóldo-fajok
cukis nálunk kaphatók, 1 fő ezekből legke-
vesebb 1600 fűrt legfinomabb szőlőt terem.
Hasznos tartalom árjegyzékünk egy házból
sem hiányozzon. Cím: **MA NÁR JÓZSEF**
TÁRSASÁG nagybirtokosok 164 holdas szóldot-
vány-telepe, Kertáros (Biharmegye). 5.90

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet
Cőtös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrende-
lés szerint bármiféle szűcsmunkát
a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron minden-
nemű szőrmét, valamint a legújabb divat sze-
rint készült kész szőrmegarnitúrákat javítást
és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinsohn Gyula, szűcsmester.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészít. — Kész
hajákat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott úraságoktól levetett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Két évi jótállás.

Az OLLA

több mint 2000
orvos által leg-
megbízhatóbb-
nak van ajánlva.
Kapható: Geltsch
és Graef drogeriá-
jában, Befus L. és
Reik Gyula gyógy-
szertárában. 5329

Gyár-utca I. sz. alatti

Sarokház nagy
udvarral
kerítéssel

folyó évi november hó 1-re kiadó,
és kedvező feltételek mellett örök
áron is eladó. — Bővebbet Dobó
Mártonnál, Városháza, II. em. 5750

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.Külföldi üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer
koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapaszta-
lataim által abban a kellemes helyzetben
vagyok, hogy a 5697

szűcsmunkák

terén a legényesebb igényeket is kiéle-
gíthetem. Megrendelésre készítek minden
a szakmába vágó munkát, valamint elfo-
gadok mindennemű javítási és átalakí-
tási munkálatokat. — A n. érd.
közönség szíves pártfogását kérem és
maradok kiváló tisztelettel!

Goldstein Armin (szűcsmester, Károly-u. 1.
Bayer cukrászda mellett.)
Raktáron tartok mindennemű szőrméru-

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.
Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csapítók,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltok vagy kívánatra becserélek.
4631

Ha tőle és finom arabőrt óhajjt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörsest eltávolít. — Ártalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

NAGYKANIZSA

Nagykanizsa, 2.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A mellékletet az előfizetők és a postafiókba küldött példányokhoz csatoljuk. — Kérjük megvárni a mellékletet, mert az előfizetőknek nem kell megvárni a mellékletet.

Mellékletet is szívesen küldünk meg, ha az előfizetőknek nem kell megvárni a mellékletet.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívülre:	házon kívülre:
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egy évre 14.—	Egy évre 18.—

Egyenlő részletekben 6 fillér.

Melléklet, ha kint van és megérkezik, az előfizetőknek 50 fillér.

Egyévi és évi részletek 5 fillér. — Készítési költség 6 fillér.

XXXVIII. évf. 226. szám

Nagykanizsa, csütörtök 1911. október 5.

Kiadó: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Zalavármegye új főispánja.

Sipeki Balás Béla dr.

Ma jelent meg a hivatalos lapban.

— Saját tudósítónktól. —

Mint a Zala előre jelezte, a hivatalos lap mai száma közli a zalamegyei főispán kinevezéséről szóló következő királyi kéziratot:

A belügyminisztérium vezetésével megbízott magyar miniszterelnök úr előterjesztésére dr. Balás Béla miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott igazságügyminiszteri titkárt Zalavármegye főispánjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1911. évi szeptember 21-én.

Ferenc József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

Vármegyénk új főispánjának eddigi életfolyásáról, a magán-, a közéletben, a hivatali pályáján, továbbá társadalmi téren kifejtett tevékenységéről a következő adatok állanak rendelkezésünkre:

Zalamegye új főispánja a nógrádmegyei előkelő Sipeki Balás család sarja, Budapesten született 1863-ban, a vallása római katolikus. Atyja, Balás Ede törvényszéki bíró volt, anyja Forinyák Hermina. Korán árvaságra jutván, nagybátyja, Forinyák Gyula, későbbi lovassági tábornok és honvédségi adófűző házához került, hol nevelését maga Forinyák tábornok vezette gyengéd szeretettel és nagy gondval. (Megemlíthető, hogy Forinyák tábornok testvére volt Forinyák Géza, ki egy hazafias ifjúsági mozgalom alkalmával a Kerepesi-úti temető bejáratánál tudvalegőleg mártírhalt.) Balás Béla középiskolai tanulmányait Budapesten és Székesfehérváron végezte, majd a budapesti jogtudományi egyetem hallgatója lett s miután ügyvédi oklevelet szerzett, hosszabb ideig tartó külföldi tanulmányokra ment. Mint értesülünk, alaposan tanulmányozta a nyugateurópai államok büntetőjogi jogelméletét s intézményeit és hazatérve, a fővárosban ügyvédi irodát nyitott. Mint ügyvéd csak egy esztendőig működött, mert ekkor munkásságával magára vonta Szilárdy Deszóné, az akkori igazságügyminiszternek figyelmét, ki a jeles készséggel bíró kriminalistát miniszteri fogalmazóvá nevezte ki. A hivatalos pályán a leggyorsabb menetben bontakozott ki Balás Béla karrierje. 1895-ben fogalmazónak nevezték ki; már 1900-ban segédtitkár, 1905-ben miniszteri titkár s 1909 óta címmel és jelleggel felruházott miniszteri tanácsos. Az igazságügyminiszteriumban három évet az első osztályban töltött, ezen túl pedig kivétel nélkül büntető ügyekkel foglalkozott.

Balás Béla dr. neje felsőhegyi Dégen Eugénia. Sógorsági viszonyban van a zalamegyei Tardnyi és Dervarics családokkal.

Forrásunk, — mely minden tekintetben megbízható, — rendkívül nagy súlyt helyez annak az előkelő pozíciónak a megvilágítására, melyet leendő főispáni családjuk a főváros előkelő köreiből elfoglalt. Maga Balás Béla dr. tagja, több esetben vezető tagja a főváros minden ismert kiválóbb társadalmi, tudományos, köznevelődési egyesületének, melyek keretén belül élénk társadalmi és irodalmi működést fejt ki, a méltóságos asszony pedig a közjótékonyaság terén hozza meg fáradhatatlan egyéni munkásságának és bőkezűségének igen nagy áldozatait. A főváros összes jótékonyági egyesületeiben, hol a nyomor könyeit szarítják fel, Balás Béláné előjár és Hermina uti pazar fényű palotájuk valóssággal menedéke a sorsolt sújtottaknak.

Balás Béla dr. eddig a gyakorlati politikában nem vett részt. Hogy e tekintetben mit várhatunk tőle, azt nem tudjuk, ezúttal nem is akarunk egyéb célt szolgálni, mint hogy változtatás nélkül helyet adjunk ezeknek a vázlatos adatoknak, melyeket felkérésünkre, — miután azok most ilhón a legnagyobb érdeklődésre tarthatnak számot, — megbízható és kitűnő kézből kaptunk.

— A király Budapesten. Bécsből jelentik nekünk: A király budapesti útját, mint egy bécsi lap írja, elhalasztották október végére. A halasztás a bécsi lap szerint a tripolisi háborúval függ össze. A bonyodalmas külső politikai helyzetben a közös külügyminiszternek és a közös hadügyminiszternek gyakran kell a király elé járulni. A király e szerint csak október 25-ike és 28-ika között jön Magyarországra és pedig nem Gödöllőre hanem Budapésre. Itt fogadja Péter szerb királyt, a ki két napig marad itt. A király november végén tér vissza Schönbrunnba.

— Küldöttség a járásbíróasáért. Vasárnap számunkban hírt adunk róla, hogy Székely Ferenc igazságügyminiszter pécsi látogatását arra használták föl a barcsiak, hogy küldöttségileg jelentek meg az igazságügyi miniszter előtt, akitől a rég sürgetett barcsi járásbíróaság fölállítását fogják kérni. Hosszu évek sora óta közönséges Barcs azért, hogy járásbíróaságot kapjon, de ezidáig minden ilyen irányú törekvése meddő maradt. Igéretek, biztatások minden kormánytól kaptak, de a járásbíróaság azért még ma sincs. Amikor a koalíciós kormány több új járásbíróaság fölállításával kedveskedett az országnak, a pécsi kereskedelmi és iparkamarától bekerült az adatok Barcs adófűzőséről. Ekkor kint, hogy Barcs harmadik helyen áll az országban adófűzői mindama községek között, amelyeknek már van járásbíróaság. — Dacára e fontos és egyedül irányító statisztikai adatnak, a koalíciós kormány mégsem jutottat Barcsnak járásbíróaságot, hanem sokkal kisebb, jelentéktelenebb községek kapták meg. Székely Ferenc igazságügyminiszter a legmeglehetőbb érdeklődéssel és jóindulattal halgatja meg a kérelmet. Határozott ígéretei nem lettek, azonban megígérte azt, hogy a legjobb akaratú tanulmányozni fogja a kérdést s azt tanácsolta a barcsiaknak, hogyha majd

a szóbeliségre és közvetlenségre alapított törvény életbe lépésétől egyidejűleg szóljék meg a járásbíróaság fölállításáról, ismételjék meg kérelmüket. Ő a maga részéről biztosítja őket legjobb indulatáról.

A rossz lakásviszonyok okai.

Kanizsai tünetek.

Nagykanizsa, okt. 4.

Nyomortanyákról, a bacillusok fészkeiről, vizenyős falu, sötét szobák, dohos levegőről, szóval a nagykanizsai lakásviszonyokról szomorú könyvekből olvastam a Zala-ban egy igaz és megrázó fejezetet. Lehet, hogy sok ember öregedett már meg Nagykanizsán, anélkül, hogy azokat a megénekelt, lakásnak nevezett odvakat látna volna. Lehetnek olyanok, akik megszokott nyelvében laknak saját házukban, ahol tiszta és száraz minden szoba; rokonainknál, barátainknál ugyanazt látják, mások fészke, a „csöcselék”, vagy holmi „jött-ment”, apró hivatalnok szobáira sohasem voltak kíváncsiak. Én azonban, aki megnéztem és láttam ennek a városnak egész sereg kislakását, amelyeknek túlnyomó része cigánytelepre sem való, a cikk írójával egyetértve kiáltok fel, hogy lehet-e mégini Nagykanizsán?

Bejárva Nagykanizsa utcáit: a Fő-utat, Sugár-utat, Csengery-, Kazinczy- és Zrínyi Miklós-utakat, az Erzsébet-teret, Deák Ferenc-teret, látva Nagykanizsa modern léteit és műhelyeit, a korzó pezsgő életét, a toalettekben mutatkozó, valóban tulhajtott eleganciát; látva Nagykanizsa képén a civilizáció és a városiaság erőteljes vonásait; megdöbbenve továbbá azt, hogy Nagykanizsának egy, nagyszabású ambíciókról tanuskodó kivánsága a belételezés küszöbén áll, mert rövid idő múlva önálló, törvényhatósági joggal felruházott város lesz: csodálkozva kérdezzük, hogyan tudja ez a város a haldadás követelményeivel összegyeztetni ezeket az igazi ázsiai lakásviszonyokat?

Oly kiálto itt az ellentét, hogy a fejlődés természetes mezeje ilyeneknek a beállítását eleve kiadná, ha ennek a fejlődésnek utája mesterségesen nem górdítenek akadályokat. A nagykanizsai lakásviszonyok nyomorúságát, az építkezés pangását is olyan körülmények okozzák, amelyek nem bírnak a nyilvánosság napfényét, hanem a háttér homályában bujnak meg s csak a viszonyok alapos ismerői vehetik észre létezésüket.

A lakbérbevételek, jobban mondva a lakbérteladottság, okozzák azt, hogy ebben a városban szegény ember alig képes egy egészséges szobát bérelni. A háztulajdonosok jelentékeny része mivel a házbérbeadásban meglakartást akar eszközölni, kevesebbet vállal, mint amennyit tényleg kap. A lakónak ez ellen semmi kifogása sincs; a házigazda hadd nyerjen, azért nem fáj senkinek a feje, hogy az Állam vagy a város az adófűződelem egy részétől elesik. A nagyközönség — akár falusi, akár városi — nem igen érez jóindulattal a közpénztárak iránt, sőt inkább

*) Ezt a cikket lapunk egy barátjától kaptuk közlés végett, ami e fölötti sarkoskodás el, bár a cikk több részében nem fedt a mi álláspontunkat. (A szerk.)

ellenszenvvel viseltetik azokkal szemben, amiért azok mindnyájunk zsebéből oly kényelhetetlenül táplálkoznak. Szívesen belegyezik tehát a lakó, hogy házigazdája kevesebb házbérjévedelmet valljon be. Tudja, hogy ez a háziurnak haszon, neki pedig — legalább így hiszi — se haszna, se kára benne. Csakhogy ez a hite merő tévedés.

Ezt a tévedést legelőször a köztisztviselők keserülték meg, midőn Nagykanizsát a kormány alacsonyabb lakbérorszába sorolta, mert a házbérbevételekből alacsonyabb lakbéréket állapított meg, mint aminek tényleg vannak. De ugyan-csak a lakóknak ezt a tévedését keserülők jórészt azok is, akik Nagykanizsán járváló lakást nem képesek találni. A város ugyanis tele van rengeteg hitvány vityillóval, amelyek 12—15, sőt még több százalékot is jövedelmeznek, de csak azért, mert gazdáik csak igen csekély összeg után adóznak. Mihelyt a házbérbeállítás körül visszafetések megszűnnének, a vén, alacsony, nedves és dohos putrikat gyorsan lebontanák a gazdáik, mert jobb a 15 évi adómentesség, mint az ilyen nyomorult, a telek árát alig érő házak jövedelméből a teljes adót befizetni.

S min fordul meg mindez? Azon, hogy a közönséget felvilágosítsák. Ne engedje, senki, hogy a házbért hamisan vallja a háziura, mert ezzel csak egyeseknek okozunk hasznát, ellenben igen nagy kárt a lakóknak és magának a városnak is. Nem a városi adópénztár bevételeinek a fokozásért emelünk itt szót, hanem magáért városunkért, amelynek kellő számu és európai nivóju lakást kívánunk a lakosok érdekében.

Nagykanizsa külsejének megújítását, a város épülését, fejlődését, a lakosság egészségi viszonyainak gyökeres megjavulását várjuk egy olyan hatósági akcióktól, amely a nagykanizsai lakbérbevételekkel ellentétével eltörölhetné a föld színéről azokat az embernyomorító épületeket, amelyek meg nem üríthetők egy ambíciózus város területén.

Az aréna-ügy.

Mit javasol a színtügyi bizottság?

— Saját tudósítónktól. —

Említtük, hogy tegnapra hívta össze a színtügyi bizottságot annak elnöke, hogy Csillag Jenő ismeretes arénaajánlatát illetőleg javaslatot készítsen. A bizottság nem javasolt semmit. Ebben a rövid néhány szóban lehet összegezni azt a határozatot, melyet a bizottság hozott, s amelynek a megértéséhez szükséges magyarázatáról külön kommentár kiadásával nem gondoskodott a bizottság. Miután ezt a határozatot mi nem érjük meg, nem tehetünk egyebet, minthogy azt minden megjegyzés nélkül röviden ismertessük.

A színtügyi bizottság nem szól arról, hogy megadják-e Csillagnak a 8 évre szóló privilégiumot az Átalakítandó arénájában való színtelátásra. Mindössze az aréna által elfoglalt területről beszél, azt mondva, hogy annak elfoglalását még négy éven át engedjék meg Csillagnak, valamint ugyanezen időre színlóan adjanak neki további 4 méternyi területet. Nem javasolja azonban a bi-

zottság „semmiféle olyan feltétel elfogadását, mely a város szabad rendelkezési jogát bármely irányban is megkötötte az ide pályázó szingargatót kényszerhelyzet elé állítaná”.

Végül a bizottság megígérte a kószínház építését, mi pedig a bizottság által föladvott mind e rejtélyek megfejtésére 24 órai halasztást kérünk a t. olvasótól.

Monarchia Portugáliában.

Kikiáltották a királyságot.

Távirati tudósítás.

Brüsszel, október 4.

Portugáliában nagy lépésekkel halad előre a monarchia ügye. Északon a nép a felkelést nagy lelkesedéssel fogadta. A forradalmároknak a katonaság is csatlakozik. Lisszabonban hírszerint kikiáltották a királyságot.

Házaszályrevízió.

Október 16-án terjesztik be.

Saját tudósítónk tevékeny jelentése.

Budapest, október 4.

A képviselőház legközelebbi ülése f. hó 9-én, hétfőn lesz. Egy könyvatos szerint október 16-án lesz a magyar parlamentben a nagy fordulat, amikor a kormány be-terjeszti a javaslatát a házszabálynak olyan módosításáról, mely csak a technikai obstrukciót fogja lehetővé tenni. A nevezetes törvényjavaslat betervezését a jövő héten tartó konferencia fogja megelőzni.

Zalamegyei garabonciások.

Háromszáz korona az ördögöknek.

Törvényszéki főtárgyalás.

Saját tudósítónktól.

A XX. században legfeljebb messze Kőzseftrákban elképzelhető ördögös történet foglalkoztatta tegnap a nagykánizsai kir. törvényszéket mint büntető bíróságot. Egy hihetetlen végámtási eset ez, melynel az a legszomorubb, hogy annak éppen Zalamegyében, s itt is egy meglehetősen kulturális helynek, Keszthelynek közvetlen közelében kellett megtörténnie. A boszorkányok korára emlékeztető kuruzslások hősei két cigányasszony volt, akik a kártyavetés, valamint mindenféle kabalák varázsaival annyira elkábítottak három asszonyt, hogy ezek vérszerű lélekkel szerzett pénzeiket átadták a csalóknak. Egyikük pláne közel 300 korona áldozatra kész volt, csak hogy az „ördögök” kielégítsék.

Görsci Imréné és Görsci Józsefné 40 és 33 éves keszthelyi környéki vályogvevő cigányasszonyok voltak a tegnapi vádlottak. A cigányasszonyok f. év június hó elején a keszthelyi határban az országúton találkoztak egy kiskeszthelyi kerítésnek, Pevdorovics Gáspárnak a feleségével, kit már régebben ismertek. A cigányasszonyok rábeszéltek a kerítésnére, hogy velükessen magának kártyát. Az asszony engedett a rábeszélésnek s ekkor a cigányasszonyok kivették neki, hogy a férje beteg, annyira, hogy „betegsége kövele-keztében már meg is görbült”, de nekik hatalmukban áll állni és meggyógyítani. Pevdorovicsné módfelett megijedt az utas-úszeli orákulum kijelentéseire és habozás nélkül átadott a cigányoknak 20 koronát orvosságra.

Hetelig nem jelentkezett a két cigányasszony Pevdorovicsné házatáján, de július hónapban mégis megjelentek és valami szürke port adtak át az asszonynak orvos-ság gyanánt, de kitalálta a helyezet, hogy férjének teljes gyógyulást majd az ördög

gök segítségével fognak szerezni. Ámde ehhez sok pénz kellett. Egyelőre nem kívántak többet 100 koronánál, amit, szölkak, a keresztútra kellett helyezni. A száz korona azonban kevésnek bizonyult, mert rövidesen újabb nagy összegű pénzért jelentkeztek a garabonciás cigányasszonyok a kerítés feleségénél. Ez már nem igen győzte a sok kiadást és be akarta szüntetni a további fizetéseket. Ekkor a kuruzslók egyike megmutatta neki sebes lábszárát, hogy demonstrálja, mennyire marják őt az ördögök a pénzért. E látványnak aztán meg is lett a kellő fogantatja. Dólt a pénz újból és a kerítésné összesen mintegy 300 koronán felett még egy csomó ruhát is adott a cigányasszonyoknak, csak hogy a varázslatnak teljes sikere legyen.

Csodálatosképpen semmi baja sem lett a kerítésnek a kótyvalékoktól, amiket a cigányasszony rendelkezése a felesége vele bevetteit, ellenben meggyógyultia sem kellett, mert soha kutyája baja sem volt, legfeljebb, hogy egy kicsit a kor meggörbítette a hátát.

Ugyancsak a kártyavetéssel akarták elbűválni a cigányasszonyok Ferenczi Lajosné, egy kiskeszthelyi öregegy-asszonyt is, akit a vele közös háztartásban élő Halász Ferenc elhagyott. A cigányasszo-

nyok kivették neki, hogy „Halász Ferenc még mindig szereti” s nekik módjukban áll az ördögök segítségével Ferenczi Lajosnéhoz visszatérlni. A visszatérés ára 87 korona 40 fillér volt ellenben Ferencziné még máig is Halász Ferenc nélkül él.

Garabonciáskodik még a letartóztatott cigányasszonyok özv. Takács Józsefné alsópáhoki parasztasszonya is, akitől 18 koronát csaltak ki azzal az ürügygel, hogy meggyógyítják betegségét. A csend-örök fogták el végül is a ravasz cigányasszonyokat, kik ilyen mesteri módon érték el a nép ostobaságának kihasználását.

A két sunyiképi cigányasszony a törvényszék előtt is ravaszkodott és úgy akartak menekülni a büntetés elől, hogy egymásra tolták a fentebb leírt szélhámoságok elkövetését. Persze a tanuk egyiktőlre kiderítették, hogy egyformán részesei voltak a sok gazemberségnek, mire a törvényszék család miatt mindkettőjüket négy-négy havi fogházbüntetésre ítélte. Altalános meglepetésre mindketlen megnyugodtak a büntetésben, sőt még örültek is annak, hogy a törvényszék ebből egy hónapot a vizsgálati fogsággal már is kitöltötnek vett.

Bombázzák Tripoliszt.

A békeakció nem sikerült.

Az olaszok üldözése Törökországban.

Veszélyben a Balkán?

Táviratok.

Olaszországból hivatalosan jelentik, hogy az olasz hajóhad tegnap megkezdte és ma folytatja Tripolisz bombázását. Ezt a szenzációs hírt kiegészíti az a másik konstantinápolyi értesítés, mely szerint úgy monarchiánk, mint Németország hátküldeteli kudarcot vallottak és pedig — úgy látszik — amiatt, hogy Törökország minden engedelmére nem hajlandó. Tehát háború van, mely egyenlőtlen és merőben különböző eszközökkel folyik. Törökország nem szállhíván szembe a fejlett olasz haderővel, guerilla-harcokat kezd s veszélyeztetli Olaszország európai partvidékeit, továbbá a Törökországban rengeteg tömegben élő olaszokat üldöztet. Így a háború mind közelebb jöhet az európai vizekre s elég aggasztó lünet az, hogy az aiban Prevezándnál ismét megjelentek az olasz hajók.

Mai távirataink:

Róma, október 4.

Faravelli ellentengernagy tegnap este 7 órakor táviratot küldött Rómába, melyben a következőket jelenti:

— Ma délután 3 óra 30 perckor megkezdtem Tripolisz bombázását. A legfontosabb tripoliszi ütegekre bombáztunk, amit ezek viszonzottak, de minden hatás nélkül. Holnap folytatjuk a bombázást és megsemmisítjük a tripoliszi ütegeket.

Konstantinápoly, okt. 4.

Tripolisz bombázását tegnap megkezdte az olaszok. A tripoliszi helyőrség erősen tartja magát.

London, október 4.

Itteni diplomáciai körökben megerősítik azt a hírt, hogy Törökország elrendelte az eritreai olasz partok megszállását. — Ez nagy meglepetés Olaszországra nézve,

mert erre a célra Törökországnak oly jelentékeny hadereje van, mely túlsúlyban van Olaszországa felett.

Ugyancsak ide érkezett hírek szerint az abruzzói herceg felszólította az egyik tripoliszi várost, hogy azonnal adják át a kikötőben lévő hajókat, különben bombáztalja a várost.

Konstantinápoly, okt. 4.

Banghaziban a török lakosság megkezdte, hogy utolsó csepp véréig megvédje a várost. A török kormány behívta az I. és II. osztályú tartalékosokat s a csapatokat készenlébe helyezte.

Malta, október 4.

Olasz hajókon nagy tömegekben jönnek a tripoliszi menekültek, kik rémes híreket hoznak az ottani állapotokról. Ezek szerint Tripoliszban éhínség van, mert csak Egyiptom felől lehet bevinni némi élelmiszert. Ma ezen az úton érkezett Tripoliszba ezer török önkéntes.

Konstantinápoly, okt. 4.

Törökországban megkezdődött az olaszoknak minden eszközzel való üldözése. A török kormány közölte, hogy az olasz lakosságot kivonja a konzuli bíróságok hatásköréből és a török bíróságok hatáskörébe utalja. A Keleti vasutársaság elbocsátott nyolcvan olasz hivatalnokot és százötven olasz mozdonyvezetőt, kik kivétel nélkül régi alkalmazottjai voltak a vállalatnak. Az Anatoli vasutársaság két százötven hivatalnokot, egy építő vasut ötszáz olaszt bocsájított e. A szaloniki vasutársaság mérszemo övintézkedéseket tesz, mert a tenger felől támadástól tart.

Bécs, október 4.

Illetékes forrásból jelentik, hogy a béke ügye nagyon rosszul áll, mert a német békeakció semmi eredménnyel nem kecsegtet. A porta kijelentette, hogy nem bízik Németország őszinteségében. Pallavicini magyar-osztrák nagykövet tegnap

megérkezett Konstantinápolyba s mint onnan jelentik, ma három és fél órát át tárgyalta a török nagyvezérrel.

Konstantinápoly, okt. 4.

Az olasz hadihajók ma ismét megjelentek Prevezándnál és ott northel adtak.

Janinából jelentik, hogy Resadie kikötőben megjelentek olasz hajók.

Róma, okt. 4.

A máltai lovagrend az olasz kormány kérésére ma utat indított egy hajót orvosokkal és apolókkal.

HIREK.

Százegy éves ember.

Az amatőr-mulatozók, miután hosszas tanakodás után elhatározták, hogy elmennek egy kis görbenapót csinálni, a nagyhangon elfogyasztott apriccerék után természetesen kirugják a vendéglő falát és az indiánus csatalkázást is megszervező kurjantással vágják ki azt a öreg germán mondást:

— Mulatunk — bis hundertheint! Meg sem állanak az ivásban százegyig! A derék Csicsura János napzámos, akiről e néhány sorban szó lesz, meg fog nekünk bocsájtani, hogy mulatozókka kapcsolatba hozzuk a nevét, minthogy a szomorú halálózásai rovatban volna mostan inkább a helye. Mégis, ne vételessé tesszük néven, önkéntelenül ez a korcsmai monda és meglehetősen olcsó ötlet vetődik föl, hogy ime: vannak emberek, akik egy koronából mulatni tudnak — bis hundertheint s akad ember, aki még egy koronával is kevesebből el tud élni — bis hundertheint.

Csicsura János barátunk és polgártársunk ugyanis napzámos volt, talán már születésétől kezdve, de mindenesetre egészen a mai napig, amikor ugyanis a nagykanizsai anyakönyvvezető hivatal jelentése szerint, pont százegy éves korában kihaltott a baltai kéréses-tenyeréből, csodálatosan elszenderült, mondhatnók meghalt. Tudósok és a gyomor filozófusai, akik azon török a fejüket, hogy a helyes táplálkozás irányításával miként lehetne ennek a földi életnek újabb és újabb moratóriumot adni, bizonyosan meghökkennének egy kissé ennél az esetről. Mert Csicsura János a legjobb esetben a maga negyven krajcár béréből valószínűleg nem tudta kiállítani a hosszú élelhez szükségeseket, mondott dietikus konyhát. A veresre sült angol bifszteket alighanem épp úgy nem ismerte, mint a legszárasabb marhahús, Burgund borát pedig legfeljebb a gabona-pálinka helyettesítette. Télien Ösztende és Rimini helyetti fagyos kézzel fát hasogatót, nyáron pedig az északi tenger helyett az eperfa hüvös lombja alá ment üldölni. — Modern komforttal berendezett parkettás és lifttel ellátott lakással nem rendelkezett, sőt fürdőszobája sem volt, minthogy a tudósok azt mondják, hogy a hosszú élet titka a jó levegő és a nagy tisztálkodás. Csicsura János hétfőről hétfőig biciklizta a szalonát és szimmetrikus, gazdagon szőtt és paprikázott fekete lenyérseleteket vágott melléje. Desszertül megevett egy fél vöröshagymát és ha éppen jól ment, hát abból a vályuból nyelt le egy jó adag vizet, amelyen az a felírás állott: nem embernek!

És ezzel a diétával szépen, lassan, meghéköltve a sorsral és minden különösebb kívánság nélkül lemorzsolta a maga derék kis százegy esztendejét. Tegnap estelele még vágott egy nagy karaj, összecsentelte a két krajcáros bicikliját s többé már az sem kellett neki. A tarisznyájában egy ujji paprikás szalonna maradt, bizonyosan azoknak tes-

tálva, akik könyvekben kutatják azt a rejtélyt, hogy hol van a hosszú élet titka...

— **A Zala menetrendmelléklete.** Lapunk mai számához kapják olvasóink annak félesztendőnkénti megszokott mellékletét, — a nagykanizsai állomás téli menetrendjét.

Évek alatt immár nélkülözhetelenné lett minden kanizsai embernek ez a kis füzet, mely e város minden használatban lévő zsebárcájában benne található. De ezúttal a kis menetrend, melynek bolli ára 10 fillér, eddig még nem létezett gazdag tartalommal jelent meg. A Nagykanizsán kereszteződő összes vasúti vonalaknak nemcsak a legfőbb egy-két állomása foglaltatik ugyanis benne, hanem majdnem minden állomás, mely e vonalakon fekszik. Ezeket kívül igen fontos és kanizsai szempontból rendkívül gyakorlati jelentőségű még az új tárcsa menetrendnek az az ujtása, — mely a Budapest—gyékényesi vonalnak vonatindulásait tartalmazza ugyanolyan részletességgel, mint ahogy a délvásul vonalai vannak közzéve. A kis füzet több kanizsai cég hirdetését tartalmazza, melyekre szintén felhívjuk az olvasó b. figyelmét.

— **A király névnapja Nagykanizsán.** Lobogódsít öltöttek a város főbb utcái öfelségének mai nevenapja alkalmából. A Ferencrendiek templomában délelőtt 10 órakor **Börzsey Tivadar** h. plébános fényes papi segédlettel ünnepélyes Tedeumot celebrált, amelyen megjelennek a városi hivatalok vezetői, a törvényszék, ügyészség, járásbíró, a főszolgabíró, képviselői és mindkét helybeli tisztikar tagjai majdnem teljes számmal.

— **Igazságügyi kinevezések.** A hivatalos lap mai száma hosszú sor bírói előléptetést közöl. Ezek között közvetlenül Zalamegyét érdeklő kinevezés nincsen. Az előléptetések közül a legfontosabbak a következők: dr. **Baumgarten** Izidor koronaügyész helyettes kur. tanácselnökké, **Ligetkuty** Iván budapesti ítéltőlbi bírói pedig koronaügyész helyettesse nevezte ki a király.

— **Munkásmozgalom a Stern-féle téglagyárban.** Szomorú, csüggeteg ember-tömeg álldogált ma délelőtt a város ház főbejárata alatt. A Stern-féle téglagyárak munkásai voltak ezek, kiknek négytagú deputációját várták, melynek tagjai a főjegyző előtt panaszolták nagy bajukat, hogy a gyáros leszállította az órapénzüket. Ma reggel történt ez, mire a munkások számszerint mintegy halvanan, odahagyták a gyárat és azt kívánják, hogy legalább e hét végéig a régi taksa szerint fizessék őket, mert szerintük csak a hét végéig lehet fizetésük megváltoztatását eszközölni. A kiknek 34 fillér volt az órapénzüik, azoknak tétre 28 fillért, a 31 fillér helyett 26 fillért, a 23 fillér helyett 20 fillért és a 22 fillér helyett 18 fillért akar adni a gyártulajdonos, **Stern Sándor**. A munkások e hét végéig kártalanítást kívánnak. Dr. **Sabján Gyula** városi főjegyző **Halvax** Frigyes íparbiztoshoz utasította őket, ki már lépéseket tett, hogy a gyáros és a munkások között a békés megegyezés létrejöjjön. A gyár részéről azt az információt vettük, hogy mai kilépésük miatt az összes munkásokat elbocsátják. Az órapénz leszállítási pedig azzal indokolja a gyártulajdonos, hogy szeptember 29-én gyáraiban teljesen megszűnt minden téglagyári munka és a mai munka ennél sokkal jelentékenyebb és értékelőbb, amit félig humanizmusból, félig pedig azon célból végeztet Stern Sándor, hogy a tavaszig ekképpen biztosítsa magának régi munkásait. Minthogy azonban ok a méltányosan leszállított munkabéreket kiveselik és odaengedik a munkát, az összes munkásokat elbocsátja. Mint értesülünk,

a hatóság a hét végéig okvetlenül kárpótlást szerez a munkásoknak.

— **Nyilatkozat.** Hírlapoknak egymással való polemizálása közepette gyakrabban megcsik, hogy egyik vagy másik a vita hevében túllő a célon és olyan erős kitételekkel él, amelyek az író tulajdonképeni szándékát sem fedik. A Zala is múlt évi október 12-i számában a Zalai Közlönyvel való polemia hevében ebbe a hibába esett. Ezt elismerni nem resteljük és készséggel kijelentjük, hogy Kertész József urnak a Z. K. szerkesztőjének és kiadójának tisztességét megbántani nem akartuk.

— **Sass és Faragó Barcsan.** Sass Ferenc és Faragó Márton, a két nagylehetségű festőművész egyre-másra rendez a környékbeli kisebb városokba képzál-lításokat, hogy a művészet megértésére és szeretetére nevelje a publikumot. Szép tőrekvéseikben támogatja is őket a vidék közönsége, így legutóbb Siklóson másfél-éves korára áru kép kelt el. A napokban Barcsan nyílik meg egy rövid ideig tartó Sass—Faragó-tárlat, melyen munkái legjavát állítja ki a két művész. Barcs mű-értő közönsége bizonyára meleg szeretettel karolja fel Sassék vállalkozását.

— **A nagykanizsai országos vasutaggyűlés.** A déli vasút munkásai és kinevezett alkalmazottai — mint már említettük — október nyolcadikán, vasárnap országos gyűlést tartanak Nagykanizsán, ahol az alkalmazottak követelésének kivívására májusban választott huszöndfös bizottság beszámol az igazgatósághoz benyújtott memorandum sorsáról. Az országos nagygyűlésre azok a kisebb állomások, amelyek megbízottat nem küldhetnek, táviratban fogják bejelenteni hozzájárulásukat. A rendezőség meghívta a vasúti és hajózási felügyelőseget, a délvasut üzlet-igazgatóságát és a déli vasúti szolgálati főnököket.

— **Bírák és ügyészek nagygyűlése.** Az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület vasárnap, e hónap 8-ikán tartja meg nagygyűlését Pozsonyban. A nagygyűlés programja a következő: Elnöki megnyitó beszéd. A főtitkár jelentése az egyesület működéséről a lefolyt esztendőben. A pénztáros jelentése. A számvizsgáló-bizottság jelentése. A jövő évi költségvetés megállapítása. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítása. Az alapszabályok módosítása. Határozat a polgári perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat 78. és 79. §-ainak módosítása tárgyában. A tisztikar és az igazgatóság tagjainak megválasztása.

— **Kirabolták az „Uranusz” mozi.** Kinos meglepetés érte ma reggel **Holczér Jakabot**, a Polgári Egyetben levő Uranusz mozi tulajdonosát. Amint a mozi helyiségebe ment és ott a gépfűlkébe lépett, majd megdermedt az eléje tártul látványtól. A mozi egész technikai felszerelése hiányzott a helyéről. Rögtön kétségelenné vált előtte, hogy itt betörés történt. A vezető gép, az összes filmek és a főszerelés valamennyi kiegészítő része hiányzott a helyéről. A villamos vezeték elvágva volt, de egyébként a legnagyobb rendben hagyták a helyiséget a betörők. Nyilvánvalóan álkuicsos emberek voltak ezek, kik a gépek lezserelést, mint az megállapítható, teljes szakzszerűséggel végezték. A kiűnő keresetétől megfosztott ember megrádtan sietett a rendőrségre, hol azonnal megindították a nyomozást a betörés tettesének kézrekerítése végett. A kapitányságnak már vannak szálak a kezében, melyek segítségével valószínűleg igen rövidesen kézrekerülnek a mozi betörői.

— **A szűret a Balaton-vidéken.** Taplócáról jelentik ma: A balatonparti szűrtökben holnap kezdődik a szűret. A termés minőségére nézve kitűnőnek, mennyiségére nézve igen jó közepesnek ígérkezik. Budaörsön október 9-én kezdik a szűret.

— **Boston-estély.** Emlékeztetek azok a rendkívüli sikerű bostonestélyek, amiket az elmúlt esztendőben rendezek **Mayersberg** Frida asszony tánciskolájában. Siker dolgában valószínűleg semmivel sem maradnak mögötte ezeknek azok a bostonestélyek, melyeknek új sorozata holnap, **csütörtökön este 8 órakor** kezdődik a Casinóban. A bostonestélyen a talp alá valót egyik helybeli cigánybanda fogja huzni.

— **Új bélyegek** Művészi kivitelű, színpompás bélyegek, az ország szébbnél szébb részeinek látképeivel. Régi óhaj-tása volt ez a magyar közönségnek. Most végre beteljesedik. Minden nagyobb fővárosi dohán-tőzsdében, papirkereskedésben, vidéki nagytőzsdében és az ország összes könyvkereskedéseiben árusítják már egy-két nap óta a **Magyar Iskola Egyesület** — a magyar nyomdaipar dicséretére álló — igazán szép 2 filléres bélyegeinek legújabb, 12 példányból álló sorozatát, amely Herkulesfürdő, Parád, Trencséntépliz, Korinica, Fenyőháza, Ránkifűrd, Tátralomnic és Csorbató leg-szebb pontjait ábrázolja vörös és kék színben, valóban szép kivitelben. A magyárosodás és népművelés hazafias céljait szolgáló bélyegek méltán megérdemlik azt a szeretetteljes fogadtatást, amelyet társadalmunk már az előző sorozatnál is tanusított, tömegesen használván azokat levelei zárójegyül. Postautalványon való megrendelésre az egyesület központi irodája (Budapest, Központi városháza, I. kapu, telemelet 41 szám) is készséggel küld tetszés szerinti mennyiséget a bélyegekből.

Börzsiánerek egymás közt.

✱

Az egyik: Azelőtt az úgy volt, hogy jött az orosz és azt mondta, hogy nekem snájdóm van Perzsiára. Azután jött az angol és annak megint tetszett Perzsia. Azután ezen összeveszték. És azután volt a háború. De most? Most van egy egyezmény, van konferencia és a végén fizet az egyik egy pár milliót és azután nincs háború. Itt van például ez a Tripolisz. Ezt most az olaszok meg fogják venni 60 milliócskáért a törököktől.

A másik: És hogy megy az a meg-vétel?

Az egyik: Hogy? Hát ez is egy kérdés! Hát hogy vesz az ember! Tegyük fel, hogy én akarom megvenni magától azt a Tripoliszt. Előbb elkezdék rá alkudni. Akkor maga azt mondja, hogy nem eladó. Akkor én azt mondom, hogy mit akar maga, mit tartogat a azt a bővít, hisz tavasszal úgy is lemegy az ára. Akkor maga azt mondja, hogy mázsája lizenegy-ötven.

A másik: Hetvenöt!

Az egyik: Fogja be a száját. Most láttam a sürgönyt, hogy ötven. Akkor jövők én és azt mondom, hogy lesznek egy jó ember és adok érte lizenegyvet. Figyelmeztetem, hogy adja ide, mert a télen ellepi a zsiszik és tavaszra egy piszok lesz. Ezt az alkudozást úgy mondják diplomáciai nyelven, hogy flottatüntetés.

— Pardon! Csak egy pillanatra! Mi az a flottatüntetés?

— Maga egy műveletlen. A flotta, az egy csomó katonai, akik lemennek oda Tripoliszba és elkezdik kiabálni, hogy le a házberuázorásokkal, éljen a választójog, meg ilyeneket. Akkor aztán megijednek a törökök és odaadják az egész bővít országot halvan millióért.

— Na és a háború?

— Hát még mindig nem érti? Háború az nem lesz, hanem lesz pénz és áru, Geld und Ware. Majd bolondok lesznek verekedni az emberek, mikor pénzzel is el lehet a dolgot intézni. Az éppen olyan, mintha én pofonért párbafojni akarék, amikor ott van a bíróság. Tudja, az nagy-szerű lesz. Mit mondjak? A összes országok eladók lesznek. A börzen fogják az árfolyamot jegyezni. Ja, a börzen! És

pénzért majd vehet, vagy ha addig jó lesz, akkor adják hitelbe is. És majd fog jönni a sürgöny: Anglia 1063, Japán 526, irányzat lanya, kínaiat, vételkedv mérsékelt. És mit gondol, mi lesz a vége? Egy szép napon jön Rothschild és azt mondja: „Was kost Europa?” És meg fogja venni egyre-másra, csakumpak az egészet. Z.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 4.

Változóan felhős idő várható, elvélve esővel és némi hűvössel. — Déli hőmérséklet 14.8 C.

Felismerték a kisvárdai öngyilkost.

Kisvárdá, okt. 4. Mintegy 8—10 napja öngyilkos lett itt egy ur külső ember, kinek képét a Nap két ízben közölte, de annak személyazonosságát nem sikerült megállapítani. Tegnap végre felismerték az öngyilkost, aki dr. Szilcs Bálint szoboszlói közjegyző helyettes volt. A fiatal-embert igen szép tehetségének ismerték, de ivásnak adta magát és teljesen elzú-lott. Önmagával való meghasonlásban kö-vette el az öngyilkosságot.

A pesti katonadráma.

Budapest, okt. 4.

A hadbírósa ma kihallgatta **Márkus** Aladár magánhivatalnokot, a tisztára által lelőtt-Lukács hadnagy sógorát. Majd a Ringer-szatatórumba mentek a had-bírók, hogy Bartl főhadnagy feleségét is kihallgassák, de ennek éppen ekkor oly súlyos idegrohamai voltak, hogy nem lehetett kihallgatni.

Parádés kocsis

ki eddig Rasinyán-báró Inkey szolgálatában állott s jelenleg Nagykanizsán lakik családjával, megfelelő

:: állást keres. ::

Tánczos János, Nagykanizsán,

Huszt György-tér 5. sz.

21-u.

Naponta trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

caemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

IRODALOM.

„A szobanövények ápolása.” Irta: Cséser Gyula v. főkertész. Átolvasva a fenti cím alatt megjelent kertész-könyvet, látszik, hogy írja nem csak az elméleti, de a gyakorlati kertészkedéssel is foglalkozik, ami annál is inkább értékesé teszi a könyvet, mert hiszen a virágkedvelő közönségnek is inkább csak gyakorlati irányítás kell arra nézve, hogy miként ápolja kedvenceit a szobában. Nyolc fejezetre oszlik a könyv, mely fejezetek külön-külön tárgyalják behatóan azokat a kérdéseket, hogy: milyen ápolást kívánnak a növények általában, mikor és hogyan kell öntözni, mik a betegségei és ellenségei és mik a gyógyító módjai stb. Szóval: felölel ez az 56 oldalra terjedő munka mindent, amire a virágkedvelőnek szüksége van és amellel a 22 ábra, valamint a könyv csinos kiállítása is hozzájárul ahhoz, hogy nagy mértékben elterjedjen. A munka egyébként a „Patria” nyomdából került ki és ugyanott: „Patria” szakkönyvkereskedésben, Budapest, (IX., Üllői-ut 25.) 1 korona 40 fillér bolti árban megszerezhető.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 4.

Készáru-üzlet:

10 fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	12.03
1912. áprilisra	12.21
Rozs októberre	10.27
1912. áprilisra	10.62
Zab októberre	9.28
1912. áprilisra	9.61
Tengeri 1912. máj.	8.46

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátainknak, ismerőseinknek és postatisztáinak, kik szerelték fiam, illetve testvéreink végtisztessége alkalmával fajdalunkat megjelenésükkel és részvétnyilvánításukkal enyhíteni sziveskedtek és koporsóját megkoszorúzták, fogadják ezúton hálás köszönetünket.

Özv. Topolics Jánosné és gyermekei.

5778

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös gondot készítenek. Mértékül egy viselt cipő is elég.

Hajhullás és a fejkorpádása

okvetlen megszűnik, ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási cikk kapható

REIK GYULA SALVATOR gyógyszertárban Nagykanizsán.

BORBÉLY ÉS FODRÁSZ-TEREM ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy 15 év óta fennálló

Borbély- és fodrász-üzletemet

a legmodernebbül, vízvezetékekkel, minden vendég részére külön mosdó asztallal és minden hygienikus kényelemmel felszerelve, a Szarvaszálloda épületébe helyeztem át.

Szíves pártfogást kér

Fodor (Fleischhacker) József.

Hajmunkák elfogadtatnak!

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és dívtos új kocsikat. FLYÁLLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kitűnő munka — Jutányos árak!

Ügyes fiatalember

mint mezőgazdasági 5760

géputazó

fix fizetésre azonnal beléphet.

Weisz Soma, Nagykanizsa

M. Á. V. gépgyárának képviselője.

Csillár

perzsa szőnyeg, rézbutor, bronzárak

valamint előkelő uriszoba berendezések, eredeti oiaj-festmények, — ugyszimén többféle dísz tárgyak, mint

alkalmi áruk

a legelőnyösebben beszerezhető

Rendrassy-ut 35. l. em. alatt.

Vízvezetékcsatlakozások nagy engedmény!

5774

Gondolatok jövőtökre!

Szükségellen az ember önmagát és hozzátartozóit úgy óvhatja meg kétségtelenül legjobban, ha a „BIOS” TEMESVÁRI KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET

biztosítási kötvényeit

megveszi. Mindenki biztosíthat itt magának tíz korona egyszeri beíratási díj, 12 kor. évi tagsági díj, továbbá két korona esetenkénti elhalálozási járuléka fejében már egy évi tagság után: halálesetre 2000 koronát, három évi tagság után: keresetképtelenség esetén ötven kor. havi segélyt, harminc évi tagság után: hatszáz korona évi járadékot. Csekély havi járuléka ellen mindenki biztosíthat leányának két ezer kor. hozományt, fiának két ezer kor. önellátási támogatást. Ha a gyermek gondozója három évi tagság után meghal, megszűnnek a további befizetések és a leány 20-ik, a fiú 16-ik életévi 50 kor. havi járadékot kap, továbbá házasság, illetve nagykorúság idején a teljes hozományt és önellátási támogatást. Az intézet a legnagyobb biztonságot nyújt. Ez évbe a biztosított összeg 20 millióra rug. Az állampénztárban 200.000 K biztosítéki alap van elhelyezve

Felvilágosítással és prospektussal szívesen szolgál a „BIOS” Kölcsonös Segélyző Szövetkezet i. igazgatósága TEMESVÁR, Belváros, Széchenyi-utca 4. — Helyben laképviseelő: Kisfaludy Márton ur, Nagykanizsa, Magyar-u. 53. — Ügye és megbízható urak és hölgyek mint üzletszerzők kéréstetnek. — 5775

Eladó üzlet.

Zala megyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek szives tudomására adom, hogy üzletemel már

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) u. 6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem. — Tisztelettel:

Kaufmann Mór

férfiszabó Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. szám.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sircsokrok előre megrendelhető

Petermann József élő és művirág kereskedésben Nagykanizsa, Fő-ut

Élő- és művirágkoszorúk, sircsokrok árai : 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K. Ércz koszorú keresztek árai : 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághegyek : Jacint, Tulu, Narcis, Croc, a. Iris, Liliom, Földvirágok stb. Jól hajtató üvegek, a legjutányosabb árakon. Nagyon törékeny alma és körteték : 1 db. 1 K., 10 darab 9 K., 20 darab 4 K., 100 db. 7b korona. Törpealmák : 80 fillértől, 1 koronáig. — Földeték : 40—50 fillér. — Spargia tövek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kcs. székében Báthory-utca 22.

Közlöny és Hírlapok
NAGYKANIZSA
 Közlöny- és Hírlap
TELEFON-SZÁM 78
 egy szálhúzóval

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KÖLTSÉGTÉNY ÁRAK:

Helyben	Postán
Iskolában, barátságos	szállásdíjakkal
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedóra 3.50	Negyedóra 4.50
Félóra 7.—	Félóra 8.—
Egy óra 14.—	Egy óra 18.—

Egyes mások ára 6 fillér.

Működésük, költségük és nyomatásuk költségeinek arányát 50 fillér.
 Eljegyzés és szállítás díját különben 50 fillér.
 Készletük 1000 példány.

XXXVIII. évf. 227. szám.

Nagykanizsa, péntek 1911. október 6.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

„A béke s az egyetértés érzéseitől áthatva.”

Az új zalai főispán nyilatkozatai.

Nagykanizsa, október 5.

A hivatalos lap tegnap közölte, hogy a király kinevezte Zalavármegye új főispánját s már ma egy illusztris ur utban van Zalamegye felé. Aki jön, azt polgári nevén *Sipek Balás Béla dr.-nak* hívják, tulajdonképpen való neve az, hogy: *Közigazgatási Szükségesség*. — A főispánság ugyan, — mely a Tisza Kálmán által megalkotott formájában máig sem illeszkedett bele szervesen a megyei autonómia testébe, — a főispánság: elsősorban politikai intézmény, a politikai szükségesség nevére még sem kérésztelhetjük el az érkező főispánt, részint, mert mi abszolút semmi olyan szükségességet nem érzünk, melyet a főispán politikai ténykedése lenne hivatva betölteni, másrészt meg talán maga a kormány sem akart *elsősorban* politikai célokat szolgálni ezzel a kései kinevezéssel, mely *nélkül* is Zalamegye elég jól termette a mandátumokat a kormány részére. Aztán meg, ha két esztendőn át jók voltak a kormányban Zalamegye politikai viszonyai, nem ismerjük a viszonyok semmi olyan változását, mely egyszerre azt tenné szükségessé, hogy a kormány közvetlen érintkezést keressen vármegyei politikai köreinkkel. Balás Béla dr. főispán érkezésében tehát nyilvánvalóan a *közigazgatási szükségesség* dominál a politikai felett: kineveztek, mert ezt megkívánja vármegyei közigazgatásunk teljessége, jön, mert ez a dolog rendje s nem abban rejlik a rendkívüliség, hogy Zalamegye *most* főispánt kap, hanem abban, hogy eddig *nem volt* főispánja.

Ödvözljük a vármegye új főispánját, mint *kiváló közigazgatási tényezőt*. — Az kétségtelen, hogy törvényes és parlamentáris kormány nevezte ki, küldetésében tehát semmi rendellenes, szokatlan, abnormis elem nincs, amiért a kinevezés ténye disszonáns hangokat válthatna ki. Ugy tudjuk, hogy ez a felfogás uralkodik a vármegye ellenzéki köreiben is, melyek ugyan féltő gonddal örködnek vármegyénk tradicionális politikai jellegén s melyek ha hazafias aggodalommal vannak is eltelve az országos politika időszaki kérdésel dolgában,

éppen hazafias meggyőződésük szempontjaival tartanak azt a legkevésbé összeegyeztethetőnek, hogy megbontsák és megakadályozzák a megyei közigazgatás alkotó munkásságát. Bejelenthetjük, hogy az új főispán *politikai téren* ezeket a köröket szembeállítja magával, de ezeknek arsenaljában csak alkotmányos fegyvert foglal helyet: nem az erőszak, hanem a meggyőzés, — a törvény, magyarázata és nem félremagyarázása. — Következésképpen el kell fogadnunk és el is fogadják a törvényes jogon kinevezett főispánt, bizonyára segítségére is lesznek azon a széles és gazdag területen, melyen a főispánnak a vármegye érdekében kifejtendő közigazgatási, gazdasági, kulturális és társadalmi tevékenysége szárnyat bonthat, azonban a politika harcmezéjén mindenkor örök tüzzel fog felfohogni a főispán előtt a negyvennyolcnak nálunk lankadatlanul magasra csapó lángja. Ha azért jött a főispán, hogy a maga politikai pártja részére prozelitákat szerezzen: csalódhat; de nem fog csalódnai, ha hivatásának súlypontja az *alkotó közigazgatási és kulturális tevékenység* terére esik, mert e beláthatatlanul széles területen, hol oly sok a tennivaló, segítőtársra akad-e vármegye minden igaz fiában.

Sok a tennivaló s örömmel álljuk, hogy Balás Béla főispán tenni akar. „A béke s az egyetértés érzéseitől áthatva” jön közénk, — mint nyilatkozataiból e cikk címe idézi. Ez a hang szerenésen intónál. A békés, egyetértő munkaságnak helye, hivatása és jövője van e megyében, az új főispánnak pedig, — mint megtudunk sikerült — pompázóan *gazdag munka-programja* van. Ha e program részére bírja és bírjuk a kormány jóindulatát s erre a célra egységes lesz a megye társadalma, akkor produktív, emlékeztetéssé váló időszakot remélhetünk a fejlődés áldásainak elfogadására fogékony, de abban nem a leggazdagabb mértékben részesült szép vármegyénk életében. Gyönyörű a program, melyet a főispán kitűzött, csak aztán megvalósítsa is. E tekintetben nagy könnyebbségére szolgálhat az, hogy az ország egyik legjobban köz-

igazgatott vármegyéjének kerül az élére, olyan munkatárssal, mint Zalamegye alispánja, kinek szak tudása és egyéni rátermettsége messze vármegyénk határain túl is közismert. A főispánnak vele való *„békés, egyetértéstől áthatott” munkássága* minden szépet és jót ígérhet.

Ödvözljük tehát a főispánt, ki a békés és termékeny munka jegyében jön; a főispánhoz, ki politikát jól csinálni, nekünk nincs szavunk. Az *elsőből* kérjük, hogy szerezze meg a leghatásosabb jóindulatot vármegyénk fejlődési törekvései részére és vezesse ezt át a mi városunkra, *Nagykanizsára* is, mely valóban sokkal többre hivatott, mint a mi. A másodíkról, a politikai főispánról legfeljebb annyit mondhatunk, hogy vele szemben leghatásosabb fegyverünk az a jelmondat, melyet mindenkor éppen reá való hivatkozással mutathatunk szeméi elé, hogy:

— „A béke s az egyetértés érzéseitől áthatva” — jön közénk.

Látogatás a főispánnál.

— Saját tudósítónktól. —

Itt a tudósító következik, kinek egyetlen és legfőbb kötelessége az, hogy igazán és megbízhatóan tudósítson, ne hamisítsa meg se magát, se a látottakat és minden tendenciától menten, szigorú tárgyilagossággal számoljon be annak a látogatásnak az eredményeiről, melyet az ország fővárosában Zalamegye új főispánjánál tett.

A kocsai Hermína-ut egy méreteiben impozáns, kiválóan egyszerűsége mellett is pompás kastély kapuja előtt áll meg. Kétségtelen, hogy ezi az egységesen művészi hatású villát magyar ember építtette és magyar ember lakja. Magyar mo iuvmokban ékeskedik itt a vassácsos kaputól az épületen kirakott tulipánokig minden és alig láttam építészeti művet, melyet a problémás magyar stílusban oly szerencsésen oldottak volna meg, mint Lechner tanárnak ezt a csodálatosan szép alkotását.

Izlés, művészet, magyar kultúra mindent. Az épület hallja félkör alakú nagy téri kertjével Paczka Ferencné még be nem fejezett magyar műtárgy-felállítását. A széles lépcső torkolatánál nagyuri megjelenésű, sudár termélt ur fogad az igazi európai finomult modorával és fekete szakállal körített arcán szereltem remélő mosollyal: Balás Béla dr. Zalavármegye új főispánja.

A pompás déli órákban egy angol börtöneljárás hátrádozva órákon át beszél a főispán kellemesen csengő bariton

hangján. Néha, különösen midőn gazdag munkaprogramját érinti, mintha elragadná a heve s annyi szeretet, sőt rajongás sugárzik ki belőle, mintha ebben a mi megyénkben született volna, s ennek lenne egyik leghűségesebb gyermeke. Megrendíthetetlen a bizalma abban, hogy itt, nálunk, senki nem fogja zavarni azt, ki jó szándékúval, összeköttetéseiével és egyéni képzettségével e vármegye gazdasági és kulturális jólétét akarja szolgálni, van valami megkapó elem ebben a mindent lebíró bizakodásban, mely hiszi, hogy a termékeny munka területén csak baráttokra és segítő munkatársakra lelhet.

Beszél a politikáról is, de csak elméleti vonatkozásaiban. Nincs hatványát és nincs negyvennyolc, csak egy van: szeretni kell a hazát és dolgozni kell érte. S a felszillanó tekintet azt árulja el, hogy a ki velem szemben ül, a fevilágosult európai ember értelmében szereti hazáját; de az egyenesen fanatikus rajongás, ahogy a fajáért hevül, ahogy magasztos előtte ennek minden hibája és érénye, s ahogy megbecsüli ennek minden alkotását: attól a pásztorfagya bicskanyitól, mely az íróasztalán fekszik egész addig a hatalmas konstitúcióját, melyet ezeréves magyar államnak neveznek.

Az új főispán abban a tudatban jön ide, hogy az ország egyik legjobban közigazgatott vármegyéjének áll az élére. Nem győzi ismételn, hogy *nincs szándékában politikai bonyodalmak keltése*. Megbecsüli az ellenzéket, sőt a létezését szükségesnek is tartja, mert ez megóv a véleményelenségtől, az érdeklődés elposványosodásától, már pedig az erőket friss mozgásban kell tartani, csak tudni kell azokat helyes irányba: az alkotó dologtevés irányába vezetni. Beszél, a előttünk nagyon szép, nagyon kíváncsú tervek bontakoznak ki.

— Nagykanizsa helyzetét ismeri méltóságos uram?

Ismeri. Kereskedelmi gócpontnak, élénk életű kereskedő s iparos városnak tudja, éppen úgy, ahogy ez valamikor meg volt írva, s ahogy ma, sajnos, nincsen. De tudja, hogy Kanizsa megállt fejlődésében s ezért figyelme fókuszban fordul feléje, örül, hogy itt rengeteg sok olyan tennivaló van, amit neki, a kormány bizalmi emberének megtenni módjában lesz.

Az itt, nálunk elterjedt alaptalan hírekkel szemben kijelenti a főispán, hogy dillandóan Zalavármegyében, *Zalaezerszegen* óhajt lakni, s azzal az élenkessel, melyet nevelő együtt tudvalevőleg a fővárosban kifejt, részt óhajt venni Zalavármegye társadalmi életében is.

Balás dr. főispánnak a legteljesebb nyilvánosság elé tartozó kijelentését a következő összegezésben közölhetjük:

Zalavármegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezetté, székfoglaló beszédemben szándékozom kifejtetni részletesen azon irányelveket, melyeket új állásomban követni akarok. Szerkesztő ur megisztelő kérelme következtében előzetesen csak a következőket jelentem ki:

0 Felsége kegyéből és a kormány bizalmából kinevezet-

vén, büszke örömmel fogadtam ezt, mert becsületes munkában eddig eltöltött köztisztviselői működése jutalmazását látom ebben a reám nézve nagy megtiszteltetésben. Hangsúlyozni kívánom e szót „megtiszteltetésben”, mert e kinevezés hazánk egyik legszebb, legnagyobb és fényes történelmi multtal övezett vármegyéje élére állított, mely vármegye méltán tekinthető a tiszta ősi magyar hazaszeretet példaképének.

Ezzel, a magyar hazaszeretet szent érzelmével foglalom el új állomásom, ezzel indulok el új pályámra és habár nem is vagyok zalamegyei, még sem jövőm mint egészen idegen, mert e szent érzelem testvérré tesz minden magyart.

A mi politikai nézetemet illeti, mindig rendületlen híve voltam a mérsékelt magyar nemzeti politikának, melyet *a vármegye történelmi nagy szülöttje, Deák Ferencz jelölt ki*, egyrészt tiszta meggyőződésből, mert ezen politikai irányzatot, mely nem jelent sem megadást, sem megalkuvást — legalkalmasabb eszköznek tartom jogos nemzeti követeléseink, vagyaink és aspirációink elérésére, a szövetséges állammal való békés együttélésben az intenzív nemzeti munka, — s az ennek nyomán fakadó ellenállhatatlan erő és hatalom kifejtésére, másrészt ezen politikai irányra rávezet engem a tapasztalat, mert az országunk 1867. óta hihetetlen arányokban való fejlődése fényesen beigazolta Deák Ferencznek alkotását. Ezen politikai meggyőződésemmhez képest természetesen hű követője vagyok a mai kormányának, melynek törekvéseiben és céljában a komoly nemzeti munka megvalósulását látom.

Jól tudom, hogy Zalavármegyében sokan vannak, kik más politikai meggyőződést és hitet vallanak.

Ez a közismert tény azonban *engem nem aggaszt*, mert viszont azt is jól tudom, hogy az alap az én politikai meggyőződésemm és az ellenkező politikai hit között teljesen közös: *a közügy, a vármegye és a haza érdekének szolgálata.*

Egyedüli törekvésem, hogy ezen közös cél érdekében minél hasznosabb és áldásosabb munkát fejthessek ki. A béke és az egyetértés érzéseitől áthatva jövőm Zalavármegyében; nem tekintek semmi politikai ellentétet, hanem tiszteletben tartom mindeneknek meggyőződését, minden erőmmel arra fogok törekedni, hogy a magyar haza érdekében oly annyira szükséges és eredményeiben csak áldást osztó békés egyetértés jusson uralomra.

Ha az ellentétes politikai hitvallások dacára békés egyetértésben tudunk élni, akkor tesszük a magyar hazának legnagyobb szolgálatot, mert ily módon a politika nem zavarja meg a haladást a magyar nemzeti társadalomnak a még annyszor szükséges megerősítését és a folyton részen álló ellenségeink megfélemlítését.

Teljes mértékben bizom Zalavármegye puritán hazafiságában, hiszem, hogy a vármegye kívá-

lóan hazafias közönsége felismerve egyedül a vármegye javát, jövő boldogulását és haladását célzó működésemet — azt támogatni fogja.

— A viszonylításra Zalamegyében, bucsuzott a főispán, ki értesülésünk szerint október vége felé költözik le vármegyénkbe s elfoglalja új méltóságát.

Nagy Samu.

Oktober 6.

Nagyot változtak az idők 1849 óta. De az a nagy, hatalmas, világmozgató erőlem, mely a magyar nemzet szabadságharcának is a legeszményibb mozgató ereje volt, a szabadságszeretet, változatlanul megmaradt és él az emberiség millióinak lelkében. Azok a vértanúk, kik a magyar nemzet szabadságküzelmében résztvettek, akik végül hősi küzdelmüket az aradi Golgothán megdicsőüléssel végezték be, mind a tizenhárom a szabadságszeretnek önkéntes áldozatai. Voltak közöttük idegenek, olyanok, akik magyarul nem is tudtak és mégis végigküzdötték a magyar nemzet nagy csatáját, mert azt a nagy világmozgató emberi érzelem, a szabadságszeretet gyújtotta föl és szentelte meg. Nem kizárólag a magyar nemzet ügyéért, hanem a szabadságért küzdtek és haltak; mellet az egész emberiség legszentebb közös kincséül tekintettek. És csak így gondolkozva lehettek hősei, vértanúi a magyar nemzet szabadságküzelmének azok a halhatatlan nagyok, kik itt a mi szent földünkön pecsételték meg halálukkal; szabadságának megdicsőítői ők mindannyian, akik 1849. október 6-án Aradon és Budapesten vértanúsággal szentelték meg szabadságszeretüket. Ezeknek a mi nagy vértanúinknak emléke éppen azért lassan-lassan kilép, kiszáll a mi gyászemlékezésünk szűkebb kereteiből és egyre diadalmasabban helyezkedik bele az egész emberiség gondolatvilágába. Nagy alakjok lassankint teljesen kilépnek a nemzeti kegyelet

gyászából és fölemelkedik azami nagyok megdicsőítő, fölmagasztó világába, ahonnan az emberiség megváltó szabadságának hősei ragyognak be példás gondolatvilágukkal a haladó emberiség történelmi emlékeit. És ez bizonyítja egyúttal mindennél fényesebben azt is, hogy a mi szabadságharcunk nem csupán a magyar nemzetnek, hanem az egész emberiségnek is szabadságküzelmé volt. Valahányszor tehát a magyar nemzet az 1849. október 6-án vértanú halálát halt nagy alakjainak fölguyítja a kegyelet emlékezés világát: ez a világosság a maga sugarainak egy részével rámutat a mult véres mozzanataira, vérlázító emlékeire; a másik részével pedig belekapcsolódik az Újkorszak szellemébe, a jövőbe, mely a nemzetek szabadságvértanúinak veréből, emlékeiből sarjastja ki az egész emberiség szabadságának, a régóta álmodott világszabadságának megváltó diadalát.

Oktober 6. az iskolákban.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa város tanulóifjúsága mint minden esztendőben szokta, az idén is ünnepélyes keretben emlékezik meg a nemzeti gyásznapról.

A fölgimnazium ifjúsága a következő programmal tartja meg ünnepélyét:

1. Himnusz. Énekli a fölgim. énekkar.
2. Ünnepi beszéd, Tartja: Metzger István 8. o. t.
3. Az aradi vesztőhelyen. Pósa Lajostól. Szavalja: Varga Sándor 8. o. t.
4. Honfidal. Énekli a fölgim. énekkar.
5. Október 6. Irta és felolvassa: Beck Ferenc 8. o. t.

6. Erős hit. Ábrányitól. Szavalja: Sándor Ernő 8. o. t.

7. Szózat. Énekli a fölgim. énekkar.

A nagykanizsai felsőkereskedelmi iskola okt. 6-iki gyászünnepélyének műsora a következő:

1. Himnusz. Énekli az ifj. énekkar.
2. A tizenhárom. Ábrányi E.-től. Szavalja Schléssinger Manó k. o. t.
3. Ünnepi beszéd. Tartja Bognár Gyula f. o. t.
4. Október 6. Ábrányi E.-től. Szavalja Black Károly k. o. t.
5. Szózat. Énekli az ifj. énekkar.

Az állami polgári iskolának ugy fiu, mint leányöndvékei gyászmisét hallgatnak, majd mindenik osztályfőnök osztályában külön-külön beszél a történelmi dátum jelentőségéről.

Az elemi iskolák közül csak az izraelita iskolák ünnepelik meg okt. 6-ának emlékét. Itt is az egyes tanítók illetve tanítónők fognak osztályaiknak október 6-áról beszélni.

Házfelosztás.

Az obstrukció megoldása.

A képviselőház e hó 9.-éig szünetel; nem tudni, hogy hétfő után mi fog történni, de valahogy közhítté vált, hogy most közvetlenül vagy a házszabályrevízió, vagy egyéb olyan intézkedés következik, mely a helyzetet gyökeresen orvosolja. A B. H. mai száma több előkelő politikus nyilatkozatát közli, melyeket megold azzal a kijelentéssel, hogy a lép értesülése szerint házfelosztás következik. Ugyanezt jóslják meg „olyan oldalról, ahol a miniszterelnök intencióit és nézeteit alaposan ismerik.” Ennek a nyilatkozatnak egy érdekes részlete a következő:

— A legsűrűbben a házszabályrevíziót emlegetik és pedig nemcsak a munkapárton, hanem az ellenzéken is. — A revíziót azonban a mostani viszonyok között senki erőszak nélkül elképzelni sem tudja. *erőszakra pedig Héderváry Károly gróf miniszterelnök nem hajlandó.* És noha tudatában van, hogy a munkapárt egységesen követné akkor is, ha erre a lépésre szánná el magát, ezt mindenképpen kerülni kívánja. Beszélnek arról, hogy Tisza István gróf vállalkoznék az elnöki állásra és a revízió előkészítésére. Alapítalan híresztelés. — Míg Tisza nemcsak hogy nem kívánja a november tizen-nyolcadikának megismétlődését, hanem határozottan ellene van, de barátai is mindenképp elghajlítják hátrálni annak meg a gondolatát is, hogy Tisza az elnöki állásban exponálja magát A miniszterelnöknek ellenben erős a meggyőződése, hogy a házszabály szigorúbb kezelésével lehetne megszoritani, sőt, csaknem teljes-séggel megszüntetni a technikai obstrukciót. Hogy erre tesz-e kísérletet vagy sem, a parlamenti szünet után elkövetkező eseményektől függ. A miniszterelnök egyelőre az ellenzéktől várja a rendes parlamenti munkásság megindulását. Ebből reményességét nem adja föl ma sem, annyival kevésbé, mert oka van hinni, hogy a normális munkásság helyreállítására lépések fognak történni éppen ellenzéki oldalról. Más kérdés, hogy lesz-e eredménye a kísérletnek, lehet-e olyan döntő sikerrel bírtató megállapodásra jutni, mely a rendes parlamenti vitát biztosítja. De ez a kísérletezés is eltarthat néhány hélig, vagy legalább tíz-tizenöt napig. Ha sikertelen lesz, akkor a kormánynak még mindig lesz ideje olyan cselekvésre, mellyel a parlamenti helyzetet orvosolhatja. Addig sok minden történik és történhetik. Ad-digra valamennyi törvényhatóság megnyilatkozik, a kormány betérjesszi a jövő évi költségvetést, mely egyike lesz az utóbbi

évtized legjobb költségvetéseinek és sok nevezetes tétele fog kedvező meglepetéssel szolgálni. — És történik más egyéb is, a mi a kormány helyzetét könnyíti, míg az ellenzékét megnehezíti. És ha talán nem sikerülne egyetlen tervbe vett kísérlet sem a normális munkásságra, van a kormánynak egy föltétlenül bizonyos fegyvere a helyzet orvoslásra. Olyan fegyvere, melyre az ellenzék legkevésbé gondol, noha legerősebben hangoztatja és követeli, de föltétlenül fázik tőle és ez a fegyver a képviselőház fölőrlatása.

A granicsárok Zalában 1848-ban.

— Horvát forrásmunkák után. —

Közl: Haller Jenő.

II.

A kanizsai csetepaté.

Ezt a csetepatét egy szemtanú a következőképpen írja le:

... „Tegnap délután mintegy 2000 főre rugó fegyveres lörmeg özönlötté körül a horvát tábori, amely a kanizsai zsidó temetőben ültözött szállást.

D. u. 2 óra tájban magyar betyárok (magjarski bečari) és önkéntesek támadtak rá egyes granicsárookra, akik új köpenyben békésen bandukoltak sátruk felé. Őt a legények közül elveszett utközben. Ekkor megkondulnak a harangok és meg-szólálnak a dobok. Erre a jele aztán tatpra áll a magyar népfölkelők és önkéntesek serege, amely eddig „elrejtőzve lappangott Kanizsa mellett, a cserjében. Most már az inszurgensek mind Kanizsán tömörülnek. — Mink, horvátok is harcra készülünk, hogy a táborhelyen méltó fogadtatásban részesítsük őket. „De, látván, hogy minden oldalról ömlenek felénk a támadók, elhatároztuk, hogy Légradig átverekszünk rajtuk, mert már anélkül is ott kellett volna lennünk. (Hát miért vártak arra, hogy kibotozzák őket?), hogy a Dráván való átkelést biztosítsuk”. Föl is kerekedünk (tehát nem várták meg a támadást) és Nugent gr. alezredes parancsnoksága alatt elindulunk. A dicsőséges alunyi (otoki) hadosztály volt az elővédünk. A többiek vagy az ágyukat fedezték, vagy a municiót védtek. Egy csekélyebb rész pedig hátsó védelemre maradt vissza mögöttünk. Alighogy egy dombtetőre értünk, az utmelléki kukoricából mintegy 200 pusztalövés dördült el, ahol 600 (?) főkelő volt elrejtőzve. Egy-két horvát válaszlövés is fegyverrel nekik (Szép rend és fegyelem lehetett ott, hogyha az lött, akinek éppen kedve szottlyant rá), de aztán azt kiabálták szokás szerint: Rajta! szuronyt szegezünk ellenük!” „Hej, ha látnátok volna most már e magyar bajnokok fulását! egyik a puskáját, a másik meg a kopóját, kaszáját hányta el. Tiszteik szölongatják ugyan őket, de senki se csatlakozott hozzájuk”. Később a szemlelősi halmokon ismét összegyűlekezik egy kis fölkélcsoapat, amelyet azonban a horvát ágyuk ugy szórnak szét, 100 huzárjukkal együtt, minti Krájevics Márk a törökök. — Mi pedig folytattuk urunkat Légrad felé miközben felgyújtottuk Szentmikiósi, Surdot és Zakányi. Ez alkalommal szereztünk 60 ökröt és 12 lovat.

Eddig tart a szemtanú elbeszélése.

És most folytassuk! — Mihelyt Kanizsát a granicsárok odahagyták, Zalamegye ismét magyar hegemonia alá került. (Hát eddig talán nem volt az?) Hogy a Muraköz vidéke mégis legyen teljesen őrizetlen, a báni kormány szervezett népfölkelőkkel oltalmazta meg a Dráva-vonalat. A kormány ugyanis elrendelte, hogy a horvát városok lakói föl kell fegyverezni, minden megrének pedig kötelessége volt

mongó nemzetiséget (mobilon narodon strazu) szerveznie. De állandóan tartottak toborzást is. A regruták tanítói ngug. ca. és kir. tisztek voltak.

Mikor a horvátság kivonult Kanizsáról és megszállta Légrádot, Kakonyánál és a mai alsórévnyi folyást várta az illír-sereg a támadást Kanizsa felől. Ezidőtájt Mikovics ezredes tartotta megszállva Légrádot egy század grancsárral. (Ez hihetetlen! Ezredes és ... századparancsnokság! Ittán mégsem illik össze!) Dombróban Glavás százados időzött 2 századdal (az otti ezred l. zászlójából.) És a batalion 1847-ben Peschieri várát (Itáliában) földásta és löbölt az olaszág ellen nem harcolható. Ezért került a Muraközbe. (Szép megokolás! és még szebb csapat!)

Felvirradt 1848. okt. 7-ke. A Szent-mihály hegyen felállított kordonstráza (No, no! ez bajosan volt a hegyen, hiszen ott „fölkeltők” portyáztak! Tudunkkal a grancsárok a Dráva-vonalat a folyam jobb partján őrizték. A hegy pedig a bal parton van! H.) észrevette, a ködpárával szétfozálása után, hogy a hegyen magyar katonák bukkantak ki a hegyszakadékok közül. A magyarok meg se várták a napkelést, hanem bejöttek a révhöz (A rév akkoriban 1 km.-nyire volt a mai állomástól.) és ádár puskatűzet intették a grancsár őrszemek ellen. A gyurgyeváci ezred egyik vitéze meg is halt nyomban, egy másik bajtársa pedig megsebesült. — A puskaropogás zaja fölrészenti az egész legrádi helyőrséget és nemadriga ember-ember hátán folong a jegenyefákkal beszegett Dráva-parton. — Nagy jajgatás és lármá hallatszik a tuló oldalról. A hegyek visszahangozzák a retentetes zugást, ropogást. De, testvér, ide nézz most! — kiált fel Horvát R. ur színeszi emfázissal! — most látszik csak meg, ki a dalia és ki a gyáva! Mihelyt a magyarok látták, hogy a horvátoknak ólmuk is van, meg biztos kezük is, és hogy itt igazi hősökkel van dolguk, — hátat fordítottak és kereket oldtak. Eibujtak a hegyek közé, hogy a „vitézek szeme” észre ne vegye őket.

(Folyt. köv.)

Közegészségügyünk szeptemberben.

A városi tisztí orvos havi jelentése.

— Saját tudósítónktól. —

Ma terjesztette be dr. Rátz Kálmán városi tisztí orvos Nagykanizsa város szeptember havi közegészségi állapotáról szóló részletes havi jelentését. A jelentésből, melynek adatai a legkedvezőbbek, kivonatoltuk az alábbiakat:

Az időjárási viszonyok az elmúlt szeptember hónapban igen kedvezők voltak Nagykanizsán. Az egész hónapban úgyszólván állandóan száraz, meleg időjárás uralkodott csak kevés csapadékkal.

A közegészségi állapot a felnőtteknél éppugy, mint a megelőző augusztus hónapban kedvező, a megbetegedések és halálos esetek száma kevés volt. Kérlelleg egyáltalán nem észleltetett. Szörványosan jelentkezett a typhus és a gyermekágyiáz.

A gyermekeknél szintén kedvezők voltak a közegészségi állapotok. Még mindig az emésztő szervek hurutos és lobos bántalmi észleltetett túlnyomó számban. Egyéb bejegyzések csökkenek. Szörványosan mutatkozik a kanyaró és diphteria.

A szeptemberben Nagykanizsán előfordult 13 fertőző betegség esete így osztott meg: Oyegrmekágyiáz volt 2 esetben, typhus 4, diphteria 3 és kanyaró 4 esetben.

A himlőoltást a városi orvosok szeptemberben befejezték. Beoltatott összesen 567 gyermek, újbeoltatott pedig 727 iskolás gyermek.

Törvényszéki boncolás egy volt. Szűcs Ferenc 21 hónapos gyermek hullájáé, akit szeptember 28-án a Oaray-utcában elgázoltak.

Rendőri boncolás szintén egy volt. Stróber György 42 éves kegyvári munkás hullájáé, ki üzemi baleset folytán belépődés és általános hashártyalob következtében szept. 8-án halt meg.

Súlyos testi sértés, öngyilkosság, szerencsétlen szülés, vesztesség és gyermekgyilkosság nem fordult elő.

Elmekör miatti három nagykanizsai lakost szállítottak szeptemberben elmeorvó-intézetbe. Topler János 42 éves délvasuti váltóúrt az angyalföldi, Simon György 40 éves munkást, akit gyujtogatás miatt a nagykanizsai ügyészregi fogházban mint vizsgálati foglyot tartottak, a lipótmeezi és özv. Gayer Péterné 38 éves magánzónó a zalaezerségi állami elmeorvó-intézetbe internáltak.

A kolera elleni védekezés szempontjából elrendelt egészségügyi vizsgálatok a nyilvános helyeken, valamint az egész város területén szeptember hónapban megkezdődtek. A Sormás községben hivatalosan megállapított koleraeset miatt a Sormási és Szepetneki utcák végén két-két járványór van alkalmazva, kiknek feladata az élelmi cikkek és egyéb megnevezett áruk behozataltát Sormás községből megakadályozni.

Szeptember hónapban 38 haláleset fordult elő Nagykanizsán, melyek okai a következők voltak: tüdőbántalmak 3 esetben, diftériáz 1, agybántalmak 6, bélhurut 7, veselő 2, tüdőgümőkór 4, szervi szívba 4, veszülelet gyengeség 2, kimerülés 3, bujaker 1, hashártyalob 2, rángörccs 1, kanyaró 1 és elgázolás 1 esetben.

A háború.

A tripoliszi külső kikötő elfoglalása.

Olaszország már nem hajlandó fizetni.

— Távirati tudósítás. —

A tripoliszi háború legújabb eseményei még mindig nem adják annak világos képét, kell-e a nagybatalmakk a háború sorsának intézésébe befolyonni, vagy sem. Az olaszok a legutolsó huszonegy órában elfoglalták a tripoliszi külső kikötőt. A háborúról ezek a legújabb táviratok:

Malta, október 5.

A tripoliszi kikötő előtt egy olasz hadihajó véletlenül aknár, ment, mely felrobant és a hajót a levegőbe roptette.

Tripolisz, október 5.

Tegnap reggel az olaszok folytatják a bombázást a tripoliszi külső ütegekre, a belső ütegeket azonban nem bántották, nehogy emberhalált okozzanak. Midőn látták, hogy a külső ütegek teljesen el vannak hagyva, behatoltak a külső kikötőbe és két olasz tiszt megtekintette az ütegeket, melyek teljesen üresek voltak és csak három halott volt közöttük. A belső ütegek eddig nem adták meg magukat.

London, október 5.

A Stefánia öngyilkosság jelenti: A Vörös tengeren egy török naszád többször idelött egy olasz szállítógőzökre, mely területen elmenekült.

Konstantinápoly, okt. 5.

A távirati összeköttetés Tripolisz és Törökország között helyreállt. A keleti vasut összes kocsiát Szalonikiba rendelték.

Bécs, okt. 5.

Klofac reichsrathi képviselő a tripoliszi háború ügyében legközelebbi interpellálni fog az osztrák képviselőházban és kérdést intéz a kormányhoz, hogy nem fenyegeti-e veszély Auszria Magyarországot.

Róma, okt. 5.

A mai hivatalos lapban a tengerészeti miniszter közli, hogy miután Törökország nem nyilatkozott arra nézve, hogy a ke-

reskedelmi hajókat nem szákmányolják, ellenben ezt állandóan megteszik. Az olasz kormány ennél fogva fentartja magának a jogot, hogy a török kereskedelmi hajók ellen az elkövetést gyakorolja: az olasz expedíció csapatainak legnagyobb része a jövő héten már Tripoliszban lesz.

Konstantinápoly, okt. 5.

Az itteni német nagykövet javasolta a portának, hogy fogadja el az olasz ultimátumot, de az olasz kormány már nyilatkozott, hogy Olaszország már nem hajlandó a pénzbeli rekompenzáció megadására.

Malta, október 5.

Tripoliszban nem sok kárt tettek az olaszok bombái, melyek közül néhány csupán a temetőben esett le. A város kormányzója de Revell ellentengernagynak azt az üzenetet küldte, hogy szállják meg az olaszok Tripoliszt, csak ne ágyuzzanak, mert ott alig van katona. A helyőrség ugyanis mind visszavonult a szárazföld belsejébe és ha az olaszok nem hagyják föl az ágyúzással, az arabok föllázadnak. Az olaszok ágyulövéseire csak néhány rozzant mocsárgyű választott.

Az olaszok Tripolisz külső erőit megsejdzítették. Tegnap kezdetét vette az olasz hadihajókról Benghazi bombázása.

Az óbecsei választás.

— Saját tudósítónk távirata. —

Óbecse, okt. 5.

Az óbecsei kerületben Radovanovics képviselő halála folytán ma van a képviselőválasztás. Két jelölt pályázik a mandátumért: *Dungerszky Szilárd* munkapárti és *Sóter Zoltán* jush párti programmal. A választás 9 órakor repden megkezdődött. A szavazatok állása délután 2 órakor a következő volt:

Dungerszky: 648

Sóter: 172

Nagy botrány a Reichsrathban.

Féltoltra vertek egy képviselőt.

Asszonyok és gyermekek harca.

Négyszer rálöttek az igazságügyminiszterre.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Páratlan és viágraszóló botrány történt ma az osztrák Reichsrathban. Egy bezárt cseh iskola növendékei és ezek szülei nagy tömegben megjelentek a képviselőházban s mikor ez ellen egy német képviselő intézkedést kért, ezt a képviselőt a csehek megrohanták s az asszonyok és gyermekek segítségével véresre verték. Eből a folyosókon daltádos dulakodás, véres veredések keletkezett, melynek több sebesülte van.

Mikor ez a szegyetlenjes korszakai jelenet véget ért, az ülésteremben valaki merényletet követelt el az igazságügyminiszter ellen, kiire négyszer rálötte. A lövések nem találtak s a merénylő a képviselő páni ijedelmének közepette elmenekült. Erről szóló tudósításunk a következő:

Bécs, október 5.

Az osztrák reichsrathban ma páratlanul szegyetlenjes botrányok játszódtak le. A cseh képviselők bejelentették, hogy magyar mintára elhozzák a reichsrathba azokat a gyermekeket, kik a III. kerületi cseh iskola bezárása folytán iskolázatlanul kóborolnak az utcákon. Ma aztán meg is jelent a reichsrathban mintegy száz asszony több

száz gyermekkel, kiknek a házelnök kiűzent, hogy jöjjenek a csarnokba. Ekkor még egyre seregestül jöttek a cseh asszonyok és gyermekek, mire Albrecht német képviselő önkéntesül elrendelte, hogy zárják be az ajtókat. Ez az intézkedés óriási ingerültséget keltett a cseh képviselők közt, kik megrohanták Albrechtet, a földre tepették, véresre verték, rugták és fejét egy oszlophoz vagdalták. Leírhatatlan kavarodás támadt. — A gyermekek jajgattak, sírtak, az asszonyok sívítottak és szintén nekiestek a földön fetregő Albrechtnek. Egy cseh asszony lekötött egy német képviselőt, mire általános öklözés, dulakodás támadt. — Egy óra hosszatt tartott ez az örült kavarodás. Ekkor az elnök a teremben megnyitotta az ülést.

Az ülésen Adler képviselő interpellálta az igazságügyminisztert a bécsi tüntetés dolgában hozott intézkedések miatt. Beszéde közben újabb skandalum történt. — Ugyanis a másodemeleti karzatról valaki egymásután négyszer rálötte a miniszterek széksora, melyen ekkor csupán Hohenburg igazságügyminiszter ült. Szerencsére a lövések nem találtak. A teremben leírhatatlan panik keletkezett. — Az elnök nyomban elzáratta a reichsrath minden kijáratát, hogy a merénylőt elfoghassák, de akkorra az már elmenekült.

HIREK.

Itthon vagyok.

*

A cícomatlan igazság egyszerű szavaival szeretném megírni, hogy milyen nagy, szinte áhítoatos érzés lett urrá fölöttem most, mikor e város falai közé újra visszatértem.

Mintha a szülőim házába lépnek. — Mintha otthon volnék.

Reám áradnak a hangulatok, valóság-gal elborítanak az elmúlt évek emlékei.

Szeretet és barátság, jószág és megértő intelligencia fogad, amerre csak járok. —

Nem vak véletlen, hanem logikus törvényszerűség volt az, hogy másfél évvel ezelőt, amikor első klasszikus estémet megtarthatam, éppen Nagykanizsa volt az a város, ahonnan művészi körutamba elindultam.

Azóta az ország nagyobb városaiban és a külföldnek magyaroklakta jelentősebb emporumaiban összesen 117 ilyen estét tartottam. — Bizonny nagyon el voltam győltörve, mikor pár hónappal ezelőt körutamat befejezve, részánítam magamat egy kis nyaralásra. De nem bírtam pihenni. Zugott, dűbörgött a szívem, sarkalt az ambíció, — neki estem könyveimnek és négy hónapi nagyon becsületes munka, buzgó elmélyedés és lankadatlan tanulás után ime elkészült a második klasszikus műsorom.

„Oh, ha tudnátok, mennyi hulló vérbe került!” — hogy Dante szavait idézzem. És most újra itt vagyok Nagykanizsán, hogy amit négy hónapon keresztül, háborgó aggyal, izzó fantáziával megoldottam, — új műsoromat itt vigyem először közönség elé, — itt, ahol engem mindig szerettek, becsültek és megértettek.

Itthon vagyok!

— Bihari Ákos.

— Az új főispán. A zalamegyei főispánkezeséről a Budapesti Hírlap a következőket írja:

— Balás alapos szakismeretével, széles látókörű európai műveltségével egyike volt a minisztérium legkitűnőbb tisztvis-

lőnek, kellemes és szeretetreméltó egyenlőség, agilitás, lelkeség, fogva pedig egyik ismert és sok tekintetben vezető, irányító embere az előkelő fővárosi társaságnak. Sok évig ő rendezte az Országos Kaszinó művészeti és társadalmi összejöveteleit, valóságos gyűjtő erőt képviselt a kaszinó közönségében, mely neki igen sok élvezetes estét köszönhet. Hozzáértő, finomlelkű barátja és pártfogója mindenféle művészetnek és művésztársulatnak a Hermína-utón épülő gyönyörű magyarstílusú villája, mely Lechner Ödön tervező talentumának egyik remek alkotása, s melynek falai közt mindig szívesen találkozott össze Budapesti társasági irói és művészeti világának elitje.

— **Uj udvari tanácsos.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Kenézy Gyulának, a debreceni bábaképző igazgatójának a közügyek terén teljesített szolgálatai elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Áthelyezett dunántúli lovasezredek.** Megirtuk már, hogy a hadseregben a jövő év tavaszán nagyarányú változások lesznek. Mint most fővárosi tudósítónk jelenti, a következő ezredek áthelyezése van tervbe véve: a Sopronban állomásozó 9-ik huszárezredet áthelyezik Horvátországba, Rómára és Mitrovicára. A szombathelyi 11-ik huszárezredet Galiciába, Lancutba helyezik át és helyette a 4-ik huszárezredet vezénylik Szombathelyre. Sopronba szintén Galiciából helyeznek áthuszárokat és pedig a 13-ik huszárezredet, amelynek egy része Székesfehérvárra kerül. A székesfehérvári 12-ik ulánuszredet viszont Varszóra helyezik át. Ezenkívül a sopronmegyei kis Szentgyörgytől elvezik a huszárokat és helyette Pozsony kap egy vagy két eskadrót. A pozsonyi új huszárkasznája 1913-ban készen is lesz. Győr alighanem honvéd-huszárezredet kap. Már folynak is a tárgyalások a honvédelmi minisztérium és a közös hadügyminisztérium között a győri közös huszárkasznájának átengedése tárgyában. A két új várüzembataliont, a 6. és 7-ik számút, Krakó és Komárom között osztják meg. A pozsonyi és klostereburgi műszaki csapatokat Krakóba helyezik át.

— **Békesség a téglagyárban.** Tegnap közöltük, hogy a nagykanizsai Stern-féle téglagyárak munkásai munkabéridifferenciák miatt beszüntették a munkát és azt követelték, hogy a gyáros legalább a folyó hétre adja meg nekik régi munkabéridüket. Az ellentéték annyira kiéleződtek a gyáros és munkások között, hogy már folyamatban volt az eljárás ezek időleges elbocsátására. A hatóság békekötvetési akciója azonban még így is eredményre vezetett, s miután a munkások belátták, hogy a teli, kevésbé értékes munkájukért nem járhat ugyanolyan díjazás, mint a nyári munkáért, viszont Siern Sándor, a gyártulajdonos is engedett mérséklésből és a teli órapénzeket az első megállapításhoz képest növelte, — létrejött a békesség és a hatvan egynéhány téglagyári munkás ma reggel ismét munkába állt.

— **Szaj- és körömfájás.** Végre sikerült megérnünk azt, hogy már alig emlékszünk arra, hogy valamikor a marhák jagadós szaj- és körömfájásának nyavalyója bénította meg egész városi életünk jó részét. A kérdés már csak elméletileg érdekelt bennünket, de meg mindig eléggé alaposan ahhoz, hogy meg lehessen írni az újságban, hogy mint is áll vidékünkön a ránk nézve immár nem sok kárt jelentő járvány. Zala megye testéről szép lassan egészen leköpik és a soká emlékeztető közgazdasági csapás. Míg a múlt héten még 76 zár alatt levő községe volt a megyének, ma már csak 55 van. Késégtelen, hogy a jövő hétre e számnak már csak a fele maradjon meg. Somogyban, ahol Zalaénál is rettenetesebb mérvűket öltött

az, már csak nyomaiban fedezhető fel a járvány. Mindössze 15 ilyen községről számolt be a hivatalos statisztika. Az egész Magyarországról szóló kimutatás, mely a múlt héten még 1756 inficiált községről tudott, szintén igen jelentékeny csökkenést mutat. 1395 az e heti szám, vagyis 361-vel kevesebb mint a múlt hét folyamán volt.

— **A magyar szabadságharc a moziban.** Élénk feltűnést keltő nemzetiszíni plakátok hirdetik ma délután, hogy a Szarvas szállóban lévő Edison moziban holnap, pénteken, a nemzeti gyász emléknapján a magyar szabadságharc története fog elvonulni a nézők szemei előtt. — Nyolcvankét számból áll az óriási program, melynek élvezetesebbet magyar embernek még alig nyújtott a mozi filmje. A 48. és 49. gyönyörű eseményeit vetíti vásznára az Edison mozgó, melynek tulajdonosát igaz elismerés illeti meg hazafias szép ötletéért. E rendkívüli mozielőadásnak bizonyára akkora publikuma lesz, mint aminő attól, a napjainkban mindjártban fokozódó általános nemzeti lelkesedéstől csak elvárható, mely minden téren tapasztalható. Az előadások kezdete holnap este 5, fél 7 és 8 órakor lesz.

— **Az izraelita templomban az istentisztelet a sátoros ünnepek (Szoukath) alkalmából a következő sorrendben lesznek megtartva:** okt. 6-án, pénteken d. u. fél 6 órakor esti ima, 7-én, szombaton d. e. 10 órakor muszaf ima, d. u. fél 6 órakor esti ima, 8-án, vasárnap d. e. 10 órakor muszaf ima.

— **A kanizsai színészet és a pécsi sajtó.** Nem érdeketlen annak közele, mint festi a kanizsai arénájú olyan távol-ság perspekívájából, mint aminő messze Pécs van tőlünk. Egyik pécsi napilap állandóan gazdag színházi rovatában többek között ezeket írja a kanizsai arénájáról, illetőleg Füredi igazgatónak — már végleg eltemetett arénáépítési terveiről. „Nagykanizsa szegény levelekben és így a közönség a terv megvalósulását szívesen látta volna. De nem úgy az építési bizottság, mely a helyet kifogásolta, ahova

ezen szinkör épült volna, mely hely tűzveszély esetén nem nyújt elegendő biztonságot. Így fölélt a régi szinkör életképessége, és annak jelenlegi tulajdonosa hajlandónak nyilatkozott annak megfelelő átalakítására, modernizálására, ha a város közönsége ezen szinkörre adja ki a játékszaki engedélyt. A tanács most véleményezési céljából a szingyri bizottságnak adta ki az ajánlatot, melyhez innét a távolból két szerény megjegyzést fűzünk. A régi szinkört ki kell bővíteni, mert a mostani pécsi szintársulat oly nagy üzemi költséggel dolgozik, hogy deficit nélkül a szinkör ezen méretei mellett nem játszhatna! Az aréna tehát megnagyobbitandó, másrészt biztosítandó lenne az a bérösszeg is, melyet a szingyri igazgató a szinkörért fizet, nehogy az a magánvállalkozó esetleges kapzsiságának legyen kiszolgáltatva. — A nyár hátralévő hónapjaiban azután a tulajdonos tevésszerint értékesíthetné tulajdonát. Sajnáljuk, hogy a mindenképpen célszerűen tervezett új szép szinkör, mely genitálisan oldotta meg az összes tűzbiztonsági követelményeket is, meg nem épülhetett. És ha a szingyri bizottság elfogadhatónak véli a régi aréna felújítását, a színészeti érdekekben ne feledkezzék meg az igazgató érdekeinek olalmazásáról se, mert csakis akkor kaphat Nagykanizsa, a jóléti és lelkes színházi közönség igényeinek megfelelő elsőrangú szintársulatot. Nagysúlyt helyezvén a pécs—nagykanizsai jól bevált szövetség föntrőlására, ezen alapon mondjuk el saját, és nem a pécsi szingyri igazgató nézetét, aki lehangozt, hogy oly szépen kidolgozott építkezési tervét, melyet a nagykanizsai közönségnek kedveskedni óhajtott, meg nem valószínű. A

nagykanizsai szingyri bizottság Osterhuber László kir. illetőblai bíró elnöklésével megtartott ülésén tegnap már foglalkozott a Caillag-féle ajánlattal, melyet diskutabilisan véleményezett, és most csak az a fontos, hogy a vállalkozó, közönség és szingyri igazgató érdekei egyaránt megvédessenek, mely esetben az annyira kívánatos pécs—nagykanizsai szingyri kerület továbbra is föntraható lesz, ami érdeke ugy Pécs mint Nagykanizsa színészetiének.

— **Adorjáné tánciskolájában** ma este fél 9 órakor bosztonkurzus lesz cigányzenével.

— **A tödővész pusztítása.** A Duna jobbpartján fekvő megyékben augusztustól október 1-ig tödőgörmőkörben meghalt 972 ember. A halálozás megyék szerint a következő: Baranya 134, Pécs 14, Fejér 61, Székesfehérvár 7, Győr 22, Győr 12, Komárom 55, Komárom 2, Moson 24, Somogy 107, Sopron 80, Sopron 9, Tolna 92, Vas 128, Veszprém 73, Zala 13.

A lelketlen anya

Cigányasszonynak adta a gyermekét.

— Saját tudósítónkól. —

A zalaegerszegi rendőrkapitányságon tegnap délután egy cigányasszony jelent meg, aki a karján egy síró-rívó kisgyermeket szorongatott. Kissé furcsán festett, hogy amíg a cigányasszony arcába olajbarna volt, addig a kisgyermek arca a legteljesebb leheltségben tündökölt. A cigányasszony idegenül nézett a gyermekre és láthatólag nagy zavarral küzdött.

— Mit hoz néni? — szólította meg a rendőrmester, aki mulatott a cigányasszony zavarán.

— Egy kis gyermeket!
— És miért hozta fel, talán találta?
— Nem, — válaszolt a cigányasszony — nekem adták!
— Akkor miért nem tartja meg? — szólott az őrmester, akit boszantani kezdett a kis poronty sírása.

— Nem adhatom vissza, könyörgöm — szólott a cigányasszony — mert nem tudom, hogy kié?

— Hát ez hogy lehetséges?
— Ugy kérem, hogy egy asszony ideadta nekem a gyermeket és azután nem jött többé érte?

A cigányasszony ezután hosszan elmesélte az érdekes esetelet.

— Itt álltam kinn a vásárra, úgy-mond a cigányasszony, és vártam, hogy valaki hazahordassa, velem a piacon vett elemőzsiát. Amint elbámészkodtam a nyüzsgő sokaságon, egyszerre érzem, hogy valaki megöli a karomat. Arra felé tekintek és egy nő pillant meg, akinek a karján ez a kis poronty volt.

— Az asszony külsőleg egy munkásnő sejtetett. Az arcát egy kendő majdnem teljesen letakarta, de tisztán észrevehettem az arcát, a szemét. A kendő alól pedig barna fűrtök kandikált ki és én azonnal tudtam, hogy vagy egy munkásleány, vagy egy varróleány az, aki meg-szólított!

— Akar nekem egy szivességet tenni, jó asszonyom? — kérdezte az ismeretlen.

— Nagyon szívesen, ha megfizeti, — válaszoltam én.

— Nézze csak — szólott az ismeretlen asszony — megyek a piacra és egyet-mást bevásárolk. Mialatt az árukat vásárolom, nem szeretném magammal hordani a kisgyermeket. Ez csak akadályoz engem. Legyen azért olyan szíves — fejezte be az asszony szavait — és tartsa magánál a kisgyermeket addig, amíg a bevásárlást elvégzem.

— Én nagyon szívesen megtelem az asszony kívánságát. Feltűnt nekem, hogy mikor a gyermeket átadta, össze-vissza csokolta és láthatólag nagyon nehezen adta át nekem. Könnyezni kezdett, amikor a kisgyermeket az én karjaimba fektette.

Mikor azonban a gyermek már nálam volt, az ismeretlen asszony gyorsan elment és eltűnt a vásári tömegben.

— Türelemmel vártam az asszony visszatéréséért. Elmult tizenöt perc, elmult egy félóra, egy óra és az asszony nem jött vissza. A gyermek időközben síni kezdett és köhögési rohamok fogták el. Alig tudtam elhallgattatni a kicsitét, aki egyre viáltott és köhögött. Emlélt pedig multak a negyedórák egymásután. Múltán az asszony két és fél óra múlva sem jött, nem tudtam mást tenni, minthogy behoztam a kisgyereket.

A rendőrmester és az időközben köréje gyűlekezett rendőrök nagyon túmulták a titokzatos származású kisgyermeket, aki mintha tudta volna, hogy az általános figyelem feléje fordult, egyre hangosabban kezdett orditozni.

Az ügyeletes rendőrbiztos jegyzőkönyvet vett fel a különös esetről. A cigányasszonyt ezután utnak engedték. A kiadott szombathelyi lelencházban helyezték el, a rendőrség pedig nagy apparátussal borsáfogott az anya megkereséséhez.

Táviratok és telefonjelentések

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 5.

Elvélve esők várhatók és lényegtelen hőváltozások. Déli hőmérséklet 15.9 C.

Szerencsétlenség a revolverrel.

Karczag, okt. 5. Végzetes katasztrófa történt az itteni Hungária gőzmalomban egy revolverrel. A malom időkönyvelője, Mérei Jenő a revolverét nézegette, midőn a revolver, melyről senki nem tudta, hogy töltve volt, elsült és golyója Weinberger Vilma gépirónót meg-

ölte. Mérei a katasztrófa után kétségbeesésében agyon akarta magát löni, de ezt megakadályozták, mert a revolvert kicsavarták a kezéből.

Kolera Győrben.

Győr, október 5. Egyed Jánosné urinó koleragyanus körülmények között megbetegedett. A bakteorológiai vizsgálat megállapította, hogy dzsiai kolera az eset, mire mindazokat, kik Egyednével érintkeztek, fertőtlenítették, őt magát pedig elkülönítették. Minden szükséges óvintézkedéseket megtették a veszély terjedése ellen.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolsszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Naponta
trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Gelch és Graei
csmege- és fűszer-kereskedésben
Nagykanizsan.

IRODALOM.

Solnes építőmester. Radó Antal kiűnő népszerű vállalkozó, a „Magyar Könyvtár” sorra adja ki irodalmi becsű fordításokban Ibsen műveit. A régebben megjelent fordításokhoz csak nemrég járult. A vadkacsa, most pedig a nagy norvég költő egyik legmélyebb szimbolizmusú és megragadó drámai hatású műve, a Solnes építőmester jelent meg a vállalatban. A darabot Ábrányi Emil fordította azzal a művészi biztonsággal és a nyelvnek azzal a minden árnyalatot visszaadni tudó gazdag hajlékonyságával, mely Ábrányinak, a magyar műfordítás egyik fő mesterének sajátja. Irodalmunknak nagy nyereségére szolgálnak ezek az Ibsen-fordítások, mert a vállalat népszerűsége révén szétviszik a modern dráma nagy reformálójának műveit a közönség legcélszerűbb körébe és pedig az irodalmi szempontoknak mindenben megfelelő fordításokban. A Solnes építőmester a Lampel R. (Wodianer E. és fia) cég kiadásában jelent meg, mint a Magyar Könyvtár kettős füzet. Ára 60 fillér.

A Nyugat, Ignóus Fenyő Miksa és Ördöth Ernő szerkesztésében megjelenő szépirodalmi és kritikai folyóirat október 1-én megjelent 19. száma a szokott igen érdekes tartalommal jelent meg. E számban folytatja Halász Imre „Egy letűnt nemzedék” című történelmi sorozatát gróf Lónyay Menyhért-vel. Tartalom: Gelléri Oszkár: Babits, a költő. Babits Mihály: A vihar (Dráma). Jász Dezső: Ősz (novella). Szini Gyula: Kenyérdei (vers). Halász Imre: Egy letűnt nemzedék (Huszokettedik közműve: gróf Lónyay Menyhért I). Tóth Árpád: A rabról, aki király volt (Vers). Laczkó Géza: Butorrongálás (Novella). Ady Endre: Az operenciás tengeren (Vers). Elek Artúr: Ambrus Zoltán újabb elbeszélései. Karinthy Frigyes: Cipőcsokor (Novella). Szép Ernő: Furulya (Vers). Figyelő: Heltai Jenő: Maurice Donnay: Molière. Babits Mihály: Ódipusz király. Ignóus: Penthesziléa. Karinthy Frigyes: Zangwill: Marjorie néni. Várgy István: Malonyay Dezső: Polgártársak. Lengyel Géza: Színházépítők. Lengyel Géza: Kezdődik. Faragó Miksa: Dérbute. A Nyugat fémunkatársai: Ady

Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Halász Imre, Hatvany Lajos, Móricz Zsigmond. A Nyugat előfizetési ára: egész évre 24 K, félévre 12 K. Egyes szám ára 1 K 20 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal V. Mérieg-utca 9. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

4 LEGFINOMABB
kávéfajkeveréke
a Kardinal
pörkölt kávé
1/4 kg. K 1.10
naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber
cégnél.

Gabona-üzlet.
Távirat: —
Budapest, okt. 5.
Készáru-üzlet:
5—10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:
Buza október 11.98
1912. áprilisra 12.19
Rozs október 10.28
1912. áprilisra 10.62
Zab október 9.28
1912. áprilisra 8.45
Tengeri 1912. máj. —

Tehermentes ház
kerttel együtt Hunyady-utca 37.
szám 2. ajtó, szabadkézből eladó.
Ugyanott egész lakásberendezés
is jutányosan kapható. Tudako-
zódni lehet a tulajdonosnál ugyanott

A zalaegerszegi régi jóhírű
Korona szálloda és
vendéglő

más vállalkozás miatt esetleg azonnal jutá-
nyosan átvehető.
Hátralévő szerződés nyolc évre áll fenn.
Bővebb értesítést ad Nagy Dezső szállodás.

Engländer Béláné,
szül. LIDITT EMMA
Nagykanizsa Király-u. 39.
Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész
hajákat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott uraságoktól levelet FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Győr-utca 46. szám alatt
egy modernül épített ház
három szobával, a hozzá tartozó
melléképülettel és kerttel együtt
szabad kézből eladó.
Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 5480

Állandó vagy esetleg kisegítő
társalkodónő
kerestetik, ki urnőjénél a
háztartás ügyeit is elvégezzé,
október 15-iki belépésre. A
német nyelv bírása feltétlen
megkívánatik. Bővebbet özv.
NEUFELD BERNÁTNÉNÁL
Nádor-utca 6. Nagykanizsa.

Értesítjük az igen tisztelt vevőkösze-
séget, hogy Erzsébet-tér 17. szám
alatt egy teljesen újonnan berendezett
szabó-üzletet
nyitottunk, ahol hazai, mint valódi
angol szövetekből készült ruhákat mér-
ték szerint készítünk szerény árák mellett.
A nagyérdemű közönség szíves párt-
fogását kérve, 5704

teljes tisztelettel
Ritter testvérek
férfi-szabók
Erzsébet-tér 17-ik sz.

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a
szép, üde arc
mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat,
nem elegendő, hogy valaki csinos, tess
és kedves legyen, hanem a legfontosabb,
hogy az **arcbőre tiszta és egészséges**
A nők tudják ezt és ezért nagy gondot
fordítanak az arcuk tisztaságára, a
szépség fenntartására és emelése-
re.

A Földes-féle **MARGIT-CRÈME**
az egyedüli szer, mely 5—6-órás hasz-
nát után biztosan eltávolított kiütéseket,
pattanásokat, mitesztet, szepőket, máj-
foltokat, ráncokat és az arcot fehéríti,
üdíti és fiatalítja.
A Földes-féle Margit-Crème
teljesen ártalmatlan, páratlan és csodás
arcsejéltető. — Kapható az egész világon.
Tégléye 1 és 2 K. Készíti és postán küldi
Földes Kelemen **Aradon**
Kapható Nagykanizsán: Brúsz Lajos, Neumann Ala-
dár, Reik Gyula gyógyszerárakban, Östsch és A. szel
drogueriájában. — Csakonyán: Pétó Jenő, Reichard
Jenő gyógyszerárakban.

K30000

CERES-DÍJ-KIÍRÁS

Azon célból, hogy a CERES-ételsírt ők is bevezessék, a hol azt a régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hű vevőinkhez, akik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételsírral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyel vannak ezen ételsírnak más ételsírokkal szemben? 3. Mely előnyel teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki,
a melyek kisorsoltatnak:

1 díj á K 1000 = K 1000 | 20 díj á K 100 = K 2000
10 díj á K 200 = K 2000 | 1000 díj á K 20 = K 20000

Összesen K 3000 K 22 000

Azon pályázók között, a kik a feleletek külalakja és tartalma folytán külön-
sen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:
1 nyeremény á K 1000 = K 1000 | 5 nyeremény á K 200 = K 1000
2 nyeremény á K 500 = K 1000 | 20 nyeremény á K 100 = K 2000

K 2000 K 3000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely
válaszok fognak a 25.000 Koronát kitevő díjak kiosztására céljából kisorsolni és mely pályázók kapják meg a 28 nye-
reményt, melyek összege: 5000 K.

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, akik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alantli cégnek legkésőbb 1911. évi novem-
ber hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (1/2 kg-os Ceres-kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételsírnak fo-
gyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorsszámot kap és ezáltal a sorsolásnál keletkező, illetve többszörös
esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében s irodájában 1911. évi december
hó 20-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomtatott
és kívánatra bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖFGY R. T., „Díj-pályázat”, AUSSIG, BÖHMEN.

Ügyes fiatalember mint mezőgazdasági géputazó

fix fizetésre azonnal beléphet.

Weisz Soma, Nagykanizsa
M. Á. V. gépgyárának képviselője.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági szék helyén

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a dívalos berendezéssel együtt.

Kütfőző üzletmenet fogasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer
koronával.

5609 Cím a kiadóhivatalban.

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös
gonddal készülnek.
Mértékül egy viselt cipő is elég.

Régi, jóhírnevű, fényesen menő,
Pákán a Főtéren levő

korcsmaüzlet

más vállalat miatt azonnal eladó.

A korcsma helyiség áll egy ven-
dégszoba, 1 étterem, 2 szálló szoba,
saját lakás konyha, speiz és mel-
lék helyiségekből. Bővebb érte-
sítést ad BREIER GYULA tulajdó-
nos Sárvár (Vasm)

Ha üde és finom arcabőröd óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

széplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszeráránban
Nagykanizsán.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.
Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb dívtuak
remek választékban.

Látszerraktárában elsőrendű csipetők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközölköz. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltak vagy kívánatra becserelek.
4631

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet Cötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrende-
lés szerint bármiféle
a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron minden-
nemű szőrmét, valamint a legújabb dívat sze-
rint készült kész szőrmegarmitúrákat. Javítást
és átalakítást olcsón eszközölköz.

Kiváló tisztelttel

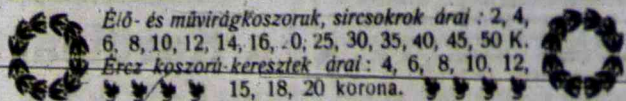
5746

Robinson Gyula, szűcsmester,

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sírsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésé-
ben Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Őszi ültetésre!

Hollandi virágbagymák: Jácint, Tulipán,
Narcis, Croc, s, Tris, Lilium, Évelvirágok stb. Jácint
hajtató üvegek, a legutányosabb árakon. —
Magas törzű alma és körteték: 1 drb. 1 K, — 10 darab 9 K, — 20 darab 40 K,
100 drb. 76 korona. Törzsetek: 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák: 40—50 fillértől.
Spárga tövek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerti-
szetében Bátor-utca 22. sz.

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek
szíves tudomására adom,
hogy üzletemet már

áthelyeztem **Kazinczy- (vasuti) u.**

6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen
rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra
is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgá-
lásban részesíthetem. — Tisztelettel:

Raufmann Mór férjiszabó Nagykanizsán,
Kazinczy-utca 6. szám.

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet Vonnázó Intézet.
Könyvkötészet. — **Nagykanizsa.** Üzleti könyv gyár.

ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobban be-
rendezett

**Könyvkötés-
tünkben**

könyvtári köté-
seket, díszköté-
seket, naplóköté-
seket, iskolai kö-
téseket, aranyo-
zásokat a legjob-
b és a legkiszű-
sebb kiállításban
olcsó árak mel-
lett készitünk.

A Készül a

Mindenféle kereske-
delmi, pénzügyi, köz-
igazgatási, gazdasági,
egyházi, iskolai nyom-
tatvány. — Árjegyzékek,
művek, meghívók, el-
jegyzési és esketési ér-
tesítések, gyászjelenté-
sek, névjegyek, falrag-
szok, körlevelek és min-
denféle izléses kiállítású
reklám nyomtatványok.

Nyomdai Iroda:

Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy-u.

3.

Meiczner-féle ház.

Telefon: 78.

Gyárt:

Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyző-
könyveket és naplókat, zsebkönyveket,

iskolai írófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket,
vázlatkönyveket, mintazasokot, zsákcédulákat, be-
sárlási könyveket, dobozokat, naptárakat, papírzaccokot.

Áraink a legutányosabbak!

Kiadóhely: Nagykanizsa
NAGYKANIZSA
 Helység: a. 1.

TELEFON-SZÁM 78.
 egy működőszáma

A közérdeket szolgáló híreknek a
 közérdeket szolgáló híreknek a
 közérdeket szolgáló híreknek a
 közérdeket szolgáló híreknek a
 közérdeket szolgáló híreknek a

Kiadóhely: a közérdeket szolgáló híreknek a
 közérdeket szolgáló híreknek a
 közérdeket szolgáló híreknek a
 közérdeket szolgáló híreknek a
 közérdeket szolgáló híreknek a

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
hónaponkénti árként:	hónaponkénti árként:
Egy hó. 1.20 K.	Egy hó. 1.50 K.
Negyedéves 3.50	Negyedéves 4.50
Féléves 7.-	Féléves 8.-
Egy évi 12.-	Egy évi 15.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Működési, kiállítások és egyéb
 kiadások évente kb. 50 fillér.

Egyre több a kiadások és kiadások
 kiadások és kiadások kiadások

XXXVIII. évf. 228 szám.

Nagykanizsa, szombat 1911. október 7.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A meddő törvényhozás.

Nagykanizsa, október 6.

Ennek az országnak a rákfenéje a sok politizálás. Lehetetlen szóvá nem tenni néha napján, hogy a magyar politika iránya egészségtelen, mert nem simul az élet követelményeihez, nem szolgál a közgazdasági megerősödésnek, mert impraktikus és meddő. Míg világszerte minden államban a nagypolitika egyuttal gazdasági politika: minálunk a gazdasági kérdések háttérbe vannak szorítva és róluk csak annyiban és akkor esik szó, ha véletlenül politikai vonatkozások lehet beléjük gyömöszölni. Már odajutottunk, hogy egészen mindegy az ország dolgozó, produktív elemének: az iparnak és kereskedelemnek, hogy miként alakul a politikai helyzet. Csak ebből magyarázható az a közöny, az az apátia, amellyel például a kereskedővilág a politikai eseményeket már huzamosabb idő óta szemléli. Ezt a közönnyt megérlette az a tapasztalat, hogy a magyar törvényhozás elveszítette kapcsolatát az élettel, hogy közgazdaságunk a maga életerejéből merítheti csak további fejlődésének előfeltételeit, nem számítva a politika részéről támogatásra. Hiszen a mi parlamentünk nem jut hozzá a legfontosabb gazdasági törvények megoldásához, amelyek évtizedek óta váratnak magukra és amelyek nélkül a jogbizonytalanság rettenetes kárai súlyosodnak az ország közgazdaságára. Ha csak kis futó szemlélet tartunk ama törvényalkotások fölött, amelyekkel a magyar parlament adása az országnak: meg kell döbbernünk és kétségbe kell esnünk az ország törvényalkotó képességének ily rettenetes hiányán.

Itt van, — illetve sajnos, nincs itt — elsősorban az általános magánjog. A polgári törvénykönyv, minden jogviszonynak ez az alapkodexe, még mindig várat magára évtizedes vajadás után. A magánjog rengeteg területen a legkülönbözőbb jogforrások alapján, főként szokásjogra támaszkodva ítélkezik a magyar bíróság. A modern jogfejlődés korszakában, a repülőgépek, radiotelegráf és kinematográf idejében a magyar bíróságok részint Verbőczy tripartitumából, részint a százéves osztrák polgári törvénykönyvből merítik a jogot, csak azért, mert a parlament nem ér

reá, hogy megalkossa a polgári kodexet. Régi rendeletek, a modern fogalom szempontjából anakronisztikus jogszokások és idegen törvények alkotják meg mindig a „magyar” magánjogot.

És nem vagyunk sokkal jobban hiteljogunkkal sem. A kereskedelmi törvény 35 esztendő érvénye óta az üzleti élet óriási változások ment keresztül. A forgalom és a technikai haladás egészen új alakatokat vetett felszínre, amelyekről a múlt század hetvenes éveiben nem is álmodhattak az akkori kereskedelmi jogászok. A kereskedelmi társaságok sorában megjelent a „GmbH.,” melyet törvényünk még nem ismerhetett, de amely alakulatot állandóan nem zárhatunk ki közgazdasági életünk struktúrájából. — A kereskedelmi törvényben lefektetett részvényjog elavult, primitív, nem nyújt védelmet a részvényesnek. A szövetkezeti jog éppenséggel elégtelen és ócska. Teljesen hiányzik a kartelljogi szabályozás. A cégbírószági felügyelet a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok felett elégtelen. Ezek és sok más hiánya kereskedelmi jogunknak már hosszú évek óta sürgetik a K. T. gyökeres revízióját. — Ámde a törvényhozás ezzel is adós maradt.

Avagy mit szólunk ahhoz a garasos komédiához, ami az ipartörvényről folyik oly hosszú idő óta. Több, mint egy évtizede folyik az előkészítés és kodifikáció. — Miniszterek, államtitkárok jönnek-mennek. Csak az ipartörvény késik s ismét valahol az anketézés homályában rejtőzködik. — Közben az élet kialakította a munkásvédelmet, a szakszervezeteket, a munkaadók védelmi szervezeteit, a bojkottokat, sztrájkokat és kizárásokat és ezer más viszonyt és jelenséget, melyek a régi ipartörvényben szabályozást még nem nyerhettek volt. — Van tehát fejlődésnek induló modern iparunk, melynek jogviszonyait azonban a múlt századra szabott elvek szerint döntik el. Itt is a törvényhozás évtizedekkel hátrább kullog az élet után.

És a nagy kodexek e hiánya mellett minék is panaszkodjunk még azon, hogy fontos és sürgető speciális törvényeket évek óta igérenk az országnak, — de meg nem csinálnak. A tisztességtelen verseny kinövésével a legális kereskedelmet és ipart roppantul károsítják. Az érdekképviseletek szüntelenül sür-

getik a törvényt; előmunkálatokban és miniszteri ígéretekben nincs is hiány. Csak éppen a törvény nem készül el. — Ugyanigy vagyunk a magánítélviselők és kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyait szabályozó törvénnyel. Egyik miniszter az ipartörvényben, másik külön törvénnyel akarja szabályozni ezt a fontos materiát, mely legalább 400,000 állampolgár sorsát érdekli, de a nézeteltéréseken túl még nem jutottunk el.

Vajjon nem teljes joggal mondhatjuk-e tehát, — függetlenül minden pártállástól és politikától — hogy a magyar törvényhozás meddő? Teljesíti-e kötelességét az a parlament, amely évtizedeken át adós marad az ily sürgető és nélkülözhetetlen törvényalkotásokkal?

A graničsárok Zalában 1848-ban.

— Horvát forrásmunkák után, —

Kész: Haller Jenő.

Ugyancsak ezen a napon érkezett Légrádra a Kaproncán öszetoborozott kőrösi (krizeváci) zászlóalj, melynek megeremítője Moszlavin főszolgabírája, Vukotinics Lajos volt, aki előbb századosi, később pedig őrnagy rangot kapott. (Ő volt a horvátok Perczeije, de kissé más változatban!) Minthogy a most ideirányított moszlavinai század vezetője előkelő ember volt, Lentulay Imre, bányhelyettes őrnagygyá nevezte ki. Vukotinics olyan „előkelő ember” volt, hogy Lentulay kedvére bízta, vajjon Varazdsra kívánczik-e Benkőhöz, avagy Légrádra Bogovichhoz. Vukotinics október 7-én toppant be Légrádra 1000 emberből álló bataliónjával. (Hiszen az imént még csak „moszlavinai század volt? Micsoda őrdöngősség!) Az ezredes megkérte, hogy szállja meg rajonalszerű elhelyezkedéssel Légrádtól—Bukovecig. Bukovecra egy vén szakállas ágyút is vontattak. Az öreg szakállasnak azonban már nem adták a szakállára semmit. Nem is féltek tőle, pedig Kőrösről hozták. Ott 8-án Vukotinics puskát kért az őz ezredesétől, de nem igen kapott. Ellenben néhány nap múlva alkalma nyílt az őrnagy ur zászlóaljának, hogy orrát a puskaporoszaghoz hozzászoktassa. Kakonyán ugyanis egy nagyobb nemzetőrszakasz tanyázott, amely folyton nyugtalanította az illér strázst. Nem volt ez komoly harc, csupán borszórás, lövöldözés. Mint hogy itt akkor is volt réz, melyet a graničsárok foglaltak le, — félt volt, hogy esetleg börtökbe veszi azt a magyarság és támadást intéz a Nagypászton szállásolt őrsereg ellen. Bogovics, a 72 éves aggyastán elszánja magát, hogy ezt a „magyar fészket” feladja. (De, persze illő távollásról, hogy baja ne esék!) Elmegy Otokra, ahol Vukotinics a Zson bor-féle kastélyban lakott és elrendeli, hogy (okt. 12-én) fél-század krajnai legény 1 ágyuval, egy ra-

kétával és néhány tüzérrévi vonuljon Kakonya alá. Áthatolnak Légrádon, átvergődnek a Nagypásztra és állást foglalnak a Pergő környékén. Vukotinics még 160 embert vesz maga mellé fedeztetül, hiszen semmit se lehet tudni előre. A sereg élén Bogovics ment kocsin, Knezsevic nevelt segédizájével és az őrnaggyal. A csapattal együtt kullogott kutyagolva Lendvay gárdahadnagy és Vukotinics adjutánsa: Somogyi Lázár, (a renegát magyar.)

Minthogy a rév drótkötélét az ellenfél elvágta, a komp nem közlekedett a Murán. De nem ezért maradt a graničsárság ezen az oldalon, hanem mert a magyarok rájuk tüzeltek volna, amíg a réven vesztelének. A magyarság a kakonyai csárdától lövöldözött a graničsárokra, akiknek nem egyszer folyólt el fejké felett a suhanó golyó. A magyarok a tábornok süvegének forgóját vették célba és az egyik puskamag el is találta a boglárt. Erre a tábornok odaadta kalpagját az egyik tizedesnek (hadd löjék agyon inkább azt), maga pedig a káplár sapkáját tette a fejére. Ez az incidens mégis annyira kihozta sodrából az aggyast, hogy így kiáltott rá tüzéreire: — Tüzet rájuk! Célozzatok arra a fészekre és romboljátok szét. Célozzatok nyugodtan, lassan, de jól! A gazfikok (lopov) hadd tudják meg, hogy Bogovics tábornoknál volt dolgom.

Az ágyúzásnak iszonyu hatása van. Egyik golyó az ajtót zuzza szét, a másik a lejtőt, a harmadik pedig a sötétsébe csap be s erre „borzasztó jajvesztékezés és ordítás hallik ki a házból... (2—3 kilométernyire?? Ehez ugyan jó fél kellett!) Ha nem olyan komoly és véres esemény lett volna, mulatságos lett volna látni, hogy az emberek négykézláb (?) futottak ki a hájlekből és elbújtak a közeli erdőben”. A generális utánuk menekít még egy-két golyót, de hogy esett-e el valaki a harcmezőn, azt ilyen távolról nem lehetett látni. (Pedig Kakonya olyan magasan van, hogy Légrádtól is meg lehet látni a dombját, amely menedékes éppen a Mura felől és így még inkább betekinthető a terepe. H. J.)

„Megugrottak a magyar hősök!” ujjong az elvakult krónikás. Most aztán röppentyűt ennek a cudar fészeknek! Hosszu ivben száll a tűzcsóva és egy-kettőre lángba borítja „az egész Kakonyát”, (amely pedig rettenő nagy város, mert hiszen 1 db. házból és 1 db. istállóból állt! Így tuloz a krónikás ur.)

De csakhamar embertömeg verődik össze a hegyekből és — úgy látszik — megtorlásra készül. Bogovics ezek ellen irányítja most ágyúját és röppentyűt ennek a cudar fészeknek! Hosszu ivben száll a tűzcsóva és egy-kettőre lángba borítja „az egész Kakonyát”, (amely pedig rettenő nagy város, mert hiszen 1 db. házból és 1 db. istállóból állt! Így tuloz a krónikás ur.)

Erre a generális elmosolyodik és átküldi legényeit réven a csárdához (Junaci sáda na brod!) és azt mondja nekik: — Hősök! fel, a kompra! Evezetek át! Amit találtak, a tietek lehet! Fél óra múlva itt legyetek! (Itt csak azt bátorodunk megjegyezni, hogy a krónikást cserben hagyta

b. emlékeztethetése. Hiszen az imént azért nem evettek át, mert a révkötelel elvágják („Sada je neko presjekao uže.”) és most mégis réven mentek át „nabujalom rijekom” — a megduzzadt vízen? Hiszen a révkötél megérkeztéhez 1 nap kell, ha van hozzá 20–30 csónak. Valószínű, hogy a bajnokokat valamelyik horvát Zsélyi Aladár gurította át monoplánján.)

De kövessük a történelem-tudóst, aki így bogozza tovább az eseményt: „Ilyen dicsődleges diadallal végződött Bogovics expedíciója”. (Elhiszük. De a „dicsőd” méreteit némileg lefojtozza az a csekély kérelmség, hogy a Pázsiton rakétával, ágyúval, tüszérrel, reguláris sereggel és tanult tisztekkel ellátott ellenség foglalt állást: Kakonyán pedig csak 2 hegy-pásztor puffogott, akik mellett olyan levették aszisztáltak, kiknek hagyományos kapanyele még abban az időben is csü-törtörtöt mondott a legcsökönyösebb következetességgel.) „Mikor Vukotinovics hősei a hadból hazafelé indultak (Légrádán), olyan helyeken emelgették fejüket, mintha a leghevesebb tüzből jöttek volna ki”. Most már szabad volt dobogniok is, „hogy tudja meg a világ, hogy ezek családból visszatérő hősek!”

Néhány nappal később azonban — ezt szerényen beismeri H. R. ur is — a kakonyai magyarok sorsa érte uton a Róth és Filipovics tábornokok vezérlete alatt hadakozó gránicsárokat is, akiket Ozoránál Perczel csapásán vert meg, amikor is a 9000 gránicsárnak le kellett tennie Perczel Mór előtt a fegyvert. Ekkor a horvát-ság átadott a magyaroknak 12 lögyut, 18 szekér municiót és 9000 gránicsár fegyvert.

Amig Jelacics Bécs alatt időzött, azalatt egy nagyobb magyar csapatot a Muraköz visszahódítására kerekedett utnak.

Vukotinovicnak erre a hírre oda kellett hagynia a kényelmes Zsombor-kastélyt és meg kellett szállnia Kotori, körösi zászlóaljával. De ez kevés volt a kordon megoltalmazására. Így aztán Lentulay elküldte Rubidó őrnagyot 1 zászlóaljjal Csáktornyára, Bornemissza György átpártolt labanc ezredet pedig Muravidra szintén egy batalionnal.

Itt jön az a bekövetkezett vereség lélekian indítékainak előrebocsátása. — „A horvát nemzetőrség gyakorlatlan tiszteivel felettébb megbiztak a muraköziekben, mert azt hitték, hogy a muraköziek velük éreznek. A gyalogságot egyes házaknál szállásolták el, de biztosító őrszemek felállításáról senki se gondoskodott. Senki se tartotta számon azt sem, hogy mit csinál a muraközi nép. Kiki gondatlanul engedte át magát új életkörülményeinek. De annál többet sejtettek sutyomban a muraközi papok, jegyzők és uradalmi tisztviselők”. Minden éjjel bujgatták és csábították a kotoriakat a magyar pártira. (No, erre semmi szükség se volt, mert a kotoriak a kuruc-korban is kurucok, 48-ban pedig magyarok voltak.) Október 17-én aztán a muraközi suhancok közül hirtelenben nagyon sokan elűntek. A jogász-tisztek tudták ugyan ezt, de nem sokat törődtek vele. (Vagyis hogy hiában is törődtek volna vele!) Ugyanezen napon (17-én) d. e. 10 órakor megdördültek a kotori révnél a magyar ágyúk. A horvát őrséget lemerázták, a révet hatalmukba ejtették, a huszárok pedig átuszáltak a Murán. „A horvát gránicsárok nem voltak elkészülve arra, hogy bármily ellenséges támadást is lefoghassanak”. (Hát akkor mi az őrdögnek voltak ott? Paszliaszosz-tak? Arra a kiáltásra, hogy „jön a magyar”, „a kezdetleges tisztek elvesztették a fejüket”. De ezt a beismerést hadd hozzuk szó szerint: A helyett, hogy csapatukat rendbe szedték volna, a tisztek azt ajánlották katonáknak (a „hős tisztek” a kakonyai „bűszke”-Leonidásoknak), hogy fussonak és mentek meg szaladással

életüket. — Erre persze dítaldnos jutsd idmadt. Kiki arra törekedett, hogy hová-hamarabb odaérjen a Dráva-partra, de főleg a domború és perlati révhez. Most aztán meglátázt, kinek a könnyű lába! Ugy látszik, Bornemissza ezredesé lehetett köztük a legkönnyebb, mert célhoz ő ért legelőneke.”

(Folyt. köv.)

Bevették Tripoliszt.

A török őrség kivonult.

Rend van az albán vizeken.

— Táviratok. —

Tripoliszt ma már olasz kézen van. Az olasz hajók katonaságot szállítottak partra, mely Tripoliszban nyomát sem találta a török helyőrségnek. A város patája megdőlött a kiűzték az olasz győzelmi lobogót. — A törökök a szárazföld belsejében táboroznak néhány kilométerre Tripolisztól. A török kormány ma kijelenti, hogy afrikai tartományát az utolsó csepp vérig védeni fogja, tehát a háború véresebb részét még nem kerülük el.

Monarchiánk szempontjából megnyugtatóan hat, hogy az olasz kormány hadihajóival semmi katonai operációt nem végezett az Adriai és az Ireni tengeren.

Mai távirataink:

Tripoliszt, október 6.

Faravelli olasz tengeri nagykövete beszámolt Tripoliszt bombázdást. A hadihajók fedezete mellett tegnap három hajó-nyolcszáz löny legénysége partra szállt és bevették Tripoliszt városát. A katonaság először is a régi török ágyúkat szerezte le; a városban sehol nyomát sem találták a török helyőrségnek, mely husz kiomertnyire visszavonult a szárazföld belsejébe; soká itt sem tarthatja magát és kénytelen lesz meghódolni, mert nincs eleége. A tripoliszi pasa az olaszok partraszállásának hírére kiűztette a fehér zászlót annak jeléül, hogy megadja magát. Éjjel 3 óra 10 perckor a Szultánia erődre az olaszok kiűzték a győzelmi lobogót, mire a hadihajók üdvövéseket tettek.

Róma, október 6.

Az olasz kormány sürgős parancsot adott ki arról, hogy hadihajói semmi katonai operációt ne végezzenek se az adriai, se a jóni tengeren.

Konstantinápoly, okt. 6.

Az olaszoknak Törökországból való kitulatsdást megkezdtek.

A török kormány hivatalos lapja közli, hogy Törökország visszautasít minden olyan ajánlatot, mely azon az alapon áll, hogy Törökország minden védekezés nélkül adja át Tripoliszt. Törökország el van szánva, hogy Tripoliszt megvédi utolsó csepp véréig.

Szaloniki, okt. 6.

Szalonikiban az a nyilvánvalóan alap-talan rémhír terjedt el, hogy az ifjú törökökhöz érkezett jelentés szerint nagyobb haderő fog Szalonikiben kiszállni és szétrombolja az innen Konstantinápolyba vezető sínpárt. A hír a városban nagy rémületet kelt.

London, okt. 6.

Egyiptom határában, Benghaziban óriási izgalom uralkodik az olaszok ellen. — Tegnap sok ezren népgyűlést tartottak, melyből táviratilag segélyt kértek Angliától.

Kairo, okt. 6.

Három török tiszt Egyiptomon át Tripoliszba akart belopózni, hogy bombát vessenek az olasz hajókra. Szándékuk nem sikerült a kénytelenek voltak visszahúzódnak a török hajókra.

Róma, okt. 6.

A Vörös tenger védelmére behívták az eritreai hadköteleseket, számszerűen mintegy tízezeret.

Páris, október 6.

Megbízható forrásból jelentik, hogy a párisi, londoni és pétervári kabinetek között élénk eszmévtálas folyik azokról a lépésekről, amelyeket abban az esetben kellene tenni, ha az olaszok a Dardanellákat ostromzár alá vennék. — A három nagyhatalom a legközelebbi napokban fog ebben a kérdésben állást foglalni és ez valószínűleg az lesz, hogy figyelmeztetni fogják Olaszországot, hogy semmi szín alatt ne akadályozza a Dardanellákon való átmenetét.

Az aradi gyászünnepe.

Berzeviczy Albert 6. napján beszéde.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Arad, október 6.

Fényes gyászünnepélyt rendeztek ma Aradon a nemzet tizenhárom nagy vértanú halálának emlékére. A történelmi napon a városnak ugyszólván minden épületén gyászlobogó lengett. Az utcákon ezrekre menő tömeg gyűlekezett a gyász-ünnepélyre, mely a minoriták templomában halotti misével kezdődött. A gyász-mise után a nagy ömeg nép kivonult a vértanúk szobrához, hol gyászadalokat énekeltek és több a nap jelentőségével foglalkozó beszéd hangzott el, majd az emlékmű megkoszorúzása következett. A képviselőház koszorúját deputáció élén Berzeviczy Albert házelnök tette a szobor talapzatára, majd nagyhatalú emlékbeszédet mondott.

Beszédében kijelentette, hogy minél távolabb élünk az aradi vértanúk dicső korától, annál nagyobb hálával kell tartoznunk a mai gyásznap áldozatainak. Ezeknek halális tragédiája nélkül, ugyan, talán soha nem fordult volna jobbra Magyarország sorsa. Emléküket az egymást felváltó magyar nemzedékek örökké a legnagyobb kegyelettel fogják megőrizni.

A főrendiház koszorúját Gadi Jenő alelnök tette a vértanúk emlékművére, majd sorban elhelyezték ott koszorúikat a magyar vármegyék és városok küldött-ségei.

Innen az ünneplő ezerek a vársáncokba, a vesztőhelyre mentek ki, hol szintén kegyelettel adóztak az aradi vértanúk emlékének.

Eltűnt ezer korona.

Elveszett vagy ellopták?

A vidám mulatság szomorú vége.

— Saját tudósítónktól. —

Furcsa kalandon esett át Barcon tegnap Szevics András verőcei sertés-kereskedő, kinek kerek ezer koronájába került egy kis vidám mulatság.

Ugy esett a dolog, mint egy tegnap ott-járt kanizsai kereskedő elbeszéli, hogy Szevics András jó üzletet csinált tegnap Barcon. Nagy örömben a sertés-kereskedő betévedt egyik korcsmába egy kis jó borra, ahol hamarosan vidám kompániába keverődött. Szevics buzgón nyalkalta a jóféle szőlőlevet, úgy, hogy a derék és szolgálatkés korcsmáros alig győzte hordani elébe. Hogy aztán a jó bornak szesz tartalma is van, ami fejébe száll a borivó embernek, azt már Nőé idejében is tudták az emberek, csak éppen a derék Szevics András feledkezett meg róla ezuttal. Addig ivott, amíg a szesz teljesen hatalmába kerítette agyának cselekvő képességét.

Ugy berugott a derék horvát, hogy nem tudta mit csinál. Ilyen állapotban valahogyan elvetődött a vasúti állomásra és egyszer csak a harmadik osztályú vőre-terem padlóján lemeri magát. Ösztön-szerűleg a zsebeihez nyúlt és egészen ki-

józanodott azon váratlan fölfedezésére, hogy kerek 1000 korondja tűnt el.

Hol vesztetett el? Ki lehetett a tolvaj, aki kiemelte zsebéből? Fogalma sincs róla a derék horvát. Azt vallotta a csendőrségnek, ahol panaszt tett, hogy mikor mámoros fejével a vasútiállomás felé igyekezett, egy nő szegődött melléje, aki a lakására csábította. Ő már készen is nyilatkozott, hogy elkíséri a nő lakására, de ez egyszerre csak eltűnt mellőle.

A csendőrség meg is indította ily irány-ban a nyomozást, de hamarosan kiderült, hogy az állítólagos tolvaj nő csak Szevics mámoros fantáziájában élt, a valóságban nem létezik. Több tanu vallotta, hogy Szevics abból a korcsmából, ahol mulatott, kidobták, mert részeg fejével garázdálkodni kezdett. Amíg az állomásra lebotorkált, senkivel sem volt együtt és így nem lehetett, hogy a hiányzó ezer koronát úgy vesztette el zsebéből.

A rendőrség most tovább nyomoz, hogy ebben a bonyolult ügyben kiderítse a valóságot.

HIREK.

A hivatalok és október 6. Nagykanizsán. Tegnap közöltük a kanizsai iskolák október 6-i gyászünnepélyeinek programját. Az iskolák mellé igazán imponáló hazafissággal sorakoztak a nagykanizsai közhivatalok tisztviselői is, akik meglepő nagy számmal vettek részt a Ferencendiek templomában ma délelőtti 10 órakor tartott nagy ünnepélyes gyász-istenfiszteleten, melyet Börzsey Tivadar h. plébános celebrált három pappal az oldalán. A gyászmisén résztvevő áll. polgári iskolai diákság sorai mögött nagy tömegben foglaltak helyet az alsótemplom padjaiban a városi és állami hivatalok tisztviselői. Különösen a városháza volt nagy számmal képviselve a nemzet nagy vértanúinak emlékére rendezett gyász-miséen. Vécsey Zsigmond polgármesterrel élén ott volt az egész városi előjáróság, valamint a rendőrkapitányság több tisztje. A törvénytisztek, ügyészség, járásbíró, járási főszolgabíró, a postások, adóhivatal mind képviselve voltak és kivonult a gyász-misére egy szakasz parádeba öltözött hadsereg is. Csak katonát nem lehetett látni. De nemcsak közösöket, hanem sajnos, a honvéd tisztikart se. Ilyenkor látni csak, hogy akármik beszélnek és írnak is a hivatalos orgánmok, még a honvéd kaszárnyákban is tilos a hazafisság.

A mise végén felemelő mozzanat volt, amint a diákság és az előkelő közönség helyéről felállva énekelte a templomban a Hymnusz grandiózus dallamát.

— Új udvari tanácsos. Ófelsége, mint azt a hivatalos lap mai száma közli Roehltz Tódor gyakorló ügyvédnek, a pozsonyi ügyvédi kamara elnökének a közélet és az ügyvédség terén szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

— Pályázat segédjegyzői állásra. A vármegyei hivatalos lap közli, hogy a csesztregi segédjegyzői állásra pályázatot hirdettek. A kérvényeket e hó 30-áig kell benyújtani.

— Mozgósítás előtt? A belügyminis-ter bizalmas körrendeletben hívta föl Zalavármegye törvényhatóságát és Nagykanizsa város tanácsát, hogy a fennálló gyakorlatnak megfelelően, a közös had-sereg, valamint a magyar királyi honvédség kötelekéhez tartozó vármegyei és városi tisztviselők névjegyzékét, akiknek állásában jogi- és államtudományi tanulmányok bevezetésének igazolása megkíván-tatik a akiknek az 1912. év folyamán eset-leg elrendelt mozgósítás egész tartamára polgári alkalmazatásukban való meg-hagyása a közszolgálat érdekében elkerül-hetetlenül szükségesnek mutatkozik, a kö-

de hadsereghez és külön a honvédséghez tartozó egyénekre nézve két-két példányban azonnal állíttassék össze a s névjegyzékek másodpéldányait legkésőbb november 20-ig minden sürgetés bevárása nélkül terjesszék föl.

— **Rajztanári kinevezés.** A kultusz-miniszter, mint azt a hivatalos lap közli, Molnár Györgyöt, a nagyatádi községi polgári iskola okleveles rajztanárját a makói áll. főgimnáziumhoz helyettes tanári minőségben kinevezte. A kinevezett rajztanár id. Molnár György nagykanizsai főgimnáziumi pedellusnak fia.

— **A holnapi klasszikus estély.** Bihar Ákos, az előadó művészet országos hírű mestere, mint több ízben jeleztük, holnap szombaton tartja klasszikus estélyét a Polgári Egylet nagyertermében. Ez az estély, támogatva a rokonszenves művész ragyogó képességei által, valósággal kulturális és művészi eseménnyé magasodik városunk társadalmi életében. A mindenfelől megnyilvánuló lázas érdeklődés bizonyossá teszi előttünk, hogy szombaton este Nagykanizsa intelligens, uri közönsége találkozik egymással a Polgári Egylet nagyertermében, hogy az illusztris művész előkelő művészetében gyönyörködjék. A szárnyaló nőjüvő előadás dús műsora, mely felel egy elsőrendű színielőadással a következő: 1. Beszéd az „Iliás”-ból XXII. ének. Hector halála. Irtó Homéros, fordította Kemenes (Kempf) József. 2. Szemelvények a magyar költészet remekeiből. (XVI., XVII. és XVIII. század. 3. Petőfi és a szülői ház. 4. Huszár a teknőben. Irtó Mikszáth Kálmán. 5. Versek. (Babits Mihály, Emőd Tamás, Duka Ákos, Juhász Gyula.) 6. Magyarak lenni... Irtó Sajó Sándor.

— **A tánciskolából.** Mayersberg Frida tánciskolájában holnap, szombaton délután fél hat órakor közös gyakorló lesz. A tegnapi bosztonórakról, ha helyünk lenne, külön és részletesen kellene beszámolnunk, — mert az minden ízében különösen sikerült. Az órák a feszület kedélyesség jegyében folytak le és fölérték egy kisebbeszerű estély élénkségével.

— **Egy elveszett mellűt.** Kohn Samu nagykanizsai lakatormester feleségének a minap elveszett egy arany foglalatú mellűtje. A rendőrség már nyomában van a fő megtalálójának, akinek azonban Kohn Samu kellemetlenséget okozni nem akar. Evégből ezután arra kéri az illetőt, hogy a főt akar hozzá, akár a rendőrkapitányságra sziveskedjen elküldeni, mert különben nemcsak a mellűt megtaláló asszonyának, hanem az ennek társaságát képező másik két asszonynak is kellemetlenségei lehetnek.

— **Időjárásunk szeptember hónap.** (Klimatológiai jegyzetek alapján.) A szeptember hónap az átlagosnál egy egész fokkal melegebb és szinte 50%-al szárazabb volt és leszámítva az egy-két napig tartó hűvösebb időt, — az idei nyarat kitöltötte októberre hónapra is. A hónap első fele teljesen száraz, derült, elég gyenge széllel meleg, a második fele pedig inkább nedves, borult és hűvösebb volt. Részleteiben a következő adatokat jegyeztem fel: *Léghőmérséklete:* az átlagos 15,7-el szemben 16,9 fok meleg volt; legmelegebb 9-én 22,6 (reggel 16,4, délután 30,8, este 20,6) fok meleggel; leghűvösebb 30-án (nagyobb csapadék következtében) 11,3 (reggel 9,4, délután 13,8, este 10,8) fok meleggel. *Felhőzet:* átlagos inkább derült volt, teljesen derült napok száma 18, egészen borult napok száma pedig csak 8. — *Szél iránya és erőssége:* az uralkodó szél a délnyugati volt, utánna leggyakrabban északkeleti, majd északnyugati szél; erősebben fújt 10-én és 15-én. *Csapadék:* az átlagos 75-el szemben csak 40 mm. volt; legnagyobb 30-án 12,5 mm., csapadékmentes napok száma 10. *Zivatar* volt 4-én és 24-én. *Szélvihar*

mutatkozott 21-én és 23-án az északkeleti égbolton. *Hold udvart* 5-én és 6-án észleltem. *Köd* 1—8-ig, 20., 21., 27. és 28-án lebegett reggelenkint városunk felett. — *Ihászai Horváth István,* O. M. I. nagykanizsai állomás felügyelője.

— **Ezer korona egy koldusasszony derekán.** Gyakran hallani afféle vagyonekről, melyeknek létezése csak akkor kerül napvilágra, mikor szerzőjük, kit mindenki éhez szegénynek ismert, elköltöztött a másvilágra, hova rejtett kincsait nem vihette magával. Ezek a történetek jutnak eszébe az embernek, mikor annak a törődött kis zsidó koldusasszonynak esetét hallja, kinek derekán a minap a nagykanizsai zsidókórházban ezerkét száz koronát meghaladó értéket találtak. Szörnyű rosszul érezte magát a kis koldusasszony és ezért felvételre jelentkezett a Zrínyi Miklós-utcai kórházcskába, hogy ott egy kicsit összeszedje magát. Itt is, mint minden kórházban, szokás, hogy az új belegeket, mielőtt ágyba kerülőnek, hacsak lehet, megfüröztetik. A mi anyókánk egészségi állapota engedte ezt és az ápolónő gyorskézzel kezdte felkötöztetni a koldusasszonyt. Ez egy kicsit ellenkezni próbált, de látva, hogy a rezonálás nem használ, szólanul törté a vetkőztetés, csak akkor lett nagyon idegessé, mikor az ingre került a sor. Látta, hogy valamit nagyon rejteget az anyóka. — Persze ezzel csak az ápolónők kíváncsiságát provokálta, akik egy kis erőszakkal felfedezték, hogy egy rongyokból vari őv az, amit a koldusasszony a cipője körül rejteget. Rögtön levették tehát róla az övet, melyben nagy csodálkozásukra egy egész kis vagyont húzódott meg csendesen, senkitől sem sejtve. Először is egy takarékpénztári könyv került napvilágra, mely 1160 korona betétéről szólt, ezután 42 korona készpénz s végül két kőnélküli aranygyűrű. Az értéket azonnal átadták a kórház gondozóinak, kik a nem mindennap előforduló esetet az izr. szegényeket segélyező izr. hitközségnek jelentették.

— **Felöltelte a bika.** Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a Keszthely melletti Fenékpusztán. Az uradalmi gulyás lett áldozata a borzalmas szerencsétlenségnek s a szegény ember most a nagykanizsai kórházban élet-halál között lebeg. *Barna János* évek óta szolgált már mint gulyás Fenékpusztán. Tegnap is szorgalmasan őrizte a gulyát a legelőn, amikor a bika egyszerre megbőszülve szaladt feléje. — A gulyást nem hagyta el a lélekjelenléte s mint egy loreador, elébe ugrott, hogy a szarvát megkapja és a nyakát elcsavarja. — A kísérlet azonban nem sikerült s a földhódított hatalmas állat a szerencsétlen embert a földre tiporta és szarvával felhasította. A bőszült állat a vér látására aztán tovább iramodott. A sebesülte az esti vonattal beszállították a nagykanizsai kórházba, de oly óriási vérvesztéset szenvedett, hogy életbenmaradásához semmi remény nincs.

— **Küzdelem a férfirt.** E cimen a Malá egy mult héten egy hír jelent meg, mely többrendbeli utcai botrányokról szólt. Az ott említettek egyike, *Havelka Karolin* asszony, Csengery-utcai üzletlajdonos felkereste szerkesztőségünket és a bár hiteles helyről szerzett hír egyes adatainak klígalizására kért fel bennünket. Elsősorban is arra, hogy ő nem vén lány, hanem már évek óta özvegyességben élő asszony. — Kétségbe helyt adunk továbbá ama kijelentésének, hogy ő nem bukk semmiféle férfire (amit egyébként kifejezetten tréfáiban irtunk. *Szerk.*), mert neki, akinek saját házában lévő főfogalmu üzlete biztosítja számára a tisztességes megélhetést, semmi szüksége sincs arra, hogy bármely férfirt is küzdjön. A botrányokért Imrei Teréz teszi felelőssé, aki azokat

inszenálta. — Ugyancsak felkeresett ez ügyben *Keszei Lajos* postaalfizst is bennünket és annak közlése kért fel, hogy ő sohamre Teréznel nem lakott, mert nevének halála óta állandóan férjes leánynál van lakása. Továbbá, hogy soha Imrei Teréznek házasságot nem ígért, hanem ellenkezőleg Imrei Teréz tett neki folytonosan házassági ajánlatokat, amelyekre reflektálni soha eszébe se jutott. Egyébként pedig mindketten a büntető bíróság rövidesen várható ítéletére utalnak, mely ez ügyben a való igazságot ki fogja deríteni.

— **Takarékos házasszonyok** nemcsak arra vannak tekintettel, hogy a gyermeknek való tápszer kiadós legyen, hanem arra is ügyelnek, hogy a gyermeket jól táplálják és hogy a kisdedek szívesen élvezzék. Nagyon kiadós, a mi annyit jelent, hogy olcsó a használatban a „Kufek”, mely mint hig leves — egy evőkanállal egy negyed liter vízben — adódik. Ez nemcsak a gyermekeket táplálja igen jól, de lehetőség szerint a gyomor- és bélbajoknak is elejét veszi.

Hangulatképek Konstantinápolyból.

Konstantinápolyból írja lapunknak egy ott levő nagykanizsai származású ur az alábbi érdekes és a török viszonyokra nagyon jellemző levelet:

Aki most Konstantinápolyba jön, alig fogja elhinni, hogy itt hadiállapot van, s Törökország épp most veszt el utolsó afrikai birtokait s ezzel együtt egész harcoképes flottáját. Ameddig Beirám ünnepe tartott, a mohamedán lakosság — különösen a jobb körök — semmit sem tudtak arról, ami körülöttük történt; s mint hogy a török lapok ez időben nem jelennek meg, még katonai körökben is tájékozatlanság volt a tripoliszi események felől. A város külső képe ma sem változott; a színházakat sokan látogatják s a nyilvános helyeken megforduló törökök ugyancsak nem látszanak letörtenek. Mindenki hivatása után jár, s az utcák ép oly élénkek mint egyébkor. A török nők Pera divatúru üzleteiben szép toleiteteket vásárolnak, s a város külső képe után látva joggal hiheti mindenki, hogy itt

nem is törődnek azokkal az eseményekkel, amelyek nagy politikai térképet rajzolnak a nagyhatalmak számára. A nem muzulmán lakosság az egyetlen, amely az események iránt érdeklődik, s nem szabad csodálkozni, hogy ezek némi kárörömmel szemlélik a török vereségét. Csak a török lapok szitják folyton az olaszok elleni gyűlöletet s a hatóságok tilalma ellenére hallatlanul izgató módon verboszezza hívják fel a lakosságot. Csak természetesen, hogy a lapok most három-négyszer annyi példányszámban jelennek meg, mint idáig.

Ennek a nagy csendnek és látszólagos tértelenségnek az oka azonban nem a lakosság indolenciájában keresendő, hanem a hadiállapotban, amelybe a várost a katonai hatóság helyezte. Ez a hadiállapot pedig oly szigorú, mintha az ellenség már a város falai előtt állana. Népgyűlések, tüntető demonstrációk vagy az olaszok elleni ellenmozgások sincsenek megengedve, mert a török kormány nagyon jól tudja, hogy minden incidens a nagyhatalmak beavatkozását vonhatja maga után. Így aztán el lehetett érni azt, hogy azok az elemek, amelyek máskor egy ferde pillantásért öltek és gyilkoltak most egész csendesen viselkednek s érzéseiket magukba fojtják.

Mert a csendes külső alatt izzó szenvedélyektől hevülő szív dobog. A lakosság például a végtelenség el van keseredve azért, hogy a török flotta még nem lépett akcióba. A magas porta tisztviselői árulárról beszélnek és a minak fájalmukban. Az állami hivatalnokok fizetésük egy kis részét felajánlották a hajóhad felze-

relésére s ugyanerre a célra majdnem mindenki, még a legszegényebb ördög is adott valami áldozatot. És mindennek dacára a flottát megátmodják, öldöklő, elzárják és a török hajóhad még csak kísérletet sem tesz, hogy a bázis becsületét megmentsé!

Érdekes, hogy a nép saját miniszterei, különösen a nagyvezir, tengerészeti miniszter és Mahmut Scheffke bass ellen is gyűlölettel viselkedik, mert oly kevéssé voltak előrelátók. Mindenütt árulárról beszélnek s vannak, akik az előbbi nagyvezirt, Hacki basát vád alá akarják helyezni, mert ez sokáig volt római nagykövet s mint ilyen, ismernie kellett volna Olaszország tripoliszi tervét és szándékait. Amint hogy valószínű is, hogy az Olasz expedíció terve nem volt előtte egészen ismeretlen.

A török helyzetet még bonyolultabbá teszi az új törökök és a reakcionáriusok harca, amely nagyon könnyen újabb kormánybuktásra, esetleg a parlament feloszlatására s ez esetben katonai diktatúra vezethet. Talán nem is járnak messze az igazságtól azok, akik a török viszonyokból arra következtetnek, hogy kibontakozást csak egy új abszolútizmus teremthet egy új szultánnal, Jussuf Izzeddinnel az élén!

Gabona-üzlet.

— Távirat —

Budapest, okt. 6.

Készáru-üzlet:

Vállozatlan.

Határjód-üzlet:

Buza októberre	12.09
1912. áprilisra	12.24
Rozs októberre	10.34
1912. áprilisra	10.69
Zab októberre	9.46
1912. áprilisra	9.69
Tengeri 1912. máj.	8.49

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

SARGA 60
KALODONT
LEJOS
FOD-CRÈME

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé	K 4.—
Karlsbadi keverék kávé	4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék	4.80

• Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsan.

Utazó

kerestetik bor-pálinka szakmából, ajánlatában megjelölendő milyen nyelveken beszél, fizetés igényei, eddigi működése és életkora.

Benkő József

Pécs.

NE FELEDKEZZÉK EL A 30.000 Koronás CERES-PÁLYÁZATROL!

KÖZELEBBI FELVILÁGOSÍTÁS MINDEN KERESKEDŐNÉL NYERHETŐ!

Egy jóforgalmu

korcsma, fűszer-kereskedés és trafik, ujonan épült lakház, kellő melléképületek aház mellett 4 hold birtokkal együtt Lenti hegyen jutányos ártól azonnal eladó.

Bővebb értesítést ad

Takács Pál tulajdonos, Lenti-hegy, u. p. Lenti, Zalamegye.

Két évi jóállás.

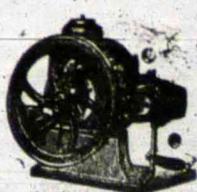
Az OLLA

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Kapható: Geltsch és Graef drogeriájában, Belus L. és Reik Gyula gyógyszerárán. 5329

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok!

Csak

Szabó Emil és társánál kaphatók. 4603

Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz. Benzín motorok. — Szivógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

Telefon 76-48 132-50

CILLI-I

MÉSZ

elismerett legjobb minőségűt ajánl a Mészbánya CILLI.

Képviselőik kerestetnek!!

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések külföldi gonddal készülnek. Mértékül egy viselt cipő is elég.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Különb. üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4-5 ezer koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

STOCK

COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéről

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Hajhullás és a fejkorpádzás

okvetlen megszűnik,

ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási

cikk kapható

5694

REIK GYULA, SALVATOR gyógyszerárán Nagykanizsán.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sírcsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai : 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K. Ércz koszorú-keresztek árai : 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre! Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcis, Croc, a, Iris, Liliom, Evolvirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legújatyanabb áron. — Magas törzsu alma és körtefák 1 db. 1 K. — 10 darab 9 K. — 20 darab 40 K. 100 db. 75 korona. Törpefák: 80 fűzfától, 1 koronájig. — Hóeszfák: 40-50 fajtában. Spargna fűvek 3 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertészetében Báthory-utca 22. sz.

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet

Könyvkötészet.

Nagykanizsa.

Vonalozó intézet.

Üzleti könyv gyár.

ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobban be-

rendezett

könyvkötés-

zésekben

könyvtári kötések, diszkó-
seket, naplóköté-
seket, iskolai kö-
tések, aranyo-
sokata legjobb
és a legkisebb-
sebb kiállításban
olcsó árak mel-
lett készitünk.

A Készül a

Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, köz-
igazgatási, gazdasági,
egyházi, iskolai nyom-
tatvány. — Árjegyzékek,
művek, meghívók, el-
jegyzési és esketési ér-
tesítések, gyászjelenté-
sek, névjegyek, falraga-
szok, körlevelek és min-
denféle izléses kiállításu
reklam nyomtatványok.

Nyomdai iroda:

Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy-L

3.

Melcszer-1886. évi.

Telefon: 78.

Gyárt:

Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyző-

könyveket és naplókat, zsebkönyveket,

iskolai írófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket,

vázlatkönyveket, mintazacskókat, zsebkönyveket, bevá-

sárlási könyveket, dobozokat, naptárakat, papírzacskókat

Áraink a legjutányosabbak!

NAGYKANIZSA

Magyarország

TELEFON-SZÁM 78

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

Magyarország

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
hálójában	előfizetés
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.20 K
Nagydíjra 3.20	Nagydíjra 4.20
Földre 7.-	Földre 8.-
Egyenlőre 14.-	Egyenlőre 15.-

Egyenlőre ár 6 fillér.

Működési, hűtő és más munkákért és egyéb munkákért sorozatban 30 fillér.

Egyéni és üzleti ártípusok díja 5 korona. — Készletnyitáskor 6 havonta.

Kiadóhely:

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

XXXVIII. évf. 229. szám

Nagykanizsa, vasárnap 1911. október 8.

Gerő Soma

kárpitos és díszítő

Nagykanizsa, Király-utca

(Hoch-féle ház.)

Elvállalok minden e szak-
mába vágó munkát:

angol bőr és szalagarni-
túrák, függönyök, divá-
nyok, madracok és rolt-
tak készítése, papirkár-
pítózás, — javítások és
alakítások gyorsan és ol-
csón eszközöltetnek.

4 LEGFINOMABB
kávéfaj keveréke

a Kardinal

pörkölt kávé

1/2 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés

Schwarz és Tauber
cégnél.

Páris és Bécs

legszebb és legfinomabb

Nőikalap-

ujdonságai

megérkeztek és megfektethetők

Brónyai L.

nőikalapüzletében Kazinci u. 6.

MUSCHONG-BUZIASFURDO
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ÖDIT-GYÓGYIT. ÖDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idős
hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a
légutak és a kiválasztó szervek hurutos bánt-
almainál kitűnő hatásnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerak: **FLEISCHACKER IGNÁZ**
cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.-

Karibadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Java keverék 4.80

Kapható:

Gelteh és Graef

csemege- és húster-kereskedésben

Nagykanizsán.

GUBERI FORRÁS

A LEGKÖNY-
NYIBERN
EMESZTHETŐ

ARZÉNES VIZ

VÉRSEGENYSÉG SÁPKOR

IDEGGYENGESÉG

ÁLMATLANSÁG

ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI

ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGÉRIÁK
ÉS ÁRVÁNYTÉNYEK HÁZAIKOR

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár min-
denemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrát:
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrát kanapé, 2 fotel
4 szék . . . 240 K-tól.
Szönyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tákrós, rézrudas szőnyeg-
divánokat . . . 80 K-tól.
Szövet divánokat . . . 40 K-tól.
Otomanokat . . . 32 K-tól.

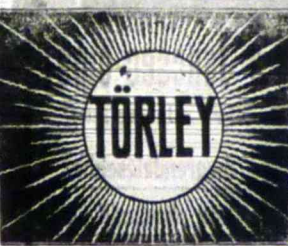
Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövedékek

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárban

NAGYKANIZSÁN, Kazinci-utca
(Városház épület).

"Berson"
GUMMISARKOT

Értesítjük az igen tisztelt vevőközön-
séget, hogy Erzebet-tér 17. szám
alatt egy teljesen újonnan berendezett

szabó-üzletet

nyitottunk, ahol hazai, mint valódi
angol szövetelekből készült ruhákat mér-
ték szerint készítenk szerény árak mellett.
A nagyérdemű közönség szíves párt-
fogását kérve, 5704

teljes tiszteltetl.

Ritter testvérek

férfi-szabók

Erzebet-tér 17-ik sz.

Engländer Béláné,

szől. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészít. — Kész
hajákat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott őráságoktól levettett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvétetnek. 5345

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös
gondalattal készülnek.
Mértékül egy viselt cipő is elég.

Köhöges, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Rethy-féle pemetefü szukorkának!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határo-
zottan Rethy-féle kérjük; mivel sok ha-
szontalan utánzata van. Az eredetinek minden
egyes darabkáján rajta van a „Rethy” név,
1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.
Csak RETHY-féle fogadjunk el!

"CLIMAX" $\equiv$ Pénzt $\equiv$ nyersolajmotor. $\equiv$ takarít meg!

Legelőcsőbb, legbiztosabb üzemerő. — Versenyképes árak.
Elsőrangú minőség. Több ezer referencia.

Bachrich és Társa
motorgyári fióktelep
Budapest, V32., Szabadság-tér 17.
5759 (Tósszé-palota).
Telefonszám: 71-01. Sörgőzscim: „CLIMAX”.

Értesítés! Van szerencsém a n. é.
közönség b. tudomására
adni, hogy a budapesti cipész üzletemet

ide helyeztem át.

Ajánlom a saját készítésű úri női és gyermek
cipőmet a legjobb kivitelben a legelőcsőbb
árban. Javítások gyorsan, méltányos árban
eszközöltek. Szíves pártfogásukat kérve,
maradok teljes tisztelettel

MOLDOVÁNY JÁNOS
Nagykanizsán

Deák Ferenc
tér 5. szám.

Hygienikus övszer különlegességek.

Valódi francia és amerikai gyártmány
eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

Ujdonság! „Fatime” 1. II. min. Ára tüként 6. 8 K
„Semiramis” I. II. min. tüként 10. 12.

Ezen új és modern technika szerint
készült férfi övszer különlegességek
az összes eddigi gyártmányokat felül-
mulják. — Kizárólag nálam kaphatók.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY” Uj!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvó kü-
lönlegesség. Ára 15 korona. Szétküldés
titoktartás mellett. — Kérje ingyen és
bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott leg-
újabb képes árjegyzékemet. 569.

Releti J. orvos-sebészeti
műszer- és
gummiárak-gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Alapítvány 1878. Telefon 13-76.

Képviselet minden városba magyar jutalékkal fizetve.

Egy jóforgalmu

körösma, fűszer-kereske-
dés és trafik, u. onan épült
lak ház, kellő melléképüle-
tek a ház mellett 4 hold bir-
tokkal együtt Lenti hegyen
jutányos árért azonnal eladó.

Bővebb értesítést ad 57 s

Takács Pál tulajdonos,
Lenti hegy, u. p. Lenti, Zalamegye.

Gyár-utca 46. szám alatt

egy modernül épített ház

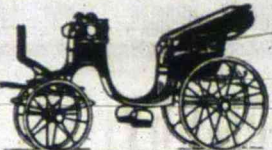
három szobával, a hozzá tartozó
melléképülettel és kerttel együtt

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 5480

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Telek-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és bélést.
Kitűnő munka! — Jutányos árak!

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

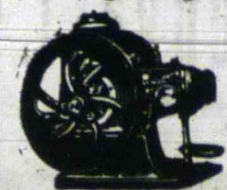
Legponosabb zseb-, inga-, fal- és öbrész-
órák, elsörendű gyártmányok.
Ékszeres, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatuak
remek választékban.

Látszerraktáramban elsörendű csipetők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltak vagy kívánatra becsérlek. 4031

Frischmann Elek és Társa
motorgyára, Szombathely.

Ajánlja, mint egyike legjobbnak bevált

4399 szívógáz-, nyersolaj- és benzin-
motorjait.

Nyersolaj és benzinlokomobilos esz-
köszkezetek. Magánjáró benzinloko-
mobilok. Hazai ipar! Olcsó árak!
— Kedvező fizetési feltételek! —

KOHN SAMU

Első nagykanizsai villany-
erőre berendezett kut- és
vizvezeték berendezési vállalkozó Nagykanizsa, Magyar-u. 3.

Elvállalok új kutak felállítá-
sát, klosett, fürdőszoba és
vizvezeték uradalmi lak-
helyek s gazdasági épü-
leteknél 5565

szakszerű beren-
dezését, ugyanintén ja-
vításokat is
szolid árak mellett!
Kívánatra költséggvetéssel
díjmentesen szolgálók.

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer cukrászda mellett).

Jancsec-
cipő!

Uideki megrendelésekhez
elegendő egy használt cipő
beküldése vagy papírra állva
a láb körrajza.

Klithia a bőr ápolására
az arc- és testre való PUDER
és fencmítására.

Legelőcsőbb tolette, bál és salon puder.

Fehér, rózsaszín, vagy sárga.

vegyileg analízálva és ajánlva dr. J. J. Pohl cs. és kir.
tanár által Bécsben.

eltomert levelek a legjobb körkötől minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette szappan és illatsz-
gyára. Vöröktár: 1. Wollzeile 2.

Szétküldés utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése mellett.

Egy doboz 2 / or. 40 fill. Kapható a legelőcsőbb illatsz-
kereskedésben és gyógyszerárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm, Kelti M. Mór,
Kreiner Gyula és Goltch és Graal cégéknél

Első kanizsai szörmegővő intézet
Cőtös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrende-
lés szerint bármiféle
a leggyorsrúbbtól a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron minden-
nemű szörmét, valamint a legújabb divat sze-
rint készült kész szörmegarnitúrákat. Javítást
és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinson Gyula, szörmester.

NAGYKANIZSA
Kisváros, 1.
TELEFON-SZÁM 78.
egy működőhelyen.

A működőhelyet 1861. évi törvények a
működőhelyek működését — Kés-
zések megadására nem vállalkoznak és
vállalkozást nem vesznek igénybe
a működőhelyek.
Működőhelyek és működőhelyek működését
nem vesz fel a működőhelyek.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KLÓVIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Pénzben
Árban hozva	számlázással
Egy hó 1.20 K	Egy hó 1.30 K
Nagydíj 3.50	Nagydíj 4.50
Földes 7.-	Földes 8.-
Egy év 14.-	Egy év 15.-

Egyes számok ára 6 fillér.

Működőhelyek, működőhelyek és működőhelyek működését 50 fillér.

Egy év 14.- és egy év 15.- közötti időtartamú 5 év.

Kiadóhelyek:

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

XXXVIII. évf. 229. szám.

Nagykanizsa, vasárnap 1911. október 8.

Nagykanizsa reményei.

Nagykanizsa, okt. 7.

A főispán kinevezése, illetve üdvözlése alkalmából a „Zala” vezető-cikke érintette azt is, hogy Nagykanizsán is milyen sok munka vár egy olyan vezérmunkásra, aki minden pártpolitikai célzat nélkül igazán a város kulturális és közgazdasági haladása érdekében akar itt dolgozni.

Ez a nagyon is helyénvaló rámutatás bizonyára nagyon sok gondolatot ébresztett Nagykanizsa ama lakóinak lelkében, akik érdeklődéssel, szeretettel csüngenek ennek sorsán; akik ismerik azt a kulturális és közgazdasági feladatot, melyet ez a város multjának dicsőségesen munkás idején át teljesen a maga erejéből töltött be; akik tudják, hogy Nagykanizsa az örökké emlékeztető Csengery-korszakon kívül, amely — fájdalom! — nagyon rövid-idejű volt, soha semmiféle nagyobb támogatásban nem részesült. Csak a maga erejéből, néhány lelkes szülőtte bugzalmából lett azzá és maradhatott meg az, ami. Sőt 10—15 évvel ezelőtt, amikor a közelünkben, szomszédságunkban lázas gyorsasággal fejlődő, fellendülő vidéki városok, vármegyei központok rohamosan növekvő, izmosodó versenyképessége Nagykanizsát elég észrevehető módon hátraszorította, — már a vagyonszámba szülőttei is aggodalmasan

nézték a haladás, a fejlődés megállítását; s egyikök-másikuk csüggedt lélekkel bicsuzott el és vált meg fiatalkori emlékeinek kedves helyétől, melynek pangani kezdő viszonyai között nem látta biztosítottak a maga célul kitűzött munkája eredményeit.

Szomorú pangás-kezdett volt az nagyon! De hát talán éppen ez a pangás-kezdett ébresztette föl e városnak igazán dicsőségesen csüggedetlen polgárait. — Akkor szűnt meg Nagykanizsán az az elszomorító müzüm-fatalizmus, mely összetett kezekkel várja a bölcs Allah intézkedéseit. Kezdték megszűnni a folytonos mellözésből eredett csüggedettség lemondásáig; és városunknak azok a derék, erélyes polgárai, akik megértették és belátták, hogy a mi, kétséglenül nagyobb jövőre hivatott városunk föllendülését csupán az okos vállalkozási szellem készítheti elős alapozhatja meg. — Nagykanizsa sorsát kezdték belekapcsolni az ipari és kereskedelmi vállalkozások erejébe. Ez az okos és a város sorsának hatalmasabb föllendülést ígérő megmozdulás kiemelte Nagykanizsát a pangás karjaiból.

És ha most már a nemzeti haladás okos politikai vezetése is kapcsolja majd — aminthogy végre ki is kell kapcsolnia — a haladás általános politikai érdekeit a pártpolitikai érdekek hálózataiból: akkor a kormánynak zalavármegyei man-

datáriusa is rögtönösen fel fogja ismerni Nagykanizsa haladási képességét és készségét. — Meg fogja látni, hogy az itt már oly szépen megindult ipari és kereskedelmi vállalkozások minden tekintetben méltók, érdemesek a kormány, illetve az állam támogatására; mert munkájukkal, iparkodásukkal a nemzetgazdaság szervezetébe vezetnek friss vért, megmozdító erőt. Meg fogja látni Nagykanizsa nagy készségét a közoktatásügyi intézmények színvonalának emelésére vonatkozóan; melyet azonban kellő és megérdemelt támogatás nélkül csak sok és elcsúszasztó küzdelmek árán érhet el.

Jogos, igazán jogos remények azok, amiket Nagykanizsa a maga jövőjéhez fűz. Olyan remények, amiknek valóra-válása nagy érdeke első sorban Nagykanizsának; de érdeke Zalavármegyének és az államnak is. Aki tehát e remények megvalósulásán munkál, az áldásos munkát végez minden irányban. — Vajha végre vezetelve lenne ez minden munkástevezőnek, aki a haladás nevében jön hozzá.

— A képviselőház elnöksége. A Pol. Értesítő jeleníti. Néhány nap óta a képviselőház elnökségére vonatkozóan különböző hírek és kombinációk jelennek meg egyes lapokban. Mint értesülünk, ezek a hírek teljesen alaptalanok. Így a legilletékesebb részről fölhatalmazást nyertünk annak kijelentésére, hogy ezzel a kérdéssel illetékes helyen egyáltalában nem foglalkoznak.

Napirenden a színház.

Mit akar a bizottság és mit nem akar?

Városunk színházépítő bizottsága, — melynek ügykörébe különben csak akkor tartozik az aréna kérdése, ha a jó barátság kedvéért oda utalják; — legutóbbi értekezletén azt a javaslatot hozta, hogy a Kölcsey utcai városi telket, melyen a Kövesy-féle szinkór áll, továbbra is hagyják meg a szinkór új tulajdonosának, Csillag Jenőnek, sőt a telket a város négy méterrel meg is toldhatja, de csak azzal a feltétellel, hogy Csillag tartozik az arénát átépíteni és használatosá tenni. Azt nem javasolja a bizottság, hogy nyolc évre ehhez a szinkórhoz károsítólagos játszmák engedélyt fűzzön a város. — Ezen kívül pedig a bizottság megvárta a színház tervpályázatok dolgot.

Ebből a határozatból minden további magyarázat nélkül is világos, érthető és helyes annak a tervpályázat kiadására vonatkozó része. A többi meglepően képtelen és naiv. Mi nem mondjuk azt, hogy a város fogadja el Csillag ajánlatát, vagy ne fogadja el; csupán annyit mondunk, hogy a város és ennek bizottsága is hozzon közérthető, nyíltan szintvalló határozatot. Mi az, hogy a szinkór új tulajdonosának megengedjük az építkezést; megengedjük, hogy 7—8 ezer kor. költséggel átépítse az arénát, de ugyanakkor ezt az építkezést lehetetlenné tesszük azzal, hogy az aréna jövőjéről semmiféle garanciát nem vállalunk. Egészen világos, hogy sem ez a most ajánló, sem semmiféle más Csillag tiszta művészi gerjedelméből nem fog ezeket beleépíteni a szinkóba, ha a város nem segíti hozzá, hogy ezt a pénzt valaha viszonylíthassa. Nem teheti ki magát annak, hogy ő most nagy áldozatokkal hozzon s esetleg már jövőre más helyiségben játszon a színhársulat.

Néhai Thassy Miklós életéből.

Kanizsai visszavonultságában kevesen ismerték már néhai Thassy Miklóst, Zalavármegye árvaszékének nyugalmazott elnökét olyannak, mint aki valamikor igen nagy legény volt a gálán, s aki, hogy látszik, nem mondunk, azt a szép pár százéves koránál, ami valaha mind az övé volt, oly szépen költötte el, hogy arról még beszélni is gyönyörűség. Csak nagyon kevesen tudták főleg kanizsai ismerősei közül, hogy az a szép, csendes öregur, ki naphosszat csak Széchenyi-terti lakásának ablakánál üldögélt, élményekben, eseményekben olyan dúzáló életet élt, amelynek néhány mozzanatát igazán érdemes följegyezni. Ami keveset én, aki alig egyszer-kétszer beszéltem vele, csak tudok róla, mind igen élénken megőriztem emlékezetemben és főleg a zalamegyei olvasó részére nagyon élvezetesen vélem annak közreadását.

Köze-köze lesz egy kis életrajz is. A néhány hete Nagykanizsán elhunyt Thassy Miklós 1842-ben született Zalavármegye. A gimnáziumot Győrben, a jogot pedig Pesten végezte, hol jog és államtudományi képesítést szerzett. Pestről hazakerülve alya zalavármegyei birtokán, mely akkor járási székhely volt, nyomban megvásárolta az önkormányzatot. Ez időben a közgazdasági és a jogszolgáltatás még nem volt különválasztva, így hát igen tagmódú kör állott az önkormányzat fiatalai-

ber rendelkezésre. Mint szolgabíró lépett fel az 1869-iki választáson képviselőjelöltnek Zalabaksán és nagy népszerűsége mellett szót, hogy oly országos nagy névvel sikerült megbuktatnia, mint aminő Királyi Pál volt.

— Ráment, igaz, harminc ezer pengőm, szokta volt mondani, de a kormányzat meg szívesen több is elfogyott, mégis megbuktak.

Függetlenségi pártvezérével, a nagy Tisza Kálmánnal együtt ő is bement a kormánypárti fúzióba, de abból néhányadmagával csakhamar kilépett az u. n. boulevard törvény miatt, mert a közúti kiépítéshez közlő ezek a közérdek megdöntött magánérdek támogatását látták.

— Ne menjetek ellenzébe, figyelmeztette őket Tisza, mert mind megbuktatnak benneteket a választáson. De a néhány elvű ember nem törődött a mandátummal, a becsületet meggyőződésből egyikük sem engedte. Tisza ezután csak rebelleknek nevezte Thassyt, állandó tarokkpartnerét, ami aztán örökké megmaradt tréfás melléknévnek. Tisza fenyegetése neki azonban nem igen ártott. Az 1872-iki házfelosztás után újból nagy többséggel megválasztották Zalabaksán követség, még pedig újból a nagy summa kormánypénzzel dolgozó Királyi Pál ellen. A malőr azonban másutt volt. Az ellen-tábor, a Deák-párt csellel élt ellenében és megbízó levélét K. J. földbirtokossal íratva alá, mint bizalmi férfiulval, holott ez erre egyáltalán nem birt meg hatalmazással. Az ellenpárt bizalmi férfiulval K. ak-

kori salomvári plébános volt, akit a választás befejezése előtt elfütiettek annak helyszíneről, s így irta alá jogtalanul a mandátumot K. J. A parlament mandátumigazoló bizottságának aztán első dolga volt Thassy Miklós mandátumát megsemmisíteni. K. J. földbirtokosnak, a hamistónak nevé báró Simonyi Lajos, akkori ország képviselő indítványára a megsemmisítési eljárás alatt megbélyegzés végett jegyzőkönyvileg megörökítették. A néhány hét múlva következő új választáson ismét okvetlenül Thassynek kellett volna győznie Királyi Pál ellen, de ennek hívei látva az ismétlődő veszélyt, olyan erőszakoskodást követtek el a választásnál, amit csak akkoriban lehetett megtenni. A Thassy-választók tömegét nem bocsátották az urnához, ellenben a Királyipártiak közül ugyanaz a szavazó annyiszor szavazhatott mindig más-más név alatt, ahányszor csak jölesett. Sírók Adorján ma is élő zalaházhágyi földbirtokos, Thassy barátja, huszonhétzer jelölt meg vörös krétával egy Királyi-párti parasztot a dolmányán, aminet újból és újból szavazni jött az urnához. Itt hát Királyi Pálnak kellett győznie.

A politikától ezután teljesen visszavonult Thassy Miklós és zalavármegyei birtokán gazdálkodott. Uri háza messze földön híres volt vándoréretetéről és ő mentette meg az emlékeztető zsidóüldözések alkalmával a háza menekült községi doktor életét. Sőt az üldözés előljárás végett Zalavármegye küldött dragonyosok kapitányát, ki szintén Thassyékén lakott

és ebből közben antiszemita-skodott, figyelmeztette, hogy a doktor szintén zsidó, midőn a kapitány nagy mentegődzések közben másra terelte a szót. Thassy Miklós 1884-ig Zalamegye közigazgatási bizottságának is tagja volt, majd 89-ben a zalamegyei járás főszolgabírájának választották meg. A millenárius évben, 1896. október 1-én választották meg Zalamegye árvaszéki elnökének, amely diszes tisztséget azonban csak nagyon rövid ideig, mindössze 1898. január 12-ig viselte, amikor nyugalmába vonult és Nagykanizsára költözött.

Nehéz megmondani, melyik Thassy Miklós tartalmas, eseménydús életének legjobb része. Az-e, amit Pesten töltött el mint képviselő, vagy pedig amit itthon, mint szolgabíró, amely hivataloskodásához oly izgalmas élmények emléke fűződtek, mint a minő volt többek között a két híres betyárnak, Oroslán Palinak és Savanyu Józsinak elfogatása. Bizonyos, hogy kevés embernek van olyan szép emléke, mint Thassy bácsinak volt az, hogy éveken át személyes jóbarátja és bizalmasa volt Tisza Kálmánnak és állandó tagja annak a tarokkpártnak, melyben kivül Tisza, Jókay Mór, Zimonyi Kálmán és Domahidy Imre képviselők vettek részt. Ez a nagy közjogi mult tarokkpártie majd minden nap együtt volt az akkori u. n. baloldali körben.

Közigazgatási emlékei körül legtöbb-szor említette a különben utóbb már nagyon arótlanná vált öreg az Oroslán Pali elfogatásának történetét, ami 1868-ban

Ilyen áldozatra még maga a szini bizottság se lenne képes.

A bizottság vagy rokonszenvezett ezzel a tervvel, vagy elfogadhatatlannak találta azt; esetleg azért, mert az élelő kérdésnek jobb megoldását is reméli. Ebben az esetben azonban tessék nyíltan megmondani, hogy erről a tervről nem lehet tárgyalni a az egész komplexumában elutasítandó. A bizottsági határozat mai formájában úgy fest, mint ha a bizottság az egész terv elutasításáért nem akarná a felelősséget magára vállalni s midőn egy részen beleegyező hajlandóságot mutat, egyetlen pont el nem fogadásával agyonüti az egészet.

Egészen világos, hogy a bizottságnak nem kell Csillag ajánlata, melynél azonban megfélemlítést mi ezidő szerint, — félélvvel az új szezon kezdete előtt — nem ismerünk. Talán a bizottság rendelkezik valamelyes elfogadható ötlettel? Hát miért nem szól? Csodálatos, hogy a városnak hány különböző bizottsága van arra a célra, hogy a jelentkező arénaterveket eltemesse és nincs egyetlen bizottsága sem, mely végre hajlandó lenne magával a kérdés lényegével foglalkozni: hogy jövőre és még további néhány éven át hol adjunk helyet a színeseknek. A Szarvas-beli szinkór kitűnő tervét az egész városban csupán az építési bizottság találta elfogadhatatlannak. A Kőlcsey utcai tervet, mely amazi meg sem közelíti, a szinibizottság nem javasolja. A Csillag-féle ajánlat valóban nem valami fényes; nem főnyeremény, de az adott, megszokott viszonyok szempontjából bírálandó el. Nem is azért a disztelen magtárért fáj a mi fejünk; hanem kérjük, ha agyonüti, ne részletekben vágják agyon a tervet, hanem egyszerre. Lássuk tisztán, hogy ismét megoldás nélkül állunk és akkor talán fog fölmerülni egy harmadik, talán beválható ötlet, hacsak ezeket meg a város erdei, vagy pénzügyi bizottsága részről nem fenyegeti veszedelem.

Ugyan tessék még egyszer azzal a kérdéssel is foglalkozni: hogy legyen s ne következtessen csak azzal: hogyan ne legyen. Mert nekünk jelenésünk volt az éjjelet. Ámunkban belátnak a jövőbe és azt látnak, hogy jövőre, két, három és öt év múlva is a színesek még mindig a Kőlcsey-utcai arénában játszanak, melyet azonban Csillag nem építtet át, mert a város nem fogadta el az ajánlatát, hanem csupán alátámasztotta a szinkór oldalát és a tetejét beföldöztatta a lyukakat. Az

álmok nem hazudnak s mi igazán tartunk tőle, hogy a várost Csillag Jenő e legjobbjára fogja bényászeríteni a végső szükség és az, hogy nincs egyetlen hivatalos szerve sem, mely az arénakérdés megoldásával végre igazán és jó szándékkal foglalkozna.

József főherceg zalamegyei vállalkozása.

Aranymosás Alsólendva mellett.

— Saját tudósítónktól. —

Még meg sem kezdődött az a nagyszabású bányászati művelet az Alsólendva melletti Muraszerdahely határában, mikor egyre-másra bukkant fel a fővárosi, meg a vidéki lapokban is egy-egy rövidebb-hosszabb közlemény arról, hogy a murai aranymosásra angolok kértek és kaptak szabadalmat és Albion élelmes fia legközelebb kolosszális gépekkel és az angol munkások egész légijával érkeznek Muraszerdahelyre, hogy ott a nagy üzemi aranymosást megkezdjék. Más lapok viszont egy hollandi, még mások pedig egy direkt amerikai konzorciumról álmodoztak s kissé merész fantáziával, olyasmit képzeltek a Mura kanyargós partjára, amely csodája lesz a technikai vívmányokban nem szűkölködő XX. századnak.

Egy ilyen vaskos tévedésen alapuló, színes fantáziával megírt cikket — mutatól — leközdöttünk f. hó 4-iki számunkban.

Abban igaza van az említett cikk írójának is, meg a többi, angolokról, amerikaiakról és hollandusokról álmodozó lapoknak, hogy a nagyüzemi aranymosásra engedélyt kért és kapott egy pénzcsoport, amelynek tagjai azonban sem nem angolok, sem nem amerikaiak, sem nem hollandok, hanem — szintiszta, jó magyar emberek. Ugy történt ugyanis a dolog, hogy m. Town Sisson ciondykei aranymosó és egy csomó más külföldi aranykutató eredménytelen kísérletezése után, mintegy hat évvel ezelőtt ifj. Sporzon Pál, a magyarvári gazd. akadémia professzora kapott engedélyt az aranykutatóra és beható tanulmányozás után pozitív eredményre jutván, az előbbi vizsgálatok eredményeivel szemben minden kétséget kizárólag megállapította, hogy a nagyüzemi aranymosás a Murán, amelynek alja, főnyelve telis tele van finom aranyipikkelyekkel, kitűnően kiférné ma-

gát, ha a használatban levő aranymosógépet valaki tökéletesítendő.

Csakhamar megtlett ez is. Holicska Imre temesvári mérnök (ki től h ngzásu neve dacára magyar ember), ismert szaktekintély az aranykutatók terén, feltalált egy olyan készüléket, amelynek segítségével 75—80 rész arany takarítható meg és csak 20, legföljebb 25 rész vesz el a mederbe visszakerülő anyagban. Holicskát csakhamar együtt találhattuk Sporzon professzorral, aki most már azon fáradozik, hogy a nagyüzemi aranymosás munkálatainak finanszírozására, illetőleg a szükséges gépek beszerzésére és felállítására pénzembereket találjon. És Sporzonnak ez is sikerült. Ez év elején már együtt volt a konzorcium, amely három emberből áll. Ezekből: József főherceg, Széjbély Gyula udv. tanácsos, zalai nagybirtokos és Rendes Szidor, a budapesti Palace nagyszálló tulajdonosa.

Ök tehát azok az angolok, amerikaiak vagy hollandusok, akiket a fővárosi és vidéki lapok némelyike oly nagy előszerelel emleget!

A konzorcium megalakulása után a többi már könnyen ment, úgy, hogy rövidesen már meg is érkeztek a gépek Muraszerdahelyre. Ezeknek legfontosabbika a kotrógép, amely olyan, mint egy dunai mederkotró, vagy amilyent a folyamok szabályozására szoktak alkalmazni. Ez a gép emeli felszínre a meder fővénét, ez tisztítja meg a kiemelt érciaralmat kavicsoktól, homoktól s más idegen anyagtól, nagyjában úgy, hogy mire a megtisztult anyag a halinával bélelt vályuszerű u. n. mosószaltra kerül, már nagyon kevés dolga van a vályu végénél foglalatosskódó embernek. A lefelé álló vályu halináról rojtjaiban a rajta keresztülfolytatott hig anyag aranysejcskéi fajsúlyuknál fogva fennakadnak s mindaddig ott is maradnak, míg a halina ilyen apró aranysejcskéikkel meg nem telik. Az így ki-mosott arany értéke grammonként kb. 3 koronát képviseli.

Mint említettem: Sporzonnal az aranymosásra a kormánytól kizárólagos engedély van. Ennek dacára nem bántja azokat a muramenti parasztokat, akik primitív eszközeikkel már beláthatatlan idők óta mossák a Mura aranyát. Mert még mindig sokan vannak, akik ebből élnek.

A Muraszerdahelytől mintegy 3 kilométernyire folyó munkálatakat, melyek a télen át természetesen szünetelni fognak, Sporzon, Holicska mérnök és egy asszisztens személyesen vezetik. S hogy milyen eredménnyel járnak a munkálatok? Erre talán legjobb bizonyíték a munkálat egyik vezetőjének a telep megtekintésekor előttem tett nyilatkozata, aki azt mondta, hogy a Mura fővénében sokkal nagyobb aranytartalomra akadtak, mint előre hitték.

Osaszly M. Viktor.

Milliók adóeltitkolás.

A panamista villamos-társaság.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, okt. 7.

Budapesten a múlt hó végén a központi adófelügyelőséghez feljelentés érkezett arról, hogy egy budapesti villamos felszerelési társaság másfélmillió koronát meghaladó jövedelmét eltitkolja. Az adófelügyelőség nagy lirokban és még nagyobb érdeklődéssel nyomon követte az ügyben, még pedig eredménnyel. A vizsgálat ugyan nem talált másfélmillió eltitkolást, de nyolcszáz ezer koronásat annál inkább. A felfedezés a társaság igazgatóságában a leginkább benyomást keltette és az igazgatóság a társaság vezetésére hárít minden felelősséget. A társaság ügyvezető igazgatójának állása erősen megrendült a nagy panama következtében.

Lukács a királynál.

Három fontos javaslat előterjesztése.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Bécs, október 7.

Lukács László pénzügyminiszter ma reggel Bécsbe érkezett és a délelőtti folyamán öfaiségénél külön kihallgatáson volt. Lukács az 1912. évi állami költségvetésre kérte a király előzetes szankcióját és három, ezzel összefüggő törvényjavaslat tervezetét terjesztette a király elé. Ezek: 1. az állami tisztviselők fizetésemlése, 2. a magyar államvasutaknál új beruházások eszközése és 3. a huskérés.

A kihallgatás után Lukács László folytatta tanácskozásait az osztrák miniszterekkel, akikkel az argentinai husbehazatalról érkezett, amelyet a magyar kormány a törvényhozás útján akar mielőbb elintézni.

A háború.

Kardcsapás nélkül elfoglalták Tripoliszt.

— Táviratok. —

Tripolisz már az olaszok birtokában van, de maga az olasz hadvezetőség sem hiszi, hogy ezzel vége lenne a háborúnak. Törökország egyre megismélti kijelentéseit, hogy az utolsó csepp véig védi az afrikai gyarmatot; hogy ezt miképpen fogja csinálni, ezt alig lehet elképzelni, de az kétségtelen, hogy a tripoliszi háborúnak még sokára lesz vége.

Mai távirataink:

Róma, október 6.

A tripoliszi győzelem Rómában leirhatatlan hatást keltett. A közönség lelkes tüntetéseket rendezett a színházakban s az utcákon, élve a hadsereget, a királyi családot s az abruzzói herceget. A katonai körökben nem remélik, hogy Tripolisz megszállásával vége lenne a háborúnak és igen komolyan veszik Törökország ama kijelentését, hogy Tripoliszt utolsó csepp véig harcol; hasonlóképpen fenyegető jelenség az, hogy az arabok is megmozdultak Törökország mellett.

A harcierről újabban azt jelentik, hogy a tripoliszi erődök semmi ellentállást sem fejtettek ki és így az olasz hajóhad kardcsapás nélkül hódította meg Tripoliszt. A tripoliszi előkelőségek házaikra nyomban kitűzték a fehér lobogót.

Konstantinápoly, okt. 7.

Ide érkezett jelentések szerint a tripoliszi ütegek bombázásánál a törökök 12 katonát veszítettek és másik 23 katoná megsebesült; több török hajó megromlólt. Állítólag az olasz hajók az éjjel bombázták Suez kikötőt.

Róma, október 7.

Ma ismét nagyobb csapa: kalonáság elutazott a tripoliszi harcierrre.

Konstantinápoly, okt. 7.

Az olaszok üldözése az egész vonalon megkezdődött. Szalonikiben a hatóság az összes üzleteket bezárta és a kórházból eltávolította az olasz orvosokat és betegeteket.

A török kormány hivatalos lapja ma közli azt a határozatot, mellyel elrendelik az olaszok kiutasítását és vagyonaik elkobzását. A határozat megismélti, hogy Törökország kész utolsó csepp véig megvédeni szuverén jogait.

Szaloniki, okt. 7.

Szalonikiben az a hír terjedt el, hogy rövidesen Ausztria-Magyarország hadihajói fognak ide érkezni. Bár a hír valószínűtlennek látszik, a külföldi táviratokra vonatkozólag mégis elrendelték a cenzurát.

esett meg. A mindössze 18 éves, de felülmúlhatatlan elveműlt gonosztevő bűne az volt, hogy a soproni megyei Németlővön néhány társával kirabolta és közvetlen közelből pistolytal lelőtt egy halálra remült szalócsót és annak feleségét. A betyár a nagy utat Zalalövőig o y gyorsan tette meg a büntény elkövetése után, hogy Thassy nélkül okvetlen szabadon bocsátják, annyira sikerült a hatóság többi személyeivel elhárítania bűnösségének lehetetlenségét. Midőn mégis kétségelenné lett bűne és csupán fiatal korára való tekintettel nem kötötték fel, hanem 20 évi fegyházra ítélték, az ítélet kihirdetésekor így kiabált fel a fiatal gonosztevő Thassy Miklósa célzva:

— „Csak az a tejjelészajú szolgabíró kerüljön a kezembe valaha, majd elbánok én vele”.

Tizenkilenc és fél év múlva Oroszlán Pali két régi híres haramiával, még az öreg Róza Sándornak egykori cimboráival, Szántóval és Renkóval megsebesít a fegyházból és a három jeles férfi 1887-ben Zalamegyében még egyszer, habár csak rövid időre is, felidézte a briganti korszakot. Három-négyhónapi hajzsa után, melyet ismét Thassy, a közben alaposan megbajuszosodott a megszakkállsodott és képviselősegyesített zalaegerszegi löszolgabíróig aranzsított, Szántót és Renkót a Bakonyban agyonlőtték üldözni, Oroszlánt pedig elfoglalt és életfogytiglani fegyházra ítélték. Ez időtáji, 1885-ben husvét napján foglatta el a másik híres zalamegyei haramiát, Savanyu József is a Tapolca melletti vendéki kápolnánál. Savanyu József, minden kanizsai ember tudja, az

itteni törvényszék ítélte halálra és Sándor mellett a mai vásártérn kötötték fel, ahova a Soproni utcán át nagy diadalmenekben nyílt szekéren szállították.

Néhaj Thassy Miklós igaz puritánsága is érdemel néhány szót, amit szintén egy őnmaga által elbeszélt esetéből vélek megállapíthatni. A politikától visszavonult Thassyt az 1879. év végén a megyei törvényhatóság, azóta rég megszűnt jogkörében az Eszterházy-féle hercegi erdők zárgondnokává választotta. Ezen állásban több évig ellenőrizte a melléje kirendelt néhai Riedl Alajos szakértő erdőmesterrel együtt L. hercegi bérlo gazdálkodását. — Egy ízben a milliómos bérlok százezer forintnyi összeget ajánlottak fel neki az esetre, ha szemet huny egy kis manipulációjukra, amit ők a herceg kárára követnek el. Thassy rögtön az alispánt hívatta, kivél jegyzőkönyvet vettetett fel a vesztegetési kísérletéről, a száz darab ezrest azonban nem foglaltatta le, hanem még az alispán érkezése előtt visszaadta a megremült bérloéknak. Pedig akkor már elkelt volna az a kis aprópénz a sok képviselőválasztástól és a költséges pesti évekől pénz dolgában alaposan kiszívattyozott Thassyportán.

Talán csak emiatt nem temették a minap az igazán feljegyzésre méltóan szép életet élt Öregurat díszsír helyre a Kerepesi temetőben és tán csak ezek miatt, mert ilyen volt, nem tartottak koporsója felett hatalmas gyászbeszédet, melyek a nemzet „nagy liát” sirattak volna halálában.

Öörtier István.

Konstantinápoly, okt. 7.

Ide érkezett jelentés szerint a Vörös tengeren olasz hadihajók török cirkálókkal találkoztak, melyekre tüzelni kezdtek. Egy török naszád elsüllyedt és husz matróz a vízbe fullt. Több török katonát az olasz hajók mentettek meg.

Krakkó, okt. 7.

Egy lengyel lap felhívta a lengyel ifjúságot, hogy alakítsanak idegen légiót és siessenek Törökország segítségére. A lapot e felhívás miatt elkövetették.

Egy híres szélhámos eltarthatatlansága

A csaló katonatiszt-özvegy.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 7.

A budapesti rendőrség néhány hete világszerte körözlette Kosztornyai Béláné szül. Domány Gizellát, egy katonatiszt özvegyét, aki nagy szélhámosságokat követett el a magyar fővárosban s innen külföldre szökött. A nagystílű szélhámos asszony véletlenül a budapesti rendőrség kezére került. Egy előkelő pesti szállóban ismert rá egy régi ismerőse, kinek figyelmeztetésére a rendőrség letartóztatta és átadta a kir. ügyésznek.

HIREK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 7.

Lényegtelen hőváltozás várható, Magyarország nyugati részén elvélve csövel. Déli hőmérséklet 20.2 C.

— A király budapesti utja. Bécsi tudósítónk jelenti: A N. Fr. Pr. mai esti lapjában azt írja, hogy a király októberben már nem megy Budapestre és erre nézve nem is történt eddig semmiféle előkészület, ellenben lehetséges, hogy a király november havában fog hosszabb ideig Budapesten tartózkodni. Beavatott körökben kizártak tartják, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben a bécsi udvarnál idegen fejedelmi személyiségek látogatását fogadják. A király okt. 21-én részt vesz Károly Ferenc József főherceg esküvőjén.

— A tanfelügyelők érkekezlete. A kir. tanfelügyelők két nap óta Budapesten érkekezletet tartanak, melyen igen fontos ügyeket tárgyalnak. Az érkekezleten Zalavármegyeből jelen van dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő.

— Tanácsülés. Nagykanizsa város tanácsának tegnap délelőtt tartott tanácsülésében semmi közérdekű fontosságú dologban nem határozta, legfeljebb a város egyes erdőszerkezeti írására az árverés kiírásával. E szerint az árverés f. hó 14-én, jövő szombaton délután 3 órakor lesz a felsőerdő bekészítési részén, ahol ez erdőnek 5 hold és 43 ö.-öl, 7 hold és 14 négyzetöl és 6 hold 4 négyzetöl területi részleteinek az 1912—14. évekre szóló írási jogot fogják nyilvánosan árverezni. Egy már hasonló árverési terminust is kitűzött a tegnapi tanácsülés. Ez az árverés f. hó 16-án délután 3 órakor lesz az alsó és telekui csemetékterekben Vojkovic erdőerő erdészakása mellett, ahol a csemetékterekben természetű fűzfavesszőket fogják a legelőbbet ígérőnek eladni.

— A Dunántúli parcellázó és finanszírozó bank Rt. részvényei iránt, mint halljuk, a közönség részéről igen élénk érdeklődés mutatkozik. Ez az érdeklődés annál jogosultabb, mert az új bank alapítójának a Néptakarékpénztárral létesített szerződés viszonya igen kedvező az új bankra nézve. Másrészt pedig az összes alapítók oly jelentékeny összegű részvényt jegyeztek, hogy az illetők egyéni rátermettségén kívül ez a nagy anyagi érdekelttség is garanciája annak, hogy a bank prosperitása iránt a legnagyobb bizalommal vannak és a bank egészséges fejlődése érdekében erélyes agilitással s egyszersmind a szükséges óvatossággal fognak munkálkodni. Az érdeklődő közönség tájékoztatására újlág megemlítjük, hogy az új bank részvényei csak f. hó 12-ig jegyezhetők. A jegyzés alkalmával minden drb 100 K-ás részvényre 32 K. fizetendő le a Néptakarékpénztárban, vagy bármely alapító kezéhez.

— Hétfőn országos vásár lesz. Holnapután, hétfőn ismét országos vásár lesz Nagykanizsán, az u. n. Teréziavásár. Ez a vásár, mint nagykanizsai káposztavásár nevezetes, de ezúttal e jellegű egyéb sokkal nagyobb nevezetessége van: az, hogy pont egy éve ez az első országos vásár Nagykanizsán, melyen márhákat is lehet felhajtani. A múlt esztendői Teréziavásár volt ugyanis az első nagyvásár, amelyet a ragadós száj- és körömfájás miatt elrendelt marhavásári tilalom korlátozott. Így hát érthető az a nagy várakozás, mely a holnaputáni országos vásárhoz fűződik minden nagykanizsai kereskedő és iparos részéről. — Az állatvásár nélkül egy év óta tartott kanizsai országos vásárok forgalma ugyanis annyira a minimumra csökkent, hogy azok alig értek fel egy-egy valamire való korábbi hétfővel. Most pedig már a marhát nevelő vidék lakosságának minden egyes tagja tudja, hogy a marhavásári tilalom hetekkel ezelőtt megszűnt Nagykanizsán és így a holnaputáni vásár igen nagy forgalomban reménykedők aligha fognak csalatkozni.

— Gyászrvat. Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Topolics Lajos 28 éves postatiszt, Tóth György 13 hónapos, Miháliecz Mihályné szül. Molnár Mária (Kerecseny) 38 éves napzsmosó, Popp János 53 éves vasúti raktárnok, özv. Weisz Sámuelné szül. Dannenberg Sarolta 79 éves magánzónő, özv. Greis Józsefné szül. Maier Anna 76 éves szülész, Lovró Mária 20 napos, Kódbaum József 7 hónapos, özv. König Józsefné szül. Jakabfi Juliánna 53 éves földműves és Orbán József 24 éves tehénerő tisztító.

— A tánciskolából. Mayersberg Frida tánciskolájában vasárnap este 8 órakor az ifjúság és a felnőttek részére közös táncgyakorlat lesz.

— Áthelyezett százados. Maróthy Géza körmendi honvédszázados a 20-ik honvédszered körmendi zászlóaljától Nagykanizsára helyezett át.

— Az egyházamos munkaidő kudarca. Ma már az ország minden nagyobb városának a székházán egyházamos, megszakítás nélkül dolgoznak a tisztviselők. Nálunk, Nagykanizsán eddig bevált ez az újítás, de vannak városok, melyekben a munkaidő egyházamosága oda vezetett, hogy a restanciák még jobban megnövekedtek. Így Aradon is arra a tapasztalatra jöttek, hogy ez a beosztás akadályára van az adminisztrációnak, ezért a tanács azzal a javaslattal lép a képviselőtestület elé, hogy a városnázán lépjenek vissza a régi rendet és a hivatalok ezután délután is dolgozzanak.

— Bihari Ákos mai klasszikus estéje.

Nagykanizsa város intelligens közönsége megmutatja, hogy tud emlékezni és megbecsüli azokat, kiknek szellemi élvezetek megfizethetetlen értékeiért adósa. — Bihari Ákos nagykanizsai sziniszagatósa soká nyomokat hagy Nagykanizsa kulturális életében és ennek a jelentőségnek ad a művészt megillető kifejezést az a nagy érdeklődés, mely Bihari ma esti szavalestéjét megelőzte. — A klasszikus estély jegyelővétele igazán szépen folyt és bizonyos, hogy mindenki ott lesz ma este a Polgári Egylet nagytermében, akinek Bihariék valaha csak egyetlen élvezetes estét szereztek a Kőlcsey-utcai arénában, hol azóta se voltak olyan színlelőadások.

A klasszikus estély dus műsora a következő:

1. Részlet az „Iliás”-ból XXII. ének Hector halála. Irta: Homeros. Fordította Kemenes (Kempff) József.
2. Szemelvények a magyar költészet remekeiből (XVI., XVII., XVIII. század.)
3. Petőfi és a szülői ház.
4. Huszár a teknőben. Irta: Mikszáth Kálmán.
5. Versek. (Babits Mihály, Emőd Tamás, Duika Ákor, Juhász Gyula).
6. Magyarok lenni... Irta: Sajó Sándor.

— A tizenhétéves kanizsai anyakönyv.

Az egyházközségi törvények életbe lépésének tizenhetedik évfordulója volt október elsőjén, és ez alkalomból nem érdektelen azon adatok közlése, melyek ez idő alatt az állami anyakönyvbe bejegyeztek. — Az itt következő adatok Nagykanizsa r. l. város áll. anyakönyvre vonatkoznak, melynek 17. évi statisztikáját mutatják. — A 17 év alatt Nagykanizsán született összesen 12.988 gyermek, kik közül törvényes 5390 fű 5191 leány. Házasságon kívüli 1078 fű és 960 leány. Halva született 204 fű és 156 leány. A halotti anyakönyvbe 10.757 halálozási eset lett bejegyezve, kik közül 5568 a férfi és 5189 a nőnemhez tartozott. — Házasságot kötött 3410 pár; vegyes házasság 272 esetben kötött. A város lakosságának természetes szaporodása e 17 év alatt 2231 lélek volt.

— A Vasárnapi Újság október 8-iki az. a hét legnagyobb eseményéről, a tripolisi háborúról s annak színhelyéről közöl nagymennyiségű szög és érdekes képet. — A Vasárnapi Újság melyek tapasztalatok alapuló cikkeivel. A többi képek tárgyai: jókai ereketárgyai, melyeket az állam megvásárolt, képek a Nemzeti Színház ujdonságáról, képek a budapesti közönség kedvenc nyaralóhelyéről, Kinnach László művészi hagyatékából, a Liberté francia hadihajó katasztrófájáról, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kafka Margit regénye, Czibell Minka és Kárpáti Aurél versei, Szebeney József nevelője, Atherton angol regénye. Egyéb közlemények: ismeretős Górcsai táborunk most magyarul megjelent könyvéről, tárcákik a hírtől s a rendes hűtő rovatok: irólatom és művelés, sakkjáték, stb.

— A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedrőve 5 korona, a „Világkínika”-val együtt 6 korona. Megrendelhető a Vasárnapi Újság kiadó hivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félőve két korona 40 fillér.

— Egy gelsei Gutmann-birtok parcellázása. Egy konzórium, melynek élén a Horvát-féle leszámtólóbank eszéki fiókja áll. megvásárolta gelsei Gutman báró káncsei erdőbirtokát 500 ezer koronáért. Az új tulajdonosok az erdőt kitermelik és azután parcellázzák.

— Az új katonai raktár átadása. Nemrégiben készült el a Sugár-úton lévő közös laktanyában a városnak mintegy 3000 korona költségén egy új katonai raktár. A megye alispánja ma közölte a városi tanácsal, hogy az új raktárnak a katonaság használatába leendő átadása végett f. hó 28-án délelőtt 9 óráját tűzi ki a helyszínre. E célból helyi vegyes bizottságot delegált az alispán, — melynek tagjait kijelölte Arvay Lajos alispán elnöklésével Zalamégye törvényhatósági bizottságának képviselőtében — Tripammer Gyulát, Nagykanizsa város képviselőtében Vécsey Zsigmond polgármestert, a tisztügyeért, a városi orvost, a mérnököt, valamint egy, a városi alispán kijelölendő építész és a zalaezereségi államépítészeti hivatalnak egy kiküldötjét.

— Esküvők. Az elmúlt héten házasságot kötöttek Nagykanizsán: Mayer Károly cipész Garzó Rozáliával és Kohn Mór kerekedő (Blagodorovce) Salzberger Gizellával (Zágrábban).

— Dr. Cantani tanár, a cukorbetegség világhírű kutatója, a következőket állapította meg: A természetes Ferescei József-keserűvíz éhgyomorra használva, nemcsak mint könnyű hashajtószert nyilvánítja hatását, hanem lassankint megjavítja a gyomorműködést és e mellett teljesen pótolja a Karlsbadi vizet. Kapható gyógyszerárakban és főszerkeskedésekben. A széküldési-igazgatóság Budapestén.

— A Polgári Egylet köréből.

A Polgári Egylet választmánya tisztelettel értesíti az egylet tagjait, hogy az új billárd-asztalok megérkeztek és a mai naptól kezdve a tagok rendelkezésére állanak.

— Az Uránus mozi újból megnyílik.

A minap írtunk arról a betörésről, melynek áldozatja Holczer Jakab, sugáru Uránus mozi tulajdonosa, kinek egész mozi felszerelést ellopták. A betörőnek máig sem jutott nyomára a rendőrkapitányság, mely most az ismeretlen betörők ellen országos körözvényt bocsátott ki és azt ötven magyar város rendőrkapitányságának széküldte. Egyébként Holczer már beszerzett egy teljesen új mozi-felszerelést és nagy népszerűségnek örvendő mozilőadásait már ma este újból megkezdte.

— A letenyei fátyolos hölgy. A fővárosi lapok csak most foglalkoznak azzal a merénylettel, melyet Farkas László dr. letenyei aljárásbíró ellen egy szombathelyi leány megkísérelt. A lapokban kivétel nélkül a letenyei járásbíró szerepel, holott járásbíró csak egy van Letenyén, Csicséri Orosz Béla, a letenyei járásbírószék közliszletében álló vezetője. A lapok téves megjelölésével szemben hangsúlyozni kell, hogy a skandalumban az aljárásbíró szerepelt a áltól maga a járásbíró teljesen távol áll.

— Az „Ingyenes Népkönyvtár” vezetősége tudatja a város olvasni szerető közönségével, hogy a kezelés alatt álló, a „Múzeumok Országos Tanácsa” által adományozott „Ingyenes Népkönyvtár”, amely a központi áll. el. iskolában van elhelyezve, megnyílt s minden vasárnap délután 2 órától 4 óráig rendelkezésére áll. A könyvtárból minden felnőtt egyén ingyen kap könyvet; egyedüli kivánság, hogy tisztán, hibátlanul adja vissza. A könyvet legfeljebb két hétig tarthatja magánál. A könyvtár a város és a pénztézetek nagylelkű adományából ismét 100 kötetet, ugyazintén állami adományból is 100 kötetet gyarapodott. Mint új dolgot, a külföld mintájára, behozta a könyvtár vezetősége, hogy egy levelező lapon való kívánságra, a házhoz szállítja a könyvet minden szombaton, de a szállítást 10 fillér fizetendő.

— A vas-zalai vasut. Megírjuk, hogy a kormány jóváhagyta Vasvármegye törvényhatóságának azon határozatát, melylyel az alsóerdő-muraszombat-radersburgi vasutnak vasvármegyei szakaszaira kilométerenkint 6000 koronára felemelhető 4000 koronát szavazott meg. Miután a törvény szerint helyi érdekű vasutak csak akkor épülhetnek, ha az érdekeltég, az építési tőke, — mely kilométerenkint 9000 koronára tervezett — 35 százalékat törzsrészvényekben biztosítja, egyedül a kormány segítése és az érdekeltég hozzájárulásától függ a vasut kiépítése. A körmend-muraszombati vasut részvény-társaság, mint engedélyes, a vasut vonalát nagy költséggel nyomjelezte, a közigazgatási bejárás megtörtöltte és most a a vidék jegyzése van hátra. Muraszombatban remélik, hogy a vasutügyi bizottság elnöke, gróf Bathányi Zsigmond most már meg fogja találni az utakat és módokat, hogy a vidék ezen régi legfontosabb közgazdasági érdeke kielégíttessék. Tudunkkal eddig a vasutnak csak a Vasvármegye területére eső szakaszaira vannak jelentékenyebb jegyzések, ellenben Zalavármegye érdekeltége és törvényhatósága részéről ezen hiányzó érdeklődés volna hathatósan felkölendő, annyival is inkább, miután Radersburg város vasutügyi bizottsága is melegen támogatja a közös érdekeket.

— Az angol királynő bon-motja. Pár hónapja, hogy impozáns díszlet hor-názta meg Anglia királyát és királynőjét. Hogy osztatlanul nyilvánult meg a nép sze-rete: Georges király és Mary királynő iránt, mutatja az a sok-sok kedves ajándék, ame-lyet a birodalom minden részéből küldöttek a hű alattvalók. Így az angliai Jes porcellán-póder-gyár munkásleányai egy óriási mü-vészeti készítmény dobozban a királynő kedves Yes powderéből küldöttek. A királynő udvarhölgye, Lady Warwick kíséretében meg-megye az ajándékokat, meglátta a hatal-mas Yes powderdobozt, elmosolyodott és így szólt:

— Istenem, ez a sok Yes powder bi-rodalom összes csunya nőit széppé tudná varázsolni!

A kísérlet napokig mulatott a királynő eme kedves bon-motján.

— Távbeszélő központ Pácán. A kereskedelemügyi miniszter által Pácsa községben engedélyezett új törvényhatósági távbeszélő központ koraított nappali szolgálattal folyó hó 3-án megnyílt.

— Minden izében hazai gyártmány a Réthy Béla gyógyszerész eredeti peme-tett-cukorkája, a köhögés és rekedtség hirtelen felszárja. A csinos két papir-dobozok, melyeken mindenkor rajta van a készítő aláírása, szintén hazai gyár-tmány. — Számos hamisítvány lévén, a Réthy névre különösen kéreik ügyelni.

— Veszedelmes alperes. Ez volt a címe március hóban egy hírnöknek, mely-ben elmondtuk, hogy Bajer Erze Bajza-utcai lőősszony följelentést adott be Schläger József ács ellen, ki állítólag be akart törni hozzá és ablaka alatt három-szor elűtötte egy pisztolyt. Ezt a pert a minap tárgyalta a járásbíró és Schlager József fölmentette; a per költségeit Bajer Erzei tartozik megfizetni.

— Szilvágyi és Diskant miskolci gép-gyáros cég kiűnő könyvszerkezeti és víznyomásmű borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozó és zúzó-gépére felhívjuk olvasónk figyelmét. Ki-emelendő különösen a cég által feltalált és készített „Rákóczy, Kincsem és Hegy-alja” borsajtók, nemkülönben a nagy-üzemi préseléshez készített Rákóczy ket-tős kosaru sajtók, melyek a régi-világ fából készített prés-zselatánál egyesítve van a modern technika vívmányaival. — A sajtók felső része acél, alsó része faszér-kezet. Ennélfogva a must sehol sem érint-kezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must szímet, ízét, zamatait nem be-folyásolja. A törkölyt sem kell összevaga-dalni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, az 1906. évi nagyváradai és az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállítá-son a cég borsajti első díjjal, arany érme-lemmel lettek kiutaltva. A cég ízletes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— GYERMEKLOGIKA. Egy kanizsai kereskedőnek van egy kis fia, Plátka, aki — a pupája előadása szerint — zsenidíjs gyermek. Minap kéri az édesanyját:

— Mama, kérlak, vegyél nekem egy dobot.

— No igen, — válaszol az anyja, — hogy egész nap ne legyen töled nyugtalm.

— Oh, édes mamuska — védekezik a fia — hiszen csak akkor fogok dobolni, a mikor te alszol...

— Minden gyógyszerésznek és dro-gistának érdeke, hogy reklámanyagok széleskörű elterjesztésével növelje cikkeinek forgalmát. A „Lyoform” fertőtlenítő-szer elismert, kiűnő szer, mégis dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyárakos, Újpest 10.b. ingyen és bérmentve küldenek reklám-anyagot, (csomagoló-papírt, plakátot, broszurát, számló cedulát stb.) azoknak, akik „Lyoform” elárúsításával foglalkoznak. Kérjen egy reklám ládát.

— Lakások, elképzelhetők a vén ház-ban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztít-suk azt ki alaposan Löcherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, — amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszárad-nak és többé ki nem kelnek. Nem pisz-ki, foltoz, szagot nem hagy, a legkénye-sebb bútor is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főraktár Zala-és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógy-szeriára Nagykanizsa.

— Táncgyakorlat. A Legény-egylet holnap, vasárnap este a Polgári Egylet nagytérében táncgyakorlatot tart, kezdete fél 9 óra-kor. Belépő-díj személyjegye 50 fill.

— Megszűntek a zalamegyei ko-leraintézkedések. A sormási nagy riadalmat kellett koleraeset a mai nappal teljesen elvesztette nagy félelmetességét. Leteli ugyanis az öt nap a kolerajárvól ki-gyógyult Szabó János sormási lávrida-munkás és házának fertőtlenítése óta, s minthogy ez idő alatt semmi gyanús kö-rülmény nem mutatkozott, amiből a ve-szély feltámadására vagy annak terjedé-sére lehetett volna következtetni, a fertő-tenítés után még öt napon át fentartott óvintézkedéseket a mai nappal mind be-szűntették. Vagyis Sormáson megszűntek a község vesztégyárjai, bevonták a falut óráz csendőőket, az elüljáróság is be-szűntette minden alkonyati ellenőrző kör-utját a falu házaiban. Nagykanizsán szin-tén bevonták a városzéli fegyveres pol-gári őrségeket s így megszűnt a faluról behozott élelmiszerek eredetének kutatása, vagyis a mai naptól fogva Sormásról is is lehet újból élelmiszereket a városba szit-títani. A kanizsai járás főszolgabírája á-irában értesítette a vezély teljes elmul-táról a környékbeli községeket, valamint a postát és a vasutat is, melyek a mai naptól fogva szintén kötelesek a forgal-mal korlátozó óvintézkedéseket beszőn-letni. Mindörse Szabó Jánosnak kell még további öt napon át házáat őriznie, amire polgári őrség ügyel, mert reá vonatkozólag tíz napi observációt rendeltek el.

— Minden háziasszonynak fontos. Jó erős zamatos kávét csak úgy készíthetünk, ha jó pörkölt kávét használunk. A tüz-lyen pörkölt kávé azonban többnyire elég, kor-mossá válik és így a kávénak ízét, zamatait rontja. A lakás, konyha megtelik füsttel, gözzel, de ezt mind elkerülhetjük, ha a Schwarz és Tauber cég villamos üzemi kávépörkölőjéből, kikerült „Kardinal” pör-költ kávét vásárolunk. 5646

Gabona-üzlet.

Távirat.

Budapest, okt. 7.

Készaru-üzlet:

Ötlet magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza október	12.14
1912. április	12.28
Rozs október	10.31
1912. április	10.74
Zab október	9.49
1912. április	9.78
Tengeri 1912. máj.	8.63

SALVATOR kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvény-nél, cukorbetegség-nél, vörheny-nél, emésztési és légzőszervi szervek hurutjainál kiűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható gyógyszerkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Jelenet a Sugár-uti kaszárnyából.

Kapitány ur Vavranek beszéde a most bevonult regrutákhoz.

Regruták! Nektek, akik még csak pár nap óta tartoztok a haza javát fenntartó had-sereg kötelékébe, halvány sejtelmek sem lehet, hogy micsoda büszke és dicsőséges pálya az, amelynek küszöbét ott a hár-mas kapunál átléptétek. Te görbe nyaku ott a második sorban nem mozog, ha én beszélek, mert mindjárt a fához kötétek.

Röviden, pár szóval elmondom nektek, hogy mit jelent az: katonának lenni, — hogy mi az a katona és hogy milyen le-gyen a katona.

Tekintsétek a dolgot úgy, mintha vala-mennyien most jöttetek volna a világra. Mert ahogy itt álltok, gyámoltalanabbak vagytok egy újszülött krokodilusnál. Meg kell benneteket tanítani állani, járni, be-szélni, gondolkodni csak úgy, mint fejlődő kisgyerekeket. Már igaz, hogy külön a civil-életben már mindnyájotok járt, mo-gott, fecsegett és fantáziált, de az egészen más volt. Az nem volt járás, hanem ide-oda lögés, nem beszéd, csak tocsogás és nem gondolkodás, hanem csak szlendári polgári elemekóválygás. Ahogy itt körül-nézték — te lapos orru itt, nem mozgásd a ronda fejedet! — ahogy itt körül-nézték, mindenki, akit itt láttok, a freiter ur Csapuliga, a káplár ur Prófont, a cuge-führer ur Zupa, mind okosabb emberek egyenként, mint ti vagytok együttvéve. De ne gondoljátok, hogy ők talán egy-forma okos emberek. Nem, egyik okosabb, a másik kevésbé okos itt is, akár a pol-gári életben. Hogy melyik az okosabb, azt könnyen meg lehet ismerni arról, — hogy magasabb sarzsija van. Akinek ma-gasabb a rangja, az nálunk annyit jelent, hogy okosabb ember az alacsonyabb ran-gunál. Hogy miért? Egyszerűen azért, — mert ha nem volna okosabb, nem volna magasabb a sarzsija.

A katona az olyan lény, — akinek két lába, két keze és két szeme van, — de egyetlenegy szája van és egyetlenegy aka-rata sincs. Csak akkor beszélni, ha a fel-jebbvaló kérdező és akkor is röviden, mert ugyanis mindig szamárságot beszéltek. Ele-get locsogtatok civil korotokban, ez a há-rom év a halgatás korszaka. Az pedig nem létezik, hogy például te aranyfogu ott a szélen, kimenj a városba, mert ki akarsz menni, vagy leülj levelet írni a babádnak, mert irni akarsz. Általában itt semmit sem lehet akarni, mert szocialis-tákat nem törünk.

A katonának különböző erényektől kell tündökölni. A legfőbb erény az engedelmesség. A regláma azt mondja, hogy a feljebbvaló parancsát nemcsak gyorsan, de szívesen is kell teljesíteni. Készséggel, hogy ne mondjam, örömmel kell fogadni a parancsot még akkor is, ha például az udvar kisdíszelőre vagy az ültőke desz-kájának lecsúszásáról van szó. — Mert ti nem tudjátok azt, hogy melyik parancs hogyan szolgálja a ti javatokat. Nálunk

nincs önkény, itt mindennek meg van a maga oka, — csak azt ti még nem érti-tek meg.

Az engedelmességhez tartozik a feljebb-valók tisztelgetése. Minden katona a ma-gasabb rangúnak tisztelgetni tartozik. Ha majd annyi katonai tartást verítünk bele-ték, hogy az utcára is kiengedhetünk, akkor jobbra és balra, előre és hátra forogjon a szemetek és ne legyen más gondotok, csak az, hogy egyetlen feljebb-való se maradjon észrevétlen és szalu-tálatlan. Meri az nem meniség a bezáratás elől, hogy valakit nem látjatok meg. — Akinek rossz a szeme, az nem katona, aki katona tehát, az jól lát, aki pedig jól lát és nem szalutál, az inkább ne is jött volna a világra.

A másik főerénye a katonának az erkö-cösség. Ami annyit jelent, hogy vasár-naponként templomba fogtok menni. — Minden katonának örömmel kell járulni az isten házába. Hat napi kaszárnya-áristomot kap az, aki a templombamehel-kor nem lép egyszerre, tíz napot, ha a mise alatt elalszik, huszonegy napot a nem lesz úgy kipucolva, mint egy parádés arkangyal. Azonkívül egymás között iltó beszédekkel kell folytatni, főképp kerülni kell a szikszódást és goromba szavakat. Töltsétek, a ti felebbvalóitoktól sem hallotok goromba szavakat, azért hát előre mon-dom, hogy az őreganya zivataros térde-kalácsát, kitaposom a bétit annak a disznónak, aki ellen gorombaság miatt panaszerkezik.

A további katonaserény a pontosság. Ez abban áll, hogy a katona ágyának úgy kell összehajlania lenni, hogy a kopf-polcra, a zommerdekli és a vinterdekli milliméternyire fedjék egymást. Ahány milliméternyire az egyik a másiktól kiáll, annyi nap áristomot kap az illető gazember. Kírukkozáskor alkalmával jobb két órával előbb a kaszárnyaudvaron állani, mint két perccel később. Aki pedig kimegy a városba és ott egész este csavarog és disznólkodik, az inkább nyelje le a pus-káját szuronyosítva, semhogy engedély nélkül takarodó után kimaradjon.

Láthajátok tehát, regruták, hogy milyen-nek kell lenni a jó katonának, ha méltó akar lenni ahhoz a két zubbonyhoz, amely testét ékesíti. Vessétek e szavakat jól elmétekbe, törekedjétek mindnyájan jól és derekasan viseledni és megérde-melni azt a szelid és atyai bánásmódot, amelylyel feljebbvalóitok igyekeznek belő-letek emberi láragni. Szé őrmester, azt a görbe lábat ott hátul, aki becsúdt alatt háromszor vakaródni megengedett, me-názei után azonnal leviteti a fenszerebe. Hadd tanuljon meg a gézengúz egy feljebb-való beszéde alatt viseledni. Abteten!

Karc.

Borivóknak a bor koveréséhez!

MATTONI/FELE
GISSHÜBLER
Savanyúvíz

Különböző a bor savanyúságát, az kollektívát, és kollektívát. Nem teszi a bort.

Ertesítés!

VAN SZERENCSEM A NAGYÉR-DEMU KÖZÖNSÉG BECSÉS TU-DOMÁSÁRA ADNI, HOGY

Németh György szabó csödtömegét megvettem, s így valódi angol férfi

ruha szövetek dus választékban, amíg a készlet tart legolcsóbb árban kaphatók

Hirschler Jenő posztó-áruház

Nagykanizsa, Fő-ut a (Városi bérpalota.)

IRODALOM.

Schiller „Harang”-ja. Schiller nagyszerű költeményét, a német líra egyik legfényesebb remekművét, A harang-ot lofordítani régi ambíciója műfordítóinknak. Most a Magyar Könyvtár, Radó Antal minden magyar házban jól ismert és kedvelt vállalkozása, új fordításban adta ki a Harang-ot. A fordítás a magyar verstech-nika egyik legkiválóbb művésze, Kozma Andornak munkája s valóban szinte egy színvonalra emelkedik magával az eredetivel. A mit a magyar irodalmi nyelv mai eszközeivel vissza lehet adni a német költeményből, abból nem ejt el semmit sem a tartalom, sem a forma dolgában. A füzet a Magyar Könyvtár kiadójánál a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cégnél jelent meg; ára 30 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Vörösmarty-u. 32-ik

számu adómentes ház szabadkézből jutányos áron azonnal eladó. Bővebbet ugyanott. 5783

A „Golya”

rőfös és rövid-áru üzlet Erzsébet-tér 1 sz. ajánlja a t. vásárló közönségnek olcsón beszerzett árukat. — Deakoknak lacksevro cipőket 7 K — dupla galérókat 20 fill. 5791

Régi, jóhírnevű, fényesen menő, Pákan a Főtéren levő

korcsmaüzlet

más vállalat miatt azonnal eladó. A korcsma helyiség áll egy vendégszoba, 1 étterem, 2 szálló szoba, saját lakás konyha, speiz és melék helyiségekből. Bővebb értesítést ad BREIER GYULA. tulajdonos Sárvár (Vasm)

Állandó alkalmazásra egy társalkodónő

vagy kisasszony kerestetik, ki urnőjénél a háztartás ügyeit is elvégezzé, október 15-iki belépésre. A német nyelv bírása feltétlen megkívántatik. Bővebbet özv. NEUFELD BERNÁTNÉ-NÁL Nádor-u. 6. Nagykanizsa. 5785

BORBÉLY ÉS FODRÁSZ-TEREM ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy 15 év óta fennálló

Borbély- és fodrász-üzletemet

a legmodernebbül, vízvezetékekkel, minden vendég részére külön mosdó asztallal és minden hygiénikus kényelemmel felszerelve, a Szarvaszalloda épületébe helyeztem át.

Szíves pártfogást kér

Fodor (Fleischhauer) József.

Hajmunkák elfogadtatnak!

Egy teljesen jókarban levő közöshadseregbeli

katonaruha

olcsó áron eladó. Bővebbet a kiadóban.

Pécsi Kereskedő Ifjak és Magántisztviselők Köre.

1911. évi okt. 15-től ingyenes

Államközzvetítő osztályt

létesít. Főnökök, alkalmazottak forduljanak bizalommal az egyesülethez. 5740

LOLA

fésűk és fogkefék kaphatók droguériákban és minden jobb pipere kereskedésben, valamint szaküzletekben.

Utazó

kerestetik bor-pálinka szakmából, ajánlatában megjelölendő milyen nyelveken beszél, fizetés igényei, eddigi működése és életkora. 5780

Benkő József
Pécs.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a nagyon tisztelt rendelőinket, hogy Nagykanizsán évtizedek óta fennálló legregibb

Épületlakatos, Gép- és mérlegkészítő műhelyeinket, valamint Kut- és vízvezeték szerelédnket egyesítettük.

Elvállalunk a legolcsóbb díjazás mellett versenyképes árban minden e szakmába vágó munkákat a legjobb anyagból készítve, u. m.:

Építetek felvételését, takaréktűzhelyek, mindennemű rácszatok, sárkerítések és vaskapuk készítését. Gépek, tizedes és százados mérlegek gazdasági és raktári, ugyancsak nagyobb hidmérlegek javítását és hitelesítését. Óló és égető bélésgépek, mindennemű kutak, vízvezeték és fűtőszobák izléses berendezését jóállás mellett. Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk. A nagyon tisztelt rendelőink további bizalmát és pártfogását továbbra is kérve, maradunk szolgálatra készen

Kiváló tisztelettel

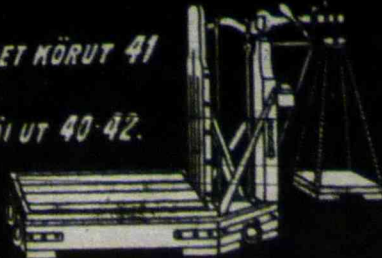
SZÁNTÓ és GOLENCZKY okleveles gép- és mérlegkészítő műlakatosok

NAGYKANIZSA, Eötvös-tér 31. — Magyar-utca 23.

Raktáron tartunk különböző lakareklitűzhelyek és vízvezeték felszereléseket.

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST

IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41
GYÁR:
GYÓMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI, KERESKEDELMI ÉS VASUTI
MÉRLEGEK.
HELYVISELŐK KERESZTETNEK.

Van szerencsém a n. é. közönséget lakbeprendezési vállalatunkról felhívni.

Dusan felszerelt raktárunkon hatók, ebédelő, uriszobák, szállások és zongorából állandóan 403 szobaharmonikus áll a leggyorsabbul a legfinomabb kiválasztásra készen, de készítenk mindennemű berendezést saját vagy bármilyen terv szerint is. Egyes darabokat a szállítunk!

Fizetési feltételeink, ha Nagyságod hitelt óhajt igénybe venni, a legelőnyösebbek. 5791

A szállítás előtt átvételár 20 százaléka fizetendő előlegül, míg a fennmaradó összeg 33 havi vagy 12 negyedévi egyenlő részletben törle-zhető.

Ingatlan tulajdonosok, vagy magassabb hivatalnokoknál, de oly kisebb hivatalnokoknál is, akik kezessel bírnak — kívánatra előlegűt eltekinthetünk és csak az első részlet utánban szállítunk már mindennemű berendezést. Utazóink egyikét aki állandóan az országot járja és máv. bérletjeggyel van ellátva, becses kíváncsára gazdaságon felszerelt mintagyűjteménnyel bárhova díjmentesen elküldjük.

Saját kiadású, nagy díszes illusztrált butoral-bumunkát 1 korona (béljegyekben is küldhető) ellenében szívesen megküldjük.

Kiváló tisztelettel

Modern Lakberendezési Vállalat.
Budapest, IV. Geriőczy-u. 7.

Ügyes fiatal ember

mint mezőgazdasági 5760

géputazó

fix fizetésre azonnal beléphet.

Weisz Soma, Nagykanizsa
M. Á. V. gépgyárának képviselője.

Világhírű magánjáró és vontatható benzínlokomobilok és cséplőgépek

Hegyes vidéken is kitűnően beváltak. A legmegbízhatóbb és legbiztosabb üzem, csekély benzínfogyasztás, egyszerű szerkezet.

Szívógáztelepeink világhírűek!

Schwad nyersolajmotorok.

Magánjáró és vontatható

fafűrészelő és kötörök. Tel-

jes malomberendezések. Gőz-

és járgányos cséplőkészletek.

Kellner és Shanzer

BUDAPEST, V., Aulich-utca 2-ik szám.

Ügynökök, közvetítők díjaztatnak. — 4793

Szülő-oltványok,

szülővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) cseméték beszerzésére legmeglebbebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szűcs Sándor Fia

szülőtelepét Bihardiúszegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a lenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte: ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szülőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva. 5780

Olcsó ár pontos kiszolgálás.

: Számtalan elismerő levél : :

A t. érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

Nem szabad

meglekednie, hogy a hőkhurut megkönnyítésére és teljes ellátására van egy orvosilag ajánlott, kellemes ízű szer, amelynek neve

THYMOMEL SCILLAE

Tarcsa készletben, hogy fellépő köhögés, hurut stb. betegségeket csirájában elfojtsan. — Számárhurutnál is legjobban bevált és gyorsan hat.

1 üveg K. 2.20, postán bérmentve az üveg előzetes beküldése mellett a K. 90 fill. 3 üveget küldök bérmentve 7 korona és 10 üveget 30 korona előzetes beküldése mellett. M M M

Készítő és főraktár :

Fragner B. cs. és királyi udvari szállító.

gyógyszerháza a „Fehér Sas ház.” Prága, Kleinselle 203. Nerudagasse sarkán. Figyeljünk a készítő, a szer nevére és a védjegyre.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziasszer, mely már sok év óta legjobb bedőrszölőknél bizonyított küszvényű, oszonnál és megfázásoknál.

Figyelemztetés. Súlyos hamisítások miatt bevarrásiakor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegként K. 50, K. 1.40 és K. 2. — és ugyancsak minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Torók ágazat győgyászoránál, Budapest.

DE Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Kinskéhostrasse 6. neu.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sirc okrok előre megrendelhetők
Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Főut. 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sircsoktok drái: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
 Ércz koszorú keresztek drái: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

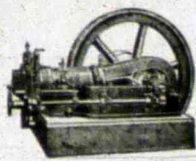
Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcis, Crocus, Iris, Lilium, Évelővirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legutányabb árkon. — Magas törzsű alma és körték: 1 drb. 1 K, — 10 darab 9 K, — 20 darab 40 K, 100 drb. 70 korona. Törpefák: 80 fillértől 1 koronáig. — Rozsafa: 40—50 fajtában. Spargá tövek 3 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertesztében Báthory-utca 22. sz.

Nyersolaj
 Szívószár
 Diesel
 Benzin

MÓTOROK
 ÉS LOKOMOBILOK

Gyors
 szállítás
 Kedvező
 fizetési
 feltételek.
 Messze-
 menő
 jótállás

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország legregibb, legnagyobb motorgyára. — Vezérképviselő:

Gellért Ignác
 ÉS TÁRSA

Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
 (Alkotmány-utca sarok)

CILLI-I

MÉSZ

elismerett legjobb minőségűt ajánl a
Mészbánya CILLI.
 Képviselők kerestetnek!!

Két évi jótállás.

Rz OLLA
 több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Kapható: Geltsch és Graef drogeriájában, Belus L. és Reik Gyula gyógyszerárában. 5329

Ha üde és finom arcbőrt óhajt:

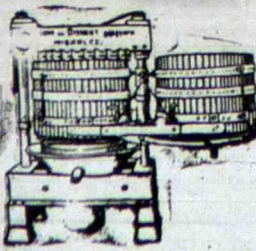
Használjon

Irma

crémet
 szappant
 pudert

szepítőt, májoltót és pórsenést eltávolít. — Ártaalmas anyagot 5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában Nagykanizsán.

1902. borászati kiállítás, Eger: 1. díj díszoklevél és aranyérem. 1902. orsz. g. kiállítás, Pozsony: 1. díj, aranyérem. 1906. Nagyvárad 1. díj, díszokl. 1907. temesvári kiállítás, 1. díj, díszokl. Árjegyzék ingyen.

Az 1907. pécsi kiállításon aranyérem és díszokl.

BORSAJTOK

legújabb rendszerű, könyök szerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acélsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű víznyomó (hidraulikus) kettős kosaru sajtók nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must senolsem érintkezik vasrészekkel. Egyszerű kezelés. Óriási erőfejlesztés. A törköly egy darabban és könnyen kivethető. Egy ember által könnyen kezelhető.

Szállítók és hűtők. „VILLAM” legújabb centrifugális hűtő- és zuhógépek.

SZILÁGYI és DISKANT gépgyárak MISKOLC.

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek szives tudomására adom, hogy üzletemet már

áthelyeztem **Kazinczy- (vasuti) u. 6. szám alá**

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen rendben vagyok a így nagybecsült vevőimet továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem. — Tisztelettel:

Raufmann Mór férfitábor Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. szám.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

fém tisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem tűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója: **GEIKO** vegyészeti gyár

Vác. Gelger és Társa

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer koronával.

5609 Cím a kiadóhivatalban.

Tehermentés ház

kerttel együtt Hunyady-utca 37. szám 2. ajtó, szabadkézből eladó. Ugyanott egész lakásberendezés is jutányosan kapható. Tudakozódni lehet a tulajdonosnál ugyanott

5796

A zalaegerszegi régi jóhírű
Korona szálloda és vendéglő

más vállalkozás miatt esetleg azonnal jutányosan átvehető.

Hátulról szerződés nyolc évre áll fenn. Bővebb értesítést ad Nagy Dező szállodának.

A VASMEGYEI

TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZV. TÁRS.

ÁRUOSZTÁLYA

SZOMBATHELY.

A Ján! Mindenmő mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzín- és nyersolajmotorokat, cséplőgép-garnitúrákat, gép- és nyersolajokat, műszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötél-árakat, mindenmő mütrágyát kartellen kívül, vetőmagokat, erőtakarmanylekeket, beiföldi és porosz kőszemet, kovács-szemet, meszet és cementet, — tűzoltó felszereléseket és.

Mérsékelt árak!

Működéses szőlősi, kőművesi

Központi iroda: Kőszegi-utca 2.

Reklám: Szőlő-utca 25.

Árjárnálattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálok.

Képzett és minden ábrában

Csillár

perzsa szőnyeg,
 rézbutor, bronzárak

valamint előkelő uriszoba berendezések, eredeti o ajfestmények, — ugyszintén többféle dísztárgyak, mint

alkalmi árak

a legelőnyösebben beszerezhetők
 Rndrássy-ut 35. l. em. alatt.

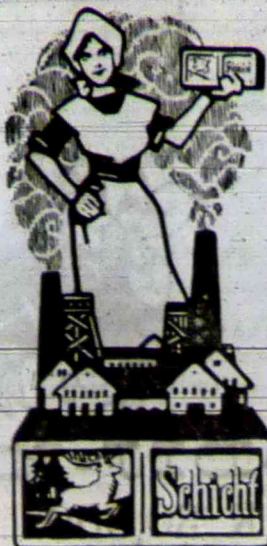
Vízvezetőkészítők nagy vevőmennyi

5774

Tiszta nyersanyagok! Tiszta gyárak!

A SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN a legjobb, gondosan megválogatott és tisztított nyersanyagokból készül. Nemcsak hogy minden készülék, kazán és gép, hanem a gyári helyiségek is a lehető legtisztábban vannak tartva, hogy igazán csakis teljesen tiszta szappan kerüljön ki a gyárból. A SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN tisztasága és utól nem ért jó minősége évtizedek tapasztalatainak eredménye.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSÉRET” mosó kivonat.

Tiszta szappan! Tiszta ruha!

A ruhát csak úgy lehet kifogástalan fehérre mosni, ha nélkül, hogy az megrongálódjék ha teljesen tiszta, hamisítatlan szappant használunk. Mi 25.000 Koronával szavatolunk azért, hogy a SZARVAS védjegyű SCHICHT-SZAPPAN teljesen tiszta és mentes minden káros alkatrésztől. Az újabb időknek minden vívmányát és a tudomány és technika terén jelentkező találmányt felhasználunk arra, hogy a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN gyártását a legelőcsőbbé tegyük. Tökéletesítésén folyton dolgozunk.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSÉRET” mosó kivonat.

Érkezett és Buda-Apsta kiállításán 1910. 3. Altali díjazott

Az eredeti Wolf szerkesztő

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok szerelvényes szabatosági vezényművel, 10-300 lóerőig terjedő teljesítményűvel, igen nagy gazdaságosságú, kiválósságú és könnyű kezeléssel által elismert világhírűek és minden üzem részé a legelőnyösebb erőforrást képezik.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
budapesti képviselő: Boros Ártur okl. gépészmérnök
Rudasbólya u. 13.

Összeg ártár 700.000 lóerő: felel.

A forró nyári hónapok rendkívül elősegítik az összes ragályos betegségek kitörését és elterjedését. Tény, hogy a

KOLERA

vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek nyáron fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kézzel legyen. A jelenkor a legerőteljesebb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegségek fertőtlenítésére, antiseptikus kitérésre (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályos elhárításra, bőrként általi irritációra stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge piperesszappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkézenesebb bőrra, odá csecsemőknek is; szájvíz, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kisvétel és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 kor.

FODORMENTA-LYSOFORM

antiseptikus hatású szájvíz. Szájból rögtön és nyomtalanul eltűnt és a fogakat konzerválja. Hatásosabb továbbá orvosi segédanyagként a torokgyulladás, gégebántalmaknál és nátha esetén gargulásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 kor. 60 fillér.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és utabban a jobb ismerettség kedvéért a Kivonat hírneve ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

A hol lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 K. előzetes bekládása esetén 3 üveg lysoformot, 1 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleni és Munkosy vegyészeti gyára, Ujpesti 10. 22. 22. Vízvezetékvezetőknél díjmentesen kapható!

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomda műintézet Nagykanizsa. Vonalozó intézet. Üzleti könyv gyár.
ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobban berendezett

könyvtárakban

könyvtári köteteket, díszköteteket, naplóköteteket, iskolai köteteket, aranyozottakat, legjobbat és a legköltségteljes kiállításban olcsó árak mellett készültünk.

A Készül A

Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi, iskolai nyomtatvány. - Árjegyzékek, művek, meghívók, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle izléses kiállítás reklám nyomtatványok.

Nyomda iroda: Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy-L.

3.

Melcser-Jóé ház.

♦

Telefon: 78.

Gyárt: Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyzőkönyveket és naplókat, zsebkönyveket,

iskolai irófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket, vázlatkönyveket, mintazascokkat, zsebkönyveket, bevásárlási könyveket, dobozokat, naptárakat, papírzaccokkat.

= Árunk a legjutányosabbak! =

Brünn-Königsfeldi gépgyár motorosztálya

A monarchia legelőkelőbb gyára. — Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-ut 14.

Gyorsanfutó „IDEAL”

KERETFÜRÉSZEK

fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése.

Alacsony és magas nyomású

Szivattyuk

gőz-, transmissió-, villany- vagy motorüzemre bármely vízellátási és ipari célra.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel

MOTOR

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és lóerőnként cca 1-1½ fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a leg gazdaságosabban és legmegbízhatóbban működnek.

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőskasánok és egyéb gépészeti berendezések.

Költségvetés-, Áránálát- és mérnökiátvitelnek díjmentesen szolgálunk.

CERES-DIJ-KIIRÁS

K 30.000.

5758

Azon célból, hogy a CERES-ételsírt ott is bevezessük, a hol azt a régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hű vevőinkhez, akik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi késztette Önt arra, hogy a Ceres-ételsírral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsírnak más ételsírokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőselt hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, melyek kisorsoltatnak:

1 díj á K 1000	20 díj á K 100	5 nyeremény á K 1000	5 nyeremény á K 200
10 díj á K 200	1000 díj á K 20	20 nyeremény á K 500	20 nyeremény á K 100
Összesen . . .	K 3000	K 22.000	K 2000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 Koronát kitevő díjak kiosztására céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K.

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, akik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alantli cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (½ kg-os Ceres-kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételsírunkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorszámmat kap és ezáltal a sorsolásnál kétfős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomtatott és kíváncsra bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R. T., „Dij-pályázat“, AUSSIG, BÖHMEN.

A főváros központján. Vilamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. — 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó 1-én megnyit az

Edison-szálloda

BUDAPEST, VII., Hársfa-utca 59. sz.) Király-utca sarkon)

Tulajdonos: Pollák József.

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilágítás. Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. Szobaárak 3 K-tól.

Gondolatok jövőtökre!

Szükségellen az ember önmagát és hozzátartozóit úgy óvhatja meg kétségeléstől legjobban, ha a „BIOS“ TEMESVÁRI KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET

biztosítási kötvényeit

megveszi. Mindenki biztosíthat itt magának tíz korona egyszeri beíratási díj-12 kor. évi tagsági díj, továbbá két korona esetenkénti elhalálozási járuléka fejében már egy évi tagság után: halálesetre 2000 koronát, három évi tagság után: keresetképtelenség esetén ötven kor. havi segélyt, harminc évi tagság után: hatszáz korona évi járadékot. Csekély havi járuléka ellen mindenki biztosíthat leányának két ezer kor. hozományt, fiának két ezer kor. önállóítási támogatást. Ha a gyermek gondozója három évi tagság után meghal, megszűnnek a további befizetések és a leány 20-ik, a fiú 16-ik életévei 50 kor. havi járadékot kap, továbbá házasság, illetve nagykorúság idején a teljes hozományt és önállóítási támogatást. Az intézet a legnagyobb biztonságot nyújt. Ez évbe a biztosított összeg 20 millióra rug. Az állampénztárban 200.000 K biztosítéki alap van elhelyezve.

Felvilágosítással és prospektussal szívesen szolgál a „BIOS“ Kölcsönös Segélyző Szövetkezet 1. igazgatója TEMESVÁR, Belváros, Széchenyi-utca 4. — Helyben jóképviselet: Kisfaludy Márton ut., Nagykanizsa, Magyar-u. 55. — Úgyes és megbízható urak és hölgyek mint üzletvezetők kerestek. — 6775

Gyomorbetegeknek

Mindazoknak, akik meghűtés, vagy a gyomorirritálhatósága, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezete folytán Gyomorhurut, gyomorgörös-gyomorfájás, nehéz emésztés vagy elnyálkásodás betegségeket kaptak, ezuttal egy jó háziorszt ajánljunk, melynek kitűnő hatása évek hosszú során át lett kipróbálva. Ez a

Hubert Ulrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyszerjének talált növények és jó borból van készítve, mely erősíti és élénkíti az ember emésztő szervét. Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Növénybornak idejekorán való használata a gyomorérmélygést nagyrészt már csírájában elfojtja. Nem szabad tehát az azonnali használatot elmulasztani. A fejfájás, felbőgös gyomorgörös, felfúvódás, undor és hányinger symptomái, mely betegségek chronikus gyomorbajnál annál erősebben mutatkoznak, gyakran már néhányszori ivással eltűnnek.

Székrekedés és azok kellemetlen következményei, mint elfogódás, hasfájás, szívdobogás, álmatlanság, vérterhelés a májban, lép- és vakbélajdalmak növénybor ivása folytán gyakran már rövid idő alatt elmúlnak. — Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és a könnyű széklet-előmozdítja a gyomor és belekből a nem megfelelő anyagokat.

Szápadság, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj betegségeinek következményei. Az étvágytalanság, ideges feszültség és kedélyelhangozottság, ép úgy gyakori fejfájás, álmatlanság az embert legtöbb esetben elhervasztja. Növénybor az eigenpült betegségekre triss impulzust ad. Növénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást előmozdítja az anyagcsere és vérképződést, meggyógyítja a felizogott idegeket és új életkedvet ad. Ez az orvosok és közönségnél is igazolja ezt. Növénybor létezésben 3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszerárakban. — Direkt vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Nagykőrös, Bácskiszentgyörgy, Szentlázló, T. Ifjú, Kerkaszentmiklós, Muraszabadhely, Csáktornya, Letenye, Kátovó, Parlag, Vidovec, Ásódombor, Légrad, Bükköd, Murakeresztúr, Iharosberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámon, Kéhelty, Vörs, Szentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógyszerárakban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és kisebb helyiségében lévő gyógyszerárakban.

A nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarországon bármely helyiségbe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjünk határozottan **HUBERT ULRICH-féle** növénybort növényborom nem tilkos szer. Tartalma: Malaga-bor 4500, bor 1000 glicerín 1000 vörösbor 2400 cseresznye 3200, anizs, Helengyökér, amerikai erőgyökér, ezalag gyökér, calmusgyökér á 100. Ezek vegyítendők.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor- és alvombántalmak, gyomorgörös, gyomorfájás, székrekedés, májbántalom, vértelenség, arányér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziorszt évszázadok óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamiltások törvényileg fenytettnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll“ felirattal öntözött van zárva. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint ládajomcsillapító bedörzslési szer közzé van adva, csúsz és meghűlés egyéb következményeinek legismertebb népszerű. Egy ónosott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanja. Legújabb módszer szerint készített, ritka és értékes gyermek- és hölgyszappan a bőrcsúszápolásra gyermekek s felnőttek részére. Ára dobozont 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Moll A. gyógyszerárak, cs. kir. udv. szállító 1111 Bécs, Tuchlauben 9. sz. Vidéki megrendelések naponta postaküldvével megküldhetők.

A rakományban tessék határozottan „MOLL A.“ aláírására és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Rakur Nagykanizsán: Rosenfeld Rudolf Vt.

Hagyományok és közhiedelmek:

NAGYKANIZSA

Kisváros - 1.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A szerkesztőség által közreadottak a szerkesztőség által közreadottak. — Képek megjelentek az újságban és a szerkesztőség által közreadottak. — Képek megjelentek az újságban és a szerkesztőség által közreadottak.

A szerkesztőség által közreadottak a szerkesztőség által közreadottak. — Képek megjelentek az újságban és a szerkesztőség által közreadottak. — Képek megjelentek az újságban és a szerkesztőség által közreadottak.

A szerkesztőség által közreadottak a szerkesztőség által közreadottak. — Képek megjelentek az újságban és a szerkesztőség által közreadottak. — Képek megjelentek az újságban és a szerkesztőség által közreadottak.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
hónapon	évesen
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedéves 3.50	Negyedéves 4.50
Féléves 7.00	Féléves 8.00
Egy évre 14.00	Egy évre 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, közéleti és egyéb feladatoknak szentelt 50 fillér.
Egyéni és családi feladatok díja 5 fillér. — Képek megjelentek az újságban és a szerkesztőség által közreadottak.

XXXVIII. évf. 230. szám.

Nagykanizsa, kedd 1911. október 10.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A grancsárok Zalában 1848-ban.

— Horvát forradalmunk után. —

Közli: Haller Jenő.

IV.

Bornemissza parancsnoksága alá rendelt többi tisztek is azt nézték, merre — tágasabb. A fülök között a huszárok agyonvagdallák Popovics hadnagyot. A bodovaci eredetű felak hadnagyot pedig elölték a magyarok. Bornemissza csapatából 200 ember elesett, a többi rebul ejtették, igen sokan pedig a Drávában lelték halálukat. Bornemisszának az egész csapata szétfoszlott, tönkrement. — De ugyanezre a sorsra jutott a Vukotinovic-féle zászlóalj is. Vélami megmagyarázhatatlan rejtés szálta meg ezeket a grancsárokat. — Eldobálták futás közben fegyverüket és a domború rév felé rohantak. Futott maga Vukotinovic is, (akit bizonyára méltó haditetteiért neveztek ki főbíróból őrnaggyá?) De akadt az általános zavarban néhány tiszt, aki megálta a sarat. Így: Radanovics, Ráplyan grancsár-tisztek, továbbá Hadrovics Jakab, Zidarics András, Somogyi Lázár és Antolovics Hugó hadnagyok szembe akartak szállni a huszárokkal, de fáradtságuk miatt meddő volt, mert csapat nélkül szó se lehetett ellenállásról, a csapajuk pedig széthullott, mint az oldott kéve. Az ellenszögölő tiszteket megfosztották fegyverüktől, ágyujukat elvették, a hadnagy urakat pedig láncra verték. — Így járt Kotorban Čirevics kapitány is. — Őt is rabba tette ez a tilkos félsz. Ez az ur minéit a huszárokat meglátta, azt vezényelte: — kardot hüvelybe! És letette a fegyvert a magyarok előtt.

Maga Vukotinovic később így világította meg egyik Domboruban kelt naplójában ezt a gyalázatos fu-ó-versenyt:

— Én többször magyaráztam a horvát testvéreimnek, hogy tarisanak velünk hiszen mind jókarók vagyunk. Ők ugyan — szemben — szidták is a magyart, de alattomban összeesküvést szöttek ellenünk.

Nekem Kotorban, ebben az „embermészárszékben” 1175 katonám volt. Volt 100 muskétásom, 500 kóppásom és 500 grancsárom. De töltésük alig volt és ami volt is — rossz volt. (Na, na! hát akkor hogyan tudták pozdójává tenni pl. Katorát?) Október 17-én 10 óra körül járhatott az idő, amikor a magyarok ágyuzni kezdtek ránk. (De hogyan ágyuzhattak, hiszen a rév használhatatlan volt s a huszárok is Murán ugy usztaltak át, mert nem volt kompjuk. Vagy tén az ágyukat is árusztatták? H. J.) A katori révnél a leggyöngybb század volt. (Hiszen előbb Kikonyán „hősök” voltak ezek a „gyenge” vitézek!) Felénk köpjék, felénk meg puskájuk volt. Én, tiszteimmel éppen számlálást végeztem a szobában, amikor halljuk a reitenelés ágyubombolást (?) A fauban, Kotorban is nagy zenében, támadt. Erre én riadó doboltattam. A zászló, amely az szobában volt, siettem biztosítani. Együttal gyorslovasat meresztettem légrádra segítségért,

Bogovicshoz. Embereim — hallván a huszárok ágyuzását, akik a sekély (?) Murán usztaltak át (hát huszároknak ágyujuk is van?) — elkezdtek menekülni. A támadt zavart és félelmet le se lehetett írni. „De magam is megszeppentem és azt néztem, hogy életemet megmentsem. Igaz, nem dicsekedhetem valami vitézkedéssel. De az is szent, hogy okos ember nem mehet háborúba olyan tanulatlan legénységgel, mint én. (Hát ha okos volt, miért ment neki a falnak?) De én mégse futottam meg olyan gyalázatosan, mint például egynémely urak, akik Légradon, Kőrösön át Zágrábig meg sem álltak.” De majd megnéztem még embereimmel Murakózt, ezt a „huncut félszket”. És még hozzá a katonák: „maguk is ütötték, verték a futó grancsárokat és neki hajtották őket a Drávinak, ahol sokan meghaltak, főleg Bornemissza csapatából. Aztán meg ugyancsak ezek a „finom murakóziek” hajtóvadászatot rendeztek Rubidó 2 szára ellen.

Végre is a szunyjak jöttek segédmükre ágyúval és mentették meg őket a bizonyos halálól. Jól megálta helyét Hergovics hadnagy és a zágrábi Janda. Elfogtak 400 embert közülük. Így esett rabságba: Ráplyán, Radanovics, Lendvay, Zidarics, Hadrovics, Antolovics és az én adjutánsom, Somogyi is. Én megmenttettem a zászlót meg az íratokat és most itt vagyok Domboruban, a kompniál.

Bogovics légrádi tábornok erről a kotonuravidi fu-lásról ugy számolt be hiv. jelentésében: „Magam is a domború rév felé tartottam az ellenségről hozott hír vétele után. Domborura érve, az egyetlen Bornemisszát találom ott, aki 1000 embert faképnél hagyta. Vukotinovic még előbb ért oda a domború révhez, mint én, noha még színevilágát se látta az ellenségnek. Ekkor éri a révhez az én légrádi csapatom is. Egyben két század szunyji szerzésből küldök a futamodók elfogására. Amikor csapatom átért Domborura, feltűnik az ellenség is a szemhatáron, amely mindössze néhány gyalogból állt. (Sis-ójei se iz nekiliko pjesak.) (És ettől a néhány embertől ijedtek meg?) Minthogy szökevényeink azt mesélték, hogy az ellenségnek több, fontos-golyólt szóró ágyuja is van, megengedtem szunyji embereimnek, hogy visszaterjenek a légrádi halárra és néztem, mi a magyarok szándéka. — De az ellenség viszavonult Domborura. Én pedig Molner kapitánnyal, Rauti hadnaggyal és Krajnai legényeimmel elvágjuk a domború rév kötelét. (No hiszen szépen őrizték hát, ha ezt is megtehették.) Október 18-án jelentik, hogy Zákányndi is feltűntek a katori, domború és muravidi parasztkok és megtámadtak egy tiszte, aki a gyurgyeváci ezred grancsánjával és szerzésánjával időzött ott. Én rögtön segédletet küldtem nekik és meg is szabadítottuk őket, de tisztjuk azt mesélte később, hogy a parasztkok ugy megijesztették embereit, hogy 200 gárdi-tája tiszteivel együtt azonnal megszökött. (A hősök!) Bogovics érdekes jelentését így fejezi be: „A horvátságra nézve hallatlan győzelmet, hogy ezek az emberek előbb szöktek meg, mint sem ellenséget látni”. (Polyt. köny.)

A főispán Zala megyében.

— Saját tudósítinktól. —

Zalavármegye újonnan kinevezett főispánja, Balda Béla dr. az elmúlt hét folyamán nejevel együtt, rövid látogatásra Zala megyébe érkezett. A főispán Nyírlakon meglátogatta a Tardnyi családot, melyhez rokoni kötelek fűzik és innen szombaton Zalaegerszegrre utazott, hol látogatást tett Árvay Lajosnál, vármegyénk alispánjánál. A főispán s az alispán hosszabb megbeszélést folytattak a beiktatás körülményeiről vonatkozólag. A főispán és neje szombaton a déli órákban hagyták el Egerszegt s kocsin kiutaztak a főispán sógorához, Dervarics Ákoshoz Ormándlakra.

Az új főispán részére értesülésünk szerint Zalaegerszegen a Kossuth Lajos utcai báró Solyomssy-palotát bérelték ki lakásul.

A beiktatásra vonatkozólag történt megállapodásokat még nem hozták nyilvánosságra, Valószínű, hogy az installáció november első felében lesz meg.

Vasutasgyűlés Nagykanizsán.

Beszámolt a huszonötös bizottság.

Országos akció készül.

— Saját tudósítinktól. —

Forró, fáras hangulatú gyűlés volt tegnap délután Nagykanizsán Magyar és Horvátország déli vasuti munkásainak. A gyűlés folytatása volt a múlt év október 30-án és f. évi május 14-én tartott déli vasuti munkásgyűléseknek, — amelyeken szerkesztett memorandumokra az igazgatóság által adott válaszok kihirdetése volt a tegnapi gyűlés tárgya, s ezenkívül a további tennivalók elhatározása. A vasuti munkásokat nem elégtelnek ki a vasut-igazgatóság válasza, mely — a gyűlés szónokainak felfogása szerint, — sok panasznak csak igen jelentéktelen részét látja el orvoslással. Eppen ezért, főleg a válaszok felolvasása közben néha-néha válságos forradalmi hangulat támadt az elégtellen halgatóság között, mely a legvágatlanabb megjegyzésekkel kísérte annak egyes pontjait. A gyűlés határozati javaslatában azt mondta ki, hogy országos vasutas akció indít a sérelmek miatt és ebben elsősorban a déli vasutnak mind a hétezer magyar- és horvátországi munkását tömör szervezetté fogja egyesíteni. Az izgalmaiban dus vasutasgyűlésről következő a részletes tudósításunk:

A Déli vasut magyar és horvát vonalainak helvenkilenc állomásáról jöttek el a vasutasok tegnap Nagykanizsára, számszerint valamivel többen mint kétezeren. Az igazgatóság részéről ismét Vonyfka Károly főellenőr jelent meg a vasuti munkásgyűlésen, mely előkévé ezúttal Hegyi János székesfehérvári műhelymunkást választotta.

Kellemes meglepetést keltett, amint a gyűlés megkezdése után a kanizsai és a fehérvári vasutalárdák valami fohász énekésébe fogtak. Majd az elnök ismer-

tette a gyűlés célját és átadta a szót a tavalyi gyűlések elnökeinek, Sándor Ferenc székesfehérvári műhelyi bádogosnak, aki a 25-ös bizottságot a memorandumokkal az igazgatóság elé vezette.

Sándor ismertette röviden a munkásság követeléseit, melyek semmi egyebet nem kívánnak, mint hogy a magyar és horvát déli vasutasoknak a társaság osztrák vonalainak alkalmazottaival egyenlő jövőbel-műk legyen. — Ezt pedig az igazgatóság részletes válasza szerint éppen nem hajlandó megteremteni. Kritizálja a válaszkot, majd ezeknek szörül-azóra való felolvasása végett átadja a szót Kiss Imre balatonkereszturi pályőrnek, a bizottság jegyzőjének.

A felolvasás a jömeből elkeseredésnek legpontosánabb kitöréssel váltotta ki, úgy, hogy nem egyszer a válaszok felolvasása is teljesen megakadt. A memorandumok jutalékok adásáról, a szolgálati idő könnyítéséről, a ruhajutalék minőségének javításáról és számos apró kívánságról szólnak, melyekkel az áll. felügyelők, műhelyi munkások, fűtőházi személyzetek, a kinevezett előfűtők, a pályőrök, gépkezelők, kocsirendezők és podgyászhorodok azt óhajtkák, hogy osztrák déli vasuti kártsaikkal egyenlő helyzetbe kerüljenek.

A nagy elégtelenséggel halgatott válaszok után felolvasták a sérelmeket rekapituláló határozati javaslatot, melyet egyhangulag elfogadtak. Ennek érdemi része a következő:

Amikor az országos gyűlés nyomtatékosan figyelmezteti az igazgatóságot a körözünytilárilag már biztosított, tehát szerzett jogok respektálására, egyúttal kimondja, hogy az egész országban megállást nem ismerő agitációt indít a déli vasuti alkalmazottaknak e nagy cél érdekében való megszervezésére. A nagygyűlés a déli vasutasok körében szerte-húzó különböző irányzatokat károsnak tartja, mert tudatában van annak, hogy hétezer déli vasuti nyomorúságából táplálkozó rendszer csak az összeség egyöntetű szolidaritás eljárásával, egy táborban való sürgős és erős szervezetségével szüntethető meg.

Általános kívánságra Cservenka Miklós, az ismeret vasutas agitátor, a „Magyar Vasutas” szerkesztője beszélt ezután a szervezkedés elmaradhatatlan szükségességére figyelmeztetve a megjeleneket, kiket azzal küld haza, otthonukba, hogy agitáljanak a teljes siker és egyöntetű eljárásra.

Többen dr. Landler Jenő ügyvédet, a szocialistát akarták hallani, aki el is kezdett beszélni, azonban a hatóság jelenlevő képviselője Dedk Péter rendőrkaptány a gyűlés engedélyezéséről hozott jogerős határozatra való hivatkozással nem engedte meg e felszólalást, ami igen zajos jeleneteknek vált okozójává. Az igazgatóság csillapultáltait meg Papp István székesfehérvári pályamunkás és Kis József csáktornyai kalauz szöttek egyes részletekről és a mintegy két óra hosszat tartott vasutasgyűlés a Marsailles lelkesítő hangjai között ért véget és az ezernyi vasutasnép sietett ki az áll-másra, hogy még idejében hazautazhasson szerte, minden irányban.

Országgyűlés.

Névszerinti szavazás.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 9.

A képviselőház mai ülésén **Kabos Ferec** elnökölt. Mindenekelőtt bemutatta a m. kir. Kuria átiratát, mely szerint az beszűn-
tette a **Baros Vilmos** képviselő ellen be-
adott petíció ügyét. Majd bemutatta Kis-
kunhalas, Orsova és Szabadka városok
obstrukció-ellenes feliratait, továbbá a
budapesti ügyvédi kamara kérvényét a
katonai perrendtartásról, Heves- és Liptó-
megyéknek a mezőmunkások kötelező
baleset biztosításáról szóló feliratait, végül
Baja városát, melyet a sajtószabadság
védelméért intézett a képviselőházhoz. —
Javasolja, hogy mindezeket a kérvényi
bizottságnak adják ki.

Rúth Andre ellenjavaslatot terjeszt elő,
hogy a kérvényeket a szakbizottságnak is
adják ki. Az előírt való szavazást husz-
nál több képviselő indítványára holnapra
halasztották.

A napirend, mely ezután következett,
végig a legutóbbi ülésről mára maradt
névszerinti szavazásokkal telt el, melyeken
mind az előzői javaslatokat fogadták el.

A háború.

— Táviratok. —

Az olasz-lörök háború újabb esemé-
nyeiről ma a következő távirati jelentése-
ket kaptuk:

Sztrakuza, október 9.

Tripolisban a partra szállt sereg órna-
gya tegnap falragaszokon elrendelte, hogy
a város **lefegyvereztessék**. A falragasz szer-
int: akik 24 órán belül nem adják át a
fegyvereket, azokat kivégzik.

Benghazi, október 9.

Az olasz hajók tegnap megosiromolták
Benghazit. A lörök őrség ülteti a hajókra
és egy olasz tisztet a két matrózt megöl-
ték a golyók. Az olaszok tüzelése több
épületet felgyújtott. Több lörök katona
elcsúszott.

Róma, október 9.

Tripoliszi jelentések szerint az arabok
önkéntes csapatokat szerveznek az ola-
szok ellen.

Az olasz expedíció tegnap megobstru-
álta a tobruki kikötőt. Felszólította a
helyőrséget, hogy adja meg magát, de a
felszólítás eredménytelen maradt. Erre az
olasz katonák kiszálltak és elfoglalták az
erősséget, melyre kiűzték az olasz zászlót.

Újabb értesülések szerint Tripolisz bom-
bázásokra az összes erődtelések elpusztul-
tak. Egy löveg a konakot találta s a tri-
poliszi várt haldósan megsebezte.

Bécs, október 9.

Ide az a szenzációs értesítés érkezett,
hogy **Oroszország** a balkáni helyzet miatt
mozgósításra készül.

Szofia, október 9.

A törökországi adrinápolyi kerületben
eszközölt katonai intézkedések a bolgár
harmánykörökben **nagy nyugtalanságot**
keltettek. A kormány követeli utján fölke-
rette a nagyhatalmakat, figyelemztessék
Törökországot, hogy az ily váratlan és
céltalan katonai intézkedések alkalmasak
arra, hogy megbontsák a haláron a nyu-
galmat és megzavarják a Balkán békéjét.

Róma, október 9.

Az olasz kormány lapja rendkívüli ki-
adásában jelenti: Több külföldi lap arról
írta, hogy Tripolisz katonai meg-
szállása után **Olaszország** Törökországgal
haladéktalanul békét köt és pedig **Török-
ország** névleges szuverenitásának elisme-
rése alapján. Ezeknek a híreknek, — írja
az olasz hivatalos, — nem lehet komolyan
hinni. **Olaszország** a közléte: kérdé-

sét ezuttal **végleg rendezni akarja**, és ezt
a feladatot szárazföldi s tengeri had-
erejére bízta.

Konstantinápoly, okt. 9.

Az olasz kiutasítása megkezdődött. —
Ezernégy száz olasz már elhagyta Konstanti-
nápolyt, mielőtt még a portának erre
vonatkozó rendelete megjelent volna. A
lörök kormány elhatározta, hogy a **legszé-
sőbb várműborut** folytatja Olaszország ellen.

A házszabályrevízió előtt.

Elnöki szót az ellenzékhez.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, okt. 9.

A Házban ma délelőtt az a hír
terjedt el, hogy mielőtt a kormány
a házszabályoknak erőszakos uton
való megváltoztatásához, a ház-
szabályrevízióhoz fogna, előbb fel-
szólítják az ellenzéki képviselőket,
hogy hagyják abba önszántukból
a technikai obstrukciót, a névsze-
rinti szavazásokat. Hír szerint maga
Berzeviczy Albert házelnök az el-
nöki székéből fogja ezt a szótatol
a képviselőkhez intézni.

Tudósítónk e tárgyban kérdést
intézett ma Berzeviczy elnökhöz,
aki a következőket mondta a rend-
kívül nagyfontosságú kérdéssről: —

Mindnyáján érezzük a tarthatatlan
helyzet súlyát, amelynek megvál-
toztatására több terv van készen.
Konkrétum azonban még nincs, de
legközelebb már lesz.

„Egyék edös uram!”

Férjgyilkos asszony.

Detektívek kinyomozták a pusztá-

apáti gyilkost.

— Saját tudósítónktól. —

Annak idején a Zala tudósított arról,
hogy a zalamegyei Pusztapáti község
kanászt, **Csorba Pétert** az erdőben meg-
gyilkolva találták. Az alsórendvái és a
zalaegerszegi csendőrségek heteken át
nyomoztak a gyilkos után, de eredmény-
telenül, végre is a zalaegerszegi kir.
ügyészség két budapesti államrendőrségi
detektívet bízott meg a nyomozással, akik
néhány napi kutatás után világosságot
derítettek a meg lehetőségen rejtelmes ügyre.
Kiderítették, hogy a kanást „hivatásának”
teljesítése közben az erdőben a **saját**
felesége, egy kikapós, könnyűvérű me-
nyecske lőtte agyon.

Mikor az asszonyt kihallgatták és si-
került a detektíveknek vallomásra bírni,
elmondta, hogy egy legényszeretője van,
ezért volt utjában a már öreges ura. A
gyilkosság napján az asszony ebédet
vitt ki az erdőbe az urának s magával
vitt egy revolvert is. Mikor az urához
ért, a kosarat, melyben az ebéd volt,
letette a földre s közömbös dolgokról
kezdtek beszélni, majd szívesen kínálta
az urat:

— Egyék edös uram!

A férfi lehajolt, hogy az ételt a kosár-
ból kivegye, akkor az asszony melléje
ugrott, előrántotta revolverét s azzal köz-
vetlen közelből fejbe lőtte az urt. Csorba
azonnal meghalt s másnap a járókelők
bukkantak rá véres holttestére.

Csorbanét és szeretőjét, kil bűnréses-
séggel gyanúsítanak, letartóztatták és be-
zárástolták a zalaegerszegi kir. ügyészség
börtönébe.

Holttest a szőlők közl.

Fegyverrel elintézt pörlekedés.

— Saját tudósítónktól. —

Minap „Lendvavidéki erkölcsök” győ-
tőcíme alatt krónikáját adtuk azoknak a
s gyilkosságoknak, melyeket egyetlen hét
alatt a zalamegyei alsórendvái járásban
elkövettek. A krónikát ma folytathatjuk.
Alsórendvái tudósítónk jelenti: Az alsó-
rendvái járásban lévő magyarföldi szőlő-
hegyen pénteken kora reggel halva talál-
ták **Zsoldos Zsigmond** 65 éves magyar-
földi gazdát. Zsoldos csütörtökön este
azzal távozott el hazulról, hogy kint tölti
az éjszakát a szőlőjében, nehogy valaki
azt megdérzsmálja. Másnap kora reggel
aztán **Bíró Sándor** magyarföldi lakos a
szőlőjébe menve, Zsoldosék telke végében
véresen, meggyilkolva találta az öreget.

A megindított csendőri nyomozás során
kiderült, hogy Zsoldost **Hada Sándor**
szőlőpásztor lőtte agyon. Mikor ezt a
szőlőpásztornak először mondták szemébe
a csendőrök, ez kétségbeesetten védeke-
zett a vád ellen, csak mikor már minden
védekezés hiábavalónak látszott, vallotta
be bűnösségét, úgy adva elő a dolgot,
mintha véletlen szerencsétlenség történt
volna. Szerinte úgy történt a dolog, hogy
Zsoldos, ki a szőlőjét őrizte csütörtökön
este, a szőlő végében tüzet rakott s annál
melegedett. Ugy 9 óra tájban odament
hozzá a szőlőpásztor s ott a világosságnál
meg akarta tölteni a fegyverét. Eköz-
ben, a fegyver csúszl s a golyó Zsoldost
találta, aki azonnal szörnyet halt. Hada
ezután ott hagyta a holttestet, abban a
reményben, hogy nem derül ki a bűnös-
sége.

Hada vallomásaival szemben a faluban
azt rebesgetik, hogy Zsoldost, aki egy
bírók végett állandóan perben volt a
fiával, **úgy lőtték agyon**. A csendőrség
most ebben az irányban is nyomoz. A
szerencsétlen véget ért öregembert az
alsórendvái kir. járásbíróság szombaton
felboncoltatta. A gyilkos szőlőpásztort le-
tartóztatták.

Kifosztott cigányok.

A rendőrség zajos éjszakája.

— Saját tudósítónktól. —

Szokatlanul mozgalmas éjszakája volt
ma a nagykanizsai rendőrségnek. — Atlag
hogy megtálaták a Barbal fiakkeros ki-
fosztásával gyanúsított, ihárosberényi le-
gényit, kiről hírovaunkban van bőveb-
ben szó, nagy sereg rimánkodó tekőn-
cigány lepte el a közponi rendőrtanya
helyiségét, az egész szolgálatos rendőr-
legénységet felzavarta két órai pihenés-
ből. A cigányok a „nehéz ott lopni...
stb.” elvének ékes cáfolataiképpen azzal
a panasszal járultak az ügyeletes rendőr-
tiszt elé, hogy a vezetőjüket, **Bogdán**
Tamást az éjjel a sánci vásártéren meg-
lőtték.

A mai vásárra jöttek a cigányok, kik-
nek nagy csapata a vásártéren a szabad
ég alatt hajlotta fejét nyugovóra. Javában
aludtak már, mikor **Bogdán Tamás** arra
riadt fel, hogy tarisznyáját, mely közte és
a melléje fekvő kis fia között volt el-
helyezve, s amelyben egész pénze, öt darab
huszkoronás volt, két mukáskülsejű alak
elvitte. Még látta a cigány a tolvajok kör-
vonalaát a holdvilágos éjben és felriadva
üzőbe vette azokat, hogy vagyonkáját
visszaszerezze. Amini így űzte a tolvajo-
kat, ezek a közeli téglagyár felé menek-
ültek, ahonnan lövések dördöltek fel. —
Erre az üldözést beszüntette és visszatért
népéhez, mellyel a rendőrkapitányságra
vonult.

A kapitányságról űstént több rendőrt
küldtek a helyszínére, kik kora hajnalban

a vásártér környékén több gyanús alakot
fogtak el és ezeket előzetes letartóztatásba
helyezték. Mint kiderült, a lövéseket a
rohanó csapatra a téglagyár őre tette,
kinek puskája a szákmányukkal menekülő
tolvajokat is más irányba terelte.

Alig, hogy elcsendesedett az iménn
nagy cigányinvázióra a rendőrség helyi-
sége, már egy újabb „cigánykaraván” jött
az előbbihez hasonló panasszal. Ezek a
Bárány szállóban laktak a Király-utca
végén és a panaszuk az volt, hogy egy-
küknek álmában valaki levágta a kezét
csavart aszról a tarisznyájai, melyben 15
forint volt. Ennek az esetnek felderítése
végét is nyomban rendőrség mentek a
helyszínére és letartóztattak két egyént,
Horváth Pál és **Gál József** nagykanizsai
jasszokat, akik ellen folytatják a nyom-
ozást. Egyelőre csak a tarisznya van meg,
melyet a gőzmalom melletti meleg szabad-
fürdő partján találtak meg üresen.

HIREK.

Tűz a városi pincében.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy riadalmat keltett ma délelőtt 10
óra tájt Nagykanizsa néptől nyüzsgő
belvárosában az a hír, hogy a városi ház
épületében, a drogéria pincéjében tűz
támadt. A riadalom igen érthető volt, mert
mindenki attól tartott, hogy a tűz folytán
robbanás lesz a pincében, ahol, mint min-
den ilyen üzletben, nagy mennyiségben
van mindenféle robbanóanyag, ether,
benzin stb. — A nagy riadalom azonban
szerencsére tulzottnak bizonyult, mert ha-
bár csakugyan volt tűz a drogéria pincé-
jében, de a robbanóanyagok másutt, egy
más pincében voltak és a keletkezett tüzet
az üzleti személyzet egy-kettőre elnyomta.

A tűz a következőképpen támadt: **Meizer**
Rudolf segéd az üzleti szolga és egyinas
segítségével spirítuszlámpán vazelint olvaszt-
ott a pincében. — Eközben egy etheres
üveggel közeledett a spirítuszlámpa felé
az inas, kit a szolga figyelmeztetett, hogy
menjen odébb az etherrel, mert baj le-
het.

A gyerek nem hajlott az intő szóra,
hanem mintegy két lépésnyi távolságra a
tűztől kinyitotta az etheres üveget, amely-
ből kiáradó gázok lángot fogtak. A követ-
kező pillanatban már a körös körű el-
szórt csomagoló forgács is égett, és sze-
rencse, hogy a fiú az etheres üveget elég
messze vitte ijedében, különben az fel-
robbant volna és kiszámíthatatlan pusztulást
idézett volna elő. — **Meizer Rudolf** a
veszedelem láttára az üzletbe rohant a
minimáxért, az automatikus tüdőoltó kőszö-
lékért, amellyel a pincébe visszatérve
sikerült egy-két perc alatt az egész vesze-
delmet elhárítani. Mindazonáltal a szolga
és az inas, kik a nagy lánggal égő for-
gácsot homokkal próbálták oltani, kezeiken
és arcukon égési sebekeket szenvedtek, azon-
kívül hajuk is alaposan megpörkölődött.

Nagyobb baj a tűzből azért nem támad-
hatott, mert a robbanó és gyúlékony
anyagok raktára egy egészen külön pincé-
ben van, ahová a tűz el nem jutott
volna. A személyzet tagjainak égési sebei
nem súlyosak és azokat a drogériában
kötötték be. A tűz színhelyén ma délután
fog hivatalos bizottság megjelenni, hogy
konstatálja a tűz keletkezésének pontos
okát és hogy ott nincs-e valami kifogá-
solni való.

— Egyházi hírek. A felsőpatyi „ple-
bániai javadalomra felsőbüki Nagy Sándor
kegyur **Geiszlinger Béla** volt zalaegerszegi
segédlelkész, a plebánia jelenlegi admi-
nistrátort mutatta be az egyházmegyei
főhatóságnak. — A nyugdíjazás folytán
október hó elsejével üresedésbe jött há-
hági plebánia vezetésével a javadalom
szabál szerű betölthetőség a káptalani
helynök **Kádfi Mihály** szombathelyi segéd-

lelkesít bízta meg. — Kovács Ferenc salomvári kisegítő segédlelkész a felsőlővi ág. ev. tanintézetekhez róm. kath. hitoktatást kinevezett. A szombathelyi egyházmegye káptalani helynöke Pintér Imre ideig. szabadságot nagysikei segédlelkészt Salomvárra helyezte.

— **Bihari Ákos klasszikus estélye.** Valóságos irodalmi tempomá alakult az szombaton este a Polgári Egyet. nagyterme, ahol az egybegyűlt közönség ábítattal szívtá föl azt a mélyen szántó és magasan szárnyaló művészetet, mely Bihari Ákosról a jótudó feléje áradt. Bihari Ákos igazi mestere a szónak, íleltett művésze a beszédnek és amit szombaton este produkált, az egyszerűen lőkeletes volt. — A másor egyes számainak összeválogatása nem mindennyá tudásról, vagy irodalmi készségről és mindenek fölött kipallérozott, előkelő ízlésről tanuskodik. — Az *Iliás*-ból citált részlet (*Hektor halála*) valósággal elragadta a hallgatóságot. — Ki olvassa manapság az *Iliás*-t? Oly rejtetes távoltság választja el a mai embert azokról az eseményektől, melyeket a jó öreg Homér megír, hogy az szinte elképzelhetetlen. — *Bihari* monumentális művészetét dicséret, hogy lőket közel hozta hozzánk. Értelhető és gyönyörködtehető tudta tenni. Másorának második pontját a XVI. XVII. és XVIII. század magyar költőinek szentelte. Ennek keretében adta elő a régi, híres, székelő népbalfádát, *Kerekes Istvánt*, majd Balassa Bálint *Bucsuénekét*, továbbá Csokonai és Fáy András egy-egy versét. A legendás idők alakjai friss vért, új életet kaptak Bihari színekben pompázó káprázatos művésze által.

— De talán a legcsodálatosabb volt a másor harmadik pontja: *Petőfi és a szülő ház*. Bihari ezuttal tíz kisebb-nagyobb Petőfi verset interpretált, amelyek egytől-egyig Petőfi szíveivel állanak vonatkozásban. A másor eme részénél szem nem maradt szárazon. Minden szava egy-egy gyöngye volt az igazságnak és közvetlenségnek. Ezután Mikszáth Kálmánnak *Huszár a teknőben* című elbeszélése következett, amelyet Bihari szívarányos jókedvvel, csillogó humorral adott elő. Végül megszólaltatta a *Ma* poétáit. Hallottuk Emőd Tamás merészen lendülő *Magyar itéletét*, mintha csak a Dics írae fenséges ákordjai bugtak volna fel. Hallottuk Dutka Ákos pompás versét: *Hajók, ha találkozna* és Juhász Gyula *Az utolsó kenyér* című gyönyörű költeményét. A gazdag másor Sajo Sándor fejezte be, akinek *Magyarnak lenni* című hatalmas versét meggrázó erővel és mindenek lebiro igaz magyar szíveivel adta elő Bihari. Nagy érzésekkel és egy feledhetetlen est impresszióival vetünk búcsút Bihariól. „Derék mulatság, férfi-munka volt!”

— **Tanítónőválasztás.** A zalapolai közs. elemi népiskolánál megüresedett második tanítói állásra az iskolaszék f. hó 7-én tartott gyűlésén egyhangulag Krécs Antalné sz. Skrliecz Róza zalacszeri tanítónőt választotta meg.

— **Tapolca jövő évi költségvetése.** Tapolca jövő évi költségvetési tervezetében a bevételek 33.925 K 15 f., a kiadások 82.925 K 15 f.-rel szerepelnek s így a pótlódó utján fedezendő túlkadás 49.000 korona s mivel a község 1911-ik évi időalapja 71.090 K-21 f., a községi példuló 63 százaléka van előírva, szemben a folyó évi 62 és fél százalékkal.

— **Új pénztézet Szepetneken.** Tegnap, vasárnap délután tartotta alakuló gyűlését Szepetneken az ujonnan létesült szepetneki takarékpénztár részvénytársaság. Az új pénztézet, mely még e hó folyamán 60 ezer korona alaptőkével kezd meg működését, a következőképpen alakult meg: Elnök lett Berkovics József szepetneki esperes plébános, társelnök: Horvát György a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár igazgatója, alelnök pedig

Seregély István szepetneki evangélikus lelkész. Igazgatósági tagok: Dr. Darányi Árpád, Fuchs János, Landler Antal, Lévy Endre, Pfeifer Gy., Szávics Gy., dr. Szegedy Károly, Weisz Bódog és dr. Zala Gyula orsz. képvis. A felügyelő-bizottság tagjai lettek: Lendvai Samu, Kleinfeld Ignác és Térdi István. Végül a választmány tagjai: Kéri József, Unger János, Bognár József, Bognár András, Jáni Károly, Pfeifer János, Pfeifer András, Fischl Ferenc, Fiskovics György, Pfeifer János teleki, Kardos Sándor és Brück Sándor. Az alakuló gyűlés az új pénztézet hivatalos lapja gyanánt a *Zalát* jellelte ki.

— **Utóállítás.** A katonaeorvosok elfoglaltsága miatt f. hó 5-é helyett ma tartották meg Nagykanizsán az október havi katonai utóállítást a Polgári Egyet. nagytermében. Az utóállításon résztvett 31 állításkötele és 21 apa, kik keresetképtelenséget jöttek igazolni, hogy így fiaikat mint családfentartókat mentesítsék a katonai szolgálat alól. A 31 állításkötele közül 15 vált be ujoncnak, akik azonban már csak jövő é. októberében tartoznak berukolni. A 21 apa közül 16-nak sikerült keresetképtelenségét igazolni, ami a rendes körülményekhez képest igen nagy percentuális számnak nevezhető.

— **Egy kanizsai fiákkeros kifosztása.** Furcsa kalandja akadt tegnap Barbai János nagykanizsai rerkocsi tulajdosának. A fiákkeros ihárosberénybe vitt valakit, s midőn ott a kocsmában falatozott, s várta, hogy a lovak egy kicsit kipihenjék magukat, odament hozzá egy előtte ismeretlen parasztember és azt az ajánlatot tette neki. Ha a fiákkeros őt behozza Nagykanizsára, ahonnan ő származik, úgy neki, valamint lovainak eleséget ad és nem kell vendéglőben pénzt elköltöni. Barbai elfogadta az ajánlatot és elment az ihárosberényi gazda házához, ahol jól fölöntött a garatra. Rövidesen aztán indultak hazafelé, de kettőjükön kívül még egy harmadik, egy pogány-szentpéteri legény is felült a fiákkerre. A legény Szentpéternél leszállt, őket ketten pedig tovább hajtottak Kanizsa felé. Már valahol Bagola táján tarhattak, midőn Barbai elcsúszott a bakon és ingyenes vendége ugylászik erre várhatott. Néhány perc múlva, egy zökkenésnél ugyanis arra ébredt föl a fiákkeros szunyókálásából, hogy a pasas már nincs a kocsin, hanem pár száz lépésnyire az országutól azon igyekszik, hogy a sűrű erdőségben sikerüljön eltűnnie. Barbai rögtön zsebeihez kapott, melyek üresen, kifosztva tátogáltak. A rabló elvitte 11 korona készpénzt, valamint zsebjátékát láncosul. Barbai pedig egyebet nem tehetett, mint hogy behajtatott a városba, hol rögtön jelentkezett panaszával a rendőrkapitányságon. A rendőrség emberei még az este találak egy *Tóth Pál* nevű ihárosberényi suhancot a Rózaa kocsmában, kiről alapja s gyanu, hogy a bagolamelléti rablásnak részese. Letartóztatták tehát és a már értesített ihárosberényi csendőrség segítségével keresik a cinkosokat.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Franz Lajos és Fiai részvénytársaság *négys. dz. korondt*, két kis elemi isk. tanuló: Horváth Marika és Annuska egy színlelőadás jövedelmét 2 koronát voltak szívesek a Nőegylet elnökségéhez juttatni, mely kegyes adományokért hálás köszönetét fejezi ki a *Ker. Jót. Nőegylet Választmány*á.

— **Razziakérdésünk.** Nap-nap után fel kell hánytogatni, hogy nincs olyan éjszaka Nagykanizsán, amikor egy-két gyanus alakot ne kísérnének be a rendőrségre. — Kanizsán annyi a csavargó, csirkéfogó, züllött leány, hogy ebben a tekintetben csaknem megelőzi akármelyik magyar várost, noha éppenséggel nem válik dicsőségére. Nagykanizsa kiavárosi méreteihez képest, túlságosan elterjedt elvett életet él, sok a zughely, a lebuji és a városban szerke sok az olyan alkalmas hely, ahol nemcsak a prostitúció

rejthető, hanem meghusodhatnak a mindenféle csirkéfogók, csavargók, gonoszlelkők, szóval a leggyanúsabb és legkétfélebb eskizslenciák. — És mivel razziák ugyasólván abszolúte nincsenek, természetesen, hogy ezek az alakok nemhogy fogynának, hanem napról-napra szaporodnak és most már érthető, hogy Kanizsán minden éjszaka bekisernek néhány fiatal, meg öreg csavargót, akik mindent akarnak, csak dolgozni nem. Így dagad aztán szépen a kanizsai bűnstatistika is. Míg hogyha lelkiismeretes és elég gyakori razziákat tartana a rendőrség, bizonyos, hogy megcsappana a különféle csirkéfogók száma, erősebb a bűnstatistika, szóval a sűrű razziák hatása minden vonalon érezhető volna. Csodálatos, hogy erre a kanizsai rendőrség még nem jött rá, mert itt ugyancsak szűkölködés van razziákban. Nincsenek rendszerezve, mint más helyeken, holott sokkal fehérebb éjszakájú városokban valóságos razziatervezeteket dolgoznak ki és nincsz a szombat, amikor a rendőrség razziát ne tartana. — Szükség volna rendszeres razziákra Nagykanizsán is, de hát talán ez a legkisebb gondja a rendőrségnek. Pedig ezzel maga a rendőrség követ el bűnt, mert lerjedni hagyja a bűnök és a városban szállítás ad éjszakára a csavargónak mindenféle.

Itt az ősz.

*

Férj: (hazatér fázsón): Itt az ősz.

Feleség: Te is észrevetted? A kirakatok tele vannak őszi holmikkal.

Férj (idegesen): Nem azért van ősz... A fákról hullanak a levelek és hideg szél sivit az utcákon, ezért van ősz... A kirakatokról pedig hallgass...

Feleség: Miért hallgassak?

Férj: Azért, mert dühitsz... Dobd az aszszonyt, ahogy akarsz, kirakatra esik.

Feleség: Engem ne dobj sehogyan se, bár tőled ez is kitélik és éppen most, amikor arról akaok veléd beszélni, hogy takarékoskodunk kell.

Férj: Erről mindig lehet velem beszélni.

Feleség: A ruhádat már átnéztem... Neked, fiam, okvetlenül kell egy felöltő... A régi nagyon kopott...

Férj: Erre az esztendőre jó lesz...

Feleség: Nem, nem, fiam, abban nem járhatok. Nekem nem kell semmi, de te rendelj okvetlenül.

Férj: Hát az überciherem lényeg rossz.

Feleség: A kék ruhád is, a szalonkabátod is. Ezeket a holmikat nem lehet használni...

Férj: Egy szalonkabát csakugyan kel-lene... Hiszen az ember eljár ide is, oda is...

Feleség: Persze, okvetlenül rendeld meg.

Férj: De így nem takarékoskodunk.

Feleség: Dehogyan nem... Ami kell, az kell és miután nekem nincsen szükségem semmire...

Férj: Fogok venni egy olcsó szalonkabátot készen. Ha lesz pénzem, veszek egy kész ruhát is.

Feleség: Csináltass fiam, mert a kész ruha nem sokat ér.

Férj: Majd meglátom... És mi lesz veléd, szivem?

Feleség: Mondtam már, hogy nekem nem kell semmi.

Férj: Valamit csak rendelsz...

Feleség: Nem én, semmit... Először is nagyon jók a tavalyi ruháim, azután meg...

Férj: Nos?

Feleség: Megrendeltem már mindent.

Ray.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet felőlése.)

Budapest, október 9.

Változékony idő várható, nagyobbbrészt azonban meleg, itt-ott elvélve esővel. Déli hőmérséklet 18—5 C.

A külügyminiszter a királynál.

Bécs, okt. 9. A király *Aehrenthal* gróf külügyminisztert tegnap délelőtti külön kihallgatáson fogadta. A kihallgatás összefügg az olasz-török háboru eseményeivel.

Pestmegye és az obstrukció.

Budapest, október 9. Pestmegye ma tartott rendkívüli közgyűlésén foglalkozott a verségi átiratokkal. Rendkívül heves vita után szavazásra kerülő a sor, három szótöbbséggel *elfogadták az obstrukciót helyeslő átiratot*. A többi verségi átiratot tudomásul véve, iratárba helyezték.

Rejtélyes öngyilkosság.

Budapest, okt. 9. A Rákóczi-utl Orient szállóban ma hajnalban főbe lőtte magát egy elegáns urihölgy, aki a bejelentő lapon ezt a nevet írta: *Keresztess Kornélia* urnő Berlinből. Az öngyilkos levelet intézett a rendőrkapitánysághoz, — amelyben azt írja, hogy ne kutasassák kilétét, mert azt sose fogják megtudni. A rendőrség nyomozza a rejtélyes öngyilkos kilétét.

Szerelmi gyilkosság az utcán.

Budapest, okt. 9. *Horváth György* iparos tegnap délután mennyaszonyát, *Bende Máriát* a nyílt utcán féltékenysége miatt agyonlőtte. A gyilkosság után magát is agyon akarta lőni, de megakadályozták és letartóztatták.

A portugál ellenforradalom.

Megverték a royalistákat.

Páris, október 9. A Havas úynökség jelenti Liszabonból: *Bragauzából* táviratozták tegnap délután, hogy a *királypárti felkelőket* megverték és azoknak tört serege Spanyolország felé visszavonult.

Gabona-üzlet.

— Távirat —

Budapest, okt. 9.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	12.14
1912. áprilisra	12.25
Rózsa októberre	10.35
1912. áprilisra	10.69
Zab októberre	9.46
1912. áprilisra	9.74
Tengeri 1912. máj.	8.62

A csecsemő csak hadd ordítson.

ha éhes, vagy nedves. Tartós sírás akkor tapasztalható leginkább, ha székrekedés van, melynek a „*Kufek*”-vel és tejjel való táplálkozással elejét lehet venni. A „*Kufek*” a tejet könnyebbé teszi és emészthetővé, továbbá ásvány- és tojásfehérnyetartalmával növeli a tápláló tartalmát.

Csalás török szőnyegekkel.

A háború csalója.

— Saját tudósítónktól. —

Mindig akadnak, akik kihasználják és tökélt kovácsolnak a nagy eseményekből. Nagykanizsán ma egy furlagos muzulmán, egy török szőnyegkereskedő, ki akarta használni az olasz török háború bonyolalmát és kísérték szőnyeget mérdrágán akarta eladni azért, mert háború van.

Egy kanizsai kereskedőhöz ma beállított egy turbános török ember. A mohamedán atyafival ketten jöttek, egy hordár, aki vágy husz szőnyeget cipelt a hátán és egy fiatal ember, aki, ugylátszik, tudott töröktől, mert a muzulmán beszédét nagy készséggel tolmácsolta a kereskedőnek.

Konstantinápolyi szőnyegkereskedő vagyok — közölte a tolmács — és el akarom adni nagyértékű eredeti szőnyeget, amelyek százazretet érnek. Olaszországból jöttek — mesélte a kereskedő nagy bőbeszédűséggel — ahonnan azonban el kellett utaznom, mert megüzenték hazámnak a háborút és én nem voltam biztos benne, hogy nem kobozzák-e el az áruimat. Az olasz közönség ellenséges indulattal viseltetett mindenütt honfitársaink iránt és én ugyszólván futva menekültem abból az országból, a melyről az én hazám háborút visel.

Olcsón adom a szőnyeget — mesélte a tolmács — mert a háború nagyon alászállította az árucikkem árfolyamát. Ezt én tapasztaltam leginkább, aki mesés üzleteket kötöttem Florencében, Velencében és most az eredeti értékek egynegyedréstől vagy két harmadig a szőnyeget elcsesztegetni.

A derék muzulmán kirakta ezután a drága „eredeti” szőnyeget, amelyeket oly olcsó áron akart elköltyavetelni. A kanizsai kereskedőnek megtetszett az egyik szőnyeg és az ára iránt érdeklődött.

— Dreilausend koronne — jelentette ki török nyelven a kereskedő.

A vevő persze a fejét cáválta a magas ár hallatára.

— De kérem — szólta a török helyett a tolmács — ezek eredeti szőnyegek. Akik ismerik az értéket, szó nélkül megadják az árát. Erre bizonyított az, hogy N. N. kanizsai orvos háromszor koronáért vett egy szőnyeget, X. Y. kereskedő pedig tízezer korona értékű szőnyeget vásárolt tőle.

Hogy minden kétséget eloszlasson, egy megrendelési levelet vett elő. A levél szerint tizenháromezer korona értékű szőnyeget vásárolt e két kanizsai ember, akiknek valóban ott volt az aláírása. A kereskedő azonban mégsem hitte el oly könnyen és a szomszéd szobába ment, ahol telefonon felhívta az orvost, akinek a neve ott szerepelt a megrendelő levélben.

A felhívott orvos a legnagyobb meglepetéssel hallotta, hogy névvel visszaéltek. A szőnyegkereskedő járt ugyan nála, de az orvos még be sem engedte, mert vételi szándéka egysem volt.

Mire a kereskedő a szobából visszatért, a török kereskedőnek, a tolmácsának és a sok-sok szőnyegnek se híre, se hamva nem volt. A török muzulmán, ugylátszik, megnesztette a dolgot és idejekorán megugrott.

Ugy értesülünk, hogy a szőnyegkereskedő több helyen is megfordult és ugyanazzal a névvel akart bizalmat keltetni. — Figyelmeztetjük a közönséget, hogy ha a három tagú társaság jelentkezik, úgy szolgáltatásuk a rendőrség kezére, mert a török szőnyegkereskedőnek nincs hivatalos engedélye, de a kereskedelmi törvény értelmében ilyen engedélyt nem is kaphat.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graef

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

IRODALOM.

Grazia Deledda magyarul. A mai olasz regény egyik legkiválóbb művelője, Grazia Deledda eddigelé kevéssé ismeri a magyar közönség, holott egyike a modern-európai irodalom legérdekesebb jelenségeinek. Szardínia sziklás vidékéről való, s a képzelete is szülőföldjéből táplálkozik. Legszebb műveit a szardíniai nép külső és belső szenvedéseiről írja. Irónál szokatlan megragadó erő, a rajznak és előadásnak egészenes realitása, alakjainak és történeteinek színes meglevevítése, jellemzi azt a hosszabb novelláját is, melyet most Balla Ignác gondos, hű és színes fordításában Radó Antal kitűnően szerkesztett sorozatos vállalat, a Magyar Könyvtár adott ki. A magyar olvasó egy első rendű írói tehetséggel ismerkedik meg ebből a füzetből, mely Grazia Deledda egyik legjellemzőbb művét adja. A füzet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég kiadásában jelent meg. Ára 30 fillér.

Szocializmus. A szocialdemokrata párt tudományos folyóiratának, a Szocializmusnak most jelent meg az októberi száma igen érdekös és aktuális tartalommal. A marokkói és tripoliszi válság alkalmából Kunfi Zsigmond: Az imperializmus lényegét ismerteti. Csizmadia Sándor a Világ összes szocialista agrárprogramjait állítja össze. Agoston Péter: A mezőgazdasági termelő szövetkezetekről írt. Gárdos Mariska: Lily Braun emlékiratairól közöl ismertetőt. A csemege halandóság szociális okait ismerteti egy másik cikk. A tanulmányok után gazdag Szemle-rovát következik, amelyben az Elméleti szocializmus, Szocialpolitika, Szakszervezeti mozgalom és Kultúra-alkultúra köréből vannak közlemények. A Szocializmus ezzel a számmal fejezi be ötödik évfolyamát. Előfizetési ára negyedévre: 1.50 korona. Megrendelhető minden könyvkereskedésben, vagy a kiadóhivataltban (Budapest, VIII., Conti-u.4)

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Egy 4 szobás lakás

a szükséges mellékhelyiségekkel és kerttel, BATHORY-UTCA 8. sz. a.

november 1-re kiadó.

Ugyanott butorok és egyéb ingóságok eladóak. 5792

Úriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös gondot kellenek.
Mértékű egy viselt cipő is elég.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sírcsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-kereszték árai: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcis, Crocus, Iris, Lilium, Évelővirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legutányosabb áron. — Magas törzű alma és körték: 1 drb. 1 K, — 10 darab 9 K, — 20 darab 40 K, 100 drb. 76 korona. Törpék: 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsák: 40—50 fajtában. Spárga tövek 3 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertesztében Balthory-utca 22. sz.

Hajhullás és a fejkorpádzás

okvetlen megszűnik,

ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási

cikk kapható

5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában Nagykanizsán.

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet — Könyvkötézet. — Vonalozó Intézet. — Orlati könyv gyár.
Nagykanizsa.
ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobban be-
rendezett

**könyvkötés-
tűnkben**

könyvtári kötéseket, diákkötéseket, naplókötéseket, iskolai köteteket, aranyrácsokata legjobban és a legkisebb költségekben olcsó árak mellett készítettünk.

Készül a

Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi, iskolai nyomtatvány. — Árjegyzékek, művek, meghívók, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle izléses kiállítású reklám nyomtatványok.

Nyomdai iroda:
Kiadóhivatal:
Szerkesztőség:

Kazinczy-L.

3.

Melzer-féle ház.

Telefon: 78.

Gyárt: Orlati könyveket, ügyvédi és egyéb jegyzőkönyveket és naplókat, zsebkönyveket,

iskolai írófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket, vázlatkönyveket, mintazagokot, zsebkönyveket, bevértékes könyveket, dobozokat, naptárakat, papírzaccokat.

Áraink a legutányosabbak!

Nagykanizsa

Nagykanizsa

TELEFON-SZÁM 78

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

Nagykanizsa

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KLÓTERTÉK ÁRAK:

Helyben	Postán
hét napon belül:	számtalánként:
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.20 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.00	Félévre 8.00
Egy évre 14.00	Egy évre 15.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, kult. és sportokért és egyéb közhasznú célokra 50 fillér.

Egyévi és utólagos ártámogatás díj 5 forint.

Kiadóhatalmuk 6 forint.

XXXVIII. évf. 231. szám

Nagykanizsa, szerda 1911. október 11.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

U szegényház Nagykanizsán.

Nagykanizsa, okt. 10.

Már jelezte a Zala, hogy a városi tanács egyik ülésében utasította a mérnöki hivatalt terv készítésére, melynek alapján azután a Teleky-utca 36. számú házat (a város tulajdonát) átalakítanák városi szegényházzá.

A hely, melyet a szegényház számára hlyként kijelöltek, kétségtelenül egyik legégszesebb pontja Nagykanizsának, tehát a kijelölésnél a városi tanácsot a legtisztelietemeltőbb emberi érzés vezette; mert ebben az a gondolat érvényesült, hogy a magukat rendes napimunkáival fenntartani képtelen embertársaink a város jótékony-sága útján olyan elhelyezést nyerjenek, ahol hátralevő napjaikat egészséges levegőben, kifogástalan egészségi körülmények között élhessék le. Az a hely a szegények számára csokyan alkalmas lesz; mert az udvari részen pavilionszerűen lehet felállítani két külön épületet, amelynek egyikét a nőszegények, másikat a férisszegények lakhatnák. Az utcai épületet átala-kíthatnák közös étkező- és egyéb helyiségekkül, meg az elengedhetetlenül szükséges felügyelő részére lakásul. A lakásterületnek a „katonarét” felőli kerti részét, ahol jelenleg a városi kertész faiskolája van, okvetetlenül parkirozni kellene, hogy a pavilonok lakói csendben pihenhessenek és élvezhessék a szabad levegőt a nélkül, hogy a lakás területét el kellene hagyniok.

És mivel Nagykanizsa városa ezt az új szegényházat már bizonyára teljesen a mai haladoisági színvonal követelményei szerint igyekszik majd berendezni: a közös helyiségekkül szánt utcai épületben föltétlenül lesz hely a szegények szórakozására, olvasó- és kézimunka-teremre; valamint orvosi látogatószoba is. Mert valószínű, hogy a szegényház lakóinak állandó orvosi felügyelete és ellátása iránt is tör-lenni fog intézkedés.

Szóval: bizonyosra vesszük és erősen hisszük, hogy ez az új sze-gényház, ha egyelőre nem is lesz valami országaszóloán mintás alkotás, azért mindenesetre olyan lesz, mely kicsinyben magába foglal és megvalósít minden, a szegényházakkal szemben fennálló követelményt; vagyis teljesen le-akja a korszerű továbbfejlesztéshez az alapokat. Mérnöki hivatalunk ebben a tekintetben a tervezés terén már fényesen kiállotta a próbát. Csupán az az egyetlen aggodás fekszi meg lelkünket, hogy nem halasztódik-e a szegényház ügye majd kissé sokáig; a megvalósítás nem toódik-e be kissé nagyon is a jövő távolába.

Pedig hát az a régi szegényház, melynek borzalmairól és nyomorúságáról már egy-két alkalommal olyan minden emberi jóérzést föl-rázó képeket rajzolt a Zala, — még most is a legkiáltóbb sürgetője az új szegényház mielőbb való megalkotásának.

Azok az állapotok, amelyeknek megajzolása Nagykanizsa minden érező szívű polgárában ugyancsak fölzaklatta a vért, — bizony most is megvannak. Meg is kell lenniök; mert a városi hatóságunknak eddig nem is volt módjában valamiképpen változtatni az állapotokon. Azon a helyen, ahol a szegényház még jelenleg is áll, képtelenség volna a szegényeknek olyan elhelyezéséről gondoskodni, aminőt a nemesebb emberi érzés most már elengedhetetlenül megkövetel. Ezt belátta, tudta városi hatóságunk is; be kellett tehát várnia, míg a birtokában levő helyiségek-ek, illetve területeknek egyik legalkalmasabbika fölssabadul.

Ez, az eddig iskolául és bérházul használt, Teleky-uti 36. számú háznak fölssabadultával megtörtént. A városi tanács rögtön meg is ragadta az alkalmat és azonnal megadta az utasítást a mérnöki hivatalnak az átalakítási tervet meg-készítésére. Ez a gyorsaság kissé eloszlatja a megvalósítás idejére nézve már kifejezett aggodalmunkat s azt a reményt ébreszti ben-nünk, hogy az új szegényház, melynek megalkotása előtt immár

semmi akadály sem áll, mihamarabb megvalósul. Ilyként azután városunknak egyik messzeikiáló, leplezhetetlen mizeriája (hisszük: örökre) lekerül a hírlapi följjajdulások és szomorú tárgy-alások sör-rendjéről.

A grancsárok Zalában 1848-ban.

Horvát forradalmuk után.

Közi: Haller Jenő.

V.

Pedig a magyarság nem is Kotoránál akart betörni teljes erővel a Murakörbe, hanem Letenyénél. Itt a murai rév-re Rubidó őrnagy zágrábi emberei ügyeltek. — Rubidó azonban éppen Varazsdon volt a támadás napján és a tulnyomó erővel szemben végrehajított visszavonulást (hátrálást) Ráner kapitány végezte. A grancsárok ismét Varazsra „vonultak vissza” (előkelő elzárkózottságban. Igazán megható!) Egy hónap mulva pedig Muraköz ismét magyar hegemonia alá került.

Dahlen fáb-öragnak, Perczel Mór tájékoztatói hadakozásai után, az volt minden törekvése, ho y Perczelnek Murakörbe való becsapását vagy megelőzve preventív eszközökkel, vagy pedig megakadályozza fegyveres erőhatalommal. — Volt ugyan Dahleknak Légradon néhány század grancsárja, volt Varazsdon is egy ezrede, de komoly ellenállásra ezt az erőt mégis gyöngyöztette. Újjászervezte a hadtestét és a csapatok élére is új embereket állított.

1848 november 12-én felkészülődött Todorovics, varazsdi tábornok, hogy Murakört — hadászati szempontjából — megtekintse és alkalomadtán természetes fedezéket kiaknázhassa. Ekkor szervezte újjá az előgárdát is, amelynek keretébe 3 század grancsárt, 1 füzérsztagot (2 ágyúval) és egy szakasz dragonyost skatulyázott bele. — Todorovics Dahlenről azt az utasítást kapta, hogy Murakört hódítsa meg, a régi muraközi gyászvitteket bandájából távolítsa el és a csorbát közösrülje ki. Mikor a horvátság Varazsdnál átlépte a határt, — H. R. szerint — a magyarok félelmükben odahagylák az egész Murakört. (A félelem, meg az óvatosság nem egészen mindegy!)

November 13-án Dahlen bevonul Csáktornára csapataival. 14-én Ruszán Ferdinánd magyargyűlöli grancsár azt írja Légradról illetékes felettes hatóságának, hogy „a mi vad magyarjaink (divlji nasi Mazjari) kihurcolkodtak a Muraközből”, és a Murán tul (Kakonya és Zákány között) csatangolnak.

Vukotinovics (a kiváló tehetségű kasznár-örnag) 22-én kelt levelében arról ad

hírt Nagybukovecről (ahol a bednyai szunyogokkal és a ludregi vinkóval viaskodott), hogy a horvátok hadmozdulatai a Dráva melléken „bizonytalanok és tévovázásra valók”. Még ez a ragyogó talentumu sulyokdóbb is hibáztatja Dahlen és társainak azt a céltalan és kaphodó viselkedését, mert nem érti az ő jogász-elmejével, hogy Todorovicsék miért lendülnek ki egyszer a Murakörbe, másszor meg Varazsra. De hát ez magasabb taktika, amire egy közönséges nyárapár, akii könnyű, szilfid mozgású főtörőből őrnaggyá neveztek ki, — nem is érthet meg. (Mert chez a kengyelűtás nemes tudománya még kevés.) Vukotinovics lerántja a leplet egyes elvetemült muraközi papokról, akik nem átalították a muraközi testvéreket saját (horvát) fajrokaikkal ellen felbujtani, amiért aztán Zágrábba kísérték őket, mint hadifoglyokat. Ezek a papok a következők: Jelenics J., domborui plébános, Katanecz K., katori lelkész és Fridelci N., perikai káplán.

Foglaljuk nevüket aranykeretbe! Minden-ezetre jellemző, hogy maguk a horvát papok is izgattak a grancsárok ellen. — Bűnüket így pengelgézzi ki az őrnagy ur: „Megsértették a természet törvényét (mert fajtuk ellen lázítottak); főleg árulást követtek el; megalagdiák vallásukat, amikor hónapszám nem engedtek harangozni, mert a magyar fegyvereket a templomban rejtették el”. Biz, ezek mind rettenetes bűnök!

(Vége következik.)

A vas-zala-soproni vasut.

— Saját tudósítónktól —

Szombathelyi tudósítónk írja: A vas-zala-soproni vasut végrehajlóbizottsága legnap Herbst Oéza alispán elnöklete alatt ülést tartott, amely jelentős lépéssel vitte előre az új vasut ügyét. Sikertült a vas-zala-soproni vasut létesítésének újjából az utolsó akadályt elhárítani. Csepreg megkapja a maga vasuti állomását, ami a törzsszénnyegyzések szempontjából most már dőlőre juttatja az eddigi lebegő jegyzéseiket, a másik oldalon pedig a zalamegyei érdekeltség kívánsága érdekében történik kezdeményezés, a mely Szombathelyi érdekből is emienns fontosságú, Zalaszentgről kezdeményezésére megindítják az akció a rum-túrje-tapolcai vasuti vonal kiépítése érdekében, úgy hogy már komoly stádiumba lép ez a régi terv, amelynek révén Szombathelyi direkt összeköttetést kap a Balatonnal.

A végrehajtó bizottság ülésén résztvevő Bathany Lajos gróf v. b. t. t. a nagybizottság elnöke is, ki egyuttal mint a dunántúli helyiérdekl vasutiráság elnöke is melegen érdeklődik a vasut sorsa iránt.

Van szerencsém a n. érd. közönség b. tudomására adni, hogy Németh György szabó csödtömegét megvettem s így valódi angol férfi ruhaszövetek dús választékban, amíg a készlet tart, legolcsóbb árban kaphatók

Hirschler Jenő
posztóáruház
NAGYKANIZSA, Fő-ut 2. szám.

Értesítés!

Herbst Géza alispán szíves szavakkal köszöntötte a végrehajtó-bizottságot, majd ismertette az engedélyezési tárgyalás eredményét, nevezetesen, hogy a felsőpulyai végpont eljuttatását és helyettesítését Kőszegnek végállomásként való beállítását. Majd átért a bükki-locsmándi szakasz két variánsának ismertetésére, vázolta Csepreg közszéki kérését és az ahhoz fűződő érdekeltiséget és kérte a bizottságot, hogy most már véglegesen foglaljon állást a megoldás módjára nézve. A kérdéshez többet hozzászóltak, végre kompromisszum alapján sikerült a kérdés megoldását az összes kívánalmaknak megfelelően elintézní. A bizottság a nyugati variáns mellett foglalt állást és elhatározta, hogy a vasutat a bükki állomástól kiindulólág a déli vasut vonalával párhuzamosan egyenesen Csepreg községbe vezeti, hogy azonban Zsira és Und vidékének érdeke is kielégíttessék, a locsmándi állomás a község keleti részében fog megépíttetni. Ezt a megállapodást egyhangulag hozta meg a végrehajtóbizottság.

A csepregi vilás ügyben való döntés után Vasvármegye alispánja bejelentette a végrehajtóbizottságnak, hogy a miniszter a vármegyének a vasút céljaira megszavazott hozzájárulását jóváhagyta, és hogy Kőszeg városa százezer korona törzsrészenyjegyzését határozza el arra az esetre, ha a vasút végállomása Kőszeg lesz. A bizottság az alispán bejelentését örömmel vette tudomásul.

Bathány Lajos gróf, mint a dunántúli h. c. vasutársaság elnöke, szóba hozta a bizottságban azt a régóta füződő tervet, hogy az új vasutársaság a finanszírozás érdeke szempontjából együttesen járjon el a dunántúli társasággal és ezzel a két társaság füzöttjé mintegy előkészítse. A bizottság nem foglalkozott behatóbban a kérdéssel és érdemi határozatot nem is hozott, mindenesetre fixírozta azonban azt a kívánságot, hogy legjobban szeretné, ha a finanszírozást illetőleg a dunántúli vasutársasággal együttesen járhatna el, és azért ezt a megoldást elsősorban veszi programjába, de természetesen a dolgok kellő megoldása érdekében egyelőre szabad kezét megfentartja.

A zalaszentgróti érdekeltiség kérelme került ezután tapera. Annak idején Malatinszky főszolgabíró, Boifay Péter gyógyszerész és Hibler Lajos, a Károlyi urológiai alispánjának tiszteltelt és azt a kérelmet adta elő, hogy Zalászentgróti is vonassék bele a vas-zala-soproni vasút érdekeltiségebe. A bizottság igen nagy szimpátiával fogadta a tervet és a maga részéről annak megvalósítását igen sokra tartand, azonban az eredeti terv kivételét most már erősen hátráltatná ez az előkészítetlen újítás, amiért is más úton keresi a végrehajtóbizottság a szentgrótiak kérelmének megoldását. Ez azután pedig a rum-törje-tapolcai vasuterv előterbe állítása volna. Erre a vonalra az előmunkálatok már be is fejeztettek, de a finansziális okokból kellő törzsrészenyjegy: és hiján a terv egyelőre elakadt. A zalaszentgrótiak kezdeményezése után most már van remény arra, hogy ez a vonal is megvalósulhasson. A végrehajtóbizottság megbizta Herbst Géza alispánt, hogy a város bevonásával rum-törjei vasuterv kapcsán a Tapolcától Zalászentgrótiig illetve Törjeig vezetendő vasut ügyét vegye behatóan tanulmányozás tárgyává és arról a végrehajtóbizottság legközelebbi ülésének tegyen jelentést. Ezzel az ülés véget ért.

A hadügyminiszter Budapesten

Bécs, okt. 10.

Auffenberg Mór lovag, a cs. és kir. hadügyminiszter ma reggel sörög polihálai ügyekben Budapestre utazott.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, okt. 10.

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököt. Eitner Zsigmond felszólalására kiigazítják a mult ülés jegyzőkönyvét, majd az elnök bemutatta Dungserszky Bogdán öbecsei mandátumát, jelentette, hogy Papp Elek ügyében az összehívhatatlansági bizottság e hó 24-ikén ül össze, bemutatta továbbá Losonc, Lajlauifalu felirátát a választójog mellett és Bereg-megye felirátát az obstrukció ellen. Az elnöki indítványhoz ma Kun Béla adott be ellenindítványt, mire a szavazás holnapra való halasztását kérték.

Ezután két névszerinti szavazást intéztek el s Róka István Kossuth-párti képviselő beszélt a véderőjavaslatok ellen, melyeket úgy politikai, mint gazdasági tekintetből nem fogad el.

Ezzel az ülés véget ért.

Fordulat előtt.

Justh és Berzeviczy cáfolnak.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

A magyar újságokon tegnapi vitára valóra valami szokatlan láz vett erő, mely főképpen hamis hírek és kombinációk közreadásában nyilatkozott meg. Ezek a lapok elhatározták, hogy ha a kormány még tart a förtelme, ők elvesztik a magukét s a kormány helyett már holnapra megoldják a vélságot. Ebből a nekibuzdulásból származtak aztán azok a hírek, melyek Khuen gróf miniszterelnök félreállításáról és Lukács miniszter vállalkozásáról tudnak, továbbá azok a kombinációk, melyek Berzeviczy házelnöknek Justh Gyulával folytatott magánbeszélgetésében a bekövetkezendő elnökviség előrevelti árnyékát látják. Mindezeket a híreket félhivatalosan megcáfolták, ma pedig Justh Gyula és Berzeviczy Albert nyilatkoztak és üres kombinációnak mondták a rájuk vonatkozó részt.

Alább közöljük Justh és Berzeviczy nyilatkozatát, ezt megelőzően azonban közreadjuk a következő, a Kossuth-párt egyik vezető tagjától, származó értesítést, melyet ugyan megcáfolt a két említett nyilatkozat, de mely kombinációnak is érdekes:

Budapest, október 10.

Berzeviczy Albert házelnök fölkerés alapján elváltatta, hogy a két függetlenségi párttal és a pártokivüliekkel egy-egykoron konstruált és teljesen garantált alapon megkísérelt a kibontakozás lehetővé tételét. Erről az új alapról egyelőre annyit, hogy célja a véderőjavaslatok, valamint a választói jog terén olyan novumokat hozni és megvalósításukat biztosítani, amelyek egyrészt a Kossuth-párt, másrészt a Justh-párt vonatkozó törekvéseit egy honorálják, hogy ezeket a két függetlenségi árnyalat akár a saját programja, akár egymás elvi álláspontjának az általános függetlenségi törekvések propagálása szempontjából való kölcsönös méltánylása alapján elfogadhatja. Az új bázisról minden a garancia tekintetében számottevő tényező tudomással bír.

Budapest, október 10.

(Saját tudósítónktól) Justh Gyula, kit tegnap délután a Pajor-féle szanatórium-ban sikerrel megoperáltak, a képviselőház folyosóján az összes lapok közléseivel szemben kijelentette:

Nem igaz az, hogy Berzeviczy házelnök vele lemondó szándékát vagy kibontakozási tervét közölte. Berzeviczy csupán annak óhaját fejezte ki, hogy szeretne vele, Justhtal hosszabban beszélni és erre vonatkozólag a szerdai napban állapodtak meg.

Berzeviczy Albert házelnök a Ház folyosóján a következő kijelentést tette:

Már igazán nem győzőm csfolni a lemondásomról szóló híreket. Szó sincs róla, vannak tervek, vágyak, kombinációk a parlamenti rend helyreállítására vonatkozólag, ezekről hallottam én is, eddig azonban semmi sem történt és nem is történhetett, mert az intézkedésre egyedül Héderváry miniszterelnök illetékes, ki pedig csak holnap jön vissza a fővárosba.

A képviselőházban ma Justh Gyula Kossuth Ferencel, Lukács László pénzügyminiszter pedig Kádós Ferenc elnökkel tanácskoztak hosszabban.

A háboru.

A muzulmánok szentháborúhirdetnek

— Táviratok. —

Tripolisz okkupálása, úgy látszik, mégsem lesz olyan könnyű feladat, mint azt az egyenlőtlen eszközökkel megindult háboru eddigi folyamán gondolni lehetett. Amire Törökország nagy elhagyatottságában és eszközeinek fogyatékosságában nem vállalkozhat, elvégzik maguk a tripolisziak: az utolsó csepp vérig való védekezést az olasz erőszak ellen. A még nagy események magvát rejtő háboru legfrissebb hírei ezek:

Róma, okt. 10.

Az „Il Secolo“ c. lapnak jelentik: Gambenci lakosságát az éjjel nagy ágyuzás zaja riasztotta fel. Az ágyuzás egy teljes órán át tartott a tengeren. Azt hiszik, hogy az éjjel nagy harc volt az olasz és török hajók között.

Róma, okt. 10.

A „Messayero“ közli fentartással a hírt, hogy az olasz hadihajók és a Vörös tenger felé vonuló török torpedók között nagy harc volt.

London, okt. 10.

Az olasz kormány a volt tripoliszi polgármestert a tartomány alkormányzójává nevezte ki.

Konstantinápoly, okt. 10.

A porta elhatározta, hogy a semleges buza szállítást a Dardanellákban keresztül megengedi. A haditörvényszék megtiltotta a török lapoknak, hogy a kabinet ellen cikket írjanak.

Tripolisz, okt. 10.

Az alsóvárosban lakó sejk szentháború proklamált és megindult az olaszok ellen. Imam trónkövetelő százezer harcost, egy sejk pedig, ki szintén mint trónkövetelő lépett fel, negyven ezer katonát ajánlott fel az olaszok ellen. Az országban számos számos sejk óhajt a szent háboru részese lenni.

A gimnáziumi csoda.

— Egy rejtélyes csoda. —

Vizsgálják az orvosok.

— Saját tudósítónktól. —

Néhány nap óta mindtöbben és többen beszélnek egy kanizsai első osztályos gimnázista fiúról, akinek az a rendkívülisége, hogy a leckéjén kívül sem az iskolában, sem otthon egyetlen árva szót még nem beszél. Sőt otthon, ahova szülei teljes ellátásra elhelyezték, amióta csak itt van, mintegy hat hete már, egyetlen hangját nem hallották még. A dolog, akár pathológiai jelenség az, akár csupán egy rendkívül akaraterőteljű gyermek makacs elhatározásának eredménye, mindenképpen rendkívüli jelenség, mely megérdemli a vele való foglalkozást.

Először Horváth György főgimnáziumi igazgatót kerestük ki, aki csak annyit tudott a fiúról mondani, hogy neki a lu-

domása van annak rendkívüli esetéről, amely annál érthetlenebb, mert a fiu, ki az I. osztályba jár, igen szépen felel a leckékből és ezeket igen értelmesen elmondja, de azonkívül a pajzsával sem hallotta még senki egy szót is váltani. Az igazgató ur utasítására kerestük fel aztán a fiu lakása és kosztadóját, Pollák Ignác kereskedőt Kisludov-utca 13. szám alatti lakásán.

A fiu, Neumann Béla I. oszt. gimnázista, Neumann Mór viziszentgyörgyi (Csák-tornya mellett) kereskedő fia, nem volt otthon. Éppen az iskolában volt. Munkatársunkat Pollákné fogadta, kit már meg sem lepett az idegen ember látogatása, annyira megszokta, hogy a különös fiúnak csodájára járnak a hához. Pollákné öngyűssége szíves készséggel felelt a kérdésekre.

— A Béla gyerekeknek, kezdte, én még nem hallottam a hangját. Nem értem, mi lehet ez, mert hogy beszélni tud, az abból bizonyos, hogy az iskolában a tanároknak igen jól felel. Akármint akar, nem mondja meg, legfeljebb, ha már semmiképp sem bujhat ki a szája, felel a kívánságát és elém teszi. Próbáltuk rokon-gyerekek társaságával megszólaltatni. Igen vigyan eljátszadorozott s elugrandozott a gyerekekkel, de azokhoz sem szólt egy szót sem.

— Egyszer gyomorlájása miatt itthon kellett maradnia, folytatta Pollák Ignác. Egy napot mulasztott az iskolában. Na most, gondoltam, majd csak megszólal, hogy bizonyítani kell, hogy mulasztását igazolni tudja. Hát mit csinált? Elmentette az iskolai fegyelmi szabályzat füzetét és megfelelő paragrafusra bőve az újját, kérésleg nézett rá. Elolvastva, mit mutatott, persze, hogy értenem kellett, hogy bizonyítványt kér tőlünk.

— Egyszer azonban megszólalt mégis, igaz, hogy nem itt minálunk, hanem a szomszédságban, hova a férjem valami csomagért küldte. Ott szépen megmondta, hogy miért jött és elhozta a csomagot. Tíz perc múlva már tudtam, hogy ott be-
szólt. Hasztalan mondtam neki nem egyszer: Hát mit gondoltál te Béla, t nyolc évig, amíg most majd nálunk leszel, egy szót sem fogsz itt senkihez szólni? Nem felelt erre sem és nem szóllaltatta meg ez az igazán alapos kérdés sem.

— Már négyszer írtunk a fiu édesapjának, hogy jöjjön és legyen valami a fiuval, de csak most, a negyedik levélre válaszolt, hogy legközelebb bejön. Az én véleményem az esetre vonatkozólag a következő: A fiu a négy elemi osztály Szombat helyen végzte, ahol a férjénél volt lakása. Itt mindig horvátul beszélt és édesapja éppen azért hozta el onnét, mert azt akarta, hogy magyarul beszéljen. Béla azonban nem akarta ezt és úgy látszik, ezért tette fel, hogy hát akkor nem beszél sehogyan sem.

A különös gyermeket állandóan vizsgálja Pollákék háziorvosa, aki azt mondja, hogy esetében tisztán makacsságot nem tud feltételezni és mindenképpen valami körjelenségre következtet. A fiut a háziorvoson kívül már több orvos is meg-nézte és bár végleges prognózisuk még nincs, abban bizonyosnak hiszik a dolog, hogy a fiu valamely hisztériás vagy melanólikus állapotban van. Az orvosok véleményének végleges kialakulásához szükséges az u. n. anamnézis adatainak teljes birtoka, vagyis annak ismerése, hogy a fiu szellemileg milyen elődöktől származik és hogy milyen elődöktől lehetnek rá ily erős befolyással.

Bármiként áll is a dolog, az az egy bizonyos, hogy a kis Neumann Béla nem mindennapi emberi lény. Vagy egy rendkívül érdekes és ritka idegbeteg, vagy pedig olyan makacs karakter, amint ily fiatal korban még nem hallottunk.

HIREK.

— A jogügyi bizottság alakulása. Bármily hihetetlen, de úgy van, hogy a kora tavasszal megválasztott új városi képviselőtestület jogügyi bizottsága még csak tegnap tartotta alakuló ülését. Igaz ugyan, hogy e bizottság egész működése is majdnem teljesen felesleges, de mégis lett volna március óta már korábban alkalom arra, hogy az a két bizottsági tag, aki tegnap az alakulása összereseglett, ezt már előbb megtegye. A megjelenetek különben először egyhangulag *Falcs Lajost*, bizottsági jegyzővé pedig dr. *Miklós Dersó* ügyvédet választották.

— Esküvő. Fényes esküvő volt ma a városházán és a Ferenczrendiek templomában. Pompás díszmagyarok kísérették az előző esküvőt, melynek főszemélyei *Blaskovich Kilmán* földbírtokos s nyug. honvédfőhadnagy és *Závody Olga* voltak. A fiatal férj néhai *Blaskovich István* pécsi németábrai elnök fia, *Závody Olga* pedig *Závody Albin* királyi bírónak, a nagykanizsai kir. törvényszék elnökének leánya. A házasságkötés tanúi *Tallán Andor* volt orsz. képviselő, *osztóvári földbírtokos* és dr. *Blaskovich Iván* sádsi földbírtokos voltak.

— A tegnapi országos vásár állatforgalma. A tegnapi nagyvásár forgalma általában beváltotta a hozzáfűzött várakozást. A szakértők azt mondják ugyan, hogy az őszi mezei és szüreti munka a falvak lakosságából sokakat otthon tartott, mindazonáltal megállapítható, hogy legalább háromnegyed körösrege volt a tegnapi nagyvásárnak, mint a korábbi országos vásároknak szokott lenni, amelyek még a marhavásári tilalom idejére estek. Különösen a marha és lóvásár Nagykanizsán eddig még alig tapasztalt méreteket öltött. Összesen 678 szarvasmarhának és lónak adásvétele történt tegnap, amit, ha még hozzávesszük, hogy Horvátország maig is teljes kivittli zár alatt van, igen nagy számnak kell nevezni. — A marhavásár kereslete volt különösen rendkívül nagy, amelyről sokkal lanyhább volt annak kínálata. A lóvásár kínálata is kereslete egyformán meglehetősen volt és igen nagy forgalmat eredményezett. A marhalevel-átíró bizottság még este 8 órakor is működött és ma is jelentkeztek a városházán járólalevelükért számosan, kik tegnap a vásártérre nem győzték már várni annak kiállítását.

— A kanizsai helypénzszedési árverés. Tegnap tartották meg a városházán Nagykanizsa város helypénzszedési jogának újabb 3 évre való bérbeadását felől az árverést. A bérletre más reflexión nem jelentkezett, mint a korábbi bérlet-konzorcium, a *Neuerer, Keppich és Brankovics* cég. Az árverezők ezúttal a következő rendkívül méltányos ajánlatot tettek a városnak. Megajánlották, hogy a kikötött bérösszegegen felül bevételéből 40 százalék erejéig maga a város is részesedjék, miáltal alkalma lesz a városnak a helypénzszedési üzlet vezetésébe mindenkor betekinteni és annak valódi értékeiről közvetlenül meggyőződést szerezni. E méltányos ajánlat a budapesti sémaértől, hol ugyanezek a bérletk ugyanily feltételekkel bérlik a vásárcsarnokokon kívüli piacokon a helypénzszedési jogot.

— Kéményseprő szakszervezet-alakulása. A nagykanizsai kéményseprő-szolgálatok kérvén ben bejelentették a rendőrlőkapitánynak, hogy vasárnap, i. hó 15-én délután 3 órakor az *Eötvös-lér* 4. számú helyiségben helyi csoportalakítást gyűlést tartanak a következő tárgysorozattal: 1. A szervezkedés célja és haszna, előadó: *Berlász Jenő*, budapesti elvtárs. 2. A helyi csoport megalakítása. 3. Esetleges indítványok.

— Előkelő hölgyek: Yes porcellán-poudert használnak. 3 és 5 korona.

— A letenyei fátolyos hölgy. Dr. *Farkas László* letenyei aljárásbíró ur a következő levelet intézte hozzánk:

Tekintetes Szerkesztőség!

A mai napon vettem kézhez (mert nem voltam itthon) a Zala szept. 29-iki számát.

A fátolyos hölgy merényletének indokaira nézve téves hírek levén forgalomban, az igazság megismerése végett legyen szabad a *Tekintetes Cím*et a való tényállásról tájékoztatni.

A látszat a fátolyos hölgynek ad igazat és a látszat alapján a „Zalavármegye” című lap nem állított a való ténynek ismerete hiányában felelősen elítélőleg nyilatkozni.

Pedig hát nem én vagyok a lány boldogtalanságának oka, hanem önmaga. Sokan engem okoznak azzal, hogy a nő eljegyzést vőlegénye felhontotta; a valóság azonban nem ez. Hanem a következő: A vőlegény, ki Szombathelyről elég messze (Lerényén) lakik, feltétlen bizalommal viseltette a lány iránt és néhány látogatás után eljegyezte. Csak eljegyzés után vált gyanússá a lány magaviselete, melyet a kedvezőtlen információk miatt kezdett alaposabb vizsgálat tárgyává tenni. A vőlegény már minden kedvét elvesztelte a házassághoz és kétségbeesésében hozám is fordult információért. A vőlegény nekem kedves barátom, asztaltársam, előbbre valónak tartottam vele igaz meggyőződésemet közölni, minsem azt előtte elhallgatni és jó barátomat egy szerencsétlen házasság megkötésében elősegíteni.

A lány most már sorra keresi azokat, kik volt vőlegényét kedvezőtlenül informáltak és mindmennyit meg akarja ölni; meg a volt vőlegényét is. Sőt ennek egyik barátját (egy járásbírósi díjnokot), kinek az egész ügyből ugyszólván semmi köze. A megölendők listáján szerepel *Gáspár-feső* is, és azért van halálra ítéelve, mert a pokoli tervet a rendőrségnek feljelentette.

Szerény véleményem szerint jó lenne közveszélyes nő elmebeli állapotát megvizsgáltatni.

Magamat a *Tekintetes Szerkesztőség* jóindulatába ajánlva maradtam kiváló tiszteltetel.

Dr. *Farkas László*.

— A tánciskolából. *Mayersberg Frida* tánciskolájában holnap, szerdán boszton-estély lesz.

— Férjhez ment boszuból. *Tóth Ilona*, a *Kövesy-féle* szintárulat volli drámai hősnője, ki két éven át Nagykanizsán is játszott, köztudomás szerint szellemes, ötleles nő, ki azonban legsikerültebb viccét most követte el a férjhezmenésével. *Tóth Ilona* legutóbb a debreceni szintársulatnak volt a tagja és ő játszotta a hősnői szerepét. Megemlítendő, hogy a művésznőnek hévvel, de reménytelenül udvarolt egy *petrovai* kisbirtokos, kit azonban *Tóth Ilona* nem akart meghallgatni. Minap megérkezett a társulat újonnan szerződött tagja, ki nem más, mint a nálunk szintén ismert *Turyné Csige*, *Böske* és az igazgató mindjárt ráoszlotta a *Boszorkány* című szerepét, melyben eddig *Tóth Ilona* aratott sikereket. *Tóth Ilona* vérg sárgára ez a mellőzés és bejelentette *Zilah* igazgatónak, hogy ha nem reparálja ezt a hibát, ő, *Tóth Ilona* nem lép többet a debreceni színpadra. Az igazgató nem ijedt meg a fenyegetéstől, hanem viszonzta azzal, hogy ha a művésznő megszegi a szerződését, kitiltatja a színezegyesüleiből.

— Szépen tiltat ki maga engem! — vágta oda büszkén *Tóth Ilona*. — Ha nem kapom vissza a szerepet, akkor arra is képes leszek, hogy férjhez menjek. És mivel az igazgató nem intézkedett, *Tóth Ilona* szó nélkül eltűnt Debrecenből. Az igazgató már két héten át kerestette, mikor megtudta, hogy hősnője a közeli *Petrován* tartózkodik. Oda írt neki egy erélyes levelet, hogy ha huszonnégy órán belül nem jelentkezik, akkor így s amugy, a válasz azonban egy hitelesített anyakönyvi kivonat volt, mely igazolta, hogy *Tóth Ilona* nőül ment a *petrovai* kisbirtokoshoz és egészen mindegy neki, hogy a színezegyesület miképpen vélekedik róla.

— A száj- és körömfájás. A tegnapi országos vásár mutatta a legmegbízhatóbb képét annak, hogy mily kevésbé érint már bennünket a marhák ragadós száj- és körömfájásának kérdése. Hogyha Horvátország, melynek két vármegyéje is határos Zalamegyével, nem lenne az ott még most is erősen grasszáló járvány miatt teljesen elzárva, úgy egyáltalán észre se lehetett volna venni, hogy Zalamegyében is nyoma van még a járványnak. A járvány csökkenése egyébként mindig kisebb arányúra szorítkozik, amennyiben a múlt heti 55 fertőzött zalamegyei község e héten csak 47-re apadt. *Somogyban*, hol a múlt héten már csak 15 fertőzött község volt, még gyengébb tempóban fogy ez a kis maradék szám, amennyiben ott még mindig 13 fertőzött község maradt zár alatt. Teljes tempóban halad azonban az országos járvulás. Az elmúlt héten ugyanis újból 272-vel kevesedett a múlt heti szám, az 1395, úgy hogy most már csak 1123 helysége van Magyarországban, amelyeknek marhavármegye a ragadós száj- és körömfájás miatt még mindig forgalmi tilalom alatt áll.

— Az evangélikus egyház estélye. Nagy sikerűnek ígérkező estélyt rendez e hó 15-én a Polgári Egylet a nagykanizsai evangélikus egyház a templom- és harangalapja javára. Az estélyen — melynek gazdag műsora lesz, — az Irodalmi Kör dalárdája is szerepel néhány szép számmal. Helyárak: páholy 10 korona, fentartott hely 3 kor., ülőhely 2 kor., állóhely 1 korona.

— Lakások, elképzelhető a vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan *Löcherer Címexinnel*. Ez eddig az egyedüli szer., amelyről a poloskák nyomban elpusztulnak, peték pedig a *Címexin* hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkál, fojtól, szagot nem hagy, a legkényesebb bűtör is tisztítható vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főraktár Zala- és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerár Nagykanizsa.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 10.

Változó, szeles és hűvösebb idő várható, elvéve csapadékkal. Déli hőmérséklet 12 C.

Ítélet a Gilió ügyben.

Kassa, október 10. Országos szenátorvártól néhány hónapja az az ügy, hogy báró *Huszár Zsigmond* nyiregyházi huszárhadnagy kompromittáló dolgokat mondott el *Gilió* budapesti 10 huszárezredbeli hadnagyról, a palanul rágalmazván és mélyen sértvén a gelsei *Guttmann* báró családot. A kassai hadbíróság a feljelentés folytán eljárást indított báró *Huszár* ellen és *Giliót* tisztázván. *Huszárt* rangfokozásra és két heti várfogságra ítélték.

Sármegye az obstrukció ellen.

Eperjes, okt. 10. Sármegye törvényhatósága mai közgyűlésen az obstrukciót ellenző verseci átiratot 99 szavazattal 20 ellenében elfogadta.

Egy híres színész halála.

Bécs, okt. 10. Az éjszaka *Hartmann*, a Burgszínház híres színésze hirtelen meghalt.

Letartóztatott váltóhamisító mérők.

Budapest, okt. 10. A Hitelbank mint szövetkezeti négy hónappal ezelőtti egy 15 ezer koronás váltót számítottatott le *Reiner Lipót* mérnök. — Most, mikor a váltó lejárt, kiderült, hogy az hamis volt. A hamisító, kit köröztek, megszökött, de ma egy detektív egy *Klausal-ter* kávéházban felismerte és letartóztatta.

Nyílt-tér.

HOLNAP

szerdán este

Czár János 'Vaskapu' vendéglőjében

(Király-utca)

SÁRKÖZI DEZSŐ elsőrendű

cigányzenekara.

Hangversenyez.

MUSCHONG-BUZIÁSFURDO BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványviz

ODIT-GYÓGYIT.

ODIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és lényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosiilag ajánlva.

Főlerakat: *FLEISCHHACKER IGNÁZ* cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

4 LEGFINOMABB kávéfajkeveréke

a Kardinal

pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés

Schwarz és Tauber
cégnél.

PALMA

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

30.000 Koronás CERES-Pályázatról

ne feledkezzék el!

Közelebbi felvilágosítás minden kereskedőnél nyerhető!

IRODALOM.

Házi nyulenyésztés és értékesítés. Andrásovich Géza könyve immár a negyedik bővített és átdolgozott kiadásban jelent meg. Amint hazánkban tért hódít a házi nyulenyésztés, halad a szakirodalom is vele. Andrásovich Géza hazánk házi nyulenyésztésének egyik úttörője, ki gyakorlatban és tollal terjesztette állattenyésztésünk ezen hasznos és sokoldalú ágát. Könyvét szinte fölőseleg bemutatni. Hét év alatt négy kiadást ért! Ez a negyedik is sok értékes, új adatokkal bővítve és számos magyar szó képpel gazdagítva meg az előző kiadásokat is felülmúlja bőséges tartalmával. A „Házi nyulenyésztés és értékesítés” című könyv a „Patria” könyvkereskedés (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) kiadása. Bolti ára 2 korona.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Gyár-utca 46. szám alatt

egy modernül épített ház

három szobával, a hozzá tartozó melléképülettel és kerttel együtt

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 5430

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Régi, jóhírnevű, fényesen menő,
Pákán a Főtéren levő

korcsmaüzlet

más vállalat miatt azonnal eladó.
A korcsma helyiség áll egy vendégszoba, 1 étterem, 2 szálló szoba, saját lakás konyha; speiz és mellék helyiségekből. Bővebb értesítést ad BREIER GYULA tulajdonos Sárvár (Vasm.)

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különösen
gonddal készülnek.
Mértékül egy viselt cipő is elég.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sírcsokrok előre megrendelhetők
Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai : 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-keresztek árai : 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák : Jácint, Tulipán, Narcs, Crocus, Iris, Lilium, Efelövörágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legújatéhoz hasonlóan.
Magas törzű kúma és körtefák : 1 drb. 1 K, — 10 darab 9 K, — 20 darab 40 K, 100 drb. 76 korona. Törpefák : 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák : 40—50 fajtában.
Spárga tövek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertesztében Báthory-utca 22. sz.

Ha üde és finom arcodról óhajtsz:

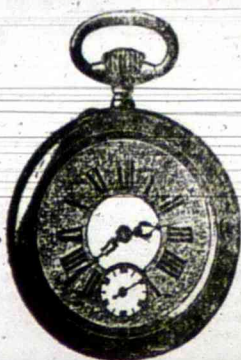
Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörösenést eltávolít. — Ártalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA, SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legfontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsődrendű gyártermények.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.

Látszerraktárban elsődrendű csipetők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközök. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat: beváltak vagy kívánatra becserélek.
4631

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrendelés szerint bármiféle szőrmemegóvó munkát a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron mindennemű szőrmét, valamint a legújabb divat szerint készült kész szőrmegarnitúrákat. Javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinson Gyula, szűcsmester.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

5697

szűcsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelőre készítek minden szűcsmunkát, valamint elfogadok mindenféle javítást és átalakítási munkákat. — A n. érd. közönség szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szűcsmester, Könyv- u. 1.
Raktáron tartok mindennemű szűcsmunkát.

Gyár-utca 48. számú

háza négy lakással és hozzátartozó mellék helyiségekkel

együtt szabad kézből azonnal ELADÓ. — Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. — — — 5793

Gondolatok jövőtökre!

Szükségellen az ember önmagát és hozzátartozóit úgy óvhatja meg kétségtelenül legjobban, ha a „BIOS” TEMESVÁRI KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET

biztosítási kötvényeit

megveszi. Mindenki biztosíthat itt magának tíz korona egyszeri beíratási díj, 12 kor. évi tagsági díj, továbbá két korona esetenkénti elhalálozási járuléka fejében már egy évi tagság után: halálesetre 2000 koronát, három évi tagság után: keresetképtelenség esetén ötven kor. havi segélyt, harminc évi tagság után: hatszáz korona évi járadékot. Csekély havi járuléka ellen mindenki biztosíthat leányának két ezer kor. hozományt, fiának két ezer kor. önállósítási támogatást. Ha a gyermek gondozója három évi tagság után meghal, megszűnnek a további befizetések és a leány 20-ik, a fiú 16-ik életévei 50-kor havi járadékot kap, továbbá házasság, illetve nagykorúság idején a teljes hozományt és önállósítási támogatást. Az intézet a legnagyobb bizottságot nyújt. Ez évbe a biztosított összeg 20 millióra rug. Az állampénztárban 200.000 K biztosítási alap van elhelyezve.

Felvilágosítással és prospektussal szívesen szolgál a „BIOS” Kölcsönös Segélyező Szövetkezet i. igazgatósága TEMESVÁR, Belyáron, Széchenyi-utca 4. — Helyben képviselet: Kisfaludy Márton ur, Nagykanizsa, Magyar-u. 55. — Úgyes és megbízható urak és hölgyek mint üzletszerűk kerestek. — — — 5775

Csillár

perzsa szőnyeg,
rézbutor, bronzárak

valamint előkelő uriszoba berendezések, eredeti o'ajfestmények, — ugyancsak többféle díszlámpák, mint

alkalmi áruk

a legelőnyösebben beszerezhetők
Andrássy-ut 35. l. em. alatt.

Vízvezetőknek nagy engedély!

NAGYKANIZSA

TELEFON-SZÁM 78

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KLÓFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
hónapon havonta:	hónapon havonta:
Egy hóra 1.30 K	Egy hóra 1.30 K
Negyedévre 5.30	Negyedévre 5.30
Félévre 7.40	Félévre 7.40
Egy évre 14.00	Egy évre 14.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkások, házi kinttartók és magán-könyvtárosok számára 50 fillér.

Egyregei és iskolai árúkat 50% kedvezményesen.

XXXVIII. évf. 232. szám.

Nagykanizsa, csütörtök 1911. október 12.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A politika eseményei.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A helyzet előterébe az elnökválasztás kérdésével kapcsolatos teendők és kísérletek kerültek.

Amint a Zala tegnapi számában is említettünk, hogy még egy kísérlet történik, hogy miképpen lenne lehetséges ezt a válságot elkerülni és miképpen érhetnék el a házszabályok kérdésének változtatását, az most egy lépéssel előre jutott. A mai napon a képviselőházban több únyban tudakozások történtek afelől, hogy minő kihatásokkal lehetne megkezdni a kompromisszum-tárgyalásokat.

Eddig azonban mindössze csak annyira haladtak, hogy Berzeviczy Albert elnök tanácskozik Justh Gyulával egyelőre arról, hogy miképpen lehetne a parlamenti tárgyalásokat a névszerűt szavazások kietlen területéről elmozdítani.

Előzetesen sok tanácskozás és tervezgetés volt. De lényegében egyéb nem történt.

A kutatások és tervezgetések közben nem tudtak módozatokat találni a kompromisszumra.

Különben — mondta egy beavatott államférfi — odáig még nem jutottunk el. Most elég annyi, hogy hajlandóságot tapasztaljunk. Berzeviczy Albertnek sincs felha-

almazása feltételek kitűzésére és az ellenzék vezetői sincsenek abban a helyzetben, hogy a maguk feltételeit előterjeszthessék.

Berzeviczy Albert maga kijelentette, hogy kötelesség nélkül beszél a dolgokról, mert az elhatározás a miniszterelnököt illeti. Azonban a miniszterelnök még nem tud a dologról. Most még nincs alkalma, hogy beleszóljon a készülődésekbe és jelentést neki csak hazaérkezése után tesznek.

Ha viszont a tárgyalások nem vezetnek eredményre, akkor megint csak abban van a helyzet, hogy a többségi oldalon azok, kik a házszabályok mostani kezelésével elégedetlenek, el fogják érni, hogy az elnökség lemond és más elnököt választanak.

Egy jól értesült kormánypárti képviselő a következőket mondta:

— Miképpen lehetne kompromisszumot létesíteni, amikor három olyan nagy és ellentétekkel teljes kérdés van? Hogy lehet kompromisszumot remélni például a véderőreformban. Hisz nem Khuen gróftól függ, hogy mit engedhet, mit adhat, ő csak azt tudja, hogy a kívánalmakat ő aligha teljesítheti. A kompromisszum más tényezőktől függ, de ha arról volna szó, hogy Khuen gróf eljöttével valószínűsíthetjük meg, akkor is olyan távol állunk, hogy hónapokig tartó tárgyalásokra lehetne szükség. És a választói reform? Hát tehet-e

ma Khuen gróf kijelentéseket arra, hogy minő választási reformot akar csinálni. És milyen reform volna az, amelyikben kompromisszum lehetőségét remélnék a pártok mostani helyzetének megváltoztatása nélkül. A házszabályrevízióról meg azért nem szólhatunk, mert a revízióban megegyezés a másik kettőnek az elintézése előtt ellenzéki részről nem képzelhető.

Maradt tehát a feltevés, hogy ideig-óráig szerezzenek enyhülést, de ezzel szemben azt hangoztatják, hogy ilyesmivel most nem érnek semmit.

Kormánypárti forrásunk így végezte:

— Kompromisszum tehát nem lesz. Hanem lesz valami más.

De hogy mi az a valami más, ő se tudta megmondani.

A grancsárok Zalában 1848-ban.

— Horvát forrásunkak után. —

Közl: Haller Jenő.

— Befejező köztemény. —

VI.

Először hírevert, hogy Perczel Légrad felé nyomult előre. Ez meg is történt nov. 20-án. A légrádi „Ülközetről” Kuher dr. ezt írja: November 20-án mihegy 400 kőrösi grancsárt vezérlelt Légradról Virjére, hogy mint a szervezett 6. zászlóalj legénysége eskült tengeren. A Dráva tulsó (somogyi) parján kékmedő magyarok azt hívték, hogy Légradról az ellenség tisztára kitakarodott. — 21-én

lővöldözni kezdtek a révről egy 6 fontos ágyúból és egy tarakból a horvát kordon őrkre. Ez alkalommal egy horvátot agyon is lőttek. Erre a horvát tüzérek viszonzni kezdték a lövöldést és 6 magyar földre terítettek, tarakjukat pedig elnémitették. „Mihelyt a horvát tüzérek ágyuzni kezdtek, a magyarok futának crediek.” (Hiszen ha a hegyek szakadékaik közé futottak volna, akkor nem maradhattak volna holtn a helyszínen!) Kuher azt is állítja, hogy a magyarok át akartak csónakázni Légradra, de a horvátok izreporra törték csónakjaikat. (Légradí őreg emberek és maga Mátyás Elek is meséli, hogy a magyar tisztek, vagy tizen, igenis átkeltek éjjel a Dráván vakmerően a lefegyverezték őrséget és berontottak az oroszbariangea, a Mátyás-féle vendéglőbe, ahol a horvát tisztek dáródtak javában. A magyar tisztek elcsidték kardjaikat, rájuk zárták a korcsmaajtót, megitták borukat és a péktől kenyeret szerezvén, szép nyugodtan visszaestek a somogyi parira. És a kutyá sem földözte őket. De azért a magyar volt a — gyáva s nem a kengyelűtásra predesztinált tiart urak.)

Perczel Mór aztán november 26-án vonult fel csapataival a légrádi szentmihályi hegyre, ahonnan bombázni kezdte Légradot és a révet. Erről a cselekedetről a már előbb is említett Russán F. ezred mondja: November 26-án a magyarok kezdtek a drávi kompra. De az otoki ezred katnái is viszonzniák az ágyuzást, amikor 11 magyar lelte halálát grancsár fegyvertől. Horvát részről csak egy sérült meg, könnyű sebet kapván a kezefején. Csodálatos! a magyarok az amugy is biztos földözket nyújtó hegyen, ahol igen kedvező pozíciójuk volt s ahol még dombokat mesterségesen is emeltek, — 11 embert veszítenek el, (amit különben a jobb partról látni se lehetett, mindenki

A halálraitelt.

Halpherson, a hírneves kísérlelőző pszichológus kidőlésített mellet állítotték amerikai kollégája, Joffries és Moffat előtt és nagyhangon kijelentette:

— Azért bátorodom önöket ma este magamhoz kérelni, mert rendkívül érdekes és fontos kísérletet akarok tenni, melynek élvezetétől nem zivesen fosztottam volna meg az urakat! Ez a kísérlet évtizedes, beható tanulmányaim koronája lesz és azt fogja bizonyítani, hogy találmányom sokkal értékesebb, mint magam is hittem! És most kövessenek uraim a laboratóriumba!

A kor kívánalmainak megfelelően felszerelt laboratóriumban a villamos lámpák ríkió fényt terjesztettek. A két szolga, — aki a tömérdek műszerek között teljes bizalommal mozgott, — most egy nagy fűrdőkádát töltött meg meleg vízzel, melynek párja az egész teremben elterjedt. A kádhoz közel, alacsony számolyon egy férfi guggolt fűrdőkádában, megbillent kezével és lábakkal és a nagy hőség ellenére is, egész testében remegett. Közvetlen mellette, — mintha őrá nézve lenne kirendelve, — egy állatiermetű szerencsés állott fenyegető mozdulatlanlag.

— Tiszelt uraim! — így szólott Halpherson látogatói felé fordulva, miközben feltárta a széles sebhelyt, mely balmellén látszott. — Itt lárhajjak félreismerhetetlen nyomát annak a halálos támadásnak, melyet magamról botom segítségével sikerült úgyven elhárítani. A merénylet közvetlen az

ajám előtt történt és hűsleges Jackson szolgám segítségével, — itt a mozdulatlanul álló szerencsénre mutatott, — sikerült a gazembert biztonságba helyezni. — A neve: Wilson; halálraitelt gyilkos, aki a fogházból megszökött és így megmenekült a földi igazságszolgáltatás elől. Most tehát kötelességem volna őt a törvényszéknek kiszolgáltatni.

E szavaknál a fogoly ujból megreszkelt; a tudós pedig folytatta:

— Azonban más tervem van vele. — Önök tudják, uraim, hogy én már régóta tanulmányozom a nagyfotosszerű kérdést: mivel lehetne az emberi vért legbiztosabban pótolni? Azt hiszem most felfedeztem a szükséges anyagot. Felfedezésem valódiságát most ezen a gyilkoson akarom kipróbálni. Megígértem Wilsonnak, hogy megmenfem az életét, sőt továbbra is előmozdítom szökését, ha beleegyeznek, hogy vele kísérletet tegyek és ő bele is egyezett. Arról van szó, hogy mindenekelőtt kiszípolozzam az ő vérért és pótlásul — befejezendő az általam felállított szűrőmöt. Megnyitnom lehat karjának tüdőreit a fűrdőben, hogy vére fájdalom nélkül folyhasson el... Beleegyeznek még most is a kísérletbe, Wilson? — kérdezte a nagynevű tanár.

— Beleegyezek! — hebegte a halálra rémült fogoly.

— Gondolja meg, tanár ur, — vélekedett igazgatóttan Moffat, — hogy ilyen módon a társadalmak nézve közveszélyes embernek visszaadja szabadságát! Hová jut így a földi igazságszolgáltatás? ...

— Isienemre mondom, — hebegte Wilson — hogy becsületes, munkás ember leszek és még az öfombányákban is szívesen dolgozom, ha most élve kiszabadulhatok!

— Én is úgy hiszem, — mondta Halpherson. — Wilsonnak elég volt az egy halálos ítélet és a jövőben biztosan megjavul. Urn óhajt ön lenni a kísérletnél Moffat ur?

A kérdezett csak néhány pillanatnyi habozás után felelt:

— Igen!

— Én szintén! — mondta dr. Joffries kérdezeitlenül.

Wilson — akit megszabadítottak bilincseiből, — engedelmesen a fűrdőkádába lépett. Mialatt a szerencsén a fogoly vállait tartotta, Halpherson áthajolt föléje és ismételtén kérdezte:

— Tehát szilárdul el van határozva?

— Csak rajta! — kiáltotta Wilson és lehunyta szemét. A fogai vacogtak, mintha lázban volna.

— Talán sejtik uraim a múltét lefolyását? Az érverés folyton fokozódik, az őrkerek feszereje gyöngül, a kísérleti objektum előbb szédülést, majd erős szomjúságot, szédülési hajlamot érez, míg végre teljes eszméletlenségbe merül.

A tanár elhallgatott... Áthajolt Wilson felé és láncattájával megértette karját. A fogoly merrezt. Finom, vörös sáv folyt végig karján, mely pirosra festette a fűrdőkád vizét. A tanár megtapintotta

Wilson tüdőit... elmondta észrevételeit... Wilson nem mozdult többet.

A két orvos bizalommal figyelté tudós kollégája kísérletét... A szerencsén mozdulatlanul várta ura parancsát... szemének minden intését. Halpherson, aki megörizte nyugalmát, félhalkan így szólt: — Szédülök, — nyögte Wilson elhaló hangon. — Szomjazom!

Kinyitotta szemét és merőn nézett a levegőbe.

— Az érverés gyöngül... az őrkerek feszereje enged.

— Emeljenek ki! Elég volt! Nem engedem tovább!

— Ezek a legérdekesebb tünetek, — susogta a tanár. — A vég közeledik.

— Nem, nem, nem akarom! — ordította Wilson kétségbeesett ideges mozdulattal.

A szerencsén hatalmas fogással visszazszojtotta a vörösré festett vizbe. Wilson feje fáradtan, bágyadnan visszahanylott...

— Elájult — magyarázta Halpherson.

Jeffries hirtelen odaugrott.

— Idéghát eljutottunk. Most emeljük ki a vizből... őr perc múlva azután megkezdheti tanár ur a szűrőbefecskendezést.

De Halpherson sajtáságosan mosolygott.

— A kísérlet tökéletesen sikerült — így szólt hidegen.

Hosszú, nyomasztó szünet következett.

— Ugy van, amint mondtam, — folytatta gunyosan mosolyogva a tanár. — Elitoltam önök előtt a valódságot, az igazságot. A kísérlet egészen más természetű volt, mint önöknek előzetesen jelen-

még ma is meggyőződhetek felőle, ám a sik mezőn hadakozó gránicsárok egyet se, pedig még kukoricaszár se volt ott akkoriban. Ez ám a hősiesség! — November 27-én Perczel óriási ködben kezd ágyuztatni. Még pedig 4 tarackból és 9 halatfontos ágyúból. (Hiszen a köd miatti, amely áthatatlan volt, abban kellett hagyni a cselekedtet és a jó-szemű gránicsárok még is látták az ágyuk számát!). Mikrovics őrnagy, légrádi parancsnok minden elkövetett a határ biztosítására, ha esetleg Horvátországba betörne Perczel. De ez nem történt meg. Az éj csendben mult el. 28-án újra föl talódott a bombázás, de nagyobb siker nélkül. Horvát részről bátor hadakozásával főleg Facsimovics főhadnagy vált ki. Meghalt egy tüzér, megsérült az őt parancsnok és néhány (?) katona. Magyar részről életét veszítette 4 katona. 2 ágyújuk pedig hasznavehetelenné lett.

„Ezek után — végzi be jelentését Rušan — elment a magyarok kedvé attól, hogy a támadást megújítsák”.

Eszerint potóm 4 magyar ember elveszte mentette meg Horvátországot. Ha nem volna szomorú a lélektani megokolás, komikusnak látszanék ez az állítás, nincs kedvünk mosolyogni a magyar vértanúk sirja és letetteik vérs emléke fölött. Egyelőre befejezzük a Horvát Rezső dr. könyvéből kitépett eme néhány mondat közlését. Talán lesz rá még alkalom, hogy a logika és az igazság lancettájával foszlányokra tépjük a felújított hólógokat (amelyekben szerel a hurut is megfészkelni) és meggyújtjuk majd a tárgyalások valódiság lámpáját, amely a kulcszák szurdékjaiba is be-bevilágít, hogy aztán a háttér sötétjét némileg tompítsa, a tényeket pedig jobban kidomborítsa...

(Vége)

A kompromisszum felé.

Megindultak a tárgyalások.

— Saját tudósítónk távirata. —

Mai vezércikkünket kora reggel kapjuk tudósítónktól. Annak megírása óta a megindított politikai bekezdések már határozottabb körvonalakat öltöttek, annyira, hogy az alább közölt kombinációk megbízhatóságuknál fogva már figyelemre tarthatnak számot.

Budapest, október 11.

Berzeviczy Albert házelnök ma Justh Gyulát fölkeresve lakásán és a meginduló békeakcióról hosszasan tárgyalta vele. A tanácskozás után Berzeviczy a következő kijelentést tette:

„Ez idő szerint csupán diszkusszióról lehet szó, tárgyalásokról beszélni még korai volna. Annyit mondhatok,

tellem. És tudniillik az autoszugesztíóval kísérletezem...

— Az autoszugesztíóval? — kérdezték csodákozva az orvosok.

— Ugy van! Az önök jelenléte, a fűdő, a műtét és beható szavaim mind azt az egy célt szolgálták, hogy a kísérleti tárgyat hipnotizáljam. Ugyis nyilván ki akarlam próbálni az objektum ideggyöngegét. Uram, én nem nyitottam meg annak az embernek ereit... Csak elhittem ezt vele, ugyisint önökkel is, uraim!

A tanár fölétele Wilson mereven aláfűgő karját.

— Nézzék kérem, alig látható könnyű karcolás van csak mindkét karján. Lancettám hegyével csak könnyen érintettem bört, miközben másik kezemmel egy tömlőcske piros karmint nyomtam szét, mely lassacskán vörösré festette a vizet. Wilsonnak addig szuggesztáltam akaratomat, míg végre eszméletlenségbe merült... Érdekes kísérlet, ugyebár uraim?

— Mely sokkal jobban sikerült, mint a tanár ur gondolja, — mondta Moffat, aki időközben megvizsgálta Wilsont — mert ez az ember csakugyan meghalt!

— Nem kár ére... ugys halálra volt ítélve! — dörögötte Jeffries.

A tudós tanár azonban mégis elálapdi és megremegett...

hogyha időközben tárgyalások indulnának meg a miniszterelnök, a házelnökség és az ellenzék között, akkor a Ház rövid szünetet fog tartani.

Budapest, október 11.

A megindult békeakcióról a következő felhívatalos jelentést adták ki:

A most folyó megbeszélések szabatosan körvonalozott célja annak megállapítása, vajjon lehetséges volna-e olyan állapot találni, a melyen ezután a parlamenti és politikai helyzet békés alakulása az ellenzéki pártok hozzájárulása mellett biztosítható.

A kormány a házelnök akcióját szívesen látja. A dolgok természete szerint arról előzetesen tudomással bírt és azt eleve helyeselte. Meri a kormány, a mely a maga kormányzási sikereit az ő ellenfelei letörésében sohasem kereste, a helyzet békés megoldását sokkal inkább becsüli a harcánál, melyet öncélúan nem tekint is így ezt a végső szükség nélkül felidézni nincs is szándékában.

Megbízható forrásból jelentik, hogy az esetre, ha a házelnök által indítványozott tárgyalási alap nem bizonyulna elfogadhatónak, az ellenzék azzal a követelt indítvánnyal lépne elő, hogy a képviselőház szakítsa meg a katonai javaslatok tárgyalását és a nélkül, hogy a kormány visszavonná a javaslatát, kezdje meg a költségvetés tárgyalását; s addig, a míg a költségvetést a pénzügyi bizottság el nem intézi, napolja el a képviselőház ülését.

A miniszterelnök Budapesten.

Budapest, október 11.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök befejezte lovranai üdülését s ma visszautazott Budapestre.

A képviselőházban ma Andrassy Gyula gróf hosszasan tanácskozott Apponyival és Kossuth Ferencel.

Országgyűlés.

Az argentinai husbehozatalról.

Apponyi a háború ellen.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, okt. 11.

A Ház mai ülésén Kados Ferenc elnök. Napirend előtt Egy Béla pécsi függetlenségi képviselő kifogást tett az ellen, hogy a tegnapi ülésről szóló képviselőházi naplóban a nevét a távolvoltak közé írták, holott ő az ülésen jelen volt és szavazott.

Elnök kijelenti, hogy megvizsgálja az ügyet és a hibát kiigazítja. Bemutatja ezután a veszprémi iparosok és a krassó-szörényi valamint a mindszenti polgárság különféle kérvényeit, amiket a kérvényi bizottságnak javasolt kiadni. Vertán Endre elnökválasztást terjeszt elő, a szavazást pedig husznál több képviselő indítványára holnapra halasztják.

A napirend a névszerinti szavazásokkal telt, aminek megtörtéttével átérték az interpellációkra.

Károlyi Mihály gróf az Omge elnöke az argentinai husbehozatal ügyében interpellált, amire Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy erődemleges választ csak akkor fog adni, ha az ez ügyben folyó tárgyalások befejezéséről lehet majd jelentést. A miniszter válaszában szemére veti a sajátjának, hogy túlságosan sokat foglalkozik a tárgyalásokkal. Szerinte a külföldi sajtó nem tenné. Biztosítja az egész parlamentet arról, hogy a most folyó tárgyalásokon az ország érdekeit a legjobb tudomása szerint fogja megvédeni.

Apponyi Albert gróf a háborúról interpellált. Sajnája úgy mond, hogy nem sikerült az ellenségeskedés kitörését megakadályozni. A hatalmaknak kötelességük az európai béke érdekében a két ellenséges államnál intervenálni. Ha a német diplomácia békítő kísérletei nem vezettek eredményre, ezt nekünk kell folytatnunk és a mi morális kötelességünk és a saját érdekünk is azt kívánja, hogy a háború mielőbbi befejezését szorgalmazzuk. Ezen felül felszólítja a főzós hadügyminisztert, hogy hivatalosan tegyen lépéseket az olasz-török béke érdekében.

A háború.

Gyanus a Balkán.

— Táviratok. —

Az olasz-török háborúnak kevés újabb eseménye van, mai távirataink közül mégis van egy, mely fokozottabb figyelmet kell és mely arról szól, hogy a Balkán megmozdulását még mindig nem kerülték el.

Róma, október 11.

Tripoliszból jelentik: Az éjjel ezer török katona megtámadta a várost s azt vissza akarta foglalni. Az olasz hajók erős lövészorókkal rávilágítottak a támadókra, mire az olasz katonaság a hajóágyuk fedezete alatt visszaverte a török támadást. A török csapat nagyobb veszteséget szenvedett.

Konstantinápoly, október 11.

Mivel az önkéntesek toborzása mindegyik nagy izgalmakat keltett, a kormány elhatározta, hogy betiltja a toborzást.

Athén, október 11.

Az athéni török ügyvivő a görög külügyminiszternek ma átnyújtotta a porta jegyzékét, melyben a porta kijelenti, hogy a török csapatok koncentrációjának tisztán az a célja, hogy az olaszok esetleges partraszállását megakadályozza, tehát az nem irányul Görögország ellen. Ezt a kijelentést a görög kormány tudomásul vette, de megtartja várakozó dildspontját.

Köln, október 11.

A Kölnische Zeitung jelenti: Az európai diplomácia még mindig attól tart, hogy bonyodalmak támadnak a Balkánon, mert Görögország, Montenegró és Bulgária gyanúsán viselkednek.

A nap egy másik értesítése szerint Olaszországnak az a terve, hogyha Törökország kiutasítja olasz átalítalót és vámháborút kezd, akkor Olaszország bombázni fogja Törökország európai kikötőit.

Ki a gyilkos?

Rejtélyes gyilkosság Eszteregnyén.

Ma boncolják az áldozatot.

— Saját tudósítónktól. —

Rémes gyilkosság történt vasárnap este kora alkonyatkor a közeli Eszteregnye község főutcáján. Az egész falu népe Vörös György gazdának véres segélykiáltásaira gyűlt össze a kocsmá előtt, ahol oldalán nagy vérző sebbel hentergett a porban a halálosan megszurolt földműves. Az eszméletét veszített embert behozták a városba, ahol másnap hajnalban a kózkórházban helyezték el. Ekkorra már a csendőrtörök is letartóztattak egy embert, Harangozó Ferenc eszteregnyei gazdát, akit a haldokló gyilkosa gyanánt megnevezett és hétfőn délre már beszállították a kanizsai kir. ügyészség fogházába.

Csesznák Miklós vizsgálóbíró hétfőn kora reggel a halálosan megbézt ember ágyánál volt a kózkórházban és jegyzőkönyvbe foglalta annak esküvel megerősített vallomását, mely a tanúk nélküli történet gyilkosságát így adja elő. A halálos szurást Harangozó Ferenc ejtette rajta akivel „se jóba; se rosszba nem volt” és az esetet megelőzően a legkisebb civakodás sem történt közöttük. Egyáltalán nem értette Vörös György, hogy mi oka lehetett Harangozónak a végtelen tett elkövetésére. A szurás, mely közönséges parasztkéssel történt, jobb bordái között hatolt Vörös György testébe, kinek máját sértette meg annyira a kés, hogy a szerencsétlen ember tegnap délután 3 órakor kiszervezett, eszméletét utolsó percig megőrizve. Halála előtt két órával még a vizsgálóbíró másodszor kihallgatta némely részletekörülményre vonatkozólag.

A gyilkosággal gyanúsított Harangozó Ferenc tagadja, hogy ő ölte volna meg Vöröst. Előadára szerint civakodott ugyan Vörössel, de nála kés sem volt és nem is

ő támadta meg Vöröst, hanem ez őt. Az mondja, hogy Vörös őt a kocsmába elől az utcán torkon ragadta, s miközben ő védekezett a támadás ellen, valaki segítségére jöhetett és az azurhalta Vöröst oldalba.

Harangozó Lajos, Harangozó Ferenc 17 éves fia jelenkezett e segítő árs gyanánt a csendőrtörök előtt, kik őt is bekísérték a fogházba. Az apa váltig azt állítja, hogy fia közel sem volt a dulakodás színhelyéhez, de a fia nem enged abból, hogy ő szurta meg apja bántalmazóját. Siemtanuja nem volt egyetlen egy sem az esztnek és így mindössze a már kiterítve fekvő áldozat testé alatt tett védja az egyetlen fix pont, mely a rejtélyes gyilkosságban felidézhető. A vizsgálóbíró most azon erőlködik, hogy a két gyanúsítottnak, apának és fiának vallomását összehangolja és egymással szemben kölcsönös engedékenyságra bírja őket.

A hosszú kínföldés után kimúlt áldozat, Vörös Györgyöt ma délután boncolják fel a vizsgálóbíró jelentésében a köztemető hullaházában a lörvényszéki orvosok. A boncolástól a vizsgálóbíró sok eredményt vár abban az irányban, hogy ezzel a tetelenség kérdése jelenlétkén fog tisztázódni.

Vörös György, a szerencsétlenül járt földműves özvegyet és több kiskorú gyermekét hagyott hátra. Harangozó Ferenc, bár már 17 éves fia van, még egészen fiatal ember, aki makacsul védekezik a reá nehezedő gyilkosság gyanúja ellen.

HIREK.

A névtelen.

Akit egy egész város nyomoz.

Spártában magát a lopás tényét nem büntették; de akit rajta csaptak, arra szigorúan ráhúzták a vizes lepedőt. Nem azért, mert lopott, hanem mert ügyetlen volt. Ma is vannak olyan közkeletű vétségek, melyek napjában többször is megcsinálnak. A malheur ott kezdődik, ha az elkövetett vétséget nemcsak becsújják, de egyenesen beordítják a hatóságoknak, mely az így kénytelen tudomásulvenni, leszögezni. A bik. paragrafusai a legbekesebb, legloyalisabb, legjobb szándékú emberek is fedetlen örvények és szakadékokként tántorganak a lábai előtt; de a hatóságoknak nem az a dolguk, hogy a jóaratu, de a társaságának meghiúsítását bízó embert azokba beletasítsák.

Tűrhetetlen lenne ez az egész társadalmi berendezettség, ha minden cselekedetünk és minden kijelentésünk orvul teselkedő spiclik mérlegére kerülne és ha az igazságszolgáltatás tenyere állandóan a nyakunkat marcolásná, hogy az első kriminális szóval beletasítsion a paragrafus szakadékaiba.

Nagykanizsa közvéleményét ma mélyen érdekli és foglalkoztatja egy hatósági nyomozás, melyet a város egy közisztelen álló polgára ellen indítottak. Amint telt, az máskor és másutt nem egyszer büntetlenül megesett már; a jelen esetben a jellemzően spártai bűn az, mely hatóság beavatkozást provokált. Ahol kijelentést megtette, helyesebben, — ahol magaviseletével beletűközött a büntető törvénykönyv egy olyan szakaszába, mely ugyan köztudomású, de melyt mégis seki sem gondol s mely örök veszélyként függ minden politikai ember feje fölött: ott kissé sokan voltak. Voltak az aszajok mellett, az ajóknál, a terem közepén, de mint most kiderült, lehetnek fűtek az asztal alatt is. És ez az a pont, mely bennünket az egész esetben leginkább érdek.

A hatósághoz névtelen följelentés érkezett s erre megindultak az eljárások. — Tehát. Névtelen ur, az indiszkrét, a közvéleménytől már annyiszor diszqualifikált, megtrugdosott és felpofozott Anonimusz-szinten jelen volt ott, hol azt hitük, hogy kifogástalan urlemberek vannak maguk között. — Azt tessék megmondani: mi haszna, értékei előnye, leiki gyönyörűsége lehet az ilyen lappangó becsületolvajnak, az ilyen kulisszák mögött, asztal

alatt, ablakrésen és kulcslyukon föléli denunciansnak abban, hogy névtelen följelentést íratván, vagy írván, valakinek bellemelésével okos. Maga a hatósági eset itt nem érdekel bennünket, hanem kiplatásának lünete annál inkább. Ime, nálunk csakugyan van egy kéz, mely állandóan a nyakunkon markolász: a kém, a spici, a denuncians, a Névtelen, akitől senki sem lehet biztonságban, meri kulcslyuk, ablakrés minden épületen van.

Az ember azt hiszheti, hogy egy ilyen pohár vízben, amilyen a mi kisvárosi társadalmunk, semmi ok sincs arra, hogy az emberek közti mind ijesztiőbb lesz az elhidegülés. A bizalmatlanság és a „sanda gyanyu” már át meg átjárta ezt a társadalmat és inflexiókukkal megelítették. — Nem is lehet ez másként ott, hol az ember sohasem tudhatja, nem rejthetik-e közelében a füle és nem jegyzik-e szavait egy névtelen kéz.

— Alapítvány a keze helyi gimnáziumnak. Mint a lapok megírták, az egykori osztálytársaságunk meghívón szép találkozója volt vasárnap Sombathelyen. Találkozásra azok jelennek meg, kik ötven évvel ezelőtt Székely Ferenc igazságügy-miniszterrel és Széll Kálmánnal együtt lettek érettségiztek a sombathelyi főgimnáziumban. — A találkozóon részvételét Székely Gábor premontrai kanonok is, a találkozókat egyetlen volt tanára, ki még élében van. Az öreg kanonok az ünnepély hangulatában tizenkoros alapítványi felf, ebből ötven koronát a sombathelyi ötézeret a kezshelyi főgimnázium részére. Az alapítvány kamatait szegénysorsú tanulók kapják.

— Kovács Gyula síremléke. A zalavármegyei jegyzőegylet, mint már közöltük, elhatározta, hogy volt elnökének, Kovács Gyula volt légrádi jegyzőnek sírja fölé emléket állít. A síremlék elkészült s az e hó 23-ikán délelőtt 10 órakor fogják a légrádi temetőben ünnepélyesen felavatni.

— Az újságírás köréből. Miklós Gyula kollégánk nyolc esztendő működés után megvált a Kaposvártól megjelent Somogyi Hírlap fellelős szerkesztői állásától és a Nyiregyháza alapított Szabolcs-vármegye című napilapnak lett a szerkesztője. Helyét a Somogyi Hírlapnál Pogány Béla foglalta el.

— Az evang. egyház estélye. Ma már közölhetjük a nagykanizsai evang. egyház e hó 15-iki estélyének gazdag műsorát:

1. *Alföldi legény.* Férfinak Rieger Györgytől. Énekli az Irod. és Műv. kör dalárdája.
2. a) Sauer E.: *Echo de Vienne.* b) Wieniawsky: *Concert Walzer.* Zongorán előadja Schnell Alfrédné urnő.
3. *Vasárnap regg.* Kreutzer Konrádtól. Énekli az Irod. és Műv. kör dalárdája.
4. *Második Asszony.* Melodráma Győri Vilmostól. Zenéje Reich Lászlóól. Schnell Alfrédné urnő zongora kísérete mellett előadja Lajpegiz Lóly urhölgy.
5. a) *G. moll Concert adagio* Bruchtól. b) *Mazurka* Hubaytól. Hezedün előadja Hofrichter Emma urhölgy. Zongorán kíséri Schnell Alfrédné urnő.
6. *Dalánnepek.* Thern Károlytól. Énekli az Irod. és Műv. kör dalárdája.

— Kavarodás a választójogi táborban. A szociáldemokraták lapja, a Népszava ma Jászi Oszkár nyílt levelét közli, melyben a kiváló szociológus — a Népszava hesztőjén — elbűsözik a szabad-

körműves „Világ” című lapról, melynek eddig főmunkatársa volt. — A bucsuszó azért jelent meg a Népszavában, mert annak a Világ nem adott helyet. A radikális választójogi két-organuma, a szocialista és a szabadkörműves újság közt már régibb keletű feszültség van. — A Világ egy idő óta az obstrukció ellen fordult s ebből a Népszava arra következtetett, hogy a Világ a radikális választójogi reformhoz sem ragaszkodik már, hanem föltétlenül támogatja a kormányt. — Ugy látszik, hogy a Világ főmunkatársa, Jászi Oszkár is így vélekedett s ezért ma a Népszavában mond bucsút a lapjának és mond arról éles kritikát.

— A sümegi vízvezeték. Sümeg város már évekké ezelőtt elhatározta, hogy vízvezeték építter, a munkálatok kivételével megbízta annak idején a Rumpier és Niklász céggel. A vízvezeték ennek dacára nem épült meg. Újabbban Eitner Zsigmond országgyűlési képviselő indítványára újra napirendre került az ügy. A képviselőtestület a vízvezeték létesítését elvből elhatározta, támogatást kéri a bel- és földművelési kormánytól és a vízmű szabályzatát is elkészíttette.

— Nincs nek meg a cig-nyo ki-fosztól. Tegnapelőtti lapunkban volt olvasható arról az érdekes esetről s ööriportunk, hogy a nagyvásárt megelőző éjszakán Nagykanizsának mind a két városrészén kifosztották a szabad ég alatt alvó cigányokat, kik közül az egyik csapat fejének száz, a másiknak pedig 30 korona pénzt tartalmazó társzinyját vittek el. A rendőrség még abban az éjszakában letartóztatott öt gyanús nagykanizsai suhancot, kiket a lopások elkövetőinek vételek. A felvett jegyzőkönyvekkel együtt ez öt suhancot tegnap átkísérték a nagykanizsai kir. ügyészség fogházába. A kir. ügyész azonban elégtelennek találja a közvelelt bizonyítékokat, amik ezek bűnössége mellett szó nak és ennél fogva mind az öt legényt visszakísértette a rendőrkapitányságra, hogy amennyiben s suhancoknak más valami nincs a városban, bocsássák őket szabadon. A kapitányság a suhancokat még pár napig csakugyan vendégszeretettel látja, meri apróbb kihágások miatt erre éppen elég ok van. A cigányok kifosztott, üres társzinyjai megvannak, éppen csak a tolvajokat nem sikerült megkérteni.

— Halál a mozdony kerekét alatt. Csurgói tudósítónk írja: Halálos végül szerencsétlenség történt tegnap a gyékényesi állomáson. Eva Mihály 22 éves kislány-fékezést elütötte a tolató mozdony. A szerencsétlen ember a kerekék alá került, amelyek testét darabokra szakították. A vizsgálat megindult annak a kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség Eva Mihály haláláért.

— A szepetneki tanító könyve. Tóth Albert szepetneki kántortartató kiadni készülő „Iskolaport” című tárcagyűjteményét. Tóth Albert leheléses, ügyes tollú író-ember, ki ugyan előfizetési felhívásában maga sem ígér szenzációs dolgokat, de bizonyára élvezeti órákat fog szerezni olvasóinak. Egy ilyen jó szemű, eleven és színes tollú embernek, ha közel két évtizeden át Szepetneken tanítóskodott, bizonyára sok érdekes mondanivalója akad és ahogy mi ismerjük Tóth Albertet, azt hisszük, ő embere annak, hogy a falusi iskola életét élvezetes és irodalmi színvonalú képbe öntse. A könyv ára 2 korona, a pénz előzése beküldésével megrendelhető a szerzőnél.

— Korkép. Mari, holnap elviszi a karperecmet a zálogházba.

— Igenis, nagyságám. Ugyis dolgom van a városban. Pénzemet viszem a takarékhazba.

— A nagykanizsai borbélyok fölemelték az árakat. Minden borotválkozó ember ismeri a mintegy két hónappal ezelőtti Aradon tartott országos borbély kongresszus határozatait, melyek a borbélyüzletek árlatáját egységesítik az egész országban. A kongresszus határozatait most kezdik végrehajtani az ország összes borbélymesterei; köztük a kanizsai is. A nagykanizsai borbély és fodrászmesterek tegnap tartották Schweitzer József elnöke alatt e tárgyban értekezletüket az Ipar-estület helyiségében. Itt egyhangulag elfogadták a kongresszus arszabályait, melyek f. évi november 1-én lépnek életbe. Eszerint tehát az egység-árak a következők lesznek: borotválás 40 fillér, hajnyírás 70 fillér, gyermekhajvágás rövidre 30 fillér, félrövidre 40 fillér. Magánborotválkozónak hajvágás 1 korona. Bőrlejjeg 10 szelvényel 3 korona. Havi abonálás: egyszer hetenkénti kiszolgálással (borotválás és hajnyírás) 1.50 K, kétszer hetenként 3 korona, háromszor hetenként 4 korona, minden második nap 5 korona és naponként 8 korona. Fejmosás külön fizetendő, ára: 20 fillér. Üzleten kívül a kiszolgálás 30. percenttel drágább. Hosszas vita előzte meg az értekezletet ezen megállapodásokat, de a borbélymesterek hivatalosvá az általános drágaságra, határozatlán kimondták, hogy aki ezen arszabályt megszegi, az köteles a Magyarországi borbély és fodrászgyúdíntézet javára, mely 1912. évi január 1-én lép életbe, esetenként 50 koronát fizetni. — Az országos kongresszus elhatározta vándortanfolyam felállítását. Ezen a nagykanizsai fodrászok is részt óhajtanak venni, még pedig olyképpen, hogy a tanfolyam vezetője egy hónapra Nagykanizsára jöjjön, ahol különösen a női fodrászatot szeretnék a borbélymesterek tanulni. A tanfolyam költségeit részben a kereskedelmi miniszter, részben pedig a városok, köztük Nagykanizsa hozzájárulásával fedezik. Ez írtat a jövő hónapban országos borbélydeputáció megy a kereskedelmi miniszterhez, amely küldöttségben két nagykanizsai borbélymester is részt vesz. Helyi borbély küldöttség megy legközelebb Nagykanizsa város tanácsa, mint I. fokú iparhatóság elé és az ellen szándékoznak tiltakozni, hogy Nagykanizsán a fodrászok nagyrésze iparendély nélkül dolgozik.

— Megölték egy öregembert. Szükszavú távirat jelenít, hogy a Somogy megyei Som községben az éjjel János István és ifj. Farbas Károly ötani lakosok behatoltak Szalai Mihály házába azzal a szándékkal, hogy őt megölik. A 61. esztendő Szalay Sándort több küsszúrás érte a nyakán, hasán és a szíve táján. Az öreg ember nyomban meghalt. Szalaynak családja védelmére kelt, de a gyilkosok Szalayt véjét Herold Istvánt, ennek feleségét és Szalay feleségét is súlyosan összeszúrták. A gyilkosok véres feltűk után megszöktek. A csendőrség erélyes nyomozást indított.

— A vasúton megdözsölt mustos-hordók. Alig kezdődött meg a szüret, a mitris több panasz érkezett a rendőrkapitánysághoz arról, hogy a vasúton hordókban szállított mustot megdözsálják. Legutóbb egy Balatonkeresztúron Nagykanizsára feladott 712 literes mustal feltöltött lopák meg, úgy, hogy az 162 kilogramm súlytal csökkenve érkezett meg rendeltetése helyére, mint ahogy feladták. A feljelentés folytán a rendőrkapitányság megállapította, hogy a mustból mintegy másfél hektoliternyi mennyiség hiányzik. A hordó tüzeles megvizsgálásával konstataálták, hogy annak tartalma se kiömölés, se kiforrás által nem csökkent és hogy csak lopás történthetett. — Ennél fogva a rendőrség az ismeretlen tettes kiderítésére nyomozást indított és megkereste a nagykanizsai állomásfőnökséget is, hogy munkájában támogassa.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 11.

Száraz, később enyhébb idő várható. Déli hőmérséklet 9-4 C.

A hadügyminiszter Budapesten.

Budapest, okt. 11. *Auffenberg* Mór lovag hadügyminiszter az éjjel Budapestre érkezett és ma délelőtt a képviselőházban meglátogatta *Hozay* Samu honvédelmi és Székely Ferenc igazságügyminisztert. Innen a miniszterelnöki palotába hajtott, ahol Khuen-Héderváry gróf kormányfővel hosszasan tanácskozott.

Az eltűnt választói névjegyzék miatt.

Makó, október 11. A megye törvényhatóságának közigazgatási bizottsági ülésén ma került szóba a makói képviselő-választói névjegyzék eltűnése. *Náday* Lajos közig. biz. tag indítványára a legnagyobb rosszalárát fejezték ki az eset miatt Makó városnak, melynek botrányos hanyagsága miatt vesztett el a lista.

Osztrák herceg a portugál royalisták táborában?

Bécs, október 11. Egy szociáldemokrata képviselő ma az iránt interpellálta az osztrák miniszterelnököt, hogy van-e tudomása arról, hogy a portugál monarchista felkelők táborában egy osztrák tiszt van *Ferenc Xáver herceg*, pármal Zita hercegnő fivere. Ma szándékozik tenni ez ügyben a miniszterelnök, hogy az esetleges európai komplikációt elkerülje, amennyiben a hatalmak Portugáliának köztársasággá való proklamálását elismerték.

Naponta trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltech és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsan.

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös gonddal készülnek.
Mértékül egy viselt cipő is elég.

Értesítés!

Van szerencsém a n. érd. közönség b. tudomására adni, hogy Németh György szabó csödtömeget megvettem s így valódi angol férfi ruhaszövegetek dús választékban, amíg a készlet tart, legolcsóbb árban kaphatók

Hirschler Jenő

posztóáruház
NAGYKANIZSA, Fő-ut 2. szám.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán

Nyomdai műintézet
Könyvkötészet

ZALA
politikai napilap kiadóhivatala.

Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet

NYOMDA

Készít: Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közigazgatási, egyházi és iskolai nyomtatványokat. — Árjegyzékek, meghívók, faliújságok, körlevelek, eljegyzési és esküvői értesítések és mindennemű reklam dolgok a legizlésebb kiállításban.

Verseny-árak!

Pontos szállítás!

Nyomdai iroda, kiadóhivatal
és szerkesztőség:

Kazinczy-utca 3.

Telefon: 78.

Nyomda: a régi gimnáziumban.

Telefon: 227.

KÖNYVKÖTÉSZEZET

Gyárt: mindennemű könyvkötéseket a leg-egyszerűbbtől a legmodernebbig. Üzleti könyveket a legtartósabb és legizlésebb kiállításban. Aranyozásokat a legutányosabb árak mellett. — Galanterie munkák művészi kivitelben készülnek.

Tartós munka!

Szolid árak!

Vonalozó intézet: Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 11.

Készárú-üzlet:

Változatlan.

Határkő-üzlet:

Buza október 12.19

1912. áprilisra 12.31

Rozs októberre 10.36

1912. áprilisra 10.64

Zab októberre 9.52

1912. áprilisra 9.73

Tengeri 1912. máj. 8.72

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölsszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár min-
dennemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrát
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrát kanapé, 2 fotel
4 szék . . . 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.

Tükrös; rézrudas szőnyeg-
divánokat . . . 80 K-tól.
Szövet divánokat . . . 40 K-tól.
Ottomanokat . . . 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövegekben

SOMOBYI EDE

kárpitos butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sírsokrok előre megrendelhetők
Petermann József élő és művirág kereskedése-
ben. Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírsokrok árak: 2, 4,
6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-keresztek árak: 4, 6, 8, 10, 12,
15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán,
Narcis, Crocus, Iris, Liliom, Ekevirágok stb. Jácint
hajtató üvegek, a legutányosabb áron. —
Magas törzsű alma és körteték: 1 drb. 1 K, — 10 darab 9 K, — 10 darab 40 K,
100 drb. 70 korona. Törpefák: 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák: 40—50 fillértől.
Spárga tövek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerti-
szertésben BATHORY-UTCA 22. sz.

Menyasszony-selyem

m. terenkint
1 korona 35
fill.-től kezdve

mindenféle színben. Portómentes és vámmentesen
házhöz szállítva. Kívánatra dúsmintagyűjtele mény.

Hennebergi selyemgyár Zürich.

Allandó alkalmazásra egy

társalkodónő

izraelita vallású asszony, vagy
kisasszony KERESTETIK, ki
a háztartáshoz is ért, azonnali
belépésre. — A német nyelv
tudása feltétlen megkívántatik.

Bővebbet:

3705

őzeveg Neufeld Bernátné

Nádor-utca 6., NAGYKANIZSA.

Egy 4 szobás lakás

a szükséges mellékhelyiségekkel és
kerttel, BATHORY-UTCA 8. sz. a.
november 1-re kiadó.
Ugyanott butorok és egyéb ingó-
ságok eladó. 5792

Egy jókarban levő

szobabutor

olcsó áron eladó.
Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek
szíves tudomására adom,
hogy üzletemet már —

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) u.

6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözéssel teljesen
rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra
is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgá-
lásban részesíthetem. — Tisztelettel:

Kaufmann Mór

Iérfiszabó Nagykanizsán,
Kazinczy-utca 6. szám.

Hajhullás és a fejkorpádázása

okvetlen megszűnik,
ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási
cikk kapható 5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kasszony-u. 1.

TELEFON-SZÁM 78.
egy mellékállomással

A szerkesztőséget Belső közlemények a szerkesztőség számára küldendők. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és minden levelet nem vesszük figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyilatkozatokat a szerkesztőségnek kell benyújtani és a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR/É:

Helyben adósok hordva:	Postai szállítással:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egész évre 14.—	Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér

Mulatságok, balli kimutatások és egyéb közlemények sorozatát 50 fillér.
Eljegyzési és esküvői hirdetések díja 5 korona. — Készítmények díja 6 korona.

XXXVIII. évf. 233. szám. Nagykanizsa, péntek 1911. október 13.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A kibontakozás útján.

Nagykanizsa, okt. 12.

A nemzet ama része, mely nem tisztán a politikából él, hanem ennél produktívabb dologtevással keresi kenyerét, tegnap még aggodalommal tekintett a jövőbe. Mi lesz? Feltűnt az erőszak, mely akár milyen eredménnyel járna is, mindenesetre fájdalmas nyomokat hagyhat maga után és újabb, kiszámíthatatlan bonyodalmakat szülhet; de ennél nem kevésbé leverődött az a gondolat, hogy a természetlen obstrukció még időtlen időig elta thatja s olyan gazdasági károkat okozhat, melyeket ez a parlament többé nem pótol. Tehát a helyzet vizsgálatalannak látszott azok részére, kik nem élnek a politikából s kik egész lélekkel azt óhajtották, hogy a pártpolitika kezei befűl, ennek személyi momentumaitól függetlenül olyképpen álljon helyre a képviselőház rendje, munkaképessége, hogy a kibontakozás ne üssön rést a magyar törvényhozás tekintélyén; a normális viszonyok ne az abnormális erőszaktevés bürokiájában szülessenek meg. Amiket az ellenzéki pártok elvi kötelességképpen felállítanak, azok mind igaz, derék, magyar gondolatok, melyeket nem szabad, hogy az erőszakos elfojtás csufsága és kegyetlensége érjen. A nemzet nagyon átérezte azt, hogy ez a parlament helyzet tarthatatlan és ezért reménykedő örömmel fogad minden olyan békebeszédet, melynek az az alapgondolata, hogy bár honorálni kell a véderőfejlesztés elemi szükségességét, viszont azokat a jelszavakat sem szabad kompromittálni, melyeket az ellenzék a harcba vitt. Szóval, a megértő, kölcsonös, loyális és jóindulatu békeakció az, mely magamögé sorakozva láthatja a nemzet minden komoly, politikailag érett rétegét.

Berzeviczy Albert békeakciója valóban az utolsó órában jön. Nemcsak magának az akciónak a tárgya komoly és bizalmat gerjesztő személyek azok, kik abban résztvesznek, de a legnagyobb komolyságra int maga az időpont is, melyben azt kezdeményezték. Ezért fokozott felelősség hárul a tárgyaló felekre, kiktől e kritikus órában elvárja a nemzet, hogy a kibontakozás kívánatos művében minden politikai korrektségükkel, tárgyilagosságukkal és hazafias jóhiszeműségükkel dolgozzanak. A kompromisszum szó már eléggé kompromittált a mi országunk politikájában, hol bizony meg kellett szoknunk, hogy a legszikrázóbb fellángolásoknak is olyan megegyezések vetettek véget, melyek csupán egyéni ambíciókat, személyi törekvéseket elégítettek ki, anélkül, hogy a kilobbant láng nyomán a nemzet részére romná és üszöknél egyéb maradt volna. Most hát a

levegőben él a várakozás, mely feszülten figyeli, hogy mik azok a tárgyi eredmények, melyek e hossz- és termékeny parlamenti harcból a nemzet javára sarjadnak.

Háromnegyedmillió kórház.

Megérkeztek a tervek.

— Saját tudósítónktól —

Érik, lassan érik uj kórházunk építésének ügye. A mai nappal ismét egy lépéssel előbbre jutottunk ebben a fontos-ságához és sürgősségéhez képest igazán hallatlanul mosóhán kezelt dologban.

Megérkeztek Budapestről Sándy Gyula építészatanártól, a magyarországi kórház-építő specializátortól városi kórházunk nagyszabású kibővítésének és átalakításának általános tervet. Egy egész háromnyi szép, gondos rajz érkezett, mindenik mellett a műszaki leírás és külön egy összefoglaló általános költségvetési előirányzat. A szép rajzok gyönyörű perspektívát mutatják a létesítendő kanizsai kórháznak. Csak azokon látni valójában, hogy milyen nagyszabású modern intézmény leírását körülük kétszer is, amidőn az uj kórházépítés nagy programját hosszan ismeretük.

Közel háromnegyed millió korondra rug-e tervek megvalósítása, de akkor még hiányzik a berendezés, aminek beszerzésével nem sokkal maradnak alul az előirányzott összes költségek az egy millió. A műszaki leírás szerint az o/ összegeit 740,586 korona 74 fillérben meg a parkozás és a kerítés költségei sincsenek benne, ellenben felőleli az a földmunkák, a központi fűtés berendezéseinek, a villanyvilágítás bevezetésének költségeit és az építési tiszteletdíjat.

A költségeknek egy kis részletét a következőkben reprodukáljuk. A régi főépületnek, a ragályos betegek jelenlegi épületének és a mosókonyha a halottak-kamara épületének nagyszabású átalakítása és kibővítése kerül összesen 139,781 korona 81 fillérbe.

Az uj építkezések költségei a következőképpen oszlanak meg: a sebészeti pavilloné 363,437 korona 14 fillér, a tüdőbetegek pavillonjé 94,159 korona, az egyemeletes uj igazgatósági épületé 67,062 korona 80 fillér, a mosókonyha és mellékhelyisége 48,243 korona 24 fillér és az uj halottak háza 27,902 korona 75 fillér, vagyis összesen 600,804 korona 93 fillér.

A megvalósítás további eljárása folyamán a részletes tervek elkészítése fog következni. Ezt azonban valószínűleg több bizottsági tárgyalás fogja megelőzni, amelyeken a ma érkezett általános tervek fogják a szükséges kritika tárgyává tenni.

Önkéntesiskola Nagykanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

Ez előtt négy évvel volt egy ízben Nagykanizsán honvéd önkéntesek elméleti kiképző iskolája. Nem ismerjük az okokat, hogy miért helyezték vissza néhány havi működés után az önkéntesiskolát Pécsre. Annál meglepőbb a hír, hogy az önkéntesiskolát még ez év folyamán újból visszatelepítik Nagykanizsára.

Mint feltétlenül hiteles forrásból vesszük a hírt, a honvédkerületi parancsnokság a 82. gyalogdandár kötelékébe tartozó 19. és 20. számú honvédegységekredek egy évi önkénteseknek négy havi elméleti kiképző iskolát folyó 1912. évi december hó 1-ével Pécsről Nagykanizsára helyezte át. A két honvédegredek összesen 60

A kőchuszár.

Írta: Móra Ferenc.

Nagy Bercsényi Miklós csak olyan hirtelen volt a jó szívről, mint a hirtelen haragjáról. A kardjára ütött minden kicsiséget, de a fészkeből kiesett verébfiókát a lováról is leszállt.

Egyszer, ahogy a Vág mentén sétálgat, látja ám, hogy egy nagy marcona ember vizes kötéllal kerget egy síheder legénykét.

— Megállj, aiyafi! — csapott közéjük a kardjával Bercsényi, — mért ütögeted olyan gorombán ezt az ifju embert?

— Hogyne ütögetném, uram! — csatlant föl a marcona ember. — Szegény halászszerb vagyok, ez a síheder meg a legényem. Azt mondot neki az elebb, nézze meg a halakat bárkában, van-e elég vízük. Hát nem mind visszahajigálta őket a Vágba nagy együgyű!

— Hát ott legalább van elég vízük szegényeknek, — kottyanit bele a legény nekiramodva, meri a halász már megint subogatta a vizes kötelet.

— Ne bolondozz, em er, — kacagta el magát Bercsényi, — mennyi a károd?

— Van egy ezüst huszas.

Bercsényi odavetett neki egy aranyat s a vállára ütött a fiúnak, aki könnyben uszó szemmel nézett rá.

— Hogy hívják, fiu?

— Engem? Mikének.

— Teiszek nekem, Mike. Szeretnél-e huszár lenni?

— Mindig úgy éreztem, az Isten is annak teremti, — ugrott nagyot a gyerek. — Nézzé nagyuram, már kakastoll is van a süvegemen.

Bercsényi megint elmosolyogta magát s vitte a fiut a táborba. Ott aztán ezüst-szujlós kurucruhát adott neki, amit Mike föl se vett addig, míg a sujtást le nem szedte róla.

— Hát a sujtás hova lett a gunyádról? — csodálkozott Bercsényi, mikor a szeme elé került a fiu.

— Itt van a tarsolyomban, — bunyorgatott Mike, — itt legalább nem piszkolódik el. Ne féljen, nagyuram, tudok én a ruhámra vigyázni.

— Azt már látom, — nevetett Bercsényi bosszusan, — hanem most már azt szeretném látni, hogy bírod meg a lovat.

— Megbírom én, csak ráülhessek! — kérkedett Mike.

A ráülés azonban nem sikerült. Először a feje felel közeledett a lóhoz, de mindjárt visszahugrott.

— Megharag, — mondta ijedten. Aztán hátulról akart fölugrani a lóra, de annak is fogycagós lett a vége.

— Megrug, nagyuram! — nézett bána-tosan Bercsényire.

— Meg vagyok már én rugva te veled! — ránta a hajuszát mérgesen a vezér. — Ugy nézem, csak olyan kőchuszár vagy te!

Olyan fájdalmasan nézett a fiu, hogy Bercsényi megint megzárta.

— No ne busulja, — mondta neki — jó lesz az ajándékodnak.

Ugy látszott, annak csakugyan beváltak, mert úgy állt a sátorajtóban, mint a cövek s Bercsényi szerellett nézett rajta végig, mikor kijött a sátorból.

— Te fiu! — szólt oda neki, — elmegyek a tibori malomba. Ha Czelder kapitány ur ökegelme eljön, mondjad neki, hogy már nem győztem várni.

— Igenis, nagyuram, — tisztelettel kurucosan a kőchuszár — hát ha el nem jön, mit mondjak neki?

Ennyi együgyűség végkép kibozta sodorából Bercsényit. Megrázta a legényt és messzire elpöndörítette a sátorból.

— A szemem elé ne kerülj többet, nagy mihaszna! — dörgölte utána.

Pedig odakerült még azon az esztén. Besötétedett, mire hazakerült a vezér, de fehér lovát már messziről megismerték a láborfüzek mellett heverő kurucok.

Egyedül a kőchuszár ugrott föl és süvöltött bele az éjszakába:

— Állj, ki vagy? Mert beléd lövök.

Bercsényi ráismert a szelíd hangra s mivel haragját már elfújta a szél, jó kedvvel kiáltott vissza:

— Senki!

— Az már más, — tette le Mike nyugodtan a puskáját, mint aki jól végezte dolgát.

Bercsényi most már szóba se állt vele, hanem kiadta a parancsot, hogy a kőchuszárt azonnal zavarják ki a láborból.

Legjobb volna visszazavarni a gardájához, had' verne bele egy kis ézt a vizes kötéllal, — mormogta bosszusan,

mikor a nagy hajkurászás behallatszott hozzá.

Kizavarták Mikét az éjszakába, de hajnalban már ott kódogott a vezér sátra körül. Isen tudja, hogy lopta magát keresztül az őrségen. — Mikor a kurucok megint hajszolni kezdtek, Bercsényi leintette őket:

— Hagyjátok a jámbort, hadd éljen. Csak bízni ne bízzatok rá semmit.

A kőchuszárnak egész leike a szemében volt, ahogy ránézett Bercsényire és attól fogva esziendőkig nem maradt el mellőle. Reszketett, ha puskadurranást hallott, de azért a csatában is mindig ott lábatlankodott körülötte.

— Mellem bujik, mert félti a bőrét, — mondta Bercsényi, ha a kuruc urak közt szó esett a kőchuszárról.

Amugy nem aggatott senkinek, nem szólt senkinek, ha vetettek neki valamit, megköszönte, ha nem, azt se bánta. Állt szó nélkül minden sanyarúságot. Csak akkor morgott, mint valami hűséges eb, ha pajkos kurucok éjszakára elkergették a Bercsényi sátra mellől.

— A nagyur megse látta soha, csak a trecaeni csata reggelén vetett neki egykét-incselkedő szót:

— No, hős kuruc, ma ne járj arra, amerre én, mert megegyed a talpad.

A kőchuszár nem tudott hova lenni örömben, hogy Bercsényi megzárította. Végig-végig hemperedett a deres mezőn, nagy mulatságra a kurucoknak, akik majd elgázoltatták a lovakkal.

egyéves önkéntese tölti ennél fogva a telet Nagykanizsán. Április hó elsejével a helyzet ugyanaz lesz, mint az elmúlt években volt szokás. A 20-as önkéntesek továbbra is Kanizsán maradnak ezredüknél a gyakorlati kiképzés végett, a 19-es fiuk pedig mennek vissza Pécsre ezredükhöz.

A költségvetés.

Lukács pénzügyminiszter sikere.

A költségvetést elfogadják.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, október 12.

A képviselőház mai ülésének eseménye volt. Lukács László pénzügyminiszter bejelentette a jövő évi költségvetést, mely elégedő s a pénzügyminiszternek sikerült kimutatnia azt, hogy a véderőreform nem terheli meg oly mértékben a költségvetést, mint annak híre járt. A pártok azonnal egymásután kijelentették, hogy a költségvetés elfogadása elé nem fognak akadályokat gördíteni. A pénzügyminiszter a jobboldal zajos ovációiban részlettett, de fejtegetései közben többször helyeselt az ellenzék is.

Az ülésen Berzeviczy Albert elnökölt. Míg a jegyzőkönyvet olvasták megjelent az ülésteremben Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök, kit a jobboldal zúgó tapsal fogadott.

A mai ülésen az egész Ház feszült érdeklődése mellett Lukács László pénzügyminiszter bejelentette az 1912. évi költségvetést. A miniszter beszédében számadatokkal kimutatta, hogy az ország pénzügyi helyzete a véderőreform következtében nem alakul oly kedvezőtlenül, ahogy híresztelték. Már a tavalyi eredmény is kedvező volt, mert a pénzügyi készlet hatvanmillió feletti mutatót. Vázolja az egyes tételek emelkedésének szükségességét és ismerteti az egyes tárcák teteit. A kereskedelmi tárcának a legnagyobb összeget az államvasutak beruházása teszi ki. A népvételre 7 1/2 millió, a művészetek s egyéb kulturális dolgok céljaira 9 millió, a harmadik egyetem ügye is kellő módon előrehaladván, e tételről 2 millió K-val többet kellett fővenni. — Megemlíti, hogy a jövő évben az államvasutaknál életbe lép a revidált tarifa rendszere, amiből 22 millióval több bevétele várható. Fel sorolja azokat az intézményeket, melyekről bevételbővítés várható. Általános figyelem közzepette kijelenté, hogy a *vidékrőjavaslatok összes kiadási többlete csak négy és fél millió korona, míg a költségvetés bevételei többlete 146 millió korona.* Ezekhez a

— Vesszít érzi, szegény, — mondogatták a szánakozóbbak.

— Inkább a miénket, — nevette el magát Bercsényi.

Abban a percben előugrott a kóchuszár s megkezdődött a csata. A szegény kóchuszár meglapult a Bercsényi lóva mögött és követte a vezért, mint az árnyék. Vele volt akkor is, mikor mindenki ellílt mellette s messze volt még a segítő csapat.

— Pedig egyszerre tíz labanc-lándzsza meredt Bercsényire, aki alól a lóva is kidőlt már.

— Mondtam, Mike fiam, hogy meleged lesz ma, — vette le a hátát egy leshelomnak és szilajon vágott közé a kardjával a lándzsáknak. — Hiába, a hosszú vasnyársak egyre közelebb értek hozzá.

— Abban a percben előugrik a kóchuszár s két kardjával összenyalálva a lándzsákat, elküldte magát.

— Vágya, nygyuram, a gyáva labancát! Tíz lándzsahegy egyszerre furta át a testét, de Bercsényi megszabadult s orozslán módjára vette magát a labancra. Mikor elbánt velük, a kuruc vezér sírva borult rá a kóchuszár, aki szeliden mosolygott a halálában.

— Hős katonáim! — zokogta keservesen.

A kurucok alig bírták elfünni onnan.

számokhoz — mondta a miniszter — egy szó kommentárt sem fűz.

A miniszter e kijelentését általános helyeslés fogadta a Ház minden oldalán, a jobb oldal pedig zajos éljenzésben és tapsban tört ki.

— E számok bizonyítják, — folytatta Lukács miniszter — hogy a véderő fejlesztése nem lehet végzetes államháztartásunk egyensúlyára, a közös hadsereget pedig fenn kell tartani és fejleszteni kell, mert csak így rendelkezünk olyan hadsereggel, mellyel nagyhatalmi pozíciókat megővhatjuk. Kéri a költségvetés elfoga-

dását. (Percegig tartó éljenzés és taps a jobb oldalon.)

A miniszter után előnök Kossuth Ferenc szólalt fel, kijelentvén, hogy *pártja nem kíván akadályokat gördíteni a költségvetés elé.*

Holló Lajos a Justh-párt nevében csatlakozik Kossuth Ferencz kijelentéséhez.

Rakovszky István kijelenti, hogy bár a néppárt nem fogja megszavazni a költségvetést, annak elfogadását nem fogja megakadályozni.

Ezzel a Ház az ülés végéig névszerinti szavazásokat intézett el.

Rejtélyes katonavonatok.

Átvonulás a kanizsai állomáson. — Csendes mozgósítás a háború miatt?

— Saját tudósítónktól. —

Tripoliszban háború folyik s az európai diplomácia a balkáni tüzfészket félti, melynek aknáit ismét felrobbanni készülnek. — Minden jel arra vall, hogy a mi monarchiánk minden látó és figyelő szerve erősen rá van irányítva a Balkán félszigetre. Ki tudja, mi történi a diplomácia kulisszái, a nagykövetségi tapétáshátok mögött? — Annyi bizonyos, hogy Bécsben, a Ball-platzen nagy a nyugtalanság s a királyi udvar ma bennél a külpolitika görbék. Egyre folynak a királyi kihallgatások, melyeken a hadügyminiszter, külügyminiszter, magas rangú katonák váltják fel egymást s a Balkán ma a magyar parlamenti válságnál is jobban érdekli a bécsi udvart. Ezek a körülmények hívják fel a figyelmet azokra a katonai átvonulásokra, melyek néhány nap óta, a titokzatos éjjeli órdokban, a nagykanizsai állomást érintik.

Az annexiók izgalma külső jelenségei ismétlődnek meg nap-nap után a nagykanizsai vasúti állomáson. Már a harmadik éjszaka, hogy végtelen hosszúságú katonavonatok robognak át az állomáson. A legnagyobb titokzatosság veszi őket körül. Tejes csend uralkodik a vonatokon, amíg a kanizsai állomáson időznek. Az ablakok függönyözve, senkinek sem szabad a hosszú Pullmannszerű régi ósziárak kocsikból kijönnie. — Csak vizet vesz a gőzös és pár perc után folytatja útját Bosznia felé.

Fel se tűnnek ezeknek a katonai különvonatoknak sürűbb egymásutánja, ha nem vonná körül a legmélyebb titokzatosság. Még vasutas körökben sem tudnak egyebet róluk (vagy nem akarnak tudni), mint hogy katonavonatok vonulnak át az állomáson és a délvasut vonalán szállítják őket a görbe heggek országába. — Nem ismerik a regimének numerusát sem, csak annyi szírvárgott ki állítólag mozdonyvezetők révén, hogy Csehországból jönnek ezek az ezredek és hogy a vasárnap szállított ezred bosnyák regiment volt. — Eddig három ezred vonult át Nagykanizsán. Mindegyik éjjel és éjjel folytatta útját egyforma titokzatossággal. A múlt csütörtökön ment az első ezred, vasárnap követte ezt a második, hétfőn éjjel pedig a harmadik. Mindegyik ugyanazon időben. Természetesen, hogy ezeket a csapatállásokat az ember könnyen izgató fantáziája azonnal kapcsolatba hozza a török olasz háborúval és azokkal a hírekkel, amelyek az utóbbi időben ismétlen felmerültek, hogy a monarchia teljes erejével áll készenlétbe, hogy a Balkán békéjét minden eshetőséggel szemben megvédelmezze. A kapcsolat igen kézenfekvő azok után, hogy a pólai kikötőben hajóhadunk készenlétéről jött a napokban hír. Tudott dolog, hogy az annexió bonyodalmak után egy évre a nagyobb csapatokat visszavonták Boszniából és Hercegovinából, ugyanígy, hogy ha most a külső bonyodalmak miatt a Balkán békéjének oltalma vált szükségessé, egészen érthető dolog, hogy megerősítik a boszniai garnizonokat; mindez természetesen csak kombináció,

amelyből mindenki annyit hámozhat ki magának valóságként, amennyit éppen kíván. A tény csak az, hogy három ezred átvonult Nagykanizsán, ami elvégre lehet egyszerű csapatátthelyezés, garnizonváltás is és csak a véletlen csatlóka összelátkozása ad neki jelentőséges külsőséget, amennyiben több ezrednek Nagykanizsán való átköltözése találkozik össze. Természetesen indokolt kétkedéssel lehet fogadni azt az elterjedt hírt, mintha ezen csapatállítások a nyolcadik prágai hadtest mozgósításával volnának kapcsolatban. A mozgósításnak egészen más a módja és külső formája, mert az tartalékosok behívásával jár, ami már azután igen jelentős esemény. A jelek arra vallanak, hogy csupán úgynevezett standbeli legénység alkotja azt a három ezredet, amely átvonult, és pedig nagyobb teherszállítmányok nélkül, ami a mozgósítás híreknek legkétségtelenebb cáfolata.

A béketárgyalások.

Berzeviczy és Kossuth.

— Táviratok. —

Budapest, október 12.

A pártközi béketárgyalások mai, második mozzanata az, hogy délután 1 órakor Berzeviczy Albert és Kossuth Ferenc tanácskozássra jöttek össze. Az eszmecsere egy és egynegyed óra hosszat tartott.

Budapest, október 12.

A kormánypart egy tekintélyes tagja a folyó béketárgyalásokról ma a következőképpen nyilatkozott tudósítónk előtt:

— Azt kérde, hogy az eddigi tárgyalásoknak van-e már valami említésre méltó eredménye. Azt válaszolhatom, hogy van. Ez az eredmény pedig abból áll, hogy Berzeviczy békeakciója nyomán nyilvánosságra kerültek az összes pártok békés szándékai, nyilvánvaló lett az, hogy a békés megegyezést mindegyik párt jóhiszeműen és fentartás nélkül keresi.

A tárgyalások részleteire vonatkozólag ma még keveset lehet mondani. Arról szó sem lehet, hogy a kormány most, minden átmenet nélkül visszavonja a véderőjavaslatokat, mert ez a kormány vereségét jelentené, amit pedig loyális felelősség mellett az ellenzék sem kívánhat. Van egy forma, mely szerint a Ház általánosságban elfogadná a véderőjavaslatokat s azután a javaslatok visszakérülének a bizottságokhoz; míg a bizottságok olyan módosításokat keresnének, melyek az ellenzékét kielégítik, addig a Ház elintézné a jövő évi költségvetést.

Ismétlem, hogy a megegyezésre minden oldalról oly nagy és nyilvánvaló a készség, hogy ettől alaposan remélhetjük a parlamenti rend helyreállítását.

A háború.

Egy török hadtest a békeakció ellen.

A hadügyminiszter nem remél.

— Távirati tudósítók. —

Az egyenlőtlen eszközökkel indult török-olasz háború, ugy látszik, a csendes kímálás küszöbéhez érkezett. Mint egy alábbi táviratunk jelzi, maga a török hadügyminiszter és a legnagyobb rezignáció hangján nyilatkozott Tripoliszról, melyet szinte Törökország megvédelmezni képtelen. A törökök pedig kétségbeesett vandalizmusban keresnek boszút az olaszok ellen, akiket még Egyiptomban is üldöznek. A háborúról szóló mai távirataink a következők:

Róma, október 12.

— A Stefánia ügyfőktség jelenti Alexandriából: Az egyiptomi olasz konzul, ki Alexandrián átutazott közelé, hogy egy vasútpálya mellett dolgozó olasz munkásokat a törökök lemészárolták.

Drinápoly, okt. 12.

Az itteni hadtestparancsnokság nagyszámú tartalékost hívott be. Zászlóaljanként 150 embert, összesen pedig 15 ezer katonát rendeltek be gyakorlatra. Több lovaszászázaljat mozgósítanak.

Róma, okt. 12.

Az alexandriai olasz konzul jelenti: Ma éjszaka nagy csapat török munkás lövöldözött az olasz konzulátus épületére, úgy hogy annak lakói kénytelenek voltak onnan elmenekülni.

Szaloniki, okt. 12.

Az itteni hadtestparancsnokság táviratot intézett Said pasához, a török hadsereg főparancsnokához, hogy a szaloniki hadtest felvonul Konstantinápoly ellen, ha a béketárgyalásokat folytatja Olaszországgal.

Tripolisz, okt. 12.

Tegnap és ma több ezer olasz katona érkezett hadihajókon Tripoliszba és minden incidens nélkül sikerült partra szállniuk.

London, okt. 12.

A Daily Mail konstantinápolyi tudósítója újból felkereste Mahmut Sefket pasát, a török hadügyminisztert, aki így folytatta tegnapi ismeretes szenzációs kijelentését:

— Sajnos nem bírjuk megvédeni Tripoliszt, mert nincs flottánk. Eppen ezért kénytelenek leszünk megadni magunkat.

Rágalmazásért elítélt bankigazgató.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, október 12.

A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság egyik igazgatója, Vajda Imre, az idén megvált a társaságtól, miután közte és a vezérigazgató közti komolyabb természetű differenciák merültek föl. Távozása után Vajda Imre levelet írt Szalai Béla igazgatótársának s abban szemrehányással illette, hogy jóllehet szolidaritásnak vallotta magát vele, mégis megmaradt a részvénytársaság kötelékében. Szalai Béla sértő hangon felelt a levélre. A levélben egyebek közt következő aposztrofálások vannak: Arra, hogy képviseljem a banktól tullekötött igényedet, jó voltam... A te becsületszökerelesed pofoncsapása minden tisztességnél... Ridég önzéssel, merész anyagi előnyöket akartál kicsikarni... Becsületszavad ismétlen megszegted... Elisimítottam olyan hullámokat, melyek árvízzel fenyegettek téged is.

Vajda Imre a levélre büntető följelentéssel felelt, rágalmazással és becsületsértéssel vádolva volt igazgatótársát. A bír-

teljárásbíró ságon Farkas dr. járásbíró ma tárgyalta Vajda Imre panaszát. A vádlottat Baracs Marcell dr. védte, a panaszost Jakobi dr., a vádhatóságot pedig Felföldi dr. ügyész megbízott képviselte.

A tárgyalásra a panaszos kértére tanúként megidézték: Herzog Péter bárót, Herzog Mór Lipót bárót, Förster Nándor miniszteri tanácsost, Bíró Zsigmondot, Mátyás Lajost, Ottlik Iván és Stetina József államtitkárokat, Wolfner Józsefet, Fleiszig Sándort, Ritter Ottót, Zsolnai Adótot és Krausz Simont. A tárgyaláson csak Krausz Simon jelen meg. A többi tanú kimentette magát. Valamennyien azt jelentették a bíróságnak, hogy halaszthatatlan üzleti, illetőleg hivatalos ügyben el kellett utazniok.

Szalai Béla az általános kérdésekre azt felelte, hogy makói születésű, római katolikus vallású, harmincnyolc éves bankigazgató.

Bíró: Az a vád, hogy 1911. július 16-án Vajda Imrénél levelet írt sértő és rágalmas tartalommal.

Szalai: Elismerem, hogy a levelet én írtam, beismerem, hogy az inkriminált kifejezések becsületsértő és rágalmaszók.

Mi indította arra, hogy a levelet megírja?

A védekezésbe nem bocsátkozom. A magam érdekét a bank által rám bízott érdekeknek teljesen alárendelem s lemondok minden védekezésemről. Kijelentem azonban, hogy megbántam, hogy a levelet írtam, a viselem a következményeit.

Jakobi dr. kéri a bírót, hogy rendelje el a bizonyítást arra nézve, hogy a levélben foglalt vádak alaptalanok.

Baracs dr.: Az állítások valódiságát a védelem nem kívánja bizonyítani, az állítások valódiságának a bizonyításához a panaszosnak semmi joga.

A bíró a bizonyítást megtagadta, miután a vádlott teljes beismerésben van.

A pörbeszéd után a bíró Szalai Bélát vádlomlás vétségéért érzékelt száz korona pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen a felek fellebbeztek.

HIREK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 12.

Továbbra is derűs, száraz idő várható, lassú hőmérséklet-csökkenéssel. Déli hőmérséklet 12,2 C.

A polgármesterek tanácsulése.

A rendezett tanácsú városok polgármestereinek országos egyesülete halálpárán, szombaton délután 4 órakor Budapesten az egyesületnek József-körút 60. szám alatt levő helyiségében tanácsulást tart, melyre a tanács tagjai között Vécsey Zsigmond nagykanizsai polgármestert is meghívták. A tanácsulés tárgysorozata a következő: 1. A törvényhatósági joggal felruházott városok évi értekezletével való hazúzó. 2. A drezdai tanulmányútról jelentés. 3. A 1. évi költségvetés előkészítése. 4. Esetleges indítványok. A polgármesterek egyesületének tanácsulésán Vécsey Zsigmond is részvesz, aki holnap délután utazik a fővárosba.

Jótekvény alapítvány az izr. nőegyletnél. Strém Tivadarné boldogult édesanyja, néhai Ebenspanger Károlyné szül. Hónigsberg Regina halálának emlékeztetése a nagykanizsai izr. Jótekvény Nőegyletnél a megboldogult nevére 100 koronás alapítványt létesített. Az alapítványt az uton mond halás közönséget az izr. Jól. Nőegylet választmánya.

A vasárnapi egyházi hangverseny. Ma jelentek meg az utcákon a nagykanizsai evang. egyház templom és harangalapja javára vasárnap, 1. hó 15-én Nagykanizsán, a Polgári Egyet. nagylegymében rendezendő nagyszabású műkedvelői

hangverseny plakátjai. — A legnagyobb igények kielégítésére törekvő hangverseny műsora a következő:

1. Alföldi legény. Férlikar Rieger György-öl. Énekli az Irod. és Műv. kör dalárdája. 2. a) Sauer E.: Echo de Vienne. b) Wieniawsky: Concert Walzer. Zongorán előadja Schnell Alfrédné urnő.

3. Vasárnapi regg. Kreutzer Konrádtól. Énekli az Irod. és Műv. kör dalárdája.

4. Második Asszony. Melodráma Györi Vilmosról. Zenéje Reich Lászlótól. Schnell Alfrédné urnő zongora kísérellel mellett előadja Lajpczig Lolly urbólgy.

5. a) O. moll Concert adagio Bruchtól. b) Mazurka Hubayról. Hegedűn előadja Hoffrichter Emma urbólgy. Zongorán kíséri Schnell Alfrédné urnő.

6. Dalnőpén. Thern Károlytól. Énekli az Irod. és Műv. kör dalárdája.

Pályozás 10 korona, fentartott hely 3 korona; egyéb díjhehely 2 korona és állóhely 1 korona. Jegyek előre válthatók a Drogériában. — A hangverseny kezdete vasárnap este fél 9 órakor lesz.

Petrás Sári balesete. Fővárosi tudósítónk tájékoztatja: Petrás Sári, a Király színház jeles primadonnáját majdnem végzetes baleset érte ma délelőtt. A színésznő hirtelen hajtott a Király-utcában, midőn kocsiját egy sebesen vágató üres társzekér előlőtte. A hirtelen darabokra tört, Petrás pedig kiestett abból és megsebesült, de nem súlyosan. A színésznőt lakásán ápolják, hol már nagy csomó ismerőse kereste fel a baleset hírére.

Még egyszer a fátyolos hölgy. Nem zárkozhatván el az elől, hogy Letenye szenzációjának ügyében a legérdekesebb felet is meghallgassuk, közöljük a következő, hozzánk érkezett levelet s reméljük, hogy ezzel a kínos ügy végképpen elvonul a nyilvánosság elől:

Tekintetes Szerkesztőség!

"A letenyei fátyolos hölgy" cím alatt megjelent, valóban tárgyilagos közlemények ezideig haligatására készlettek.

A "Zala" mai számában közzétett, dr. Farkas László letenyei aljárásbíró ur közleménye azonban, — minthogy az a tényekkel merőben ellenkezik, — arra indít, hogy a nagyközönség megtévesztését célzó közleményt én, mint aki arra legkompetensebb, a szinészesség nyilvános ságra való hozatalával, megcáfoljam.

A leányvaló és folyó évi márciusban történt megismerkedésünk óta a kölcsönös vonzalom zavarasan volt mindaddig, míg dr. Farkas László aljárásbíró ur egy napon, csöndből urjából, — ahova telekönyvi átalakító munkálatra küldött ki, — visszatérve, a vele együtt működő átalakító díjnok társaságában, séta után lakásomra jött és határozottan, — a baráti viszonyra való utalással, — megtette leleplezését.

A kifejezések, amelyekkel az ő és a lány közötti viszonyt előadta, reprodukálhatatlanok, ugyanígy, hogy még a legközönségesebb nőt is arcába szökne a vér azok hallatára.

Nyilatkozata megdöbbentőleg hatott reám, annyival is inkább, mert tőle, már a leányvaló ismeretségünk kezdetén kérdészködtem a név említésével és az aljárás megmutatásával; azonban ő azt felelte, hogy a leányt nem ismeri.

Midőn ezt szemére vettem és egyuttal figyelmét felhívtam nyilatkozata következményeire, azt felelte, hogy ő a következményeket viselni fogja és ha szükség lesz rá, a leleplező nyilatkozatot a leány előtt is meg fogja ismételni.

Ezek után a nyilatkozat valódiságában kételkednem emberileg majdnem lehetetlen volt, mert nemcsak a jóbarátot láttam akkor előttem, hanem mint aljárásbíró is, aki a bűnösök felett ítélkezik.

A leleplezés megtörténte után pár nap múlva egy ajánlott levél után, aprócsa pró úrügyek alatt az eljegyzést felbonthatom. Eközben történt, hogy az aljárásbíró urral együttműködő átalakító díjnok Szombathelyre utazott és a leányvaló találkozva, elmondotta, hogy az aljárásbíró ur nekem mindent megmondott; vagyis viszonyukat leleplezte. Ezen találkozást követő napok valamelyikén kapta kézhez a leány az én leveletem.

Az átalakító díjnokkal való beszélgetésből és a levelemből kifolyólag a leány Letenyére utazott és dr. Farkas László

aljárásbíró urat kérdőre vonta, amely alkalommal ő mindent leleplezett és a leányvaló elhitelti igyekezett, hogy én különben is szakítottam volna.

Ennek a jelenetnek majdnem egész Letenye közönsége fől és szemtanuja volt. Én azonban akkor szabadságon voltam és Zalaegerszegen időrttem és csak visszajövet tudtam meg a történetet, amikor már az aljárásbíró ur által nekem határozottan tett leleplező nyilatkozata közszájon forgott.

Igy a szakítás okával nemcsak a leány, hanem Letenye közönsége is tisztában volt és elvágta annak a lehetőségnek az útját, hogy a párti felbonlása simán és minden kellemetlenség mellőzésével megoldást nyerjen.

Ex a valódiság és minden, ami azóta történt, ennek a folyamán. A "Zalamegye" című lap értesítése tehát nagyon is átlapos volt és úgy a leány boldogtalanságának, becsülete pellengetre állításának, valamint annak, hogy én ezen nyilatkozat megtételére kényszerítettem, igenis dr. Farkas László aljárásbíró ur az egyedüli oka.

Ezek után a dolgok részéről befejezettek nyilvánítottam és abban a reményben, hogy a Tekintetes Szerkesztőség ezen az igazságnak megfelelő közleménynek b. lapjában helyet ad, magamat b. jóindulatukba ajánlva, vagyok kiváló tisztelőtel.

Letenye, 1911. okt. 12.

Tislér József,
takarékpénztári könyvelő.

A nagykanizsai magántisztviselők nyugdíjmozgalma. A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete tagjai körében nagy horderejű mozgalom indult meg a napokban. A kereskedelmi élet irodai és üzleti alkalmazottainak nyugdíjgyűjtő egyesületének keretében napirendre tűzni, mert az e téren tapasztalható hiányok és viszáltságok mindinkább égetőbb, megoldásra váró helyzetet teremtenek ebben a dolgozó társadalmi osztályban. Az ügy részleteit ugyan még nem ismerjük, de már magának az eszmének felvetődését is nagy szociális fontosságú dolognak tartjuk. — A magántisztviselők egyesületének ezen legújabb akcióját szimpátiával fogadjuk és ennek fázisairól részletesen fogunk beszámolni.

Az izr. templomban a sátoros ünnepek utolsó napjai alkalmából az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek megtartva: F. hó 13-án, pénteken reggel fél 7 órakor szachris és ezt követőleg muszaf ima; d. u. fél 6 órakor esti ima, 14-én, szombaton reggel 7 órakor szachris ima; fél 8 órakor első muszaf ima, a halottak lelki üdvéért való imáival (hazkára) d. e. 10 órakor második muszaf ima a halottak lelki üdvéért való imáival (hazkára); d. u. fél 6 órakor szimchasztorai esti istentisztelet, 15-én, vasárnap d. e. 10 órakor muszaf ima. — A hitközségi előjáróság ezúton is figyelemzteti a t. templomlátogató közönséget, hogy a szokott templomi rendszimchasztorakor is szigoruan betartandó. Mindenki belépti-jegy nélkül is bemehet ezáltal a templomba, azonban a földszintre csakis férfiak, a karzatokra pedig nők. Leánygyermek csakis a karzatokon foglalhatnak helyet, fu yerek a földszintre. Hat éven aluli gyermekek azonban egyáltalában nem bocsáttatnak be a templomba.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 12.

Készáru-üzlet:

5 fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza október	12.09
1912. áprilisra	12.21
Róza októberre	10.34
1912. áprilisra	10.60
Zab októberre	9.44
1912. áprilisra	9.70
Tengeri 1912. máj.	8.70

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Badacsényban

Gróf Hunyady-féle

baglasi édesmust

kapható.

Libamáj

vételt a mai napon megkezdtem. Veszek minden mennyiséget a legmagasabb árban. Ugyanott

szőlő-törköly

is megvétetik bármely mennyiségben, novemberi átvételre. 5806

GRÜNFELD MÓR

Nagykanizsa, Teleky-ut 20. szám.

4 LEGFINOMABB
kávéfaj keveréke

a Kardinal

pörkölt kávé
1/4 kg. K 1.10
naponta friss pörkölés

Schwarz és Tauber
cégnél.

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös gonddal készülnek. Mértékűl egy viselt cipő is elég.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé	K 4.—
Karlsbadi keverék kávé	4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék	4.80

Kapható:

Geltech és Grael

csemge- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsan.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kasziny-u. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy melléklettel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA K:

Helyben adósok hordva:	Postán melléklettel:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egész évre 14.-	Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér

Mulatságok, bál kimutatások és szün-
 kiutak kiadásai sorozatát 50 fillér.
 Eljegyzési és nuptialis kiadások díja 5
 korona. — Kiadásutóváltás 6 koronára.

XXXVIII. évf. 234. szám.

Nagykanizsa, szombat 1911. október 14.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Tisztviselők és a drágaság.

Nagykanizsa, okt. 13.

(—A.) Nemsokára összegyűlnek a tisztviselők, hogy tanácskozással folytassanak és valamiképpen védekezzenek az ellen a feltűnő drágaság ellen, amely miként egy kísértet kísért, ott fekszik a kis ember és a középosztály nyakán, hogy anyagi egzisztenciáját végképpen tönkretegy. Előre tudjuk, hogy a tisztviselők drágasági pótlékkal gondolják ezt a kérdést megoldani és megőszölhetjük, hogy még abban az esetben sem értenek célt mozgalmukkal, ha a drágasági pótlékok csakugyan kivínnék. Nem értenek célt pedig azért, mert az élelmiszer-kiszárazások rögtön megtudják, ha a rájuk szoruló hivatalnok ember egy kis pénzhez jut és azonnal olyanformán okoskodik, hogy ezt a többletet tulajdonképpen nekik kell zsebreávnai. Azt a reménybeli drágasági pótlékokat, amit még nem kaptak meg a tisztviselők és amit sajnos, a gazdasági viszonyok miatt aligha fognak megkapni, holtbizonyosan fel fogja emészteti az élelmiszerek újabb áremelkedése. Nem szeretném, ha félre értenék gondolkodásomat és azért készségesen kijelentem, hogy egyelőre a drágasági pótléknál

magam sem tudnák jobbat javasolni és nemcsak szükségesnek, méltányosnak, hanem kötelességszerűnek tartom azt, hogy a tisztviselőknek a drágasági pótlékok megadják. Ez azonban csak nátkotikum, afféle kábítószer, amely a fájdalmakat egy-egy pillanatra megszünteti, de a betegséget nem gyógyítja meg. Radikális, a helyzetet alapjában orvosoló intézkedésekre van szükségünk és ezt egész más helyen kell keresnünk. Aki körül nézett a városok környékén és akl érdeklődő szemmel tekintette a gazdasági viszonyokat, az előtt nem lehet kétséges, hogy a városokon kívül fekvő községek lakossága mindenkor kihasználja az alkalmat arra, hogy a termelt élelmiszerekkel a város éhes lakosságát megzsarolja. Ha látja azt, hogy nagyobb a kereslet, olyan horribilis árakat követel, amiről ezelőtt egy-két évvel még álmodni sem mert volna.

Mi pedig fizetünk; fizetünk, mert enni kell és az éhenhalást még az utolsó párna árán is megváltja, akinek a szeme előtt áll. Csak hogy ez nem tarthat örökké. A gyomor nagy ur, nagyobb mint bárki és bármi más; a gyomor kiáltása vérbe borítja az agyat és a vérbeborult agy veszedelmes gondolatokat teremt. Ezeket meg kell előzni. Nézzünk csak körül a kani-

zai piacon és hamarosan megállapíthatjuk, hogy egy hétfői esős nap után a következő hetivásár napján, szerdán 50 százalékkal szökik fel az élelmiszerek ára. És mit mutat ez? Azt, hogy a város élelmiszerése nincs rendszeres alapokra fektetve. Rendszeres alapokra fektetett ellátás mellett egy eső, egy szeles rossz idő egyáltalán nem befolyásolhatja a piacot, mert mint a jó gazdának, úgy egy város élelmiszerésénél is bizonyos mértékű raktárra van szükség, amely az erős zökkenéseket ellensúlyozza. Vásárcsarnokot kell, hogy építsünk, mert a vásárcsarnoki intézmény meg mindenütt bevált és nemcsak hogy mindenütt beszállította az árakat, hanem ezen felül módot nyújtott még arra is, hogy az élelmiszerárúsitók kellő hatósági ellenőrzés alatt legyenek és drága pénzen ne veszélyeztessék a közönség testi épségét. Ez lenne az egyik orvosság, a másik pedig az, hogy a tisztviselők tömörüljenek, lépjenek egy szövetségbe, alakítsák meg a tisztviselőtelepet, ahol mindenki egy kis konyhakerthez, baromfiudvarhoz juthat és ezzel kétségtelenül meggátolhatja azt, hogy a nagy drágaság anyagi egzisztenciáját teljesen tönkretegy.

Jegyzetek a költségvetésről.

Néhány szót a költségvetés mértékéről, mely Lukács László pénzügyminiszter tegnap a képviselőház elé terjesztett. A költségvetés összes kiadásai és bevételei meghaladják az 1850 milliót, az emelkedés a múlt évvel szemben 146 millió. A felesleg 52,600 korona. A magyar állam büdzséje tehát nagy lépésekkel közeledik a második milliárd felé és a jövő évi költségvetésben meg is haladja. Ezt a tényi szerezésként, annak ékes és imponáns dokumentumát, hogy a két milliárdos költségvetéssel dolgozó Magyarország minden közönséges és nagyhatalmi vonatkozásaitól függetlenül is számottevő helyet foglal el az európai kulturális államok sorában.

A pénzügyminiszternek sikerült azt kimutatni, hogy a véderőjavaslatok, ha törvényre emelkednek, a jövő évi állami költségvetést nem terhelik meg aránytalan többlettel. Ez igaz, de nagyon rokonszenvesen hatott volna az a nyilatkozás, ha a miniszter futó pillantást vetett volna az 1913. majd a további esztendő büdzséjére, melyekben a katonai terhek rohamosan emelkednek, míg végre a többlet csakugyan aggasztóvá válik. A most beterjesztett költségvetés nemcsak bőkezűséget tanúsít az ország kulturális és gazdasági szükségleteivel szemben; ám ennek ellenére is változatlanul megáll a parlamenten ellenzék legfőbb ellenfele; hogy míg a hadsereg tételei hatalmas milliókkal dolgoznak, addig minden egyéb szükséglet kénytelen az igényeit a minimumra redukálni.

Vizsgálat.

A harmadik féléves vizsgálat indult, jobban mondva nyomozás, mert a vizsgálat alatt egészen mást értenek az iskolában. Tehát nyomozás indult. Szerelmes levelet találtak likánál. — A levelet ő írta, számtan óra alatt, míg a Kovacsics kisasszony misztikus példákat rajzolt a táblára. A kisasszony nagyon el volt merülve a számtegerbe. Am egy-egy gyors oldalpillanattal meg tudta állapítani, hogy Dobó Sári, a tanácsosok lányán megint új blúz van, nehéz, flancos selyem, amilyenhez ünnepeken se jut egy szegény segéditanítónő és hogy lika két könyökét szélesen a padra téve, a jobb arcát egészen a papírra fektetve ír. Ilyen buzgón nem szokás jegyzet a hármasszabály rejtelmeit. A következő pillanatban már keservesen sirt lika. A kisasszony pedig felháborodva olvasta a levelet.

Irt indult meg a vizsgálat. Komolyan, amilyen komolyan sehol, se a törvényeseken, de talán a menyét bírák előtt sem intézik az emberi bűnöket, csak az iskolában. Bizony, likán kívül a féléosztály belekerült a bajba. Az első nap hűsösen állottak a vallást, a második nap azon-

ban árulók jelentkeztek és kiderült, ki szokott gimnazistákra várni az uton, ki szerelmes az igazgató urba, ki küld levelet soha nem látott, nem is létező személyeknek, csak azért, mert kell levelet írni, amikor a tizenegyedik év felé közeledik a lány és sok jókai-regényt olvasott.

A vizsgálat során kompromittált fél osztály kiellenült sirt. A vizsgálat-bizottság megzavarodva állott el. Az osztályfőnök tanácsátalanul nézett két hölgy-kollégájára, a fiatal, szép, székehu Kovacsics kisasszonyra és a száraz, cvikkeres, fonnyadt arcú Fekete nagyságára. Az öreg özvegy asszony nevelni szeretett volna. Az osztály mélyesges elkeseredéssel konstata, hogy a tanár ur, meg a nagysága csupa engedékenység, de Kovacsics kisasszony szigorú és kéréseket. Kiküldte a lányokat, azután behíttá őket egyenként. Előbb a tanukat, a kis árulókat. Jött egy ragyogó, karikaszemű leány, vékony és kicsi, de füge, nyugtalan, egészséges. Ez még egészséges gyerek, ez még bátran és nyíltan szemmel beszél. Dobó Sáriról van szó.

— A Dobó Sári — mondja a kis lány — most egy hete, mértanból felelt. Harman-

voltunk kint a táblánál, én álltam mögötte, utánam a Deutsch. — A Dobó Sári nem tudta a derékszőgű háromszöget. Pedig óra előtt tudott mindent, mert nagyon jól érti a mértant, csak épen úgy akarta, hogy most ne tudja. Erre a Melczert tanár ur odajött és kivette a kretál a kezéből és segített neki. Én nevettem, mert tudtam, hogy a Sári tudja a háromszöget, csak teteti magát, hogy nekem odasugassa, hogy: Lókj meg.

— Mi az, hogy lókj meg? — kérdezte a Kovacsics kisasszony.

A kislány nevetett.

— Hát ezt sem tejszik tudni?

A három ember összenézett, értelmetlenül. A lány megmagyarázta:

— A Sári szerelmes a Melczert tanár urba. Vagy mondjuk, hogy egy más lány, egy más tanár urba. Akkor kimegyünk felelni, a tanár ur véletlenül közel jön és aki mellette van, az azt mondja: lókj meg. Mire a másik megloki, a Sári pedig, vagy egy másik lány, véletlenül hozzá ér a tanár urhoz, akit szeret és ha nem néz arra, még meg is csókolhatja a ruháját.

A szaporbeszédű kislányt hamarosan kiküldték. Fekete nagysága nem tudta fékezni tovább magát. Nevetett, hangosan,

vidáman. Az osztályfőnök, a dologban közvetlenül érdekelt Melczert tanár ur azt mondta:

— No de ilyen, sose hittem volna.

Kovacsics kisasszony vörös volt, azután cisápadt és felháborodva jegyezte meg:

— Ez borzasztó.

— Nem is olyan borzasztó — mondotta az öreg tanítónő. Ne legyen olyan kéréseket, drágám. Hiszen maga csaknem olyan fiatal még, mint ezek az apróságok. Vagy, ha úgy akarja, ezeknek az apróságoknak a nagyjai, a Dobó Sári, meg a többiek, már-már épen olyan viruló, erős, kézs lányok, amilyen maga. Hát ne haragudjon rájuk.

Megfogta a leány kezét. Most vette észre, hogy a kis tanítónőnek egészen fehér az arca. Hogy összeszorítja a száját és lefelé húzódnak a vonásai.

— Gyérünk, hagyjuk abba az egész komédiát — szólt hirtelen a Kovacsics kisasszony.

Felállottak. A Fekete nagysága meg-

simogatta a leány haját és a fülebe sugta:

— Meglőkjem drágám?

Lengyel Géza.

Értésítés!

Van szerencsém a n. érd. közönség b. tudomására adni, hogy Németh György szabó csödtömegét megvettem s így valódi angol férfi ruhaszövetek dús választékban, amíg a készlet tart, legolcsóbb árban kaphatók

Hirschler Jenő
 posztóáruház
 NAGYKANIZSA, Fő-ut 2. szám.

Lukács László pénzügyminiszter az ellenzéki padokon sem népszerűtlen. Konciliáns egyénisége és kolozsai szaktudása minden oldalon tiszteletet parancsol és ezért a parlament minden pártja szívesen elismeri Lukács László pénzügyminiszternek azokhoz fűződő érdemeit.

Mikor a Khuen-Héderváry-kormány átvette hivatalát, Lukács László pénzügyminiszternek egy 50 millió koronás függőkölcsonn kellett effektuálni, melyet még előde készített elő. A függő kölcsonn az első hónapokkal újakkal kellett megtoldani, hogy a teljesen kimerült pénztári készletek zavarain segítsen. Mikor tavaly a pénzügyminiszter az 1911-iki költségvetést kimutatta, mennyi kétség, gáncs, kritika kifogásolta a büdös realitását. Ellaktak, ellutsolt deficitről beszéltek. Várak, miként fogja magát a koalíció pénzügyi politikája ezen a kormányon megbeszélteni. Ma októberben vagyunk és akik talán ma is fel akarják nyitni az irrealitáshoz szóló sablonos vitát, azoknak elég arra utalni, hogy a pénzügyminiszter abból a hitelmeveleiből, melyet a kormány erre az esztendőre prelinált, egyetlen fillért sem vett igénybe.

Ezt elismerés-ei honoráljuk, bármint vélekedünk is egyébként ennek a kormány-nak a működéséről. Végre is, a költségvetés nem a kormányé, hanem az országé és ha van benne, ami tiszteles, ami megnyugtató, ami örvendetes, ezt az ország érdekében megnyugvással, szívesen fogadjuk.

Valósággal magától értetődő, hogy az állam produktív kiadásai az egész vonalon emelkednek. Emelkednek az állami tisztviselők fizetései és illetményei; emelkednek még pedig igen jelentékenyen — az állami beruházások. A kulturális téren valóságos lázas munka folyik. Új népis-kolák épülnek 500 új néptanítót neveznek ki, épül a harmadik egyetem, megkezdik a Nemzeti Színház építését, átépítik a budapesti pályaudvarokat és megkezdik a magyar királyi államvasutaknak szerves reformját. Jelentékeny összegek jutnak az ipar és kereskedelem fejlesztésére, a tengerhajózás állami támogatására. Készen van az új nyugdíjörvény, mely az állami tisztviselők, alkalmazottak és ezek özvegyeinek és árvaiknak ellátásáról gondoskodik. Gondoskodik a költségvetés a törvényhatósági tisztviselők helyzetének javításáról. Nem, ez a költségvetés nem egy kicsinyes párvíz-szálak által feldult államháztartásnak, hanem egy dolgozó, fejlődő, egyetértő, hatalmas nemzeti állam képét ragyogtatja minden betűjében és minden számszórán.

A főispánváros Zalamegye.

A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól —

Zalaegerszegről jelenti tudósítónk: Kedden tartotta Zalavármegye közigazgatási bizottsága október havi ülését. Az ülésen Árvay Lajos alispán elnökölt, ki bejelentette a közudomási főispáni kinevezést s azt, hogy a rendkívüli közgyűlés összehívása iránt intézkedni fog. Az alispán bejelentését, valamint a közegészségügyi, tanügyi, pénzügyigazgatási, államépítészeti, közbiztonsági, börtönügyi stb. szakjelentéseket tudomásul vette a bizottság, melynek szintén elnöke ugyan a főispán, de a beiktatás előkészítése nem tartozik hatáskörébe. Az ülés a szokásos folyó ügyek leírálása után már délelőtti 11 órákor véget ért.

Itt említjük meg, hogy a főispáni installáció előkészítő rendkívüli közgyűlést a napokban hívja össze Árvay Lajos alispán, vagy megbízásából a főjegyző. Az alispán ugyanis jelenleg szabadságon van.

Kisérletek a kibontakozásra.

A miniszterelnök nyilatkozatai.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 13.

A képviselőház folyosóin állandóan nagy az élénkség, a békeltárgyalások külön csoportokban folynak. A jobb oldali folyosón Berzeviczy Albert házelnök tárgyal Khuen-Héderváry gróf miniszterelnökkel, a baloldalon Kossuth, Apponyi, Jusch és Polónyi tanácskoznak. Illetékes forrásból kijelentik, hogy a tárgyalásoknak még semmi említésemelőtt eredményük nincs. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök a folyosón ma a következő kijelentést tette:

— Álláspontom a nyugodt várakozás álláspontja. Teljesen intencióim szerint történik, hogy Berzeviczy házelnök és a kormánypart más tiszteletreméltó tagjai oly tárgyalásokat folytatnak, melyeknek az a célja, hogy a normális parlamenti rendet helyreállítsák. Semmit sem szabad elmulasztani, ami az ország megnyugtatóra szolgálhat. Ez volt elvi álláspontom a véderő tárgyalás egész tartama alatt s azt természetesen most sem változtatom meg, továbbá természetes, hogy egyéb elvi álláspontjaimat sem fogom megváltoztatni.

Országgyűlés.

A békeltárgyalások hatása alatt.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 13.

A képviselőháznak ma a legeseménylenebb obstrukciós ülése volt. A folyosók folytak a békeltárgyalások s benn a teremben névszerinti szavazással szórakoztak. Az ülésen Berzeviczy Albert elnök. A ház négy névszerinti szavazást intézett el, természetesen mindegyiknél az elnöki javaslatot fogadva el.

A szavazás az ülés végéig tartott.

A háború.

Forradalom Törökországban.

— Távirati tudósítások. —

A tulnyomó ellenséggel szemben lehetetlen Törökországban belső forrásokok törtek ki. A fejvesztett nép elkeseredésében a kormány ellen lázad, amelyben szegyeletes helyzetének okát keresi. A török-olasz konfliktusról ezek mai távirataink:

Konstantinápoly, okt. 13.

Egész Törökországból nagy zavargásokat jelentenek. Magában a fővárosban már egészen forradalmi a tömeg magatartása. A nagyvezír egyre-másra kapja a halálos fenyegetéseket. A legkomolyabb államcsíny bekövetkezéséről tartanak.

Canea, okt. 18.

Az éjszaka Caneában véres zavargások voltak.

Szentpétervár, okt. 13.

Az orosz kormány sürgős átiratban figyelmeztette Törökországot, hogy az orosz katonai rakományokat ne merészelje elköszölni, mert különben rögtön megriorított intézkedéseket tesznek Törökország ellen, melyet óva intenek eddigi eljárásának abbahagyására.

Tripolisz, okt. 13.

Az éhező arabok megtámadták a Tripoliszból elmenekült török tábor, melyből élelmet követeltek. A török katonák az arab banditákat lemészárolták.

"A Nap"-ot fölmentették.

Nem követelt el királysértést.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, okt. 13.

A budapesti kir. törvényszék esküdt-bírósa ma foglalkozott „A Nap” című újság királysértési ügyével. — Ugyanis Kalmár Antal dr., az ismert közjogi író „Véres emlekek” címmel vezércikket írt a lapba, amely miatt a lap e példányait elkobozták és Kalmár ellen az ügyészség királysértés miatt a büntetőtörvénykönyv 140. §-a alapján vádat emelt. Ez a vádemelés történetesen összeesett azzal, hogy a fővárosban és több vidéki törvényhatóság területén megvonták A Nap utcai árusítási engedélyét, ami politikai incidenseket is szült.

Az ügyész azt indítványozta, hogy közvetlen idézéssel tűzzék ki a tárgyalást. A mai főtárgyaláson az elnök megállapította, hogy a 12 esküdt jelenvan. Kalmár Antal az elnök kérdéseire kijelentette, hogy a cikkért vállalja a felelősséget, de bünségnek nem érzé magát, mert a cikkben nem érintette a király személyét s csupán a nép jalkiadását tolmácsolta a nyomzó gazdasági viszonyok miatt.

Ezután felolvasták az inkriminált cikket, majd elhangzottak a vád és védőbeszéd. Az esküdtek mintegy félóra hosszat tanácskoztak, mely után az esküdtfőnök kihirdette a verdiktet.

Az esküdtek Kalmárt a királysértés vétségében nem találták bűnösnek, tehát a törvényszék Kalmárt a vád alól fölmentette.

Elipusztult egy falu.

Ördöghegye lángokban.

Hat ház maradt épen.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, okt. 13.

Borzalmas lávának lehetnek tanulni f. hó 11-én délután a Zalazentivdón áthaladó vonatok utasai. A szomszédos Ördöghegye község délután három órákor kigyulladt s a borzalmas szélviharban alig tíz perc alatt lánggal égett az egész falu. A szomorú esetről részletes tudósításaink itt következnek:

Ördöghegye a zalaegerszegi járásban fekszik, közel a zalazentiváni állomáshoz. Régi összevissza-épült falu, típusa a göcselli, botrányosan tűzveszélyes faluknak, melyekben ilyenkor a földmivelő nép mindennemű terményt összehalmozza, ezzel is fokozva a veszély nagyságát. A házak végében a legvéresebb könnyelműséggel vannak a takarmányművek kazlakba rakva.

Ilyen körülmények között egyáltalán nem csoda, hogy a váratlanul támadt tűz feltartóztatlanul terjedt tovább.

A tűz a falu északi végén Bucs János portáján ütött ki d. u. 3 órákor. A pajta gyuladt meg ismeretlen okból. A felcsapó láng azonnal átterjedt a szomszédos kazlakra, melyekről pokoli csóvákból röptette a szélvihar a lakóházakra. Nem telt bele tíz perc, már a falunak mind a három sor háza egy lángtenger volt, mely akadályt nem ismerve pusztította el a szerencsétlen embereknek mindenét.

A rettenetes veszedelemmel szemben lehetetlenül áll a falu népe. Rémes siránkozás, fejvesztett tehetetlenség lett urrá rajtuk s ugyszólván semmit nem tudtak a leégett házakból kimenteni. Vétlen szerezése, hogy a nappali tűznek emberélet nem esett áldozatul. Az oltásnál segédkezők közül ugyan többen sérültek meg, de súlyosabb sebet csak Elmont Péter kapott, kinek fejét egy le-

zuhant égő gerenda ütötte meg. Az ártók javarészt — szerencsére — a legelő voltak s így néhány ház és építmény kivétel csak a szárnyas-járások pusztultak el tömegesen.

Az oltáshoz kivonult a zalaegerszegi tűzoltóság is, de a teljes vízhányó módjában semmit sem tehettek. Este nyolc óra tájban elállt a szélvihar s megszűnt a tűz is. Füstfőlgő szarátal azonban másnap reggel dolgát adták az ottani összeesereglett népnek.

A leégett falu igazán szomorú képet nyújt. Az u. n. „borona-falu” házak füstig égették s a belső berendezés is ugyszólván porráégett mindenütt. Összesen 29 teleken épült 34 lakóház, a hozzájáruló összes melléképületek, a begyűjtött egész évi takarmány és élelem esett a tűznek martalékká. Ötvenegy szerencsétlen család dől hajléktalanul s leg többje csak a rajtaélt ruhát tudta megmenteni.

A szerencsétlenek telességélyezésére a vármegyében nagyszabású akciót indítottak, mely annál is inkább indokolt, mert biztosítás által az okozott kárnak csak igen csekély része térül meg.

Tegnap tartották meg a tűzvesztéskor, mely azonban a tűz okára semmi pozitív adatot nem állapított meg. A legnagyobb valószínűség szerint gondatlanság, vagy gyermekek játéka okozta a tüzet.

HIREK.

Országos szimfoniai hangverseny nagykanizsán.

Október hó 26.-án lesz.

— Saját tudósítónktól. —

Városunk nagyszámú zeneőrő és zenkedvelő körében a legnagyobb fokú érdeklődést keltették azok a hírek, melyek két híres szimfoniai zenekarnak Nagykanizsán tervezett hangversenyéről szóltak. Az érdeklődőknek most már min befejezett dolgot jelenthetők az örömeik, hogy az állami intézményt képező Országos szimfoniai zenekar még e hó folyamán megtartja nagykanizsai hangversenyt.

Ma vált ez bizonyossá azzal a levéllel, melyet a hangversenyt intézője, Czollner Béla vallás- és közoktatásügyi miniszteri titkár Zerkovitz Lajos bornagykereskedőhöz intézett, arra kérvén, hogy a levélhez mellékelte hivatalos beadványt juttasson Vécsey Zsigmond polgármesterhez. — A beadványban köztve van a terminus, október 26.-a, amikor a szimfonikusoknak legjobban módjukban állna Nagykanizsán hangversenyezni. E nép elfogadását és a várossal már megállapított anyagi feltételek további fenntartását kéri a beadvány, mely azzal kezdődik, hogy Zichy János, római kultuszminiszter tegnap határozott így a kanizsai hangverseny ügyében.

Egyben közli a hangverseny részletes programját is a miniszteri titkár beadványa, mely a következő hatalmas zenei számokból áll:

1. Wagner: Tanhüser — nyitány.
2. Mozart: Szerenád.
3. Liszt: I. magyar rhapsódia.
4. Csajkovszky: III. szimfónia.

A hangversenyt az európai hírű dirigem, Kún László igazgató-karnagy, az országos m. kir. zeneakadémia karnagya fogja dirigálni.

Czollner Béla miniszteri titkár ma érkezett beadványa ma a mai tanácsülésen elintéztést nyert, mert a hangverseny rendezését Nagykanizsa város mint erkölcsi tesztület vállalta magára. Mint értesítünk, a tanács elfogadta a f. hó 26-ai terminust a hangverseny rendezése napjagyanánt és Vécsey Zsigmond polgármester ma délután 5 órára érkezik Zalaegerszegre, hogy azokat a műbarátokat, akiknek leken agitációja, mely egészen az anyagi

garanciák biztosítását is ment, e hangverseny megtartását lehetővé tette.

Ezek: Vécsey Zsigmond polgármester, dr. Szabán Gyula városi főjegyző, Dedk Péter rendőrfőkapitány, továbbá Zerkovitz Lajos, Böhm Emil, Elek Ernő, Eperjesi Oskár, Grünhut Henrik, dr. Lőke Emil, Oszterhuber László és Radnay Jenő. A bizottság a hangversenyrendezés részleteit fogja a mai értekezleten megbeszélni és annak megfelelő népszerűségéről gondoskodni. (A bizottság valószínűleg rendezkedik a népszerűsítés és reklámozás valami egészen eredeti, szokatlan, új módjával; erre kell következtetni abból, hogy a bizottsági ülésre helyi sajtót meg sem hívtak. Az újságnál hatékonyabb reklám-csúszra, melyet a különben is nálunk feltűnően szűkössé bizottság igénybe venni óhajtott, mi magunk is kíváncsiak vagyunk. A szerk.)

— Az elutasított arénaterv. Már jóformán el is feledtük, pedig még csak ma történt a tanácsülésben végleges döntés arról, hogy a Szarvas szálló udvarán nem lehet arénát építeni. A mai tanácsülés foglalkozott Fűrész Béla pécsi szingarisztának erre vonatkozó kérvényével, melyet az építési bizottság lajtem véleménye szerinti ífzibizottsági okokból nem teljesíthetőnek deklarált. Talán felesleges is mondani, hogy a tanács teljes mértékben magáévá tette a bizottsági véleményt, mely már betekkel ezelőtt csírájában eltemette a kiváló megoldást kínáló arénatervet.

— A vasárnapi egyházi koncertre, melyet a nagykanizsai evang. egyház rendez a már közölt igen gazdag műsorral, minden erő megfeszítésével folynak az előkészületek. A közönség nagyfokú érdeklődést tanúsít az estély iránt, mely minden részében kiválóan sikerülnek ígérkeznek.

— A vidéki lakásbérabszabályzat reformja. Arad város közgyűlése pár hónapja megkezdte az új lakásbérabszabályzatot. — Az ügy felebbezés folytán a belügyminiszter elé került, aki ma küldte vissza a szabályzatot csaknem valamennyi pontnak az átdolgozása végett. Leírásában kijelentette a belügyminiszter, hogy a vidéki lakásbérabszabályzatot az igazságügy-miniszterrel való tárgyalás alapján országosan rendezi, meghonosítani kívánja a heti és napibéres lakásokat, a fölmondást a lakó javára szabályozza, megtiltja a miniszter a rendőrségnek a lakások kiürítését és ezt teljesen a bíróság hatáskörébe utalja és a házmeztérek hatáskörét megszünteti.

— Operettstággione Nagykanizsán. Szabados Lászlónak, az első magyar vendörő operettársulat igazgatójának neve akkor került először lapunkba, midőn a nyáron azt jelentették, hogy az akkor még az egész nyarat Kanizsán töltetni szándékozó Kövesy Albert társulata nem megy Siófokra, hanem Szabadosék helyettesítik ott. A régi jeles színész, aki az idén igen jó erőkből operettstággione társulatot szervezett és az egész ország területére szóló játszási engedélyt szerzett a kultuszminisztertől, tegnap Nagykanizsára érkezett és Dedk Péter főkapitányhoz kérvényt adott be, hogy november 1-től kezdve egy hónapon át a Polgári Egyeternagytermében előadásokat tarthasson. A főkapitány, mielőtt a kérvény sorsáról határozna, azt a színházi bizottságnak adta ki véleményezés végett.

— Bakaszeretem. 'No nézd, hát a Katiót már elcserekeztél? Hisz a Bóke sokkal rutabbi!'

'A' meglehet! De Bóskék uraság Maggival ló, man pedig a szerelmek csak oda húzódnak, ahol jobb a konyha!

— Egy érdekes est. Ma még titok homálya fedi a részleteket, de legközelebb már nyilvánosságra kerül, hogy mire valók azok a nagy előkészületek, amiket Vidor

Samuné urnó szalónjában a Nagykanizsai iz. jótékony négyzet hólgytagjai napok óta végeznek. Mindezekből még csak annyi szivárgott ki, hogy november hó 11-én nagyszabású estélyi rendezet a jótékony egyet. Remélni lehet azonban, hogy erről legközelebb több is megtudható lesz.

— A tánciskolából. Mayersberg Frida tánciskolájában holnap, szombaton délután fél 6 órakor közös gyakorlat lesz, este fél 9 órakor pedig boszönestély cigányzenével.

— Napoleon a mozivásznon. Az Edison mozgófényképszínház eddigi előadásainak sorozatával igazolta, hogy kulturális rendeltetést tölt be. Emlékeztetek a magyar szabadságharc történetének előadásai, majd a levegő meghódításának sorozatos bemutatása, amik a mozi ezidei pár előadásának tudományos érdekességei voltak. Holnap a nagy világhódító császárnak, Bonaparte Napoleonnak csodálatos, eredményekben gazdag életéből mutat be az Edison mozi egy világhírű epizódot, melyet még a legkitűnőbb képeknek egész sorozata fog kiegészíteni.

— Hadkötelesek jelentkezése. Ma ragasztatta ki a város katonai ügyosztálya az az-erről szóló plakátokat, hogy a Nagykanizsa város területén tartózkodók az 1912. évi újonccsilláson megjelenni tartozó hadkötelesek összeírás végett legkésőbb november hó 30-ig a katonai ügyosztályban jelentkezzenek. A mulasztókat 10—200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetik.

— Lopások. Zalaegerszegi tudósítónk jelenti: A korcsmai mulatozásnak keszves árát fizette meg tegnapi éjjel Kovács István boncódó földmives. — Egész délután mulatozott Háy Balázs. Olai utcai korcsmájában s aztán este ittasan feküdt le az istállóban. Reggel rémülten vette észre, hogy a zsebében lévő hat darab száz koronásból éppen 4 darab hiányzik. Feljelentette a lopást a rendőrségnél, de a nyomozás mindeddig nem vezetett eredményre. — Ugyanazon éjjel Bence Ferenc Hegyi utcai korcsmáros 70 koronát érő óráját és láncát lopta el valamelyik enyveskerü vendége. Ennek a lopásnak tettese sem került kézre.

Már megint: vér.

Megölték egy öregembert.

— Saját tudósítónktól. —

Szükszavu távirat alapján hirt ártunk már róla, hogy a közeli Som községben (Somogy megye csurgói járásában) két garázda legény megölt Szalai Sándor 61 éves lakásmestert, családjának többi tagjait pedig kegyetlen módon összeszurkálták. A feltűnést keltő esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Farkas Károly 18 éves gazdag somi legénynek viszonya volt Szalai József feleségével. A férj egyszer bizalmas együttlétben lepte meg a szerelmeseket. Szalai és Farkas ekkor összevesztek. Hogy a szerelmi viszonymnak vége szakadjon, — Szalai feleségét együtt elköltöztött Som községből és Béka-pusztára elszegődött béresnek.

Szalai Józsefet vasárnap estefelé a gazdája beültette Somba munkásokért. A faluban összetalálkozott Farkas Károllyal, aki ifj. János István és két, még eddig ismeretlen legény társaságában volt. A legények megtámadták Szalait, ki a tüdőre elől bemenekült szülei házába.

Farkas és János futva nyomom követők és Szalai apjának háza előtt óriási botrányt csaptak. A zajra kiment az utcára Szalai József sógora: Herold István és csöndre intette a lármás legényeket. Ezek most Heroldra vetették magukat, ölgetelni kezdték, majd késeket rántva, veszedelmesen összeszurkálták. Herold menekülni volt kénytelen. Farkas és János most már betolakodtak Szalai Sándor udvarába, innen pedig a konyhába.

Hogy a botránynak vége szakadjon, maga a ház gazdája, Szalai Sándor 61 éves lakásmester ment ki. A garázda legények ekkor már ismét az utcán voltak. Szalai békességre intette őket, majd pedig a ház kisajátját akarta bezárni. Ebben a pillanatban melléje ugrott Farkas Károly és kezében tartott késével többször megszurta az öreg embert. Az egyik, szúrás Szalai nyakán az ütőrelet vágta át. A szerencsétlen ember nagy jajkiáltások között eszméletlenül összeesett. Családja rémülten segítségére sietett. A vértől megittasult legények most újabb dühvel szurkálni kezdték, úgy, hogy néhány pillanat alatt a család valamennyi tagját vér borította.

Szalai Sándor, akit a nyakán kívül a hasán és mellén is súlyosan megszurkáltak, néhány pillanat múlva meghalt. A feleségét a fején és bal szemén érték szurások. Herold István öt helyen sebezte meg, őt csak a gyors orvosi segély mentette meg az elvéréstől. Herold Istvánnak a fején és arcán két kétszúrás érte, Szalai József pedig három szurt sebből vérzett.

A rettenetes vérengzés után a gyilkosok elmenekültek. A csendőrség széles körű nyomozást indított meg utánuk, de eddig nem sikerült őket megtalálni.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 13.

Száraz, nyugaton enyhébb idő várható. Déli hőmérséklet 12.8 C.

Képviselők a harmadik egyetemért.

Szeged, okt. 13. Gerliczy Ferenc báró, a szegedi első kerület orsz. képviselője kijelentette, hogyha a harmadik egyetem ügyét a munkapártban pártkérdéssé teszik és a városok versenyében Szegedet megelőzik úgy több társával együtt ki fog lépni a munkapártból.

Összeültközött vonatok.

Prága, október 13. Eisigbőltávratózzák, hogy ma reggel Eisig és Teplitz között egy gyorsvonat összeültközött egy tehervonattal. Az összeültközésnek négy halottja és harminc sebesültje van.

A kolera.

Velence, okt. 13. Velencében az utóbbi napokban a kolera ismét fenyegetően terjed. Tegnap tizenkét újabb megbetegedés történt, négy ember pedig meghalt a kolerában.

Szenzéciós fegyelmű.

Székesfehérvár, okt. 13. Városzerte kinos feltűnést kelt a kereskedelmi miniszter intézkedése, melylyel az itteni államépítészeti hivatal főnökét, Vajda Géza műszaki tanácsost elmozdította hivatalától és ellene fegyelmi vizsgálatot rendelt el. A fegyelmi bizottság ma az ügy iratait áttette a kir. ügyészséghez. Mindenki izgalommal várja az eljárás befejeztét.

4 LEGFINOMABB kávéfaj keveréke

a Kardinal

pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés

Schwarz és Tauber cégnél.

Naponta trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:
Geltch és Graet
csemege- és fűszer-kereskedésben
Nagykanizsán.

Egyetlen kísérlet meggyőzi,

hogy

kész huslevés

azonnali előállítására a

MAGGI-féle kocka

5 f-ért

a legjobb és legolcsóbb!

A kocka — csupán 1/2 liter forró vízzel leöntve 1 tányér — kiváló használatkés huslevest ad: leveseknek betétül való készítésére, hamis levelek ízének megjobbítására, főzelékeknek felerészésére, mártásoknak sültéknak stb.

Egyedüli a MAGGI névvel keresztesítillag védjoggal.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 13.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza október	12.09
1912. áprilisra	42.23
Rozs októberre	10.39
1912. áprilisra	10.62
Zab októberre	9.40
1912. áprilisra	9.70
Tengeri 1912. máj.	8.72

Főzserkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felfőzserkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Badacsonyi vendéglőben

Gróf Hunyady-féle

baglasi édesmust

kapható.

Egy fiatal leány

délutáni oktatás és szórakoztatásra
11 éves kis leányka mellé FEL-
VÉTELENEK. Bővebbet a kiadó-
hivatalban. — — — — — 5809

**Teljes ellátást
= keres =**

jobb családnál, egy alkal-
mazásban levő német ur-
leány — Ajánlatokat lapunk
kiadóhivatalába kérünk. —

Ajánlkozik

egy okleveles
ovónő uri csa-
ládához ne-
velőnőnek. —
Inkább jó bánásmódra, mint fizet-
ésre reflektál. Elfogad irodai alkal-
mazást is. Szíves megkeresések
Nagykanizsa, Teleky-ut 11. szám
alá kéretnek.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész
hajákat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott uraságoktól levetett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Két évi jóállás.

Az OLLA

több mint 2000
orvos által leg-
megbizhatóbb-
nak van ajánlv.
Kapható: Geltsch
és Graef drogeriá-
jában, Belus L. és
Reik Gyula gyógy-
szertárában. 5329

**BREDETI
BOLINDER-féle**nyersolajmotorok és
nyersolajlocomobilok!

Csak

Szabó Emil és társánál

kaphatók. 4603

Budapest, VI. Teréz-körút 46. sz.
Benzin-motorok — Szivógázmotorok.
Teljes malomberendezések. — Arjegy-
zék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

STOCK
: COGNAC :
MEDICINAL

szavaiolt valódi borpárat
CAMIS & STOCK
gőzpároló telepérot

BARCOLA

Egyedüli-cognac gőz-
főzde állandó hivatalos
vegri ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb
üzletben.

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös
gonddal készülnek.
Mértékül egy viselt cipő is elég.

Hajhullás és a fejkorpádzása

okvetlen megszűnik,
ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási
cikk kapható

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán**Mindenszentekre**

Élő-művirág-érczoszoruk és sircsokrok előre megrendelhetők
Petermann József élő-és művirág kereskedésé-
ben Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sircsokrok árak: 2, 4,
6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-kereszték árak: 4, 6, 8, 10, 12,
15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre! Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán,
Narcisz, Crocus, Iris, Lillom, Évelővirágok stb. Jácint
hajtató üvegek, a legutányabb árakon. —
Magas törzsű almák és körtékák: 1 drb. 1 K, — 10 darab 9 K, — 50 darab 40 K,
100 drb. 76 korona. Törpefák: 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák: 40—50 fillérből.
Spargé török 3 évesek magtendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerti-
szetében Báthory-utca 22. sz.**Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán**Nyomdai műintézet
Könyvkötészet

ZALA

politikai napilap kiadóhivatala.

Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet**NYOMDA**

Készít: Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi,
közigazgatási, egyházi és iskolai nyom-
tatványokat. — Arjegyzekek, meghívók,
falragaszok, körlevelek, elfjegyzési és
esketési értesítések és mindennemű rek-
lám dolgok a legizlésebb kiállásban.

Verseny-árak!

Pontos szállítás!

Nyomdai iroda, kiadóhivatal
és szerkesztőség:

Kazinczy-utca 3.

Telefon: 78.

Nyomda: a régi gimnáziumban.

Telefon: 227.

KÖNYVKÖTÉSZEZET

Gyárt: mindennemű könyvkötéseket a leg-
egyszerűbbtől a legmodernebbig. Üzleti
könyveket a legártósabb és legizlésebb
kiállásban. Aranyozásokat a legutányo-
sabb árak mellett. — Galanterie munkák
művészi kivitelben készülnek.

Tartós munka!

Szolid árak!

Vonalozó intézet:

Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb
színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.
egy mellékállomással

A szerkesztőség felé küldemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kértyék megrendelése nem vállalkozik és azonnal levetik nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyilatkozat díjtáblázatát szívesen mutatunk fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
adónk hordva:	utófelrakással:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egész évre 14.—	Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltségi, helyi közéleti és magán-közéleti cikkeinkért 50 fillér. Eljegyzési és szociális díjak díja 5 korona. — Készletvesztésért 6 korona.

XXXVIII. évf. 235. szám.

Nagykanizsa, vasárnap 1911. október 15.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár mindenféle asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban raktárban tartok angol bőrgarnitúrákat: 1 kanapé, 2 fotel 320 K-tól. Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel 4 szék 240 K-tól. Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól. Takaró-, rézrudas szőnyeg-, divánokat 80 K-tól. Szövet divánokat 40 K-tól. Ottománokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Angolnyók, Ottomán, Takarók és Butorszüvegekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).

Sikkes és elegáns
egyedül csakis a

Jancsec-Cipő!

Nagykanizsa, Deák-ter, Beyer cukrász mellette.

Vidéki megrendelésekhez elegendő egy használt cipő beküldése vagy papíron a láb körrajza.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindenféle HAJMUNKÁT, bármilyen hajat 24 óra alatt elkészít. — Kész hajakat nagy választékban raktárban tartok. Ugyanott uraságoktól levelet FERFIRUHÁK magas áron megvétetnek. 5345

Teljes ellátást

= keres =

jobb családnál, egy alkalmasban levő német urileány. — Ajánlatokat lapunk kiadóhivatalába kérünk. —

Óriási választékban raktárban!

Mérték utáni megrendelések különöse gond nélkül készülnek. Mértéktől egy viselt cipő is elég.

Badacsonyi vendéglőben

Gróf Hunyady-féle

baglasi édesmust

kapható.

Libamáj

vételt a mai napon megkezdtem. Veszek minden mennyiséget a legmagasabb árban. — Ugyanott szőlő-törköly is megvétetik bármely mennyiségben, novemberi átvételre. 5806

GRÜNFELD MÓR

Nagykanizsa, Teleky-ut 20. szám.

A Pacsai takarékpénztár részv. társ.

FŐKÖNYVELŐI állásra

pályázatot hirdet.

Pályázhatnak felsőkereskedelmi iskolát végzett, katonai kötelezettségüknek eleget tett, teljesen önálló munkarejű, mérlegképes, több évi pénzügyi gyakorlati bíró tisztviselő. Évi fizetés 2400 kor. A próbáért után az állás véglegesített. — Az állás azonnal elfoglalandó. 5808

Pacs, (Zalamegye) 1911. október hó 9.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sírcsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K. Ércz koszorú-kereszték árai: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jacint, Tulipán, Narcis, Crocus, Iris, Lilium, Évelővirágok stb. Jacint hajtató üvegek, a legutányosabb áron. —

Magas törzű alma és körtefák: 1 db. 1 K., — 10 darab 9 K., — 20 darab 40 K., 100 db. 76 korona. Törpefák: 80 fillértől, 1 koronáig. — Hozzaték: 40—50 fajtában. Spárga lóvak 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerti-üzletében Báthory-utca 22. sz.

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) u.

6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözéskor teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem. — Tisztelettel:

Kaufmann Mór

férfiszabó Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. szám.

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrendelés szerint bármiféle szőrmemegóvó munkát a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktárban mindenféle szőrmét, valamint a legújabb divat szerint készült kész szőrmegarnitúrákat. Javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinson Gyula, szőrmester.

FELHÍVÁS!

Üzletrészek az új évtársulatra a szövetkezet helyiségében Csen-gery-ut 4. Pesti magy. keresk. bank palota, a hivatalos órákban f. évi október hó 1-től kezdve elő-jegyezhetők. Kölcsönök és üzlet-részek előjegyzéseért díj nem fizetendő. Könyvecskék és nyom-tatványok díjtanul adának ki.

Betétek intézetünknel a legjobban gyümölcsöz-nek. Kölcsönök olcsón és gyorsan folyósítainak.

Nagykanizsán. 1911. szeptember hó 15-én.

Az 1862. évben alakult és 50 év óta fenálló

Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkeze

1912. év kezdetével

6 évi időtartamu új évtársulatot alakít

mely alkalomból van szerencsénk a következőkről értesíteni:

Egy üzletrész után hetenként **1 korona** fizetendő

A részvényesek kényelmére elhatároztuk, hogy 1912-től kezdve bármely könyvecskére, illetve évtársulatra tetszés szerint

Hétfőn, Kedden, Szerdán, vagy Csütörtökön

délelőtt $\frac{1}{2}$ 9-től — $\frac{1}{2}$ 12-ig be lehet fizetni.

A nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet igazgatósága.

CÉRES-DIJ-KIÍRÁS

30.000 K.

5758

Azon célból, hogy a CERES-ételsírt ott is bevezessük, a hol azt a régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hí vevőinkhez, akik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszaikat szíveskedjenek:

1. Mi késztette Önt arra, hogy a Ceres-ételsírral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsírnak más ételsírokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőselt hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűztük ki, melyek kisorsoltatnak:

1. díj á K 1000 = K 1000 | 20. díj á K 100 = K 2000
10. díj á K 200 = K 2000 | 1000. díj á K 20 = K 20000

Összesen K 3000 K 22 000

Azon pályázók között, a kik a feleletek külalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:
1 nyeremény á K 1000 = K 1000 | 5 nyeremény á K 200 = K 1000
2 nyeremény á K 500 = K 1000 | 20 nyeremény á K 100 = K 2000

K 2000 K 3000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 Koronát kitevő díjak kiosztására céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K.

K 30.000.

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, akik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alantli cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (5 kg-os Ceres-kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételsírnkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorsszámmal kap és ezáltal a sorsolásnál kettős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében a irodájában 1911. évi december hó 20-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomattatik és kíváncsra bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Díj-pályázat“, AUSSIG, BÖHMEN.

A gyűlésen Meisl igazgató felolvastatott, melylyel kapcsolatban az intézmény célját és szervezetét is ismertetni fogja és

készéssel megadja minden érdeklődőnek a kívánt felvilágosításokat.

Nem kétfeladunk abban, hogy a nagykanizsai magántisztviselők eme humánus akciója a legnagyobb érdeklődést fogja felébreszteni a kereskedelmi élet embereiben. Minden kereskedelmi alkalmazottnak létező megismeri azt az intézményt, amely megvédi a kereskedelmi alkalmazottakat a munkaképtelenség és az aggodor okozta nyomor ellen.

Sok vizsgálat, sok orvosai való van ezen a téren. Ennek illusztrálására a napokban körölni fogjuk Kreutzer Lipót dr., a Magántisztviselők Országos Szövetsége elnökének véleményét a magántisztviselők nyugdíjáról. A magyar magántisztviselők vezérének véleménye kitűnő szakérteessel fogja bebizonyítani, mennyire életbevágó kérdése a nyugdíj a kereskedelmi alkalmazottaknak.

Hajós rendőrbiztos Amerikában

Rendőrtisztból culáger.

Állítólag megegyezzen megnősült.

Két philadelphiai levél.

— Saját tudósítónktól. —

Hajós Ferenc volt nagykanizsai rendőrbiztos rejtélyes szökése fölött körülbelül már mindenki napirendre tért. A hítelezők, a változások és pilyázó jóbarátok lassanként mind belenyugosznak az ő viszonyaitásának reménytelenségébe, s talán még csak egy valaki van, a hitlenül itt hagyott hitves, aki közöny nélkül gondol a bucsutlan távozásra. A rendőrkapitányságon is már azon gondolkodnak, hogy egy új állás (nem rendőrbiztosi állás) szervezésével pótolják a hiányzó munkaadót. Mindezeknek ellenére is meg vagyunk győződve arról, hogy elsőrendű érdekesség gyanánt veszi minden kanizsai olvasó a Hajós Ferenc sorsától szerzett híreinket, amiket ezúttal két Amerikából, Philadelphia városából a kanizsai rendőrkapitánysághoz érkezett aláírás nélküli levélből merítünk. Az egyik különösen terjedelmes levél tartalmának fő érdekessége az az igazán meglepő közlés, hogy Hajós Ferenc Amerikában törvényes házasságra lépett Buzás Ilonával, akivel tudvalevőleg innét megszökött. Ha ez igaz, úgy Hajós bigámiát, kétféleséget követett el, amit Amerikában is ép oly szigorúsággal büntet a törvény, akárcsak Európában. A másik érdekesség, amit a két levél önmagában jelent, abban áll, hogy valóban igaz az, hogy kanizsaiakkal az egész világon mindenütt lehet találkozni. Hajós bizonyára azt hitte, hogy Philadelphiában már igazán nem ismerősökre, s ime már a harmadik levél írja ismerte fel ott az egykori kanizsai rendőrbiztost.

A két nagyobb levelet szóról-szóra reprodukáljuk és éppen csak a helyesírási hibákat jorrigáljuk azokban és a legfeljebb szűrés kezdetlegességeket. Az ákom-bakom írású érdekes levelek mindketője Philadelphiából van keltetve, még pedig az első, a terjedelmesebb szeptember 30-áról, a másik, a rövidebb október 3-áról. De vegyük csak sorra azokat:

Tisztelettel közlöm a nagykanizsai rendőrkapitánysággal, hogy minnekünnia az amerikai „Szabadság” című lapban azt a hírt olvastam, hogy egy rendőrbiztos, a Hajós Ferenc megszökött egy Buzás Ilona nevű szobalánnyal és neje országos körözést rendel el ellenük, tehát tudomására adom a tisztelt rendőrségnek, hogy idejöttek Amerikába, Philadelphiába. Még pedig ideérkezésük után egy hétre törvényileg meg is esküdtek. De bizony a mézeshegy elmúltak, mert a pénz elfogyott és a tisztelt urfak dolgozni kellett mennie. Először kőművesek mellett kapott munkát, de biz ez nem tartott, mert a

keze egy hólyag lett az erős munkától. Ezt otthagya, s azután elment egy zsidó kórházba, s most ott mosogat és surol 16 tallért egy hónapra. Ez pedig igen kevés Amerikában, s nagyon gyengén lehet belőle költekezni. Pedig az említett nő azt hitte, hogy ott meg ő lesz a rendőrbiztosné. De ez egészen másképpen lett, mert nagyon családotti reményességében és bejött a rossz élet, mert a fiatal asszony patvarkodni kezdett, hogy a férje nem bírja eltartani és most újból neki is szolgálnia kellett mennie. Tehát felkértem a t. Rendőrkapitányságot, hogy adják tudtára a tisztelt Hajósnek a férje helyzetét, aki bizonyára megfogja emlegetni Amerikát, mert itt dolgozni kell, ha pénze nincs, mindenkinek, bárki volt is azelőtt.

Maradtam tisztelettel N. N.

Nagy lecsúszásról beszél ez a levél, mely annyi részletet mond el Hajósról, s oly meggyőző hangon, hogy alig lehet annak hitelességében kételkedni. Igazán nehéz sors jutott osztályrészül Hajós biztosnak, aki azonban megérdemli sorsát, mely talán embert farag belőle, aki oly jól értett a megfélemlített emberek meggyőzéséhez. A második levél csak néhány soros, de mintegy kiegészítésképpen szól az előbb közlötnek. Ez így szól:

„Honleányi kötelességemnek még itt, az idegen földön is eleget téve nyomába vezetem önöket a keresett kanizsai rendőrbiztosnak. Címe: Philadelphia Pa. Jewish hospital, Logan St. America.”

Hajós biztos ellen nem volt bünygi körözés elrendelve, mert őt csak mint eltűntet körözték két világörzében, s így a rendőrkapitányság a fenti két levél tartalmát mint egyszerű érdekességet veszi tudomásul, de mit sem tesz ez adatok birtokában.

A vitás fabódé.

Kövesi Albert kesergője.

Két levelet közlünk itt. Az első Kövesi Albert, a volt kanizsai szingagató írta a Pesti Hírlaphoz, a második levélben meg a Kölcsey-utcai aréna mai tulajdonosa válaszul Kövesinek. Meg kell állapítanunk, a két levél Kövesi az ötletebb, de adataiban a második jár közelebb a valósághoz. — Ez az eltérés korántsem vet árnyat a szingagatóra, ki szemmel láthatóan „irodalmi levelet” akart írni és nem igazságot; ötleter akart lenni és nem igazmondó. — Ez Kövesi, a javíthatatlan humorista, az aszárk ama törzséből, mely ha bejelen, is, de a viccet elmondja. Ilyen minden alapot nélkülöz vicc mindaz, amit Kövesi Savanyu Józsiáról, Reguláról, Róza Sándorról mond, mert ezeket az illusztris személyeket városunk közönsége csupán Kövesi műsorából ismeri. Ha valaki, hát mi nagyon tudjuk méltányolni és élvezni a humort, de engedelmet: bármily káprázatos fényvel lüldökljön is előttünk Kövesinek ez a kétségbevonhatatlan talentuma, az még sem járja, hogy az igazgató ur városunkat tiz esztendő barátság után nem egészen helyiállal adaiokkal a nagy, országos nyilvánosság előtt „bemárisa”, bennünket oly bornirt mucainak lütelvén fel, kik a színművészet terén a hivatásos direktor felett előnyben részesítjük a „göz-, kád-, zuhany- és egyéb furdók szakemberét. Ez nem áll. Kövesi maga tudja a legjobban, hogy Kanizsa minden elemét megbecsült az ő szingagatásában, ami abban megbecsülendő és nem mi küldük el őt innen, hol működése kitérően bevált, hanem Pécsre elvesztvén, maga volt kénytelen tőlünk megválni. Kövesi meg sem kísérelte azt, hogy Kanizsán további engedélyt kérjen, tehát nem állíthatja azt, hogy ezt az engedélyt neki megtagadták. Mindenesetre örülünk azon, hogy az igazgató ur még régi jó humoránál van, melynek megőrzését a megérő munkácsa az ungvári közönség javára kívánja is neki az emberi kor legvégső határát. A direktornak a Pesti Hírlap tegnapi számában megjelent levele a következő:

A Pesti Hírlap egyik minapi számából értesültem, hogy az én volt nagykanizsai régi, rozoga szinkörömet előléptették. — Csodák csodája! Mert azt már hallottam, hogy „szegény emberből” milliómos lett, hogy egy segédjegyző aviatikusnak csapott fel, sőt az is megtörténhetik, hogy Gaby Desly valamikor a portugál trónon fog ülni, de hogy egy korhadt faalkotmányt — amelyet Bosznia okkupációja óta tűzveszélyesnek mondtak ki — szinkörre avanzsáljanak, ezt legmerészebb álmaimban sem mertem volna remélni soha! Szegény jó, sokszor kigunyolt szinköröm, te sem hitted, hogy valamikor mint phónix fogsz kikelni hamvaiból és ismét a muzsák hájlektul fogsz szolgálni. Ezt a szinkört tíz évvel ezelőtt építtettem. Minden városi vagy állami segítség beavatkozása nélkül. Egészen a saját költségeimen. Igaz, hogy kaplam cserébe egy kedves, műértő közönséget, amely törekvéseimet mindenkor honorálta. De az idők multak, a közönség igénye megnőtt, a fák levelei hullottak, a szinkör kopni, fakulni kezdett. Nagyzási mániában szenvedett és henegeő modorban próbálkozott tűzveszélyesnek mutatkozni. Az illetékes faktorok ezt az elbizakodottságot ki is használták alaposan és kimondták rá a szentenciát, még pedig a következő jelmondat kíséretében: „Nichts dauert ewig, die schönste Aréna wird schähig”. Elneveztek ezt a szinkört Savanyu Józsinak, Róza Sándornak, Jäger Márinak, sőt a Korona vendéglő tűzilegénye az utolsó előadás alkalmával nagyot rugott a szinkör délkeleti oldalán s azt kiabálta: „Te Regula!” miközben hősileg távozott. Ezeket a sorokat pedig abból az ötleimből írom, hogy az aréna jelenlegi tulajdonosa tényleg tartozik nekem a szinkör valamelyik darabját emlékül elküldeni. És azt tényleg is! Mert valóban vagyok vimmány az, hogy egy tűzveszélyesnek mondott szinkör csak akkor válik ismét életképesé, ha egy gőzfűrdő-bérlő tulajdonába megy át, még pedig polom áron, miután nekem ép a tűzveszélyesség kimondása következtében nem lehetett tovább játszanom. — Kiváló tisztelettel Kövesi Albert.

Kövesi levelével szemben nem térhetünk ki az elől, hogy a következő soroknak is helyt ne adjunk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Nagyon kérem, adjon helyet e pár magyarázó szónak, amely a Pesti Hírlapban tegnap megjelent „Faanyagból szinkör” c. híre vonatkozik.

Kövesi igazgató urból csakugy ömlik a humor, de nyilatkozatából a legjobb akarat sem birtam egyebet kihámozni, mint azt, hogy már hallott milliómosról, segédjegyzőről, aviatikusról, Gaby-Leslyről, meg aztán ismeri a „Korona” tűzilegényét. Ezekről hallott, ezeket ismeri, ezekre tehát emlékeztetik, ellenben — bár hallott róla — nem emlékszik arra a határozatra, melyet a városi tanács neki 1910-ben kiadott, hogy t. i., ha az arénát úgy kijavíttatja és helyrehoztatja, hogy az tűzbiztonság tekintetében kielégő alá nem esik, úgy abban az előadások tartása engedélyeztetik”. Kövesi igazgató ur helyre is hozatta az arénát, kapott is játszási engedélyt, de ezt az engedélyt csupán egy évig használhatta ki, mert a halálán pécsi közönség a pécsi színházat nem neki adta, hanem Fűredy Bélának; Kövesi ur pedig hozzájutott az ungvári kerülethez, ahonnan neki Kanizsára jönni nyári szezonra — egy kicsit körülményes. — Tehát nem a tűzveszélyesség miatt szorult ki Kövesi igazgató ur az arénából, hanem azért, mert a direktóráját Ungvárra kellett áttennie.

Az arénát pedig én vettem meg jó áron, de arra biz én nem tettem ígéretet, hogy azt mint „faanyagot” kezeljem, mert faanyagért nem adtam volna olyan árat, amilyent az arénáért adtam. De mindeztől eltekintve, ha az ő tulajdonát képezett aréna tűzveszélyes „faanyag” volt is, ez még ma sincs arénának „előléptetve”. Mert én Nagykanizsa város közönségének azt az ajánlatot tettem, hogy az arénát tizenkét ezer korona költséggel újjáépíttetem, ha engedélyt ad, hogy azt nyolc évig színelőadásokra bére alhatom. — Erről azonban a városi tanács még nem határozott. Ha Kövesi igazgató ur hasonló ajánlatot tett volna, meg vagyok győződve, hogy nem utasították volna el, mert azt talán ő épugy tudja, mint én, hogy nem a tulajdonos-változás tette az arénát „életképesé”, hanem, hogy az új tulajdonos jelentékeny költséggel teljesen átalakította.

Egyébként, ha az igazgató ur az elutasítást megbánta, az arénát visszavásárolhatja, visszadom neki — „polgári” haszonnal.

Soraim közléseért köszönetet mondva, vagyok igen tisztelt Szerkesztő ur

Özönle tisztelője

Callag Jenő.

Országgyűlés.

Eseménytelen ülés.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 14.

A képviselőház mai ülésén Nagy Lajos elnököt, aki fél 11 órakor megnyitotta az ülést, a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után jelentette, hogy Őfelsége a képviselőháznak szünetnapja alkalmával kifejezett szerencsekvánatait a miniszterelnök útján köszönetét kívánja kifejeztetni.

Felolvastak több kérvényt, melyek az obstrukció és a véderőreform ellen tartalmaznak tiltakozásokat. Az ellenzék ellenindítványokat tett, a szavazást pedig huszonnégy képviselő indítványára holnapra halasztották el. Ezután az interpelláció könyvet olvasták fel, majd a tegnapi mára maradt névszerinti szavazásokat ejtették meg.

Az interpellációk során Egy Béla pécsi függetlenségi képviselő a kereskedelmi minisztert a vasúti fuvarlevelek dolgában interpellálta meg s ezzel az ülés véget ért.

A béketárgyalások.

— Táviratok. —

Budapest, október 14.

Berzeviczy Albert házelnök a maga részéről befejezte a békeakció tárgyalását és pedig nem minden eredmény nélkül. Politikai körökben kétségtelenné tartják, hogy a kormány s a Kossuth-párt közt rövidesen meglesz a megegyezés azon alapon, hogy a Ház előbb általánosságban elfogadja a véderőjavaslatokat s csak azután folytatják a kibontakozási tárgyalásokat. A jövő héten Kluen gróf miniszterelnök és Kados Ferenc alelnök fognak tárgyalni az ellenzéki pártokkal.

A képviselőház folyosóján, míg az ülés-teremben a névszerinti szavazások folytak, Berzeviczy Albert Balthyány Tivadar gróffal és Holló Lajossal érkezett.

Budapest, október 14.

Illetékes forrásból jelentik, hogy a kibontakozásra a legjobb kilátások vannak. Barabás Béla ma a Ház folyosóján így nyilatkozott:

„Meggyőződésem az, hogy a béketárgyalások nem vezethetnek eredményre. E tárgyalások tulajdonképpen célja az, hogy a Kossuth-pártot létszerelessék. Ez azonban nem fog sikerülni.

Bauer Ilona agyonlőtte magát.

A „fátyolos hölgy” tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

A szerencsétlen „fátyolos hölgy”, kinek letenyei szereplése körül már egész meseirodalom támadt, nincs többé. Bauer Ilona, mikor szerelmi vergődésében eljutott felzaklatott lelkeinek végső stációjára, — végzett magával: vasdrap délután Budapest, az Orient s dílloban szíven lölte magát és meghalt. Ennek a letipott szegény teremtesnek egész hátravárta a játszódoit le a lap hasábjain, olvasóink szemei előtt. Itt nyilatkoztak az érdekeltek, hol védve a leányt, hol újabb csapást mérve rá, pedig — ahogy mi lájuk — Bauer Ilonát nem védeni, vagy bántani, hanem gyógyítani kellett volna. Mert beteg volt, akinek versetirő, ábrándozó, majd gyilkos szándéku hisztériája már monomániát szült, melyért meghalt.

is képes volt. Nincs minden megható elem nélkül az, hogy mikor Farkas aljárőbíró lapunkban még egyszer kíméletlen volt a leányhoz s mikor Tislér János még egyszer tisztára akarja mosni: a szerencsétlen természet ezt a kései, meddő háboruszkodást már nem olvashatta. — Napok óta örök álmát aludta egy falusi temetőben néhány hervadt virágzúd között, melyeket menaszonyi csokrából vitt magával. — Öngyilkosságának előzményei, szerelmi regénye és gyilkossági kísérletet ismertek olvasóink előtt, most meg csupán öngyilkosságának körülményeit kell elmondanunk, hogy a sokat szenvedett, beteg leány tragédiáját lezárjuk.

Bauer Ióna, ki gazdag szombathelyi leány volt és 26 évet élt, a múlt hét szombathelyi Budapestre utazott s ott az Orient-szállóban vett lakást. Vasárnap délutánig ki sem mozdult szobájából; ekkor lefeküdt ágyára s maga mellé lévő néhány hervadt szálát abból a csokorból, melyet Tislér János letenyei könyvelőtől kapott, szíven lötte magát és néhány perc múlva meghalt. A rendőrséghez intézett levelet hagyott hátra, melyben Keresztessy Kornélia írónőnek mondja magát, ki most jött haza külföldről. Azt írja, kitért ne kutasassák, mert ezt úgy sem fogják felfedezni. A levél végére egy szerelmi versének néhány sorát írta.

Napokon át csakugyan homály fedte az Orient-beli öngyilkos leány kiletét, de tegnapielőtt a képes lapok közötti archívum s erről szombathelyi hozzártatózó újságtervek Bauer Iónára feljuttattak érte s holtestét elszállították Remepehölőre, hol a családi sírkobba temették el.

Az elöljáróság büne.

Az egész magisztrátus vád alatt.

Megölték egy kelemenlen embert.

— Saját tudósítónkól. —

Tessék elképzelni, hogy Vécsey Zeigmond polgármester, Deák Péter főkapitány, a tanácsosok, a városi jegyzők, közigazm. ügyész stb. stb. egy viharos városi körgyűlést követő csendes vasárnap délelőtti összejövetelnek a Koronában egy pohár sörre fehér asztal mellett és ott határozatot hoznának, hogy tessék fel Újváry Ödönnel mivel az gáncoskodó természetű ember, hát agyon kell ütni. Ugye kérem szívesen, hogy abszurdum ez? Noha mi mondhatjuk mindenkinek, hogy ez épen csak a fent elsorolt tiszteltreméltó elöljárósági tagok jelleméről fogva abszurdum, mert egyetemesi előfordulhat. És ez nem egy eshetőségi teoria szélsőséges kiszínezéséből származó abszurd állítás, ez egy megtörtént esetnek a beállítása a mi viszonyaink közé.

Nem is olyan régi az eset: a Zala mintegy három hónappal ezelőtti alsórendű tudósítás nyomán hírt adott már arról, hogy Zsidahegyen valami Pörös János nevű ember meggyilkolta Kercsmár István zsidahelyi kocsmárosát és már a nyomozás során bevallotta, hogy a gyilkosságot az áldozat vejeinek, Koczén Istvánnak megbízásából követte el. Azon a fonálon haladva aztán a vizsgálat szenzációs dolgot derített ki. Koczén ugyanis hosszú tagadás után bevallotta, hogy a gyilkosságra nem ő egyedül bujdosott fel a tettest, hanem időben és szépen felsorolva sorjában felbuztatóként Zsidahegy község egész elöljáróságát, még pedig egy fia esküdt sem hiányzott belőle. Sőt nehogy esetleg a megbízás teljesítésétől maradjon, még egy embert, Pocsics Ferenc zsidahelyi lakost is megbízták a határozat végrehajtásával.

Az így kiderült tényállás alapján előzetes letartóztatásban helyezték a zsidahelyi adminisztráció egész gépezetét, az utolsó kerekig.

Az augusztus végén történt. Igen érdekes látvány volt annak idején, mikor négy csendőrszerűen közötti vezette be, a magyar közigazgatásnak ezt a 8 darab diszpédányát és elhelyezte a kir. ügyészség fogházába.

A zsidahelyieknek azonban sehogyse

mozgattak, hogy szabadlábra helyezték a község földi életének bölcs kormányzóját, ami végre sikerült is nekik, mert a kir. ügyészség egyenkint 8000 korona biztosíték ellenében tegnap szabadlábra helyezte a pallos jogára ráfűzött bölcs kupakancsot. És most 48 darab ropogós új ezresbankó kezébe kerül, hogy a zsidahelyi elöljáróság bölcsesége állandóan ott fog ragyogni a község egén. Ha csak a Kercsmár eset következményei el nem hívják onnan ismét az ügyészségi fogház tájékára.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 14.

Állandóan enyhe idő várható, elvéve csapadékkal. Déli hőmérséklet 14.6 C.

Lukács László utazása.

Fiume, okt. 14. Lukács László pénzügyminiszter ma kora reggel Fiuméba érkezett, honnan néhány napi pihenésre Lovranába utazik. A pénzügyminiszter érkezésekor a vasuti állomáson Wickenburg István gróf kormányzó fogadta.

A háború.

Tripolisz, okt. 14. Az utcákon mindenütt Olaszország proklamációja olvasható. Az arabok belátják küzdelmük céltalanságát, és ezért kifejezték, hogy készek az olasz fenhatóságot szolgálni.

Konstantinápoly, okt. 14. A tegnapi tripoliszi ütközetről szóló jelentéseket, melyek szerint az ütközetben 1600 olasz eseti el, még nem erősítették meg.

Marsalltanács.

Bécs, okt. 14. A jövő héten nagyfotosszerű katonai tanácskozások lesznek Bécsben. Ekkor tárgyalják az u. n. marsalltanácsot, — melyen a király elnöke alatt a legfőbb katonai vezetőség vesz részt. E tanácskozásokon fogják megállapítani a hadsereg novemberi előléptetéseit és a szükséges szervezeti változások programját.

A kínai forradalom.

Peking, október 14. Hankaóban megalkult a forradalmi kormány, mely kiadott proklamációja szerint a külföldi államokkal kötött szerződéseket tiszteletben tartja.

Kolera a fővárosban.

Budapest, október 14. Ma délelőtti koleragyanus tünetek között a járványkórházba vitték Horvát Benjámint napasmórt, aki ott néhány órai kórlódás után meghalt. Ugyancsak ázsiai kolerával fertőzött Erzsébetfalváról is beszállítottak egy Borbély Kati nevű napzámosleányt a járványkórházba.

Kisiklott vonat.

Kassa, október 14. A kassa—oderbergi vasut egy személyvonatja sziklaműs következtében az éjjel kisiklott. A vonatvezető és egy kalauz súlyosan megsebesültek.

A harmadik egyetem.

Budapest, okt. 14. Illetékes forrásból megerősítik azt a hírt, hogy a harmadik egyetem székhelyének kérdésében a döntést a kormány egyelőre elhalasztotta. Erről csak néhány hónap múlva fognak határozni.

Elgázolta az auto.

Arad, október 14. Arad főutcáján egy bérauto elgázolta Prigi István tekintélyes aradi ügyvédet, az aradi függetlenségi párt alelnökét. Az ügyvéd sérülése életveszélyes, amennyiben mindkét lába és egy karja eltört.

HIREK.

Hogyan épült

a kanizsai evang. templom?

(A vasárnapi koncerthez.)

A következő sorok közlésére kértek fel bennünket:

Husz évvel ezelőtt az akkor még energikusan s lélekzombán igen szegény evang. egyház igen nagy dologra határozta el magát.

Megindultak a hegyek s templomot akart építeni az isten dicsőségére. S ámbár azt mondja az irás: „Aki tornyot akar építeni, az olvassa meg pénzét” az egyházi irás alapján álló egyház akkor nem követte az irás intelmét, nem olvasta meg pénzét, azon egyszerű okból, mert nem volt mit megolvassia.

De olvasott az emberi szívekben s a lelkek mélyén. S ez olvasmányból azt az igazságot merítette, hogy e mi nemes városunkban van ugyan több felekezet, mely más-más templomban dicseri a Mindenség hatalmas Urát, de csak addig több és sok felekezet, míg éppen templomban van. Onnét kilépve, megszűnik a szűkebb felekezeti korlát és érdek s a város művelteit, magas eszményi gondolkodásu lakói egymásban az embert, embertársat, a testvért tekintik, becsülik és szeretik.

Azt mondja tán valaki, hogy e sorok íróját most hizeleg, szépet mond a város lakóiról csak azért, hogy a vasárnapi koncertre odaédessege felekezeti különbség nélkül a város lakosságát. Nem igaz, nem hizeleg, nem szépet mond, hanem csak a kendőzetlen igazságot hirdeti, mert a fenti olvasó jól olvasott az emberi szívekben s a lelkek mélyén.

Az evang. templom, — ámbár még akkor olcsóbb időket élünk, — bizonyval senki sem hiszi, hogy abból a 600 forintból épült meg, mely akkor az egyház összes vagyonát képezte. Épült, épült csodálatosan a szeret, az igazi ember s testvérszeretettel hordta az egyik követ a másik után, azt illesztette, egymáshoz tapasztotta. Ésre sem igen vették, egyszer csak azt láttuk: kész a templom, Biztunk Istenben, biztunk a jó emberekben s a mi bizalmunk nem volt hiábavaló.

Ma sokkal nagyobb az életközdelem, e küzdőlemben az emberek kifáradtak, a szívek kihűltek s a testvériség embersejtel oltáira kialudtak az áldozati tűzök.

Meglehet máshol, — de nálunk nem. Aki erről bizonyítást akar szerezni, az járjon el a vasárnapi koncertre s látni s tapasztalni fogja, hogy a legnemesebb érzés, mely az embert Isten képmásává teszi, még él a szívek mélyén.

— József főherceg Zalamegyében.

Több ízben foglalkoztunk azokkal a nagy szabású aranyosmási tervekkel, melyeknek megvalósítását Zalamegyében nemrég kezdte meg egy konzorcium, melynek József kir. herceg is tagja. A telep három kilométernyire van Muraszterdahelytől. Sok száz munkást fog alkalmazni jó fizetéssel az új vállalkozás. Az aranyosmást a jövő tavasszal kezdik meg s a megnyitásra, mint fővárosi tudósítónk közli, József királyi herceg is lejön Muraszterdahelyre.

— Uj ügyvéd. Rilecz József dr., a budapesti ügyvéd-vizsgáló bizottság előtt letette az ügyvédi vizsgát és Nagykanizsán íródtat nyitott.

— A Gyár-utca rendezése a tanács előtt. Ismeretesek azok az eredmények, melyek a Gyár-utca rendezésének ügyében ez utca lakói és a város között folytatott tárgyalásokon létrejött. Sabján Gyula dr. városi főjegyző a tegnapi tanácsülésen referálta el a tárgyalások eredményeit és előterjesztette a Gyár-utca rendezésének és ezzel kapcsolatban a Csengery-utca a közletemővel összekötendő új utca nyitlásának részletes terveit. A tanács minden részleteiben magáévá tette a terveket és azokat a legközelebbi városi körgyűlésnek fogja előterjeszteni. A közigazgatás határozata után nyomban meg fognak kezdődni a Gyár-utca rendezésének és az új utca megnyitlásának munkálatai.

— A város koncertje. A mi tevékeny polgármesterünknek bizonyára sok dolga és gondja van, most azonban koncertrendezői minőségbe szerzi neki a leg-több dolgot és gondot. A közigazgatással csak meglesse valahogy; nincs az a viharos városi közigazgatás, melynek fölébe ne kerülne a polgármester gyorsan járó judiciuma és tapasztalata. Mindezek már próbált dolgai, most azonban, hogy a város koncertjét kell rendeznie, most egyszer meg lehet akadva. Mert ezt még soha sem próbálta. Nagy dolog is az, ha valakinek egy város adminisztrálása mellett koncertteremre kell akudnia, zenei programokkal vesződni, plakátokat s egyéb reklámokat szövegezni s még sok ezer apróképos dolgot nyílté tenni, melyekről egy estély sikere függ. Már pedig annak az estélynek, melyet a kultusz-miniszterium fölkerésére a város e' h' 26-án az Országos színtérjén zenekarral rendez, sikerülnie kell. Reméljük, hogy fog is sikerülni, — mert a sikert már magában a tökéletesebb legmagasabb színvonalán álló zenekar, — mely heiven tagból áll — és ennek pompás műsora biztosítja. A polgármesternek e felelősséges tevékenysége közben bizonyára nagy könnyebbségére van az, hogy akadnak a városban áldozatkész műbarátok, kik az anyagi felelősség súlyát megozzák vele és kik közül nem egy, mint a rendezésben viharezett Böhm Emil, Zerkovitz Lajos a rendezési teendőket körül is buzgó tevékenységgel fejtenek ki. Ezeket az áldozatkész műbarátokat hívta meg tegnap szűkebbkörű tanácskozására a polgármester és miután vették a szükséges részleteket megállapodtak, most már a legnépesebb rendezőbizottság elé terjesztik a dolgot: Nagykanizsa város egész közönsége elé. Mert a város koncertjének mindnyájan rendezői vagyunk és bizonyára mindnyájunknak egyképpen a lelken fekszik az, hogy a hangverseny sikerüljön.

— Esküvők. Az elmúlt héten házasságot kötöttek Nagykanizsán. Kálmán Ferenc cipőszabász Raszics Margittai és Broz János szabó Horváth Teréziával.

— Zalai patakok szabályozása. Közel 15 év óta valudik a Kérka, Cserita, Alsóválicsa és ezek mellékvizeinek szabályozása, migmost most végre dűlőre jut. Székely Emil alsórendű városbíró ugyanis most már negyedikben írta ki a pályázatot a körföldbeli 400.000 köböl földmősgőssítési munkálata s e negyedszeri pályázat meghozta a vállalkozót. A munkálatot — mint legelőnyösebb ajánlattevő — Kugler István és társa zalánkai vállalkozók nyerték el köb-ölenként 77 fillér egységár mellett.

— Gyászrovat. A elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Jergler Lujza 3 éves, Takács Péterné szül. Babics Katalin 86 éves magázó neje, Nagy Mária 13 hónapos, Péntek István 1 napos, Vörös György 36 éves földműves (Eszteregny), Varga József 71 éves földműves, özv. Mikolás Rafaelné szül. Olaser Róziája 68 éves városi szegény, Kövesdi Anna 7 hónapos, Tamás István 60 éves napzámos (Bécs), és Kók Jánosné szül. Tislér Juliánna 80 éves földművesné.

— A kanizsai bérkocsik revíziója. Közel egy hónapja tartotta a rendőrkapitányság a negyven darab kanizsai fiakkor vizsgálatát, amikor több bérkocsit, illetve annak lovait kifogás alá vettek és felhívták azok gazdáit, hogy a hiányokat záros határidő alatt pótolják. Ma volt a városbáz udvarán a revízió, amikor az összes kifogásolt fiakkorok felvonultak az ügyeletes rendőrtiszt elé, aki konstátálta, hogy minden hiányt pótoltak a fiakkorok. De csodák-csodájára mit fedeztet fel az egyik kocsinál a rendőrtiszt csalafinta-ságok kutatásában gyakorolt szeme? Azt, hogy az egyik mára berendelt fiakkorok, a 25-ös, kinek lovait kellett ujjakkal kicserélni, kölcsönkért lovakkal jött revízióra! A turpisság azonban kiderült és a 25-ös a becsapási kísérletért kivételesen nem büntették meg, hanem szigorúan ráparancsoltak, hogy egy héten belül saját jó lovai legyenek roskadozó, kiszolgált gebbi helyett.

— Az új kávéház. Zerkowicz Lajos és társai aláírásával a minap kérvény érkezett a városi tanácshoz, melyben azt kérelmezik, hogy a város változtassa meg az „engedélyhez kötött iparok” szabályozásának a város kávéházaira vonatkozó numerus kizárását akképpen, hogy Nagykanizsán meg egy hatodik kávéház is létesíthető legyen. A kérvény kétségtelenül a volt Elek-féle ház helyén tervezett új kávéház részére akar jogot biztosítani. Egyébként, hogy a tervek mennyire közel állnak a megvalósításhoz, az is igazolja, hogy a lebontásra váró Erzsébet-ter és Fő-ut sarkán házakban lévő üzletek kirakatainak napok óta ily szövegű plakátok olvashatók: „Lebontás miatt az összes áruk rendkívül olcsó áron eladó”.

— A jövő havi utóállítás. A jövő november havi katonai utóállítás, mint annak közlése felkérte, a rendes 5-i terminus helyett, minthogy ez éppen vasárnapra esik, másnap, november hó 6-án lesz megtartva a Polgári Egyet nagytermében.

— Elvesztett kiskutya. A Sugár-ut elején levő egyik házból tegnap délután egy kis fekete kutya, mely homlokán, hasán, a négy lábán és farka végén fehér foltocskáktól tarkított. Az elvesztett kis kutya „Bundi” névre hallgat. Aki a rendőrségnek átadja vagy holtlétét nyomára vezeti, illő jutalomban részesül.

— Minden háziasszonynak fontos. Jó erős zamatot kávé csak úgy készíthetünk, ha jó porított kávé használunk. A tűzhelyen porított kávé azonban többnyire elé, kormosává válik és így a kávénak ízét, zamatját rontja. A lakás, konyha megtelik füsttel, gözzel, de ezt mind elkerülhetjük, ha a Schwarz és Tauber cég villamos üzemű kávéporlőődjéből kikérült „Kardinal” porított kávé vásárolunk. 5646

— A kath. legényegylet szokásos táncgyakorlata holnap este az evangélikus egyház koncertje miatt elmarad.

— A tánciskolából. Mayersberg Frida tánciskolájában vasárnap este fél 9 óra körül a felnőttek részére közös táncgyakorlat lesz.

— Új rend a kanizsai kofák közti. Alig van mostanában népszerűtlenebb foglalkozási ág Nagykanizsán, mint a piac szarmakalé, a kofáké. A piaci drágaság, melynek ők a legelhatalmasabb szízlói, igen indokoltá és érthetővé teszi ezt s éppen ezért általános helyesléssel fog találni a város lakosságának minden körében az a megrendszabályozás, melyben Dedk Péter főkapitány a kanizsai kofákat részesítette. Öngye kis, malaszai és ugyan ahhoz képest, ami itt rendes, becsülletes helyzetet teremtené, az elővásárlási tilalom, de mégis több és jobb a semminél. — A mai nappal ugyanis a rendőrkapitányság igazolvánnyal látott el minden kofát, akik csak a rendőrség által megállapított helyeken helyezhetik el kosaraikat, állandó nyilvántartásban lesznek és standjuk környékét naponta háromszor söpörni tartoznak.

— Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kiütött könyvszerkezetű és víznyomó borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozót és zúzógépre felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „Rákóczy, Kincsem” és „Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy ketős kosaru sajtók, melynek a régi világból készített prés: zsemlésen egyesítve van a modern technika vívmányai. — A sajtók felső része acél, alsó része faszekeret. Ennek fogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színe, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, az 1906. évi nagyváradi és az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállításán a cég borsajtot első díjjal, arany éremmel lettek kitüntetve. A cég üzletei árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— A szász királyné emlékiratai... A volt szász királynénak tudvalegleg most fogtak megjelenni az emlékiratai, amelyből a „Matin” legutóbb részleteket közölt, onnan vettük az alábbi jellemző kis történeteket:

— Apósom, írja Tosellin, még a legapróbb tolette ügyekbe is beavatkozott. Megtudta pl. komornámótól, hogy én a Yes porcellánpoudert használok s már másnapra elittott tőle. Én azonban, mivel tudtam, hogy ez az egyedüli poudert amely használ az arcbőrnek és szépi a teintet, ezuttal először hevesen léptem fel s ugyan csak először s ugyiszólván az egyetlen alkalommal győztem is. Azóta csak a Yes porcellánpoudert használok.

— Működik a tornaegylet. A nagykanizsai tornaegylet, mely számos egyesületeink közt egyike a legszükségesebbeknek s mégis a legkevésbé pártolással találkozok, — értesíti tagjait, hogy e hó 18-ikán megkezdí működését. — Ezuttal fokozottabban fordul figyelmünk a tornaegylet felé, mert az elmúlt hónapokban éppen lapunk hasábján kísérletek meg, hogy városunkban szélesebb körű sportmozgalmat indítsanak. Ez a mozgalom, sajnos, eddig nem járt eredménnyel, mert a városban nincs megfelelő, berendezett helység, azt az örvendetes tényt mégis nyilvánosságra hozta, hogy közönségünk soraiban is nagy számmal vannak barátai a sportnak, kik hajlandók voltak arra, hogy a megindított mozgalmat anyagi áldozattal is támogatassák. Annál meglepőbb, hogy a létező egyetlen s hivatása magaslatán álló sportegyletünk, a tornaegylet nem részesül abban a pártolásban, melyet megérdemelne. Nem is sejtiük, hogy ennek mi lehet az oka. Végre is, kilógást tenni a tornaegylet ellen nem lehet. Az egyesületben a gyakorlatokat László József főgimnáziumi tanár vezeti, kinek fáradhatlan ügybuzgósága, szakképzettsége s egyéni rátermettsége sokkal közismertebb, semhogy azt külön méltatnunk kellene. László tanár az egyet működési körét is kiterjesztette, amennyiben az egyesület ma már szertornára, szabadgyakorlatokra, vívásra s céllovásra nyújt módot. Figyelemreméltó körülmény az is, hogy az egyet tagsági díja elenyészően csekély, továbbá, hogy az egyletnek nincs exkluzív jellege s oda beíratkozhat minden tisztességes uriember. Minden kellék egyből van tehát ahhoz, hogy városunk sportkedvelő közönsége támogatja az egyletet s ott elégtételt ki nemess passzióját. Az egylet ugyan egyre fejlődik, de nem a kíváncsok mértékben: ha pedig a sportkedvelő közönség nagyobb számmal tömörülne benne, akkor azt valóban ki lehetne fejleszteni a kíváncsok legmagasabb színvonalára. Reméljük, hogy a nyáron megindult mozgalom hatásaként az idén már látogatottabbak lesznek a tornaegyleti gyakorlati órái.

— Olyan emberek, akik gyakran szenvednek étvágytalanságban, gyomorrontásban, vagy általában emésztési zavarokban, naponta vagy 3 evőkanálnyi természetes Ferencz József-keserűtől által nagyon könnyebbé tehetik a helyzetet. Kénsavas sókban való rendkívüli gazdagsága folytán a valódi Ferencz József-iv használatát mindenekelőtt oly esetekben: ajánlatos, ahol arról van szó, hogy a gyomorba csak csekély folyadékmenyiség jutson. A világ legelső szakiteintéi ajánlják. Az összes gyógyszárakban és a jobb fűszerüzletekben eredeti 1 literes palackokban árusítják.

— Egy elterjedt háziaszer. A folyton növekvő érdeklődés a „Moll-féle sóborzser” és só” után biztosítja annak eredményét egy fájdalomcsillapító bedörzsolésként, mint reuma ellen való használatnál. Egy korona 90 filléres üvegekben naponta szállítja utánytellel a Moll cs. és kir. udv. szállító, Wlen I. Tuchlauben 9. A vidéki elárúító helyeken csak Moll-féle készítményt kérjünk annak védjegye és aláírásával.

— Lakások, elképzelhetők a vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, — amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkil, fojtat, szagot nem hagy, a legkényesebb bútor is tisztítható vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főraktár Zala-és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszeriára Nagykanizsa.

— Csatlós. Egy budapesti műépítész neje, akinek több háza van a fővárosban, félveként félrandul Bécsebe, hogy ott megrendelje a toletteit. A műteremben végig mutogatja neki az összes új modelleket, végre megállapodik az urnó egy pompás ruha mellett és megrendeli. Amint megfordul és az asztalra pillant, meglepetéssel látja, hogy az asztalon levő divatlapnak a címlapja pontos mása az általa megrendelt ruhának. Meglepetése azonban csak akkor volt teljes, amikor látta, hogy az a lap magyar lap és pedig a Bazar, amely neki évek óta jár. Nagyon kellemetlen helyzetben volt, mert a ruhát már nem rendelhette vissza. Hazajövet első dolga volt a Bazar szerkesztőjével érintkezésbe lépni és őszintén bevallani a tapasztalatát. Csodálva, hogy a Bazar című divatlap Bécsebe több mint 2000 példányban jár, ami nagy dolog, ha tekintetbe vesszük, hogy ez dícsőse a magyarnak.

— Utazás a gyorsvonat tetején. Mulatságos csinyt követett el négy fiatal gyerek: Budapesten fölültek a Fiume felé induló gyorsvonat tetejére és Kaposvárig utazhattak anélkül, hogy észrevették volna őket. Kedden este, amint a budapesti gyors 10 óra 13 perckor befutott a kaposvári pályaudvarra, a kálauz odaintette az állomáson posztoló Csete János rendőrt és közölte vele, hogy az egyik kupé tetején négy gyerek lapul meg, hamar le kell szőlítani őket. Ez meg is történt. A gyerekek, respektíva a rendőri egyenruhát, lemaszták a vonat tetejéről, majd a rendőrt bevitték őket a városküzára. Ott lefektették a gyerekeket, reggel aztán a rendőrkapitány elé citálták és kivallatták. Mindegyik bement a nevét: Göbölly János 16 éves, illetőségi helye Szentdomonkos, Nagy Lajos 16 éves Dióskálán, Boldizsár Gyula 14 éves Marosvásárhely és Molnár Jenő 14 éves Szabadka. A képek még most is fekete volt a koromtól. Jókédvűek voltak és nem félték egy csöppet sem a szigorú arcú rendőrkapitánytól. Mintha valami hősi tetteiről beszélne, elmondták, hogy Budapesten a pályaudvarnál összehajlítottak, hogy — kimennek Amerikába!

— Hogy akaratok odamenni? — kérdezték.

— Fiumeig a gyorsvonat tetején, mert nincs pénz, aztán a hajónál beállunk volna tengerészinasnak.

— Budapestre hogy kerültek?

— Ott voltak inasok egy házban, de csak két hete.

— És miért akaratok Amerikába menni?

— Hogy világot lássunk, aztán sok pénzzel hazajöjünk.

— És a szülétek? Azokat szó nélkül itt hagyjátok volna?

A gyerekek arca egyszerre elhomorodott. A 14 éves Boldizsár Gyula azonban földerült arccal vágta ki:

— Én küldtem volna az édes anyámnak anizsot...

— Én is, én is — toldotta meg most már a többi három is és jökdévesen tovább felelgettek a kérdésekre.

A kaposvári rendőrség értesítette a gyerekek szüleit, hogy azokat hazavigyei.

A költségvetés

és az elégedett polgár.

A polgár: Méltóságassék megengedni, kegyelmes uram, hogy gratuláljak a ma bemutatott költségvetéshez, de méltóságassék megengedni, hogy egy kérdést megköszönjek.

A miniszter: Tessék, barátom...

A polgár: Ahogy én ezt a mi smucig fajtánkat lámezem, nem tudom elgondolni, hogyan méltóságait belőle kiválszai száznegyvenhat millióval több adót?

A miniszter: Ezt nem érli, jó ember?

A polgár: Ezt... Végre is vagyon abban némi igazság, amit az ordináre népmond, hogy nem bírja már az adóterheket és mindene az államnak jut.

A miniszter: A kormány bölcsen tudja, hogy a nép nem bír több terhet és ezért a föbbieit úgy akarja megszerezni, hogy senki se érezze meg.

A polgár: Ez már beszéd.

A miniszter: Egy garassal se fizet több adót a polgár. Majd a fogyasztási adókat emeljék...

A polgár: A fogyasztási adókat?

A miniszter: Ez csak nem érinti a közönséget?

A polgár: Dehogy, dehogy kegyelmes uram, a fogyasztási adó nem érinti a közönséget. Hogy jön a közönség a fogyasztási adóhoz? Legföljebb a Gelléri-hegy kevesebb sőt fog inni...

A miniszter: Ugy van... Aztán, amint tudja, fölemeltük a dohány árát. Hát ez igazán nem fájhat az embereknek.

A polgár: Na ja... muszáj a Keleti pályaudvarnak trabbicót színi...? — Szívjon pakoló papíros, ha pedig dohányt akar, fizesse meg.

A miniszter: Látom, hogy maga értelmes ember... Ezek után meg fogja érteni, hogy ötven milliót a vasúti menetjegyek árának emelésével és az áruforgalom drágításával akarok kiegészíteni... Ez se fog fájni az emberiségnek.

A polgár (meggyőződésel): Hova parancsol gondolni? A piros piláspárna, amely eddig első osztályon utazott, menjen másodiknak, a fekete bőrpárna pedig utazék harmadikon... Ehhez a polgárnak semmi köze... Ezért tessék nyugodtan lenni: a piros piláspárna ezután is első osztályon fog utazni... Ami pedig az áruforgalmat illeti, ahhoz igazán nincs közünk... Már az ökor helyett is nekem fájna a fejem?

A miniszter: Nagyon örülök, hogy ilyen helyesen itéli meg a dolgokat... A polgárságot nem akartam megterhelni, mert tudom, hogy nem bír el több terhet. A többköltségre azonban szükség van, mert a nádudoroghi tanító már régen sir, hogy emeljük föl a fizetését azaz forinttal, no meg a hadseregbe is kell vagy harminc millió... Az ember ilyenkor előveszi a legjobb esztét és spekulál, hogy polgártársait ne nyomorítsa meg. Örülök, hogy így sikerült.

(A miniszter kegyesen kezelt fog a polgártársat, aki csodálkozva vesi észre, hogy csak négy ujjá maradt.)

Ray.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségél, vörhenyél, emésztési és légzőszervi szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Hétfői gyógyvizetárolókban és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szécsény-Lipóci Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V. Rudolf-utca 8.

A forró nyári hónapok rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek kiterjedését és elterjedését. Tény, hogy a

KOLERA

vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek nyáron fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer készen legyen. A jelenkor elismert legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötszerekkel (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályos elhárításra, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge piperesszappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legvékonyabb bőrre, sőt csecsemőknek is; szappant, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 kor.

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiseptikus hatása szájviz. Szájbát rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint torokfájás, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 kor. 80 fillér.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és a jobban felszerelt boltokban is. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és Fertőtlenítés” című érdekes könyvet. Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 K. előzetes bejelentés esetén 3 üveg lysoformot, 1 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára, Ujpest 10. 72. 72. Víztorlatárutaknak drámai kedvezmény!

„Berson”
GUMMISARKOT

HORD
AZ ELEGANS
KÖZÖNSÉG

Gyár-utca 46. szám alatt

egy modernül épített ház

három szobával, a hozzá tartozó melléképülettel és kerttel együtt

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 5772

Ajánlkozik

egy okleveles ovónő uricseledekhez nevelőnek. — Inkább jó bánásmódról, mint fizetésre reflektál. Elfogad irodai alkalmazást is. Szíves megkeresések Nagykanizsa, Teleky-ut 11. szám alá kéretnek.

Bazsó Testvérek

kocsigyára és lóvasaló műhelye Nagykanizsa, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat. ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kifutó munka! — Jutányos árak!

Gyár-utca 48. számú ház

négy lakással és hozzátartozó mellék helyiségekkel

együtt szabad kézből azonnal ELADÓ. — Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. — — — 5793

Van szerencsénk a n. e. közönséget lakberendezési vállalatunkra felhívni. Dusan felszerelt raktárunkon hálók, ebédlők, úri szobák, szalonok és zongorák állandóan 400 szobaberendezés áll a leggyorsabb kiválasztásra készen, de készitünk mindenféle berendezést saját vagy bármilyen terv szerint is. Egyes darabokat is szállitunk!

Fizetési feltételeink, ha Nagyságod hitelt óhajd igénybe venni, a legelőnyösebbek. 5791

A szállítás előtt a vételár 20 százaléka fizetendő előlegül, míg a fennmaradó összeg 30 havi vagy 12 negyedévi egyenlő részletben törleszthető.

Ingatlanulajdonosok, vagy magassabb hivatalnokoknál, — de oly kisebb hivatalnokoknál is, akik kezessé bírnak — kívánatra előlegű eltekinthetünk és csak az első részlet ellenében szállitunk már mindenféle berendezést. Utazóink egyikét aki állandóan az országot járja és máv. bérletjeggyel van ellátva, becses kíváncsára gazdagon felszerelt mintagyűjteménnyel bárhova díjmentesen elküldjük.

Saját kiadású, nagy díszes illusztrált butoralkatalógusunkat 1 korona (bélyegeken is küldhető) ellenében szívesen megküldjük.

Kiváló tisztellel

Modern Lakberendezési Vállalat.

Budapest, IV. Gerlőczy-u. 7.

Keleti J.

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17. Legjobb háromszemélyes 1000 ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítva 1878. 543 Telefon 13-78.

Minden gyomorbetegnek

a rossz emésztés az okozója.

Egy kipróbált, a keresettek körül a legjobb és hatásos gyógyszerből gondosan előkészített étvágyelégítő, emésztés elősegítő és enyhén leveztető házi szer, mely a mértékeltenségek ismert következményeit, hibás diét megváltoztatását és elhanyagolását által előidézteti az emésztést, mint gyomorfájást, székzsorulást, mértékeltenségek savképződését és görcsöszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, ez a **Dr. Rose-féle balzsam**, Prager B. prágai gyógyszerárából, fél üveg 1 kor, egész üveg 2 korona.

Figyelem! A csomagolás minden részén törvényszerű bejegyzett védjegy van.

Főraktár:

FRAGNER B. ca. és királyi udvari szállító.

A „Fekete Sas”-hoz Prága, Károlyi-utca 20. Néradagassz 2 kor. 20 fillérnek előre való befizetése után egy nagy üveg és 1 kor. 20 fillérnek befizetése után egy kis üveg bérmentve küldetik meg Ausztria és Magyarország bármely részére.

Röktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárában. Főlerakat: Török József gyógyszerárában Budapest, Irány-utca.

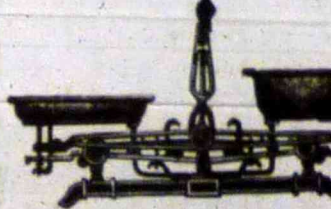
KOHN SAMU

engedélyezett mérleg ésítő

Nagykanizsa, Magyar-utca 3.

Elvállalok leszállított árak mellett mindenféle mérlegek javítását, a be nem szállítható marha, kocsik és waggonmérlegek javítását kívánatra bárhol is a helyszínen végzem.

Elvállalom továbbá petroleum tartályok javítását és hitelesítését is.

Vas és réz súlyok, folyadékmértekek, méterek olcsón kaphatók.

Használaton kívül helyezett mindenféle mérlegeket megveszek.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

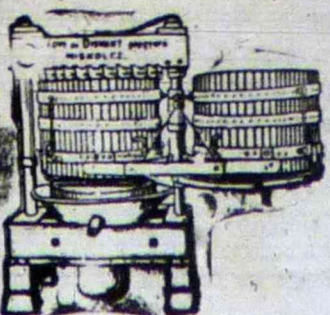
fém tisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem fúveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója: **GEIKO** vegyészeti gyár Vác. Geiger és Társa.

Törvényesen védve.

1902. borászati kiállítás, Eger: 1. díj diszoklevél és aranyérem. 1902. orsz. g.

kiállítás, Pozsony: 1. díj, aranyérem. 1906. Nagyvárad 1. díj, diszokl. 1901. temesvári kiállítás, 1. díj, diszokl. Árjegyzék ingyen.

1907. pécsi kiállítás aranyérem és díszoklevél.

BORSAJTOK

Legújabb rendszerű, könyök szerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acélsós”, a magyar bormerleők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű víznyomású (hidraulikus) kettős kosaru sajtók nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must senolsem érintkezik vasrészekkel. Egyszerű kezelés. Óriási erőfejlesztés. A törköly egy darabban és könnyen kivethető. Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőszemek és bogyók. „WILLIAM” logója a centrifugális bogyó- és zúzógép.

SZILÁGYI és DISKANT gépgyárak MISKOLC.

"CLIMAX" = Pénzt = nyersolajmotor. takarít meg!

Legolcsóbb, legbiztosabb üzemelő. — Versenyképes árak.
Elsőrangú minőség. Több ezer referenciá.

Bachrich és Társa
motorgyári fióktelep
Budapest, V/32., Szabadság-tér 17.
5750 (Törölköző-palota).
Telefonszám: 71-01. Sörgöncim: "CLIMAX".

Alapos vizsgálatok

igazolták, hogy az az mosónőnek, akik állandóan és érszerűen esakis SCHICHT-SZARVAS MOSÓ-SZAPPANT használnak, szép fehér, sima és puha kezük van, mert a SCHICHT-SZAPPAN rendkívül enyhe, teljesen tiszta és meg langyos vízbe is jobban lehet vele mosni, mint más szappannal meleg vízben. Más szappannal sokat kell dörzsölni, míg a SCHICHT-SZARVAS MOSÓ-SZAPPANNAI teljesen elegendő, ha azzal egyszer átsimítjuk a ruhát.

Az "ASSZONYDICSÉRET" mosó-kivonatot minden nő dicséri, mert a ruha beáztatásához ez a leg-ideálisabb szappanpor.

A női szépségnek

semmi sem árt jobban, mint a nap-hosszat való kinlódás a páratelt levegőjű mosókonyhában, továbbá a fáradságos munka, amely a mosással jár, ha a régi módszer szerint közönséges szappannal mosunk. Azok, akiknek a SCHICHT-SZARVAS MOSÓ-SZAPPAN segít a mosásban, életvidámak, egészségesek és élénkek maradnak. Mert minden fáradságot meg lehet takarítani, a munkát a legcsekélyebbre lehet redukálni ezzel a szappannal.

Az "ASSZONYDICSÉRET" mosó-kivonatot minden nő dicséri, mert a ruha beáztatásához ez a leg-ideálisabb szappan. 5504

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Rethy-féle pemetefű szukorkáknál!
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Rethy-félet kérjünk; mivel sok hasonlatos utángazta van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a „Rethy” név.
1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.
Csak RETHY-féle fogadjunk el!

Két évi jótállás.
Az OLLA
több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Kapható: Gelfsch és Graef drogeriájában, Belus L. és Reik Gyula gyógyszerárában. 5329

Értesítés! Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a budapesti cipész üzletemet

ide helyeztem át.

Ajánlom a saját készítésű uri női és gyermek cipőimet a legjobban kivitelben a legolcsóbb árban. Javítások gyorsan, méltányos árban eszközöltem. Szíves pártfogásukat kérve, maradok teljes tisztelettel

MOLDOVÁNY JÁNOS
Nagykanizsán

Deák Ferenc
tér 5. szám.

Csillár

perzsa szőnyeg,
rézbutor, bronzárak

valamint előkelő uriszoza berendezések, eredeti oaj-festmények, — ugyszintén többféle dísz tárgyak, mint

alkalmi áruk

a legelőnyösebben beszerezhetők

Andrássy-ut 35. I. em. alatt.

Vízvezetékvezetőnek nagy engedély! 5774

LOLA

fésűk és fog-
kefék kaphatók
drogueriákban
és minden jobb
pipere kereske-
desben, valamint
szaküzletekben.

Szülő-oltványok,

szülővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) cseméték beszerzésére legmeglebbebben ajánlhatjuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szülőtelepét Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte: ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szülő-birtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva. 5769

Olesó ár ponts kiszolgálás.

: Számtalan elismerő levél :
A t. érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

Gondolatok jövőtökre!

Szükség ellen az ember önmagát és hozzátartozóit úgy óvhatja meg kétségteletlenül legjobban, ha a „BIOS” TEMESVÁRI KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET

biztosítási kötvényeit

megveszi. Mindenki biztosíthat itt magának tíz korona egyszeri beíratási díj, 12 kor. évi tagsági díj, továbbá két korona esetenkénti elhalálozási járuléka fejében már egy évi tagság után: halálesetre 2000 koronát, három évi tagság után: kereset-képtelenség esetén ötven kor. havi segélyt, harminc évi tagság után: határozott koronái járadékot. Csekély havi járuléka ellen mindenki biztosíthat leányának két ezer kor. hozományt, fiának két ezer kor. önállósítási támogatást. Ha a gyermek gondozója három évi tagság után meghal, megszűnnek a további befizetések és a leány 20-ik, a fiu 16-ik életévei 50 kor. havi járadékot kap, továbbá házasság, illetve nagykorúság idején a teljes hozományt és önállósítási támogatást. Az intézet a legnagyobb biztonságot nyújt. Ez évbe a biztosított összeg 20 millióra rug. Az állampénztárban 200.000 K biztosítéki alap van elhelyezve.

Felvilágosításul és prospektusul szívesen szolgát a BIOS-Kölcsönös Segélyező Szövetkezet i. igazgatósága. TEMESVÁR, Belváros, Széchenyi-utca 4. — Helyben főképviselet: Kisfaludy Márton ur, Nagykanizsa, Magyar-u. 35. — Ugye és megbízható urak és hölgyek mint üzletszerzők keresetnek. — 5775

Frischmann Elek és Társa

motorgyára, Szombathely.

Ajánlja, mint egyike legjobbnak bevált szivógáz-, nyersolaj- és benzin-motorjait.

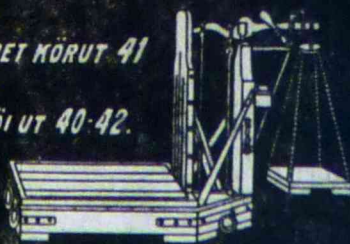

Nyersolaj és benzinlokomobilos csép-lőkészletek. Magánjáró benzinlokomobilok. Hazai ipar! Olesó árak! — Redvező fizetési feltételek! —

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST

IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41
GYÁR:
GYÖMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI, KERESKEDELMi ÉS VASUTI
MÉRLEGEK
NEPVISELŐK KERESZTETNEK.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán

Nyomdai műintézet
Könyvkötészet

ZALA
politikai napilap kiadóhivatala.

Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet

NYOMDA

Készít: Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi és iskolai nyomtatványokat. — Árjegyzékek, megítélek, falragaszok, körlevelek, eljegyzési és esketési értesítések és mindenféle reklám dolgok a legizlésebb kiállításban.

Verseny-árak!

Pontos szállítás!

Nyomdai Iroda, kiadóhivatal és szerkesztőség:

Kazinczy-utca 3.

Telefon: 78.

Nyomda: a régi gimnáziumban.

Telefon: 227.

KÖNYVKÖTÉS

Gyárt: mindenféle könyvbekötéseket a leg-egyszerűbbtől a legmodernebbig. Üzleti könyveket a legtartósabb és legizlésebb kiállításban. Aranyozásokat a legújabb sabb árak mellett. — Galanterie munkák művészi kivitelben készülnek.

Tartós munka!

Szolid árak!

Vonalozó intézet: Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsődrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatuak remek választékban.

Látszerraktárban elsődrendű csipetlők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.

Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltok vagy kívánatra becsérellek.

4631

Ha üde és finom arcbőrt óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban Nagykanizsán.

A főváros központján. Vilamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. — 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó 1-én megnyílt az

Edison-szálloda

BUDAPEST, VII., Hársfa-utca 59. sz.) Király-utca sarkon.)

Tulajdonos: Pollák József.

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilágítás. Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. Szobaárak 3 K-tól.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyrődei közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

5697

szűcsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden szakmába vágó munkát, valamint elfogadok mindenféle javítási és átalakítási munkákat. — A n. érd. közönség szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Almin szűcsmester, Kálcsay-u. 7. (Bayer szomszédság mellett.) Raktáron tartok mindenféle szűcsmestert.

Tisztítsd csak

Globus
Fémisztítókivonat
a világ legjobb fémisztítószeré

Egy erősítő szer gyengegyomruaknak

és azoknak, akik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezete folytán

Gyomorgyengeség, mint Gyomorhurut, Gyomorgörccs, Gyomorfájások, Felfújódás stb.

minden betegséget kaptak, körülmények között a

Dr. Engel-féle **BALDRIANUM**-ot

használgák.

Baldrianum a legtekélyesebb hatású gyomorbórnak bizonyult a gyomorgyengeségeknek, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az idegesség, álmatlanság, szédülési rohamok, elfogódás stb.

Különös összerakitelés fogva, mely tartalmaz **Samorbert**, **Baldrian** csöpet, málna-syrupot és cseresznyelevet, a **Baldrianum** igen jó hatással van az életről és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A **Dr. Engel-féle Baldrianum** nem tartalmaz semmiféle káros szereket és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is ihatják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorra, vagy este lefekvés előtt szedjük egy-zerre egy likőrös pohárral. Gyenge emberek és gyermekek részére a **Baldrianum** meleg vízzel hígítandó és egy kevés cukor teendő bele.

A **Dr. Engel-féle Baldrianum** üvegekben 3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszerárban. — Direct vásárolhótt Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemesd, Nemesvid, Csakány, Nagykőrös, Békéscsaba, Szentlőrinc, Tótfalu, Kiskunménfő, Muraszahely, Csáktornya, Letenye, Kátóvár, Perla, Videvec, Alsódombor, Légrad, Bükkösd, Murakeresztúr, Iharosbénye, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vóra, Szentgyörgy, Apáti Keszthely stb. gyógyszerárban, úgyszintén Magyarországon minden nagyobb és kisebb helységben levő gyógyszerárban.

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszerárban 3 és több üveg megrendelésénél eredeti árak mellett Magyarországon bármely helységébe szállítják.

Övökdödjünk utánzatoktól! Kérjük határozottan **Dr. Engel-féle Baldrianumot**.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindégylet Moll A. védjegyet és aláírást látni látni.

A **Moll A.-féle Seidlitz-porok** tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor- és állatbántalmak, gyomorgörccs, gyomorfájás, rögzült székrekedés, májbántalom, vesebetegségek, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a teljes háziszertek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepedőnél eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindégylet Moll A. védjegyet látni látni.

A **Moll A.-féle Seidlitz-porok** tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor- és állatbántalmak, gyomorgörccs, gyomorfájás, rögzült székrekedés, májbántalom, vesebetegségek, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a teljes háziszertek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepedőnél eredeti doboznak 2 korona.

MOLL Gyermekszappan Legújabb módszer szerkesztésű, finom és kellemes illatú gyermek- és háztartási szappan a bőrszertől apólasára gyermekek és felnőttek részére. Ára dobozban 40 fillér, 5 darab 1 kor, 80 fillér.

Minden darab gyermekszappan Moll A. védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szőlő Antal Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautalváltattal teljesíthetnek.

A raktárban tessék határozottan **MOLL A.** hársfa-utca és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld János

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Keszthelyi u. 1.
TELEFON-SZÁM 78.
egy működőhelyen

A szerkesztőség és Kiadóhivatal a közérdeket szolgálja. Kéziratok megküldése nem vállalható, és azokat nem adjuk vissza. A szerkesztőség.

A kiadóhivatal az elváltott díjakért és az elváltott díjakért is felelős a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRJK:

Helyben	Postai
adónkardvát	adónkardvát
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Nyugdíjra 1.50	Nyugdíjra 4.50
Félévre 7.-	Félévre 8.-
Egyes évre 14.-	Egyes évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkások, házi kintlételek és magán-küldemények számára 50 fillér.
Eljuttatás és azonnali kézbesítés díja 5 fillér. — Kéziratokért 6 fillér.

XXXVIII. évf. 236. szám.

Nagykanizsa, kedd 1911. október 17.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

József főherceg Zalában

Főhercegi példasítás.

Nagykanizsa, okt. 16.

Ma e helyen, eldobva a politikai harcok véres kardját, egy felelős gondolkodású királyi hercegről szóljon a dicséretünk. József királyi hercegről megírtuk, hogy tekintélyével és vagyonával megalkuláshoz segített egy magyar vállalatot, amelynek az tesz a feladata, hogy az ország kincstermő földjéből a Mura mellett aranyat bányásszon ki. Ezen a vidéken már régen megállapították, hogy a Mura fővénye aranyat hordoz magában és megfelelő erővel kincset lehetne teremteni belőle. De az igaz magyar föld kincsét rendszerint azért nem hozhatók napfényre, mert nincs meg a szükséges erő, amely a megfelelő vállalatot előteremthetné. Ha pedig külföldi pénz ráspekulál valamelyik kincsünkre, az szörén-szállan úgy elvész a mi számunkra, mintha sohasem is lett volna magyar. Ezért olyan vigasztalan a magyar gazdasági élet, ezért nincs meg az a magyar erő, amely virágzó vállalatokat teremthetne. Amit a föld az őleiben nyújt a számunkra, az is idegenbe kerül, vagy megmarad a föld kiaknázatlan kincsének.

József kir. herceg a maga ropant sulyu tekintélyével klasszikus példát adott arra főhercegtársainak, hogyan kell a magyar gazdasági életet támogatni. Nem engedte, hogy külföldi spekuláció ragadja magához az aranyikkelyektől csillogó magyar fővényt, hanem lehetővé tette, hogy a magyar vállalkozás nyissa meg a föld gazdaságát és az országban maradjon annak a gyümölcse.

Nem meglepő dolog, hogy egy főherceg részt vesz nagy vállalkozásban. De talán az első eset, hogy magyar gazdasági vállalkozáshoz nyújt segítséget az udvar ilyen magasrangú tagja. Az osztrák és magyar főhercek igen gyakran vesznek részt vállalatok alapításában és segítésében. De a legmagyarabb főhercegnek, József királyi hercegnek kellett példát statuálni, hogy ő fenségség nemcsak osztrák főhercek, hanem magyar királyi hercek is. És nemcsak osztrák vállalatoknak kell részt venniük, hanem magyarban is.

A katonai fizetésüket, az udvartartásuk fényét és jövedelmüket nemcsak Ausztriából kapják, ha-

nem a magyar néptől is. Megillet tehát bennünket is, hogy a főhercek tekintélyük lendítő erejével és vagyonuk támogatásával hozzájáruljanak a magyar gazdasági élet föllendítéséhez.

Nekünk nincsenek gyarmataink, ahonnan az egyre nehezedő életviszonyok segítését várhatnók, nekünk itt kell megszerezni azt a pénzt, amibe az állami élet ezer kötelezettsége és szüksége kerül. Mindent a maguk erejéből kell előteremtenünk és mindent a magunk erejéből kell visszaszereznünk. Ez szilifuszi munka, amelyet boldogulásra csak az fordíthat, ha a gazdasági életnek minél több erőforrást nyitunk meg.

József királyi herceg példáját kövessék a többi főhercek is. Csak egy szavukkal kellene hozzájárulni a magyar gazdasági élet fejlesztéséhez és hála foglalná szeretetbe valamennyinek a nevét. Ezt nem csupán azért kellene megtenniük, mert egy kicsit kötelességük is, hanem mert nagyon okos befektetés volna, ha egy kis támogatással a magyar föld dus gazdaságát értékesítenék.

József főherceg, akinek magyar érzése a nemzet hódolatában a szeretet legszebb virágait fakasztotta, nemcsak azzal tette ismét nevét emlékeztetéssel, hogy még közelebb jött a magyarsághoz, hanem azzal a felelős érzéssel, hogy még közelebb ment a néphez is. Humánus lelkületének megnyilatkozása, hogy a múramenti-népnek továbbra is megengedte, hogy a maguk primitív eszközével bányászassák az aranyat és ki mint szerencséje segíti, megkereshesse ezután az aranyezőn családja kenyerét.

A Mura fővényének aranytartalma nem lehet csillogóbb, mint ez a nemes tény, amely József királyi herceg nevére hinti sugarát.

Országgyűlés.

— Saját tudósítók távirata. —

Budapest, október 16.

A képviselőházban ma ismét névszerint szavaztak s ezen kívül semmi sem történt. Az ülésen Nádor Lajos elnököl, ki bemutatja Csongrád- és Győrmegegyék feliratát az obstrukció ellen. — Az elnöki indítvánnyal szemben Sámegi Vilmos ellenindítványt adott, mire husznál több képviselő a szavazás elhalasztását kérte. Ezután napirend szerint névszerint szavazott a I. Ház az ülés végéig.

Résen a monarchia.

Bonyodalmak a Balkánon.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Bécs, október 16.

Hirtelen-váratlan rendkívül éles komplikációk állottak be az olasz-török háború kapcsán Ausztria-Magyarország és Olaszország egymás között való viszonyában. Ismeretes, hogy Aehrenthal közbe közlőminiszter két ízben éles hangon figyelmeztette Olaszországot, hagyjon föl az albán partokon való hadi manőverekkel és a Balkán békéjét ne zavarja. A figyelmeztetések eredménytelenek maradtak. Olaszország tovább folytatta az operációkat. Sőt, mint egy ma érkezett távirat jelenti: az abruzzói herceg hajóhada tovább figyeli az epirusi partokat. Prevezától Pargáig, valamint a valonai öböl bejáratát. Olaszország tehát nem törődik azzal, hogy a Balkánon békés maradjon-e a helyzet, vagy sem. Sőt ellenkezőleg: inkább rendbontás a célja.

Aehrenthal ebben a pillanatban egészen melles szereplő. A főszerepet Ausztria-Magyarország külpolitikájának irányításában Németország játssza. Ez derül ki egy szenzációs berlini jelentésből: a "Berliner Tageblatt", amely tudvalevőleg igen közel áll a német külügyminisztériumhoz, azt követeli, hogy Olaszországot leljen ki a német szövetségből. Késégtelen, hogy ennek a türelmetlen hangnak és követelésnek az a felidőzője, hogy

Olaszország erőszakosan és tüntetően beavatkozott a balkáni békeségbe, amelyet fölháborítani kíván.

A cikk érthetően óriási fölönést kell, minden szava azonban súlyosan indokolt. Hozzáértő az a helyzet magyarázatához, hogy az olasz-török háború lokalizálása rendkívül késéssé vált: a Balkán láng-borulásának pillanata közelebb van, mint valaha. Olaszország és Törökország békekötésének előkészítése ki van zárva. Bulgária fenyegetően mozgósít. Kitört az orosz-török konfliktus is, aminek következtében a fekete-tengeri orosz flotta Bostrom tengnagyr parancsnoksága alatt lepecsételt parancssal elindult.

A helyzet feszült, misztikus, titokzatos. A Balkán veszedelem fenyegeti; a béke fenntartása Ausztria-Magyarország és Olaszország föladata. És Olaszország bámulatos hevenkedéssel fickándozik a Balkán körül. A veszedelem pillanatát élesen jellemzi az, hogy Bécsben összehívták a legfőbb katonai tanácsot.

Máskor ezeket a tanácskozásokat csak januárban vagy decemberben tartják, az idén már októberben szükségessé váltak. Az a félhivatalos magyarázat, hogy a novemberi előléptetések miatt vált fontossá a tanácskozás, rendkívül átlátszó. Máskor a tanácskozás eredményeit a májusi előléptetéseknek veszik figyelembe, az idén már novemberben. Az idén azonban sürgős, mert el kell határozni a magasabb parancsnokságok átszervezését és a fontosabb szervezeti változásokat. Nyilvánvaló, hogy ez a küszöbön állható készenléthez szükséges szükségességet jelent.

Személyzetaszporítás a postán

Öt új hivatalnok és két új levélhordó.

— Saját tudósítókól. —

A kanizsai posta mizériái az unalmas-ság ismeretesei lapunk olvasói előtt. Talán csak az nem tud rólok, aki még soha meg nem fordult az Ernőbet-léri postapénzt nyírkos barlangjaiban, ahol Nagykanizsának igen jelentős postal forgalma lebonyolódik. — A postapénzt tarthatatlan állapotról alított néhány hír titánknak lett annyi eredménye, hogy elhatározták, hogy jövőre, avagy legkésőbb 1913-ra megkezdik az új kanizsai postapalota építését. Hogy ez idővel csakugyan meg fog történni, aszírnt immár semmi kétség nem lehet, mert a kincstár már az új postapénzt részére való telket is megvette és azon előbb-utóbb az építést egyetlenl megkezdik. — Amde a kanizsai posta egyéb állapotai, a személyzet számának napról-napra való mind nagyobb elégtelensége és a különösen a távriáral forgalom lebonyolításának akadályozottsága nem várhatnak addig orvoslást, amíg esetleg 2-3 év múlva az új postapalota rendelkezésnek átkötődik lesz. Beállta ezt a postagazgatóság kiküldötte is, aki a nyáron a kanizsai posta mizériáinak tanulmányozása végett Nagykanizsára járt.

A központi kiküldött meggyőződést szerzett arról, hogy különösen a távriáral hivatal személyzete képtelen a red város munkát állandó rendkívül megerőltetés nélkül elvégezni. — Évek óta egyetlen munkaerővel nem aszorították a kanizsai központi távriárhivatal személyzetét, holott a hivatal forgalma rohamos tempóban növekszik, amit még tetéz az, hogy újabban több új távriáronal is létesítettek itten. A központi kiküldött feltérjlesztése eredményeképpen a minap kapta meg a kanizsai postafőnökség a vezérigazgató-ság rendelkezését, mely a következő személyzet-aszorítást rendel el a kanizsai postán:

Miután a kanizsai távriárhivatal különösen nyáron teljesít igen nagy munkát, a nyári időszakra (április 1- szept 30) öt új távriáral munkaerő alkalmazását engedélyezik, amely számol az év másik felében kétfélre kevesebbre kell redukálni. A növekedett forgalommal és két új távriáronalnak, a legújabbban létesített és már működő nagykanizsa-temesvári (via Baja-Bátaszék) direkt vonalnakak megnyitásával tartja indokoltnak a vezérigazgató a személyzetaszporítást, melynek Nagykanizsa város lakossága oly ágtő hiányát érezte.

A rendelet további részében a levélhordók számának aszorítását is megengedi két személyre, ami azt jelenti, hogy a mai öt levélhordó helyett heten vágnak majd a levelek kézbesítését, ami szintén igen üdvös lesz úgy a közönség, mint az eddig munkával agyonterhelt levélhordók szempontjából. Hogy ez utóbbi minél előbb fogantatható legyen, a postafőnökség sebtiben megkezdte a város eddigi öt levélhordói kerületének hét kerületre való beosztását, ami alapos és igen gondos munkát igényel, hogy a hét levélhordó lehetőleg egyforma mennyiségű munkával látsassék el.

Itt lehet megemlíteni azt, hogy a pécsi postafőigazgató, Áts Ede Árpád nagykanizsai posta- és táviratfizet Pécse, az 1. számú hivatalhoz, Péter Vendel barcai és Medgyesy Ferenc budapesti posta és távirat segéditéseket pedig Nagykanizsára helyezte át. Ez utóbbi állhelyezésekkel a személyzetnek egy taggal való szaporítása már megkezdődött.

A miniszterelnök a királlyal.

Jelentés a békekísérletről.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 16.

Bécsből jelentik: Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök tegnap délelőtt Bécsből Schönbrunnba hajtatott, hol királyi kihallgatáson jelent meg. Félhivatalosan közlik, hogy a miniszterelnök beható jelentést tett a legutóbbi politikai fejleményekről, ismertetve a képviselőház elnöke s az ellenzéki vezérek közt megindult kibontakozási tárgyalások egyes mozzanatait és kitérőit. E fejtegetéseket őfelsége kegyesen fogadta. Ezután a miniszterelnök a kereskedelmi tárca betöltésére vonatkozólag tett előterjesztést. (Erről mai számunk más helyén tudósítunk. A szerk.)

Az audiencia után a miniszterelnök fölkereste Auffenberg lovag közös hadügy-miniszter, majd Gautsch báró osztrák miniszterelnököt, kikkel hosszasan tanácskozott. Khuen gróf este visszautazott Budapestre, hol ma reggel megjelent a képviselőházban.

Beöthy László

az új kereskedelmi miniszter.

A kinevezés holnap megjelenik.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 16.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök tegnapi királyi kihallgatásán a Hieronymi Károly halálával megüresedett kereskedelmi miniszteri tárca betöltésére vonatkozólag is tett előterjesztést a királynak. A miniszterelnök a tárca betöltésére Beöthy László munkapárti képviselőt hozta javaslatba, amihez az uralkodó hozzájárult. Beöthy miniszteri kinevezetését a hivatalos lap legközelebb közli.

Budapest, október 16.

Beöthy László miniszteri kinevezésének híre a képviselőházban pártkülönbség nélkül meglepetést keltett. Az ellenzéken is nagy szimpátiával fogadták a hírt. Beöthy kinevezését Lukács László pénzügyminiszter kezdeményezte, kinek egy kereskedelmi szerződés referálásánál volt Beöthyvel dolga s ekkor feltűnt ennek kiváló szakképzettsége s rátermettsége, úgy hogy Lukács őt alkalmasnak találta a miniszteri tárca betöltésére s Beöthy ajánlotta a miniszterelnöknek.

Beöthy László rendkívül nagy képzettségű, európai látókörű ember, kinek széles alapon mozgó tudását és éles, ítélőképességét a képviselőházban mindenkor méltányolták. Rövid életrajza a következő:

Született 1860. június 4-én Hencidán, Bihar megyében. Középiskolai tanulmányait részint Nagyváradon, részint Pozsonyban végezte. Majd tanulmányaira ment Párisba, Bécsbe és Berlinbe két évre. 1885-ben hazatért, mint aljegyző, Bihar megye szolgálatába lépett, honnan 1890-ben az élelvi választókerület részéről országgyűlési képviselőnek választották. 1892-ben pedig ugyanott újra megválasztották. Az 1906–10-iki ciklusban nem lépett fel. Az 1910-iki választáson a hoeszupályi kerület mandátumát nyerte el 791 szavazattal Fisch Ernő 770 szavazattal szemben.

A háború.

Olaszország nem ismer el semmit.

Kolera Tripolisban.

— Távirati tudósítások. —

A háború mai híreinek legfontosabbika az, mely szerint Olaszország arról értesítette a nagyhatalmokat, hogy Tripoliszt annektálja és ott a törököknek semmiféle suverénitását nem hajlandó elismerni. A mai távirati tudósításaink a következők: Tripolis, okt. 16.

A tripolisi expedícióban résztvevő olasz katonák első hadosztálya a partra szállást ma befejezte.

Róma, okt. 16.

Az olasz kormány arról értesítette a nagyhatalmokat, hogy megadhatatlan szándéka Tripoliszt és a hozzá tartozó tartományt annektálni és hogy ott Törökországot minden suverénitástól megfosztja.

Konstantinápoly, okt. 16.

Oörögország a török hajóknak a Vörös tengeren való cirkálását Kréta elleni ténitelésnek veszi és azt hiszi, hogy ez a balkáni béke megbolygatására fog vezetni. Ma volt itt a török parlament új ülészakarának megnyitása, amikor a szultán trónbeszédet mondott. Többek között ezeket mondotta: „Folytatni fogjuk eddigi politikánkat. Mi nem intézünk támadást mások ellen, de a magunkat az utolsó csepp vértünkig megvédjük.”

Konstantinápoly, okt. 16.

Az olasz hajóraj tegnap a vihar elől Görögország artai kikötőjébe menekült. Törökország ennek híré véve táviratilag figyelmeztette Görögországot semlegeségére.

Berlin, okt. 16.

Ideérkezett táviratok szerint Tripolisban kolera járvány, melynek eddig már 28 esetét állapították meg. Az olaszok e hírre kétségbe vannak esve és nagyon félnek attól, hogy a járvány az olasz katonaság között is el fog terjedni.

Malta, okt. 16.

A Tripolisból érkező katonákat az ottani kolerajárvány miatt 5 napi vesztőzár alatt tartják.

Megölte az urát.

A fityeházai rémdráma.

A felbujtó asszonyt főlmentették.

(Esküds: élt tárgyalás.)

Zala megyei emberek véres ügyét tárgyalta szombalon, — mint tudósítónk írja — a kaposvári törvényszék esküdt-bírósa. — A bűnügy szereplői a zala megyei Fityeháza községének lakói, de borzalmas tetteiket a közeli somogyi határon követték el, ezért a kaposvári törvényszék ítélkezett felettük.

A gyilkosság Fityeháza község somogyi határában történt. Özv. Szabolcs Józsefnek hívják az egyik vádlottat, java-korbeli asszony még és a vád szerint ő bújtatta fel Zatravicz Károly fityeházai fiatal gazdát, hogy urát, Szabolcs Józsefet megölje. — A gyilkosság, — mint annak idején a Zala megírta — 1910. november 20-án történt, a fityeházai Szentháromság erdőben. Özv. Szabolcs Józsefnek előbb a legregibb szeretőjét, Plander Vince fityeházai legényit akarta rávenni, hogy az urát tegye el láb alól és 600 korona jutalmat ígért neki, ha ezt megteszi. Plander Vince azonban, bármennyire szeretete is a menyecskét, mégse volt hajlandó a véres tetteire. Ekkor az asszony egy másik szeretőjéhez, Mohalics Antalhoz folyamodott, ennek is pénzt ígért, ha megöli a férjét. De Mohalics se vállalkozott. Végre akadt egy bolond szerelmes, akit az asszony

hitegetett, de sohasem engedett a szívéhez férőzni: Zatravicz Károly jómódú fiatal gazda személyében. — Ez minden jutalom nélkül készen mutatkozott a gyilkosságra, csak hogy megnyerje magának az asszony szívét.

November 11-én főzték ki ketten a teret; Az asszony puskát vásárolt Zatravicznek, aki a megbeszélte terv szerint nov. 20-án kicsalta Szabolcs Józsefet a Szentháromság-erdőbe, hogy majd fánakokat mutal neki és ketten vadásznak rájuk. Szabolcs gyanútlanul elment Zatravicccal, jó mélyen behatoltak az erdő sűrűjébe s miatt Szabolcs a pipáját töltte, Zatravicz ráemelte fegyverét és eldöbölte. Szabolcs holtan rogyott a földre, a golyó a szíve táján furdott a testébe.

A gyilkosság után Zatravicz csúszott, csak hogy már későn. Megkísérelte elleplezni a bűnt és Plander Vincének, meg másoknak is ezeket a szavakat ígért, ha magukra vállalják. De senki sem akart bűnbak lenni. Így azután a csendőrség Zatraviczet és a felbujtó asszonyt letartóztatta. Azóta mindketten vizsgálati fogaságban voltak a kaposvári törvényszékben.

Özvegy Szabolcs Józsefné a tárgyaláson beismerte, hogy ő kérte föl Zatraviczet arra, hogy gyilkolja meg az urát. Védelmére azonban előadta, hogy a férje részeges volt, ültötte-verte és nagyon keserű napjai voltak mellette. Ezért szánta magát, hogy elteszi láb alól.

A gyilkos Zatravicz Károly szintén beismerő vallomást tett. Előadta, hogy az asszony biztatására november 20-án az erdőben lelőtte Szabolcsot és védekezésként azt hozta fel, hogy szerette az asszonyt, de ez nem akart az övé lenni, azért úgy gondolta, hogy ezzel megnyeri a szerelmét.

A tárgyalás folyamán sok tanút hallgattak ki. Malecz András elmondja, hogy Szabolcsnak rosszul élt a férjével, igaz, hogy Szabolcs részeges és gorbos volt az asszonyhoz, de az asszony meg szeretőket tartott és kicsapongó életet élt. — Pókecz Károly, Rosenthal Miksáné lénységében ugyanezt vallották. Kovács István váltóór elmondja, hogy Szabolcsnak tőle vásárolta a fegyvert és azt mondotta neki, hogy az ura vadászni megy, azért kell.

Az ítéletet, melyet a késő esti órákban hoztak meg, meglepő. Az esküdtek az asszonyt nem bűnösnek mondták ki. — Ennek alapján a bíróság Szabolcsnak főlmentette, Zatraviczet pedig — fiatal korára való tekintettel — hat évi javító-intézetbe ítélte.

HIREK.

— A Balatoni Szövetség köréből. A Balatoni Szövetség legutóbbi közgyűlésén Zichy János grófot és Bezerédj Viktor államtitkárát a szövetség tiszteletbeli tagjaivá megválasztották. Zichy János gróf miniszter ez alkalomból a következő levelet intézte dr. Övári Ferenc orsz. képvis. ügyvezető alelnökéhez:

„Tisztelt barátom! Voltál szíves értesíteni arról, hogy az elnökséged alatt álló Balatoni Szövetség engem tiszteletbeli tagjává választott. Midőn a megválasztást örömmel elfogadom egyben kérek, hogy az általa engem ért megtisztelésért a szövetségnek őszinte köszönetemet tolmácsolni szíveskedjél. Igaz tisztelettel híved Zichy.”

Bezerédj Viktor államtitkár a következő levelet intézte ez alkalomból a Balatoni Szövetséghez:

„Mély köszönettel vettem az egyesületi vezetőiségének értesítését, hogy a nagyérdemű szövetség tiszteletbeli tagjává megválasztani méltóztattak. Mint a Dunántulnak s a Balatonmellékének szülője állandóan a legodaadóbb érdeklődéssel vizeletem minden mozgalmat iránt, mely Hazánk e kies vidékének a szép Balaton partjának előbbrevetése felvirágoztatása, népszerűvétele érdekében megnyilvánult, de most a megtisztelő kitüntetés folyán fokozottan kötelességemnek fogom ismerni,

hogy részemről is teljes erőmből közre-hassak a hazafias cél elérésében. Midőn ismételtlen köszönettel adózom a nagybecsűlő kitüntetésért, megadom a nagyérdemű szövetségnek a vezetőségének szolgálatkés bívó: Bezerédj Viktor.”

— Eljegyzés. Weisz Ernő nagykanizsai nagykereskedő eljegyezte Neumann Verát, dr. Neumann Ede főrabbi leányát. (Mind-en külön értesítés helyett.)

— Tanítónőválasztás. A zalapoli községi elemi népiskolánál megüresedett második tanítói állásra az iskolaszék egyhangúlag Krécsai Antalné szül. Sklicz Róza zaiszeckéri (alsólendvai járás) tanítónő választotta meg.

— Nagylelkű adomány. Gróf Batthyány Pálné született Inkey Valéria önméltósága a zalaegerszegi munkáértelen iparosok javára már előbb tett ósász koronás alapítványát a híven küldött ósász koronával ezer koronára emelte fel.

— Párbaforó ügyvédjelöltek. Ma reggel a Szarvas szállóban két nagykanizsai ügyvédjelölt dr. Hegedűs György és dr. Fényes Lajos közjegyzőhelyettes kard-párbajt vívott egymással. Háromszori összecsapás után mindkét párbaforó jelentéketlenül megsejrt és pedig dr. Fényes a bal kezefején, dr. Hegedűs pedig a jobb könyökén. A párbafora kávéházi összeszólalkozás adott okot. A mérkőzés után a felek kibékültek egymással.

— Az evangélikus egyház hangversenye. Tegnap este tartották a Polgári Egyet nagyereményben azt az igazán pompás műsorú hangversenyt, melyet a nagykanizsai evangélikus egyház abból a célból rendezett, hogy a jövődelemből a kanizsai templomnak harangot szerezhesen. Ha ez a harang úgy fog kongani, mint ahogy az egyetli nagyeremény tegnap este kongott az ürességtől, akkor valóban igen jeles harang lesz. Nem ismerték a kanizsai közönség indolenciáját a rendezők, kik azt hitték, hogy névre szóló meghívók kibocsátása nélkül s mindössze öt nap alatt Nagykanizsán meg tudnak egy sikeres hangversenyt rendezni egyedül a program kiválóságában bizakodva. Mert a műsor valóban előrendült volt és kiemelkedett a kanizsai megszokott sablonok keretéből. Az Irod. és Műv. kör dalárdája immár állandósult művészettel működött ismét három nagy férfiri számban. — Gürtler Ferenc karmester eddig elért legzebb sikereit tette tegnap dirigálásával. Schnell Alfrédné, a bécsi zeneakadémia végzett növendéke briliáns zongorajátékával valóban rászolgált a kevés-számú, de zeneértő közönség viharos ovációira. Hofrichter Emma, a hegedű-tanárnő, mint hangszerének művésze produkálta ismét magát azzal a bravúros technikával és előadóképességgel, melyet gyakran volt alkalmunk őszinte elismerésben részesíteni. A szőlőszereplők közül nagy élvezetére volt még a haligatóság-nak Lajpczig Lolly előadása, aki a „Má-sodik asszony” című közismert melodrámat szavalta teljes megértéssel és jól modulált hangjelzéssel. Mint műsoron kívüli meglepetés gyönyörködött közel tíz percen át a közönséget a Hofrichter (hegedű), Lukács tanár (celló) és Schnellné (zongora) triója. A hangverseny kiváló anyagi sikeréről e rovat más helyén van beszámoló.

— Gyászrovat. Tsohohey Gergely alsó-lendvai szolgabírói irnok, Alsólendva egy igen népszerű embere, tegnapelőtt, 48 éves korában meghalt. — Özv. Fischl Salamonné szül. Rechnitzer Sarolta Kesthelyen elhunyt. 77 évet élt. — Rosenfeld Vilmos nagykanizsai ismert „Kápolna” vendéglő hosszú éven át volt bérleje, ma délelőtti hirtelen meghalt.

— A drámai hősnő bosszúja. A napokban megírta, hogy a nagykanizsai színtársulat volt hősnője, Tóth Ilonka, aki legutóbb a debreceni színtársulatnak volt tagja, előlotti bosszúságában, hogy Zilahy Gyula igazgató Sardou „Bosszorkánya”

ban a címszerepet nem reá, hanem Thuriné Csige Bótkára osztotta, ott hagyta a színészetet és férjhez ment. Ma ezen értesítésünket megerősíti maga az immár említeszű, aki arról értezt, hogy október 5-én Visóoroszin (Máramarosziget mellett) házasságot kötött Schéchovit Zsiga földbirtokossal; ami azt jelenti, hogy Tóth Ilonka, akire első házassága kevés örömet hozott, úgynevezett jó partit csinált és a házi tűzhely melegénél már nem kell attól tartania, hogy valaki elszedheti előle kedvenc szerepét.

— Véres merénylet egy kanizsai rendőr ellen. Majdnem végzetessé vált az a merénylet, amit szombat este a Magyar-utcan egy feles verekedő híreben álló suhanc egy ügybuzgó rendőr ellen elkövetett, véresre sebezvén azt. Szombat éjjel fél 12 óra tájban a Magyar-utcará induló rendőri őrsjárt késéggel érte a közlekedésre lett figyelemre. A rendőrök a hang irányába iramodtak és a Magyar-utca 94. sz. ház elé érve azt látták, hogy ifj. Wimmer Ferenc egy család-leányt püföli. A rendőrök kiszabadították a leányt a legény kezéből, mire az éktelen háromkodásokkal beugrott apjának házába, s onnan néhány másodperc múlva egy vasvillával tért vissza és ezzel támadt a rendőrökre. Ezek egyike, Pajor József derekán kapta a vasvillás suhancot, — mire ez bicakát rántott és bal karján megszurta a rendőrt, majd midőn ez a további szurások elől visszautasított, a vasvillával az arcába vágott, melyet szája körül mindkét oldalon megsebzett. A másik rendőr, Ozán István eközben revolvert rántott és ha revolvere háromszor egymásután csüörtökölt nem mond, akkor ifj. Wimmer Ferenc nem üt meg soha senkit. A revolver azonban nem szuperált és így Ozán kardot rántott, s azzal nagyot ütött Wimmer fejére, kinek a kezét is megsebezte, így mentén meg társát a nagyobb veszedelemről. Wimmer kezéből 14 öléssel varrták össze, de a három helyen megszuró rendőr is súlyosan megsebezült és most lakásán ápolják. A szurkáló legény ellen a kapitányság a kir. ügyészségnél hatóság elleni erőszak címen feljelentést tett.

— Egy gyermek tűzhalála. Csurgói levelezőnk írja: Mózses György inkei lakos tegnapelőtti feleségével együtt kukoricát szedett künn a mezőn. Velük volt fél éves Dávid nevű kis fiuk is. Döbbenő tizedt raktak, hogy ebédjüket megmelegíthessék. Ebédjük elfogyasztása után a kis gyermek elaludt. Anyja gondosan betakargatta, hogy meg ne lázék, s a tűzhöz másfél méter távolságra tette le. A hirtelen fölkekedett szél sziporkát vitt az alvó kis gyermek ruhájára s mire az anyja rá gondolt, hogy jó volna megnézni, mit csinál a kis gyermek, akkor az már lángokban állott. Férjével együtt oda rohantak és az égő ruhákat lelépték róla. A gyermek ekkor még élt, azonban dacára a gyors orvosi segítségnek, még azon éjjel meghalt.

— Megint egy örült van Nagykanizsán. Ez a szomorú rovat csak nem engedi pihenni a tollat. Szeptember havi városi közegészségügyünk statisztikája három nagykanizsai elmebajosról számolt be s ma már megint egy szerencsétlen elborult agy emberét írja a rendőrkapitányság. Hegedűs György Teleky-ut 94. szám alatt lakó 40 éves városi utcacseprő a boldogtalan, aki feleségét és két ser-

dülő gyermekét néhány hónap óta mindgyakrabban meggyilkolással fenyegette. Mintegy három hónappal ezelőtt kezdődött Hegedűs nagy idegessége, mely családját az utóbbi napokban valóságos rettegésben tartotta. Mikor a minap az exaltált ember feleségét nyitott késsel kergette végig az utcán, a szomszédok jelentést tettek róla a rendőrkapitányságnál, mely miután a rendőrorvos megállapította, hogy Hegedűs köz- és önszélyes örült, elfogta azt és az Eötvös-téri különítmény zárkájába helyezték el. A kapitányság azonnal táviratokat menesztett több irányba, hogy megtudja, melyik elmegyógyintézetbe jehet a megtehető dolt utcacseprőt elhelyezni.

— Köszönetnyilvánítás. Az evang. egyház tegnap este tartotta koncertjét. Az egyház előjárósága a nyilvánosság előtt szíves köszönetet mond az irodalmi és művészeti egyesületnek dalárdája előző évi átengedéseért, a dalárda vezetőjének s minden egyes tagjának a legkényesebb igényeket is kielégítő protentumukért; továbbá Lukács József főgimnáziumi tanár urnak a zenei számok összeállításáért, a közreműködő urnók fáradozatáért, lelkes, önzetlen, ügybuzgó közreműködéséért. Továbbá a villanyvilágítási részvénytársaságnak, mely a jótékony célra való tekintettel a világítást ingyenre volt szívesen teljesíteni, végül mindazoknak, akik szívesen közreműködtek a hangverseny sikere érdekében. Koncertünk nem volt nagyon látogatott, erkölcsi sikerrel tehát nem dicsekedhetünk. Ellenben az anyagi eredmény jónak, sőt fényesnek mondható, a mai világban pedig ez is valami. Nem sok embert láttunk együtt, de a szeretetnek lelke ott lebegett a terem felett s megnyilatkozott. A számos felülfizetőnek köszönetet mondunk s a kimutatást legközelebb hozzuk. — A nagykanizsai evang. egyház előjárósága.

SZÓT KÉRÜNK!

(A közönség rovata.)

A fodrászok béremelésé ellen.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapja szerdai száma közölte, hogy a nagykanizsai borbélymesterek a nagy drágaságra való hivatkozással, nov. 1-ével fölemelik a kiszolgálási árakat. — Tehát a mészárosok és pékek után jönnek a fodrászok, kik ismét eret akarnak vágni a közönség birkatürelmének. Pedig ezeknek legkevesebb van okuk az áremelésre, kiadásuk a 10 év előttiéhez arányítva alig emelkedtek, mert ugyanazzal a rendszerrel dolgoznak, mint a régi olcsó időkben. De még indokolható volna az áremelésük akkor, ha a borraláló rendszeri, — mely nemcsak a segédek önzését bántja, hanem a közönséget is alaposan megzsarolja, — eltörölnek.

Mert hihetetlen, hogy valaki a célbavett áremelés mellett a fodrász urak által alkalmazott segédekkel is kifarkja, amennyiben azok rendes fizetés helyett arra vannak utalva, hogy a rájuk nézve is lealázó „borralalók” árán megélhessenek. Félő tehát, hogy a fodrászok ezen áremelése a segédek körében sztrájkot provokál, vagy pedig a lapok által hirdett önbortaláló készülékek tetemes beszerzését vonja maga után, aminek hatását aztán a fodrász urak nagyon is megéreznek.

No, de várjuk be a történetendőköt, hátha a fodrászok intelligensebb része nem is szimpatizál a hamarosan meggazdagodni vágyó fodrászmesterekkel.

Tisztelettel

Egy régi előfizető.

Tekintetes Szerkesztőség!

Tisztelettel felkérem a tekintetes Szerkesztőséget, hogy alábbi néhány sorom-

nak a közérdek szempontjából becses lapjában helyet adni méltóztatassék.

A József-főherceg ut, mely az egyedüli utca, melynek kiépítését a városi mérnöki hivatal irányította, egyike a legrosszabbul világított utcáknak. Ebben a tekintetben egyedül a Olyár-utca mulja felül. Ugyanis fenti utcának a Sugár-utól a Magyar-utcaig terjedő szakaszán 3, azaz három villanylámpa tündököl. És pedig a Kinizsy-utca sarkán egy és a Sikátor-utca mindkét nyílásán egy-egy. A közbeeső nagy terület éjjel, mikor nincs holdvilág, teljes sötétségben van, az ember alig látja a lakására. A városi tanács ezen az állapoton egy kis jóakarattal igen könnyen segíthetne. Nem kérünk valami nagy kiválítást, de legalább is olyant, mint a szomszédos Garai-utcában van, hol minden második oszlopon van villanylámpa.

Egy előfizető.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 16.

Tulnyomóan száraz idő várható, több helyen, főleg keleten éjjeli fagygal. Déli hőmérséklet 9.4 C.

A brutális sógor áldozata.

Budapest, október 16. Budapesti lakásán ma délelőtti agyonlőtte magát Szűcs István, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár főtisztviselője. A szerencsétlen ember hónapok előtt összeveszett sógorával, ki ekkor öklével kiverte Szűcs szemét. A vaksgó melábuszá tette s ma emiatt megvált az életől.

Rendőrharc két halottal.

Budapest, október 16. Borzalmas kimenetelű verekezés színhelye volt vasárnap a rákospalotai vendéglő. Éjjeli tájban két részeg legény, Varga Ferenc és Horvát János megtámadták Réz János inspekción rendőrt, ki veszélyes helyzetében előkapta revolverét és mindkét támadóját agyonlőtte. A hatóság szigorú vizsgálatot indított.

Földrengés Délolaszországban.

Nápoly, október 16. Az éjszaka egész Cataniában nagy földrengés volt, mely több mint négy száz házat elpusztított. A katasztrófának számos halottja van. Eddig 24 halottat és 28 súlyosan sebesültet húztak ki a romok alól. A megriadt lakosság egyházi zászlók alatt körmenetben a mezőkre vonult ki, honnan nem mernék haza menni. Néhány nap óta az Aeina erősen háborog. Azt hiszik, hogy ez okozta a földrengést.

Egy aviatikus katasztrófa.

Berlin, okt. 16. Óriási katasztrófa történt ma a svájci repülőversenyen. Schmidt János léghajóst a szél elkapta és mintegy 50 méter magasságban a motor benzine felrobbant, úgy, hogy a levegőben a léghajó és a léghajós porrá étek.

Menyasszony-selyem

m.terenkint 1 korona 35 flj -től kezdve mindenféle színben. Portómentes és vámmentesen házhoz szállítva. Kivánnra dus mintagyűjtemény. Hennebergi selyemgyár Zürich.

Dicsőség.

Írta: Henry Duvernois.

A nagy színésznő szobaleánya belépett az öltöző-szobába és diszkrétén lefektette a szemét kérdésre:

— Hozhatom a reggelit?

— Hozhatja. Hallod, Petit-Nami, már fölkelhetnél, — nevetett a színésznő és jól megrázta a pamlagon alvó fekete hajszos urat. — Nem szégyelled magad, már a reggelit jelentik és te még mindig alszol. Nézd, én már készen vagyok. Nos?!

Petit-Nami kidörzsölte szeméből az álmot és lustán ásitott:

— Mi az, kedvesem?

— Az, hogy a proméé utáni napon jobban érdeklődhetsél és igazán korábban fölkelhetsél. Már itt a kávé és én még egy kritikát sem láttam. Végre is csak érdekel.

— Ugyan, hagyd el. Oly mindegy az, amit én beszélek. Te vagy az utólrhetetlen, a legnagyobb tragika. Est már egyszer elhitted nekik, én elhitték maguknak és ezen nem lehet változtatni...

Amíg beszélt, gyorsan öltözött. Mikorra a szobaleány kinyitotta az ebédlőajtót, már kijött a zuhany alól.

— Ameli, — érdeklődött újra a nagy Lidia Grandchamps, — nincs nálad egyetlen lap sem?

— De igen. Itt van egy hallgassa csak mit ír.

Lidia Grandchamps, a kiváló tragika, ma remekelt a ruháival. Csodálatos szép volt a ruhája. Mihez is lehetne hasonlítani ennek a ruhának a szabásmódját? Olyan volt ez a ruha, mint a lepel, amelylyel letakarnak egy gyönyörű síremléket. Így nem látszik a szomorú szimbólum, csak a ragyogó takaró. Gyönyörű szép volt az a ruha. Egy egész dicsőítéses te-metést feleltetett velünk.

— Ah, elég, Ameli, elég! Mit szólsz ehhez, barátom? Ezek meg vannak örlve; ezek föl vannak bérelve ellenem. Ezek már nem tudnak rólam egyebet mondani, csak annyit, hogy jó a szabóm. És hogy mondja ezt! Hallatlan... Nos, készen vagy?

Valaki csöngtetett. Ameli kisietett és visszajött egy névjeggyel.

— Gyorsan, gyorsan. Itt van az öreg. Ez azért jött ilyen korán a nyakamra, hogy gratuláljon nekem. Nos, még mindig nem vagy készen?...

— Tudod, Lidia, ez az öreg...

— Jó, jó... Majd ezt máskor mondod el. Most csak menj.

A mellékháló felé tuszkolta, a másikon pedig beengedte Amelié a bankárt.

— Jó napot, Nounou, — kiáltott eléje vidáman Lidia, — milyen csinos vagy ma. Menjünk csak át a szalonba, mert hallom, hogy már jön az újságíró a fotografussal, aki tegnap bejelentette magát...

— Ah, milyen rettenetesen kiríznak engem ezek az emberek. Teisztemet neked tegnap?

— Olyan voltál, mint a görög istennők. Klasszikus voltál, — ömledezett a kövér, lecsúsgó fokájú széplevő, aki egészen olyan volt, amilyennek a színpadon karrirozózzák a bankárokat.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

Értesítés!

Van szerencsém a n. érd. közönség b. tudomására adni, hogy Németh György szabó csödtömegét megvettem s így valódi angol férfi ruhaszövetek dús választékban, amíg a készlet tart, legolcsóbb árban kaphatók

Hirschler Jenő

posztóáruház

NAGYKANIZSA, Fő-ut 2. szám.

— Jól van. Idd ki addig a teát, láthatod, hogy vártalak a reggelivel, mindjárt kettőre készültem, míg én lerázom a nyakamról ezeket itt künn.

Egy kicsit drámaival tette az arcát és bágyadtan leülő kezekkel, hosszú, seiyem uszályát maga után húzva, belépett az újságírókhoz.

— Isten hozta magukat. Már a reggeli álmomat is megzavarják, maguk kegyetlen emberek.

— Ez a dicsőség átká, asszonyom. — Jól van, tudom. Láttam, miket íráltnak rólam. Ah, maguk rossz emberek. Jó lesz a kép a zongora előtt? Mit gondoltok? Csak ne csináljanak nekem méteres száját. Nem is szeretem ezeket a rögzített főlételeket.

Eszébe jutott, hogy ha bosszankodik, haragos lesz az arca a képen. Ő pedig azt akarta, hogy bizonyos merengő lágyág ömöljön el az arcán. Megülött tehát néhány billentyűt és a távolba révedezett. — Jó lesz így? A ruha jól van? A redők kisszűkűk?

A főlélet megtörténi, Lidia asszony visszasiellett Nounouhoz.

Néhány nap múlva a nagy Lidianál komor arccal jelent meg a bankárok gyöngye. Lidia, akinek elvi és módjai voltak, úgy tett, mintha ezt nem venné észre. Nounou másnap még komorabb arccal jelentkezett.

Ekkor már érdeklődni kezdett Lidia. — Mi történt veled, barátom? Tönkre mentél?

— Ő, nem.
— Párbaod lesz?
— Dehogyan.
— No, de hát mi?
— Mi? Ide nézz.
Kihuzott a belső zsebéből egy újságlapot és kiterítette a térdére.
— Ide nézz.

— Jól van, odanézz. És látom a főléletet, amit legutóbb készítettél.

— Nézd meg csak jobban. Ott van a zongorán egy arckép, amely egy semmi-reklám, kipódrótt bajszú fickót ábrázol. Lidia majd lefordult a helyéről. Az a Petit-Nami, ifjú barátjának arcképe volt. De hogy is nem jutott eszébe ellenni! Zavara azonban csak egy percig tartott. — Hahaha!... Szóval te féltékeny vagy, Neunou... Ez érdekes... Mért

nem szóltál mindjárt? Tudod, hogy magam ismerem azt, akit a kép ábrázol? Mikor a főlélet készült, az utolsó pillanatban így szólt az újságíró:

Nagyon hangulatos volna egy kép a zongorán. Ugy hatna, mint a nagy művész kedvenc irójának vagy szerzőjének a képe — és egyszerűen odaletette ezt a képet a zongorára... és te erre voltál féltékeny, Nounou... Látod, ti férfiak mindig ilyen aleptalanul bizalmatlankodtok.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 16.

Készáru-üzlet:

Öt-tíz fillérrel olcsóbb.

Matáridő-üzlet:

Buza október	11.98
1912. áprilisra	12.11
Rozs októberre	10.39
1912. áprilisra	10.57
Zab októberre	9.62
1912. áprilisra	9.62
Tengeri 1912. máj.	8.56

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölsszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Landauer

ADÓ. Bővebbet ARANY SZARVAS szálloda Nagykanizsa. — 5823

Ajánlkozik

egy okleveles ovónő uri családokhoz nevelőnőnek. — Inkább jó bánásmódra, mint fizetésre reflektál. Elfogad irodai alkalmazást is. Szíves megkeresések Nagykanizsa, Teleky-ut 11. szám alá kértnek.

kiállítási darab, remek kivitel, he y szűke miatt olcsón EL-
ADÓ. Bővebbet ARANY SZARVAS szálloda Nagykanizsa. — 5823

3444. tkv. 1911.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Tarádi Lukács felsőpálai lakosnak bk. Ovcvár János előbb kisszabadkai most szerajevói lakos elleni végrehajtási ügyében 510 K 90 f. tőke, 22 K 60 f. eddigi, 25 K 30 f. árverés kérvényi költség behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlaki kir. járásbíró területén fekvő a következő ingatlanok u. m. 1. a kisszabadkai 402 szíjtkben felvett 29 b hrsz ingatlanok fele 420 K, 2. a kisszabadkai 342 szíjtkben felvett 277 hrsz ingatlanok $\frac{1}{12}$ része 66 K, 3. a kisszabadkai 341 szíjtkben felvett 188 hrsz ingatlanok $\frac{1}{12}$ része 39 K, 4. a kisszabadkai 29 szíjtkben felvett 300 hrsz ingatlanok $\frac{1}{12}$ része 37 K, 5. a kisszabadkai 339 szíjtkben felvett 131 hrsz ingatlanok $\frac{1}{12}$ része 122 K, 6. a kisszabadkai 340 szíjtkben felvett 169 hrsz ingatlanok $\frac{1}{12}$ része 69 K, összesen 753 korona kiküldési árban, mint becsárban az 1911. évi november hó 7. napján d. e. 10 órákor Kisszabadka községében dr. Lőke Emil nagykanizsai ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatul fognak. Az ingatlanok a kiküldési ár két harmadánál alacsonyabb áron el nem a hatók és az, a ki az ingatlanért a kiküldési árnál magasabb ígérteket tett, ha többet ígérni sem akar, köteles nyomban a kiküldési ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért összeg ugyanannyi százalékára kiegészíteni. Venni szándékozók figyelemreztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kiküldési ár 10 $\frac{1}{2}$ %-át bánatpénz fejében letenni köteles és végre az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírt tkvi hivatalnál és Kisszabadka község elöljáróságánál megtekinthetők. A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Perlak, 1911. évi jul. hó 21. napján.

Stiglbauer s. k.
kir. jbró.

Libamáj

vételt a mai napon megkezdtem. Veszek minden mennyiséget a legmagasabb árban. — Ugyanott

szőlő-törköly

is megvétetik bármely mennyiségben, novemberi átvételre. 5806

GRÜNFELD MÓR

Nagykanizsa, Teleky-ut 20. szám.

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös gondot kellenek.
Mértékül egy viselt cipő is elég.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sírcsokrok előre megrendelhetők
Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai : 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-kereszték árai : 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre! Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcis, Croc, Iris, Lilium, Évelővirágok stb. Jelenlét hajtató üvegek, a legutányabb árakon. — Magas törzsű alma és körtékák: 1 drb. 1 K, — 10 darab 9 K, — 20 darab 4 K, 100 drb. 7b korona. Törpefák: 60 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák: 40—50 fillérben. Spárga tövek 3 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertesztében Bátorhy-utca 22. sz.

Hajhullás és a fejkorpádzása

okvetlen megszűnik,

ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási cikk kapható

5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban Nagykanizsán.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán

Nyomdai műintézet
Könyvkötészet

ZALA
politikai napilap kiadóhivatala.

Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet

NYOMDA

Készít: Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közigazgatási, egyházi és iskolai nyomtatványokat. — Árjegyzékek, meghívók, falragaszok, körlevelek, eljegyzési és esketési értesítések és mindennemű reklám dolgok a legizlésebb kiállításban.

Verseny-árak!

Pontos szállítás!

Nyomdai iroda, kiadóhivatal és szerkesztőség:

Kazinczy-utca 3.

Telefon: 78.

Nyomda: a régi gimnáziumban.

Telefon: 227.

KÖNYVKÖTÉSNET

Gyárt: mindennemű könyvkötéseket a leg egyszerűbbtől a legmodernebbig. Üzleti könyveket a legartósabb és legizlésebb kiállításban. Aranyozásokat a legutányosabb árak mellett. — Galanterie munkák művészi kivitelben készülnek.

Tartós munka!

Szolid árak!

Vonalozó intézet:

Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kassai-cs. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy mellékállomással

A szerkesztőséget illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megőrzésére sem vállalkozunk és újságunk leveleit nem vesszük figyelembe a szerkesztőség.

(Hirdetéseket és nyilatkozatokat csak akkor fogadjunk, ha a kiadóhivatal

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
előfizetés	előfizetés
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egész évre 14.—	Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Mulatságok, bálkínzások és egyéb közlemények sorozatát 50 fillér. Eljegyzési és esküvői híreket 5 koroná. — Közzétételükért 6 koroná.

XXXVIII. évf. 237. szám. Nagykanizsa, szerda 1911. október 18.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Balaton hajózás fejlesztése.

Zalamegye meghosszabbított segélye.

Új hajójáratok.

— Saját tudósítónktól. —

Az elmúlt nyáron súlyos panaszok voltak olvasóink lapunkban a balatoni gőzhajózás hiányai miatt. E cikkek abból az alkalomból láttak napvilágot, hogy a hajózárszág Zalamegyétől a vele kötött és lejárt szerződés megújítását kérte, ami a megye részéről a hajózárszág teremes anyagi segélyezését is jelenti. A vármegye körgyűlése, — mint annak idején megtörtént, — a szerződést megújította, de ezt olyan feltételekhez kötötte, melyek alkalmasak arra, hogy a balatoni hajózás bajait orvosolja. A hajózárszág érdeke, hogy a feltételeket a legpontosabban teljesítse, ha ez bekövetkezik, akkor a balatoni gőzhajózás a kívánatos színvonalra fog emelkedni.

Zalamegye hivatalos lapjának most megjelent száma közli az említett feltételeket, melyek a hajójáratokra vonatkozólag a következőket tartalmazzák:

A Balatonvizi Gőzhajózárszág Részvénytársaság ezen szerződés erejénél fogva és annak tartamára kötelezi magát, hogy gőzhajóival a következő rendes járatokat fogja fenntartani:

a) Siófok és Balatonfüred között május hónapban oda és vissza naponként egy járat; június 1-től július 1-ig oda és vissza naponként három járat; július 1-től aug. 31-ig oda és vissza naponként hat járat; szeptember 1-től 10-éig oda és vissza naponként három járat; szeptember 10-től 15-éig oda és vissza naponként két járat; szeptember 16-tól október 31-éig oda és vissza naponként egy járat.

b) Boglár és Révfülpöl között április, május, szeptember, október és november hónapokban oda és vissza naponként két járat, júniusban oda és vissza naponként

három járat, július és augusztus hónapokban oda és vissza naponként négy járat.

c) Boglár és Badacsony között — Révfülpöl állomás érintésével — május hó 1-től 31-ig oda és vissza naponként egy járat; június 1-től 30-éig oda és vissza naponként két járat, július és augusztus hónapokban oda és vissza naponként három járat; szeptember 1-től 10-éig oda és vissza naponként két járat; szeptember 11-től október 31-éig oda és vissza naponként egy járat; október 31-től november 30-éig oda és vissza hetenként két járat.

d) Badacsony és Fonyód között június 1-től június 30-éig oda és vissza naponként egy járat, július és augusztus hónapokban oda és vissza naponként három járat, szeptember 1-től 30-éig oda és vissza naponként egy járat.

e) Balatonfüred, Tihany és Balatonföldvár között július és augusztus hónapokban oda és vissza hetenként négy járat.

f) Keszthely és Balatonfüred, illetőleg Balatonfüred és Keszthely között — Siófok, Tihany, Balatonföldvár, Révfülpöl, Badacsony, Fonyód és Balatongyörök érintésével — június hó 20-tól szeptember 10-éig oda és vissza hetenként két járat; ezeken kívül július és augusztus hónapokban Keszthelyről Balatonfüredre és Balatonfüredről Keszthelyre egy-egy csonka járat visszatérés nélkül.

Arra is kötelezi magát a gőzhajózárszág részvénytársaság, hogy Zalavármegye kívánságára a fentebb megnevezett kikötőkön kívül esetleg még a vármegye által létesítendő kikötők, illetve hajó-állomásokon amennyiben a közlekedő hajók menetképessége és a menetrend fenntartása a jelen szerződéssel kötelezett járatok mellett megengedi, szintén gőzhajóval fog kikötni.

A szabadelvű miniszter.

Budapest, október 17. Némelyoldaltól azt a hírt terjesztették, hogy Beöthy László, az új kereskedelmi miniszter nem szabadelvű ember. Erre vonatkozólag a miniszter ma a Ház folyosóján az újságírók előtt a következő kijelentést tette:

— Szabadelvűségemet csak az vonhatja kétségbe, ki eddigi működésemet és csaláldi hagyományaimat nem ismeri.

rom magam, ha a könnyel teli gyerekszem nem beszél olyan érthetően.

— Ugy-e, holnap is kapunk stancitit? — Négyet dobok le — válaszoltam s kacagva tekinttem be az ablakot.

„Oh, ti mindnyájan, kik ámentek az uton, figyelmeztetek és lássátok, ha vagyon-e nagyobb fájdalom, mint az én fájdalomam”.

Jer. Sir. I. 12.

— Van — sóhajtott az asszony és zokogva borult a kápolna padjára. Egyedül volt a kis földeken, ahol a megkötözött, biborpalástos Krisztusnak a fejére szorított töviskoronától vérzett homloka. És vér a szíven szelte sebből, s véres volt keze és lába is. S a szobor talpazatán nagy betűkkel állt e fölírás:

„Oh, ti mindnyájan, kik ámentek az uton. Figyelmeztetek és lássátok, ha vagyon-e nagyobb fájdalom, mint az én fájdalomam”.

Van, az ő fájdalma mindennél nagyobb. Szívet kétségbeesés marcangolta. Nem lehet kibírni ezt a nagy szenvedést. Ágyára rázuult a győtrődés tébolya. Meg kell halnia, halárhoz el magát. Ilyen bánattal, ennyi családossággal élni nem lehet, nem szabad.

Kiment a folyam partjára. A hidra ment, mely magas lyben nyúlt el a víz fölött. Az alkonyutó nap fénye aranyzó-máncsal vonta be a hullámok fodrait.

— Királyi koporsó! — a szerelmesen simogatta tekintetével a színes csillagait, mert rajongó hűvvel szerette a művészi szépet.

— Itt nincs szemnyes, piákos hullám,

A vas-zalai bank epilógusa.

Ítélet a volt igazgatóság és felügyelőbizottság ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy feltűnést keltő ítéletet hozott tegnap a szombathelyi kir. törvényszék az Udvarfőle vas-zalai bank bukásának epilógusaként azok ellen a férfiak ellen, kik az intézet fennállásától fogva az intézetben igazgatósági vagy felügyelőbizottsági tagságot viseltek.

Óriási összegekről szóltak a folyamatba tett perek. Történt ugyanis, hogy amikor a csődöt megnyitották, mindössze 20.000 korona csődvagyont találtak, amivel szemben az intézet tartozásai 1.400.000 koronára rugtak. Már most a csődválasztmány a tömegmondnok előterjesztésére a hiányokért felelőssé tette azokat a felügyelőbizottsági és igazgatósági tagokat, akik az intézetnek fennállása óta ügyvivői voltak, abból indulva ki, hogy ahelyett, hogy híven sáfárkodtak volna, gondatlanságukkal hozzájárultak ahhoz, hogy az intézet pénzei gyarapodás helyett elkalandoztak.

Az összes igazgatósági tagok perit állítottak és azzal védekeztek, hogy Udvarfő Ferenc ördögös ügyessége annyira ellepette az intézetben folyt manipulációkat, hogy annak idején, amikor csődöt kértek az intézet ellen, a hatóság által kiküldött szakértők sem tudták megállapítani, hogy visszaélések történtek volna, úgy hogy olyan előkező szakértői véleménye alapján, amilyen Grabler Sándor, a pozsonyi Hitelbank igazgatója volt, a törvényszék az akkoriban beadott csőd kérvényt visszautasította.

Az alperesek közül számosan a per során kiegészítettek, nem azért, mintha a felelősséget érezték volna, hanem tisztára

abból az indokból, mert békét akartak és nem akarták, hogy olyan nagyszemű perek Damokles kardja lebegjen a fejük felett. A többi alperes szakértők meghallgatását kérte arra vonatkozólag, hogy vajon az ő működésük idején is voltak-e szabálytalanságok, annnyival is inkább, mert egyik-másik perbefogott működése 10–15 évre a bukás előtti időre nyúlik vissza.

Időközben lefolyt a büntetőjáróval azok ellen az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok ellen, akik a bukásakor szerepet vittek és a könnyűszakértők meghallgattak a bünper során az intézet egész ügymenetéről vonatkozólag. Ebben a szakértői vizsgálatban a szakértők egyike olyan véleményt adott, hogy a pénzügyet már alakulásakor passzív volt és a visszaélések jegyében alakult. A másik két szakértő ezzel szemben azt a véleményt adta, hogy a nagy forgalom és bonyolult üzletmenet folytán ma nem állapítható meg teljes precizitással az alakulás idejének leltár-állapota.

Ezen előzmények után a kir. törvényszék most meglepetésszerűen ítéletet hozott számosan az összes ügyekben, holott az egész jogszabályozás meg volt győződve, hogy az ítéletet megelőzően az összes üzletmenetnek szakértői megvizsgálása elkerülhetetlen annál is inkább, mert a bünügy során a szakértők azon alperesek befolyása nélkül mondtak véleményt, akik az ügyekben szerepeltek, ellenben a bünperben semmi szerepük nem volt. Az ítélet tehát tulajdonképpen olyan bizonyosságokon alapul, amelyek a peres felek meghallgatása nélkül róluk-nélkülözött. A nyolc egyforma ítélet ilyenformán nagy konsternációt keltett az érdekeltek körökben. Az indoklás mindegyikben egyforma, arról szól, hogy a vagyonhiány kétségtelenül megállapított és a felelősség egyetemlegesen mindazokat il-

Apró tragédiák.

Iria: M. Malgrétout.

Ablakunk alatt egy huzós kut áll. A nagy hőségben két meztelbűs kislány szomjazva, — tehetetlenül ácsorog mellette. A nagyobbik meg tudja ugyan huzni, de mire a vízfogócsőhöz tartja kis kezét, alig egy-két csöpp jut szomjas ajkuknak. A kisebbik meg nagyon kicai, hogy segíteni tudjon.

Írópapiromból két „stancitit” csinálók és ledobom nekik, ahogy a többi szomjazó gyerekek szoktak. Nevetve örömmel fogadták és csakugyan sikerült inniok belőle.

Aztán egészen megelégedtem róluk. Egyszer csak éktelen visítást hallottam. Pötekintek egy harsas tekintetű asszony pötkinte a gyerekeket. Hogy mit kiabált, nem értem, de gesztusai elég kifejezők voltak, hogy elborzadjak. Napról égetett pofacsakjára csattant a pofon és sok ütés érte őket ott is, ahol senkisémet visel kalapot. Egy főt kocsi, ki magyarul is tud, látva részvétlenül érdeklődésemet, megmagyarázza, azért üti őket, mert a gyerekek azzal védekeztek, hogy három csöppöt sem ittak, szeretnének még itt maradni „iszakálni”.

— És három vödörnyi van a ruhátokon. Mars. Egyikük sem kap vacsorát. Bömböl mindakettő. S az asszony az alatti is szidia, míg maga előtt kergette őket. Az ut fordulójánál a nagyobbik visszanezett hátrám, ki szivdobogva bámultam utánuk. Miattam veri! Én adtam a papirt, amiből „iszakáltak.” Talán elsi-

mely össze-csap fejük felett, mint az életben. Itt szép, tiszta a lassan hőmpolygó víz, mely magához ölel; ettemet, nyugalmat ad. Ebben nem lehet csalódnai, mint az emberben. Ez az, aminek véljük, aminek mutatja magát. Ellenben, az ember... a férfi... a férj...

Egy loccsanás és mindennek vége. A gonosz pedig, ki halálba kergette, vidáman éhelt világot egyik vagy másik rut kedvesével. Mert az volt valamennyi. Az utolsó is. Rut. Vörös. Lomha.

Lomha. Ez a szó, ez a lötszőkeres, szép magyar szó ezbe juttatta, hogy öltözködés közben ingének válláról leszakadt a gomb, mint ő, addig, míg a másik szobába türt, cernáért ment, egy biztosított tüztől össze. Azután egészen megelégedett arról, hogy fel kellene varni.

Hazasietelt s mialatt feivarta egészen megelégedett arról, hogy meg kellene halnia.

Önagysága, a szegény elbukott leány — kat felemelt nőgyesület diszkorgyulésáról jött, ahol frappans hatású beszédet mondott a modern védelemről.

„Bojkottálni kell a csábítót. Kerülni, mint valami ragályos beteg, ha mindjárt a legfelsőbb tiszterhez tartozik is. Lenézni, megvetni, nem fogadni be körültekintően, megakad, ha ezenkívül a legtekélyesebb gentlemannak ismerje. Bojkottálni...”

Óriási lapshivár.

Hazamenet, lakásukhoz közel, önagysága elküldte kocsiját a gyalog ment egyet-mást bevásárolni. A cukrászdában egy régi imádjával találkozott, aki haza-

kísérte. Egy kis parkon át sétáltak, mikor a fiu ismét elkezdte a már százszor is elmondott könyörgést.

— Hallgasson meg Éva. Könyöröljön rajtam. Csak egy csókot kérek. Egyetlen-egy. Aztán... ha akarja... elmegek utjából, hogy sohasem lát többé. Csak egyet, Éva. Egyetlen-egy...

— Soha — felelte az asszony s hangjában a szilárd elhatározás igazsága csengett. Soha. Erre esküszöm.

— Akkor én meghalok. Istenem. Jézusom.

— Ne gyerekeskedjék. Csak nem fog sirni. Ugyis hiába minden. No, ne legyen olyan nagy gyerek.

Egy távolabbi padon egy leány várta őket, ki tudta, hogy erre fognak jönni. Ők, mitem gyantiva mentek el mellette. Az asszony észre sem vette, a fiu megretent, ahogy felismerte és dühösen tekintett rá.

— Urnóm, — szólt a lány, pár lépéssel mögöttük — nekem jogom van ez után az ur után járni, mert elcsábított engem. S ha én ur nő, nem fog ránézni többé, mert... —

A fiu visszalepett hozzá, olyan mozdulattal, mintha meg akarná őt ütni.

— Takarodjék, mert nyakon ütöm — szólt rá a lány.

Önagysága szeliden, gyengén, anyáskodón fogta meg, a gyerek kezét.

— Jöjjen, menjünk. — A fordulónál rendőr posztolt, ott majd elmarad tőlünk.

Ugyis lett. S ahogy a lány s a rendőr eltűnt a látóhatárról, önagysága meg-egyszer óvatosan körülnézett, aztán a fiuhoz hajolt és — csókra nyújtotta ajkát.

leti, akik mint felügyelőbizottsági tagok vagy igazgatósági tagok az intézet vezetésében résztvettek.

A marasztaltak az ítélet folytán nagyon kényes helyzetbe kerültek, mert az ítéletet kénytelenek lesznek megfellebbezni, ami a felperes részére biztosítási végrehajtással szolgálhat alapul. Tehát 15 nap múlva a csodálomgyöndörök vagy a marasztalási összegek bírói letétbe helyezését kérheti, vagy az illetők vagyonára biztosítási végrehajtást vezet, ami — mivel óriási összegekről van szó, érthető súlyilag nehezedik az érdekeltekre és ha a tábla meg is változtatja majd az elsőbírósgaz ítéletét, az egy-két évig elhúzódó ügy alkalmas lehet arra, hogy egész egzisztenciákat tegyen tönkre.

Mentelep Nagykanizsán.

Új intézmény létesítése városunkban.

A polgármester a földművelési minisztériumban.

— Saját tudósítónktól. —

Már hetek óta a legkülönfélébb hírek járják a várost, melyeknek nagy zűrzavarában az az egy közös és egyetemes adat van, hogy Nagykanizsán a közel jövőben valami állami létesítési intézmény fog létesülni. Beszéltek a palini mentelep felosztásáról és részben Nagykanizsára való áthelyezéséről, azután arról is, hogy más-más honnét fognak ideleltetni egy mentelepet, melybe a palini mentelepet beolvasszák. Mindezek ferdtételek. Önkényes kombinációkon alakuló toldozgatásai a valóságnak. A valóság pedig a következő: A magyarországi állami mentelepek sorát intéző m. kir. földművelési minisztérium elhatározta egyik dunántúli mentelep felosztását és annak elhelyezését, mint egy alantós hatósághoz érkezett hivatalos írás azt, a miniszter *Nagykanizsát kiválóan alkalmasnak tartja.*

A mentelepek ide való áthelyezését különösen az a körülmény teszi felette megfelelővé és alkalmasá, hogy Nagykanizsa közvetlen közelségében van Palinának, ahol a mentelep szintén megmarad. Hogy miként lehet két mentelep egymás közelségében? Ennek megértéséhez tudni kell a következőket: Egy, véletlenül éppen Nagykanizsán jól ismert létesítési szakember javaslatára a miniszter igen gyakorlati jelentőségűnek is mérte fel a mentelepek meleg és hidegvérű állományának különválasztását. Szaklapba való lenne e szükségességnek bővebb ismertetése. Az új kanizsai mentelep tehát csupa hidegvérű mént foglalt magában, olyképpen, hogy az ide átelepítendő dunántúli mentelep hidegvérű állományát Nagykanizsán helyezték el, a melegvérű állományt pedig Palinba vitték, viszont Palinból a jelenlegi hidegvérű méneket szintén Nagykanizsára helyezték és a mostaniakból csak a melegvérűeket hagynak ott.

Ez új intézmény létesítése elsőrendű városi érdek, melynek fontossága nem abban rejlik, hogy ezzel Nagykanizsán egy törzsiszt, egy állatorvos, továbbá megfelelő számú lényesség és alistszék telepednének le, hanem a nagy idegen forgalomban, mely négy vármegye létesítési igazgatósága részéről érne városunkat. A kanizsai mentelep ugyanis Zalamegyén kívül egész Somogy, Vas és Baranyamegyék liyirányu igényeinek kielégítését szolgálja, és sok ezzerre tehető azok száma, kik e miatt Nagykanizsát felkeresnek. Vécsy Zsigmond polgármester szintén felismerie e dolognak Nagykanizsa szempontjából való nagy közgazdasági jelentőségét és holnap délután utazik a fővárosba, hogy a földművelési minisztériummal a kanizsai mentelep létesítésének kérdésében tárgyaljon. A men-

telepek 1912. július hó 1-ével készen kell lennie és így a végleges megállapodásnak a polgármester és a minisztérium között már a legrövidebb idő alatt meg kell történnie. A polgármester budapesti útjának eredményeiről, úgy hisszük, legközelebb részletes tudósítást közölhetünk.

Másodszor az esküdt-szék előtt.

(Zalaegerszegi esküdt-széki tárgyalás.)

— Saját tudósítónktól. —

1911. október 16.

A nemrég kinevezett új elnök első esküdt-széki ciklusban vitte ezúttal a törvényszék elnöki tisztét. A tapasztalt büntető bíró rutinjával vezette a tárgyalást Horváth Sándor kir. íszéki elnök. A tanácsban mellette Skoday Aurél és Sipos József bírák és dr. Lukács Béla jegyző vettek részt.

Az esküdt-szék a következő esküdtekből állott: Würzburger Sándor, Tornya Károly, Tamás József, Németh József, Hüvös Salamon, Szalay Samu, Schmiedt Pál, Takács Kálmán, Szűcs Zsigmond, Nunkovits Béla, Szekeres József, Somossy Nándor és Sümegi Tivadar.

Kalányos Farkas 35 éves rk. teknővjó-cigány állt az esküdt-szék előtt *halált okozó súlyos testisértéssel vádolva.*

Az esetet annak idején mi is ismerteltük. Ez évi február hó 21-én este történt. Kalányos Farkas régi haragosát Bogdán Györgyöt, amint a korszakból házajövet sátora előtt elment, a sötétben oly szerencsétlenül ütötte meg, hogy az azonnal összeesett. Kalányost elfogták s miután a koponyát ért ütés miatt áldozata hűdési kapott s beszédképességét elvesztette — a kir. törvényszék március hóban 2 évi börtönrre ítélte. Az ítéletet a tábla, majd a kuria is helybenhagyta. Időközben azonban április hó 25 én Bogdán György Garaboncon várattalag elhunyt. A boncolás adatai szerint az ütés következtében keletkezett agytályog ölte meg. Így Kalányos ügye újra felvetetvén, az esküdt-szék elé került.

Kihallgatásokor megállapított, hogy a börtönből tanult valamit. Elég ravaszul próbálkozott azzal védekezni, hogy haragosaival már utközben veszekedett s azok támadták meg. Tanu persze nem volt. Az egyetlen jelenvolt: *Ignác György* meg sem jelent, ismeretlen helyen tartózkodik.

Az első tárgyaláson tett vallomásaiban a fentieket megcáfolta s azt állította, hogy a vádlott fejével ütötte meg Bogdánt, míg a vádlott szerint az ütés egy hatalmas hámfával történt. Dr. Szeghy Károly és dr. Schwarz Károly orvosszakértők szerint a halál az ütés folytán következett be. A bizonyítási eljárás befejezése után a kir. törvényszék megállapította a kérdés szövegét, melyek *halál okozó súlyos testi sértésre, jogos önvédelemre és az erős felindulásra vonatkozólag* ítétek fel.

Dr. Szűcs Gerő kir. ügyész rövid vádbeszédében az ügyben már ítélt három törum ítéletének érvényességét vitatta, míg dr. Kardos Jenő védő szintén röviden de talpraesően új ítéletet követelt annyival is inkább, mert a vádlott vallomása az egyedüli bizonyíték az ügyben.

Az esküdtek Szűcs Zsigmond főnökkel élőkön nehezen tudták a kérdések tömkelegében eligazodni. Végre is majd két óras tanácskozás után a védő érvelését fogadták el s erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testisértésben mondták ki bűnösnek, mire a kir. törvényszék Kalányos Farkast két évi feghátra ítélte, melybe előzetes letartóztatást benyújtották. Az ítélet jogerős.

Ma Czuczai Ferenc nagy port felvert esetét tárgyalják, ki tudvalevőleg szerepét Frisetics Borbált megfojtotta s a Marcalba dobta.

Országgyűlés.

Polónyi Géza beszédével obstruál

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, október 17.

A képviselőház mai ülésén Polónyi Géza mondott nagy beszédet a katonai javaslatok ellen. Ennek a beszédnek a kedvéért az ellenzék a mai napirend összes névszerinti szavazásait visszavonta. — Az ülésen Berzeviczy Albert elnököl, aki három feliratot mutatott be a választói jog mellett.

Polónyi Géza történelmi visszapiantást vetett a hadsereg magyarosításáért folytatott küzdelmekre, kijelentve, hogy a hadsereget a nemzeti állam biztosítása szempontjából mindig fontos tényezőnek tartotta, melyre szükség van, mert a háboru réme egyre fenyeget, de arra vigyázni kell, hogy a hadsereg költségei ne lépjek át azt a határt, meddig a nemzet teherviselési képessége terjed, mert ez a háborunál is nagyobb veszedelem lenne. Közös hadseregünkkel szemben pedig a legelővatosabbnak kell lennünk, hogy az ne legyen bennünk tönkre. — Részletesen bírálja a javaslatokat, melyeket mai formájukban nem tart tárgyalhatónak, többek közt azért is, mert a népszámlálás adatai még ismeretlenek. A katonai javaslatok tárgyalásánál sokkal fontosabb az, hogy a választójogi statisztika adatait mielőbb beszerezzék. Ezért leghelyesebbnek tartaná, ha a véderőjavaslatokat visszavonnák. A javaslatot nem fogadja el és határozati javaslatot nyújt be.

Polónyi beszédével az ülés véget ért.

A háboru.

Az olaszok partraszállása.

Örözik az exszultánt.

— Távirati tudósítások. —

Tripolisz annektálását serényen folytatják az olaszok, Törökország pedig ugyáltszik, minden nagy kijelentés dacára is teljes létlenséggel nézi legszebb tartományától való megfosztását.

A háborúról szóló mai távirataink a következők:

Róma, október 17.

A Stefánia ügynökség jelenti Tripoliszból, hogy az összes ottan indított olasz csapatok utolsó része is ma háborítatlanul partra szállt.

Konstantinápoly, okt. 17.

A poria közölte a külföldi államok képviselőivel a hadi dugárak liázitját. A török kormány csak akkor enged meg az általa megszállott tengereken az Olaszországba menő gabona szállítását, ha azt nem az olasz kincstár részére szállítják, hanem magánosoknak.

Tripolisz, okt. 17.

Feti török őrnagynak, a párisi katonai altasénak sikerült török területre beszöknie és a Tripolisz belsejében levő török csapatokhoz csatlakoznia.

Szaloniki, okt. 17.

Az Allatini villa őrségét jelentékenyen megerősítették, mert attól kell tartani, hogy a detronizált szultán, Abdul Hamidot megszöktetik hívei.

Berlin, okt. 17.

Tripoliszi jelentések szerint Olaszország eddig a második expedícióval összesen 25 ezer embert szállított partra. A katonák-nak puskákat börtökben kell tartaniuk, mert a levegőben szálló finom homok azok legapróbb részébe is behatol és a puskákat használhatatlanná teszi.

Tripolisz, okt. 17.

Az éjjel a városban kívül nagy puskaropogás volt hallható. Az arabok ismételték meg a holdfényűnél minapi támadásukat és szorítottak adva, lovaikon visszazáragdítottak táborukba. Az olasz katonai ténparancsnok a városból az összes ill. élő arabokat kiűztesítette.

A városi üzemek megadóztatása.

A polgármesterek főlirata.

— Saját tudósítónktól. —

A városok polgármestereinek Sopronban megtartott ez évi kongresszusának Lukács Ödön nagyváradi tanácsos a városi üzemek megadóztatásáról tartván előadást, rámutatott arra, hogy az állam ez üzemeket nemcsak III. osztályu kereseti adóval rója meg, de adó alá vonja az üzemek meglegében tartalékalap címen kimutatott összeget is, holott ez nem jövedelem, csupán oly összeget jelent, amely az illető üzem további főtartására, fejlesztésére és az esetleges hibák pótlására szükséges. — Az értekezlet az előadottak alapján elhatározta, hogy a serelemek eloszlatá iránt fölír a kormányhoz és a képviselőházhoz s ennek elkészítésével a tanácsost bízta meg.

Lukács Ödön tanácsos most készítette el a főliratot. Az alapos munka kifejté, hogy adótörvényeink ahelyett, hogy a városoknak, mint az állam legelőv produktív erőtevézőinek kivételes helyzetet biztosítanának, azokat tulságos teherrel nyomják.

A városi vállalkozásnak hasznát nagyrésben az állam magának vindikálja s produktív munkájának gyümölcsét tőle nagyrésben elszedi. Súlyosbítja a helyzetet, hogy a merev rendelkezések az adótörvények méltányos magyarázatát meg nem engedik s az ennek kényszere alatt kialakult bírói fölfogás szerint a városok üzemeit mind III-ad osztályu kereseti adó alá tartozó vállalkozásokat nemcsak a kimutatott jövedelmi, hanem azon összegek után is megadóztatják, amelyek a nyereségből az épületek, gépek és berendezések értékcsökkenése címén az érték megújítási tartalékalapra fordítottak.

Már az egyenes adóreform 1908. évi parlamenti tárgyalása alkalmával reá mutattak a városok e serelemekre és kérték a községi üzemek, vállalkozások adómentességét.

A városok háztartásának konszolidációja csak közüzemek létesítésével érhető el s ezért országos érdekek teszik szükségessé, hogy a városi közüzemek létesítése megkönnyítessék, adómentessége föltételekhez ne köthessék, de az mint föltétlen kedvezmény törvény útján biztosíttassék. A főlirat végül arra kéri a képviselőházat, hogy az 1909. évi IX. törvényclik és az 1909. évi X. törvényclik novelláris uton való módosításával a városok által üztött hasznahajto foglalkozásokat és vállalatokat mindenféle adó alól mentessítse.

HIREK.

— Hétfőn városi közgyűlés lesz. A jövő hét hétfőjén, f. hó 23-án Nagykanizsa város képviselőtestülete rendes közgyűlést tart. A közgyűlés meghívón holnap bocsátja ki a városi tanács.

— A szimfóniai hangverseny más-sora. Nagy élénkséggel folynak a f. hó 26-i nagy koncert előkészületei, melyet az országos szimfóniai zenekar Kun László dirigálásával fog Nagykanizsán tartatni. Mint ma értesülünk, a város koncertjének műsorát a jeles karmester egy pontban megváltoztatta. Lisztnek ugyanis nem az I. rhapszodiáját játssza a zenekar, mint ahogy az jelezte volt, hanem a „Hungaria” szimfóniai költeményét. E szerint tehát a pompás műsor a következőképpen alakul: 1. Wagner Tanhäuser nyitány. 2. Mozart: Szerenád. 3. Liszt: „Hungaria”, szimfónikus költemény. 4. Csajkovszky: III. szimfónia. A mű or harmadik számának megválasztása azért okos, ily nagy dologot a kiváló karmesterek, mivel a 26-i hangversenyt egyszerűen Lisztünnepélynek is akarják megtartani.

annak rendezői, mert ez évben van Liszt Ferenc születésének századik fordulója.

— **Gyászrovat.** Pécsről táviratozza tudósítónk: Tóth Lajos főfelügyelő, a pécsi posta és távirat hivatalok főnöke, aki valamikor számos éven át Nagykánizsán volt posta és távirat főtiszt, az éjtel 51 éves korában hirtelen elhunyt. Valószínűleg szívizélhűdés okozta halálát, mely családja iránt városzerle a legnagyobb részvétet ébresztette.

— **A száji- és körömfájás.** A marhák ragadós száji- és körömfájásának járványa egy hét óta stagnál Zalamegyében. A járvány nem enged a 48-ból. Tudniillik a múlt héten 48 volt a fertőzött zalamegyei házidőgek száma és a tegnapi érkeztet hivatalos kimutatás szerint ez a szám maradt a régi. Somogyban pedig pláne még 3-mal növekedett is az inficiált házidőgek száma, mely e héten 10-ről 13-ra emelkedett. Annál kedvezőbb azonban az általános országos statisztika, mely szerint az 1123 fertőzött magyarországi házidőgek száma 928-ra apadt, vagyis 195-rel kevesebb.

— **A hercegprímás jubileuma.** Október 27-én lesz husz éve annak, hogy a Símor János hercegprímás halálával megszüntetett esztergomi érseki méltóságra Vaszary Kolos akkori panonhalmi főpápot nevezték ki. A nyolcvan éves egyházfőjelem a jubileumát budavári palotájában a legnagyobb csendben és visszavonultságban fogja megünnepelni a ez alkalommal ünnepet ül a hercegprímás szülőváros, a zalamegyei Keszthely is.

— **Kanizsai hamiskártyások.** Kártálatlan típusa marad a kanizsai külteki kiskorcsmáknak a hamiskártyás naplopók serege. Éliás András inkel gépészokvács Kanizsára bejövve tegnap reggel a piacon egy kabátot keresett a zsidóruksnál, hogy azt megvegye. Észrevette az idegen egy ott ácsorgó gyanús külsejű alak, elcsalta a kovácsot egy Magyar-utcai kiskorcsmába azzal, hogy ott sokkal olcsóbban vehet ruhát. A korcsmában két ember kártyázott és a kovácsot megszólitó rábeszélte, hogy ők is vegyenek részt a játékban. „Adjunk mugyit” szolt neki és kapacitálta, hogy tegyen fel egy lapra 10 koronát. Persze a 10 korona elveszett, mert a kártyások 21-et ütöttek, s mikor Éliás a pénz felét, az 5 koronát követelte „jóakaróan”, ez hangos hahotára fakadva jelentette ki, hogy eszéigában sincs azt megérteni. Ekkor jött rá a kovács, hogy egy csaló banda kezei közé jutott. Feljelentésére a rendőrség kinyomozta, hogy a hamis kártyások Bárdos Károly, Tóth József és Ecker József notórius asipisták voltak, kik ellen a járásbírósnál tettek panaszt.

— **Ujpostafőnök Keszthelyen.** Buzás Alajos halálával megszüntetett keszthelyi postafőnöki állásra a kereskedelemügyi miniszter Palkó Zsigmond moáni postais és távirat felügyelői helyezte át.

— **Gyilkos fuvaros.** Veszprémből jelentik: Szentgáli község mésztelepén eldegét már évek hosszú sora óta Stráman János munkás övegye. Az öreg asszony száznegyven korona meglakított pénzével és három zsákba csomagolt holmijával szülőföldjére, Lengyelországba akart vándorolni. Mivel azonban holmiját Szentgálon nem tudta föladni, Anyós József fuvarost fogadta meg, hogy rigye be Herendre s maga is felült a szekérre. A fuvaros azonban Herend helyett Veszprémbe vitte, onnan pedig már sötét este Herend felé. A fuvaros utközben az asszonytól elrabolta pénzét a s tehetetlen öreg asszonyt a szentgáli határban levő Királykúba dobta. Az asszonyt mánap találta meg a kútban holian, mire a csendőrök rövid nyomozás után elfogták a fuvarost, aki beismerő vallomást tett. Az elrabolt ruhaneműt egy szénakazalba rejtve meg is találta. Anyós Józsefet a csendőrök letartóztatták és bekísérték a veszprémi ügyészségre.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 17.

Tulnyomóan száraz idő várható helyenként éjjeli fagyokkal. Déli hőmérséklet 10-5 C.

A marsalltanács ülése.

Bécs, október 17. A bécsi Hofburgban ma délelőtti kezdődött a királyi elnöklésével a marsalltanács, melyen főlegesen ki volt Ferenc Ferdinánd trónörökös, Jenő főherceg, Auffenberg lovag hadügyminiszter, Oeorgi landwehr és Hazai Samu honvédelmi miniszter vesznek részt.

A honvédelmi miniszter Bécsben.

Bécs, október 17. Hazai Samu honvédelmi miniszter ma délután 2 órakor megküldött a királynál. A kihallgatást a véderőreform módosításával hozták kapcsolatba.

Merénylet Taft ellen.

New-York, október 17. A California államban lévő Graviata mellett egy acélhid alatt 36 kilogrammnyi dinamitot találtak, melől a hídton Taft elnök vonata átmenni volna. Késégtelen, hogy az elnök ellen készült itt merénylet.

Nagy rágalmozási per.

Budapest, okt. 17. A budapesti V. ker. járásbírósa ma tárgyalta Szundi Károlynak, az országos közmozvelődési társaság főtitkárnak Gallovis Jenő, a Dmike főtitkára elleni rágalmozási perét, melyben rendkívül súlyos vádak szerepelnek Gallovis ellen. A bíróság Gallovisot rágalmozásért 400 korona fő és 200 korona mellékbüntetésre ítélte.

A

Gőzfürdő

holnap, szerdán reggel ismét megnyílik.

Csillag.

IRODALOM.

A „Magyar Figyelő” legújabb számában gróf Tisza István „Meg egy-két szó a parlamentarizmus” címen reflexitai azon polemikára, amelyet Réz Mihály indított meg a „Magyar Figyelő”-ben s amelyben egymásután Andrássy Gyula gróf, Pósz Sándor és Kun József vettek részt. Tisza István Kun József azon állítását cáfolja, mely szerint a teljes parlamentarizmus mellett a koronának akarnia kell, amit a parlament akar és az angol parlamenti életből vett példákkal igazolja felfogásának helyességét. Kenedi Géza: „Adatok az absztrakció mérlegéhez” címen társadalom-politikai fejtegetéseket közöl. Igen érdekes Nagy Elek római kerek, attasénk cikke „Olaszország érdekei és akciója a Balkánon”, amelyben az albániai kérdésre vonatkozólag rendkívül sok érdekességet mond. — Nem kevesebb aktualitással bír dr. Schächter Miksa tanulmánya: „A kolera külföldön és nálunk”. A szepirodalmi részben Malenyay Dezső novelláját „Az övegy” címen találjuk. A gazdaság „Feljegyzések” rovatból ki kell emelnünk egy konstantinápolyi levelet, amelynek meg nem nevezett, de kétségkívül magas állású szerzője a jelenlegi török állapotokról igen érdekes dolgokat mond el. — A „Magyar Figyelő” előfizetése ára negyedévre 6, félre 12 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feloldászerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

MEGHÍVÓ.

A Dunántúli Parcellázó és Finomszító Bank Részvénytársaság

folyó hó 22-én délelőtti 10 órakor tartja a „Néptakarékpenztár” közgyűlési termében Nagykánizsán (Deák Ferenc-tér 13. szám Bayer-féle ház I. emelet)

alakuló közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket meghívják

Nagykánizsán, 1911. évi okt. hó 17-én

az alapítók.

Tárgysorozat:

1. Jelentés az alapítóknek kellő aláírás és befizetés által történt biztosításáról.
2. Az alapszabályok megállapítása.
3. A társaság megalakulása iránti határozathozatal.
4. A társaság igazgatóságának az alapítók által három évre való kinevezése.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Az alapítók elszámolása a részvényaláírók által teljesített befizetésekről és ennek alapján az alapítók felelősségének feloldása.

HOLNAP

szerdán este

Czár János „Vaskapu” vendéglőjében

(Király-utca)

SÁRKÖZI DEZSŐ elsőrendű

cigányzenekara.

Hangversenyez.

4 LEGFINOMABB

kávéfajkeveréke

a Kardinal

pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés

Schwarz és Tauber

cégnél.

Elköltözködés miatt egy teljesen új világos tömörfa hálószoba-, egy ebédlő-, kredenc és egy konyha-

berendezés

JUTÁNYOS ÁRON

ELADÓ

Király-utca 29. I. em.

PALMA

Csillár

perzsa szőnyeg, rézbutor, bronzárak

valamint előklő uriszoba berendezések, eredeti o aj-festmények, — ugyszintén többféle díszlámpák, mint

alkalmi áruk

a legelőnyösebben beszerezhetők

Andrássy-ut 35. I. em. alatt.

Vízirányítóknak nagy megelégedéssel

Naponta**trissen pörkölt**

Cuba kávé . . . K 4.—
 Karlsbadi keverék kávé 4.40
 Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

Óriási választékban raktáron!

Mértek utáni megrendelések különös gondot igényelnek. — Mértékül egy vasalt cipő is elég.

Ha tőle és finom arabort óhajt:**Használjon****Irma**crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban Nagykanizsán.**Steiner Mór**

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsörendű gyártmányok.

Ékszeres, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatúak remek választékban.

Látszerraktáramban elsörendű csipetlők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltok vagy kívánatra becserélek. 4631

Eladó:

- 14 drb. vas-eke taligával,
- 10 „ vas-borona 3 tagu,
- 1 „ 17 soros vetőgép,
- 2 „ gyűjtőgép,
- 2 „ ló-szekér,
- 4 pár ló-szerszám,
- 1 drb. hajtó-kocsi,
- 1 „ fedeles hintó 4 ülés

Bővebbet

Leitner József

Király-utca 37. szám alatt.

Pécsi Kereskedő Ifjak és Magántisztviselők Köre.

1911. évi okt. 15-től ingyenes

Állásközvetítő osztály

létesít. Főnökök, alkalmazottak forduljanak bizalommal az egyesülethez.

570

Landauer

kiállítási darab, remek kivitel, helyszüke miatt olcsón EL-

ADÓ. Bővebbet ARANY SZARVAS szálloda Nagykanizsa. — 5823

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészít. — Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345**Első kanizsai szörmemegóvó intézet****Éötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.**

Készítik megrendelés szerint bármiféle szücsmunkát a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron mindennemű szörmét, valamint a legújabb divat szerint készült kész szörmegarnitúrákat. Javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelttel

5746

Robinson Gyula, szücsmester.**A Pacsai takarékpénztár részv. társ.****FŐKÖNYVELŐI állásra**

pályázatot hirdet.

Pályázhatnak felsőkereskedelmi iskolát végzett, katonai kötelezettségüknek eleget tett, teljesen önálló munkarejő, merlegképes, több évi pénzügyi gyakorlati bíró tisztviselő. Évi fizetés 2400 kor. A próbatév után az állás véglegesítették. — Az állás azonnal elfoglalandó. 5808

Pacsa, (Zalamegye) 1911. október hó 9.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sírcsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok drái: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
 Ércz koszorú keresztek drái: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcs, Crocus, Iris, Lillom, Évelővirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legújanyabb árakon. — Magas törzsű alma és körtefák: 1 drb. 1 K. — 10 darab 9 K. — 20 darab 8 K. 100 drb. 75 korona. Törpefák: 10 fűtől, 1 koronáig. — Rózsafák: 40—50 fűtől. — Spárga fűvek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kártya-
szetében Báthory-utca 22. sz.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kaszicza u. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy működőhivatal.

A szerkesztőség által közlemények a szerkesztőségben közzéadók. — Kéziratok megküldése nem vállalunk és nem is fogadjuk meg. — Kéziratokat nem vesszük át.

Előfizetést és reklámokat a szerkesztőségben vagy a kiadóhivatalban.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házon kívüli	Postai munkadíjakkal
Egy hónap 1.20 K	Egy hónap 1.50 K
Negyedéves 3.50	Negyedéves 4.50
Féléves 7.—	Féléves 8.—
Egy év 14.—	Egy év 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkadíjak, ha kiadatnak és megadják a munkadíjakat 50 fillér.
 Eljegyzési és reklám díjak 50 fillér.
 — Kéziratokért díj 6 fillér.

XXXVIII. évf. 238. szám

Nagykanizsa, csütörtök 1911. október 19.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Nagykanizsa képe.

Nagykanizsa, okt. 18.

A mi városunknak képét szeretnők megrajzolni nagy vonásokban. Bemutatni, hogy milyen most és milyen lesz a jövőben.

Nagyon természetes, hogy jelen állapotát úgy rajzoljuk meg, ahogyan a haladás érdeke megkívánja, vagyis: erősebb vonásokkal jelöljük meg a hiányokat, hogy az egész képből azok tűnjenek ki legmarkansabbul, amiken segítenünk, javítanunk, orvosolnunk kell.

Utcainknak képe ugy nagy általánosságban fölemelő. Nem olyan értelemben, mint 50—60 év előtti volt, amikor télen a sár, nyáron a por emelte föl az embert; hanem olyan értelemben, hogy ha végignézzük valaki a szépen kövezett utcán, hát szinte emelkedik a lelke a rendezettség, a csinoság, a szép befalítás. Igaz, hogy a Zrínyi Miklós-utca felső részén, meg a Kisfaludy Sándor-utca középső részén valami jól vásott kocsiiban agyonrázatással még akár melyik elkeseredett öngyilkosjelölt kivégezheti magát; azután a Teleky uton is következhetik be aféle gyöngébb vízáradás, ha a szeméttel, földdel félig betömődött és a gazdák részéről a tisztogatás veszedelme ellen eléggé védett nyílt csatornárészekben esőzés alkalmával tenakad és megtorlódik a továbbfolyni akaró víz; de hát ezek mind, mind csak gyöngének nevez-

hető szépség hibák, amiket majd hamarosan megkorrigál a hatósági jóakarát.

Attól sem kell valami erősen megijedni, ha halljuk a jövődelem, illetve fizetés dolgában nagyon is az arany-középuton álló tisztviselők fölajdulását, hogy nem bírnak tisztességes lakást bérelni, mert a 4—6 száz koronás lakások tekintetében valóságos lakásinség van Nagykanizsán. Mert hát, kérjük szépen, a város épül. Igaz, hogy a végeken, ahonnan csak egy óra alatt juthat el a szegény tisztviselő napi foglalkozása helyére, hacsak minősíthetetlenül komisz fiákergekkel vont, kisebb mértékű agyarázkodást is okozható, vásott tengelyű fiáker-kocsiban nem akar vezekelni naponként a főcs elkövetett és elkövetendő büneiért. Föltéve még, hogy ha van pénze ehhez a drága, fényűző vezekelési módhoz.

Ámde azért még sem kell kétségbeesni; mert hiszen gyönyörű nagy területek állanak rendelkezésre a belső utcák között új utcák nyitására és így építkezésre. Akiknek esetleg itt az új utcákban drága lenne a lakás, kimehetnek majd a külső részekbe is lakni, akár Kiskánizsára; mert majd az elkészeredett fiákergek és kerseresen zörgő fiáker-kocsik helyett autóbuszok száguldoznak széltében-hosszában városunkat és kényelmesen, meg olcsón viszik a közönséget néhány pillanat alatt

egyik helyről a másikra. Még a kis tanulógerekeknek sem kell majd télviz idején félig megfagyva, gémberedetten bandukolni az iskolába. Vigan szállítja ezeket a száguldó autóbusz.

Akkor már állani fog a hatalmas szép gimnáziumi épület is, tekintélyes összeggel támogatva úgy extenzív, mint intenzív fejlesztésben a magas kormány részéről.

Akkorra már az új állami elemi iskolák is mintás felszerelésökkel kápráztatják el a népoktatásügy haladásában gyönyörködni tudó szemeket.

Akkorra már hatalmas, mintás, kórház hirdeti a humanitárius szellem hódító térfoglalását, mely hódításnak bekoronázója a szegényház lesz, mint a modern fejlesztésre jól, okosan megalapozott alkotás.

Akkorra már nemcsak méntelepünk, hanem országgraszoló gyártelepünk is lesz, mely Nagy- és Kiskánizsát teljesen összeköti, s amely mellett vigan prüsszöl el majd az a gőzös, amely Letenyéről jön Kanizsára.

És a jó Ég tudja: mi minden lesz majd akkorra, mire ennek a mi városunknak képe a jövőben kibontakozik! Sok olyan is, amiről talán most még álmodni sem merünk.

Csak elégedetlenkedjünk, csak mutogassunk rá addig is a hiányokra; mert ezzel a haladást szolgáljuk! — No és egy-

ben ambiciónáljuk azt a vezermunkást, — aki a mi örökös elégedetlenkedésünk, zsémbeskedésünk dacára is teljes lélekkel azon munkál, hogy Nagykanizsa képe a jövőben még annál is szebb legyen, aminőnek mi álmodjuk.

A magántisztviselők nyugdíja.

Kreutzer Lipót dr. nyilatkozata.

A pénteki felolvasás alkalmából.

Abból az alkalomból, hogy Meisl Gusztáv, a Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyűlésének igazgatója pénteken este 9 órakor a Polgári Egyetel kistermében előadást tart a kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjgyűléséről, közöljük az ügyben Kreutzer Lipót dr., a Magántisztviselők Országos Szövetsége elnökének nyilatkozatát:

Ez a kérdés, a magántisztviselők nyugdíjának a kérdése, szintén ott pihen valahol, az idők melységeiben. A magyar magántisztviselők első kongresszusa, a millenáris kongresszus tárgyalta már. — Ugyancsak tárgyalta, még pedig alaposan, a magántisztviselők 1907. évi kongresszusa. Mindkét alkalmon követeltük a kötelező nyugdíjbiztosítást és az időben, amely a két kongresszus közötti elterüli, meg azóta is, hogy a második kongresszus lefolyt, ismétellen követeltük a nyugdíjbiztosítás törvényes rendezését. Amint az megvan Ausztriában, amint kértül Németországban, amint hasonló törvény keletkezett nemrég Franciaországban és Angliában, — Olaszországról nem is szólunk, ahol már mindennemű biztosításnak az államosságára gondolnak.

Kongresszusaink eredménytelenek idáig, kongresszusokon kívüli való fölmozdításaink szintén sikertelenek mindeddig.

A mi emberünk.

Irta: Sas Ede.

I.

A kaszinóban a szokásos esti élet uralkodott. A zöldséggyönyös, csöndes olvasóban néhány böngésző alak. Tanárok. — Könyvmolyok. Aki nem alkalmasok semmiféle okos dologra, okos dolog alatt természetesen a kártyát kell érteni.

A játéktérnek annál népesebbek, zajosabbak. A tekeasztalok körül a vármegye aranyfőnöke tolong. A kis aljegyzőcékék, akik persze mind felebb hordják az orrukat, mint akár az alispán, akár a főispán. A zöldség az alispán körül ül. Itt nezielen csöndben folyik a játék. Ott ugyancsak pöfölik az asztalt. Reszketés feje, tekintetes öreg urak némán bölintgetve a sakk figurákat tologatják. Föld-bírók oligarkák; vagy a vármegye nyugdíjas hivatalnokai. Hízen az egész kaszinóban a vármegye az ur. Az egész kaszinó egy meghitt, bizalmas család...

Csak az egyik szögletben képződött egy becsülettel csoport, amely egy zakár, erősen napbarnított arcú, acélkemény tekintetű férfi vett körül, akit ugyancsak lágtattak:

— Beszélj mári! Három esztendeig járja a világot; és harapdolgóval kell boldogulni a szőlő!

— Bezzeg, le egy hétig voltál Párisban és három esztendeig meséltél a kalandjaidról végtelen közbe valaki.

— Persze, mert az olyan kalandokat legkönnyebb elbeszélni, amik nem törtétek meg az emberrel, — jegyezte meg egy vékony ifjú. — De Gábor bizonyosan olyan érdekes dolgokat is tudna nekünk elbeszélni, amik igazán megtörténtek vele.

Az ostromlott férfi csöndesen mosolygva vont vállát:

— Ugyan, mit tudnék nektek beszélni? Legfőkébb azt, hogy Amerikában bizony nem töltöttek annyi időt léhaskodással a klubokban, mint mi idehaza.

A világiári férfi Tass Gábor volt; fiatal földesur, akit három évvel ezelőtt nagy csapás ért. — Felesége, félvéri házasságuk után meghalt s az özvegy férj akkor hosszú külföldi utazásra indult, amiből most tért vissza. A társaság jól nevelt a tréfáján, amikor egyszerre odalépett a csoporthoz az alispán és az egyik ur vállára tepte a kezét:

— Gyere, Gusztáv! Együtt vagyunk már. Kezdhejük.

A megzörlött azonnal felállott. A társaság érdeklődve kiáltott.

— Ahi! Hát most ülésezik a vész-törvényszék!

Az alispán összevonta szemöldökét, mint aki zokon veszi, hogy ilyen komoly dologban mókázna. A kaszinó választmányának tagjai méltóságteljesen bevonultak a legfelső szentélybe. A zöldség, a kispárnázott ajtószárnyak becsukódtak a hatalmas urak mögött, akik most fogtak tanácskozni: egy ember erkölcsi élete vagy halála fölött.

II.

Tass Gábor egyedül maradt a sovány, sápadt fiatal úrral. Megkérdezte tőle: — Miféle vész-törvényszék ülésezik?

A vékonypéznű jókedvűen felelt:

— Persze, te nem voltál itthon. Nem tudsz a dologról semmit. Valami szerencsétlen fiótás jár ide, aki ellen most kilgyózási indítványt adnak be. Alótt határoz a választmány.

— És micsoda becstelenséget követett el az a szerencsétlen fiótás?

— No tudod, becstelenséget nem követett el; de olyan súlyos formahibát, ami lehetetlenné teszi, hogy tovább is köztünk maradjasson. Teljes lehetetlenség!

— Mégis, mit csinált?

— Kérdez inkább, mit nem csinált?

— Kezdem sejtani. Nem kért valakitől elégtételt, akitől kellett volna.

— Eltálatlalt. Ha nem is elégtételt, de legalább magyarázatot kellett volna kérnie! Még akkor szépen el lehetett volna simítani a dolgot a békeség kedvéért. De ezt is elmulasztotta a boldogtalan! Kádár Jenőről van szó, ha iamerted. Az apját bizonyosan ismered; itt volt az őztele a kaszinóval szemben. Snájer volt az istenadta. A fia városi hivatalba lépett. Valaki beajánlta a kaszinóba, aki bizonyosan sokkal tartozott az apjának, hehehe! A fia a minap a billiárdasztal mellett állott egy két barátjával. Mellesleg megjegyzem neked, hogy már nagyon sok

városi bugris kezd járni ide, ami nekem egyáltalán nem tetszik. Egyszer csak a fiatal Gyöngyössy Gusztáv, a szolgabíró, oldalba lökte a dákójával. Kádár Jenő meg fölkiált: Kérem, uram, vigyázzon! Meglőköti! Gusztáv erre hátrafordult és élesen szemébe nézett: Mire vigyázzak? No és ha meglőkött? A körülálló gunyos nevetésben törtek ki, a snájer fia elvörösödött a haja tövéig, mint a főtt rák s szörnyű zavarodottságában nem tudott mit felelni. A barátai pedig karjragadták: Jer innen, Jenő! A Gusztáv pajtásainak csufondorok nevetése kísérte őket.

— Rettenetes!

— Hát biz az rettenetes, pajtás. Mert a kaszinóban is, a városban is széltében beszéltek, hogy Gyöngyössy Gusztáv kényszerre bökte oldalba a fiut, aki azonban, ismétellen, még azt is elmulasztotta, hogy magyarázatot kéresse. A kaszinó öreg urai rá akarták bírni Gyöngyössy, hogy ez esetben jelentse ki, hogy nem fogott fenn azért szándék. Tudod, azt mondják: nem szeretnék, ha a kaszinóról az a hír terjedne el, hogy itt nem virágozik eléggé a demokrácia, az ördög vigye. De bizony a mi barátunk meg a füle botját se mozgatta. Mondják, hogy segédkeztet akart küldeni ellenfeléhez, de a felesége sirva esett a nyakába. Elég az hozzá, Halápy báró beadtá ellene a kilgyózási indítványt!

Ebben a pillanatban feltárltak a legfelső szentély magas szárnyajól. A választmány urai, a megye legbüszkébb le-

A kötelező nyugdíjbiztosítás, úgy látjuk, alighanem késmi fog mindaddig, amíg az országot az annyi bajtól megváltó népparlament meg nem szűnik. A kötelező nyugdíjbiztosításnak sokszor megmondottuk, hogy mi a nagy kedvezése. A nagy ereje a kényszerben van, a kényszerítő rendelkezésekben, amelyek akkor szereplnek a modern szociálpolitikában. És a nagyszerű berendezése abban van, hogy a terhek megoszlanak az alkalmazó és alkalmazott között. — Amikor a törvény rákényszeríti az alkalmazottat, hogy gondoskodjék magáról, gondja van bölcsen róla, hogy a terheket részben leveszi a válláról és az alkalmazót szorítja a díjak egyrésztének a fizetésére. Szorítja pedig erre abban a formában, hogy a kisebb fizetésű alkalmazott fizeti a kisebb kvótát, az alkalmazó a nagyobbát és az arány csak azokban az esetekben fordul meg, amikor az alkalmazottnak olyan a fizetése, amelyet az általános felfogás jobb fizetésnek minősít. Ekként cselekszik az osztrák nyugdíj-törvény és hasonló módon rendezik be azt a nyugdíjtörvényt, amelyet a német birodalom magántisztviselőinek a számára alkotnak meg.

A kötelező nyugdíjbiztosításnak a nagy haszna ezenkívül a pénzár központosított-ságában, a centralizációjában van. A magántisztviselő nyugdíjelátásáról egyetlen pénzár gondoskodik. Az alkalmazott szabadon járhat-kehet, megvan a különböző szabadsága, haladásában, boldogulásában nem köt meg azok a szempontok, hogy a nyugdíját elveszít, hogy a befizetett filléreit odavesznek, ha hivatalt cserél.

A magántisztviselőnek sokszor a szemükre lobbantják, hogy ők, akik a kereskedelem munkásai, akikben meg kellene legyen a vállalkozás bátorsága, az elszántság a kockázatos életharcokra, hogy ők is nyugdíjas állásokat keresnek, akárcsak az állam tisztviselői. Akik ilyenféle szemrehányásokat mozgósítanak a magántisztviselő ellen, elfelejtik, amit nagyon sokan felejenek el Magyarországon, hogy a magántisztviselő többnyire éltük végéig alkalmazottak maradnak, ha nem is lelkesednek túlságosan azért a rabasáért, amelyet a munkálkodás a kereskedelmi hivatalokban jelent.

De a bankokhoz és egyáltalán részvénytársaságokhoz kevéssé tudnának talán a magántisztviselő és avval a szemponttal, hogy a vállalatnak van-e, nincs-e nyugdíjpénztára, kétségtelenül kevesebbet törődne, ha meg lenne a központi nyugdíjpénztár, amely a felszabadulást fogja jelenteni a mostani, a magánpénz-

tárakkal kapcsolatos nyugdíj-jobbágyaság alól . . .

A Magántisztviselők Országos Nyugdíj-egyesületét, amely a magántisztviselő-ország leghatalmasabb alkotása, amely több, mint tizenhét év óta áll fenn, amelynek a vagyona meghaladja a nyolc millió koronát, éppen ezért ajánljuk annyira írásban is, szóval is barátaink figyelmébe.

A kereskedőknek a részvényes vállalatoknak meg kell mondanunk, hogy a magántisztviselő legregőbb és legerősebb nyugdíjpénztára a Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyűlése. Akként kezelik, olyan féltő gondnal, olyan példás lelkiismeretességgel, hogy sziklaszilárdak az erősségei. És meg kell mondanunk az alkalmazóknak — agilációs utjainkon ezt tesszük mindenütt. — hogy viseljék a díjfizetés terhét olyan arányokban, amint más országokban a törvény kényszeríti erre az alkalmazókat. Meg kell mondanunk nekik, hogy e kötelezettség elől nem lehet elszaladni. Hiába halogatták ebbeli kötelezettségük teljesítését, valamely napon lecsap majd a törvény rájuk — visszaható erővel.

De nincs is szükség fenyegetésekre. A szociális érzéknek nincsenek vámsorompói. Amikor itt a szomszédságunkban már megvan a kötelező nyugdíj-biztosítás, a mi országunk kereskedőinek, a magyar vállalatok főnökeinek szintén át kell látni, hogy a szociális lelkiismeretnek nem lehet a Lajta a határfolyója. Ami megvan ott, meg kell, hogy legyen a mi országunkban is, a mi országunk magántisztviselői javára.

Szervező munkánkban a magántisztviselőnek meg kell mondanunk mindenütt, hogy M. O. Ny. E. éppen mivel központi nyugdíjpénztár, nekik több és jobb, mint a vállalat külön pénztárak. Nagyszerű anyagi erősségeivel sokszorosan túlszárnyalja bármelyikét a vállalat pénztárának és túlszárnyalja azokat a nyugdíj-társaságokat is, amelyek utána következtek. Mennél több tagja lesz az Országos Nyugdíjgyűlésnek, annál több kedvezményt tud majd a tagjainak szerezni, annál olcsóbbak lesznek idővel a tételei. Vannak, akik drágálják a M. O. Ny. E. mostani díjait. Akik ezen az állásponton vannak, vegyék figyelembe, hogy e Nyugdíjgyűlést számításait elsőrangú matematikusok végezték, és a gyoni alakulásait ők ellenőrzik állandóan, matematikai mérleget ők készítik rendszeresen. Ez idő szerint, realis alapon más díjakat az egyesületnek megállapítani nem lehet.

Ha összehasonlítják a magyar magántisztviselő a mi Nyugdíjgyűlésünk feltételeit, az osztrák központi nyugdíjintézet feltételeivel: meglátják, hogy mennyivel különb járulékat, mennyivel nagyobb nyugdíjat nyújt ez az Egyesület az osztrák intézetnél. E sorok írójának az a véleménye, hogy a Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyűlése átalakulhat majd

nagy állami nyugdíjpénztárrá, ha megteszi a törvény a kötelező nyugdíjbiztosításról. Az Egyesület akként vezeték, hogy ennek az átalakulásnak megvan minden feltétele és a magyar magántisztviselőkre nézve kedvező lenne, ha törvény biztosítana nekik olyan járandóságokat, amiket fakultatív alapon nyújt a mostani hatalmas, országos nyugdíjgyűlésünk.

A rigácsi rejtély.

Életfogytiglani fegyházra ítelt gyilkos.

— Saját tudósítónktól. —

A zalaegerszegi esküdtszék mai tárgyalásán nagy érdeklődés mellett vették elő Czuczai Ferenc vasuti máházó bűnügyét, ki ez év július 2-án szeretőjét meglojta. Lapunk annak idején sokat foglalkozott a rejtélyes esettel, melyet a vádlott a legnagyobb ravaszsággal hajtott végre. F. évi július 4-én egy oszlának indult női holttestet találtak Rigács község határában a Marcal patak vízében. A meglejtett boncolás után ismerték fel benne Frisics Borbála 26 éves ivancé születési cseléd-leányt, ki pár héttel előbb hagyta el szülőhelyét, Jánosházát, abból a célból, hogy szerelmi viszonyának következménye máshol lássa meg a napvilágot. Kezdetben azt hitték, hogy a szegény mialt maga oltotta ki életét, de a gyanúkok mindinkább amellett bizonyítottak, hogy gyilkosságnak esett áldozatul. A vizsgálat folyamán Czuczai Ferenc, a leány szeretője, került gyanúba, de csak akkor valótta be gáztettét, mikor már a bizonyítékok valóságos hurokként fonódtak nyaka köré. Vallomásaiban beismerie, hogy viszonya volt a lánnyal, a viszonyának következményei mutatkoztak, ezért az a gondolata támadt, hogy elteszi láb alól a szerencsétlen elcsábított leányt. Irt neki még június 23-án egy levelet, melyben ázzal az ürüggyel, hogy elveszi a már lakást is bérleti e célra — elcsalta Ivancséról, a szülei háztól. Az örvösi állomáson találkozott vele, onnan Ukkig vasuton együtt utaztak. Innen pedig — a lány podgyászának hátrahagyásával — gyalog indultak el Jánosháza felé. A vádlott előre megfontolt szándéka szerint ment minden. A rigácsi határban egyik helyen leültek pihenni, ott a szerencsétlen leányt torkon ragadta a három percig fojtogatta. Ezután ott akarta hagyni, de mégis visszatért a leány 181 K deszépénél, kosarát, esernyőjét magához vette, a holttestet pedig bedobta a Marcalba.

Ott találták meg. Őt magát elfogták a utólag kiderült, hogy az elvetemült ember még az éjjel többekkel együtt mulatott korcsmában, sőt egy lakodalmat is végig táncolt és az elvett pénzből is elköltö 40 koronát.

A tárgyalás.

Pont 9 órakor nyitotta meg az esküdtszék tárgyalást dr. Fritz József táblabíró. A tanács tagjai: Skodaj Aurél, Sipos József bírák és dr. Csermák Elemér jegyző. A vádat dr. Rézler Kornél ügyész, a védelmet dr. Kardos Jenő zalaegerszegi ügyvéd látja el.

A kisülés után az esküdtszék a következőképpen alakult meg. Esküdtek: Scholz Károly, Kiss Dénes, dr. Havas Béla, Lendvay László, Szalay Samu, Nunkovits Béla, Sümegi Tivadar, Krajcsovic Ignác, dr. Ifj. Tarányi Ferenc, Schmiedt Pál, Somossy Nándor, Zsotár József, pótlag: Németh György.

A vádlott kihallgatása következett ezután. Kintzése egyáltalán nem bizalmat gerjesztő. Sunyi képd, Lombrozó-típus.

Az elnök kérdéseire nagy bőbeszédűséggel, a tudálékos paraszt nyakatekeri nyelven adja elő az eset előzményeit. A lánnyal „szerelemben keveredett” a az volt a szándéka, hogy „törvényt egybefolydást csináljak”, de mikor a leány „anyababba esett” akkor már restelt ilyen állapotban „nyilván esküre elkövetkezni”. Vallomása lényegesen eltér a vizsgálat során tett vallomásától. Tagadja, hogy előzetesen elhatározta volna magát a gyalázatos tette. Mikor a leánynak jun. 23-án írt, komolyan el akarta venni. Részletesen elmondja a leánnyal való találkozásait, de magát a tettet úgy adja elő, hogy ötlete, csókoltta áldozatát, ki a pénzt maga adta át neki s mikor az nem akart vele menni, a „nagy eszméletlenségben” megfojtotta.

Felolvasták előző vallomását, melyben beismeri, hogy úgy csalta oda, maga írta neki, hogy pénzt is hozza, magával s hogy előre megmondolva tervezte a gyilkosság végrehajtását. Az elnök kereszt-kérdéseire végre is így nyilatkozik, hogy az előző vallomása igaz, ha már — „az van a jegyzőkönyvbe írva.”

A vádlott a felmutatott bűnjelekre nem mutat semmi megbánást. A holttest fényképét nem akarja felismerni. Az elvett pénzből hiányzó 40 korondra előadja, hogy azon a „sértéseknek veti enni.”

Jellemző az előadása is, hogy a telt elkövetése napján délelőtt a templomban volt „isteni szolgálaton”.

Dr. Thassy Gábor és dr. Biró József orvosszakértők a felolvasott boncjegyzőkönyv alapján megállapították, hogy a haladás okozta halál feltétlenül konstataható.

A tanúk jobbra csak közvetlen bizonyítékokat szolgáltatnak. Kulcsár János varasdi máházó látta a lánnyal Czuczai levelet, melyben magához csalta. A lány egész boldogan beszél vele jövőről. — Mézdrós György rigácsi pályade a gyilkosság előtt röviddel találkozott velük a pályatesten. Jökdvőn mentek egymás mellett „döbörészre” (csvegeve). Tölgys Frigyes vasuti főnök, a leány gazdája, az

kintéi ki vonultak. Az érdeklődők köréjük csoportosultak.

— Nos, nos?

Az alispán csodálkozva vont vállat, mint akit egészen meglep a kérdés.

— Mit nos? Hiszen kétséget sem szenvedett a döntés. Persze, hogy el kellett fogadni az indítványt . . .

III.

Ezt feleltette a nyurga ifju Tass Gábornak is, amikor megkérdezte tőle, hogy csakugyan pálcát törtek hát a városi hivatalnok felet?

— Hadd el, barátom, nem cselekedhettünk másképpen. Ilyen súlyos hiba! Persze te a bajszod rágod. Neked nincs inyedr a dolog. — Te, ugylátszik, egészen elamerikaisodtál. Amerikában nem így cselekednek volna, ugyebár?

— Határozottan nem. Ha ott olyan klubélet volna, inkább a dákós fiatal ember ellen adtak volna be kigolyozási indítványt.

— De hát mi Európában vagyunk, öregem. Nekünk viszont ez a fickó nem tetszik. Egyáltalán nem volt közénk való. Mondom, hogy snájdor volt az edesapja. Itt velünk szemben foltozgatja a sok rongyos nadrágot. Aztán ha még a fia tisztességesen házasodott volna! De valami mester leányát vette el. Semmi se fizte hozzána a fiut. A gondolkodása is egészen más volt, mint a miénk. Az ilyen alakot jobb minél előbb eltávolítani. Mindjárt jászabb li a levegő.

S nagyot lélekzett a vézna fiatal ur a tisztább levegőből . . .

IV.

Az elamerikaisodott fiatal földesur hallgatott és csak bólongatott. Persze, persze. Ime, azonban egy hatalmas termelő, ezüst-szörényes, oroszlanfejű öreg ur közelített feléjük, akinek dölceg szála alakját meg nem görnyesztette a kor. Egy ívet tartott a kezében s azt a két ur elé terítette az asztalukra.

— Nézzetek csak. Egy szegény, beteg 48-as hónap részére gyűjtök. Ne sajnáljatok aláírni valamicskét.

Tass Gábor készséggel jegyezteti az ívre egy őszegyet. Ifjú barátja már sokkal savanyubb arccal vette kezébe a ceruzát. A földes ur pedig az őz dalához fordult:

— Beleg is az a szegény ember? Akkor én megkérem bátyámuramat: bizalmasan közölje velem, kicsoda, hol lakik? Én elküldöm hozzá a háziorvosomat, hadd gyógykezelve az én költségemre . . .

Az őz dalja megzavarodott. Elpirult. S hebegve válaszolt:

— Nem, nem, az nem lehet, kedves őcsém. Ez az ember a szemérmes szegények közé tartozik. Valaha jobb napokat látott, Mit gondol, — főhadnagy volt! Elvették a vagyonát. Beléhalna a szegénybe, ha valakinek elárulnák a nevét. S fogta a pénzt és sietve elcsomagozott. A vékonypénzt utli pedig elnevette magát. — No, Gábor pajtás, te ugyan nagy

zavarba hoztad Gusztit bácsit! Még hogy kicsoda az ő öreg honvédje?

— Mivel hoztam zavarba?

— Mivel ám! Köztünk legyen mondvá,

az öreg nem igen tud kijönni a nyugdíjából, amit a nemes vármegyeftől élvez. Mikor aztán egy kis pénzmagra van szükség, mindig akad egy-egy negyven-nyolcas honvédje, vagy egy földönfutó őzvegy asszonya, aki nem tudja megfizetni a házibérét s akinek kilenc poronnya van — akiknek ő könyörödmányokat gyűjt. Csupa szemérmes szegény, akiknek a világért sem szabad elárulni a nevét. Hahhah!

Tass Gábor arca lángba borult:

— Hiszen ez közönséges szélhámos-ság! Csak! S ti az ilyen alakot meg-
térítitek magatok közt?

— Ugyan, ugyan! Mit képzelsz? — Hiszen Gusztit bácsi a mi emberünk. Honának tartozik. Csak nem csapunk botrányt, hogy köztünk ilyesmi történik? Inkább elnézzük az öregnek ezt a kis suskust . . .

Azzal fölkel a vállára veregetett a földes-
urnak:

— No, pajtás, úgy látom, nem sokáig jövünk ki egymással. Te igazán egészen elamerikaisodtál . . . Hanem aszervusz! Utána nézek annak, amiből élek!

Azzal letételepedett, egy tarokkjátszma-hoz negyedíknak.
Az amerikaiak ott maradt, őszefont karokkal, őszefont szemöldökkel, a sarokban. Egyedül.

előmenyéről, a vádlott és áldozat viszonyáról s azok jelleméről adott felvilágosítást. Jakób Károly jósnáhai földműves a teli elővetés után együtt mulatott Czuczival, ki a korcsmában 3 liter bort ivott, táncolt, dalolt, a cigánnyal kuszta, együtt mentek át Pálfaivára egy lakodalmába, hol Czuczai ismét táncolt, „kurizált” egész hajnalig.

A vonatkozatos iratok feloivasasával, a bizonyítási eljárás befejeztével a kir. ügyész a gyilkosságra és rablásra dr. Kardos Jenő védő pedig a szándékos emberölésre hivat az esküdtekhez kérdést intézni.

Elnök az idő előhaladottságára tekintettel negyed egykor a tárgyalást felfüggesztette.

Délután fél háromkor kezdődött újból a tárgyalás, melynek folyamán a kir. törvényszék megszövegezte az esküdtekhez intézett 2. és 2. mellékértekezést, melyek a gyilkosságra és rablásra, illetőleg szándékos emberölésre és lopásra vonatkoznak.

Dr. Rézler kir. ügyész háromnegyedórás vádbeszédében alaposan megindokolta a szigorú ítélet szükségét azzal az emberrel szemben, ki éppen vele szőtt szerelmi viszonyának következményeit viselte szíve alatt.

A védő nem épen hálás szerepében dr. Kardos Jenő minden jogszilág megállítást elutasított az élel dialektikával előadott beszédében védekezés mellett. Az esküdtek azonban a határozó védőbeszéd ellenére is gyilkosságot és rablást büntetésben mondtak ki Czuczai Ferencnek.

A kir. törvényszék erre, az enyhítő körülmények figyelembevételével életfogytiglani fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte a vádlottat, ki a rablásban való bűnösség megállapítása, míg védője a 92. §. nem alkalmazása miatt semmisségi panaszát jelentette be az ítélet ellen.

Egy szakértő

a kanizsai kőszínházépítéséről.

Kezdek meg mielőbb az építést!

Megyaszy István nyilatkozatai.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai kőszínház nehéz vajdánú kérdéséhez végre hozzáfert egy a dologhoz igazán alaposan értő szakember: Megyaszy István műépítész, a kitűnően sikerült veszprémi és soproni új színházak tervezője és építője. A jeles szakember tegnap baráti látogatáson tartózkodott városunkban és ez alkalommal módjában volt vele munkatársunknak súlyos álmaink tárgyáról, a kanizsai kőszínház építésének ügyéről hosszabb beszélgetést folytatni. A nagy figyelmet érdemlő nyilatkozatokból, amiket Megyaszy tett, sok értékes tanulási vonás látható, s ezek közül a legfontosabb az, mely arról szól, hogy a kanizsai kőszínházat mielőbb, a legelőszörben el kell kezdeni építeni. Semmi fele körülmény ez nem gátolja immár és a legkisebb halogatás is csak az ügy ártalmára lesz. Hogy miért, az alább következő nyilatkozatokból:

Mikor az Erzsébet királyné-térre veztettem Megyaszyt és megmutattam neki a városi csoportot, melynek helyét a jövőben kanizsai kőszínház részére tartogatják, valószínű elragadtatással járta körül szemelt a nagy tervet és így szól:

— Gyönyörű hely. Talán sehol egész Magyarországon nem tudok városát, hol a színház így pompásan érvényesülne, mint ahogy itt érvényesülhet.

Mikor pedig még lelki szemel elé rajzoltam a hatalmas tér nyugati részének jövőbeni perspektíváját, a fogház elé építendő nagy igazságügyi palotát is, csak növekedett elragadtatása. — Ismerteve Megyaszyval kanizsai kőszínházépítési ügyünk jelen stádiumát, a financiai helyzet képtét és a közönség iránti általános szem-

pontokat, ezekre a következő kijelentésekkel tettem:

— Kár minden percnyi halogatásért. Ha van 230 ezer koronájuk (150 ezer korona készpénz és a város évi 4000 koronájának megfelelő tőkésítés: 80 ezer korona. A szerk.) akkor bátran el lehet kezdeni az építést. Sőt mindennél racionálisabb azt a leggyorsabb tempóban sürgetni. Kanizsának, még néhány évtizedet előre is gondolván, teljesen megfelel egy 350—380 ezer koronás színház. Ez összeghez képest pedig már elég pénz áll rendelkezésre. A tőkének automatikus kamatszaporodással való növekedésében bízni nem ésszerű. Mert évről-évre oly rohamosan emelkedik az építés ára, hogy ezt a tőkészaporodást, ami az 5 percentes kamatozásokkal várható, talán soha sem tudja többé elérni. Legjobb kamatot hoz maga az épület, pláne ha azt úgy csinálják meg, mint halom, ahogy Nagykanizsán tervezik: vigadóknak.

— Mi a véleménye mérnök urnak a színháznak bazárral, bolti helyiségekkel való körülvezetéséről. Nem tezi az az épületet jelentékenyen jövedelmesebbé? Viszont azonban nem lenne az nagyon kisvárosi? kérdeztem.

— Dehogy kisvárosi, nyugtatott meg Megyaszy. Hisz, hogy többet ne mondjak, a bécsi udvari opera is bazárral van körülvéve, pedig az csak színház ugye. Sőt kiűző eszme ez, hogy a megépítés lehetőségét nagyon elősegíti. A színházat környező üzletek megépítése nagyon egyszerű és aránylag igen olcsó, különösen az azokból várható bérjévedelmekhez képest.

A továbbiak során még azt mondta el kérdéseimre a külsejében, valmin egész egyéniségében egyképpen igen rokonszenves műépítész, hogy eddig Magyarországon a veszprémi és soproni kiűzőn bevált színházakat építette, jelenleg pedig a szatmárnémeti kőszínház megépítésével van elfoglalva, melyre a város 600 ezer koronát szánt.

Országgyűlés.

Interpellációk.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, október 18.

A képviselőháznak ma interpellációs napja volt.

Náray Lajos alelnök több feliratot mutatott be, melynek köcsán az elnöki indítványhoz Kun Béla ellenindítványt adott be, mire holnap eszkozlendő névszerinti szavazást kéri.

Napirend szerint elintézték két névszerinti szavazást, aztán áttértek a véderőjavaslatokra.

Jármay Béla Kossuth-párti támadja a javaslatokat, melyek olyan terheket akarnak rakni a nemzeti vállakra, melyeket ezek nem bírnak meg. Az eddigi sorozási eredmények azt bizonyítják, hogy a fölemelt ujonclétszámot nem fogjuk tudni előállítani. A két éves szolgálatot nem tartja vívmánynak, mert ez minden nyugati államban megvan már. Foglalkozik az aliziskérdéssel és kifogásolja azt, hogy a tanítóknak egy évet kell szolgálniuk, holott őket teljesen föl kellene menteni a szolgálat alól. A javaslatot nem fogadja el. Ezután a mára bejegyzett interpellációk következtek.

Csemes István a közmunkák körüli viszonyokról, Ráth Endre az igazságügyi tisztviselők fizetésének sürgető rendezéséről interpellált. Székely Ferenc igazságügyi miniszter kijelenté, hogy a dolgot megvizsgálja és a járandóságokat sürgetően kiutalja.

Huszár Károly a budapesti építkezések előforduló gyakori baleseteit teszi szóvá. Kúcn-Hédegrdy gróf. miniszterelnök közli, hogy már utasította a fővárost,

hogy a tegnapi katasztrófáról azonnal tegyen jelentést és gondoskodjék az építési szabályrendelet szigorú betartásáról. — Biztosítja a. Ház, hogy a bűnösök elveszik méltó büntetésüket.

A Ház a miniszterelnök válaszáat tudomásul vette s ezzel az ülés véget ért.

Ultimátum az ellenzékhez.

Berzeviczy békekiáltásai.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, október 18.

A képviselőház folyosóján egy újságíró megkérdezte Berzeviczy Albert házelnököt, hogy eddigi béketárgyalásainak van-e már valami eredménye és hogy folytatja-e a tárgyalásokat. Berzeviczy így válaszolt:

— Kérdésére érdemileg nem válaszolhatok, mert még folytatom a tárgyalásokat. Éppen most várom Apponyit és kivüle még több

vezető politikus megkérdeztek. A pesszimiztikus hangulat dacára felhasználok minden eszközt, hogy a béke létrejöttét biztosítsam.

Budapest, okt. 18.

A képviselőház folyosóján azt beszéltek, hogy bár az elnök által vezetett béketárgyalások nem vezettek eredményre, a kormány határozott szándéka, hogy még egy ultimátumot intéz az ellenzékhez a béke érdekében, mielőtt a rend helyreállítását radikális eszközökkel kísérelné meg.

Szigoru a főkapitány.

Tilos a játék s a szerzem.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsán, a Fő-utj Ujváry-téle házban nemrég nyílt meg Szattler Lajos új kávéháza, a hangzatos nevű Royal, melynek anyai köze van a királyokhoz, hogy ebben a kávéházban talán a „Hol a tőkés, — itt a tőkés” című, mérsékeltet előkelő hazárdjáték is előfordul néhanapján. Ez a kávéház, úgy látszik, gyors karrierre utazik, mert rövid fennállása óta már másodszor ad dolgot a rendőrségnek, sőt külön főkapitányi rendelet kiadására is okot adott. A kávéház ellen első ízben egy iparossegéd tett följelentést, most pedig Deák Péter rendőrfőkapitány a Royal kávéházban tapasztaltakra hivatkozva a következő szigorú határozatot hozta:

„Az alkalommal elrendelem, hogy az összes italmérsi üzletek helyiségei, úgy a szeparek is állandóan nyitva tartassanak, azok meg akkor sem zárhatók le, ha üresek, hogy a rendőri közegek ellenőrzése meg ne nehezíttessék.

A hivatkozott belügyminiszteri rendelet 13. §-a alapján megtiltom, hogy italmérsi üzletekben alkalmazzon női személyzet, (felirónok) vendégekkel mulassanak, szeparekban tartózkodjanak, a pénztár-asztaltól elvározzanak.

Üzletek aital, ha azokban vendégek tartózkodnak, le nem zárhatók.

Végül ez alkalommal figyelemzettem az összes italmérsi üzletek tulajdonosait, hogy a záróhosszabítás díját annnyival is inkább pontosan fizessék be, mert legkisebb késedelemzés esetén nem csak a záróárak előjeli befizetésének kedvezményét fogom elvonni, hanem a kihágási eljárást is meg fogom indítani.

Ezeket kívül pedig a főkapitány lementen arra figyelemzet, hogy a kávéházakban tilos a hazárdjáték.

Hát ez kóram nagyon szigorú dolog. Se hazárdjáték, se szeparé, se szerzem?

Mint az egyszeri beteg mondta: hát már csak köhögni szabad — Nagykanizsán? Mirevaló a kártya, ha a nemzeti csődes is tilos vele? Ki hallott már olyat, hogy a kasszahölgynek jont a kasszában s helye és mit jelent az, hogy a szeparé aitalt nem szabad bezárni; hiszen az a nagy nyilvánosság előtt akar mulatni az ember, akkor inkább a kávéházban marad. És hogy a „felirónok”-nek mulatni sem szabad? Már miféle „sajnálato” beszéd ez! — mondja Zakár az Oblomovban. Mit szabad akkor nekik? Mindig csak fölírni, egyre csak fölírni, mint a végrehajtónak?

Ojjé, szigorú dolog ez nagyon. Szigorú, de igazságos, mondják a Tanító-ben. Szegény tisztviselői karm városunk derék közrendészeinek, — hány nehéz és hangos éjszakát kell majd átvirrasztania, inspicálendő, hogy a szigorú rendeleit pontosan végrehajlják-e és hogy a felirónó a kasszában van-e és szorgalmasan felir-e.

Riadalom a tőzsdén.

A háboru.

Törökország nem enged.

— Távirati tudósítások. —

Az olasz-török háború mai hírel között bennünket legközvetlenebbül azok érintenek, melyek, egyenlőre ellenőrzhetetlenül, az osztrák-magyar monarchia seregeinek mozgósításáról szólnak. E hírek a tőzsdén nagy riadalmat keltettek és azok hatása az egész országban igen érezhető lesz. A háborúról szóló mai hírek a következők:

Konstantinápoly, október 18.

A török minisztertanács elhatározta, hogy a nagyhatalmak közvetítő akcióját továbbra nem fogadja el, hanem minden habozás nélkül folytatja a háborút mindaddig, míg Olaszország önmagától nem jön békeajánlataival.

Tripolisz, október 18.

A Tripolisz tartományban lévő Tiszában a törökök ismét támadást léptek fel az olaszok ellen és előkészítették a Tripolisz elleni nagy támadást. Az arabok hadi szelleme a legkitűnőbb. Az ország belsejében összpontosult török seregek kitűnően vannak felfegyverezve. Az olaszok Tripolisz körül sáncokat ásnak, hogy a készülő török támadás ellen véde legyenek.

Athén, okt. 18.

Az amerikai hajóraj hat nagy csatahajója és több torpedóuzó Mytilenéhez érkezett, ahol csatlakozott az olasz hajókhoz, amelyek az Archipelágon keresztül érkeztek. Az egyesült hajók ismeretlen irányban elfuttek a kontinens látási távolából.

Budapest, okt. 18.

Az értéktőzsdén ma az a riasztó hír terjedt el, hogy a *temesvári hadtestparancsnokságnak* legtöbb katonai helyen utasítást adtak a *mozgósításra*. Ugyanily utasítást kapott állítólag a Máv. is. A szeptember 13. hadtest szállítóit értesítették, hogy a *hadilétszáma emelendő hadtest részére* készüljenek a szállításokkal. A gabonátőzsdén e hírek folytán nagyon megszillárdultak az árak, az értéktőzsdén ellenben nagy esések voltak.

HIREK.

Városi közgyűlés.

Jövő kedden lesz.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap számunkban jeleztük, hogy a jövő hét hétfőjén Nagykanizsa város képviselőtestülete rendes közgyűlést tart. A közgyűlést meghívók ma hagyták el a városház kézinyomdáját és tegnapi hírlankhoz képest azt a változást tüntetik fel, hogy a közgyűlés nem hétfőn, hanem *f. hó 24-én, azaz kedden* lesz. E halasztásnak oka a közgyűlésre előkészítendő ügyek rendkívül nagy száma. A közgyűlés tárgysorozatának több pontjai a következők:

A v. közkórház 1909. és 1910. évi zárószámadása.

Franz Lajos és fiai gőzmalom s villa mos üzem r. t. áramváltóüzem tárgyaiban tanácsai javaslat.

A nyugdíjalapnál felmerült hiány fedezése tanácsai javaslat.

A városi napidíjak és egyéb alkalmazottak 1911. évi drágasági pótléka tárgyában tanácsai javaslat.

Horváth Boldizsár utifelügyelő ruha illetmény iránti kérelme tanácsai javaslat.

Az utcáseprők fizetése tárgyában tanácsai javaslat.

A temető-őr munkabérének új megállapítása tárgyában tanácsai javaslat.

Molnár György főgimnáziumi házmester fizetése iránti kérvénye tárgyában tanácsai javaslat.

A belső piaci és heti marhavásár, valamint az országos marhavásári helyettesítési jog bérbeadása tárgyában tanácsai javaslat.

A szénkénegrátiár építési ügyében beérkezett ajánlatok bemutatása tanácsai javaslat.

A Csengeri utól a köztemető hátsó kapujához vezetendő új utcahoz és a Gyár-utca rendezéséhez szükséges telkek megvétele illetve cseréje tárgyában tanácsai javaslat.

A cs. és kir. szab. Déli vasúttársaságtól a Kazinczy-utcaiban megveendő ingatlanra vonatkozólag tanácsai javaslat.

A m. kir. kincstártól az új postaposta telkéből megveendő ingatlanra vonatkozó vételi árban tanácsai javaslat.

A Sikátor-utca rendezéséhez szükséges ingatlanok megvétele.

A legtöbb adott fizető városi képviselők névjegyzékének kiigazítása bizottság kiadása.

Ezeket kivül tárgyalás alá kerül egy csomó kisebb-nagyobb ingatlan vásárlási és illetékei tárgyalása.

— Városházi hír. Ács József városi tanácsos nyári vakációjáról hazaérkezvén, s mai nappal átvette hivatalát.

— Áthelyezett ügyések. A hivatalos lap mai száma közli, hogy az igazságügy-miniszter dr. Rézler Kornél zalaegerszegi kir. ügyészt a komáromi, Csajághy Károly aradi kir. ügyészt pedig a zalaegerszegi kir. ügyészséghez helyezte át.

— Harmadik alapvizsga a jogi egyetemen. A Zala fővárosi tudósítója táviratozza: Mint kiírtó helyről értesülünk, a királyi jóváhagyta Zichy János gróf kultuszminiszternek azt az előterjesztését, hogy *rendeltetleg életbe léptethesse az egyetem jogi karán a harmadik alapvizsgát.* A kabinetiroda már le is küldötte a kultuszminisztériumnak az írásos jóváhagyást, amelynek alapján már holnap, de talán csak a jövő héten, az egyetem is megkapja a rendeletet, amelynek érvényessége nyilván a jövő tanév kezdetétől fog számolni. A harmadik alapvizsga tárgya a büntetőjog és a magánjog lesz s természetesen a harmadik tanév végén lesz köteles ennek a vizsgának alávetni magát minden joghallgató. Ez a tény határozottan nagy megkönnyítést kellett az egyetem jogi karán s a dékán, Kovács Gyula dr., rosszasádnak nyíltan kifejezést is adott. A joghallgatók is a legnagyobb megdöbbenéssel vették róla tudomást s amint hírlak, legkezelebb nyílt gyűlésen is állást foglalnak ellene.

— A Nap gazdát cserél. Budapestről írják a Zaldnak, hogy A Nap valószínűleg gazdát cserél. — A mostanában sokat emlegetett és sokat szenvedett boulevard újságnak, ha megegyeznek, Sárdnyi József udv. tanácsos, a Pesti Napló főszerkesztője lesz az új tulajdonosa.

— Boszton-estély. Holnap, csütörtökön este fél 9 órakor Adorjáné Mayersberg Frida tánciskolájában, a Casino-ban boszton-estély lesz. — A zenét a bosztonhoz egy jeles kanizsai cigánybanda szolgáltatja.

— Egy szolgálatkész ember. Egy szegedi lapársunk ma érkezett számában olvasni a következő hírdelést:

Herceg József dr., Szentés r. t. város volt helyettes rendőrfőkapitánya, Csongrád-vármegye tb. aljegyzője, a Szentési Lap című politikai lap felelős szerkesztője, ügyvédje; huszonhét éves, református vallású, igen jó pennájának mondott fiatal ember; teljes közigazgatási, továbbá ügyvédi- és közjegyzői irodai gyakorlattal; kitűnő bizonyítványokkal és elismerő leírásokkal; szegedi, kolozsvári, aradi, temesvári, nagyvárad, vagy budapesti ügyvédi, vagy közjegyzői irodában, szerkesztőségben, vagy kiadói hivatalban megfelelő állást keres. Benősi báróba. Cím: Szentés (Vajda B. utóda, Kossuth-tér negyedik szám alatti könyvnyomdája.)

— Holnap talált rendőrkáplár. Szigetvári levelezőnk írja: Szombaton reggel egy budapesti utazó a Szigetvár alatt el-folyó Almás patak sekély vizében egy holttestre bukkant, amelyben Maretics József 58 éves szigetvári rendőrkáplár ismerték fel. A rendőrkáplár pénteken éjjel szolgálatban volt. Hozzá tartozói az első pillanatban, mert a hulla feje véres volt, azt hitték, hogy Maretics gyilkosságnak esett áldozatul. Az eset város-szerte óriási izgalmat keltett, de a hivatalos boncvizsgálat csakhamar megállapította, hogy a rendőrkáplár baleset áldozata lett. Maretics feje véres volt ugyan egy kis horzsolástól, de ezt a sebet akkor kapta, amikor az Almás patak hidjáról belebukott a vízbe. Maretics pénteken éjjeli szolgálat közben ivott és hogy mámorát kipihenje, leült az Almás-patak hidjának kőbástyájára, ahol elaludt. Innen bukkolt bele a patakba, ahol halálát lelte.

— Harctéri tudósítók sorsa. Ha valahol a világon háború tör ki, a legújabb nagyhatalom, a sajtó is mozgósítja munkáját és a harcoló felek táborába küldi tudósítóit. Az első haditudósítók angol lapok küldték ki, amelyeknek sokkal nagyobb méretekben álltak rendelkezésükre a szükséges anyagi eszközök és személyi összerakások, mint a világ többi sajtójának. A harctéri tudósítók feladata nemcsak hogy nehéz és felelősségteljes, hanem igen veszélyes is. Az első harctéri tudósítók, akik áldozatul esett hivatásának, lord Pemberton volt, aki nagyon sok angol lapot tudósított. Spanyolországban a karlisták kémkedés gyanúja miatt agyonlőtték Schmitt kapitányt, aki a "Deutsche Ostzeitung"-ot tudósította. 1899-ben Hubert Howard angol újságíró, a "Times" tudósítóját érte halálos golyó az omdurmani csatában. 1909-ben Frederic Moore amerikai hírlapírói Konstantinápoly bevételénél épp abban a pillanatban érte halálosan egy golyó, amikor az oszmánról fényképfelvételt akart készíteni. A francia-német háborúban Hoff német tudósító öngyilkos lett azon való elkéseredésében, hogy a német hadvezetőség vele tiszteletlenül bánt. Ugyanakkor két német harctéri tudósító, L. Rassler és Fontane, francia fogságba esett, amelyből csak hosszú idő múlva szabadultak ki.

— A világ legnehezebb szobra. Rendszerint azt hiszik, hogy a világ legnehezebb szobra a newyorki kikötőben levő szabadság-szobor. Viktor Emánuel római szobra, vagy pedig a Lago Maggiore partján levő Borromeus-szobor, amde ez tévedés. A világ legnehezebb szobra a poy-en-velay madonna-szobor, amelyet a Szebasztopolnál hódított ágyúkból öntöttek. Ennek a hatalmas szobornak a kőből és öntött vasból készített talpzata 725 ezer kilogrammot nyom. Maga a szobor 16 méter magas, körülete 17 méter, súlya pedig 110.000 kilogramm. A madonna lába 1,92 méter hosszú, alkara 3,75 méter, keze 1,56 méter, haja pedig 7 méter hosszú. A gyermek Jézus fejének körülete két méter és áldára emelt karja hatvan kilogrammot nyom.

— A világ legnehezebb szobra. Rendszerint azt hiszik, hogy a világ legnehezebb szobra a newyorki kikötőben levő szabadság-szobor. Viktor Emánuel római szobra, vagy pedig a Lago Maggiore partján levő Borromeus-szobor, amde ez tévedés. A világ legnehezebb szobra a poy-en-velay madonna-szobor, amelyet a Szebasztopolnál hódított ágyúkból öntöttek. Ennek a hatalmas szobornak a kőből és öntött vasból készített talpzata 725 ezer kilogrammot nyom. Maga a szobor 16 méter magas, körülete 17 méter, súlya pedig 110.000 kilogramm. A madonna lába 1,92 méter hosszú, alkara 3,75 méter, keze 1,56 méter, haja pedig 7 méter hosszú. A gyermek Jézus fejének körülete két méter és áldára emelt karja hatvan kilogrammot nyom.

Naponta trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

MUSCHONG-BUZIASFURDO
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ODIT-GYÓGYIT. ODIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHACKER IGNÁCZ
cégmél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjósítás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 18.

Időváltozás nem várható. Déli hőmérséklet 9-4 C.

Haragos vadásztársak.

Karánsebes, október 18. Az év elején történt hogy Nyisztor föld-birtokos együttvadászott Pál József földbirtokossal, kire egy elvesztett pör miatt haragudott. Vadászás közben Nyisztor agyonlőtte Pált. Az esküdttörbíróság ma ítélezett Nyisztor felett, kit nyolc évi fegyházbüntetéssel sújtott.

A fővárosi házbeomlás.

Budapest, október 18. Borzalmas házbeomlás katasztrófa történt tegnap a fővárosban. A Rákóczi-tér 15. szám alatti épülrő házban leszakadtak a II. emeleti átlványok és, mint a ma déli lapok írták, két halottat és nyolc súlyosan sebesültekt húztak ki a romok alól. — A katasztrófa ügyében a budapesti törvényszék vizsgálóbírája ma délelőtti a helyszínen megállapította, hogy a katasztrófát az átlványozás körüli könnyelműség okozta. Emiatt a ház építőmesterét letartóztatták. A tegnapi két halottn kívül ma reggelre újból négy halottja lett a szerencsétlenségnek és a többi sebesültekt is haldokolnak.

Gyilkosság és öngyilkosság a törvényszék előtt.

Oderberg, okt. 18. Schelle Pál tisztviselőnek a felesége elleni válóperében tegnap volt az itteni törvényszéken a békéltetési tárgyalás. Midőn az asszony a bíróság előtt kijelentette, hogy mindenáron válni akar az urától, ez revolvert rántott és kétszer feleségére lőtt majd önmaga ellen fordította a fegyvert. Mindketten holtan kerültek el a bíró asztala előtt.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 18.

Készáru-üzlet:

Öt fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza október	12.01
1912. április	12.15
Rozs október	10.35
1912. április	10.52
Zab október	9.52
1912. április	9.73
Tengeri 1912. máj.	8.64

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Egy fiatallembert keresek elsejel belépésre

iroda-szolgának

Pollák M. Emil Nagykanizsa.

Van szerencséd a n. é. kőszöveget lekberendezési vállalatunkra felhívni.

Dusan felszerelt raktárunkon hálók, ebédők, oriszobák, szalonok és zongorából állandóan 400 szobaberendezés áll a leggyorsabbított a legfinomabb kiválasztásra kézen, de késztünk mindennemű berendezést saját vagy bármilyen terv szerint is. Egyes darabokat is szállítunk!

Fizetési feltételeink, ha Nagyságod hitelt önként igénybe venni, a legelőnyösebbek.

A szállítás előtt a vételár 20 százaléka fizetendő előlegül, míg a fennmaradó összeg 35 havi vagy 12 negyedévi egyenlő részletben törlesztendő.

Ingatlanügyleteink, vagy magasságos hivatalnokoknál: — de oly kisebb hivatalnokoknál is, akik kezességel bírnak — kívántra előleglőtt eltekinthetünk és csak az első részlet ellenében szállítunk már mindennemű berendezést. Utazóink egyikektől aki állandóan az országot járja és máv. berendezéssel van ellátva, becses kívánságára gazdaságos felszerelt mintagyűjteménnyel bárholra díjmentesen elküldjük.

Saját kiadásu, nagy díszes illusztrált katalógusunkat 1 korona (bélyegekből is küldhető) ellenében szívesen megküldjük.

Kiváló tisztelettel

Modern Lakberendezési Vállalat.

Budapest, IV. Gerőczy-u. 7.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

5607

szücs munkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden c szakmába való munkát, valamint előfoglalt mindennemű javítást és átalakítási munkálatokat. — A n. é. közönség szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szücsmester, Ullócsy u. 7. (Rajcs utca szomszédságában.)
Raktáron tartok mindennemű szücsmestert.

Hajhullás és a fejkorpádása

okvetlen megszűnik,
ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási cikk kapható

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán

Nyomdai műintézet
Könyvkötészet

ZALA

politikai napilap kiadóhivatala.

Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet

NYOMDA

Készít: Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi és iskolai nyomtatványokat. — Árjegyzékek, meghívók, falragaszok, körlevelek, eljegyzési és esketési értesítések és mindenféle reklám dolgok a legizlésebb kiállításban.

Verseny-árak!

Pontos szállítás!

Nyomdai iroda, kiadóhivatal és szerkesztőség:

Kazinczy-utca 3.

Telefon: 78.

Nyomda: a régi gimnáziumban.

Telefon: 227.

KÖNYVKÖTÉSZEZET

Gyárt: mindenféle könyvkötéseket a leg-egyszerűbbtől a legmodernebbig. Üzleti könyveket a legtartósabb és legizlésebb kiállításban. Aranyozásokat a legutányosabb árak mellett. — Galanterie munkák művészi kivitelben készülnek.

Carlós munka!

Szolid árak!

Vonalozó intézet: Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.

Libamáj

vételt a mai napon megkezdtem. Veszek minden mennyiséget a legmagasabb árban. — Ugyanott

szőlő-törköly

is megvétetik bármely mennyiségben, novemberi átvételre. 5806

GRÜNFELD MÓR
Nagykanizsa, Teleky-ut 20. szám.

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendések különös go. árral készítenek. — Mértékűl egy vasalt cipő is elg.

Egy magyar ajku

nevelőnő

gyermekek mellé ajánljuk. —
Bővebbet a kiadóhivatalban, 5833

Gondolatok jövőtökre!

Szükségellen az ember önmagát éshozzá tartozóit úgy óvhatja meg kétségelentül legjobban, ha a „BIOS” TÉMESVÁRI KÖLCSONOS SEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET.

biztosítási kötvényeit

megveszi. Mindenki biztosíthat itt magának tíz korona egyszeri beíratási díj, 12 kor. évi tagsági díj, továbbá két korona esetenkénti elhalálozási járuléka fejében már egy évi tagság után: halálesetre 2000 koronát, három évi tagság után: kereset-képzetlenség esetén ötven kor. havi segélyt, harminc évi tagság után: házasság koroná évi járadékot. Csekély havi járuléka ellen mindenki biztosíthat leányának két ezer kor. hozományt, fiának két ezer kor. önállósítási támogatást. Ha a gyermek gondozója három évi tagság után meghal, megszűnnek a további befizetések és a leány 20-ik, a fiú 16-ik életévei 50 kor. havi járadékot kap, továbbá házasság, illetve nagykorúság idején a teljes hozományt és önállósítási támogatást. Az intézet a legnagyobb bizosságot nyújt. Ez évbe a biztosított összeg 20 millióra rug. Az állampénztárban 200.000 K biztosítéki alap van elhelyezve.

Felvilágosítással és prospektussal szívesen szolgál a „BIOS” Kölcsonos Segélyző Szövetkezet, igazgatósága TÉMESVÁR, Belváros, Széchenyi-utca 4. — Helyben főkepviselet: Kisfaludy Márton ur, Nagykanizsa, Magyar-ut. 55. — Ügyes és megbízható urak és hölgyek mint üzletszerzők kereszhetnek. — 5775

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár mindenféle asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban raktáron tartok angol börgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szőnyeg-
divánokat 80 K-tól.
Szövet divánokat 40 K-tól.
Ottománokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövegekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).

Legujabb és legtökéletesebb Folytonégő kályhák.

Égészégi szempontból nélkülözhetetlen. A fűtés szabályozható, miáltal a hőmérséklet éjjel-nappal egyenletes, tűzveszély, gázömlés nincs.

A jelenkor legcélszerűbb és legtakarekosabb kályhái.

Kaphatók minden kivitelben. — Nagy raktár: 5829

Bettlheim és Guth cégnél Nagykanizsa.

Háztartási és szállodai tüzhelyek a legnagyobb választékban, minden kivitelben.

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) u.

6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimel továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem. — Tisztelettel!

Raufmann Mór férfinazabó Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. szám.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sírcsokrok előre megrendelhetők
Petermann József élő és művirág kereskedésben Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-keresztek árai: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcis, Crocus, Iris, Lilium, Évelővirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legutányosabb árakon. — Nagyon törzsed alma és körteték: 1 drb. 1 K, — 10 darab 9 K, — 20 darab 40 K, 100 drb. 7b korona. — Törzsfák: 80 fillértől, 1 koronától. — Rózsafák: 40—50 hajtásban. — Spárga tövek 3 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertészetében Báthory-utca 22. sz.

MEGHÍVÓ

A Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok
és Szeszfinomító Részvénytársasága

— 1911. évi október hó 19-án délután 2 órakor —
a Nagykanizsai Bankegyesület helyiségében tartandó

VIII. rendes évi

Köszgyűlésére,

melyre a t. részvényeseket meghívja

Nagykanizsa, 1911. szeptember 24-én

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság üzleti jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A lefolyt üzleti évi zárszámadások megállapítása s a nyereség felosztása iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság felmentvénye iránti határozathozatal.
5. A felügyelő-bizottság választása.
6. Hivatalos lap kijelölése.
7. Indítványok.

5822

Légrad nagyközség előljárósága.

1773—1911.

5831

Hirdetmény.

—•••••

Légrad nagyközség képviselőtestületének 70—911. szám alatt hozott véghatározata alapján ezennel közhírré tesszük, hogy a nagyközség tulajdonát képező

Nagyvendéglő

és tartozékai, valamint az

Alsórévi csárda,

ugy ennek tartozékai 1911. október 21-én délelőtt 9 órakor község-háza tanácstermében 1912. évi január hó 1-től 1914. évi december hó 31-ik napjáig terjedő 3 évre nyilvános árverésen bérbe fognak adatni. — A nagyvendéglő kikiáltási ára 600 korona, az alsórévi csárdáé 260 korona. — Az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-a bánatpénzül leteendő, a közelebbi feltételek pedig a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Légrad, 1911. évi október hó 14.

Starzsinszky László Barna Mihály
h. jegyző. bíró.

K30000

CERES-DIJ-KIÍRÁS

Azon célból, hogy a CERES-ételszírt ott is bevezessük, a hol azt a régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják azon kérséssel fordulunk hű vevőinkhez, akik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételszírral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyök vannak ezen ételszírnak más ételszírokkal szemben? 3. Mely előnyt tesz az Önre nézve nékiölözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűztük ki, melyek kisorsoltatnak:

1 díj á K 1000 = K 1000 | 20 díj á K 100 = K 2000
10 díj á K 200 = K 2000 | 1000 díj á K 20 = K 20000

Összesen K 3000 K 22.000

Azon pályázók között, a kik a feleletek külalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:

1 nyeremény á K 1000 = K 1000 | 5 nyeremény á K 200 = K 1000
2 nyeremény á K 500 = K 1000 | 20 nyeremény á K 100 = K 2000

K 2000 K 3000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 Koronát kitevő díjak kiosztására céljából kisorsolati és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K. K 30.000.—

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, akik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alantli cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (5 kg-os Ceres-kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételszírnünket fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorsszámat kap és ezáltal a sorsolásánál kettős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza ételemében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében a irodájában 1911. évi december hó 20-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomattatik és kívánatra bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Dij-pályázat“, AUSSIG, BÖHMEN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Kazinczy-u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A szerkesztőség és kiadóhivatalok a szerkesztőség címére küldendő. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és véletlen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Előfizetést és postai díjtalanul megrendelést csak a kiadóhivatal

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

MELYETEK ÁRA:

Helyben	Postán
adónak hordóval	adónak hordóval
Egy hó 1.20 K	Egy hó 1.50 K
Nagydíj 3.50	Nagydíj 4.50
Félre 7.	Félre 8.
Egyen évre 14.	Egyen évre 18.

Egyen szűz ár 6 fillér.

Műveltség, hallás, látás, és egyéb hiányosságok ellenében 50 fillér.
Előfizetést és postai díjtalanul megrendelést csak a kiadóhivatal

XXXVIII. évf. 239. szám.

Nagykanizsa, péntek 1911. október. 20.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Jogásznemzet.

Nagykanizsa, okt. 19.

Az angol: kereskedő nemzet; a norvég: hajósnemzet; a francia: lőképező nemzet; a svájci: szállodás nemzet; a szerb: dísznőpásztor nemzet és így tovább szokta mondani az a phibent elméje általánosítás, amelyik szívesen és kényelmesen megelégszik a legszembetűnőbb vonásokkal. — Ugyanez a phibent általánosítás azt is szokta mondani, hogy a magyar: jogásznemzet.

Hogyha az egyetemek statisztikáit nézzük, akkor úgy látszik, mintha ennek az általánosításnak csakugyan lenne valami igaza. A jogi fakultásra háromszor, négyszer annyi egyetemi hallgató iratkozik be, mint a többi fakultás akármelyikére. Ez határozottan azt a látszatot kelti, hogy a magyar fajban valami speciális, leküzdhetetlen vonzódás van a jogtudomány és a jogász pályák iránt. — Ebből azt is kellemes következtetni, hogy akkor, hogyha sok minden dologban hátra is maradtunk, ipar, kereskedelem, mezőgazdaság, tudomány messze áll a kultúrállamok nívójától, legalább a jogrendszer kiépítésében készen vagyunk. Amikor felvetődik az a kérdés, hogy iparban, kereskedelemben, tudományban, mezőgazdaságban miért maradtunk hátra, készen van a kézen fekvő felelet: — Hja! Az az átkos Ausztria!

Soha sem tehetjük azt, amit akartunk! Hiszen hogyha ez nem volna!

A belső jogrend és igazságszolgáltatás terén azonban mindig azt tehetjük, amit akartunk. És mi az eredmény? Néhány nap óta Budapesten gyűlésezik a magyar jogászvilág elitje. Érdekes, hasznos és szükséges kis házikongresszus ez, mely — reméljük — ezennel mindig sürűbben revjálja, hogy mink van és mink hiányzik. Nos: meglepetése lehet a hazai közönségnek, hogy a jogászok napok óta nem tesznek egyebet, csak panaszkodnak, fölpanaszolják azt, hogy a jogrendünk olyan, mint egy foltozott lyukas nadrág, ruhának ugyan ruha, járni is lehet benne, de egy cseppet sem válik becsületünkre: folt hátán folt és még így is csupa hézag.

Aránylag még legtelesebb és legjobb a büntető törvények csoportja. Igaz, hogy a kodexünk egy kissé régi és amikor új volt, akkor sem volt túlságosan modern és radikális szellemű. Fayer László, a

budapesti egyetem időelőtt elhunyt tudós tanára, különös kedvvel mutatta ki mindig, hogy a negyvennyolcas törvényjavaslat, mely a zivataros idők miatt soha nem lett törvény, mennyivel jobb és liberálisabb szellemű volt a Csemegi-féle kodexnél. De ez a kodex mégis csak kodex, legfeljebb hiányait úgy ahogy reperálta a büntető novella. És a bünvádi perrendtartásunk is minden zavarossága, elentmondása és nehézsége dacára funkcionál; a büntető jogásznak nem lehet sok kétsége, minden adott esetre megtalálja a megfelelő paragrafust. És legújabbban, a patronázs munkában és a fiatalokakkal szemben követendő bánásmód tekintetében a legmodernebb eszmék és áramlatok is megérkeztek hozzánk és fölfrissítették a törvény alkalmazásának a módszerét.

Annál jobban panaszkodnak a magánjogászok. Tessék elképzelni egy jogrendszert — éppen a mindennapi élet legfőbb és leggyakoribb kérdéseit érintő magánjogi jogrendszert — minden kodex, minden paragrafus nélkül; závaros, nehéz esetekben a bíró, az ügyvéd nem folyamodhatik a törvényhozás kifejezett akaratához, mert ilyen, a házassági törvényt, gondnoksági törvényt is leszámítva, egyáltalában nincsen is. Régi törvényekből, Corpus Jurisból, jogszokásokból, analógiákból, felsőbb bírósági döntvényekből kell visszakeresgélgni a gyakorlatot, amit így is lehet magyarázni, ugy is. Ügyvéd soha sem bizonyos a dolgában, hogy nyerhető-e az álláspont, amit képvisel, a bíró nemcsak egyszerűen alkalmazza, hanem sokszor maga kénytelen megalkotni a jogszabályt. A magánjogi kodex husz éve készül és nincsen készen. A perrendtartásunk ósdi és elavult; az új perrendtartásról szóló törvényjavaslat évek óta várta az e' intézést, a parlament soha sem ért rá ennek a kománynak a hirtelen elhatározása nélkül Isten tudja, mikor lett volna betűre még így is törvény! A telekkönyvi jogunk a nagyrészt elavult osztrák polgári törvénykönyvre támaszkodik, annak a hiányait száz és száz miniszteri rendelet zagyva zűrzavarja pótolja.

A hiteljogok csoportjában sem sokkal jobban állunk. A csődjogunk teljesen elavult, a váltójogi

és kereskedelemjogi kodex is sok reparációra, pótlásra szorul, annál inkább, mert annakidején lélektele-nül lemasoltuk a német kodexet.

A pótló és alkotó munkának egész tömege, a feladatoknak egész sorozata vár itt elintézésre. — Az igazságügyminisztérium kodifikáló osztályában szünet nélkül tart az előkészítő munka, a legtöbb, égetően sürgős reform sorsa attól függ, hogy mikor ér rá a parlament?

A parlament azonban nem ér rá semmire.

A főispán fogadtatása.

Rendkívüli közgyűlés a vármegyén.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszegi törvényhatósági bizottsága e hó 26-án rendkívüli közgyűlést tart, melyen a főispáni székfoglaló közgyűlés rendjét fogják megállapítani. A 26-iki közgyűlésre Aray alispán a következő meghívót bocsátotta ki:

Igen tisztelt

vármegyei bizottsági Tag Ur!

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter Urnak folyó hó 3-án 6296/ein. 1911. sz. aletti a vármegyei közönséghez intézett leírása szerint O. Császári és Apostoli Királyi Felsége folyó évi szeptember hó 21-én kelt legfelsőbb elhatározásával dr. Balás Béla osztálytanácsosi címmel felruházott igazságügyminiszteri titkár urat Zalavármegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Ennélfogva a főispáni állás elfoglalása, a főispáni eskü letétele céljából rendkívüli közgyűlés volna összehívandó, amelynek rendjét, a bevett gyakorlat értelmében, a vármegyei állandó választmány állapítaná meg. Minthogy azonban Barcza László és társai bizottsági tag urak a székfoglaló közgyűlés rendjének a megállapítása céljából külön rendkívüli közgyűlés összehívását kérték és rendkívüli közgyűlés, a bi'ottsági tag urak kívánására mindig egybe szokott hivni: ennél fogva folyó évi október hó 26-án délelőtt 10 órájára a megyei közgyűlési terembe rendkívüli közgyűlést hívok össze, amelynek tárgyát a főispáni székfoglaló közgyűlés rendjének a megállapítása fogja képezni.

A közgyűlési megelőzőleg délelőtt 9 órakor a megyei állandó választmány tart javaslat előterjesztése céljából ülést, amelyre ezen választmány i. l. tagjait tisztelettel meghívom.

Zalaegerszeg, 1911. évi október hó. 17.

Aray Lajos s. k.

alispán.

Hajós Kálmán a kerületében.

— Saját tudósítónktól. —

Zalabaksai tudósítónk írja: Hajós Kálmán dr., a baksai kerület népszerű képviselője e héten néhány napot kerületében töltött, hol több nagyobb községben megfordult. A választók mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták és nagy tömegben gyűléseztek Zala-baksán, hol Hajós beszédet mondott, ismerve a politikai helyzetet.

A város koncertje.

A nagy szimfoniai hangverseny.

— Saját tudósítónktól. —

A meg szokott hirdető helyben, de ezeken kívül a város háza kapuján is megjelent a város hatalmas plakátja, mely a város által e hó 26-án rendezendő szimfonikus hangversenyre hívja fel a figyelmet. A plakátok fején városunk címere ékesedik, mintegy szimbólumként annak, hogy némileg ennek a címernek a méltóságáról és dicsőségéről is szó van. A 26-iki hangversenynek sikerülne kell, mert nem szabad, hogy a város címerét csúszón érje; hogy mikor a város a közönség műpártolásába vetett hittel meghívja az ország egyik legelőkelőbb művészarszáját, a városnak nem szabad csalódnia.

A jelek arra vallanak, hogy nem is csalódnak. A 26-iki koncert történeti városunk igen élénk érdeklődés mutatkozik. Mint értesülünk, az ülőhelyekre máris számos előjegyzés érkezett, amiből tulzán nélkül arra következtethetünk, hogy ez a kiváló zenei esemény megerő közönséggel teli teremben fog lezajlani.

Szólunk kell néhány szót a zenekar másorát, melyet a helyi zenei egyesület Kun László, a hírneves dirigens vezénnyel elő fog adni.

A szimfoniai hangverseny első számában majd fölbugnak a Wagner körítők és hozzák szépen, lassan és főtároggatosan a zarándokok karának ismert, gyönyörű motívumait. Majd a hegedűk vezik át a birodalmukat és hozzátároggálnak a violák, a tenorhangú gordonkák, az oboák és a hatalmas pozónok is a tárgyhoz, ám nem hallgat az éterikus hangú hárfá sem, de a fuvókák, sőt a pikárok sem. Az egész Tannhäuser főbb motívumait és áráit fogjuk kapni a nyitányban és megállunk a Vénus-hegy, meg a warburgi dalverseny egész társasága és minden zenei szépsége.

A második szám a Mozart szerenádjá lesz. Ezt a bájos, áttekinthető és könnyen átérezhető zenei művet Liszt Hungaria szimfonikus költeménye követi, mely tele van magyaros dallamokkal. Végére majd egy teljes Csajkovszky szimfonia, mely egyesíti magában az öröm és bánat, a pajzán jókedv minden zeneileg megérthető gyönyörűségét.

Rövid ez a hely ahhoz, hogy itt az előadandó számok szépségét, művészi nagy értékét méltassuk, sokkal inkább szolgálunk a közönségnek, ha komolyan figyelmeztülünk: el ne mulassza az alkalmat, hogy a 26-iki hangversenyen, melyhez fogható Kanizsán még nem volt, részt vegyen.

Mi egész biztosra vesszük, hogy Kanizsa megerő közönsége méltányolva tudja azt a nagy feladatot, amelyre a város a szimfonikus hangverseny megrendezésével vállalkozott. Jelentős, kimagasló művészi eseményről van szó, amely Kanizsa kulturális életének tartalmáról kíván most próbát tenni. Ennek a próbának sikerülne kell lenni, mert Kanizsa a zeneművészet terén messze elő jár már a vidéki városok között.

Országgyűlés.

Egy ellenzéki beszéd.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, október 19.

A vilárendező bizottság jónak láttá, hogy ma ismét elhangozzék egy beszéd, melyet Somssich Tivadar gróf mondott el röviden.

Az ülésen Berzeviczy Albert elnököt. Beszúttatá Baranyamegye feliratát a katonai javaslatokról és az állami tisztviselők nyugdíjintézményéről, továbbá Kápolna polgárágiát a választójog mellett és Szabolcsmegyét a sárvári adag megvédéséről. Az előző indítványos Ábrahám Dező ellenindítványt adott be, mire az ellenzék a névszerinti szavazás elhalasztását kérte.

Napirend szerint elintézték néhány névszerinti szavazást, aztán Somssich Tivadar gróf röviden bírálta a véderőjavaslatokat, melyeket sem politikai, sem gazdasági szempontból nem fogad el. Végül határozati javaslatot nyújtott be.

Ezzel véget ért az ülés.

Tisza István Aradon.

Elmaradt tüntetés.

Saját tudósítónk távirata.

Arad, október 19.

Tisza István gróf ma reggel 8 óra 15 perckor Aradra érkezett, hogy itt délután beszámoló beszédet mondjon. Tiszát tizenegy munkapárti képviselő kísérte el erre az újra.

Az aradi szocialisták napok óta készültek rá, hogy Tisza ellen, helyesebben: a radikális választójog mellett tüntessenek, azonban a tüntetés elmaradt. Ugyanis a szocialisták a reggel 6 órai vonathoz vonultak ki a pályaudvarra, melyet már ekkor megszállt a rendőrség s a csendőrség. A munkások látva, hogy Tisza nem érkezett meg, elszéledtek a műhelyekbe, miután a pártvezetőség erre a napra nem rendezett munkaszünetet. A szocialisták ma estére újabb tüntetésre készülnek.

Tiszát a pályaudvaron a polgármester s az aradi munkapárti elnöke fogadta. Rövid üdvözlés után a Központi szállóba hajtottak; az útvonal mentén sok ezer főnyi közönség ültette Arad képviselőjét. Eddig nem történt semmi zavar. Délelőtt szökőrév ebéd volt. Tisza beszámolóját délután 3 órakor tartja meg a nyári színházban.

Feljelentés a sörgyár ellen.

„Nagykanizsai és a lá Pilsen”.

Saját tudósítónktól.

Érdekes ügyben tartott ma tárgyalást Dedk Péter rendőrfőkapitány, mint rendőrbíró. A világhírű pilseni sörgyárak feljelentése volt a panasz, mit a Nagykanizsa malátagyár és serfőződe r. t. ellen dr. Szalay Emil budapesti ügyvéd útján tettek. Azzal vádolták a kanizsai sörgyárt, hogy némely sörgyármányát „a lá Pilsen” jelzéssel hozza forgalomba, miáltal az ipartörvény 157. §-ába ütköző kihatást követi el.

A hetek óta húzódo eljárás folyamán a főkapitány az ügyben a soproni kereskedelmi és iparkamarától szakvéleményt kért, melynek megérkezével ma döntötte el az ügyet ítéletével. A főkapitány a pilseni sörgyárakat panaszukkal elutasította és a Goldammer Károly igazgató által képviselt nagykanizsai sörgyárat a feljelentés következményei alól felmentette.

A főkapitány ítéletében megnyilatkozó felelősség szerint a nagykanizsai sörgyárnak az az eljárása, hogy némely sörgyármányát „Nagykanizsai és a lá Pilsen”

jelzéssel hozza forgalomba, nem ütközik az ipartörvénybe. Az ipartörvény ugyanis csak a lényeges üzleti viszonyoknak és a valószínűségnek meg nem felelő jelzők, jelvények és egyéb adatok használatát tiltja. A főkapitány felelőssége szerint azonban a forgó forgó esetben a sörgyár vignetája a valószínűségi fedet, mert egyik gyármánya a pilseni sörök ízt és színt megközelítő minőségben állítja elő.

A panaszukkal elutasított pilseni sörgyárak képviselője természetesen felelősséget ez ítélet ellen. A végső tanulság pedig az mindezekből, hogy, amiként nem mind arany, ami fénylik, éppúgy nem is mind pilseni sör az, ami ezzel a jelzéssel van ellátva. Egyebekben a cseh sörgyárnak nemcsak az szolgálhat megnyugtatóul, hogy a kanizsai sörgyárt nem követi el kihatást, hanem főképpen az, hogy a közönség a vörösfalkóknak nem annyira a címkéje, mint inkább azok belső tartalma után ítél.

Kedvező fordulat.

Utban a kibontakozás felé.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, október 19.

A képviselőház folyosóján nagy felűlést keltett az, hogy délelőtt megjelent a Házban Andrássy Gyula gróf s egyenesen Kossuth Ferenchez sietett, ki vel hosszasan tanácskozott. A tanácskozás után újságírók kérdést intéztek Andrássyhoz, ki így válaszolt:

— A béke ügye soha oly jól nem állt, mint ma, mert váratlanul kedvező fordulat állott be, ami remélni engedi, hogy a béketárgyalások eredményre vezetnek.

A költségvetés tárgyalása.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, okt. 19.

Lukács László kereskedelmi miniszter ma a képviselőházban kijelentette, hogy a pénzügyi bizottság a jövő héten megkezdte a költségvetés tárgyalását.

Justh Gyula kijelentette, hogy ha a véderőjavaslatokat leveszik a napirendről, akkor párja nem fog technikai obstrukciót folytatni a költségvetés ellen.

Kossuth Ferenc ma azt az álláspontját nyilvánította, hogy a törvény szerint a költségvetésnek az év vége előtt kell megszavaznia lennie, hogy az exelzet elkerüljék, ezért pártjának nincs szándékában, hogy kivételek eszközökkel küzdjön a budget ellen.

Zágráb felé.

A Zala és a horvát dolgok.

Minap befejező közleménye jelent meg lapunkban „Graniczdor Zabolán” című cikksorozatnak, melyet Haller Jenő, lapunk kiváló munkatársa, főkírekesőnkre írt. — Haller horvát kútfő nyomán ismertette a negyvennyolcadiki grancsár invázióját, melynek hol gyászos, hol komikus eseményei ill. Zabolán játszódik le a Balaton-parttól Kanizsán át a drávi kompig. A grancsárbejárás mozzanatainak nálunk is él egy kiűnő ismerője: Hallis István városi tanácsos, ki mielőtt gyönyörű könyvét, a „Mozaikok”-at megírta, évekig kutatott, hogy megismerje a szabadságharcnak Kanizsai eljutott hullámveréseit. Nagy és felelősséges munkát vállalt ezzel magára: utánna kellett mennie minden szájhagyományának, magyarul, cigányul, kiskánizsai legendáknak; a korszakasztalainál főkírekesni a nagy idők visszamenekülő tanult s ami a legnehezebb volt: ezeknek az előadásait meg kellett tisztítani a jámbor és jóhiszemű nagy-

lástól. Ahogy a homokban megkeresik a csillogó aranysemet és hány marék aranyat moanak szét anélkül, hogy aranyat találnának benne! — Most Hallis István kijelentése meg nagyobbra növekedett előtök Haller cikksorozatának értékét, mert ez — Hallis szerint — ismeretlen adatokat is tartalmaz s ha horvát kézzel is, de mindenesetre írott adatok alapján készült. Tehát a lapunkban megjelent cikksorozat, mely közönségünknek sok élvezetes és tanulságos órát szerzett, felelősséggel és napi értékkel súlyán és fontosságán és érdekes adatgyűjteménye marad a grancsár-bejárásnak.

Olvasóink bizonyára észrevették, hogy a Zala figyelt tekintete állandóan oda van szegve az ország és vármegyénk veszélyeztetett részére, a Muraközre. A Muraköz dolgairól számtalan cikk és tudósítás jelent meg lapunkban s ha az országos közérdeklődés törődik már valamit a Mura és Dráva közével, ebben kétségtelenül részünk van nekünk is. Hogy egyebet ne említsünk: az ország sajtójának a figyelmét mi irányítottuk rá a Muraköz egyházi hozzártózkodásának kérdésére és a Muraközben folyó apró, de kitartó horvát igazgatásra. Ezek a cikkeink

és tudósításaink eleinte nem sok érdeklődéssel találkoztak, s megyei közönség azonban lassankint fölfedezte ennek a kérdésnek ruppant fontosságát és a muraközi események kiváló érdekességét s ma már a Zalának minden cikke, mely muraközi dolgokkal foglalkozik, vármegyészerte visszahangot kelt. Különösen a Muraköz lelkes magyar lakossága fogadja szívesen és hálával ezt a szerény sajtóhangot, mely képtelenül nehéz, bazafias munkájukban segítségükre siet.

A Zala programjának e kibővítése azonban részünkről nem csupán érdeklődés kielégítése, hanem kötelesség is. A horvátok szeme is állandóan a mi vidékünkre van irányítva, természetesen itt keresik a McDjimirje az annak védőt a nagyhorvát támadásokkal szemben. Túlra lapjaink, elsősorban az Óbör ezért oly szorgalmas olvasója a Zalának, ez a horvát lap volt az, mely az emlékeztetés Pecelek egyben-heiteken át mondatartul szidta és gyanúsította lapunkat s éppen a minap is vezércikkében foglalkozott a Zalával s ennek egyik cikkével, melyet Tamás János dr. perlati ügyvéd írt.

Mindez elég bizonyítéka annak, hogy feladatunk határain belül járunk el akkor, mikor a Muraköz kérdését napirenden tartjuk s érdekes eseményeinek gyors tudósítói vagyunk. Közönségünkben nemcsak az érdeklődést, de a kötelességérzést is fel akarjuk kelteni vármegyénk e teljes felszabadulást váró része iránt s azt hisszük, ez sikerül is. Egész Zalavármegyét s benne Kanizsa sem feledhetik egy percre sem, hogy közvetlen szomszédai vagyunk Horvátországnak, hová gazdasági érdekszállaink is átnyulnak s hogy a magyarországi védelmi harcának e részben végvárai vagyunk.

A veszedelem pedig egyre fenyeget. A minap történt, hogy a horvát jogpárt új programot fogalmazott s a nagyhorvát hóbot e megdöbbentő szüleménye leplezetlen nyíltsággal akarja rátenni kezét a Muraközre. Amíg hat a Dráván túl nem lehet az illegitim tejeskedési vágy mániája, addig nekünk is helyünkön kell állnunk és addig közönségünk bizonyára a dolog fontosságához mért érdeklődéssel kísérő figyelemmel horvát vonatkozású tudósításainkat s egyéb cikkeinket.

Állandóan figyelemmel kell lenni Zágráb felé, a nagy és szép térfelé, melynek közepén Jellasics bács szobra áll, kardjával erre, mifelénk mutatva, mintha hósi pózban, ódai lendülettel ezt szavalná:

— „Amonnan verték ki negyvennyolcban az én tős grancsárjaimat”.

A háború.

Viharok a török parlamentben.

Távirati tudósítók.

A háború lassan megkezdődik Tripolisban a tartomány birodalmi. A törökök és arabok komoly ellentétet léteszenek kifejezni. Törökországban pedig a népnegyutalanság a parlamentre is ácsapott és ott tegnap már kormányválság is fenyegetett. A háborúról ezek mai távirati értesüléseink:

Tripolis, okt. 19.

A török csapatok először egy hét óta minden éjjelke támadást intéznek az olasz tábor ellen. A hegyek közti négyezer főt legyőzött török katonák és határozott arab tartózkodnak, kik az összes utakat megszállva tartják.

Konstantinápoly, okt. 19.

A török parlament ma éjjelke ülést tartott, mely rendkívül viharos jeleneteket bősékellett. Az ellenzék nem engedte Mahmet Sefket hadügyminisztert szöböz júnit, mire ez lemondással fenyegetőzött. A parlament ülését ma este újból folytatták. Sall pársa nagyvezír kijelentette, hogy ha a kormányt a többség lecsavazza, akkor az egész kormány nyomban le fog mondani.

Róma, okt. 19.

A kormány Kireneika városrészt helyettes kormányzóvá kinevezte Krikola tábornokot.

Benghazi, okt. 19.

Benghazi erődben 3000 erősen fellegyerített török sáncolta el magát, kiket onnan kiűzni a háború egyik legnehezebb feladata lesz.

A vékonykoponyájú ember.

(Zalaegerszegi esküdtészi tárgyalás.)

Saját tudósítónktól.

A zalaegerszegi esküdtészi ülészek harmadik napján egy kis kaliberű tapocai eset került tárgyalás alá. A tárgyalást Horváth Sándor kir. törvényszéki elnök vezette. A tanács tagjai: Szalay László és Sipos József bírák és dr. Németh Bálint voltak. A kilenc órakor megkezdett ki-sorsolás után a következő esküdték maradtak ben: Tamás János, Török György, Zaohár József, Szűcs Zsigmond, Nunkovits Béla, Wiltzburger Sándor, Técs Károly, Lendvay László, Németh György, ifj. Tarányi Ferenc dr., Szalay Samu, Somossy Nándor rendes és Kiss Dénes pótesküdték.

Az eset maga f. évi szeptember 2-án történt a Tapolca melletti Dicsélen. A keret egyszem tapocai: bor, részegség, összeszólalkozás. — Samu István, Mohos István és Tóber Mihály napzámosok együtt mentek haza munkából. Tapolcán megittak koponyánkint egy-egy iller bort. Otthon már éppen zárták a kocsort, mikor az onnan távozni készülő Leitold Józseffel Samu István összeszólalkozott. A Leitold lakásáig együtt mentek veszedve, ott Samu a kezében vitt vaslapdttal Leitoldot föbe ütötte, az összeesett s másnap meghalt.

A tettes teljes részegséggel védekezik. A tanúk: Bakos Gyula, ki Leitolddal együtt volt, Spitzer Ignác vendégül, kinél az összeszólalkozás történt, Mohos István és Tóber Mihály, kik Samuval együtt jöttek és Bohár Gábor éjjeli őr a featti tényállást igazollák. Weisz Róza a megívott bor mennyiségét tanusította.

A felolvasott boncjegyzőkönyv alapján dr. Dedk Jenő és dr. Klein Gyula orvosszakértők megállapították, hogy Leitold a homlokát ért ütés folytán megsérült, eleseit s esése közben szenvedte azt a koponyatörést, melynek folytán bedőlött agyhártya következtében állott be a halál. A sértett koponyája a jobboldali halántékon abnormisan vékony volt s körvete az okozta az eset halálát véget.

A bizonyítási eljárás befejeztével a kir. ügyész halált okozó súlyos testisértesre,

a védő a beszámíthatatlanságra, erős felindulásra, s külön súlyos testi sérülés vételére, illetőleg gondatlanságból okozott emberölésre kért az esküdtekhez kérdést intértetni. A törvényszék az így értelemben megfogalmazott kérdéseket tette fel.

A perbeszédre délután 3 órakor került a sor. Ezek során dr. Szász Gerő kir. ügyész hosszasan fejtegette az ülés és a halál közötti okozati összefüggést, míg dr. Berger Béla védő nagy körültekintéssel érvelt amellett, hogy az abnormis koponyasérülést ez nem állapítható meg.

Az esküdtek hosszas tanácskozás után erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sérülésben mondták ki bűnösnek, mire a kir. törvényszék a vádlottat három évi börtönrre ítélte. — Védő semmisségi panaszát élt.

A tárgyalás este 7¹/₂ óráig ért véget.

HIREK.

— Vizsgálják a kanizsai erdőket és legelőket. Az idén újonnan alakult városi erdő- és legelőbizottság végre belátta a kanizsai erdők és legelők állapotának tarthatatlanságát. Az egész város népet megdöbbentő cikkünk mutatta ki vagy egy létezőtől elzárva, hogy a milliós vagyonról erdő kanizsai erdők és legelők állag háromnegyed százalékát jövődelmet hajtának. Úgydör Öcsának, a bizottság agilis elnökének osztályára kezdeményezett az ügyben a bizottság akciót, melynek folytatja a város nemrég szakértők kiküldését kérte a földművelési minisztériumtól, hogy ezek adjanak tanácsot, mit kelljen tenni a kanizsai erdőkkel és legelőkkel, hogy azok elfogadható használatra hozzanak. A minisztérium Dörner Béla kir. gazdasági intézőt, a földművelési minisztérium legelső osztályának egyik referensét küldte ki Nagykanizsára, aki még maga mellette kérte Flandorfer Ignácot, Zalamegye gazdasági felügyelőjét is, hogy együtt tekintsek meg Nagykanizsa város erdőit és legelőit. A megyei gazdasági felügyelő már ma reggel Nagykanizsára érkezett, Dörner kir. intéző azonban a déli gyorsvonattal jött és miután dr. Szabó Gyula h. polgármester, Csizsághy Antal erdőmester és Flandorfer felügyelő társaságában körülkocsizta a város legelőit és erdőit, már a délutáni gyorsvonattal visszautazott a fővárosba.

— Személyi hír. Vécsey Zsigmond polgármester tegnap délután a gyorsvonattal Budapestre utazott, hol ma a földművelési minisztériumnál a város érdekében jár el. Mint azt tegnapelőtti terjedelmes közleményünk jelezte, a polgármester újának célja az, hogy a kanizsai mentelépítési tárgyaljon a miniszteriummal. A polgármester újának eredményéről legközelebb részletesen tudósítunk.

— Az ifjúságképző közgyűlése. A Nagykanizsai Ifjúságképző Egyesület, mely rohamosan halad a fejlődés útján, tegnap este rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az egyesület fejlődése következtében szükségessé vált új alapszabályokat elfogadtak. Ezen kívül megbeszéltek a tisztviselők, amennyiben megválasztottak: főjegyzőnek Sattler Ödön, titkárnak ifj. Kráthy József, pénztárnak Jack Frigyes házagnak Kern István, választmányi tagok: Kászár Iván, Róna Gyula, Holsch József, Urbancsek Károly, Hoffmann Béla és Horschitzky Jenő; választmányi tagok: Polák Oskár, Bátor Róbert, Weisz Gyula, Ericser József, Halász József és Reisz Béla.

— A nagykanizsai népkönyvtár gyarapítása. Molnár Viktor államtitkár a helybeli iparostanonciskola kezelésében álló ingyenes népkönyvtár gyarapítására 500 koronát utaltatványozott.

— A postaigazgatóság köréből. A déli postaigazgatóság területén Szeller János Zalamegyesre táviradvonal felvételére, Tóth Mihály vonalfelügyelőt Budapestről Tapolcára, Grommer Józsefet Bónicáról Dombóvárra, Dénes Jánost Barcsról Nagykanizsára helyezték át. — Szellinger Gabriella, Halli Marianna Havassy Leóda, Hild Anna, Keller Mária, Szabó László, Szikszó Kornélia postaküldővé kineveztek, Kecsák Erzsébet és Komáromi László az Francis Klementin királyi elnök, Horváth Antal felügyelői Csáktornyán.

nyárol Pécare, Kisfaludy József postatisztát Fiuméből Marcaliból, Egyed József altisztet Pakáról Dombóvárra helyezték, Jozsics Györgyöt Pécare, Gulács Jánost Pakarra, Csepri Gyulát Pécare, Kovács Istvánt (Dombóvár) Barcsra postaszolgávvá kineveztek.

— Elsőrendű orfeum Nagykanizsán. Fővárosi művészekből álló elsőrendű orfeumtársaság tart holnap, pénteken, továbbá szombaton és vasárnap este előadást a Berger-féle Udvari, (előbb Fiume) kávéházban. A társulat tagjai: Léway Farkas Pál a fővárosi orfeum volt rendezője, ki az országos komikusversenyen az első díjat nyerte; Steinberg Izso humorista, (a Wertheimer mulatóból), Anday Henrik hírneves tenorista, Várdai Ferike, Csendes Gizella, Szabados Katica, mindhárom ismert kabarétáncosnő.

— Szabadosok nem játszhatnak Nagykanizsán. Emlegettük a minap, hogy Szabados László magyar operett-stagione direktor kérvényt nyújtott be a rendőrfőkapitányhoz azért, hogy társulatával november hónapban a Polgári Egyelet nagyszínházban operettelőadást tarthasson. — A főkapitány a kérvényt véleményezés végett a színházi bizottságnak adta ki, mely tegnap délután tartotta a tárgyalást. A színházi bizottság nem helyeselte az engedély megadását, amit jegyzőkönyvileg nem indokolt, de az állásfoglalásának magától értetődő indokai vannak. — De! Péter főkapitány már meghozta határozatát Szabados kérvényére, melyet elutasít még azzal a külön indoklással, hogy a Polgári Egyelet nagyszínház nem alkalmas színházadatok rendezésére.

— Pótvásár Tapolcán. Tapolca község előjárósága hirdetményt küldött azért Zalamegyében arról, hogy f. hó 25-én, jövő szerdán Tapolcán állatvásárral kapcsolatos pótvásáros vásár fog tartani. A pótvásáron azonban a sertések felhajtása még mindig tilos lesz.

— Csak egy virágszálat. Közleg a halottak komor szépségű ünnepe, a november elseje. Ilyenkor szokta a József kir. herceg szanatorium-egyesület felhívását szétküldeni szerte az országba, hogy adakozzanak a szegény magyar idős betegeknek, akik közül évente 70 ezeret végez ki a borzalmas betegség. Ma jött meg az alispán úján Nagykanizsára is a „Csak egy virágszálat!” ismert jellegű felhívás. Az alispáni ajánló sorok között különösen figyelemre méltó az az, melyek arról szólnak, hogy az itt összegyűlt összeg fele a tuberkulózis ellen védekező zalamegyei egyesületnek maradjon. A gyűjtésre a növekvő tagjait kért fel a polgármester és az f. hó 30-tól november 6-ig terjedő időben lehet folytatni.

— Küzdelem a férfért. A következő sorokat kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Csak most jutott tudomásomra, hogy b. lapjában — már régebben — e címmel: „Küzdelem a férfért” két, személyemet is érdeklő közlemény jelent meg. Elismerem, hogy elég humorosan kiszeneve, de nem a valóságnak megfelelőleg. Az igazság pedig az, hogy Keszei Lajos postatisztai, miután házasságot ígért, több mint tíz hónapig folytatunk közös háztartást, amennyiben közönség nevezhető az, hogy én gondoskodtam mindenről ő pedig segített az elfogyasztani, anélkül, hogy a háztartás terheire hozzájárult volna. Midőn láttam, hogy Keszeinek nincs más célja, mint engem kihasználni, felmondtam neki a barátságot, ő azonban mindig visszatért, kért, könyörgött, sőt három ízben késsel lámadt reám, ha vissza nem veszem. Mindig visszafogadtam, de midőn meggyőződtem arról, hogy ő nem más, mint közönséges házasság-szedelő, ki másútt is próbálta szerencsét, mángolófával vertem ki lakásomról, a mit a szükséges felbéli tanakkal tudok igazolni. Ez a való tényállás, s ezt elcsúfni, csavarni nem engedem. Ismerve a Zala pártatlanságát és bizva tekintetes Szerkesztő Ur igazságszeretetését, hiszem, hogy az én szavamnak is helyt ad, annál is inkább mert a tisztelt valóságot tartalmazza. Maradnak a Tekintetes Szerkesztő Urnak kiváló tisztelletteli Imrey Teréz.

— Koszorútpótló adományok. Folyó hó 16-án elhunyt Rosenfeld Vilmos ur iránti kegyelettel jelölt adakoztak: A gyászoló család 100 K, Weichherz Lajos ur és családja 25 K, Breyer Adolf ur és neje 10 K, Rosenberger Bernát ur és neje 5 K. Összesen 140 K. A nagykanizsai iz. szentegylet.

— Felülfizetés. Az evang. egyház által rendezett hangversenyen a felülfizetők névsora: Josifovics Mihály 25 K, Pátria kávégyár 20 K, Oszterhuber László, Lőke Emil dr., Hlatkó János, Stern Sándor 10—10 K, Dür Vilmos 7 K, Szoboszlav István és neje, Böhm Ignác 6—6 K, Drogeria, Loos József, Ludwik János, Tripammer Gyula, özv. Halász Elek, Eperjes Győző, dr. Hajdu Gyula, Győrfy János, Reinitz József, Rosenfeld Adolf fia 5—5 K, Boros János, Konold Frigyes 4—4 K, Leonhardt János, Péter János, Hütter Lajos, özv. Wüstli Lajosné, Dénes Jenő, Elschlager Elemér, 3—3 K, Fischel Antalné, ifj. Offenbeck Károly, Orbán János, id. Offenbeck Károly, Feuchtenberger Margit, özv. Weber Samu 2—2 K, özv. Wisshelerné, Wajdits József, Novák Vince, Németh József, Hütter Vilmos 1—1 K. Közöljük egyelőre e kimutatást azzal, hogy a hol a t. szerkesztőség írás, kongó termet látott, ott mi éreztük a szeretettel anyagnak lebegését, hallottuk szárnycsattogásait. Mienk volt a munka, Uram, töltött jött az áldás, téged illet a dicsőség! Magasztalassék szent neved, hogy a szeretettel anyagnak lelkével szólasz ma is az emberi szívekhez s e sávr világban is áldásos bőven burgó forrásokat tudsz fakasztani azonnal, amint szent országodról van szó. A felülfizetéseket köszönettel mondunk a Isten legbősegebb áldását kérjük mindazokra, kik az ő dicsőségének előmozdítását munkatáruinkul szegődtek. Az evang. egyház előjárósága.

— Előkelő hölgyek: Yes porcellán-poudert használnak. 3 és 5 korona.

Szüreti

Vadestély a Badacsonyan Szombaton, e hó 21-én.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 19.

Az időjárásban változás nem várható; később némi hőemelkedés fog következni. Déli hőmérséklet 11.2. C.

Az új miniszter esküvétele.

Budapest, október 19. Beöthy László, az új kereskedelmi miniszter hétfőn, f. hó 23-án teszi le hivatalos esküjét öfelsége kezébe és két nappal később, szerdán veszi át hivatalát. Az új minisztert ma délelőtt meglátogatta Stettina államtitkár és hosszan tanácskozott vele.

Keszthely város szenzációja.

Keszthely, okt. 19. Napokkal ezelőtt a Felsőzsid községhez tartozó szőlőben halva találták Nagy György birtokost. Számos készüldő sebzete látható, melyek egyike a szívet járta át. — A vizsgálat kiderítette, hogy a gyilkosság bosszú műve volt. Legközelebb szenzációs letartóztatás várható ez ügyben.

Leégett község.

Sátoralfajhely, okt. 19. A közeli Talica községben, midőn tegnap délután az egész falu lakossága a mezőn volt, Vassili Mihály gazda gyerekeit felgyújtották apjuk házában, amittől majdnem az egész falu leégett. Az ottláván három ember halálra égett.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Hölgyek ne hagyják

figyelmén kívül, hogy nagy üresítő szándék van a ra, hogy egész nyáron át lebearts, tökéletesen arborák teljesen helyreállítandó; nem a higanyos, korai rácsokat előlított sorok által, hanem szaktámaszokkal ellátott, minden káros anyagtól mentes szerkekkel — Az arborák összes hibái ellen külön készített szerkek. — A habba lassú és biztos! Levélbeni rendelés szigorú diszkrét mellett teljesítve. Kérdésekre kimerítő válasz.

Az amerikai „Yes”-porcellán-poudert

és egyéb különlegességek kisebb mennyiségben is kaphatók. — Poudert fehér, halvány rósa, crème, ivor színben. Széleskörű használatra.

Árcépoló-intézet Nagykanizsa, Hunyady-utca 16. Székér mellett.

4 LEGFINOMABB
kávéfaj keveréke

a Kardinal

pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés

Schwarz és Tauber

cégnél.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlalmas rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízgyógyfürdő; modern berendezésű fürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapkeresztákok, aszudák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kö- és márványfürdők; hőlég, szénasav- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredményt hoznak a különböző betegségeknél és ideghegyszer ellen. Ivó-kúra a légzőszervek heuratos esetében az altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztály. Szoldi kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéj nincs. Prospektus ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé	K 4.—
Karlsbadi keverék kávé	4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék	4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

Házlebontás miatt

az összes raktáron levő elsőrangú férfi-, fiu- és gyermekruhák, téli kabátok, raglánok, hidalgók, bőrkabátok, utazó bundák, lábszárak, ugyszintén az összes raktáron levő férfi-, női- és gyermekcipő drujmat

kiadásom.

Megtekintés vételkényszer nélkül!

Tiszteltet!

Grünfeld Márk.

1 éves portól és berendezés eladó.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elváltai mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészít. — Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levelet FERFI-RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Sondoljakok jövőtökre!

Szalagság ellen az ember önmagát és hozzátartozóit úgy óvhatja meg kétségeltentől legjobban, ha a „BIOS” TEMESVÁRI KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET

biztosítási kötvényeit

megveszi. Mindenki biztosíthat itt magának tíz korona egyszeri beíratási díj, 12 év. évi tagsági díj, továbbá két korona esetenkénti elhalálozási járulék fejében már egy évi tagság után: halálesetre 2000 koronát, három évi tagság után: keresetképtelenség esetén ötven kor. havi segélyt, harminc évi tagság után: hatszáz korona évi járadékot. Csekély havi járulék ellen mindenki biztosíthat leányának két ezer kor. hozományt, fiának két ezer kor. önállósítási támogatást. Ha a gyermek gondozója három évi tagság után meghal, megszűnnek a további befizetések és a leány 20-ik, a fiú 16-ik életévi 50 kor. havi járadékot kap, továbbá házasság, illetve nagykorúság idején a teljes hozományt és önállósítási támogatást. Az intézet a legnagyobb biztonságot nyújt. Ez évbe a biztosított összeg 20 millióra rug. Az állampénztárban 200.000 K biztosítéki alap van elhelyezve.

Felvilágosítással és prospektussal szívesen szolgál a „BIOS” Kölcsező Segélyző Szövetkezet 1. azartósága TEMESVÁR, Belváros, Széchenyi-utca 4. — Helyben főképvisező: Kisfaludy Márton ur, Nagykanizsa, Magyar-u. 55. — Úgyes és megbízható urak és hölgyek mint bizalmasok kerestek. — 6775

Gyár-utca 46. szám alatt

egy modernül épített ház

három szobával, a hozzá tartozó melléképülettel és kerttel együtt

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 5772

Egy fiatallembert keresek elsejei belépésre

iroda-szolgának

Pollák M. Emil Nagykanizsa.

Egy magyar ajku

nevelőnő

gyermekek mellé ajánlkozik. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 5833

Landauer

kiállítási darab, remek kivitel, helyszűke miatt olcsón EL-

ADÓ. Bővebbet ARANY SZARVAS szálloda Nagykanizsa. — 5823

Órlási választékban raktáron!

Mérték után megrendelnek külön: gorzál kizsáknak. — Mértékül egy: vissit cipő is leg.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye Nagykanizsa, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat. ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kitűnő munka! — Jutányos árak!

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sírcsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K. Ércz koszorú-keresztiek árai: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcs, Crocus, Iris, Liliom, Évelővirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legújanyo-abb áron. — Magas törzű alma és körtefák: 1 drb. 1 K, — 10 darab 9 K, — 20 darab 40 K, 100 drb. 76 korona. Törtefák: 80 fillértől, 1 koronájig. — Rózsafák: 40—50 fajtában. Spárga tövek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertetében Báthory-utca 22. sz.

Ha tde és finom arebört óhajjt:

Használjon

Iрма krém szappant pudert

szeplőt, májfoltot és pörsest eltávolít. — Ártalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerfárában Nagykanizsán.

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy Bizletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) u.

6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem. — Tisztelettel:

Kaufmann Mór férfinak Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. szám.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, lali- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok. Ékszer, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csaptelek, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltok vagy kívánatra becserelek. 4631

Első kanizsai szörmemegóvó intézet

Éötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrendelés szerint bármiféle szücsmunkát a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron mindenféle szörmét, valamint a legújabb divat szerint készült kész szörmegarnitúrákat javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztellel 5746

Robinson Gyula, szücsmester.

Eladó:

- 14 drb. vas-eke taligával,
- 10 „ vas-borona 3 tagu,
- 1 „ 17 soros vetőgép,
- 2 „ gyűjtőgép,
- 2 „ ló-szekér,
- 4 pár ló-szerszám,
- 1 drb. hajtó-kocsi,
- 1 „ fedeles hintó 4 üléses

Bővebbet

Leitner József

Király-utca 37. szám alatt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Kassai u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy mellékállással.

A szerkesztőség felől hírlapjaink a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megküldése nem vállalkozunk és a szerkesztőség nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyilatkozatokat díjtalanul megvárunk, de a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR: K:

Helyben	Postán
németkor	németkor
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 8.—
Egész évre 14.—	Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, béli kinttartók és munkatársaknak szociális 50 fillér.

Eljegyzési és elosztási díjaknak 50 fillér. — Kéziratokvétel 6 koronára.

Kiadóhivatal:

XXXVIII. évf. 240. szám.

Nagykanizsa, szombat 1911. október 21.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Zita hercegnő.

Nagykanizsa, október 20.

A hercegnő esküvője...! Még az Ezeregyéjszaka óta valami meszerüen bűbajos költészet van annak, ha a hercegisasszonyt eljön a királyfi, kit rózságyán megáldott, ki feloldja a varázslat alól és aranyhintaján elröpi a messze kéklő hegyek ormára, a kacsalábon forgó várba...

Zita pármái hercegisasszonynak holnap lesz az esküvője és a da-lás Károly Ferenc József királyi herceg elviszi magával abba a csodás tartományba, melyet nem hegyek s folyó vizek öveznek, hanem valami hagyomány, valami megállapodás, melyet a Habsburg dinasztia családi törvényének hívnak. S e családi törvény védelmében mint Ausztria leendő császárnéja, Magyarország leendő királynéja érkezik a pármái hercegisasszony. A valóság, melyre álmodott Zita hercegnőt a királyfi megváltotta, a rózságyon álmódott ájonnál is fényesebb, káprázatosabb: a kacsalábon forgó vár a hercegnő valóságában egy európai nagyhatalom uralkodói polca, a kettős trón, melyeken dicső, nagy asszonyok is voltak az elődei. A mese szárnyaló képzelete ez egyszer nem érte be a valóság nagyszerűségét s ezt csak egy pontban közelítette meg. Ott, hol kacsalá-

bakat rakott a királyfi lába vára alá. Gyenge, törékeny kacsalábak, melyeket erősen ostromol egy másik törvény, egy lehetőség és egy hiányosság, melyek ott leselkednek Zita hercegnő nászkocsija körül. Ezt a törvényt pragmatica sanctionnak hívják és hiányosságának az a veleje, hogy azok a házitörvények, melyek Zita hercegnő férjét prezuntív trónörökösnek kijelölik, a magyar közjog törvénytarából hiányoznak. Ennek a közjognak az értelme szerint Károly Ferenc József főhercegi sarja ugyan az uralkodó családoknak, de egyelőre minden közvetlen trónöröklési igény nélkül, mert az uralkodás joga a mi törvényeink szerint egyenesen örökölődik Ferenc Ferdinánd nem egyenrangú házasságának leszármazóira.

De ma még épen áll a kacsaláb és biztonságga forog rajta az arany asztély. Zita hercegnő ma az osztrák-magyar monarchia leendő császárnéjával és királynéjával áll a karmazsinos baldachin alá, talán szívi is már lelkében a jövődóppant hatalom legszínesebb álmait.

A hercegisasszony a királyfi esküvője... ez oly poétikus, oly mesés! Ennek a hangulatában hagyjuk épségben a kacsalábakat s távoztassuk el az obstrukció magyar törvényszerűségeit. Végre is, amit egy hercegisasszony esküvőjének

első órájában sejt és álmód, ebben talán mégsem a jövődó hatalom vágya a legfőbb tényező. S a mi egyéb szín, varázs, költészet van ez álmokban, mindaz maradjon épen, váljon valóra; ezekhez ne férhessen hozzá se családi törvény, se pragmatica sanctio, se politika, se udvari cselszövés. És ne érje azokat az élet durvább ökle, mely részrehajlatlan kegyetlenséggel sújt lenn, a homályban s fenn, a trónok fényében, hová Zita pármái hercegnő a deli Károly Ferenc József királyi herceg oldalán most készül.

Zalaegerszeg várja a főispánt.

Városi közgyűlés Zalaegerszegen.

A város az installáción.

Egy kínos fegyelmi ügy.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, október 20.

Zalaegerszeg r. t. város ma d. u. 4 órakor Károlyi Károly dr. polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A rendkívüli népes közgyűlés előtt 43 pontból tárgysorozat várt elintézésre.

Napirend előtt az elnököl polgármester két előterjesztést tett:

Az első az újonnan kinevezendő kereskedelmi miniszter üdvözlésére, helyesebben a tervbevevett zalaegerszegi—kiszihelyi h. é. vasút előmunkálatainak engedélyezése céljából a polgármester vezetése alatt küldöttség kiküldése. Erre az önként-jelenkezők a polgármestertől jelentkezhetnek.

A másik az új főispán fogadásának s

az installáción való részvétel módozatainak megállapítása. Ebben a tekintetben a képviselőtestület egyhangulag kimondotta, hogy a főispáni kinevezésben nem politikai tendenciát, hanem fontos közigazgatási tényit lát s a város vitális érdekeinek szemmel tartásával a főispáni bizalommal fogadja és üdvözl. Megbízta a polgármestert, hogy a fogadás részleteit iránt intézkedjék. Különösen pedig, miután a főispánnak Zalaegerszegen megfelelő lakást nem sikerült találni s így az a veszély fenyeget, hogy a főispán esetleg Nagykanizsára lenne kénytelen székelyét áttenni, ami a városnak ki sem fejezhető hátrányt jelent, külön megbízta a polgármestert, hogy a lakás biztosítása iránt minden lehetőt elkövessen.

A tárgysorozat első pontjai aprókecs ügyekből állottak. Néhai Honti Károlynak a Népkönyha és a Baross-ligeti padok karbantartására szóló hagyományainak, valamint a városi Aggárpáldo-alap alapító levelét jóváhagyta. (Talán most már felvirrad a Baross-ligeti elhanyagolt padjainak is!) Több adás-vételi ügyet elintézték, kiutalásokat eszközöltek, míg végre a legerősebb pontra került a sor.

Ezt megelőzőleg Udvardy Vince lelkis indítvány folytán elhalasztotta a közgyűlés a törvényhatóságnak a polgármester fizetése tárgyában hozott határozatát, mely a város és vármegye jó viszonyának éppen nem a legszebb bizonyítékát képezi, megfelelbezi. Persze a megyei virulistik legjobban tudják, mit érdekel az, aki elég könnyelmű Zalaegerszegen polgármester lenni!

A fontos ügy egy kis pikáns fegyelmi vizsgálat, mely Jambor Henrik v. végrehajtó és Salamon Ferenc h. rendőrkapitány ellen van folyamatban. Egy igazán csunya jelenet abból a rothadsi folyamatból, melyet annyiszor szóvá tettünk s a mely épen igaz voltánál fogva oly keservesen

A nem szívesen látott vendég.

Írta: Beyerlein Ferenc Ádám.

A koncertből hazajöttünk. Szép volt. Gyönyörű. Város, amíg leveletet ruháit, iróasztalához ülök és dudolok. Ó belép fehér alszoknyában és fűzőben, leül és könyveimben kotorászni kezd. Csodálkozva kérdezem:

— Még olvasni akarsz?

— Oh nem!

De azért tovább lapozgat a könyvben. Egyszerre elém teszi, kisujjának csinos körmeivel megjelöl néhány sort és a haló-s obába fut:

— Ezt olvasd! — szól az ajtóból.

— Előveszem a könyvet és megtekintem. — Egy hölgy ibolyarégenye. Árján előlvasom a megjelölt helyet: „Erre eljött nagyon is fűzőben és arccokkája! Egyszerre mellén és fölőbe sugja a fiatal hivatás legboldogultabb vallomását.

— Ez oly szelíd csapást mért rám, úgy, hogy néhány pillanatig mozdulatlanul üve maradtam. A halószobából félt szivdobogást vélek hallani, mintha visszatartaná a lélekzenét. Mennyi minden lett előttem most világos! És mennyire nem illeszkedik ez bele az én gondolatvilágomba! A legkevésbé sem! Végre látványzó lépekkel álltam a küszöbön. Ó már az ágyban fekszik, hátál a világosság és fejt a takaró alá dugta. Rövid hallgatás után így szólók:

— De hogy is történt csak ez?

A takaró alól meglehetősen bosszusan hangzik:

— Hát hogyan? Bula kérdés. Csak úgy!

Hallgatok, leveleközöm és lefekszem. Az ilyen sokminden megváltoztat, mindent felelőre és a legszebb tervek dugába dőlnek. Utóvégre bele kell nyugodni és újból szólni kezdek:

— Tudod utóvégre ez még nem a legrosszabb. Csak téged sajnálalak.

— Oh, ha csak azért volna! — sóhajtott és tüstént zokogni kezdett.

— De hát miért sírsz?

Zokogás között jön a válasz:

— A szegény gyerek!

— Melyik szegény gyerek?

— Nos az, amelyiket kapni fogunk.

— De hát miért legyen az egyszerű „szegény gyerek”?

— Mert nem lesz akarat, nem lesz ereje és ezért szerencsétlen lesz.

— De a világ szerencsétlen, miért?

— Mert oly gyermekek, akiket a szőlők nem akarnak, mind ilyenek. Nincs is aztán akaratuk.

Egészen meglepődtem.

— Ez előttem egészen új dolog.

— De igaz.

— Úgy? — Honnan tudod ezt?

— Oh, oh! Steinbergnél olvastam.

Az „Apá”-ban.

— Egyszerre fölémlkedtem.

— Gyermekek, Strinberg számár.

— Egyszerre? — gúnyolódott zokogva.

— Igen, igaz, nagyon pompás fickó, de előrelátással kell élni. Ha pedig

férjrol és feleségről ír, akkor határozatlan nem természetes.

Erre kissé megnyugszik és rövid gondolkodás után susogja:

— Utóvégre igazad lehet.

— Bizonyára! — sietek őt megnyugtatlani.

Nemsokára halványozva kezdődik a sírás és így jajgat:

— És ha mégis igaz, csak az fáj, hogy mi a csöppégtől annyira megremülünk, mielőtt még először láttatná, hogy: no itt vagyok; és az is, hogy egy csöpp öröm és szeretet nélkül fogjuk üdvözölni.

Vigasztalni igyekezem:

— Ugyan! Bizonyára első érzésünk a csodálkozás lesz. Hísz ez időbnyire így van. És éppen azért fogjuk teljes szívünkkel szeretni, ha a világon lesz.

Megnyugszik és csak ezt kéri:

— U y-e, szeretni fogjuk? Mástkülönb- ben igazán szegény gyerek lenne.

Végre is a fejét a mellemre hajtja, néhányszor még visszafogja könnyeit, aztán mélyen elalszik.

A hónapok teltek. Feleségem nagyon szomorú lett. Ha fel akarom vidítani, le- irhatatlan jóssággal mosolyog felem.

— Legyen meg hát minden; csak a te kívánságod teljesüljön téged egy leányt al- ajándékozzalak meg; nem bánom, ha olyan vörös haja lesz is, mint nekem.

Végre, egy csillagzó élt délután itt van az ideje.

A bícs a sony már a házban van: élénk, fiatal nő, aki világosságot hoz a

hétköznapi szobába. Tiszta és mégis ki- no. A szublimáló söröslévegen magá- nál hordja és félóránként mossa a kezét.

A lakás másik végén nem igen érzem magamat jól. Ellenkezőleg: a legnagyobb mértékben kellemetlenül érzem magam.

Majd beszédre ereszkedem az asszony fiával, aki a konyhában a cseledéni ül és az anyjához akar. Azután a szobában egyik sarokból a szemköztlévebe szaladok, vagy a négy fal között. Mint a medve szép, verőfényes augusztusi délután.

Nem telik bele sok idő és hivatalok.

Már az urban elem jön az asszony.

— Már tul van szerencsén? — kér- dezem hevesen.

— Minden rendben! — válaszolja és maga is sugárzik az örömtől.

Benn fekszik a drága feleség csodálatos, fölemelő boldogsággal arcán, könnyedén kinyújtózva a takaró alatt. Selid ar- cifejedésén nyujtja felem erőitlen, fehér kezét és szemével arra a csomagra mu- tat, amely a párnán mellette fekszik.

— Itt van a lányod! — szól halkán és egy kissé mosolyogva folytatja:

— Nérd csak az én hajam!

A januári napsugár ragyog az ágyon és fényében az íci pici fejecske ragyog, mint az arany.

Hányzik valaki, akinek köszönetet mondjak. Egy valaki. — Isten.

Vajon nem történt-e újra a világ leg- természetesebb és legitokább csodája.

De hízit itt nincsen senki.

— És én áhítattal csókolom meg az anyá- nak édes, erőitlen, fehér kezét.

esett egyenlőre zalaegerszegi városatyáknak. Az eset rövid, de jellemző. Salamon Ferenc h. r. kapitány illas állapotban összevonszt Jámor végrehajtóval a nyilvános kivégzésben. Szórást-észára sőt — resteljük leírni — pofonokra került a dolog. Itt nem az a fontos, hogy a pofonok kinek az arcán csattantak el. A szegények mindenképpen a város homlokán ég, a hol ilyen jellemző esetek — megtörténhetnek, sőt vannak illetékes hangok, melyek az ügymit megengedhetők tartják.

A kérdés nagy izgalom mellett tárgyalott. A tanácsai javaslat mellett, mely egyszerűen a fegyelmi vizsgálat megindítását indítványozta, előadói külön vélemény is tétetett, mely Salamon fejtűgészítését javasolta. A kérdésben dr. Berger Béla a tanácsai javaslat mellett, dr. Cadk Károly tárgyilagossan az eljárás ismeretességére szólalt fel. Heincz János vendéglős közderültégre még fegyelmire sem látott okot fenforogni. Dr. Hajós Ignác közvetítő indítványa folytán, melyhez a polgármester is hozzájárult egyhangúlag elhatározta a közgyűlés, hogy úgy Jámor Henrik végrehajtó, mint Salamon Ferenc irnok, h. rendőrkapitány ellen fegyelmi vizsgálatot közbiztonsági okok miatt elrendelje és Salamon Ferencet a rendőrkapitányi halásköréből elmozdítja a nélkül azonban, hogy egyéb kezelő funkciók végzésétől s állásától felfüggesztene. A határozat birtokon kívül felebbezhető meg.

A kínos ügy letárgyalása után megcsappant érdeklődés mellett jelentéktelen pontok kerültek napirendre. Jobbára aprócsapó kiutalások, melyeknek jobbra a tanácsai előterjesztés elfogadásával történt letárgyalása után a közgyűlés fél hétkor ért véget.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —
Budapest, október 20.

A képviselőházban ma a változatosság kedvéért néppárti beszéd hangzott el.

Az ülésen Berzevics Albert elnökölt. Jelenti, hogy a király Lukács Lászlót fölmentette a kereskedelmi tárca vezetéséről és Beöthy Lászlót nevezte ki kereskedelmi miniszternek. Bemutatta Beöthy levelét, melyben bejelenti, hogy hosszúpályi mandátumáról lemond, de mivel a mandátum ellen petíció van folyamatban, míg az eljárás be nem fejeződik, az elnök az új választásra vonatkozólag nem tehet előterjesztést. Ezután az elnök bemutatta Aranyostorda feliratát a véderőjavaslatokról, Örmörmegyét az obstrukció ellen, Székesfehérvárt a választójog mellett és Lipótmegyét a gyermekvédelmi törvényről. Az elnöki indítványhoz Sümegi Vilmos ellenindítványt nyújtott be, mire husznál több képviselő a szavazás elhalasztását kérte.

Napirend szerint elintézték két névszerű szavazást, míg a többit az ellenzék visszavonta, hogy Huszár Károly (néppárti) szólhasson a katonai javaslatról.

Huszár szociális szempontokból ellenzi a javaslat elfogadását. Hosszasan polemizál Tisza István tegnapi aradi beszédével, majd a választójog kérdéssel kezd foglalkozni, mire az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál. Huszár a Ház engedélyt kéri, hogy a választójogról beszélhessen, s mikor a többség ezt ellenzi, Huszár a határozatképesség megállapítását kéri. A jegyzők konstatalik, hogy azazkét képviselő van jelen, tehát a Ház határozatképes. Ezután szavaztak és az engedélyt Huszár így sem kapta meg. Végül Huszár határozati javaslatot terjesztett be a póttartalékosok családjainak segélyezéséről, az alizsi képzés rendezéséről és a tanítóknak a katonai szolgálat alól való teljes fölmentéséről.

Az ülés délután 2 órakor véget ért.

A háború.

Török kudarckérdés Montenegró ellen.

Az olaszok előhaladása Tripolisban.

— Távirati tudósítók. —

Az olasz-török konfliktus új fordulóhoz érkezett. Törökország mindenáron nemzetközi bonyodalmakat akar előidézni és evégből Montenegróban akarnak demonstrálni a török csapatok. A háborúról szóló mai távirataink a következők:

Konstantinápoly, okt. 20.

Több magasrangú tiszt azon előterjesztést tette Mehmet Sefket hadügyminiszternek, mely szerint azt követelik, hogy a hadügyminiszter azonnal küldjön harmincezer katont Montenegróba annak dokumentálása végett, hogy az török terület. E módszerhez azért akarnak fordulni a török főtisztek, mivel nincs mód direkt az olaszok ellen eljárni, Montenegró pedig a dinasztia révén közel családi vonatkozásban áll Olaszországgal, tehát célra vezetőnek látják a montenegrói demonstrációt. — A tisztek kijelentették, hogyha a kormány kívánásukat teljesíteni nem hajlandó, akkor ők maguk fogják tervüket végrehajtani.

Konstantinápoly, okt. 20.

Tripoliszi jelentések szerint az olasz flotta Boms elé érkezett, ahol a tisztek kiszálltak és felszólították az erőd parancsnokát, hogy adják meg magukat. — A parancsnok engedelmet kért, hogy a hajóra mehessen tárgyalni. Megengedték neki és ott a tisztek megismételték felszólításukat, mire a parancsnok gondolkodási időt kért. Ezt azonban nem adták meg neki, mire a parancsnok vissza ment az erődbe. Itt a törökök elcsanolták magukat és várták az olasz támadást. A bombázás megkezdésekor azonban a törökök kiütköztek a fehér békelobogót, mire a hajók a bombázást beállították és megtették az előkészületeket a partraszállásra. Az olasz hajók a dagály miatt csak holnap tudnak kikötni.

London, okt. 20.

A Reuter ügynökség jelenti Tripolisból: Az olaszok tegnap több órán át bombázták Romst és azt rövid ostrom után elfoglalták.

A lesencetomaji véres családi háború.

Zalaegerszegi esküdtszéki tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

A mai esküdtszéki tárgyalás valóraágos tömegnap volt. Öt vádlott, öt védőügyvéd. Az az egy szerencse, hogy még csak nem is halálos végű eset képezte a tárgyat. Egyszerűen egy szándékos emberölés kísérlete forgott szóban.

Lesencetomaj az esemény színhelye, hol a Pokó portán véres villongás ütötte fel fejét f. évi június 13-án. Két Pokó család lakott ott évtizedek óta békességben. — A mult év óta azonban holmi vagyoni kérdések fölött „nagy viszonyba” kerültek egymással, mint egyikük a dologtól előadta. Lépten-nyomon kellemetlenkedtek egymásnak. A kérdéses délelőtti aztán Pokó István egy kaputétellel súlyosan megsebesítette öccsét Györgyöt, kinek egész családja csatasorba állott, mikor este bosszút akartak állni István bátyjukon. Pokó István baltával mert csak az udvarra kimenni. Öccse megtámadta s miatti a baltán duakodtak, fia Gyula öt revolver lövéssel, másik fia Ferenc egy fűtykóssal, hűségese oldalbördjára pedig egy vasvillával segítettek neki a bosszú művében. Így kerültek ma az esküdtszék elé: Pokó Gyula emberölés kísérletével, Pokó István, Pokó György, Pokó Györgyné és Pokó

Ferenc különféle súlyos és könnyű testi-sértéssel vádolva.

A tárgyalást dr. Fritz József táblabíró vezette. A tanács tagjai: Skoday Aurél és dr. Tűshés Dzsó bírák és dr. Zilahy Lajos jegyző.

A vádlottakat sorrendben külön-külön hallgatta ki az elnök.

Pokó Gyula az apján elkövetett sértés miatti haragját hozza fel védelmére. Pokó István tagadja, hogy ő ütötte volna meg délelőtti folyamán öccsét. Pokó György tagadja, hogy támadólag ő lépett volna fel legelőbb. Pokó Györgyné s a 14 éves Pokó György bevallják, hogy tényleg megölték Pokó Istvánt, de férje, illetőleg apja védelmében tették ezt. Megállapítást nyert, hogy a két család pereskedései közben Pokó Györgynek még a házai is elárvereztek.

A látleletek szerint Pokó Istvánon öt revolvergolyó ejtett sűrűt sebet, egy sebé a vasvillától ered. Pokó György szemén ejtett sérülés 10 nap alatt gyógyul. A fegyverszakértők az ócska revolvert veszélyes fegyvernek mondják, de a mellyel azért még célzni sem lehet.

A tanúk: Nyitrai Józsefné, Pokó Istvánné, Tóth Rozsi és Hegyi Józsefné a fenti tényállást erősítik meg vallomásaikban.

A vonatkozatos iratokat felolvassák, köztük a 14 éves Pokó Ferencre vonatkozó könnyezettanulmányt. A fiu nem tud írni olvasni, mert a mint mondja „három télen járt iskolába, de a mester ott csak a szakálát mutatta be.” Egyébként jó magaviseletű, rendes gyermek.

Délután három órakor letették fel az esküdtkekre a kérdéseket számszerint tizenhármat:

Az első: dr. Rézler Kornél hosszasan fejtegette a vádlottak terhére rótt bűncselekményeket s azokat a bizonyítékokat, melyeket ezek fenforgását igazolják, védők: dr. Keresztury József, dr. Kálmán Mihály, dr. Grünwald Samu, dr. Árvay László és dr. László Pál külön-külön terjesztették elő a védekekre mutakozó enyhítő körülményeket.

Az esküdték verdiktje után a törvény-szék Pokó Gyulát erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés vétségének kísérlete miatt három havi, Pokó Györgyöt testisértés vétsége miatt 14 napi fogházra, Pokó Györgynét ugyanezért 7 napi fogházra s 10–10 korona pénzbüntetésre, a fiatalokor Pokó Ferencet pedig becstelenségi vétsége miatt dorgatásra ítélte. — Pokó Istvánt a súlyos testi-sértés vádjától felmentette.

Az ítélet, melyet este fél nyolckor hirdettek ki — jogerős.

HIREK.

— Bizottsági ülések. Holnap, szombat délután fél 6 órakor a városi képviselőtestület övodügyi-bizottsága ülést tart. Másnap, vasárnap délelőtti fél 11 órakor pedig az erdő és legelőbizottság tart bizottsági ülést, melyen Ujváry Géza elnök a Dorner Béla kir. gazdasági felügyelő, földművelési miniszteri szakbizottság tagjai kanizsai ügyét kísérő észrevételeit fogja a bizottságnak bejelenteni.

— Gyászrovat. Részvétellel értesülünk egy fiatal és tevékeny nagykanizsai kereskedő korai haláláról. Kondor Ödön ma, hosszas betegség után 38 éves korában elhunyt. Temetése holnap délelőtti fél 11 órakor lesz a Király-utca 29. sz. házból. Halálát kiterjedt családja, köztük Kondor Adolf helybeli fakereskedő, az elhunyt felesége és kis leánya gyászolja.

— A Dunántúli Közművelődési Egyesület igazgató választmánya e hó 23-án délután Budapesten ülést tart. A választmányi ülés tárgysorán zala megyei ügyek is szerepelnek.

— A tanfelügyelő a gyermekszanatóriumért. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő a következő felhívást intézte Zalavármegye összes népoktatási tanintézményeihez:

„A Gyermekszanatórium Egyesület” Ötensége Hohenberg Zsófia hercegnő legmagasabb védnöksége és gróf Zichy János vallás és közoktatásügyi miniszter ne Öngyműködésének kormányzata alatt arra törekszik, hogy segítséget nyújtson ama szenvedő, szegény iskolahátrányos beteg gyermekeknek, kik most évről-évre ezer és ezer száma elpusztulnak kelet ápolás hiányában. Az ezen célból az egyesület által létesített és már is áldásosan működő almádi „Zsófia Gyermekszanatórium” mellé most a budai gyógykezelőintézményét kívánják megépíteni.

A nagyműködésu m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter 3365—1911. cím. szám alatt engedélyt adott az egyesületnek arra, hogy eme törekvésük sikere érdekében éppen, mert a gyermekek egészségének felkarolásáról van szó, a tanuló ifjúság is igénybe vehessen.

E magaslatos és irgalmas feladat sikeresebb megvalósítása érdekében támogatást fordult az egyesület a nemzeti minden hű és önzetlen munkásaihoz: a tanárok és tanítókhöz, mindgyik címére külön elküldvén néhány ívet, hogy azon saját és növendékei körében néhány filit a Gyermekszanatóriumnak gyűjteni törekedjenek.

Zalavármegye tanítóinak a magyar faj fenntartásával kapcsolatos emberbaráti buzgólkodásáról mindenkor szerzett tapasztalataimhoz képest, élet ma is ama reménységem, hogy e vármegye tanítói és növendékei lelkes készségükkel most is az első közt sorozható eredményt fogják felmutatni.

— Hajós Ferenc hazakivándorlik.

Annyi idegen híradás után ma végre saját maga kezétől jött írás Hajós Ferencről, a kalandos körülmények közt Nagykanizsáról eltűnt rendőrbizósáról. — Dedk Péter rendőrfőkapitányt kereste fel sorával a szármalmas sorsra jutott ember. A pusztán magánügyekről szóló levélből ezeket felfedte a főkapitány munkatársainak közölte: A levél Philadelphióból érkezett, megerősítve ezzel ama két levél keltezésének helyességét, amiket nemrég Hajósról két női írásu levél tartalmazott, s amelyeket egész terjedelmükben közölte. Illetőleg és szolgálati bizonyítványait kéri Hajós, hogy azok címére küldjék el, ami azonban már nem a philadelphiai zsidókörhöz többé. Továbbá nagyon szeretné, ha megkapná a 20 ezer koronás államsegélyből reá jutott részt, amit szeptember óta a városi pénztárban őriznek, valamint a népszámlálás végzése körüli szerzett keresményét, amit azelőtt csak mostanában utaltak ki. — Utólagosságra kellene a pénz, írja, mert nagyon szeretne hazajárni Amerikából, hol a legkeservebb munka mellett is nyomorogni kénytelen. Végül keserű kifakadás van leveleiben két amerikai magyar lap ellen, melyek róla mint szikasztóról írtak (az egyik tízezer, a másik háromezer koronát említi) és ebben lájja ottani balaszer-csajének egyik okát. — Holott ő nem is szokott, mert szokni semmi oka nem volt és bátran vissza mer térni ismerősei közé, kiknek legfeljebb adósa, de semmi esetre se szélhámos. A bizonyítványokat azonnal elküldik Hajósának, a pénzbeli dologra vonatkozó kívánságát azonban nem tudják így egyszerűen teljesíteni.

— A nőegylet karácsonyi vásárja.

A nagykanizsai keresztény nőegylet választmánya elhalászta: hogy a szokásos karácsonyi vásárját az idén december 2-án és 3-án rendezze gyermekbarárral összekötve.

— Diák-szászony a keszthelyi gazdasági akadémián. Keszthelyről jelentik: Ma fejezték be a beírást a gazdasági akadémián. Erdekés, hogy tegnapelőtti egy szom atihelyi urileány is jelentkezett felvételre. Az igazgatóság ugyan föltelelesen elfogadta a beírást, de az iratokat jóváhagyás végett fölküldi a miniszteriumba.

— Egy szerencsés város. Kaposvár a borsalmi szülött város, melynek minden sikerül, amiért más városok törekednek. Például Nagykanizsa mindaddig egy fillér kormánysegélyt sem adott kapni a község építéséhez. Kaposvárt kétszáz ezer korona segéllyel látta hozzá a kormány az új színházhoz. De egyebet is kapott Kaposvár színház, és pedig évi négyezer korona színház, ami ugyan a mi igényeinknek bőséges megfelel, de Kaposvárnak kevés. Ha lud, legyen kövér, gondolták a kaposiak és egyik tanácsosukat deputációba menesztették Zichy János gróf kultuszminiszterhez arról a szerény kérelemmel, hogy az évi négyezer koronát emeljék fel nyolcezerre. És amilyen szerencséje van Kaposvárnak, a miniszter kijelentette, hogy teljesíti a kérelmet. Nem tudjuk, amulette, vagy kabalája van-e ennek a városnak, de az bizonyos, hogy nem mindennapi a szerencséje.

— Megölt parasztagazda. Keszthelyi jelentik: Titokzatos gyilkosság foglalkoztatja a csendőrséget. Néhány nap előtt, mint a Zala rövid távirati tudósítás nyomán jelezték, Felsőzsid község szőlőjében halva találtak pincéje mellett Nagy György földművelői jómódú parasztagazdát. A hullán három késszúrás találtak, amelyek közül az egyik a legény szívébe hatolt. Minden jel arra mutat, hogy a gyilkosság bosszú műve volt és hogy leány van a dologban. Nagy jómódú fiatal ember volt és ismert volt arról, hogy szerencséje volt a lányok körül.

— Adorjáné Mayersberg Frida táncosnőjében, a Casinóban, holnap, szombaton délután fél 6 órakor ifjúsági táncgyakorlat lesz, este fél 9 órakor pedig boston estély tartatik cigányzenével.

— Tolvaj cserepesinas. A Kisfaludy utcában folyó építkezéseknél tegnap délután munkahelyben elűnt Kovács János budapesti vízvezeték szerelőnek az állványon függő tellikabójából a zsebkése és az ezüst zsebkönyve. A munka végeztével vette észre a szerelő érték tárgyának eltűnését, amit nyomban bejelentett a kapitányságnak. A rendőrség nyomozást indított a tettes kiderítése végett és ma délután sikerült megállapítani, hogy a tolvaj Purgert István 15 éves cserepesinas volt, kinél az órák még meg is találhatók. A kapitányság a kir. járásbíróhoz vette az ügyet, mely az ifjú tolvaj ellen a hatáskörü bűnösök ellen szokásos eljárást megindította.

— Égő asszony. Csurgói tudósítónk jelenti: Borsalmi szerencsétlenség történt tegnap Berzence községben. Egy fiatal menyecske, Horváth Józsefné ebéd után eljutott a szobájában a tüftöltő kályhához. Alig aludt egy negyedórát, a kályhából kiugró szikráktól tüzet fogott a szoknyáján, majd az ágynemű is, úgy, hogy percek múltán az egész szoba lángborult. A menyecske nagyon mélyen aludt, mert csak akkor ébredt föl, amikor már rajta is, körülötte is égett minden. Borsalmi fajvesztéssel rohant ki az utcára és valósággal égő fátylaként fuksolt ide-oda. Égett a haja és éppant erőfeszítésükbe került a szomszédoknak, amíg a haláláramúlt a félig már összeégett asszonyt le tudták fogni. Végre vízzel és pokrócokkal eloltották a tüzet, de ekkor már a menyecske eszméletét veszítette. Rettenetes égési sebeket szenvedett, egyik karja csaknem szénáégett, a haja teljesen leperzselt, arca borzalmasan összeégett. Élet-halálal vívdók a életbenmaradásához semmi remény nincs.

— Egy kanizsai honvédujancs öngyilkos kísérlete. Az októbernek első napján kezdődő bakadit gyönyörűségének már majdnem megvan az első áldozata a nagykanizsai honvédkasznárban is. Egy muraközi gyármunkás ujoncú szánta el magát így nagyon. Sehogy sem ismert neki a sok csuklógákorlat, amivel ilyenkor a bakákat boldogítják és ez adja meg neki végzetes elhatározásához a végső impulzust, hogy mikor tegnap reggel lábujjával gyengédkedőnek jelentkezett az ezredorvos előtt, ez mint szimulánst elzavarta maga elől. A szegény elkeseredett paraszgyerek a kasznár egy félreeső helyére kullogott és leoldva derekáról a nadrágszíját, annak egyik végét a falon egy szegre erősítve, a másik végét hurkára fűzte és arra felkötötte magát. Véletlenül egyik pajtása utána ment és megdöbbenve látta, hogy a "szimuláns" felakasztotta magát. Gyorsan előkapott biciklijával levágta a haldokló bakát, aki a katonai kórházban néhány óra múlva egészen visszanyerte eszméletét és most már bízik abban, hogy elhíszik lábfejét.

— Az Edison-mozi előadásai. Holnap és holnapután, szombaton és vasárnap ismét sorozatos előadásokat tart a Szarvas-áztól udvari tervében elhelyezett Edison-mozgó. A mozi e heti előadásai ismét remek műsorokkal keltenek meglepetést nagyszámú, rendszer látogatóik körében. E műsor számai közül kívánunk érdekességükkel "Az ablakos keresztül" és az "Asszonyca" című drámák, melyek valóságos remekai a filmművészetnek. Az előbbi a testvéri szeretetnek megrázó drámáját vetíti jó félórás képen a vászonra, az utóbbi pedig a legmulatságosabb végződéssel azt mutatja be, hogy miként szerezte vissza zűlének indult férjét magának és családjának egy felforgató esztétikus.

— "A hus egyre drágább lesz!" ezt halljuk mindenütt. A különös huslevest azonban még sem kell nélkülöznünk, mert azt a közkezdvelt Maggi-féle huslevestől a legolcsóbban és a legkényelmesebb módon előállíthatjuk. 1 kocka, 4-5 fillér, 1/2 liter, forró vízzel leöntve egy tányér kezű huslevest ad, mely semmi más sem áll a házálag készült leves mögött. Ha ennek dacára húst vesztünk, úgy azt mint sült, párolt húst stb. találhatjuk meg.

— Megvadult lovak áldozata. Majdnem végzetes baleset érte ma reggel Galamb János nagyrécei gazdát. A gazda zsuppot hozott szekeren a városba és a Deák Ferenc téren egy köteg szalma lecsúszott a kocsiról és lovak közé esett. Ettől a lovak megbokrosodtak és sebes vágatásban törtek ki. A mit sem sejtő gazda a köcsi tetején a hirtelen incidensre egyensúlyt veszített és hátul fejtetőre bukott a kocsiról oly szerencsétlenül, hogy feje beszakadt, egyik karja pedig eltört az éleskövezeten. A szerencsétlenül járt embert a rendőrség fiakkoron a kórházba szállította, kocsiját és lovait pedig egyik falujabeli ismerőse vette gondjaiba.

SARGAL 60
KALODONT
LES JOSE
FOUR CRÈME

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 20.

Hőemelkedés és főleg nyugaton némi eső várható. Déli hőmérséklet 12 C.

A spanyol forrongás.

Madrid, október 20. A Braganzai herceget, a trónkövetelő fiát, ki a határon tartózkodott, — kiutasították Spanyolországból.

Rablógyilkosság a fővárosban.

Budapest, október 20. Borzalmi kegyetlenséggel elkövetett rablógyilkosság történt az éjjel a fővárosban. A Lágymányoson, az új dohánygyár közelében az éjjel ismeretlen tettesek megölték Pásztor Gyula munkafelügyelőt, kinek testét rettentően összeszurkálták, azután a holttestet kövekkel befedték. A halottól háromszáz korona készpénz raboltak el. A rendőrség nagy apparátussal nyomoz a gyilkosok után.

Benzinrobbanás egy üzletben.

Petrozsény, október 20. Halász Sándor petrozsényi kereskedő üzletében egy hordó benzin felrobbant és két alkalmazottat súlyosan megsebesített. A robbanástól tűz támadt és az egész kétemeletes ház elpusztult.

Romantika és forgópisztoly.

Nyitra, október 20. Tragikus eset tartja izgalomban Nyitra közönségét. Andorfy József tisztviselő szerelmes volt egy urileányba, ki azonban nem viszonozta Andorfy szerelmét és minap eljegyezte magát egy másik fiatalemberrel. Andorfy az éjjeli éjeli zenét adta a leánynak, aztán ablaka alatt agyonlőtte magát.

A züllött jegyző büntetése.

Kardnabes, október 20. Tera Miklós elűnt jegyzőt, ki többrendbeli csalás és rablást követett el, a törvényszék hat évi fegyházbüntetésre ítélte.

Egy magyar léghajós halála.

Georgia (Amerika), okt. 20. A magyar születésű Del Jeno léghajós tegnapi lezuhlása alkalmával több száz méter magasságból lezuhant és szörnyen halt.

Elitették a tolvaj tábornoknét.

Temesvár, okt. 20. Országos feltűnést kellett néhány hónapja, hogy néhai Clair Gyula magyar tábornok özvegyét szől. Danovics Heddi, nagyobb lopás miatt tartóztatták. Ma tárgyalta ezt az ügyet a temesvári törvényszék, mely előtt a megtevédt előkelő úrfinó magát bűnösnek jelentette ki. — A törvényszéki orvosok konstatálták, hogy a vádlott súlyosan terhelt egyéniség és kóros szédelési maniakus. A törvényszék ezt enyhítő körülménynek vette és az előkelő vádlottat két és fél évi fegyházbüntetésre ítélte.

Titokzatos rablógyilkosság.

Székesfehérvár, okt. 20. A város legforgalmasabb helyén, a Deák Ferenc-utca egyik lakásában borzalmi tetletre bukkant ma a rendőrség. Egy teljes felosz-

lásban levő női hulla, özv. Jankovics Mihály özvegye volt a lelet. Az urinál napok óta nem látták és a szomszédok gyanúja folytán ma a rendőrség feltörte a lakást és megállapította, hogy az urinál rablógyilkosságnak eseti áldozata. A tettesek nyomozása rendkívüli erővel folyik.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 20.

Készár-üzlet:

Változatlan.

Határvidék-üzlet:

Buxa október	12.00
1912. április	12.14
Rosa október	10.41
1912. április	10.53
Zab október	9.60
1912. április	9.72
Tengeri 1912. máj.	8.65

Hölgyek ne hagyják

figyelmén kívül, hogy nagy érettségű szükség van arra, hogy egész nyáron át lebarak, tönkretett arcbőrök teljesen helyreállítsanak, nem a higanyos, korai ráncokat előidéz szerek által, hanem szakiasmerettel elkészített, minden káros anyagtól mentes szerekkel. — Az arcbőr összes hibáit ellen kiűző készített szerek. — A hatás lassú, de biztos! Levélbeni rendelés szigorú diszkrét mellett teljesítve. Kérdésekre kimerítő válasz.

Az amerikai "Yes"-porcellán-pouder és egyéb különlegességek kisebb mennyiségben is kaphatók. — Pouder fehér, halvány róza, crème, ivor színben. Szörnyetítő-szerek.

Fircapólo-intézet Nagykanizsa, Hunyady-utca 16. Saink mellett.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—
Karlsbad keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

Értesítés!

Van szerencsém a n. érd. közönség b. tudomására adni, hogy Németh György szabó csodtömegét megvettem s így valódi angol férfi ruhaszövetek dús választékban, amíg a készlet tart, legolcsóbb árban kaphatók

Hirschler Jenő

posztóáruház
NAGYKANIZSA, Fő-ut 2. s. ám.

Egy főzőutasítás!

Daragaluska-leves:

1/2 liter forró tejbe 3 evőkanálnyi darát keverünk, szintugy egy galambtojás nagyságú darab vaját; a darát kásává gözöljük s kihűlni hagyjuk. Ezután egymásután 2 tojássárgát, egy kevés sót, citromsárgát vagy metéőhagymát, végül pedig két tojásfehérjéből vert habot és egy evőkanálnyi lisztet keverünk az előtt kásába. Közben 1 1/2 liter forró vízben 6 db. MAGGI-féle kockát oldunk fel, galuskát készítnék s azt a forró levesben kifőzzük.

Győződjék meg kérem arról, hogy a husleves, mely a

MAGGI-féle kockából

készült

a házilag előállított levessel egyenrangú.

IRODALOM.

Egy jeles magyar szaklapra akarjuk az építésszek, építőiparosok, mérnökök, vállalkozók és lakerekedők figyelmét felhívni, a 32-ik évfolyamban megjelenő „Vállalkozók Lapja”, amely az összes munkakélmények, közlések és előírások szakszerűen egyaránt jó nevet vívott ki magának. A kiadóhivatal — Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. — egy levelezőlapra szívesen küld mulatványszámot.

Nyugat, Ignótus, Fenyő Miksa és Osvath Ernő szerkesztésében megjelenő szepirodalmi és kritikai folyóirat október 16-án megjelent 20. száma a szokott igen érdekes tartalommal jelent meg. Tartalom: Szomory Dezső: László Ferenc. Jászay-Horváth Elemér: Versek. Krudy Gyula: Szindbád ózsi utja. (Novella). Heltai Jenő: Arab dal. (Vers). Ambrus Zoltán: Dráma-bírálat. L. Felek Gyula: Seraphima Asiatyeva. Oellert Öskör: Képek a biblíához. (Versek). Ady Endre: Jellemek és Csomók. Tóth Árpád: Versek. Bálint Aladár: Menyhért fogalmai. (Novella). Halász Imre: Egy letűnt nemzedék. (Huszon-harmadik közlemény: gróf Lónyay Menyhért II.) Fenyő Miksa: Ady Endre. Figyelő: Nagy Endre: Levél Cholnoky Viktorak. Kunz Aladár: Szivintelligencia. Karinty Frigyes: Schnitzler: Az élet szava. Bárdos Ariuk: „Az élet szava” a Magyar Színházban. Pisputa: Ignótus, Oellert Öskör, Szabó Dezső, Laczkó Géza. A Nyugat irományai: Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Halász Imre, Halvany Lajos, Mörizs Zsigmond. A Nyugat előfizetési ára: egész évre: K 24, félre K 12. Egyes szám ára: 1 kor. 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Mészáros-utca 9. Mulatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

PERLAKON

egy jömeneteli

fűszer-, csemege és üvegkereskedés

a Fő-téren, közvetlenül a templom mellett családi okok miatt előnyös feltételekkel

Eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Két évi jótállás.

Az OLLA

több mint 2000

orvos által leg-

megbízhatóbb-

nak van ajánlva.

Kapható: Geltsch

és Graef drogeria-

ájában, Belus L. és

Reik Gyula gyógy-

szerterében. 5329

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Hajhullás és a fejkorpádása

okvetlen megszűnik,

ha hygienikusan ápolja fejet. Mindenféle hajápolási cikk kapható

5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerterében Nagykanizsán.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sirc- okrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sircsokrok árai: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K. Ércz koszorú-kereszték árai: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jacint, Tulipán, Narcisz, Crocus, Iris, Lilium, Ezelővirágok. Jacint hajtató üvegek, a legutányabb áron. 100 db. 7b korona. Törpefák: 10 fillértől, 1 koronás. — Rózsafák: 40-50 fillértől. Spargó fűvek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertészetében Báthory-utca 22. sz.

Legujabb és legtökéletesebb Folytonegő kályhák.

Egészségi szempontból nélkülözhetetlen. A fűtés szabályozható, miáltal a hőmérséklet éjjel-nappal egyenletes, tűzveszély, gázomlás nincs.

A jelenkor legcélszerűbb és legtakarékosabb kályhai.

Kaphatók minden kivitelben. — Nagy raktár: 5829

Bettlheim és Guth cégnél Nagykanizsa.

Házartási és szállodai üzbhelyek a leguegyobb választékban, minden kivitelben

Szüreti

Vadestély

a

Badacsonyban

Szombaton, e hó 21-én.

VESZEK

fajalmát és körtét

a legmagasabb napi árak mellett

BALOG TAMÁS

gyümölcskereskedő

Nagykanizsa, Király-utca, Vaskapu szálló

STOCK

COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéről

BARCOLA.

Egyedül cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

A nagy, sei uradalom keres egy fia,al, nőten, ügyes

kovácssegédet

azonnali belépésre. 5836

Óriási választékban raktáron!

Mérési méret: méret ad: 40-42 K. Méret: 40-42 K. Méret: 40-42 K.

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobílok!

Csak

Szabó Emil és társánál kaphatók. 4603

Budapest, VI. Teréz-körút 46. sz. Benzin motorok. — Szívógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

Szerkesztőség és kiadóiroda:
NAGYKANIZSA
Kisbánya-u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.
egy számjegyű.

A szerkesztőség által közreadottak a szerkesztőség felelőssége alatt. — Különösen meg kell említeni, hogy a szerkesztőség nem vállal felelősséget a közreadottakért, hanem csak a szerkesztőség felelőssége alatt.

Működésük és működésük elvételei azokról, amelyek a közreadottakban.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRPAK:

Helyben	Postán
adójához képest:	számlázhatóan:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedéves 3.50	Negyedéves 4.50
Féléves 7.00	Féléves 8.00
Egy évre 14.00	Egy évre 16.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Működésük, hál. közreadásuk és egyéb közreadásuk szerződés 30 fillér.
Előfizetők és szerzők írásbeli kérésére.
Vörösi. — Kiskunmajska 4. sz. u.

XXXVIII. évf. 241. szám.

Nagykanizsa, vasárnap 1911. október 22.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Nagykanizsa város közönsége a magyar kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszterium fennhatósága alatt álló **Országos Szimfoniai Zenekar** közreműködésével **Kún László** igazgató karnagy, orsz. m. kir. zeneakadémiai tanár vezetése alatt a városi színházalap javára **1911. október hó 26-án a Polgári Egylet nagytermében**

SZIMFONIAI

HANG- VER- SENYT

rendez.

MŰSOR:

1. Wagner: Tannhäuser nyitány
2. Mozart: Szerenád
3. Liszt Ferenc: „Hungária” szimfonikus költemény
A mester születésének 100-ik évfordulója alkalmából.
4. Tschaikovszky: III. Szimfonia

Kezdeté pontban 9 órakor. Helyárak: Emeleti páholy (6 személyre) 40 K. Földszinti ülőhelyek: 1, 2 sor és oldalulések 6 K., 3, 4, 5 sor 5 K., 6, 7, 8 sor 4 K., a többi sor 3 K. Karzati ülőhely 3 K. Földszinti belépőjegy 1 K. 50 fill. Diákjegy 1 K. (csak földszintre érvényes.) **Esti pénztárnyitás 8 órakor.** Jegyek előre válthatók Alt és Böhm uraknál 1911. évi okt. 23-tól kezdődőleg délelőtt 10—12 és délután 3—5 óráig. Felülvezetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

FIGYELMEZTETÉS! A terem ajtója a hangverseny kezdetén bezártnak és csak a szünetek alatt nyílnak meg.

Nagykanizsa, 1911. okt. 13.

Vécsey Zsigmond s. k.
polgármester

Jó ruhához jó szappant == használjunk! ==

Finom fehérneműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és himzéseinek mosásához csakis tiszta jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobbat, a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kellene mosni. Mosson mindent SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a leg-olcsóbb szappan.

Mossunk csakis SCHICHT-szappannal!

A ruha kétszer, olyan sokáig, fog eltartani, mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézetet kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összenemen vagy szételessék s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a SCHICHT névre és a SZARVAS jegyre, mely minden darabon látható. 5593

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és Gleditschia (élő korlátszék alkalmas) csemeték beszerzésére legmeglehetőbben ajánljuk a legjobb hímnévként örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepít Biárdlőszegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte: ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva. 9791

Olcsó ár pontos kiszolgálás.

: : Számtalan elismerő levél : :
A t. érdeklődők a telep megtekintésére szívesen látnak.

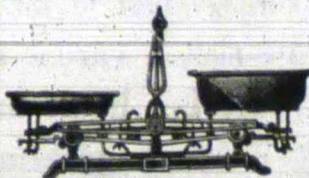
KOHN SAMU

engedélyezett mérleg-észítő

Nagykanizsán, Magyar-utca 3.

Elvállalok leszállított árak mellett mindenféle mérlegek javítását, a be nem szállítható marha, kocsis és waggonmérlegek javítását kívánatra bárhol is a helyszínen végzem.

Elvállalom továbbá petroleum-tartályok javítását és hitelesítését is.

Vas és réz súlyok, folyadékmértekek, méterek olcsón kaphatók.

Használaton kívül helyezett mindenféle mérlegeket megveszek.

Kijelentem: hitelesített mérlegeket olcsón kaphatók.

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár mindennemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban raktáron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék . . . 240 K-tól
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól
Tükrös, rézrudas szőnyegdivánokat . . . 80 K-tól
Szövet divánokat . . . 40 K-tól
Ottománokat . . . 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárában
NAGYKANIZSÁN, Kazinczi-utca
(Városház épület).

Feltétlen

megóvánd minden seb, hogy az a fertőzés által nehezen gyógyíthatóvá ne fajuljon

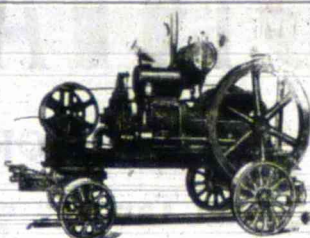
Prágai házikenőcs

mint a legmegbízhatóbb kötszer. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyulladást és fájdalmakat, hűsítőleg hat és elősegíti a vérkeringést és gyógyítást. Postal szétküldés naponta. 1 doboz 70 fillér. Postán 3 K 10 fillér előzetes beküldése után 4 doboz, 7 K beküldése után 10 dobozt állítok bérmentve. Magyar-Osztrák ország minden állomására. 4442

Figyelem! a szer címe: Veszprém, a készítő nevére: Ábra és védjegyre. Valódi csak 70 fillér. Forrástár: B. Fragner ca. és kir. Fekete sas-hor Prága W. Eck: der Nerudgasse 203, továbbá Török József, dr. Egger L. és Egger J. gyógyszerárban Bpestben. Egy próba elegendő ahhoz, hogy a nélkülözhetetlenségéről és jóságáról meggyőződjön.

Kapható minden gyógyszerárban.

Minden tekintetben utolérhetetlenek

Eredeti „Otto” Motorok

Benzin, Benzol, Petrolin,
Szívógáz üzemre és

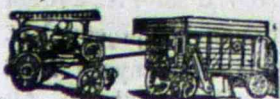
lokomobilok

LANGEN & WOLF

Wien X. Luxemburgstrasse 53.

Brünn-Königsfeldi gépgyár motorosztálya

A monarchia legelőkelőbb gyára. — Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-ut 14.

Teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúránk a leg-gazdaságosabban és legmegbízhatóbban működnek.

Benzin
Nyersolaj
Szívógáz
Diesel

MOTOR

Szívógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és lóerőnként cca 1—1½ fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Gyorsanfutó „IDEAL”
KERETFÜRÉSZEK
fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes-berendezése.

Alacsony és magas nyomású

Szivattyúk

gőz-, transmissió-, villany- vagy motorüzemre bármely vízellátási és ipari célra.

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Költségvetés-, árajánlat- és mérnökátvitel díjmentesen szolgálunk.

Helyben	Postai
ánához hordva:	szállítással:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50 .	Negyedévre 4.50 .
Félévre 7.— .	Félévre 9.— .
Egész évre 14.— .	Egész évre 18.— .

Egyes szám ára 6 fillér.

Műtárgyak, háli kimutatások és magán-
közlemények sorozatát 50 fillér.

Eljegyzési és esküvői írtasítók díja 5
forint. — Könyvtartóváltás 6 forint.

XX XVIII. évf. 241. szám.

Nagykanizsa, vasárnap 1911. október 22.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Politika és városfejlesztés.

Zalaegerszeg fogadja a főispánt.

A Zala álláspontja tért hódít.

Nagykanizsa, október 21.

Zalaegerszeg város képviselőtestülete egyhangúlag kimondotta, hogy a főispáni kivételében nem politikai lendületű, hanem fontos közérdekként nyújtott lát és város vitális érdekében szemmel tartást és a főispánt bizalommal fogadja és átvézi. Megbízta a polgármestert, hogy a fogadás részleteiről intézkedjék. Különösen pedig, miután a főispánnak Zalaegerszegen megfelelő lakást nem sikerült találni s így az a veszély fenyeget, hogy a főispán esetleg Nagykanizsára lenne kénytelen székhelyét áttételezni, ami városnak ki sem fejezhető hátrányt jelent, külön megbízta a polgármestert, hogy a lakás biztosításáról minden lehető módon elővigyázzon.

Az itt közölt sorok, melyek Zalaegerszeg város közgyűlésének egy kiemelkedő határozatáról tudósítanak, úgy festenek, mint a megbánás vallomása, mint régi, súlyos bűnök jobb belátásra tért szánombanomia. A régi gőg, a régi bűn, a régi rövidlátás eltűnt, mely valamikor valósággal elkergette Zalaegerszegtől a vasúti fővonalat, mely annál jobb sorsra méltó váltakozásnak és kísérletnek a szárnyát szegte, mely az uralom nemfőrdőmség és meddő politizálás mocharába löjtött minden olyan kérdést, akarás, ötletet, amely vármegyénk rokonszenves székvárosát kereskedelmében, iparában, intézményekben, kulturájában is arra a fokra akarta fejleszteni, ahol a város közigazgatásilag áll. — Szomorú kép, de való kép az, melyet ma székvárosunkról festeni kell. A megye központjában áll, alátámoztva a vármegye jóindulatával, megrakva állami intézményekkel s mégis színlódó szegénységben, kereskedelem, ipar, gyárak, vasutak s a társas élet ama jótékony ingere nélkül, mely folyton alkotni, gyarapítani vágy. — Ma Nagykanizsáról egyszerűbb dolog Bécsbe eljutni, min bizonyos időpontban a megye székvárosába. E város polgárságát a maximális pótdátóteher nyomja, anélkül, hogy ezért a polgárság a valóban modern városi élet előnyeit élvezhetné. Száz sebből vérzik ez a város s ha egyet begyógyít, másik tíz fakad helyébe. Még a magyar vidéki városokra alkalmazott enyhe mérték szerint is a szegényebb városok közé tartozik Zalaegerszeg, melynek alig van már kilátása arra, hogy a maga erejéből újra újra álljon, ahogy azt állni mindnyájan szeretnők.

Egerszeg most között határozata szép, okos és örvendetes. A várost kötelességek elsősorban önmagával szemben terhelik; első kötelessége az, hogy megéljen és polgárainak a megélhetés legjobb körülményeit nyújtsa. Az ország dolgait csak elvégzik mások, akik arra közvetlenül hivatottak; de Egerszeg dolgát senki más el nem látja, ha maga nem gondoskodik róla. Igaz, vannak emelkedett, kivételesen nagyszerű mozzanatok, mikor nemcsak egy város fejlődési feltételei kerülnek az áldozati oltárra, hanem a veszélyeztetett országos érdekét oda kell tenni az egyén existenciáját és életét is; de mikor az országos politika dolga csupán a pártpolitikai keretek közt végzi a maga megszokott, már szinte törvényszerűvé vált ingadozásait, az ily efemer-tűnetek kedvéért elhanyagolni, sőt szándékosan háttérbe szorítani egy támogatásra szoruló város életbevágó érdekeit; ez nemcsak könnyelműség, de bűnös hazugolás, feleslegesen végzett hazakíri lenné. — Az ország dolgán keveset változtatna az, ha Egerszeg városához kitűzné a pártpolitika harci lobogóját és normális, törvényes időket lenne nagy ágyakat süthetőne el; ellenben Egerszeg soha nem pótolhatja azt, amit kedvező és kínáló alkalmak elmulasztásával veszíthet. Nékünk, a lapnak, bizonyára senki nem vetheti szemére azt, hogy politizálunk akkor, mikor a politikát szétválasztjuk a városi fejlődés érdekeitől. Nem; Egerszeg dicsőségét mi hirdettük a lehangosabban akkor, midőn valóban veszélyes időkben, az általános veszedelem napjain ennek a városnak a hazafias és önfeláldozó közönsége minden melléktekinet nélkül a végsőökig szembeállt az alkotmánytalan hatalom képviselőivel. Igaz, jó magyar hitéről fényes tanuságokat tett akkor ez a város, de nem egyéb, mint *ugratás* lenne azt kívánni a polgárságától, hogy normális, egyszerű és törvényes parlamenti küzdelmek idején is forradalmi időkhez méltó áldozatokat hozzon.

Elismerjük, az erkölcsi bátorság nem csakély mértéke szükséges

ahhoz, hogy valaki Egerszeg közgyűlésén elkészeredten felkiáltson: „Le a granicsárral! Le a véderőreformmal!” De ennél talán bátrabb és föltétlenül férfiasabb dolog józanul belátni azt, hogy ez a jóleső kifakadás *aligha ér fel az áldozattal*, melyet ezert egy vegetáló városnak hozni kell. Ezt az erkölcsi bátorságot s ezt a férfias nyíltságot már régóta észleljük Egerszeg város vezetésében s mi kívánjuk, hogy ennek a megye szék-városa lássa megérdemelt hasznát.

A főispáninstallálás politikai részét el fogják végezni mások, másutt; tessék elhinni, hogy azt sem a vármegye közönsége, sem a függetlenségi párt nem kívánja, mert nem kívánhatják, hogy az ellenzéki politika felelősségéből, ödfümből a súlyosabb rész egyetlen, nem is erős városra háruljon. Ez volt a mi felfogásunk a főispánkinevezés első pillanatában; ennek a felfogásnak adtunk kifejezést azokban a sorokban, melyeket az új főispán nyilatkozatához fűztünk s végtelenül örülünk, hogy e felfogásunkat igazolja az a rátermett, bevált, céltudatos irány, mely Egerszeg városvezetésében néhány év óta fölfedezhető.

A mi nagyrabecsülésünk teljes mértékben fordul Egerszeg képviselőtestületének ama tagjai felé, kik bár politikai ellenfelei a főispánnak, mégis hozzájárultak a közgyűlési elhatározás egyöntetűségéhez. Föltétlenül, áldozatot hoztak ezzel s kívánatos, hogy önmaguknak e nemes legyőzése váljék hasznára a városnak, mely feletti szemmel láthatóan új idők szelleme terjeng.

Annak pedig lesz helye, módja és ideje, hogy mindenki politikai meggyőződése szabadon megnyilatkozhasson.

nyugvás melankóliája. Kiváló figyelemre
 iránt számot a levél még azért is, mert
 lori, Balold, mint ezt olvasónk tudják,
 az ifjú török mozgalmának egyik vezetője
 volt a mai regimnek is előkezője.
 Neve egész Magyarországon köztudott
 lett onnan, hogy ő volt egyik vezetője
 a török kereskedők ama csoportjának,
 mely tavaly tanulmánytúra Magyarorszá-
 gba jött a ugyancsak Balold fogadta Konstan-
 tinápolyan a tanulmányutazó magyar
 kereskedőket. A magyar nemzet e
 csodáló és tisztelő barátjának levele a
 következő:

Konstantinápoly, 1911. okt. 16.

Kedves Bardtom!

Vettem 13-án kelt k. levelet,
melyre köszönetem kifejezésével
azonnal felelek.

Elég hosszú ideje, hogy a török nemzet iránt érzett rokonszenvemről meggyőződtem; levele, kedves Barátom, ezen meggyőződésemet még fokozta azáltal, hogy jókívánságai kifejezésre juttatta e szegény nemzet iránt, mely a szenvedésre született és örökre a kivívált nemzettek, országok tülekedéseinek elutlására van kárhoztatva.

Igaz, hogy az egész világ közvéleménye, — Olaszországot kivéve, — a mi részünkön van, még az olaszok közt is: akad egy ellenzéki párt az oly igazságtalanul megindított háború ellen; azonban mit érnek mindezek a szimpátiák és tiltakozások, mikor — szerencsétlenségünkre — a diplomáciában semmi változás sem észlelhető? A világ majdnem összes újságjaiban olvasunk Olaszország rablásáról (brigandage); ez az egész, semmi egyéb, semmi eredmény.

Majdnem kétségbeesztő helyzetben vagyunk. Nem a háború miatt; az olasz-török háború ugyanis, — mint látszik, — örökké fog tartani; — sok ezer férfi, nő, gyermek fog el-
tűnni addig e földről, — amiért az egész erkölcsi felelősség, mint a menyköcsapás, Olaszországot fogja sujtani; főleg az olasz nemzet intézőit. Mi a humanitás felett esünk kétségbe, melyet bizonyra még oly sok lesújtó csapás fog érni.

Századunk, sajnos, a vadság százada a civilizáció leple alatt. A vad népek megszelídítésére a civilizált (!!!) Európa egyesül, hogy Közép-Afrikába hatoljon, de Európa, a civilizált Európa nem látja orra csucsat. Keresnek Önök példát? Itt van Olaszország. Európa látszólag eliteli, valójában azonban helyesli az olasz vadságot (sauvagerie).

Valóban. K. Bardom, fatalistának kell lenni. Mi, törökök, minden baj elviselését megszoktuk, törekedni fogunk ezt is eltűrni, azonban megőrizve mindenkor gyáloplóságunkat az olasz kormány ellen. Hangsúlyozom: kormány. Képzeltető-e, hogy az összes olaszok barádbor? Nem; köztük igen sok lelkiismeretes ember található. A

Tajkiáltás Törökországból

Zia Ba'dji levele Nagykanizsára.

Illusztris irodorkországi barátunktól, *Zia Baldi* előkelő konstantinápolyi nagykereskedőtől az alább közölt megkapott szép, mely fájdalomában is klasszikusan megíztult és emelkedett hangu levél érkezett *Nagykanizsra*. *Baldi* a levelet francia nyelven dr. *Pollák* Ernő nagykanizsai orvoshoz írta, ennek levélére - válaszolva. A levelet *Pollák* dr. ur szíves engedélyével az ő fordításában közöljük. A levele bizonyára ép oly mely hatású lesz olvasóinkra, mint amennyire bennünket is megkapott a nemzeti katasztrófa és fájdalom jarkálása, melyet szinte hősi hűtással fest alá a keleti, fatális meg-

török gyűlölet az olasz kormány ellen irányul.

Mi, törökök, ottománok nem fogunk úgy cselekedni, mint az most Olaszországban történt, hol az olasz bandita egy muzulmán fejét bezúzta. Az olaszok élete, kik még nem hagyták el városunkat, biztosítva van, azokat tiszteletben fogjuk tartani az emberiség elvének értelmeiben; türelmesek vagyunk és várjuk a kormány elhatározását. Az

Union et Progrès bizottság minden lehetőséget elkövetett a béke helyreállítására.

Ha a levelem érdeklődést keltene Nagykanizsa város lakóinál, a „Zala”-ban közölhetné.

Sorait várva, kérem összes barátainknak és barátainknak átvételeimet tolmácsolni.

Baráti kézszorítással

ZIA BALDJI

Legelő és erdőpolitika Nagykanizsán.

Mit mondott a miniszeri kiküldött?

A városi erdőmester nyilatkozatai.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsának van összesen 4450 katasztrális holdat kitevő városi erdője és legelője. Ez ingatlanok általános forgalmi értéke körülbelül két és félmillió koronát tesz. A jövődelme pedig e közel ötélveszer holdnyi hatalmas területnek átlagos évi husz ezer korondra tehető, vagyis a harmadfélmillió értéknek alig háromnegyed százalékára. Föltétlenül igaza van tehát Ujváry Géának és mindazoknak, kik emiatt harsány jankálásokba törtek ki, legsürgősebb intézkedéseket követelve, hogy e hatalmas városi köztérrel a további kizsákmányolást megmentsék. Az erdő és legelőügyi bizottság szorgalmazása folytán a városi tanács jelentette a baji földmivelési miniszternek, aki, mint említettük, Dörner Béla kir. gazdasági intéző, a földmivelési minisztérium legelőosztályának egyik referensét, a kiváló legelőszakértőt és több szakkönyv szerzőjét küldte ki Nagykanizsára a városi legelő megvizsgálása végett. Dörner Béla csütörtökön délelőtt érkezett és miután Flandorfer Ignác zalamegyei gazdasági felügyelő és dr. Szabán Gyula városi főjegyző társaságában a városi legelőket bejárta, dolga végeztével nyomban a vasúthoz hajtatott és haza utazott a fővárosba. Minthogy ezt az ügyet igen fontos városi ügynek tartjuk, munkatársunk fele utjára elkísérte az intézőt, ki a Pullmann kocsi pilótáján nagy szakértelemmel és az itt töltött idő rövidségéhez képest szinte bámulatos lokális tájékozottsággal adott minden kérdéssel részletes felvilágosítást.

Nagykanizsa városi kérvényének ismeretése után nagyjában változatlan Dörner Béla gróf Serényi Béa földmivelési miniszter országos legelőpolitikájának programját, melyben az általános drágaság csökkentésének kulcsát találja. Az egész ország legelőinek megújítása e program, aminek végrehajtását napról-napra mind több város és község kéri a minisztertől. A miniszter most már csak mutatóba javított meg egy-egy darabka területet az egyes községek legelőin, hogy az egészet aztán e példa alapján a közbirtokosok végezzék. Miután sorra elvontatta lelki szemem előtt a nyugati külfordulónak e téren már rég teljesen végrehajtott példát, ráért a magyarországi, majd specialiter a kanizsai legelők elhanyagoltságára, melyet az alábbi összehasonlítás világít meg a legjobban.

Nagykanizsán egy marha évi legelőbére 3 korona, míg Svájcban 120 korona. De bizonyos, hogy a svájci gazda sokkal szívesebben fizeti e nagy összeget, mint a kanizsai polgár a hivány pár koronát, mert míg annak tehene kora tavaszról késő őszig künn van a legelőn és tejtermékeivel elsőrendűen rekompenzálja gazdáját, addig a nagykanizsai marha majd reggel hajtanak ki, este éhesen kerül az istállóba, ahol szénával kell jól tartani, hogy valami érdeket adjon.

Ezenfelül nálunk, Nagykanizsán 4 hold területű földet kell egy marhára számítani, míg Svájcban, sőt Németországban is csupán egyet. Vagyis Nagykanizsa város határában négy hold legelő bére 3 korona, Svájcban pedig egy-egy holdé 120 korona, vagy négy holdé 480 korona. Csekély különbség!

Mindezen példákkal nem azt akarom mondani, folytatta élénk és készséges magyarázatát az intéző, — hogy Kanizsa igyekezzék elérni Svájcot, hisz ez ezernyi természeti oknál fogva lehetetlen, csupán arra akarok rámutatni, hogy mi a különbség a jó és a rossz legelő között. Nagykanizsán, ahol közel 1500 holdnyi közlegelő van, azó sem lehet legelőhiányról. Csak rosszak, a lehető legsilányabbak ezek a legelők! Rosszak, értéktelenek a fővek rajtok, amelyek ezenfelül a homokos talajban nyáron ki is sütnék, teljesen trágyázatlanok és egyáltalán nincsenek beárványosítva. Trágyázni kell, műtrágyával, okszerűen a kanizsai legelőket és beültetni gyorsnövésű akáccal, hogy árnyékban legyenek. Ha ezt megfelelő módon végrehajthat, akkor néhány év alatt Nagykanizsának legelői oly pompások lehetnek, hogy szívesen fizet akkor minden gazda a tehene után 20—25 korona évi legebért is, mert az busásan megtérül neki.

— Az amit itt terveznek egyesek, — azólt tovább az intéző, hogy a városi erdőkből vegyenek egy részt legelőnyánt és a jelenlegi legelők egy részét erdősíték, az nemcsak törvénybe ütköző, hanem teljesen felesleges is lenne. Nagykanizsának ugyanis bővegesen van annyi legelőterülete, amit ha kultúra alá vesznek, azon sokkal több állat is megél, mint ma. Ha a kégyelmes ur, a miniszter Nagykanizsa városi legelőjavítás iránti kérvényét kedvezően intézi el, — amiben ugy gondolom semmi akadály nem lesz, — akkor az általam kidolgozandó mintaterv alapján az állam Nagykanizsán mintegy 20—25 holdnyi legelőterületet fog pontosan megállapítandó módon feljavítani. Ez a város részére min a gyanánt szolgálhat, amelynek példájára, ha összes legelőit megjavítja, akkor segíti megvalósítani azt az ideált, amelynek a miniszter ur s vele együtt mi számosan, kik ezért dolgozunk, a jövő agrárius Magyarországot álmodjuk.

Ezután a földjavítás módszeréről beszélt az intéző ur, nagy szakértelemmel, de a gyakorlat emberének érdekességével s egyszerűen az európai széleskörű, mindenkit érdeklő szempontjaival. Mindezek reprodukálása azonban túlmenne a napilap céljainak keretein. Ekkortájt már vonatunk is valahol Siófok táján száguldozt és én szívesen búcsút véve az előzőkeny úrtól, igyekeztem leszállni a vonatból, hogy induljak vissza Nagykanizsára.

Mindezekhez első és legközvetlenebb következtetésképpen hozzáfűzhetjük azt a megjegyzésünket, hogy ha Nagykanizsá-

ra közel 1500 holdnyi legelője a fenti részletezett módokon megjavítható lesz, akkor már bizonyos, hogy annak jövődelme sem marad a háromnegyed százalékánál. A fontos kérdést azonban a fenti interviu-val még korántsem tartjuk kiemeltnek és a dolog másik részére, az erdőügyre vonatkozólag (mely nem tartozik Dörner Béla hivatalkörébe) máris kérdést intéztünk Csizgaházy Antal városi erdőmesterhez, kinek e részről igazán megnyugtató kijelentéseit legközelebb közöljük. Addig pedig még csak annyit, hogy a kanizsai legelők ügyét állandó ellenőrzésnek programjára tűztük és hogy figyelemmel kísérjük, meglesznek-e mindent az arra illetékesek, hogy e nagy városi köztérrel megmentsék a teljes elzárkózást és elértéktelenedéstől.

G. J.

Női tanoncoktatás Nagykanizsán.

Van már lakás.

— Saját tudósítónktól —

Lapunk zarátkozat telefonálta egerszegi tudósítónk: Megemlékeztünk arról a mizéről, mely Balás Béla főispánt a zalaegerszegi lakáshiány miatt fenyegeti. Megírtuk, hogy a városi képviselőtestület maga is elhatározta, hogy ez ügyben mindent elkövet, nehogy a főispán Nagykanizsára költözködjék.

Zalaegerszegen mindössze két olyan lakás van, amelyik a főispánnak megfelelő lenne. Az egyik a jelenleg Iresen álló Kossuth-utcai báró Solymossy-kastély, melyet azonban báró Solymossy Ödön nem hajlandó bérbeadni. A másik Kaszadán (a Zala tulsó partján) van, Szily Dező örökösének tulajdonában. Öt évvel ezelőtt épült modern kastélyszerű épület, melynek lakályos helyiségei mindenképpen megfelelő lakást nyújthatnak az új főispánnak.

A lakáskérdést a felsőbb katonai parancs oldotta meg.

A Szily-kastélyban jelenleg Jankovich százados zalaegerszegi osztályparancsnok lakik. — Most báró Kemény századosnak Rákóczi-utcai lakásába fog átköltözni, mert Kemény bárót elhelyezték Zalaegerszegről Pápára, talán csak azért, hogy a Szily-kastély megfűresedhessen s így az új főispán ne legyen kénytelen Zalaegerszegről elköltözni, mielőtt itt lakott volna.

Női tanoncoktatás Nagykanizsán.

A tanuló- és munkásleányok iskoláztatása

Nagykanizsa, október 20.

Érdekes terv foglalkoztatja most Nagykanizsa közigazgatási és tanügyi hatóságait: az oktatásnak egy új modern és kétségkívül közhasznú ága, amely ha hamarosan valóra válik, Nagykanizsa közoktatásának értékes ujdonsága lesz. — Arról van szó, hogy miként az iparos- és kereskedő tanoncokat a számukra létesített tanintézetek rendes látogatására kötelezik, ugy az ipari pályán működő tanulóleányokat is részesítsék megfelelő oktatásban. Erre a célra külön női tanonciskolát szerveznének, amelynek tantervét a leányok kulturális igényeire, és női iparosságnál megkívánt szellemi színvonalhoz alkalmazva állítanák össze.

A kezdeményezés a válás- és közoktatásügyi minisztériumból indult ki, ahonnan ez ügyben leiratot intéztek a helybeli áll. segélyezett községi iparos-tanócskók felügyelő-bizottságához. A miniszter felhívja a felügyelő-bizottságot, hogy készítse el egy ilyen iskola tervezetét és költségvetését. A miniszter a maga részéről teljes erkölcsi és messzemenő anyagi támogatást helyezi kilátásba a szervezendő iskolához. A felügyelő-bizottság már fog-

lalkozott is a leirattal s a helyi viszonyok mérlegelése után három tervtervezetet és három rajz-ostályi felállítását vette tervbe. A költségvetést felterjesztette a miniszterhez, de egyben áttette a városra is, amelynek képviselőtestülete nemsokára dönteni fog az érdekes tervben. A város azonban — sajnos — valószínűleg csak a pénzügyi szempontokból fog kiindulni, ami a terv megvalósulását késleltetné.

Minthogy a miniszter anyagi támogatását előre megígérte, ami elől már nem térhet ki, Nagykanizsa képviselőtestülete csak akkor tanusít egy ambiciózus városi képviselőtestület méltó magatartását, ha a szükséges anyagi áldozatokat a maga részéről is megteszi és a tanulóleányok oktatását ezzel minél előbb lehetővé teszi.

Ennek az iskolának látogatására kötelezve volnának nemcsak a varrő- és maszóleányok, tűzőleányok, hanem a helybeli gyakran alkalmazott munkásleányok, még a napszámi mellett dolgozók is.

Meggyilkolt anyós.

Tizenkét évi fegyházbüntetés.

(Esküdtörzsi tárgyalás.)

— Saját tudósítónktól. —

1911. október 20.

Az esküdtörzsi ciklus utolsó napján szenzációs ügy került tárgyalásra. A vádlottak padján Gondán István 32 éves csáfordhegyi földműves áll azaz vádolva, hogy anyósát: özv. Göcér Jánosné csáfordhegyi lakost f. évi szeptember 9-én kötéllal megfojtotta.

A megdöbbentő eset előzményei a következők: Gondán István régebben rossz viszonyban állott anyósával, kinek birtokán közösen gazdálkodtak. A perpatvar folyton élesítette a helyzetet, míg végre is augusztusban az anyós kilakoltatva volt és családját a birtokból. Az elkeveredett fő erre rémes bosszút állott. Szeptember 9-én elment anyósá házához s ott egy kezébe akadt kötéllal megfojtotta. Azután behurta a kamrába s feköltötte egy szögbe. Minden elgizgított, hogy az eset öngyilkosságnak tünjék fel.

A holtest feltalálása után nyomban Gondán került gyanúba, ki a bizonyítékok súlya alatt töredelmes vallomást tett. Letartóztaták s azóta fogva van.

A tárgyalást Horváth Sándor kir. törvényszéki elnök vezette.

A vádlott kihallgatása során megismertette beismerő vallomását, mely alatt többször juldokló zokogás tört elő kebléből.

A meghallgalt tanúk: János József, János Gizella, Gerevits József, özv. Ház Istváné, szül. Göcér Klára, az áldozat egyik leánya, Torma János és Varga Istváné a fenti tényállást erősítették meg vallomásokban. Megállapítást nyert vádlott és áldozata közti példátlanul rossz viszony számos részlete s a holtest feltalálásának körülményei. Dr. Mizner Antal és dr. Erdős József orvosszakértők a boncolás alapján a halálnak a tényállás szerint történt következtetését konstatálták.

Az esküdtek szándékos emberölésre és erős felindulásra kaptak egy fő és egy mellékkérdést.

Dr. Rézler Kornél kir. ügyész a tényállás alapján érvelt a büntetés szigorúsága mellett, míg dr. Weiss Endre védő a vádlottnak az előzmények folytán beállott erős felindulását igyekezett elfogadhatóvá tenni.

Az esküdtek Szűcs Zsigmond főnökkel előlőn a szándékos emberölést állapították meg. A verdikt alapján a kir. törvényszék tizenkét évi fegyházra ítélte Gondán Istvánt.

Védő és vádlott a 92. §. nem alkalmazása miatt semmisségi panasszal éltek.

A tárgyalás befejezése után Horváth Sándor elnök a ciklusban részt vett esküdteknek odaadó figyelméért köszönetét nyilvánította.

Országgyűlés.

Mezőssy Béla beszéde.

Interpelláció a Magyar Bankról.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, október 21.

A képviselőház mai ülésén Mezőssy Béla mondott nagyszabású beszédet a véderőjavítások ellen. Az ülésen Návay Lajos elnökölt, bemutatta a beérkezett kérvényeket az obstrukció ellen, a választójog mellett a katonai javaslatok ellen. Az előző indítványhoz Jacsó Pál terjesztett be ellenindítványt, mire az ellenzéki képviselők a szavazás elhalasztását kérték.

Az interpellációs könyvből Róth Endre jegezett be interpellációt a Magyar Bank botrányáról és a lövészgyűgy rendezéséről. Bathidy Tiadar gróf pedig a szállításáról.

Miután elintézték egy névszerűt szavazást, Mezőssy Béla beszélt a katonai javaslatokról. A javaslattal nem akar részletesen foglalkozni, mert nem vállalja

annak a szerepét, ki utóljára még egyet rug a haldokló országon. Ez a kifejezés ugyan nem tetszik a többségnek, de meg van róla győződve, hogy ezt a jövő igazolni fogja.

Lehet, hogy Bécsben elhalázzák magukat arra, hogy visszatérnek a három évi szolgálati időhöz s ez halált jelent a javaslatnak.

Mikossevic Kanul közbeszólt: Ugyan ne hencegjen!

Héderváry Lehel Mikossevicshöz: Maga ne beszéljen!

— Fogja be a száját! — vágott vissza Mikossevic Kanul, amiért az elnök rendeltetett.

Mezőssy Béla kritizálja Lukács pénzügyminiszter exposéját, majd Tisza aradi beszédével polemizál. Tisza a két állam egyenlőségéről beszélt, holott ez az egyenlőség csak fikció. Ha meg lenne a paritás akkor nem kellene a kilences bizottsági programról beszélni. A javaslatot nem fogadják el.

Mivel az interpellációk nem voltak jelen, az ülés az elnök berekesztette.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 21.

Részben felhős, de országszerte tulnyomóan száraz idő várható lassú hőemelkedéssel. Déli hőmérséklet 12 C.

Affér a házban.

Budapest, okt. 21. A képviselőház mai ülésén Héderváry Lehel orsz. képviselőnek egy meggyezése után ezt kiáltotta oda Mikossevic Kanul nemzetiégi képviselő: — Fogja be a száját!

Az ülés után Héderváry Lehel Loydszy Márton és Polányi Dezső képviselők utján provokáltatta Mikossevicet. A segédek mosttárgyalnak.

Szenzációs pártváltoztatás.

Budapest, okt. 21. Feltűnést keltő politikai pártváltoztatást követett el ma Okolicsányi László orsz. képviselő, aki már husz év óta vallotta magának a Kossuth-párt programját és legutóbb is ezzel a programmal nyert mandátumot. Okolicsányi ma kilépett a Kossuth-pártból és a munkapárt kötelékébe lépett, amit 80 nyomatott oldalra terjedő nyílt levélben indokolt megválasztói előtt azzal, hogy a hazafias munkában részt kíván venni, de a kormány támogatásától nem zárkozhát el, mert a 48-as pártok már ugys a 67-es kiegyezés álláspontján állanak.

A háború.

Konstantinápoly, okt. 21. A kamara tegnap titkos ülést tartott, melyen a nagyvezér előterjesztett, hogy sürgős táviratot kapott a külügyminisztériumtól, hogy a Balkánok a közel jövőben nagy kilátások várhatók.

Elítélt zsaroló gazdatiszt.

Szabadka, okt. 21. Urmánczy Pál elbocsátott gazdatisztnek Szemző főispán elleni zsarolási ügyében ma volt a törvényszék előtt a főtárgyalás. Kihallgatták Odor Győző bácstopolyai kereskedőt, aki tudott arról, hogy Urmánczy egyszer ki ment Tapolyára a főispánhoz. ki-től ezer koronát kért, hogy akkor nem hozza nyilvánosságra azon

kompromittáló adatokat, amiket a főispánról tudott. A törvényszék a zsaroló gazdatisztet nyolc havi fogházbüntetésre ítélte.

Csődben egy takarékpénztár.

Nyitra, október 21. A nyitrai törvényszéknek a Nagytapolcsányi Takarékpénztár Részvénytársaság ellen a betevők kérére elrendelték a csödböt. A betevők egy szerszám bűnvádi feljelentést is tettek az igazgatóság ellen, hogy könnyelmű hitelezésekbe bocsátkozott.

A pánszlávok bosszúja.

Liptórszahegy, október 21. Liptórszahegy város közgyűlése ma Székely Miklós polgármesteri 47 szavazattal 18 ellenében állását felfüggesztette és ettől kezdve eljárást rendelt el. A többség Hlinka Andrásnak, az igazgatási miatt elítélt pánszláv plébános hibáiból áll, akik Székely ellen boszút forraltak amiatt, mert korábban ő volt a vizsgáló az igazgató ellen folytatott ügyben, akinek eljárása folytán Hlinkát két évi államfogházra ítélték.

Felrobbant ágyugolyó.

Veszprém, október 21. Nem minden napi katasztrófa pusztította el ma egyik várpalotai gárdát és a házát. Horvát József várpalotai fiatal-gazda kihajította a hajmáskéri erdőbe s a lövészgyakorlótérén ágyugolyót talált, melyet hazavitt. Otthon a golyórolt le akarta fejtetni a rezes s mikor a golyót kalapáccsal verte, az felrobbant. A robbanás hatása iktározatos volt. A szerencsétlen ember a szoba menyezetiig röpült, a következő percben pedig az egész ház szétrobbant. Horvátholt holán találták a romok alatt.

HIREK.

A szimfonikus hangverseny.

— Saját tudósítónktól. —

Városunk ezidei téli évada, ugyilátszik, lehető legkedvezőbb auspiciumok mellett veszi kezdetét, amennyiben minden jel arra mutat, hogy a csütörtöki nagy szimfonikus hangversenyt zsúfolt terem fogja végigévezni. Ezen, immár negyedik zene-kari hangverseny, melyet városunk maga rendez, a legjobb reményekre jogosíthat bennünket, kulturális érdekünk további fejlesztése szempontjából. Közönségünk

megmutatta már számtalanszor, hogy a szépért, nemesért nemcsak lelkesül, de áldozni is tud. Az ezideig rendezett hangversenyek anyagi oldalát mindenkor és a jelenben is pár lelkes műbarát garantálta, anélkül, hogy a nagyközönséget a legkevésbé megterheltek volna.

Zenei életünk az utóbbi években szokatlanul föllendült és ennek fokmérője mindenkor megnyilvánul egy esemény-számba menő, magas színvonalon álló hangverseny lezajlása után. Ezen hangverseny hatása alatt mindenféle óhajok és vágyak hangzhatnak el, amelyek azonban csak vágyak és óhajok maradnak. — A csütörtöki hangverseny megtartása előtti zenditjük meg újból a régi eszmét: aokitsunk városunkban egy zenekedvelő egyesületet, melynek kizárólagos célja lenne, Nagykanizsán évente legalább négy nagyobb szabású hangverseny rendezése.

Csak a kezdeményezés nehéz, a többi már menne magától. — Városunk agilis polgármestere, ki elfoglaltsága közepette, a csütörtöki hangverseny rendezését is vállalta, bizonyára nem veszi zokon fölünk, ha őt kérjük meg ezen szép eszme megvalósításának kezdeményezőjéül. Ő, a par excellenciá zenekedvelő, bizonyára legjobban fogja méltányolni ama kívánságokat, melyek azok lelkeiben ébred fel, akik mint ő, egy ilyen nagyszabású hangverseny minden egyes ütemét a szó legszorosabb értelmében zeneileg át is érzik.

A csütörtöki hangversenyre külön meghívók nem mennek szét. — Lapunk mai mellékletén olvasható a teljes műsor és a hangversenyre vonatkozó egyéb tudnivalók.

A jegyek előárulása holnap, hétfőn d. e. 10 órakor veszi kezdetét az Alt és Böhm cégnél. B. E.

Tanácsülés. A tegnapi tanácsülésen közfőlte Wésely Zsigmond polgármester a városi tanácssal minapi budapesti utjának eredményeit, amiket a kanizsai mentelep létesítésének ügyében a földmivéleési miniszteriumban elért. Az ügy érdekében való azonban, hogy ez egyelőre a saját nagy nyilvánosságával ne közöltessék. Ha az eredmények véglegesek és megingathatlanok lesznek, ami egy-két héten belül feltétlenül várható, csak akkor lesz mód és alkalom a polgármester fővárosi utjának lapunkban való részletezésére. A tegnapi tanácsülés ezen kívül csups hivatali folyó ügyek elintézésével foglalkozott.

Zalaegerszeg és az új főispán. Tegnap tudósítottunk yármegyénk székvárosának, Zalaegerszeg-ma határozatáról, melyben kimondja, hogy az új főispánt önnepélyesen fogadják és segítégre lesznek abban, hogy megfelelő lakást kapjon a városban. Zalaegerszeg hangulatát talá-lóan fejezi ki a Magyar Paizs, mely a következőket írja:

Zalavármegye új főispánjáról csak annyit említettünk meg eddig, hogy a király kinevezte dr. Balás Béla osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárt Zalavármegye főispánjának. Az új főispán személyéről rokonszenves hírek járnak, egyebek között, hogy különösen a társadalmi életben élénk és jó irányu a szellem s a közigazgatásban éleslátás. Kinevezetése óta kétszer is járt Zalaegerszegen a szállás dolgán s hogy az alispánnal tárgyaljon, hihetőleg elsősorban a beiktatásról. A közönség természetesen várakozó állásban van személye iránt a nem politikai ügyre nézve; politikai hangulat tekintetében azonban úgy látszik egy kis felvilágosításra szorul a közönségnek legalább egy része, mert ez a rész könnyen összetéveszti az alkotmánytalan korszak embereivel, holott ez a kinevezetés a Gróf Bathiváry Pál függetlenségi főispánjával szemben csak ellenpárti, de nem ellenzékpárti a főképpen nem alkotmánytalan. A polgármester, kinek

főgondja az egész közönség vezetése, jó irányban való vezetése, mindent elővet, hogy a város lakossága egyenként is, összességben is higgadtan és komolyan fogja fel a dolgot, s a törvényes rend és tisztesség megővését a város érdekében is.

— Légrád története. Légrád közönség nemes intenciója előjáró és képviselő nagyobb öszszegelt szavazatok meg Légrád wonogratiájának megírására és a kivittelt Halber Jenőt, lapunk munkatársát bízták meg. A hazafias célt szolgáló mű alkalmasint a jövő évben jelenik meg. Légrád képviselőtestülete méltóan bizonyult a nagy magyar Zrínyiek emlékéhez és elhatározásáért csakis elismerést érdemel. Gratulálunk Légrádnak, hogy ilyen derék vezető emberei vannak!

— Oyászrovat. Az elmúlt héten elhunyt Nagykanizsán: Snidár Mária 5 hónapos, Kellermann Mária 28 éves szobaleány, Széphegyi Sándor szabósegéd 56 éves, Laczkó Ferenc 1 hónapos, Rosenfeld Vilmos 74 éves magánzó, ösv. Schmidt Józsefné szül. Kovács Franciska 83 éves városi szegény, Ring Pál 67 éves kalapos, Gradwohl Mária 16 napos, Kondor Ödön 38 éves kereskedő és Molnár Mária 8 éves (Kisrécse).

A drágaság és a statisztikai hivatal. A nyomasztó nagy drágaság, amely nálunk még csak elkezdődött hangyapgyűléseket, kölföldön azonban már véres töntetéseket is szült, arra indította a kormányt, hogy komolyan foglalkozzék a drágaság okaiival s keresse a módokat annak megszüntetésére. Az első lépés, amit ez irányban tesz, hogy 20—30 évre visszamenőleg az országos központi statisztikai hivattal elkészített a nyers termények és élelmi cikkek áralakulását. A statisztikai hivatal meg is kezdte ezt a munkát. Budapest székesfővárosától s néhány nagyobb vidéki városától kért be adatokat, ám a beküldött adatok annyira rendszertelenek, hogy ezek alapján lehetetlenség az áralakulásnak igaz, hű képet megállapítani. Ezért a statisztikai hivatal elhatározta, hogy november 3-ának délelőli 10 órájára a kereskedelmi iparkamarák és a városok hatóságainak bevonásával értekezletet hív össze, amelyen körülmenyesen megállapítják az adatszolgáltatás körüli eljárást. Az értekezletre szóló meghívót ama remény kifejezésével küldte meg a statisztikai hivatal Nagykanizsa város hatóságának, hogy az értekezletre maga részéről is küld ki képviselőt.

A Wertheimer kabaré-társulat. A nap-aszánereben a nálunk megszokottaknál sokkal magasabb nivóju kabaré-társulat mutatkozott be tegnap este az Udvari (volt Fiume) kávéházban, hol még két este át fogja élvezetes műsort produkálni. El kell fogadni az öletes konferánziernek ma: megállapítását, hogy amit a társulat ígért, mindazt beváltotta. Ugy a magánzámok, mint pompás egyfelvonásos bohózatok kifogástalanok voltak és az első előadás iránt élénken érdeklődő nagyszámu uri közönség teljes meglepéssel hagyta el éjféltkor az alakított Udvari-kávéházat. A kabaré-talantumos tagjai: Farkas és Andai igazgatók, továbbá Várdai Ferike, Steinbergné Csendes Giza és Szabados Katica, kik bizonyára még ma és holnap is szivesen látozt vendégei lesznek a könnyű muzsát kedvelő kanizsai közönségnek. — Az általános ifjúságképző egyesület tagjai a Wertheimer-kabaréba kedvezményes jegyeket kaphatnak.

— Amatőröknek a fényképezéshez! Elismer, kitűnő fényképezési saalon- és utikészletek, új, eddig felül nem mult pillanat kézi készülék, nemkülönbön az öszszes fényképezési szükségletek kaphatók: A. MOLL és. és kir. udv. állottónál Wien, I. Tuchlauben 9. Alapított 1854. Kívánata nagy képes árjegyzék ingyen.

— **Előadás a magántisztviselők nyugdíjintézetéről.** A magántisztviselők országos nyugdíjgyűlésének igazgatója, Meisl Adolf, Páscu Gyula körzeti tisztviselő kíséretében a helybeli magántisztviselők egyesületének meghívására tegnap este érkező felolvasást tartott a Polgári Egylet helyiségében. A felolvasás keretében a magántisztviselők nyugdíjkérdésének szociológiai szempontból való megvilágítása és a nyugdíjgyűlési alapszabályainak ismertetése foglaltatott. A széleskörű érdeklődés, mely a magántisztviselők nyugdíjgyűlésére iránt városunkban megnyilvánult, számos érdeklődőt vonzott a felolvasásra egy a magántisztviselők, mint a kereskedelmi alkalmazottak köréből, kik közül jelentékeny számban csatlakoztak a nyugdíjgyűléshez.

— **A tánciskolából.** Mayersberg Frida tánciskolájában vasárnap este fél 9 órakor a felnőttek részére közös táncgyakorlat lesz cigányzenével.

— **Magy. kir. szab. osztályosajáték.** Ennek a sorsjátékának a nagy nyeresémet, valamint a sorsjegyek eladásával megbiztosított klárusított mintaszertű üzletvezetése annyira megkedvelték a közönséggel ezt a sorsjátékot, hogy rendszerint a sorsjegyek már a sorsjáték I. osztályának húzása előtt mind eladtnak. A most lefolyt XXVIII.-ik sorsjátékban is a sorsjegyek már a I. osztály húzása előtt kimerültek, úgy, hogy az elárulók nem voltak abban a helyzetben, hogy ennek a sorsjátékban főhúzója alá vedőlnek pótsorsjegyeket a további játékban játszashoz rendelkezésükre bocsássanak. A hivatalosvezető a most következő XXIX. sorsjátékhoz az I. osztály húzása november hó 16-17-én lesz a ma megjelenő számunkban lesz közzételve.

— **A Legényegylet köréből.** A legényegylet holnap vasárnap este a Polgári Egylet nagytermében közös táncgyakorlatot tart este fél 9-től fél 12-ig. Belépődíj személyeg: 50 fillér.

— **Epilepszia ellen sokféle gyógyszer van forgalomban.** Bizonyos azonban, hogy a hány epileptikus beteg van, annyiféle a betegség változata, ami természetes is, tekintettel arra, hogy az egyes betegek mennyire különböznek egymástól nemre, korra és testalkatra nézve. Ebből önként következik, hogy csak oly gyógymód eredményezhet tartós gyógyulást, mely minden egyes betegnek egyéni természetéhez alkalmazkodik. E következménynek az a gyógymód felel meg leginkább, melyet a hírneves specialista orvos Dr. Szabó B. Sándor honosított meg, a mely több ezer esetben lényegesen bevált és a szakirodalom részéről is elismerő méltatásban részesült. E gyógymód azért oly nagyrétű, mivel az epilepszia gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma is bizonyít. Gyógyulást keresők forduljanak felvilágosításért Dr. Szabó B. Sándor orvosi rendelő intézetéhez (Budapest, V. Nagykörút-utca 18.).

— **Egy elpusztult zalai faluról.** Egy zalaegerszegi újság munkatársa meglátogatta a szerencsétlen Ördögheny falvát, melynek véres pusztulásáról a Zala részletesen tudósított. Az újrágiró a következő sorokat írja:

Az Ördöghenyi tűzvészről rövid említést tettünk a múltkor. Másnap bejárta munkatársunk a pusztulás színhelyét. Borzasztó látvány. A földet végig égett mind a két ház sor összes melléképületeivel, a gazdasági állatok a mezőn voltak s így egy sem pusztult el, de egyebet egy tűnyi dolgot sem lehetett megmenteni, mert párállan volt ez a tűzveszék krónikájában. A mint Bus Péter pajtája, még nem tudhatni mi okból meggyuladt, a szélvihar úgy vitte a tűzet, hogy az egész falu, egy negyedrészt kivéve, egy negyed óra alatt földig égett. Semmi intézkedést nem lehet tudni a gyűlésre, avagy segízésre nézve. Itt még csak a legértelmezhetőbb lehet látni, amint a szomorú gazdaságyak egy-egy léglátó odóból vet s néma merengésben a kapával, miért, miért nem, ő sem tudja, rávág keservesen egy nagy göröngyre, roncásra, hogy az szétporlad. S a göröngy nem tudja, mit vétett. — Lapunk zarátkor látjuk, hogy Zalaegerszegről, három nagyteker indul Ördöghenyre, telerakva segély-kenyérrel. A három szekér kenyeret dr. Korbai polgármester szedette össze.

— **Az új magyar biztosítóról.** „A Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság”, melyet 18 nagy pénzintézet 6.000.000 korona alaptőkével alapított, — mint értesülünk — most kezdte meg működését az összes ágazatban, nevezetesen a tűz-, élet-, károsítási-, baleset-, származás-, betörés-, díjt-, jég- és üvegbiztosítási ágazatokban. A „Hungaria”, mely színmagyar társaság, teljesen modern alapokon nyújtja a biztosítást, a lehető legelőcsőbb díjak, és a biztosítottak érdekeivel mindenben számoló feltételek mellett. A „Hungaria” Nagykanizsán nagyobb területre terjedő hatáskörrel és kötvénykiállítás joggal felruházott főügynökséget létesített, melynek vezetésére a „Hungaria Igazgatósága Balázs Ignác titkár küldte ki.

— **Meghalt egy elgázolt kisgyermek.** Mintegy két hete közöltük, hogy egy csurgói téglagyárban elgázolta egy 13 éves kisleány által hajtott kocsit a 8 éves Molnár Mariskát, aki ott nagyszüleinél volt látogatásban. A súlyosan sérült gyermeket a nagykanizsai kórházba szállították, hol hosszú nehéz szenvedés után tegnap délután kis:envedett. A halál megvalósítás volt a szegény kisgyermekre, ki ha életben marad, örök nyomorékja lett volna a vele történt szerencsétlenségnek. Miután a szerencsétlenség ügyében eljáró csurgói főszolgabírósg távirati engedélyt adott eltemetésére, a kis halottat holnap temetik.

— **A letenyei fátalos hölgy ügyében** a Zala megye szerkesztősége a következő levelet intézte Dr. Farkas Lászlóhoz: Tekintetes dr. Farkas László kir. aljárásbíró urnak Letenye.

A letenyei fátalos hölgy (Bauer Ilona félé) ügyben tisztellelt értesítjük, hogy a napi sajtóban megjelent elleniétely nyilatkozatok miatt magunkat és a nagyközönséget téjékoztatniul hagyini nem akarván, ezen ügyet beható és alapos vizsgálat tárgyává tettük. De tartozunk a Tekintetesség által viselt tiszteltetelméről állásnak is azzal, hogy ha a napi sajtóban megjelent kompromittáló dolgok valótlanok, azokat helyreigazítsuk. — Az így alapos vizsgálat után meggyőződünk, hogy a Tekintetes Cim ezen ügyben teljesen korrekt, ur emberhez illő módon járt el.

A hiteles közvégyzöl okiratban foglalt halotti bizonyítvány alapján meggyőződünk, hogy Bauer Ilona halála nem öngyilkosság, hanem szívhibás folytán állott be, mint szervi szívhibaj idézett elő és ez rendőri boncolás után lett megállapítva.

Midőn ezt készséggel konstaláljuk, egyben bocsánatot kérünk lapunk 41. és 42. számaiban megjelent közleményünkért, melyeket annak idején a tények helyes ismerete híján, a félrevezetett közlemény hatása alatt írtuk. — Maradunk teljes tisztellelt „Zalamegye” szerkesztősége, Udvardy Ignác s. k.

A „Zalamegye” e nyilatkozata, sajnálatunkra, csak a késő délutáni órákban jutott el hozzánk és így a magunk álláspontját bővebben csak egyik legközelebbi számunkban fejtethetjük ki. Szíves és kötelességszerű készséggel fogunk mi is hozzájárulni ahhoz, hogy a méltatlanul és alapatlanul megvádolt és meghurcolt járásbíró ügye tisztázassék, mert ez az újabbban hozzánk jutott, hiteles bizonyítékok világánál kétségtelenül tisztá, becsületes ügy.

— **Edison bókja.** A világhíró amerikai feltalálónak bájos esete akadt Pesten a Hungária szállóban. Reggeli után találkozt a lépcsőn egy előkelő mágnás-kisas-zonnyal, akinek kénitaskája éppen ő előtte nyitódott ki s éppen az ő lábai elé esett ki belőle egy pouderos doboz. — Edison lehajolt, felvette a dobozt és meglepetve kiáltott fel: Nini a mi Yes porcellán-puderunk!... különben sejtettem volna, hisz a Lady arca oly alabástrom fe ér, oly csodaszép!

— **Gaedicke bankháza** Budapest, Kosuth Lajos-utca 11. ismét a legnagyobb nyeresemény eredményekét érte el. A m. kir. szab. osztályosajáték szerdai záróhúzása alkalmából ugyanis nyolc szerencsés ügyfele megnyerte a 605.000 koronás főnyereményt a 55503. számú % sorsjeggyel.

— **Minden háziasszonynak fontos.** Jó erős zamatos kávét csak úgy készíthetünk, ha jó pörkölt kávét használunk. A tűzhelyen pörkölt kávé azonban többnyire elég, koromossá válik és így a kávénak ízét, zamátját rontja. A lakás, konyha megtelik füsttel, gőzzel, de ezt mind elkerülhetjük, ha a Schwarz és Tauber cég villamos üzemi kávépörkölőjéből kikérült „Kardinal” pörkölt kávét vásárolunk. 5646

— **Egy elterjedt háziaszer.** A folyton növekvő érdeklődés a „Moll-féle sósborszessz és só” után biztosítja annak eredményét egy fájdalomcsillapító bedörzsöléseknél, mint reuma ellen való, használatnál. Egy korona 90 filleres üvegekben naponta szállítja utánvétellel A Moll cs. és kir. udv. szállító, Wien I. Tuchlauben 9. A vidéki elárulító helyeken csak Moll-féle készítményt kérjünk annak vedjéje és aláírásával.

— **Egy község tolvajai.** Zalaszentmihály községben egy idő óta napirenden vannak a kisebb-nagyobb tolvajlások. Hol ruhanemlék, aprópénz, baromfiak tűntek el nagy számmal, hol pedig egész széke-re gazdasági eszközök s egyebek. Most végre a nyomok elvezettek a pacsi nyomozó csendőrséget a zalaszentmihályi háztulajdonos cigányokhoz, kik ugyan makacs elszántsággal fogadnak a esküdörnek, hogy mindnyájan tisztességes, becsületes emberek, a körülmények azonban arra vallanak, hogy a csendőrök jó helyen keresik a tolvajokat.

— **Sziliági és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyvkészrekeztető és víznyomású borsajátókra, valamint legújabb „Villám” centrifugális boggyozó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „Rákóczy, Kincsem és Hegyalja” borsajátók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy-keltes kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prés: zselatilisán egyesítve van a modern technika vívmányaival. — A sajtók felső része acél, alsó része faszereket. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egrí, az 1906. évi nagyvárad és az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállításán a cég borsaját első díjjal, arany éremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVÍZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

UDIT-GYÓGYIT UDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, huygkó- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHACKER IONÁCZ cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám

— **Lakások, elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül?** Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk az ki alaposan Lőcherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, — amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkil, foltoz, szagot nem hagy, a legényesebb butor is tisztítható vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főraktár Zala- és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerár Nagykanizsa.

A feminizmus diadala

vagy nők a gazdaságban.

*

Mint a Zala megírta, a keszthelyi gazdasági akadémián női haligató is jelentkeztetett fölvetéire. Örövendek a feminizmus legújabb sikerén és élénken elképzelem, milyen lesz a női gazdasági élete, ha állást vállal.

Ime egy kis részlet:

A kisasszony (az igéskocsishoz): János ur, fogjon be, aztán hozzak haza a lucernát.

János (az ökrökkel bajlódik): Házen fogok, de nem bírok ezzel a bestével, hogy esne bele a...

A kisasszony (elszörnyűködve): János ur...

János: Csakó le, méltózással beljebb állni, hogy az a keserves...

A kisasszony: János ur...

János: ... életem, ne legyen olyan keserves.

A kisasszony: Nem kell mindig háromkodni, János ur, az az ökrök is érez...

János: Igen is kezit csókolom... (az ökrökhöz): No piti gehorsam! Riktung rex abba az igába. Mán csak szebben nem tudok vele beszélni, mint hogy németül biztatom...

A kisasszony: Aztán, ha a Marcsa-major mellett eljönnek, legyen szíves, nézzen be és tudakolja meg, hogy van a beteg...

János: Ki a fen... (Nagyot nyel) János közt a beteg?

A kisasszony (pirulva): Tudja maga jól... A Riskát gondolom... Nézze meg, hogy meg van-e már... Szóval, hogy a gölya...

János (a fejét vakarja): Nincs arra gölya, kezit csókolom.

A kisasszony (leskúti a szemét): Izé... hogy a bocika.

János (nagyot nyel): Ércm már... Meglezz... Csak hogy ha mán a tanyán vagyok, hát meg kéne mondani, hogy... hogy...

A kisasszony: Nos...

János (a fogai közt): Hó... A kirialejzumat... hát... mondok...

A kisasszony: Mit kellene mondani?

János (izzadva): Hát kezit csókolom, kisasszonyka... Mondok, hát mit is csinál a tehén, ha éhes...

A kisasszony: Ebédél, János ur...

János: Oszit ha azzal elkészül?... A kisasszony: Kérődzik...

János: Hát aztán?

A kisasszony: Leheveredik.

János (verejtékezik): Oszit néha arra gondol, hogy...

A kisasszony: Mire gondol, János ur?

János: ... arra, hogy de keseres ez az élet, aztán olyat cselekszik...

A kisasszony (riadtan): János ur...

János (nagyot fúj): Hát éppen erről akarok szólni, hogy ha mán tanyán vagyok, azt ki kellene hordani az ugarra.

Ray.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

KÖZGAZDASÁG.

Földm.ve.ók figyelmébe!

Belgium, Német, Cseh, Magyar és Horvátország stb. mindazon vidéken, ahol a földművesek már évtizedek óta a cikória-gyökér termelésével foglalkoznak, ezen kereskedelmi növény intenzív termelése mindenütt hozzájárult a jólét előmozdításához.

A terméseredmények, amelyek 6 év óta Zala, Somogy, Veszprém, Moson stb. megyékben a cikóriagyökérrel elértek, mindenestre a legjobb bizonyítékai annak, hogy a Duna menti is igen alkalmas ezen kereskedelmi növény termelésére.

Ennek folytán minden földműves, ki feltételezi talajja földdel rendelkezik ezt meg kellően készítenie elő és a saját érdekében, próbaképpen $\frac{1}{2}$ vagy 1 holdon tizen kísérletet a cikória-termelésével. Földjeink alapos és kellő megmunkálása, valamint normális időjárás mellett a terméseredmény vidékünkön ezen növénynél ép oly biztos, mint akármely más káposztánövény, vagy gabonaféléknél, csak csak nál jóval nagyobb.

A cikóriagyökér szorgalmat igényel, mert minél alaposabb munkát végeznek a cikóriaföldben, annál nagyobb a terület hozama, a gazda jövedelme. A cikória-termelés kiválóan fizet, azért a cikóriaföld a termelést vidéken a földműves legjobban kereskedelmének ismeretével el.

A cikória-termelésnél fontos szerepet játszik az a körülmény is, hogy a gazdának a megmunkáláson kívül egyébbel gondolkodnia nem kell, mert a cikóriagyökérrel a „Pótló” nagykanizsai pótkávégyár Nagykanizsán, minden mennyiségben átvesszi és azonnal kifizeti. A magbeszerzésről, sőt a kiigazgatóknál annak elvételéről is maga a gyár gondoskodik, illetőleg segítséget nyújt.

A cikóriagyökér ára most megállapított. Nevezett gyár kívánatra minden érdekeltől félnek a cikóriagyökér termelésére vonatkozólag pontos utasítással szolgál és a termelési idő alatt is időről időre utasításokkal is támogatja a részére termelőket. A gyár ugy szóbeli, valamint írásbeli jelen-keresket a jövő évi termelésre vonatkozólag, már most elfogad.

Földművelőink ezen új bevételi forrást használják ki, mert általa sok pénz jöhet hozzába, országokba.

Az igazgató jobb keze.

— Fővárosi munkatársunktól. —

Bajmoki Vajda Imre még egy év előtt jobb keze volt Elek Pálnak, ma pedig elszánt ellenfelek gyanánt röptik a nyilakat egymás felé. Elek Pál sűrű levelet írat Vajdának, Vajda járási bírósághoz megy, a sértetést súlyosan elítéli és Vajda leplező cikket tétet közzé a Pesti Futárban. Elek sem hagyja ezt szó nélkül és Kormos Gyula tőzsdéi tag ellenőrzésomban dőlben a szó szoros értelmében kiverie a tőzsdéről Vajda Imrét. Vajda Imre tőzsdetársasági állásáról le-

köszönti, de kérdem én: mi lesz mind ezek ellenére azzal a cikkel, amely — ha százszor is a Pesti Futár közölte — mégis súlyosan vádolt és leleplez?

Azért kell a dolgokat leleplezni, mert itt nemcsak Elek Pátról és a Magyar Bankról van szó. A Magyar Bank fontos állami monopóliumokat kezel s már csak ezért is meg kell tudnunk mi igaz az egész leleplezésből? Igaz-e, hogy Elek Pálnak vezérigazgatói célokra 890000 koronát utalt ki a Magyar Bank s tudnunk kell azt is, hányar csak másodrendűen fontos: igaz-e, hogy ebből a 890000 koronából Elek csak 90000-et használt fel, a többi nyolcszázszázertet a saját céljaira fordította?

Ez a második kérdés inkább csak azért közérdekű, mert rámutat a mai bankvezetési módszerekre. Az igazgatók, befektetők mindig meggyazdagodnak. A bank pedig a legtöbb esetben elcsigényedik. Hogy lehet ez? Hogy eshetik meg az, hogy a bankok jó üzleteinek a hasznából mindig jut a vezetőségnek, a rossz üzletek terhei pedig csak a részvényeseknek a nyakába zúdulnak?

Ezekre a kérdésekre igen érdekes feleleteket lehetne adni s talán egy-kettőre Elek Pál is szenczi választokat tudhatna adni.

A fontosabb oldalán azonban az, egész heccnek az, hogy ugyan miért, kit és mennyivel kellett bizalmasan Elek Pálnak meggyazdagítani? Micsoda nagy dolog lehet az, ahol egy bank vezetősége elnézi az igazgatójának azt, ha vezérigazgatói célokra számtalán pénzből 800000 koronát a saját zsebébe dug, vagy hogy bankszerzők legyünk: maga magának utalványoz?

Na, nem fogjuk megtudni. S ugy lát-szik nem is jó megtudni. Legalább a bajmoki Vajda Imre esete ezt mutatja. Még ő is megjárta, ő, aki valószínűleg jobb keze volt Elek Pálnak.

Ugy lát-szik a jobb kéznek semmi körülmények között sem szabad tudni: mit csinál a bal?

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 20.

Készáru-üzlet:

10-el olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	11.88
1912. áprilisra	12.11
Rozs októberre	10.53
1912. áprilisra	10.51
Z-b októberre	9.51
1912. áprilisra	9.68
Tengeri 1912. máj	8.61

Egy szép két szobából és mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-re kiadó Király-u. 29. 1. em. 5858

Bérbeadók

az Erzsébet téren ujonnan építendő sarok-épületben:

Nagy modern kávéház
Remek bolthelyiségek
Kényelmes I-ső és II-ik em. lakások
vívezetékekkel, fürdőszobákkal.

Bővebbet Zerkowicz Lajos cég iroda-helyiségében. 5863

Egy sárga télteledeles,
használt igen jó állapotban levő

Kölber-kocsi eladó.

Bővebbet PÉCSI ANTAL kocsi-gyártónál Kazinczy u. 29.

Egy fiatal embert keresek elcséj belépésre

iroda-szolgánál

Pollák M. Emil Nagykanizsa.

230. és 296/vh. 1911. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott ezennel közli, hogy a letenyei k. bíróságnak 1911. évi V. 123/2. számú végzése folytán Németh Marianna zálogjességi lakos végrehajtató javára 400 kor. tőke követelés, ennek 1911. évi január hó 1. napjától járó 4% kamattal, eddig összesen 66 kor. 80 fillérben bírólag már megállapított, továbbá Bassa András letenyei lakos végrehajtató javára 97 kor. 24 fill. tőke követelés, ennek 1911. évi június hó 17. napjától járó 5% kamattal, eddig összesen 54 kor. 10 fillérben bírólag már megállapított és a még felmerülő költségek erejéig az árverés megtartására Letenyén a helyszínen 1911. évi november hó 4. napjának délelőtti 10 órája határidőből kiittetik, venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a le és felül foglalt és 1952 koronára becsült kávéházi berendezés, szobabutor, kocsik és egyéb fel foglalt ingóságok nyilvános árverésen eladhatók.

A mennyiben az előírtakhoz ingóságokat mások is le és felül foglaltattak, ezen árverés ezek javára is megtartani fog Kelt Letenyén 1911. évi október hó 19-én.

Schmidt János

kir. bírósági végrehajtó.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Göllőfőből kiléptem és önállóan magamat.

Beretválást, hajvágást, és tyúkszemvágást házanknál a legutányosabban végzem.

Lakás: Csányi László-utca 8. szám. Lev. lapi meghívásra szívesen megjelenek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérem.

Tisztelettel

ZOMBORY MIHÁLY

borbély és tyúkszemvágó.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán

Nyomdai műintézet
Könyvkötészet

ZALA
politikai napilap kiadóhivatala.

Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet

NYOMDA

Készít: Minderféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi és iskolai nyomtatványokat. — Árjegyzékek, meghívók, fairagaszkok, körlevelek, eljegyzési és esküti értesítések és mindennemű reklám dolgok a legzársebb kiállításban.

Verseny-árah!

Pontos szállítás!

Nyomdai iroda, kiadóhivatal és szerkesztőség:

Kazinczy-utca 3.

Telefon: 78.

Nyomda: a régi gimnáziumban.

Telefon: 227.

KÖNYVKÖTÉSNET

Gyárt: mindennemű könyvbekötéseket a leg-egyszerűbbtől a legmodernebbig. Üzleti könyveket a legutányosabb és legzársebb kiállításban. Aranyozásokat a legutányosabb árak mellett. — Galanterie munkák művészi kivitelben készülnek.

Csálós munka!

Szolíd árak!

Vonalozó intézet:

Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.

„CLIMAX“

nyersolajmotor.

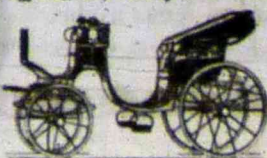
legolcsóbb, legbiztosabb üzemelő. — Versenyképes árak.
Elsőrangú minőség. Több ezer referencia.**≡ Pénzt ≡
takarít meg!****Bachrich és Társa**

motorgyári fióktelep

Budapesti, V.32., Szabadság-tér 17.

5759 (Törzse-palota).

Telefonszám: 71-01. Sürgősnévk: „CLIMAX“.

Bazsó TestvérekKocsigyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és beélezését.
Kötő munka! — Jutányos árak!**Levélbelyegeket**20000 különféle, garantált valódi
remek választékban küld kíváncsi
gyűjtőknek 40—60% rabattal az
az összes árjegyzékek árain alul.
A. WEISZ, Wien Adlegasse 8.
Vétel. — Csere. 5794**VESZEK**

fajalmát és körtét

a legmagasabb napi árak mellett

BALOG TAMÁS

gyümölcskereskedő

Nagykanizsa, Király-utca, Vasúti szálló

A VASMEGYEI

TAKAREKPÉNZTÁR

RÉSZV. TÁRS.

ÁRUOSZTÁLYA

SZOMBATHELY.

AJÁNLI: Mindenemű
mezőgazdasági és ipari
gépeket, malomberende-
zéseket, benzín- és
nyersolajmotorokat, —
cséplőgép- garnitúrá-
kat, gép- és nyers-
olajat, műszaki cikke-
ket, zsák, ponyva és
kötél-árakat, mindenemű
műtrágyát kartel-
len kívül, vetőmagva-
kat, erótkarmányféléket,
belföldi és porosz kő-
szemet, kovács-szenet,
meszet és cementet, —
illegitim felszereléseket stb.

Mértékelt árak!

Működés: Király-utca 2.

Központi iroda: Király-utca 2.

Központi iroda: Király-utca 2.

Központi iroda: Király-utca 2.

Központi iroda: Király-utca 2.

Központi iroda: Király-utca 2.

Központi iroda: Király-utca 2.

Központi iroda: Király-utca 2.

Központi iroda: Király-utca 2.

Központi iroda: Király-utca 2.

Csillárperzsa szőnyeg,
rézbutor, bronzárakvalamint előkelő uriszoba
berendezések, eredeti o-
festmények, — ugyancsak
időbbféle dísz tárgyak, mint

alkalmi áruk

a legelőnyösebben beszerezhetők

Andrássy-ut 35. I. em. alatt.

Vízvezetőkészítők nagy engedélyvel

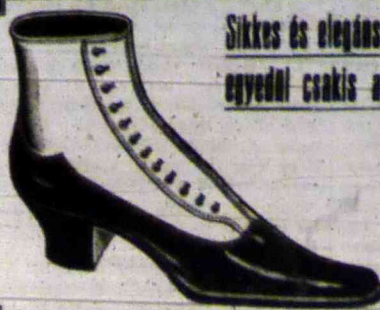
A helyek tudják legjobban, mily fontos a

szép, üde arcmily hatalmas és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.Szépnek lenni azonban nagy feladat
nem elegendő, hogy valaki csinos, less
és kedves legyen, hanem a legelső szabály,
hogy az arcra tiszta almaszín legyen.
A nők tudják ezt és ezért nagy gondot
fordítanak az arcuk ápolására, a
szépesség fenntartására és emel-
tésére.A FÖLDES-
FÉLE**MARGIT-CRÈME**az egyedüli szer, mely 5—6-szor hasz-
nálat után biztosan eltávolítja a
pattanásokat, miteszt, szőpöket, má-
jótöveket, ráncokat és az arcot fehéríti,
üdíti és fiatalítja.A Földes-Féle Margit-Crème
teljesen ártalmatlan, páratlan és csodás
arczsépfő. — Kapható az egész világon.
Téglény 1 és 2 K. Készíti és postán küldi

Földes Kelemen, Aradon

Kapható Nagykanizsán: B. J. Lajos, Neumann Alá-
dár, Rák Gyula gyógyszeráraknál, Deák és G. az
drogériájánál. — Csakítvány: Peto János, Reichard
János gyógyszeráraknál.**Gondolatok jövőtökre!**Szükségellen az ember önmagát és hozzátar-
tozóit úgy óvhatja meg kétségeltlenül leg-
jobbhan, ha a „BIOS“ TEMESVÁRI KÖL-
CSÖNÖS SEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET

biztosítási kötvényeit

megveszi. Mindenki biztosíthat itt maga-
nak tíz korona egyszeri befizetési díj, 12
kor. évi tagsági díj, továbbá két korona
esetenkénti elhalálozási járuléka fejében már
egy évi tagság után: halálosra 2000
koronát, három évi tagság után: kereset-
képtelenség esetén ötven kor. havi se-
gélyt, harminc évi tagság után: hatszáz
korona évi járadékot. Csekély havi járú-
lék ellen mindenki biztosíthat leányának
két ezer kor. hozományt, fiának két
ezer kor. önállósítási támogatást. Ha a
gyermek gondozója három évi tagság után
meghal, megszűnnek a további befizeté-
sek és a leány 20-ik, a fiu 16-ik élet-
évei 50 kor. havi járadékot kap, továbbá
házasság, illetve nagykorúság idején a
teljes hozományt és önállósítási támoga-
tást. Az intézet a legnagyobb biztonságot
nyújt. Ez évbe a biztosított összeg
20 millióra rug. Az állampénztárban
200.000 K biztosítéki alap van elhelyezve.Felvilágosításul és prospektusul szívesen
szolgálgat a „BIOS“ Kölcsonos Segélyező Szövet-
kezet i. az utasok a TEMESVÁRI, Bolyváros,
Széchenyi-utca 4. — Helyben főkezelő: I.
Kisfaludy Márton ur, Nagykanizsa, Magyar-u.
55. — Ügyes és megbízható urak és hölgyek
mint üzletszerűk kerestek. — 6775Sikkes és elegáns
egyedül csakis a**Jancsec-Cipő!**

Nagykanizsa, Teleky-utca 6. szám.

Vidéki megrendelések-
hez elegendő egy hasz-
nált cipőbeküldése vagy
papíron a láb körrajza**Mindenszentekre**

Élő- művirág- érczoszorok és szícsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedés-
ben Nagykanizsa, Fő-ut 1.Élő- és művirágkoszorúk, szícsokrok árai: 2, 4,
6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-kereszték árai: 4, 6, 8, 10, 12,
15, 18, 20 korona.**Őszi ültetésre!**Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán,
Narcisz, Crocus, Iris, Lilliom, Evolvirágok stb. Jácint
hajtató üvegek, a legújabbak áron.
Magas törzsű alma és körtékák: 1 db. 1 K. — 10 darab 9 K. — 10 darab 40 K.
100 db. 75 korona. Törpékák: 80 illérlől, 1 koronáig. — Rozmárfák: 40—50 fajtában.
Spárga tövek 3 évesek megrendelhetőkPETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerti-
szertésében Bányai-utca 22. sz.

Legújabb és legtökéletesebb

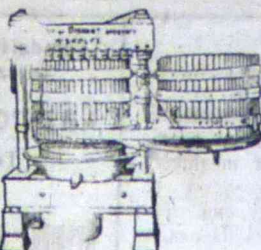
Folytonégő kályhák.Egészségi szempontból nélkülözhetetlen. A fűtés szabá-
lyozható, miáltal a hőmérséklet éjjel-nappal egyenletes,
tűzveszély, gázömlés nincs.

A jelenkor legcélszerűbb és legtakarékosabb kályhái.

Kaphatók minden kivételben. — Nagy-raktár: 5829

Bettlheim és Guth cégnél Nagykanizsa.

Háziorvosi és szállodai lőhelyek a legnagyobb választékban, minden kivételben.

- 1902. borászati kiállítás,
Eger: 1. díj díszoklevél és
aranyérem. 1902. orsz. g.

kiállítás, Pozsony: 1. díj,

aranyérem. 1906. Nagyvárad

1. díj, díszokl. 1901. temes-
vári kiállítás, 1. díj, díszokl.

Árjegyzék ingyen.

Az 1897. pécsi kiállítás aranyérem és díszoklevél.

BORSAJTOKlegújabb rendszerű, könyök szerkezettű
„Kossuth“, „Kincsem“, „Hegyalja“,
„Mabille“ és „Acélcső“, a magyar bor-
terme ők legkedveltebb borsajtók.

Legjobb rendszerű szivattyú (hidraulikus)

kettős kosaru sajtók

nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must senohem
érintkezik vasrészekkel. Egyszerű keze-
lés. Óriási erőfejlesztés. A tökök egy
darabban és könnyen kivethető.
Egy ember által könnyen kezelhető.Szőlőszőlő és bogyószőlő „VILLAGE“ legújabb
centrifugális bogyó- és szőlőszőlő.

SZILVAI és DISKANT gépgyárban MISKOLC.

SALVATOR

kiváló bor- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzőszervi szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható: Gyógyfürdőszobákban és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST

Sárvíz-Lipócai Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-utca 8.

Klithia a bőr ápolására

az arcbőr szépítésére PUDER és finomítására

Legelőgásabb toletté, báli és salon puder.

Fehér, rózsaszín, vagy sárga.

vegyileg tisztítva és előlva dr. J. J. Pohl cs. és kir. tanár által Bécsben.

Ellenőrzött levelek a legkisebb körű minden doboshoz megküldött vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. toletté szappan és illatszer-gyára. Főraktár: I. Wollzeile 2.

Széküldés utánvétel, vagy az összeg előzetes befizetése mellett. Egy doboz 2 - or. 40 fill. Kapható a legtöbb illatszer-, drogus- kereskedésben és gyógyszerárakban. Nagykánizsa: Alt. és Böhm, Kelti M. Mór, Kreiner Gyula és Geltech és Graef ögeknél.

"Berson" GUMMISARKOT

Gy-r-utca 46. szám alatt

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen hajat 24 óra alatt elkészít. — Kész hajakat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levelet FÉRFI-RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Két évi jótállás.

Az OLLA

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Kapható: Geltech és Graef drogeriájában, Beius L. és Reik Gyula gyógyszerárakban. 5329

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

szücs munkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek mindenféle ruhába való munkát, valamint elfogadok mindennemű javítás és átalakítási munkákat. — A n. ér. közönség szives pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

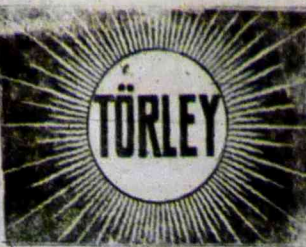
Goldstein Armin szücsnök, Károly-u. 7. (Bayer szücsnökök mellett). Raktáron tartok mindennemű szücsmunkát.

Hlatkó János

40 év óta Nagykanizsán fennálló férfi szabó üzletét folyó évi augusztus hónapban átvettem és azt a megszokott mederben az előbbeni tulajdonos segédlete mellett tovább vezetem. — A midőn ezt a n. é. közönség b. tudomására adom, kérem nagybecsű bizalmát, mit mindenkori igazolni fogok. — Állandó nagy raktárt tartok bel- és külföldi szücsmunkákban.

Videkre kívánatra készséggel személyesen elmegyek.

Kiváló tisztelettel Hlatkó János utóda, Sörlei Jenő.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltech és Graef

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

PERLAKON

egy jómeneteli

fűszer-, csemege és üvegkereskedés

a Fő-téren, közvetlenül a templom mellett családi okok miatt előnyös feltételekkel

Eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A nagyrecsei uradalom keres egy fiatal, nőlen, ügyes

kovácssegédet

azonnali belépésre.

5836

Házlebontás miatt

az összes raktáron levő elsőrangú férfi-, ju- és gyermekruhák, téli kabátok, raglánok, hidalgók, bőrkabátok, utazó bundák, lábszárak, ugyancsak az összes raktáron levő férfi-, női- és gyermekcipő drámat kidrusítom.

Megtekintés vételkényszer nélkül!

Tisztelettel

Grünfeld Márk.

1 éves portál és berendezés eladó.

Gummi és hálhólyag ujdonságok

Hygienikus óvszer különlegességek

Valódi francia és amerikai gyártmány eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlenül biztos!

Ujdonság! „Patime” I. II. min. Ára tüként 6, 8 K

„Semiramis” I. II. min. tüként 10, 12

Ezen új és modern technika szerint készült férfi óvszer különlegességek az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. — Kizárólag nálam kaphatók.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY” UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvó különlegesség. Ára 15 korona. Széküldés titoktartás mellett. — Kérje ingyen és bérmentve 3000-nál több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet. 5683

Releti J. orvos-sebészeti műszer- és gummiárak-gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Alapított 1878. Telefon 13-76.

Külföldi minden városba magas jutalékkal forgat.

Egy teljes szoba berendezés jutányos áron eladó. Bővebbet Magyar-u 37 sz. a.

Munkások felvételnek a Pátria pótkávé gyárban Nagykanizsán.

Jéglamester,

aki elsőrangú körkemenczénél dolgozott ilyen minőségben, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 5845

Egy modernül épített ház

három szobával, a hozzá tartozó melléképülettel és kerttel együtt szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háziulajdonosnál. 5772

Egy hölgy

Libamáj

vételt a mai napon megkezdtem. Veszek minden mennyiséget a legmagasabb áron. — Ugyanott

szőlő-törköly

és megvételik bármely mennyiségben, novemberi átvételre. 5806

GRÜNFELD MÓR

Nagykanizsa, Teleky-ut 20. szám.

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa.
Árammegtakarítás kb. 60 %.
Féhr fénnyel ég.
Rázkódásoknak ellenáll.
Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáé.

Minden helyzetben, tehát felfelé állóan, felfelé, oldalt egyformán, kifogástalanul ég.
Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.
Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest, VI. Teréz-körút 36.

A főváros központján. Világos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. — 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó 1-én megnyílt az

Edison-szálloda

BUDAPEST, VII., Hársfa-utca 59. sz.) Király-utca sarkon.)

Tulajdonos: Pollák József.

Hideg és meleg vízvezeték.
Központi fűtés, villanyvilágítás. Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelven. Szobák 3 K-tól.

Óriási választékban rakott raktár!

Mérték stábi megrendelések közötti gondai kioldók. — Mértékül egy vasit cipő is e g.

Vélgég: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

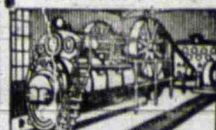
egy régiónak bizonyított hatása, mely már sok évtized óta legjobb hatású liniment bizonyított hatásait, ezáltal is megállapított.

Figyelemre méltó, hogy bizonyítottan minden betegségnek legyőző és meggyógyító hatása van. A „Horgony” vélgég a legújabb és a legújabb hatóanyagokból állított készítmény, mely a legújabb és a legújabb hatóanyagokból állított készítmény, mely a legújabb és a legújabb hatóanyagokból állított készítmény.

Az átlagban K. — 80, K. 1.40 és K. 2. — és így minden esetben meggyógyít. — Főiskola: Török János Gyógyszerészeti Intézet, Budapest.

Dr. Horgony vélgég az „Arany orvosi” és „Horgony” készítmények 5. szám.

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok
szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok
szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU
budapesti képviselő: Boros Artúr okt. gépészeti
Ruttkammer u. 33.

Ó az árak 700 000. Berthel.

Egy jó forgalmu

vendéglő, szatócs és
mészárszék a hozzá
való rét és legelővel

1911. november hó 1-én

nyilv. árverésen jan.

1-től számítandó 3

évre bérbeadó. Kiki

állási dr. 500 korona.

Ralla István tulajdonos.

Pálházi Zoltán. Postai mellék.

Csáktornya

az indóház térségében, a
varasdi országút mellett

17 210 m² területű föld, —

egészben vagy parcellázva, közle

6. HÁZHELYNEK alkalmas terü

let, birtok és önkéntes árverés útján,

f. év november hó 4-én déle 12

9 órakor a csáktornyai királyi

járási bíróság helyiségében, 5860

el fog adni.

Spekulációra igen alkalmas vétel.

Feltételek: évezett járási bíróságnál,

Tölgyfa eladás.

A gróf Andrássy Sándor letenyei uradalma-
ban az alább részletezett vágásokban kijelölt tölgyfák-
ból kitermelhető mufa tövön, melyből dongafa és
vasuti talpa készíthető, zárt ajánlatok útján eladatik,
a birtokos jóváhagyásának fentartása mellett.

Ikladi és Szécsi-Szigeti berekben 60 db. tölgy
54—120 cm. mellmagassági átmérővel, 170 köbméterre
becsült mufa.

Letenye, Fintafai vágásban 53 db. tölgy 24—90
cm. átmérővel 100 köbméterre becsült mufa.

Letenye, Csitári vágásban 120 db. tölgy 24—100
cm. átmérővel 200 köbméter mufára becsülve.

Vevők a kitermelhető mufára tehetnek ajánlatot,
a tűzifa, hulladék és forgács az uradalom tulajdona
marad.

A kitermelés és kifuvározási határidő 1912
április hó 24.

Venni szándékozók a fákat bármikor meg-
tekinthetik.

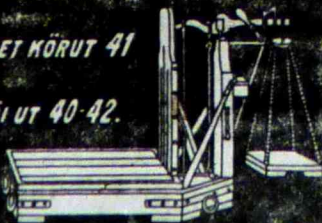
Az ajánlatok fo'yo évi november hó 5-ig
alulírt erdőhivatalhoz nyújtandók be.

Letenye, 1911. október 21-én.

Gróf Andrássy Sándor
letenyei hitb. urad. erdőhivatala.

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST

IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41
GYÁR:
GYÓMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI KERESKEDELMÉ és VASUTI
MÉRLEGEK
KÉPVISELŐK KERESZTETNEK

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közege a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXIX. sorsjáték) 1. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítókna árusítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminisztérium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A MAGYAR KIRÁLYI SZAB. OSZTÁLYSORSJÁTÉK SORSOLÁSI TERVE. HUSZONKILENCZEDIK SORSJÁTÉK 110.000 SORSJEGY. 55.000 NYEREMÉNY.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1911. nov. 16. és 17. <table><tr><td>Nyeremény</td><td>Korona</td></tr><tr><td>1 á</td><td>60000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>20000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>10000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>5000</td></tr><tr><td>3 á 2000</td><td>6000</td></tr><tr><td>5 á 1000</td><td>5000</td></tr><tr><td>8 á 500</td><td>4000</td></tr><tr><td>30 á 300</td><td>9000</td></tr><tr><td>100 á 100</td><td>10000</td></tr><tr><td>3350 á 40</td><td>134000</td></tr><tr><td>3500 nyer. K.</td><td>263,000</td></tr></table>	Nyeremény	Korona	1 á	60000	1 á	20000	1 á	10000	1 á	5000	3 á 2000	6000	5 á 1000	5000	8 á 500	4000	30 á 300	9000	100 á 100	10000	3350 á 40	134000	3500 nyer. K.	263,000	Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1911. decz. 13. és 14. <table><tr><td>Nyeremény</td><td>Korona</td></tr><tr><td>1 á</td><td>70000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>25000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>10000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>5000</td></tr><tr><td>3 á 3000</td><td>9000</td></tr><tr><td>5 á 2000</td><td>10000</td></tr><tr><td>8 á 1000</td><td>8000</td></tr><tr><td>20 á 500</td><td>10000</td></tr><tr><td>110 á 300</td><td>33000</td></tr><tr><td>4350 á 80</td><td>348000</td></tr><tr><td>4500 nyer. K.</td><td>528,000</td></tr></table>	Nyeremény	Korona	1 á	70000	1 á	25000	1 á	10000	1 á	5000	3 á 3000	9000	5 á 2000	10000	8 á 1000	8000	20 á 500	10000	110 á 300	33000	4350 á 80	348000	4500 nyer. K.	528,000	Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1912. jan. 9., 10. és 11. <table><tr><td>Nyeremény</td><td>Korona</td></tr><tr><td>1 á</td><td>80000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>30000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>20000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>15000</td></tr><tr><td>3 á 10000</td><td>30000</td></tr><tr><td>5 á 5000</td><td>25000</td></tr><tr><td>8 á 2000</td><td>16000</td></tr><tr><td>10 á 1000</td><td>10000</td></tr><tr><td>120 á 500</td><td>60000</td></tr><tr><td>4850 á 130</td><td>630500</td></tr><tr><td>5000 nyer. K.</td><td>916,500</td></tr></table>	Nyeremény	Korona	1 á	80000	1 á	30000	1 á	20000	1 á	15000	3 á 10000	30000	5 á 5000	25000	8 á 2000	16000	10 á 1000	10000	120 á 500	60000	4850 á 130	630500	5000 nyer. K.	916,500	Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1912. március 20-tól április 18-ig. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1.000,000 Egy millió korona. <table><tr><td>Jutalom</td><td>korona</td><td>nyeremény</td></tr><tr><td>1 á</td><td>600000</td><td>600000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>400000</td><td>400000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>200000</td><td>200000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>100000</td><td>100000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>80000</td><td>80000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>60000</td><td>60000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>50000</td><td>50000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>40000</td><td>40000</td></tr><tr><td>2 á</td><td>30000</td><td>60000</td></tr><tr><td>2 á</td><td>25000</td><td>50000</td></tr><tr><td>4 á</td><td>20000</td><td>80000</td></tr><tr><td>5 á</td><td>15000</td><td>75000</td></tr><tr><td>25 á</td><td>10000</td><td>250000</td></tr><tr><td>50 á</td><td>5000</td><td>250000</td></tr><tr><td>405 á</td><td>2000</td><td>810000</td></tr><tr><td>760 á</td><td>1000</td><td>760000</td></tr><tr><td>1140 á</td><td>500</td><td>570000</td></tr><tr><td>30600 á</td><td>200</td><td>6120000</td></tr><tr><td>33000 nyer. és jut.</td><td>K</td><td>10.555,000</td></tr></table>	Jutalom	korona	nyeremény	1 á	600000	600000	1 á	400000	400000	1 á	200000	200000	1 á	100000	100000	1 á	80000	80000	1 á	60000	60000	1 á	50000	50000	1 á	40000	40000	2 á	30000	60000	2 á	25000	50000	4 á	20000	80000	5 á	15000	75000	25 á	10000	250000	50 á	5000	250000	405 á	2000	810000	760 á	1000	760000	1140 á	500	570000	30600 á	200	6120000	33000 nyer. és jut.	K	10.555,000
Nyeremény	Korona																																																																																																																																						
1 á	60000																																																																																																																																						
1 á	20000																																																																																																																																						
1 á	10000																																																																																																																																						
1 á	5000																																																																																																																																						
3 á 2000	6000																																																																																																																																						
5 á 1000	5000																																																																																																																																						
8 á 500	4000																																																																																																																																						
30 á 300	9000																																																																																																																																						
100 á 100	10000																																																																																																																																						
3350 á 40	134000																																																																																																																																						
3500 nyer. K.	263,000																																																																																																																																						
Nyeremény	Korona																																																																																																																																						
1 á	70000																																																																																																																																						
1 á	25000																																																																																																																																						
1 á	10000																																																																																																																																						
1 á	5000																																																																																																																																						
3 á 3000	9000																																																																																																																																						
5 á 2000	10000																																																																																																																																						
8 á 1000	8000																																																																																																																																						
20 á 500	10000																																																																																																																																						
110 á 300	33000																																																																																																																																						
4350 á 80	348000																																																																																																																																						
4500 nyer. K.	528,000																																																																																																																																						
Nyeremény	Korona																																																																																																																																						
1 á	80000																																																																																																																																						
1 á	30000																																																																																																																																						
1 á	20000																																																																																																																																						
1 á	15000																																																																																																																																						
3 á 10000	30000																																																																																																																																						
5 á 5000	25000																																																																																																																																						
8 á 2000	16000																																																																																																																																						
10 á 1000	10000																																																																																																																																						
120 á 500	60000																																																																																																																																						
4850 á 130	630500																																																																																																																																						
5000 nyer. K.	916,500																																																																																																																																						
Jutalom	korona	nyeremény																																																																																																																																					
1 á	600000	600000																																																																																																																																					
1 á	400000	400000																																																																																																																																					
1 á	200000	200000																																																																																																																																					
1 á	100000	100000																																																																																																																																					
1 á	80000	80000																																																																																																																																					
1 á	60000	60000																																																																																																																																					
1 á	50000	50000																																																																																																																																					
1 á	40000	40000																																																																																																																																					
2 á	30000	60000																																																																																																																																					
2 á	25000	50000																																																																																																																																					
4 á	20000	80000																																																																																																																																					
5 á	15000	75000																																																																																																																																					
25 á	10000	250000																																																																																																																																					
50 á	5000	250000																																																																																																																																					
405 á	2000	810000																																																																																																																																					
760 á	1000	760000																																																																																																																																					
1140 á	500	570000																																																																																																																																					
30600 á	200	6120000																																																																																																																																					
33000 nyer. és jut.	K	10.555,000																																																																																																																																					
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1912. február 6., 7. és 8. <table><tr><td>Nyeremény</td><td>Korona</td></tr><tr><td>1 á</td><td>90000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>30000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>20000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>15000</td></tr><tr><td>3 á 10000</td><td>30000</td></tr><tr><td>5 á 5000</td><td>25000</td></tr><tr><td>8 á 2000</td><td>16000</td></tr><tr><td>10 á 1000</td><td>10000</td></tr><tr><td>120 á 500</td><td>60000</td></tr><tr><td>4850 á 170</td><td>824500</td></tr><tr><td>5000 nyer. K</td><td>1.120,500</td></tr></table>	Nyeremény	Korona	1 á	90000	1 á	30000	1 á	20000	1 á	15000	3 á 10000	30000	5 á 5000	25000	8 á 2000	16000	10 á 1000	10000	120 á 500	60000	4850 á 170	824500	5000 nyer. K	1.120,500	Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1912. március 1. és 2. <table><tr><td>Nyeremény</td><td>Korona</td></tr><tr><td>1 á</td><td>100000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>30000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>20000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>15000</td></tr><tr><td>3 á 10000</td><td>30000</td></tr><tr><td>5 á 5000</td><td>25000</td></tr><tr><td>8 á 2000</td><td>16000</td></tr><tr><td>10 á 1000</td><td>10000</td></tr><tr><td>120 á 500</td><td>60000</td></tr><tr><td>3850 á 200</td><td>770000</td></tr><tr><td>4000 nyer. K.</td><td>1.076,000</td></tr></table>	Nyeremény	Korona	1 á	100000	1 á	30000	1 á	20000	1 á	15000	3 á 10000	30000	5 á 5000	25000	8 á 2000	16000	10 á 1000	10000	120 á 500	60000	3850 á 200	770000	4000 nyer. K.	1.076,000																																																																																						
Nyeremény	Korona																																																																																																																																						
1 á	90000																																																																																																																																						
1 á	30000																																																																																																																																						
1 á	20000																																																																																																																																						
1 á	15000																																																																																																																																						
3 á 10000	30000																																																																																																																																						
5 á 5000	25000																																																																																																																																						
8 á 2000	16000																																																																																																																																						
10 á 1000	10000																																																																																																																																						
120 á 500	60000																																																																																																																																						
4850 á 170	824500																																																																																																																																						
5000 nyer. K	1.120,500																																																																																																																																						
Nyeremény	Korona																																																																																																																																						
1 á	100000																																																																																																																																						
1 á	30000																																																																																																																																						
1 á	20000																																																																																																																																						
1 á	15000																																																																																																																																						
3 á 10000	30000																																																																																																																																						
5 á 5000	25000																																																																																																																																						
8 á 2000	16000																																																																																																																																						
10 á 1000	10000																																																																																																																																						
120 á 500	60000																																																																																																																																						
3850 á 200	770000																																																																																																																																						
4000 nyer. K.	1.076,000																																																																																																																																						

Az 1. osztály huzása 1911. november hó 16. és 17-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a M. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.

Budapest, 1911. évi október hó 22-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

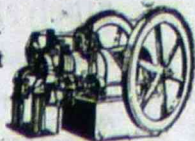
fém tisztítószer

a fémlágyaknak gyöngyörű, tartós
fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávo-
litja, nem fűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója: **GEIKO** vegyészeti gyár
Vác. Gelger és Társa

Frischmann Elek és Társa motorgyára, Szombathely.

Ajánlja, mint egyike legjobbnak bevált
szívógáz-, nyersolaj- és benzin-
motorjait.

Nyersolaj és benzinlokomobilos csép-
lőkészletek. Magánjáró benzinloko-
mobilok. Hazai ipar! Olcsó árak!
— Kedvező fizetési feltételek! —

Hogyan védjük magunkat a gyomorhaj ellen?

Hogy mindazon bajokat, melyek az emberiséget a jelenkorban megtámadták
eredményesen megelőzzük és azoknak energiával szembeálljunk, ajánlatos

Dr. Engel-féle Nectar

Idősekre használata. — Mert

egy erőteljes gyomor és jó emésztés

képezik egy egészséges test alapját. Aki tehát egészségét legkedvesebb életkoráig
meg akarja tartani, használja a kitűnő eredményt folytán előnyösen ismert

Dr. Engel-féle Nectar

Ezen Nectar, mely kitűnőnek talált gyökérnedvek és jó borból van készítve,
sajátos és gondos összetétel folytán az emésztésre különös jótékonyan
hat; hasonlóan mint egy jó gyomorköror vagy gyomoror, és éppenséggel nin-
csenek káros következményei. Tehát Nectart egészséges és beteg, kártekon-
hatás nélkül egyaránt ihat. Nectart mértékletes használatnál előnyösen hat az
emésztésre és elősegíti a nedv-épeződést. — Ezért ajánlatos a

Dr. Engel-féle Nectar

mindazoknak, akik jó gyomrot akarnak. Nectar elejét veszi a gyomor-
hurut, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy elnyálkásodás-
nak. Epeny megakadályozza Nectar a székrekedést, lehangoltsá-
got, hasfájást és szívdobogást, nyugodt alvást és étvágyat
idéz elő és így megment az álmatlanságtól, kedélybetegségtől, fejfájástól és
ideges feszültségtől. A népek távoli rétegeiben becsülik a Nectart, mert vi-
damságot és életkedvet ad.

Nectar üvegekben 3 és 4 Kért kapható Magyarországon összes gyógyszerár-
terekben. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemes-
déd, Nemesvid, Csákány, Nagykomárom, B-szentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu
Kerkaszentmiklós, Muraszterdahely, Csáktornya, Letanya, Katovó, Perlak, Vidovec,
Alódomboru, Légrad, Bükkös, Murakeresztur, Iharó-berény, Böhönye, Tapsony,
Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vör, Szentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógy-
szertárakban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és kisebb helyiségében

levő gyógyszerárterekben.
A nagykanizsai gyógyszerárter 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak
mellett Magyarország bármely helyiségébe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól! — Kérjük határozottan

Dr. ENGEL-féle NECTAR-t.

Nectar nem illócs szer, alkalmazzák: Banos 3000, bor 500, málnaszörp 1000,
vörösbör 1000, csokoládé 8000, áfonyakévi 300, borókabogyó 300, úrmés
300, aníz, heilengyökér, angyalgyökér, kalmagyökér, kamilla a 100 — Kész
részek vegyítendő.

Van szerencsénk a n. é. községet lakberendezési vállalatunkra felhívni.

Dusan felszerelt raktárunkon háló, ebédlő, konyha, szobák és szanitóriák állandóan 400 szobabereendezés áll a legújabb berendezési tárgyak kiválasztására készen, de készítettünk mindenféle berendezési tárgyat vagy bármilyen terv szerint is. Egyes darabokat is szállítunk!

Fizetési feltételeink, ha Nagyságod hiteit óhajt igénybe venni, a legelőnyösebbek, 5791

A szállítás előtti a vételár 20 százaléka fizetendő előlegül, míg a fennmaradó összeg 30 havi vagy 12 negyedévi egyenlő részletben törleszthető.

Ingatlan tulajdonosok, vagy magassabb hivatalnokoknál, — de oly kisebb hivatalnokoknál is, akik kezessé bírnak — kívánatra előlegből eltekinthetünk és csak az első részlet ellenében szállítunk már mindenféle berendezést. Utazóink egyikét aki állandóan az országot járja és máv. bérletjeggyel van ellátva, becses kívánságára gazdaságos felszerelt mintagyűjteménnyel bárhova díjmentesen elküldjük.

Saját kiadás, nagy díszes illusztrált bútorai-bunkunkat 1 korona (bélyegekben is küldhető) ellenében szívesen megküldjük.

Kiváló tisztelettel

Modern Lakberendezési Vállalat.

Budapest, IV. Gerliczy-u. 7.

LOLA

fésűk és fogkefék kaphatók drogeriákban és minden jobb pipere kereskedésben, valamint szaküzletekben.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörge, gyomorfű, rögzített székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háztartási évszázad óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepcsőszeti eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” felirattal van zárva. A Moll-féle sósorszesz szervezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzslési szer közszépszerű, csúszásameghülés egyéb következményeivel legismertebb gyógyszer. Egy üveg eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanját Legújabb módszer szerint készítették legújabb gyermek- és hölgyzappant a bőrkárosító ápolására gyermekek a felnőttek részére. Ára darabonként 40 fillér, 5 darab 1 kor. 80 fillér. Kiváló gyermekszappant Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhelyén:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító által Bécs, Tuchlauben 9. sz. Vidéki megrendelések naponta postautóval megküldött.

A raktárunkban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykánizsán: Rosenfeld Adolf fia

Első kanizsai szőrmemegővő intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készítik megrendelés szerint bármilyen szőrmunkát a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron mindenféle szőrmét, valamint a legújabb divat szerint készült kész szőrmegarnitúrákat. Javítást és átalakítást ólason eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinson Gyula, szőrmester.

Steiner Mór

óraműves Nagykánizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fal- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok. Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetlők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakemberi eszközökkel. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltak vagy kívánatra becsérlek.

A forró nyári hónapok rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek kiörvénnyel és elterjedését. Tény, hogy a

KOLERA

vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek nyáron fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor e ismert legmegbízhatóbb fertőtlenítő azere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért: minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknek (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályos elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge piperezappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legfinomabb bőrre, mint csicsémoknál is: szépíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kisért és ön a jövőben kiárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 kor.

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájbuzát rögtön és nyomtatlanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint torokbántalmak, gyomorfű és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 kor. 80 fillér.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük a „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

A hol lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 K. előzetes bejelentése esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára, Újpest 10. 22. Vízvezetékvezetőknél ártól kedvezmény.

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasúti) u. 6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimeit továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem. — Tisztelettel:

Raufmann Mór férfitiszázó Nagykánizsán, Kazinczy-utca 6. szám.

Ha tiszte és finom arcbőrt óhajt:

Használjon

Irma

crémet szappant pudert

szeplőt, májfoltot és pörsest eltávolít. — Ártalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban Nagykánizsán.

Eladó:

- 14 drb. vas-eke taligával,
- 10 „ vas-borona 3 tagu,
- 1 „ 17 soros vetőgép,
- 2 „ gyűjtőgép,
- 2 „ ló-szekér,
- 4 pár ló-szerszám,
- 1 drb. hajtó-kocsi,
- 1 „ fedeles hintó 4 üléses

Bővebbet

Leitner József

Király-utca 37. szám alatt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA
Kasszony-u. 3.**TELEFON-SZÁM 78.**

egy melléklettel.

A szerkesztőség által közreadottak a szerkesztőség és kiadóhivatal — Készen állunk megvárakozni nem vállalkozunk és nem is tudunk megvárakozni nem is tudunk megvárakozni.

Helyettesítő és elváltott díjazásait megvárakozni nem is tudunk megvárakozni.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
éveshez hordva:	éveshez hordva:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egész évre 14.—	Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, hírlapírók és szerkesztők munkájukért 50 fillér.

Eljegyzi és elváltott díjazásait megvárakozni nem is tudunk megvárakozni.

XX XVIII. évf. 242. szám.

Nagykanizsa, kedd 1911. október 24.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A husdeficit.

Nagykanizsa, október 23.

Egész Európában érezhetően jelenkezik a hushiány s a fogyasztók milliói sürögősen követelik, hogy a hus-mizéria enyhítésére kormányaik expedienst találjanak.

Nálunk — sajnos — Jomha a közvélemény. Ausztriában a kormány kénytelen mindenek előtt a husdrágaságról tárgyalni s addig minden egyéb ügy szünetel, s valószínű, hogy osztrák szomszédaink céludatos munkát végeznek.

Annyit tudunk, hogy a marha-állomány visszaszent s miután az igények emelkednek, a munkálkodó nép pedig mindinkább husfogyasztóvá vált, a hushiány egyre jobban fog jelentkezni.

Európának immár csak néhány kisebb állama képes hus exportálni, s így hova-tovább Ausztria és Németország reá lesz utalva a tengerentuli husokra, azért ne csodálkozzunk azon, ha az utóbbi években túl sok szó esett az argentinai husról, de megjegyzem, hogy ezen husnak specielle Wienben csekély keletje van. — Egyszerűen azért, mert nem izlik. Maga Gautsch miniszterelnök is bizonyítja, hogy a január hóban Ausztriába behozott 4000 tonna argentinai hus rém lassan fogyott. Hát bizony én meg-

tekinttem e husnemet, de én nem kérek belőle, s az a nevezetes, hogy a tengeren tuli hus Bécsben nem is oly olcsó, mintyennek sokan képzelik, pedig a pampák óriási füves térségein irtózatoss nagy csordák legelésznek s a marha-állomány alig kerül valamibe a gazdának, de amely percben annak husát a hajó-óriásokból kiraktározták s a vasúti kocsiába kerül, az ára rohamosan emelkedik, úgy hogy a Magyarországból Bécsbe szállított silányabb marhasus nem sokkal drágább a fogyasztott argentinai husnál. Az osztrákok mégis hatalmi kérdést csinálnak ebből a husból, mert az argentinai hus átszállózkodón kívánják raktáron tartani, úgy vélekedvén, hogy a tengeren tuli hussal a Magyarországból, Szerbiából behozott hus árát leszoríthatják s ebben van is ráció.

A jobbmodu ember — ide számítom a jól díjazott munkást is — feléje sem néz a tengerentuli husnak, de mert a legszegényebb lakosság mégis csak vásárol belőle, annak némi szerep jut a husdrágaság enyhítés körül, s ép így van a Kanadából Angliába hozott hussal is. Amelyet szintén a szerény viszonyok közt élők fogyasztanak.

Tessék csak megkérdezni a bécsieket, nem szeretnek-e állan-

dóan a jó magyar ökör husát élvezni, s ha mi magyarok abba a helyzetbe jutnánk, hogy állatállományunkat oly mértékben gyarapítsuk és így Ausztria és Németország husdeficitjét fedezhetnők, egy ideig szó se esne a nevezett államokban az argentinai husról.

Hogy azonban a hus ára egyhamar csökkenjen, ez plumb desiderium marad, amiről kár egyáltalában beszélni. Ezeket a dolgokat előre megjósoltam. Nyolc év óta állandóan a házi nyul husát jelöltem meg néptáplálékul, s hogy tudom, hogy közönségünk megcsontosodott előítéletei miatt, ezen állat husa csak lassan fog polgárjogot nyerni, a küzdelmet folytatom.

A házinyul-tenyésztés fellendítése érdekében szerkesztett javaslataim mévadó helyre terjesztettek fel, s ezen ügyet a legmagasabb fórum elé is vittem, — de ha indítványaimmal süket fülekre találunk, a husinség napról-napra törhetetlenebb fog válni. S miután a husmizéria ama államokban a legelviselhetetlenebb, melyekben a házinyul-tenyésztést a köznép nem üzi, s a létező bajt radikális intézkedésekkel sem lehet eliminálni, kíváncsnak tartom, hogy a házinyul tenyésztést népünk oly mértékben üzze, amint azt a franciák

és belgák cselekszik, s aki erre azt mondja, hogy a házinyul husát a nép nem szívesen fogyasztja, attól kérdem, vajjon a közönség a lóhús, az argentinai vagy párolt borsókás husot oly nagy élvezettel fogyasztja-e?

És ugyan, mit is egyen a szegény nép? A marhahúst nem bírja megvenni, az argentinai hus nem eresztjük be a határon; lóhúst csak nagyobb városokban mérnek ki, — s ilyen viszonyok közt talán mégis csak a házinyul husa volna a legalkalmasabb néptáplálék, annál is inkább, mert ezt a legszegényebb zsellér is maga állítja elő.

Eszkütszék Nagykanizsán.

Kisrészlet az esküdtélel.

Csak két tárgyalás lesz.

— Saját tudatunkról.

Eppen félve, hogy nem volt Nagykanizsán esküdtélel tárgyalás. Törvényszékünk területén ugyanis, mely több mint fél Zalamegyére kiterjed, előfordult az a hihetetlen eset; hogy itt egy esküdtélel ciklust nem lehetett megírni, mert nem volt tárgyalni való bűnügy. A jövő hónapban azonban már ismét tarthat a kanizsai törvényszék esküdtélel tárgyalást, bár, ami szintén a zalamegyei erőlködés nagy javulására való, mindössze két eset lesz, amiben az esküdtélel ítélet-fognak hozni.

Vége.

— Denis ur! — Jelenítette a szolgá.

— Nehány pillanatig várjon, mert még nem vagyok készen a toalettemmel — szölt a fiatal vívó, Francois Avenet, aki csak az imént kelt fel, mert a korai órák aranyát talimnak tartotta.

— Denis, Denis, Denis! — ismételtette képzelt pajánsággal, majd a tükörhöz lépett, hogy gondosan megkösse a nyakkendőjét, ami bizony sok időt igényel. A pajánság azonban ennél a hosszú ideig tartó műveletnél elhagyja és amikor a kabátjába bujt, már valószínűs haragga váltzott, mert Francois Avenet tisztán és érthetően így kiáltott:

— Oh, azok a hitelezők! És gondolatban megvetéssel sújtotta ezt az egész tiszteltreméltó osztályt.

Néhány pillanat múlva belépett Denis ur, egy apró, jól látható emberke, akiről első látásra tudta az ember, hogy zsiros kamatból él.

— Ah, hozta az ég? — hazudott jókedvűen Francois Avenet. Igazán nagyon kedves, hogy mégis csak mutatkozik már egyszer. Úgy hiszem, már egy hónapja nem volt önöz szerencsém. Ah, igaz, ma van elseje . . . igaz. A naplórom olyan elhanyagolt, még csak 29-ikét mutat, az a buta Jean elfelejtette letélni. Hogy van Denis ur? Remélem jól, ugyisintén becses neje, öngyógyása is és bájos gyermekei is jól vannak.

Denis megköszönte a szívvelies érdeklődést, amiket megismétlődő hőkeleji utjai alkalmával már megszokott. Ilyen és hasonló kedveskedésekkel nem küldette el magát és minden további megjegyzés nélkül prezentálta a váltót.

— Ah, ön hiába fáradozott ide s hiába hozta el autogrammjaime egyikeit. Azon a véleményem van talán, hogy másikkal cseréljem ki? — szölt a legnagyobb lelki nyugalommal Avenet.

— Mi sem áll tölem távolabb, mint az a gondolat, tisztelt uram. Egyszer már pénzt is szeretnék látni, késpénzt és nemcsak mindig-irásos pénzt. Megbocsát, de a kézírásai már nagyon jól ismerem.

— Nagyszerű, pompás, kinevezem önt kedvenc hitelezőimé . . . igen . . . ilyen bájos embernek, akiben még annyi az egészséges humor is, nem szabad egyhamar végképp elhagynia a küszöbömél. Nem, nem. Ön a legszimpatikusabb valamennyi közül, önnel még többször el kell jönnie, ön lesz a legutolsó, akinek fizetek.

— Avenet ur, nagyon köszönöm önnel ezt a megkülönböztetett megtiszteltetést, amelyet azonban sajnos, nem tudok méltányolni és sokkal jobban szeretném, ha ön velem kevesebb rokonszérrel, de több caengőpénzzel banna, jegyelt meg Denis.

— Neveltséges, ne legyen olyan prózai. Nem illik ez olyan embernek, mint amilyen ön.

Denis ur belátta, hogy élesebb tónusai kell használnia és így szölt:

— Tudja, Avenet ur, én önt nagyra becsülöm, tisztességes embernek tartom önt, de én a tisztességes embereket is minden tekintet nélkül bepörölöm, ha nem fizetnek. Már belefáradtam abba, hogy mindig idejőjék . . .

— Én megmondtam önnel már gyakran, hogy ezt megtarthatná magának! — szölt közbe akasztófahumorral Avenet.

— Ténah komolyan, — folytatta a szol-

goru hitelező, — vegye feleségül a szöke Claire-t és ön megszabadul a gondoktól. Nagyon kedves, nagyon erős leány. No, ne szorítsa öklöbe a kezét. Igaz, hogy szeplős a leány. De mindegyik szeplőjéhez ezer frank jár. Még örüljön, hogy nem fehére a leány. Nézzze, Avenet ur, úgy sem használhatunk önnel ezek az örökös prolongálások. Most brilliáns alkalom kínálkozik önnek. Biztosítom önt, hogy boldog lesz. Az ilyen leányokkal boldog lesz az ember. Ön abban hagyja ezt a könnyelmű életet és higgye el nekem, a léha pillangósból hasznos ember lesz. Én nemcsak öntől beszélek. Különben is nagyon a hikemen fekszik, hogy ön ne menjen tönkre.

Az a becsületes hangnem, amellyel az utolsó szavakat kijuttatta, nem tévesztette el hatását. Avenet ur kissé megalottnak látszott, hatalmasan megrázta hitelezőjeinek jobbkezeit s határozott hangon szölt:

— Hát jó, nőül veszem a szöke Claire-t.

— Látja, így már tetszik nekem. Ez az első lépés a javulás után. Most már nyugodt vagyok az ön jövője felől; a többi majd az a dolgom lesz, — mondta Denis és nagyon örvendett, hogy szavainak ilyen hatása volt. Majd „Isten önnel, a viszontlátásra!” kiáltással eltávozott a szalonból.

Francois a doányzó-asztalához ment, rágyújtott egy igarettára és bizonyos szentimentáliszmussal beleálmódta Claire alakját a két cigarettájú falóhóba.

— No, miid csak megy valahogy! — szölt, felvette a fejét és elhagyta szobáját.

A lakodalmának egy hónap múlva kellett lennie. Francois Avenet nagyon megtetszett a családának előkelő állású és szeretetreméltóan önhöz-felépése révén. De a fiatal vívó remegve nézett a jövője elé. — minél férj! A malban ennek a társadalmi osztálynak szimbólumai, a különböző szintű és alakú papucskok vették őt körül.

Bucsat kell vennie az ifjuság vad mulatságaitól és aranyos boldogságaitól! Be kell zárva lennie egy ketrecbe! És ha akármilyen fényes is ketrec és ha akármennyi édességgel etetik is, mégis csak ketrec! Nem tudott megnyugodni. Eddigi életmódja teljesen ellentmond a házasságnak. És Claire? Még kevéssé ismert. Nem tudja, hogy is jött, de még egyetlen gyöngéd szót sem szölt hozzá. Nem, hazudni nem tudott. A többiek mivel sem törődve, sültogtak édes szavakat menasszonyuk fölébe, akiket hitelezőik választottak ki nekik. — Ez nem skarta megtenni, máskülönben mindent a könnyű oldalról vett, de ezzel a kedves, félénk tereméssel szemben elvezette a józanágát a blazirtságát.

Az esküvő előestéjén volt. Francois a barátjaival a klubban ült. A vidám cimborá legénybucsat ülték. A jókedvű legények nem nagyon takarékoskodtak a rossz élcekkel és melankolikus-komikus nekrólógokkal. Az egyik tőst követte a másikat. A pezsgőnél vidáman eltemették a cimborá szabadságát. És végezetül leültek a játék-asztalhoz. Francois rakoncátlan volt, tréllt és nevetett könnyelműségének utolsó éjszakáján. Mert ma tompa, hosszantartó istenhozárdot mond a könnyelműségének.

A minap sorolták ki a nagykanizsai törvényszéken a jövő havi esküdtiségek tagjait. Rendes esküdtéket gyanánt kisoroltattak: dr. Lőke Emil ügyvéd, Müllényi Gyula cipész, Faics Ferenc földműves, Irmér József magánzó, Szívós Antal órász, Tiszai Buncsom Ferenc földműves, Simán István szatócs, dr. Málék László ügyvéd, dr. Rotaschild Jakab ügyvéd, Heitai József, Hirschler József kereskedő, Bauer Ferenc nyug. vonalevezető és Koch József földműves nagykanizsai lakosok; továbbá Kovács Mór kávé, Kölgessy Gyula kereskedő, Fizián Viktor kereskedő, Leitner Mihály vendéglős, Bendekovics István nyug. pénztáros, Hoffmann Arnold kereskedő és Reischl Imre gyáros keszthelyi lakosok, dr. Wolák Részó ügyvéd és Hübach Manó bádogos csáktornyai, Kramarics Viktor kereskedő és dr. Zakál Lajos ügyvéd perlaki, Keszler Géza kéményseprő és Olgyay Lajos urad. számtartó letényei, báro Kuczovich Viktor nyug. huszárszázados stródvári, Sipos Sándor földbírtokos pacsai és Pollák Lipót takarékpénztári igazgató katori lakosok.

Helyettes esküdtéket kisoroltak: Szűpár István cipész, Szommer Ignác birtokos, Turek Géza csizmadia, Risztics Sándor gépgyári tisztviselő, Mitró József építész, Muczer Ferenc földműves, Neumann Aladár gyógyszerész, Pauk Vilmos mérnök, Offenbeck Károly szabó és Kolozsvári Odón ny. állomás kezelő nagykanizsai lakosokat.

A két tárgyalás alá kerülő ügy rövid ismertetését a következőkben adjuk:

Első nap, mely november hó 6-án lesz, a halált okozó súlyos testi sértés büntetével vádolt Szabó József (tírá) bánokszenyörgyi lakos bűnügyét tárgyalják. Szabó, mint azt már annak idején részletesen megírtuk a Bánokszenyörgy és Várföld községek közötti uton folyó évi augusztus hó 27-én éjjel ráeseti Horváth István várföldi lakosra, akit egy léccel agyonvert. A gyilkosságra az adott okot, hogy a két földműves előzőleg nagyon összeveszett a közös tulajdonukat képező cséplőgép fölött és emiatt már a gyilkosságot megelőzőleg is majdnem tettesesség támadt közöttük a bánokszenyörgyi nagykörtségében. A vádlott beismerésben van.

A második nap, november 7-én azt a rémes esetet tárgyalja a kanizsai esküdtibíró, mely július 31-én reggel a kanizsai piacon történt, midőn Módszi János kőművest ezernyi ember személtára megölte felesége, született Vajda Rozsi. Ennek előzményei szintén mind ismeretesek lapunk közléseiből, melyek közül csak annyit üjtünk most fel, hogy évek óta elkeseredett viszony volt a kiskánizsai házaspár között, mert az iszákos férj nem

Ma még fenéig akarja ütni a serleget. A szerelmi kalandjaival dicsekedett és olyan sok dolgot mondott el, amit azelőtt nem mondott volna el. Istennem, ha az ember egy másik világba távozik!

Nem, oda nem akarja magával vinni ezeket az örült embereket. Mire való volna ez? Ott csak háborúinak csalogató, hívogató, csábító nyelvekkel.

Gondatlanul játszott. Először nyert. Ettől izgatta vakmerőbben játszott. Megduplázták tételeit és megtrészedett saját vakmerőségétől. S midőn a hajnal beszürodött a klubszobába, Francois Avenet elvesztette a menyasszonya hozományának felét. Őres zsebekkel és fáradt aggyal támogett ki a játéktéréből.

Ott állott az oljár előtt és halgatta a pap szelíd szavait. Csak akkor nézte meg a menyasszonykáját. Csak akkor. Milyen anyagi tekintettel nézett-maga elé. Mennyi jószág sugárzott kék szeméből. Ott mindjárt a keblére szerette volna ölelni és megcsókolni gyengéd, szenvedélyesen és bocsánatot kellett volna kérnie ettől a gyengéd, kedves gyermek-től, aki bizalommal jött hozzá, amelyet azonban nem érdemel meg.

Es nem tudta felfogni, hogy ez az anyanyal az élete párja.

Es elfelejtette örült belszerencsét, erősen és nyugodtan mondta az „igen”-t és örömmel fog menni az új életbe az új boldogságba...

Edmond Hervieu.

akar dolgozni és feleségét, akit kénytelen volt kofalkodással keresni a kenyerét, gyakran inzultálta otthon is, a piacon is. Állítólag a gyilkosságot megelőzően is azzal támadt a piacon feleségére és ennek nővérére, hogy azokat megverje és ekkor az asszony, mint a bíróság előtt mondja, védekezésből használta zsebkését, mellyel urán négy halálos sebet ejtett.

Van ugyan későbbben egy harmadik esküdtiséki ügy is a kanizsai törvényszéken, de a hátralévő két hét alatt ez még alig fog megérni arra a stádiumra, hogy a tárgyalási ciklus alatt lehessen benne főtárgyalást tartani.

Rosszul áll a béke.

— Saját tudósítónk távirata.

Bécs, okt. 23.

Midőn ma Khuen Hédervár gróf királyi kihallgatása véget ért, a bécsi politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a magyar ellenzéki pártokkal folytatott béketárgyalások meghusultak, mert Justh Gyula már most kötelező ígéretet akar a választójogi reformra vonatkozólag. Állítólag a miniszterelnök már ma a tárgyalások meghusulásáról tett jelentést a királynak.

Egy más forrás szerint a tárgyalások még néhány napig folynak, de Khuen gróf ezek folytatására e hét végéig tovább nem ad felhatalmazást.

Országgyűlés.

Technikai obstrukció.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, október 23.

A képviselőház mai ülésén Kabos Ferenc elnökölt. Az elnök jelentette, hogy Görgey László, a miskolci II. kerület képviselője meghalt. Meleg szavakkal parenthesis el és indítványára az elhunyt emléket jegyzőkönyvben örökítették meg és elhatározták, hogy koporsójára a parlament koszorút küld. Végül felhatalmazást kért és nyert arra, hogy a megüresedett mandátumra a választást elrendelhesse.

Ezek után a Házhöz beérkezett kérvényeket és feliratokat mutatták be. Ezek között Csanádmegyének az obstrukció ellen, Hajdumegyének pedig a sajtószabadság érdekében küldött kérvényeit. Ajánlja, hogy ezeket a kérvényi bizottsághoz terjesszék be, Lovdzy Márton ellenindítványt terjesztett elő, aminek eldöntését husznál több képviselő indítványára holnapra halasztották.

A napirend végig-névszerinti szavazásokkal telt el.

Szaporodnak az állami iskolák.

A tapolcai polgári iskola államosítása.

— Saját tudósítónktól.

Nagy fontosságú miniszteri döntés történt a napokban az eddig magánjellegű tapolcai polgári leányiskola ügyében, melyet a múlt héten közölt az iskola érdekeltisével dr. Ruzsicska Kálmán, a vármegye agilis kir. tanfelügyelője.

A tapolcai városház üléstermében tartott értekezlet keretében hozta tudomásukra a miniszter elhatározását, melynek folytán hajlaudó a *polgári leányiskola* — amennyiben a törvényhozás a szükséges fedezetet rendelkezésre bocsátja — az 1912-13. tanévtől kedve állami kezelésbe venni. Feltétlenül kitölti azonban, hogy a város köteles az iskola megfelelő elhelyezéséről, továbbá az első teljes bebutorításáról gondoskodni. Hogy pedig az iskola fenntartása biztosítottak az iskola költségvetésében mutatkozó hiány részbeni fedezésére 2500 korona államsegélyt engedélyez.

A minisztérium nagyfontossága és igazán jóindulatról tanusható határozata a kulturális fejlődésért áldozatra kész közönségben érthető örömeit kelteti. Az értekezletből közönségtől jeleztek ki Zichy János gróf közotti miniszternek, dr. Darányi Ignác kerületi orsz. képviselőnek, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőnek és Glázer Sándor gyógyszerésznek, a köldötség szónokának.

A háború.

Küzelem Tripolisért.

— Távirati tudósítások.

Tripolisz, okt. 23.

Az olaszok megszállták Dernát és egy török kapitányt, valamint nyolc matrózt, kik a városban elhujtak, hadifoglyokul ejtették. A dennai archimandrita az olaszoknak hűséget fogadott.

Tripolisz, okt. 23.

Az olasz seregben erősen terjed a kolera, Eddig kétszázharvan halottja van a járvásnak.

Konstantinápoly, okt. 23.

A tripoliszi törökök Enver bey parancsnoksága alatt tegnap heves ütközetet vívtak az olasz csapatokkal, melyeknek 35 emberé pusztult el. Török részről két áldozata van az ütközletnek, de maga Enver bey is megsebesült.

Konstantinápoly, okt. 23.

Jaffa előtt négy olasz hajót láttak, melyeknek legénysége megkísérelte a partraszállást, de észrevéve a feljűk hőzeledő törököket, visszafordultak és elhajóztak.

Róma, okt. 23.

Az olasz hajók tegnap négy török és arab hadifoglyot hoztak Nápolyba.

HIREK.

Kun László zenekari hangversenye.

Az idel hangverseny-szezon a Kun László zenekadémiai tanár vezetése alatt álló országos szimfóniai zenekar hangversenye nyílja meg e hó 26-án. — Kun László zenekara nem ismeretlen városunk publikuma előtt a bár csak két évvel ezelőtti alakult meg, az előadásra kerülő művek gondos megválogatásával a azok precíz, összevágó előadásával, máris oly nevet szerzett, hogy annak minden hangversenye valósággal zenei eseményszámba megy.

Kun László zenekarával az orkesztrális zene népszerűsítését tűzte ki célul s e feladatát eddigi működésével is oly fényesen bevállalta már, hogy e művészi törekvéséhez az állam támogatását is sikerült megnyerni s ez teszi lehetővé, hogy zenekarával az ország nagyobb városaiban, így Nagykanizsán is hangversenyt rendezhessen.

A nagykanizsai hangversenyre különösen értékes és gazdag program van tervbe véve, a zeneirodalom legkimagaslóbb alakjai vannak abban képviselve, s annak keretében Liszt Ferenc születésének századik évfordulója alkalmával, a mester „Hungaria” című nagyszabású szimfóniai költeménye is előadásra kerül, melyet 55 esztendővel ezelőtti adták először Budapesten, Liszt Ferenc vezetésével.

— Lénárd Ernő öröke a megyei zottsághoz. E hét szombatján, f. hó 28-án megyebizottsági tagválasztás lesz Keszthelyen. Lénárd Ernő keszthelyi kir. közjegyzőnek elhalálozásával megüresedett tagági helyet töltik be a választással, melyre már nagyban folynak a körteskedések. A választás, mint értesülünk, valószínűleg a keszthelyi iparosság jelöltjének győzelmével fog végződni.

— A parcellázó bank alulról gyűlt. Nagykanizsa új pénzintézete, a „Duna-tuli parcellázó és finanszírozó bank részvénytársaság” a részvényesek élénk dekódése mellett tegnap tartotta első közgyűlését. — A közgyűlésen dr. K. Sándor ex-és kir. kamarás elnökölt, tartalmas és lendületes beszéddel nyitott meg a gyűlést. Az élénk helyszínelői hangulat megnyitó után Gellert Henrik elterjesztette a jelenlévő részvényesek eredményéről. Megállapították, hogy ötszáz ezer kor. alapítókét 4900 koronára túljegyzették, aminek megfelelően a jogszét redőkálni kellett. A közgyűlés hangulata elfogadta az előterjesztett alapszabálytervezetet és a társaság megalkotását kimondotta. Az alapítók az igazgatótagjaivá a következőket nevezték ki: Armuth Nátán, Braun Ede, Breuer Izid (Sánc), Fischer Gedeon (Zalatárnok), Gellert Henrik, dr. Havas Hugó, Irmér József, Josifovics Milivoj, Keliz Sándor (Pala), Konold Frigyes, dr. Kreisler József, dr. Kreisler Már (Caurgő), Pauk Vilmos, Riedl Jenő (Cserjuznai), dr. Weisz Lajos Wolf Adam (Retvilitas). — A felügyelőbizottság tagjaivá megválasztották: Chom Odont (Letenye), Fendler Hugó, Schere Richárdot, Szmodics Viktorot (Gellert), dr. Vajda Belát, Weisz Jenő. — A alapítók elismarolásokból megállapították, hogy az alapítók 30 százaléka teljes befizetett és kamatozó betétként a helybeli Népiakartékpénztárnál van elhelyezve.

Az alapítók a közgyűlés a főmenyvit megadta: Az intézet hivatalos lapjait a *Zaldt* jelölte ki. A közgyűlés után az igazgatóság alakult meg a következőképpen: elnök dr. Keliz Sándor, helyettes elnökök: dr. Kreisler József és Riedl Jenő, jogtanácsos dr. Havas Hugó, vezérigazgató Gellert Henrik. A felügyelőbizottság Szmodics Viktor választotta meg elnökének.

— Új udvari tanácsos. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy öfelségű Havas Emilnek, a Magyar Leszámlító és Pénzváltóbank igazgatójának a közgazdasági és a pénzügyek terén szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi címet adományozta.

— Az építési bizottság ülése. A városi képviselőtestület építészügyi bizottsága ma délután fél 6 órakor bizottsági ülést tart, melyen számos új építkezéstránt kérvény nyer elintéztést, illetve javaslatot. A bizottság javaslatfűtelt holnap közöljük.

— Új postafőnök Keszthelyen. A Buzsá Alajos halálával megüresedett keszthelyi postafőnöki állásra a kereskedelemügyi miniszter Palkó Zsigmond posta- és távirtda felügyelőt, mosoni postafőnököt nevezte ki, aki éveken át Nagykanizsán volt a mozgópóstánál.

— Igazolól választmányi ülés. Zala-vármegye igazoló választmányja a legtöbb adót fizelő törvényhatósági bizottsági tagok 1912-ik évi névjegyzékének az adóhivatalok hivatalos kimutatásai alapján leendő összeállítás, illetve kiigazítása tárgyában ma délután 2 órakor Zalaegerszegen, a vármegye-ház kistermében ülést tartott.

— Templomszentelés Esztergályon. A pacsai járásbeli Esztergály község lakóinak régi óhaja teljesült tegnap. Eddig mindig a szomszéd községbe kellett vásárrnaponként elmenniük, hogy istentiszteletet hallgassanak. Ezen segített most a pannonhalmi főapát, midőn Esztergályon saját költségén díszes templomot emeltetett. A templomot; a községi lakosok nagy örömmel, vasárnap szentelte fel Krollér Miksa zalaapáti apát fényes segédlettel. Az istentisztelet után az apát vendégszerető házána fényes ebéd volt, ahol a vidék előkelősége hivatalos volt.

— Perlati telefon káp. A perlati telefonhálózat elkészült és folyó évi nov. 1-től fogva a közhasználatnak átadják.

— Segítség az ördöghenyei tűzkárosultaknak. Zalaegerszegi tudósítónk jelenti: A Magyar Pártból idézett erre vonatkozó tegnapi hírlünk egyik részlete nem felel meg a valóságnak. Az t. i., hogy segítség egyáltalán nem érkezett volna a segítő akciónak nyoma sincs. Árny Lajos alispán megleghangú átiratban kérésre meg a vármegye összes hatóságait, hogy gyűjtés útján igyekezzenek a tönkrement kőszeg lakóin segíteni. A gyűjtésnek már eddig is van fogantatja. A belügy-ministerium gróf Batthyányi Pál orsz. képviselő közbenjárására 1000 korona, a három zalaegerszegi takarékpénztár együttes 200 koronát adományozott.

A szomszédos községek gyűjtése 120 mm. gabona a 20 mm. liszt, melyet már a múlt hét elején kiosztott Thassy Lajos járási főszolgabíró. Zalaegerszeg gyűjtéséből háromszeker kenyér került kőszeg lakói alá. A megye többi részében a gyűjtés eredményei folyik.

— Épülnek a balatoni kikötők. Az állam végre kezdte felkarolni a Balaton vidékének építési munkáit. A múlt év óta már mind a két parton átmenet árúhidnak lóva a vonatok, megakadályozva sok nyaraló néppel, kik mosolygó arccal ujjongva tekintenek ki a kocsik ablakaiból és a Magyar Tenger csodás szépségét nem győzik eléggé szemlélteni. — A sájkőszegiek is az elmúlt nyáron megkezdésére, részben az újonnan épített kikötő bevonásával. — Az eddigi kikötők között a tihanyi a legzsebb, amelynek megépítését a hozzájárulást tette az állam a tihanyi szőlő vidéket és a történelmi és természetrajzi nevezetességet, melyet nagy kedvvel keres fel minden idegen. Nem régen adatott át a „Balaton” nevű hatalmas kotrógép, melynek munkája a biztosabb közlekedést eredményezi. Most készül a révísi kikötő, amely szintén igen szép lesz, a közel jövőben pedig a síkfoki moló és hajókikötő épül, melynek nagyzerű tervezése és elkészítése több mint egy millió koronába kerül. — Lassan, lassan mégis halad e réven is a Balaton-kultúra.

— Nyomdatásterület. Szombathelyen az érdekeltek élénk részvételével megalkult a vidéki nyomdatulajdonosok országos szövetségének szombathelyi kerülete. Az alakuló gyűlésen Boros János, a Zala igazgatási elnöke, mint az országos szövetség igazgatási tagja, a szombathelyi kerület elnöke Breitfeld Dező szombathelyi nyomdatulajdonos tette.

— Szemkórház Perlakon. A perlaki szemkórházat az állam teljesen modernül felszerelte. A kórház eddig inkább a trachomás betegek gyógyításával foglalkozott, jelenleg azonban minden szem-beteget felvessz és a kórházban az összes szemorvosok végeznek. — Vizsgálatra, szemüvegek rendeléshez a legújabb eszközök és műszerek állnak a betegek rendelkezésére. A kórház főorvosa dr. Schiller Vilmos, aki kiváló szemész specialista és szemoperátor. Képesítését Blaskovich tanártól nyerte, kinek Budapesten két évig volt asszisztense.

— Zalaegerszeg a drágaság ellen. Zalaegerszegi tudósítónk írja: A folyton és ijedő mérvben növekedő drágaság ellen emelte fel az avat mult szombatán a Kézelt Tiszviselők Országos Együletének Zalaegerszegi helyi csoportja. Rendkívül népes gyűlési tartottak, melyen nem csak a kezelő és segéd tiszviselők, hanem tanácsok, posta- és távirat hivatalnokok, adóhivatali tiszviselők, hivatali szolgák és nagyszámban voltak képviselve. A Polgár János kir. törvényszéki irodaigazgató elnöksége alatt tartott ülésen Schneider István terjesztette elő a határozati javaslatot, mely szerint csatlakoznak az országos mozgalomhoz és mindenki el fognak követni arra nézve, hogy méltányos fizetésjuttatást vagy legalább is drágasági pótlék kiesz-

külésével enyhítsenek a súlyos helyzetet. A Hutter Ferenc felszólalása után egyhangúlag elfogadták javaslatot 250 aláírással ellátva terjesztették fel az Orsz. Egyület naggyűlésére.

— Misszionáriusok Zalamegyében. Alsólendvártól közlik lapunkkal: Folyó hó 13-ika óta négy misszionárius lelkész tartózkodik az alsólendvai járás területén, hogy egyes fákban szent missziót teljesítsenek. A missziósok, részint laibachi, részint pedig cillii-lazarista szerzetesek, e hó 13-án érkeztek meg Csáfordőre, ahol a nép ezrei nagy ünnepélyességgel fogadták őket. Csáfordőren tegnap maradtak a szerzetesek, akiket ott naponta több száz hívő keresett föl, hogy szónoklatokat hallhassák. A szerzetesek tiszteletére 13-ika óta állandóan sok pap tartózkodik a községben.

— A csáktornyai állomás villanyfénnyel. Csáktornyai állomás villanyvilágítást kapott. Mult héten, csütörtökön este kigyulladt az összes lámpások, mire a pályaudvar valósággal fényben úszott. A pályaudvar egész területén villany ég. Elhelyezési nyert 12 iv- és körülből 200 izzólámpa. Ezzel a miserabília világítás kedvező megoldást nyert, ami a közönség érdekében valóban kívánatos volt.

— Új község-háza. Perlak új község-házat épít. A régi község-házat lebontja; az emelendő modern város-háza emeleten bérakások lesznek. A község ezen a módon óhajt segíteni a jelenlegi lakás-miért. Az építést tavasszal kezdik meg.

— Koszorupótló adományok. Folyó hó 19-én elhunyt Kondor Ödön ur iránti kegyeleti jelölést adókoztak: Kondor Adolf ur és neje 10 kor., Sattler Lajos ur 5 kor., Kleinföld Ignác ur és neje 5 kor., Kardos Sándor ur és neje 5 kor., Kohn Jakab ur és neje 5 kor., D. A. ur 2 kor. Összesen 32 kor. — A nagykanizsai tisz. Szenteky.

— Lefűlt kertfőző. Csanya jékvárási akadályozott meg a minap a nagykanizsai rendőrkapitány. Rozner Teréz zalaegerszegi fűrdőtulajdonos fűrdőházában állandóan csinos leányokat szokott tartani, akiknek egyáltalán nem a fűrdő gondozása a feladatuk. Az egerszegi rugfűrdő nemrég több ilyen nő „alkalmazottja” otthagya, mire a tulajdonos nagykanizsára rándult át, hogy fűrdőberendezését innen való áruval pótolja. Valami lányismerőse volt itt az előkelő idegennek, aki vele levelezésben állott és több kanizsai leányt ajánlott az egerszegi importra. A kapitány először bizalmas tudomást szerzett Rozner Teréz érkezésétől és így minden lépését megfigyelhette. Mikor már az egész anyag — három gyári leány — egyült volt, akkor aztán rajtaütöttek a jékvárási asszonyon és megakadályozták, hogy a mindenféle csábos ígéretekkel traktált leányokat Zalaegerszegre vigye. A három elcsábított leány munkakönyvét elszedték Rozner Teréztől, és pedig arra kényszerítették, hogy egyedül hagyja el a várost. A lefűlt kertfőző ellen a kir. ügyészségnek tették bejelentést.

— Kanizsai zsebtolvajok. Az éjszaka egy pórtartalékos baka mulatott a Kanizsai utcában levő Völgyi-féle vendéglőjében. A bakát, Nemeth Andrást, aki a civiléletben Pusztadericsen szuszter, Deutsch Jenő és Hajdu József (csunkó) vették körül már a belépésekor és a nagy barátkozás vége az lett, hogy mikor a baka az időt akarta megtölteni zsebtárolójával, ezt nem találta. E percben lépett be a korszamba Tóth József szolgálatos rendőr, aki megtudván a történetet, nyomban kulatni kezdett az óra hoilété irányában, de csak Deutsch Jenő zsebeit motozhatta meg, mert a másik fiatalur elszellett. Természetesen, hogy az óra nem volt Deutschnél, ellenben Hajdu, kit ma sikerült megtalálni, bevallotta, hogy azt Deutsch lopta ki a baka zsebéből és a dohányraktár kanizsaiába rejtette azt. Az ezüst órákat csakugyan meg is találta ott a rendőrök és az ügyet írásba foglalta a kir. járásbíró-sághoz tették át.

— A szántódi villamos fölépítése. Több ízben hírt adtunk róla, hogy a balatoni szövetség megállapodást létesített egyik budapesti villamosági részvénytársasággal, mely szerint a társaság a balatonmenti fűrdőhelyeket villamos világítással és egyéb célra használható villamos-árammal látja el. A tárgyalások, mint értesülünk, előre haladtak stádiumban vannak, hogy a jövő év június havára a Szántó és Balatonföldvár közötti fűrdőtől központi villamosmű rendeltetésének átadható lesz. Kíváncsok volna, hogy ez a szándék megvalósításra is kerüljön, bár itt se hiányoznak némi akadályok, melyek, mondhatni, mesterségesen gördítettek a terv kivételé. Sőt, a fűrdőn mulik, hogy az üzembehelyezés a tervbe vett időpontra megtörténhesek. Ugyanis Siofok község képviselőtestülete azon álláspontot foglalta el, hogy a villamosvilágítás kérdését kapcsolata hozza a csatornázás és vízvezeték kérdésével. Azonban a vármegye meggyőződött arról, hogy a három kérdés egyöntetűleg és egymással kapcsolatban nem oldható meg. Ezzel szemben viszont, ha a villamos-áram rendelkezésre áll, a csatornázás és a vízvezeték ügye könnyebben és előnyösebben juthat előre. Remény van arra, hogy Siofok képviselőtestülete november elején tartandó gyűlése azon álláspontot foglalta el, hogy támogatni fogja a villamos-világítás kérdésének mielőbbi megvalósítását.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 23.

Változékony idő várható megelénklő szelekkel, helyenként pedig esővel és hószállással. Déli hőmérséklet 11-8 C.

Az új miniszter eskütétele.

Bécs okt. 23. A király ma délelőtt a Schönbrunnból a Hofburgba hajtatott, ahol Beöthy László, az új magyar kereskedelmi miniszter hivatali esküjét tette le. Az ünnepélyes aktusnál gróf Khuen-Hédervary miniszterelnök és Apponyi László gróf főkamara asszisztáltak. Az eskütétel után a király az új minisztert külön kihallgatáson fogadta.

A miniszterelnök a királynál.

Bécs, okt. 23. Khuen-Hédervary gróf miniszterelnök ma délután egy órakor öfelségénél kihallgatáson volt, mely után Beöthy Lászlóval visszautazott Budapestre.

Szerelmi dráma a szállodában.

Budapest, okt. 23. Véres szerelmi dráma játszódott le tegnapi délután a fővárosi Abbazia szállodában. Gróf Jenő jogász férteknységéből agyonlőtte a szeretőjét, Potoczky Irma kaszírót. A lövés zajára berontó szállodaszemélyzet fel fogja a gyilkost, aki a rendőrség előtt azt mondta, hogy önmagát is kiakarta végezni, de elromlott a fegyvere és ezért nem tudta.

Makacs öngyilkos.

Abauzsándó, október 23. Seres Vince iparosseg egy személyvonat elé vetette magát, de a mozdonyvezető észrevelte szándékát, meg jókor megállította a vonatot. Az öngyilkosjelölt erre elszaladt, de egy kanyarultnál ismét a vonat előtt volt és ujból megkísérelte az öngyilkosságot, mely most már sikerült neki. A vonat darabokra tépte.

Hirtelen halál.

Temesvár október 23. Tragikus halál érte ma Farkas Imre főszolgabíró. A főbíró reggel, amint hivatalában az első átkát aláírta, hirtelen esett és meghalt.

Ezer tagú küldöttség az egyetemé t.

Budapest, okt. 23. Ma reggel ezer tagú küldöttség indult el Debrecenből Budapestre, hogy a kormánytól Debrecennek a harmadik egyetem székhelyéül való kijelölését kérje. A küldöttség délután a fővárosba érkezett és itt egyenesen a képviselőházba vonultak, hol a monstre-deputációtól Láng Lajos és Bakonyi Samu vezették a kormány tagjai elé.

Földrengés Zagrabbán.

Zágráb, október 23. Az éjszaka Zagrabbán meglehetősen erős földrengés volt érezhető, mely azonban semmi kárt nem okozott.

A miskolci mandátum.

Miskolc, október 23. Miskolcon már megindult a választási mozgalom a Öreggy László halálával megdöbbenett II. kerületi mandátum betöltése körül. A munkapárti abban állapodott meg, hogy dr. Szentpáli polgármestert fogják jelölni.

Egy személyvonat balesete.

Budapest, október 23. Nagy katasztrófa történt a cinkota-csömöri személyvonaton. A vonat beleszaladt egy éppen induló tehervonatba és az összeütközés következtében mindkét vonat mozdonyai és minden kocsija összetört. A személyvonat utasai körül tíz súlyosan megsebesült, másik hét pedig könnyebb sérülést szenvedett.

Főszervező: SZALAY SÁNDOR.

Felölőszervező: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Hölgyek ne hagyják

figyelmét kivűt, hogy nagy életű szükségük van arra, hogy egész nyáron át lebarátság, tönkretett arcból teljesen helyreállítsák; nem a higanyos, korai ráncokat előidőztető szerek által, hanem szakszerűséggel elkészített, minden káros anyagot mentes szerekkel. — Az arcból összes hibát ellenük kiküszorított szerek. — A hatás lassú, de biztos! Lovelind rendelés szigorú diszkrét mellett teljesítve. Kérdésekre kimerítő válasz.

Az amerikai „Yes” porcellán poudert és egyéb különlegességek kisebb mennyiségben is kaphatók. — Poudert fehér, halvány rósa, crème, ivoir színben. Szórtelenítő-szerek. Nagykanizsa, Hunyady-utca 16. Sinkor mellett.

Recepóli-intézet

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

Jéglamester,

aki elsőrangú körkemenczknél dolgozott ilyen minőségben, állást keres. Cim a kiadóhivatásban. — 5845

Egy sárga télteleles, használt igen jó állapotban levő

Kölber-kocsi eladó.

Bővebbet PÉCSI ANTAL kocsi-gyártónál Kazinczy-u. 29.

STRAZZISTA

fűszerszakmából szép írással

KERESTETIK. — Ajánlatok

Messinger József fia céhez

Nagykikinda kéretnek.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán

Nyomdai műintézet
Könyvkötészet

ZALA
politikai napilap kiadóhivatala.

Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet

NYOMDA

Készít: Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi és iskolai nyomtatványokat. — Árjegyzékek, meghívók, falragaszok, körlevelek, eljegyzési és esketési értesítések és mindenféle reklám dolgok a legizlésebb kiállításban.

Verseny-árak!

Pontos szállítás!

Nyomdai iroda, kiadóhivatal
és szerkesztőség:

Kazinczy-utca 3.

Telefon: 78.

Nyomda: a régi gimnáziumban.

Telefon: 227.

KÖNYVKÖTÉSZEZET

Gyárt: mindenféle könyvkötéseket a leg-egyszerűbbtől a legmodernebbig. Üzleti könyveket a legtartósabb és legizlésebb kiállításban. Aranyozásokat a legutányosabb árak mellett. — Galanterie munkák művészi kivitelben készülnek.

Tartós munka!

Szolid árak!

Vonalozó intézet: Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.

VESZEK

fajalmát és körtét

a legmagasabb napi árak mellett

BALOG TAMÁS

gyümölcskereskedő

Nagykanizsa, Király-utca, Vaskapu szélén.

Csáktornán

az időközben főszerkesztőségében, a varasdi országot mellett

fekvő volt Szakonyi Zsigmond-féle 17,210 m²-es területű föld, — egészben vagy parcellázva, közle 6 HÁZHELYNEK alkalmas terület, birtok és önkéntes árverés útján. J. évi november hó 4-én délelőtt 9 órakor a csáktornyai kúrály járásbíróház helyiségében, 5860

el fog adni.

Spekúlatzióra igen alkalmas vétel. Feltevések nevezett járásbíróháznál.

Egy jó forgalmu vendéglő, szatócs és mészárszék a hozzá való rét és legelővel

1911. november hó 1-én

nyílv. árverésen jan. 1-től számitandó 3 évre bérbeadó. Kiküldési ár 500 korona.

Balla István tulajdonos.

Püskelő Zala. Postautó mellett.

Óriási választékban raktaron!

Mérés után megrendelés külön gondos kiállítás. Mérésnél egy vasúti cipő is a g.

Hajhullás és a fejkorpádázása

okvetlen megszűnik,

ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási cikk kapható

5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban Nagykanizsán.

Tölgyfa eladás.

A gróf Andrássy Sándor letenyei uradalmában az alább részletezett vágásokban kijelölt tölgyfából kitermelhető műfa tövön, melyből dongafa és vasúti talpa készíthető, zárt ajánlatok útján eladatik a birtokos jóváhagyásának fentartása mellett.

Ikladi és Szécsi-Szigeti berekben 60 db. tölgy 54-120 cm. mellmagassági átmérővel, 170 köbméterre becsült műfa.

Letenye, Fintafai vágásban 53 db. tölgy 24-90 cm. átmérővel 100 köbméterre becsült műfa.

Letenye, Csitári vágásban 120 db. tölgy 24-100 cm. átmérővel 200 köbméter műfára becsülve.

Vevők a kitermelhető műfára tehetnek ajánlatot, a tűzifa, hulladék és forgács az uradalom tulajdona marad.

A kitermelés és kifuvarozási határidő 1912 április hó 24.

Venni szándékozók a fákat bármikor megtekinthetik.

Az ajánlatok foilyó évi november hó 5-ig alulírt erdőhivatalhoz nyújtandók be.

Letenye, 1911. október 21 én.

Gróf Andrássy Sándor
letenyi hitb. urad. erdőhivatala.

5854

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszoruk és sircsokrok előre megrendelhetők
Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sircsokrok árai: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.

Ércz koszorú-kereszték árai: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághegyek: Jácint, Tulipán, Narcisz, Crocus, Iris, Lilium, Évelővirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legutányosabb árakon. Magas törzű alma és körtések: 1 db. 1 K., — 10 darab 9 K., — 50 darab 43 K., 100 db. 76 korona. Törzsfák: 80 filertől, 1 koronás, — Rózsafák: 40-50 fajtában. Spargia fák 3 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertészetében Balthory-utca 22. sz.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kaszicza u. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy mellékállással.

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és a vissza nem vett kéziratokat nem vesszük figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyilatkozatokat a szerkesztőségnek kell megadni a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRNY			
Helyben	Postai	Helyben	Postai
hátréva:	előfizetés:	hátréva:	előfizetés:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K	Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Nagyobbra 3.50	Nagyobbra 4.00	Nagyobbra 3.50	Nagyobbra 4.00
Féléve 7.00	Féléve 8.00	Féléve 7.00	Féléve 8.00
Egy év 14.00	Egy év 16.00	Egy év 14.00	Egy év 16.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, társasági és egyéb közlemények sorozatát 50 fillér.
 Eljegyzési és átvételi formátumát 50 fillér.
 Vörösi. — Kéziratok küldésére 6 óráig.

XXXVIII. évf. 243. szám.

Nagykanizsa, szerda 1911. október 25.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A béke körül.

Nagykanizsa, október 24.

A magyar parlament békejének nagyon nehéz születése van. Sok doktor, bába segédkezik körülötte, még sem tudják világra hozni; vagy hogy éppen a sok kézen-közön elsikkad a gyermek. A béketárgyalások mozzanatait és eddigi eredményeit ugyan még mindig a szigorú diszkreció fátyla fedi, de azért a közvéleménynek megvan az a biztos benyomása, hogy a béke ügye nagyon gyengén áll s hogy a tárgyalások aligha vezetnek a kívánt eredményre. Vannak komoly tényezők, melyek azt hiszik, hogy már is meggyőződés a kísérletek s most már nem történik egyeb, mint hogy mi denegyk részén a rendezett visszavonulást arranzsirozzák. — A tárgyalások területét valószínűleg mindegyik fél utolsónak akarja elhagyni, azzal a tudattal, hogy ő a béke ügye mellett az utolsó pillanatig kitartott annak bukása nem rajta mult.

Bár apróbb részleteit nem ismerjük a folytatott és még folyó tárgyalásoknak, nagy általánosságban mégis megrajzolhatjuk a kereteket, melyek közt a kiegyenlítő kísérletek mozogtak.

Kétségtelen, hogy a kormány pártja egységesen óhajtott a megegyezést, de azzal a conditio sine qua non-nal, hogy a képviselőház mindenekelőtt általánosságban szavazza meg a katonai javasla-

tokat. Enélkül a béke nem képzelhető, mert a javaslatoknak minden fentartás nélkül való visszavonása a kormány teljes vereségét jelentené. A saját maga megbuktatását követelni józan észszel nem lehet a hatalmon levő, többségi párttól és ha a felajánlott tárgyalási alap elfogadhatatlan, akkor minden további szóért kár, amit a béke-kísérletekre vesztegetnek. Belátja ezt az ellenzék józan mérséklete is akkor, midőn hajlandóságot mutat az iránt, hogy a katonai javaslatoknak általánosságban való elfogadása elé nem gördít akadályt, csupán az árát szabja meg ennek az engedékenységeknek. — És itt jelentkezik az eltérés az ellenzéki pártok közt.

A legtöbb áldozatra, — úgy látszik — Andrássy Gyula gróf hajlandó, ki minden tevékenységével állott a béke ügye melé. Minden jel arra vall, hogy Andrássy elfogadhatónak tartja azokat a nemzeti koncessziókat, melyeket a kormány katonai téren kitételbe helyezhet és a Tisza Istvánnal folytatott tárgyalásaiból arra kell következtetnünk, hogy a megegyezés föltételeire vonatkozólag közte s a kormány közt nincs eltérés. Hasonlóképpen tisztán katonai téren mozognak a Kossuth-párt föltételei is, melyek vagy szintén kimerülnek a kormány ígért vívmányaiában, a kilences bizottsági program végrehajtásában, vagy ha ezen túlmennek is, legfeljebb további

eszmecserék tárgyát képezhetik, de semmi esetre sem jelentik a béke-kísérletek céltalanságát, meghiusulását. Ezen a részen tehát nem fenyegeti baj a béketárgyalások dolgát, melyet annál alaposabban vág fejbe a Justh-párt sziklaszilárd magatartása.

A közvélemény tulajdonképpen úgy fogja fel a dolgot, hogy a Justh-párt egy jelentékeny része is hajlandó arra, hogy a békés megegyezés kedvéért egyelőre beérjék a katonai vívmányokkal, azonban maga Justh Gyula egy percre sem akarja elejteni a választójog dolgát. E tárgyban pedig, — melyet Justh a katonai javaslatok ügyét komplikálja, — a megegyezés most lehetetlen; lehetetlen pedig nem is annyira a kormánnyal, mint inkább az összes többi pártok konzervatív elemével, melyek maguk robbantanak szét a békeakciót, mihelyt a kormány a Justh választójogi reformjának megalkotására garanciákat nyújtana. Tehát a helyzet az, hogy egyik oldalon áll Justh Gyula és pártja engeszteltetlen harcot hirdetve a választójogi, a másik oldalon pedig a parlament összes többi megegyezett pártja, melyek, miután katonai téren eredményeket érünk el, békés, munkás, rendezett parlamenti állapotokat óhajtanak. Ugy vélik ezek a pártok, hogy most nem a választójog van napirenden, hanem a katonai javaslatok, melyeket előbb-utóbb csak el kell intézni, melyek időt-

len-idők óta rágódnak a törvényhozás testén, megbénítván annak hivatásos működését és melyeket intézzünk el akkor, mikor elintézésükkel a nemzet aspirációjának jelentékeny része is kielégítést nyer. Végre is, azokért a koncesszióért, melyeket most a kormány ígér, valamikor felgyújtottuk a nemzeti ellenállás lángjait, az érettk folyt küzdelemben maga Justh Gyula is előljár, tehát ezeket a vívmányokat leikcsinyelni, egyszerűen a sarokba rugni nem lehet.

Justh Gyula viszont azt mondja, hogy a maga meggyőződéses egyéniségét, pártjának küzdelmét nem kicsinyelheti le azzal, hogy a védelmébe vett választójog dolgát ne most rendezze, mikor fegyver van a kezében. Justh Gyula maga föltétlenül híve a legradikálisabb választójognak s ezért nem távolodik egy percre sem fanatikus hitének ezen újabb ideáljától, a párt egyéb tagjai pedig párttaktikai hibát látnának abban, ha a véderőharcból valami külön sikert nem menhítenének meg. A választójognak a véderőreformmal való komplikálása tehát az a pont, melyen a béke ügye megdől, vagy már meg is bukott.

S mindezeknek az indokolt, nagyon okos és nagyon produktív diplomáciai csatározásoknak csendes szemlélője a nemzet, mely már csak mosolyogni tud és politizálni nem akar. Szemében törvényhozá-
 sának színvonalát s tekintélyét a

Trepanáció.

Irta: Somlyó Zoltán.

(Ünnepművészet)

Az orvos vasárnap délután magára maradt a kórházban a rengeteg sok beteggel. Az igazság főorvosának Pesten volt dolga, a többi orvosok is mind elmentek a vidéki város vasárnapjában. Ősz volt, mustos, szűrtes, aranyugras ősz; az orvos tartotta az inspekción.

Küldt a kórház udvarára, már ebed után, a kis kuglóz melé, ahol vadászoló futott föl az apró filagórára. Közelből állhatott az elmebeteg osztály zája. A meghibbantakat ilyenkor kiserintik a magas kőfalak kerítésüddel, ahol megindul a furca és tölpe beszélgetés a sötét létező kincsekről, találmányokról, háborúkról, amiket sohas tartottak meg, szerelmekről, miket soha éltek s más ilyen vizionárius egybegyűzőkről. Kristálytiszta és egy helyen álló volt a levegő. A küllők, ahol a régi kőházak álltak, a vasárnapi csöndesség zenéje hangulata terpeszkedett. Két könnyűbő beég, két lakó orca félt a kórház kecskés ruhájában két lecsendűvel ballagott végig az udvaron, s gyér virággyantát, sápadt kakasokat és fukuszát lecsatolt kedvetlenül és cáltalán.

Az orvosok fehér ruhájában állt, a kezében egy könyvvel és várta a négy órai vizitát. Be-pillantott a tornácra nyitott könyvből, de néha kétségbeesetten vágta föl a szemét a magas

levegőbe, mintha mind messzibbre akarna látni és némelykor kinyitott a szemét. Majd főugrott, egy-egy lépést előrenyújtott, aztán újra ledült a kopott székre. Később halottasápdit lelt és egész lefűt a pokol reszkető izgalma tőre ki. A könyv egyik sorában szórón, jelentéktelenül ez a szó állott: „agyvelő.” Ezt a szót már vagy százszor megnézte, betűről betűre vette és rehoggye érte meg. — Nem tudott emlékezni ennek a szónak értelmére, nem találta meg a memorijában azt a képzetet, amellyel ennek a szónak, mint sötét kamrának a felvett képet, elő kellett volna hívnia. Már a fegyver vereték is kicsapott a homlokán és még egyre hideg értelmetlenséggel ült ott, keresztben remegő lárdékkal. Hőrokapó őta rettegte ez a jelenség, a megvárakozás pillanatnyi jelentéktelensége, de ilyen korok megállást meg nem érzelt a fejében. Kimondta vagy százszor egymásután a szót:

— Agy-ve-lő.

Rosszul talolva, homályosan, szintelenül, idegenül már vagy százszor kimondta, anélkül, hogy meglette volna a jelentését. Aztán hirtelenl megvetette gyenge erejét, elpuzdott energiáját, két markat göröngösen búsba dobortotta és lassan, lételegyen elbújt az emézetéből az elvezetett szó. Szinte hallotta roppant a kopor yacsontját, a homokot berakodni a nyakát berepedni az intározás munkában; megvált a szó, megvált az agya hiányos működésének lanyom terméke.

Az orvos felig álltán bámulta végig reszkető lábait, kezét kinyújtotta és végig reszkető lábait, kezét kinyújtotta és végigfekette rajuk a szeme elnyúlt sugarait. Főleszmélt és most már minden kétség nélkül megállapította magán a borzalmas zavart, a végzetes toposagot. Tudta már, hogy a paralizis kihirdette az oszmállapotot furca, hátranyúló fejének rekeszeiben. És első pillanatra arra gondolt, hogy mi történne most, ha hirtelen súlyos beteget hoznának a mentők, akik haladéktalanul meg kell operálni? Mi történne, ha hirtelenl összevetészné a fejet a gyomorral, a belet a szívvel, a vért az epeváladékkal, vagy egy ollókat a kaparókánál? ... Mi lenne? ...

A kórházudvar sarkában állt az orvos, nem láthatta senki. A lépcsőházból hozza hallatott a beteglátozók távozó és közeledő csoszorgása, de más zaj nem zavarta. Lassú vánszorgással előugráltak emlékeztetőben élének súlyos adatai, apja, aki delirikus rohamokkal zavarta deákhorán, k. északit, bátyja, aki egy nap az emeletről vette le magát és megárdt vírfolyamok csuszantak el a szeme hátyja előtt; látta maga előtt föltápláskodni erendő származását, a tettebe állított, lelkisidhetetlen vesztettség és látta magát már kényesszerűbbonyban és rács mezt. Őron volt és minden erepp vértel (vagy a matematikai pontosságú látozók elrejtéti gyáiban. Jajvesztelve bízottte magát a székbe, kezét föléshadit a derméségből, fölva-

gódit a koponyájára, ott iszonyatos surlódással összekulcsolódott. Száz szobgás lördelte a torkát és a szeme sarkait. A kőkerítés felől most hangos és zavardott deklamálás csapta meg a fület. Egy szakadt, pecsétes, ferencjőzsef-kabátost, öv érg szakkáll, csontka cilinderrel, ott állt az elmeosztály udvarának kőbástyáján. Meiszd és íjesző gesztusokkal szelte a levegőt, miközben az orvos felé bémélt:

— Gyilkos! Gazember! Vámpír!

Mért nem eresztess ki innen, az elmeosztály közeli lde csuklókat az embert, mert a miniszterek és a királyok állnak a karrierjüket ítem, mi? En okosabb vagyok a papánál, én nem vagyok örök, csak legyek hadügyminiszter, megindom a csapataimat ellenetek, kutyák, árgyuhókat röptek a szemetekbe, gazok, batyárok, felrobbantom a kórházat! ...

Az utolsó szavait már az apókák marhába rikácsolta. Ezek előfúttak, lecsatolták a szerencsétlen embert a bástyáról. Hallatszott, mint a kavicson végigrognó a lépésük a leherrel, hogy az átkosodó elmebeteget magukkal cipelték az osztályra.

A szerencsétlen orvos most teljes tudathoz jutott és megretent. Rézsimi bális volt ezért a megdöbbenő szavardat, amely végre, újra visszazökkentette a teljes épségbe, rézsimt összelecsatodott a szíve, mert egy pillanatra domagát látta a bátyja földön, szakkállan, sikkolva ...

A kórház kapujában hangos csillagok-sel állott meg a mentők kocsija. Súlyos beteget hoztak, egy kemény, dunyvac le-

minimumra süllyedt azóta, mióta attól eredményes munkát nem vár, mióta a nemzet lelkesedésének, pártatlan fellobbanásának lángjai a koalíció hamis oltárain kiégtek. A nemzet munkát és békét akar s majdan feltámadó hitével, bizalmával a mellé áll, ki az érdekes parlamenti komédiák helyett a békés munka, az alkotmánygyás jó szándékával van.

Itél a társadalom.

Letenyei problémák.

*

Még van egy felvonása Bauer Iona drámájának. Az a címe, hogy a társadalom itél. Az ezereftű bíró latolgatja-fonolgatja a nagy problémát az aszanyról és a férfiről. Feltámad lovagi vértetben a gavalérmeg és védi a nőt, ha megtévedett is. A férfira pedig lesújt a kelevész: nem gavalér dolog telelezni egy nőt. A maga szerelmi viszonyát meg pláne őrizze a férfi lakat alatt. A nő gyenge volt, a nő áldozat, a nő meghalt. A meghaltság, az önfeláldozás nagy heroizmusának tekintélye, a szimpátia, a sajnálkozás, amiből az ezereftű bíró hangulata kialakul, mind védőként áll a nő mellé és egy frissen hantolt sírhoz vonsozja tetemhívrára a férfit.

És ez mind semmire volna. De a letenyei kaszinó, a letenyei közvélemény nemcsak boncol és magában itél, hanem tárgyal is, ítéletet is mond és rászorítja a konzekvenciát arra, akit lesújt az ítélet. Élet és halál felett ur ez a százeftű ítélőbíró. Ha a vádlott férfi bűnösnek találatik, nemcsak életpályája szakad meg, de mehet akár Bauer Iona mellé. Mert nem lehet az bíró a mások dolgában, aki igazságtalanul ölt, aki halálba kergetett egy nőt.

Nos, álljunk oda az ítélkezők közé. Ugy érezzük, hogy ránk nézve ez kötelező. Amikor krónikáknak állítottunk be a tragédiába, egészen önkéntlenül nekünk is szerepet osztottak ki, amely maga is bonyolította, sőt vitte a cselekvényt és ma, amikor emlékezésre kerül a sor, nekünk se lehet visszahúzódnunk. Mert az a revolverdörrenés, ami Pesten elhangzott és megölt egy szentimentális vers mellett egy írót, akikben később Bauer Ionára ismerik, csak jelenet volt a tragédiának, véres intermezzo és nem drámai igazságszolgáltatás. Csak akkor lenne szerkesztés-kiegészítés, belőrt koponyával. A korszakban dühöngött a fű, szódáspalackkal csújtatták el, egy menyecske miatt. Az ápolók leemelték, a hordágyra tették és vitték föl az operációs szobába. Az orvos halálhívány lett, fölugrott és rohant a lépcsőn fölfelé. Megnézte a beverftű ember koponyáját s aztán majdnem eljött, diadalmasan mondta magában: — Trepanáció... trepanáció...

Lehetetlen volt kényszerű pillanatra is megállni a kezét, nekivetkezett és munkához látott. Az olvadó vért lemosta, a piros lyuknál leberletvált a haját, megfürdette a koponya falát, nagyszerűen és bátran járt a keze. Félóra se telt el, gyönyörűen sikerült a műtét. A beteget levitették a kórházba, az orvosok lankadtan, de boldogan dönt le egy pálmagrá. Szemei fölmeredtek a levegőbe, újra visszaküldték rá a bizonytalanul tapogatózó homályt, elaludt.

Eftől felé iszonyatos robajra ébredt. Fülükön dörögés morajlott át az egész épületen, fűgomoly tolatkodott be a beza-
kadt ablakokon. Sorra dőlt falak porzottak végig a földön, egy infóznos robbanás reszketette meg a kórházat, amely majdnem teljesen összeesett. A defláns deklamáló elmebajszor dinamitot csempézett be egy barátság, ezzel most tipusztított mindenek. Az udvaron véres lövegek bukdósoltak szalad-
tak, zajlott ordítások nömöltek bele a fűbe, riadt éjszakába, rum, rumon
javit. Ingven rohantak a megfűtött em-

szőlője a nagy társadalmi drámának, amely most éppen a férfi körül alakul ki, ha nem Keresztessy Kornélia lett volna öngyilkos és nem egy szentimentális verssel adta volna okát cselekedetének, hogy „hullanak a falevelek, talán én is velük megyek.” hanem ha Bauer Iona lett volna öngyilkos és megirta volna, ma nem kellene a társadalomnak vádolnia. Akkor be volna a per fejezve és ha lett volna oka vádolnia a nőnek a halálrasszántság komoly pillanatában, a végleges leszámolásakor, megtette volna, hiszen ha ölni akart, ölhett volna golyóval éleében, törmel gyilkosabban. De ő, aki élete zűrzaváros percei között ölni akart, fegyvert fogott, merényletet merényletre szőtt, elment a gyilkosság kísérletéig akkor, amikor leszámolt lelkével és úgy érezte, nincs itt más bűnös, csak ő, nincs oka senkij bosszút állnia, csak önmagán, egy elhibázott életért, amelyet jóvátennie már nem lehetett.

Nem vádolt, hanem elisírta könnyét, hogy hullanak a falevelek, talán jobb, ha velük megyek. És menj velük. Félredült a drámai bonyodalomból, amelyet felidézett és megszücsölte a férfi gyötört kétségét, a vádat, amely előbb is ránehezt: helyesen cselekedett-e akkor, amikor közébe állott barátja és volt frigyé közé és nem a maga esetéből, de másokból adatokat adott arra, hogy ez esetben a házasság nem kötelező.

A dráma itt maradt a maga problémájával. Van-e joga a barátnak akár bizo-

nyítékokkal is odaállani egy házasság elé, amelynek előzményei a következményekre baráti aggodalmakat keltenek? És ennek a drámának a hőse az a sápadt arcú fiatalember, aki tegnapelőtt itt járt közöttünk írássokkal, bizonyítékokkal, amelyek nem terjeszthetők a nyilvánosság elé, lelkében a naradosó kínos kérdéssel, amit hozzánk intéz, mit tettünk volna az ő helyében?

És a gyötördésen kívül ott áll még a kaszinó, a közfelfogás, a letenyei gillotin, az a százeftű esküdőtörő, amely élet és halál felett itél. Megnéztük az írásokat, a szerencsétlen áldozat ismerőseinek kezé-
vonását, amelyből a részvét szavai szólnak az élő áldozathoz, a fiatalemberhez, aki az ő véleményük szerint kötelességet teljesített. Félve toltuk el az írásokat, a halottaké a kegyelet és ne zavarja örök nyugovásukat földi ítélet. Azért, amiért ezek az írások ítélnék, már megbűnhődött az a szerencsétlen itt a földön. Maga mondta ki magára a halálos ítéletet.

De az élőknek adassék igazság. És ezekből az írásokból kisugárzó igazság felmentő ítélet a dráma egyetlen hősné-
Ha van barátság és van baráti kötelesség, akkor Farkas Lászlónak nem lesz bántódása. Ezzel a meggyőződéssel igaz lélek szerint nyugtattuk meg azt a kétségektől mardosott fiatalembert, aki barátságából egy súlyos problémát vett a nyakába. Problémát, mely már-már agyonnyomta, de a melynek terhe alól a józan ítéletnek fel kell őt mentenie.

Nem valami fényes eredmény ugyan, de tudni kell ahhoz azt, hogy az erdőgazdasági elméletek (melyek a gyakorlati írásba foglalásait jelentik) az erdőgazdaságban rejlő jövedelmek általánosan elérhető maximális jövedelmét mindössze 3-százalékban limitálják. Hogy Nagykanizsán mért nem tudják legkevesebb ezt a 3 percentet elérni? Annak magyarázata a mulatk bűneiben rejlik, amiket nálunk az erdőörvény (1879. év) létesítése előtt a közvagyon kezelői elkövettek. E bűnöket a főbb összegezésbe lehet foglalni: Az akkori gazdálkodók minden rendszer nélkül használták az erdőket, melyeknek mindig a javát írtották. A városnak saját kezelési téglyágyára volt, ami rengeteg fát emész-
tett. A szálla eladásnál mindig a legszebb és legnagyobb fákat vágták ki, bárhol állottak legyen is azok és hogy az erdőmester talá ő hasonlatával éljünk itt: a régiek megették a tejfölt, a nekünk csak a savó maradt. Derűre-borura pusztították az erdőt, de annak felújításáról soha-
sem gondoskodtak. Kissé elkeve jött tehát Nagykanizsának a szigorú erdőörvény, mely az erdőket 20-40 évi turnusokra osztja be akként, hogy amit leg-
utóbb kiirtottak azt nyomban új csemetékkel be kell ültetni és ezeket majd csak 20-40 év múlva (a fak faj szerinti) szabad ismét kivágni, mikor ismét erre a turnusra kerül a sor.

A kanizsai erdők összes még hátralevő turnusai silylik a régi rendszertelen pusztítások és alig van azokban itt-ott egy szép régi fa, amit jó áron lehetne értékesíteni. Ezért nem lehet egyelőre még a normális 3 százalékos erdőjövödelmet Nagykanizsán elérni. Valamivel több lesz az erdőjövödelmek körülbelül öt év múlva, amikor a Cserfő környéki ugynevezett Vajda-öldali erdő kerül vágásra, amelyet a jövőre nem gondoló elődeink még leg-
jobban kíméltek. Igaz, hogy ezt csak azért tették, mert egyrészt akkor még nagyon fiatal volt ez az erdő, de főleg, mert az utja kriminális állapotban volt. A rendes és állandó átlagos erdőjövödelmet Nagykanizsa csak az összes turnusok végeztével érheti el, amikor ismét azokra a részekre kerül az irás sorja, amiket 1879. után ültettek be az erdőörvény rendelkezései szerint.

Bennünket az erdőmester ur kijelentései teljesen megnyugtattak s azt hisszük, a fentiek minden olvasónál alkalmasak arra, hogy benne teljes megnyugvást és a jövő iránti bizodalmat keltsenek.

Kovács Gyula emlékezete.

Síremlék-felavatás Légradon.

— Saját tudósítónktól. —

Néhai Kovács Gyula neve elenyészhetlenül van beleésvé Zalamegye kulturális történetébe. Erdemekben gazdag élete örök kegyeletet biztosított emlékének első-
sorban kártársai, a zalamegyei jegyzők előtt, kiknek gyűjteményében évtizedeken át elnökösködött. A kiváló ember emlékének külső jelekben is leendő biztosítása végett a kártársak díszes síremléket állítottak Légrad nagyközség jeles jegyzőjének. Tegnap, hétfőn délelőtti 10 órakor volt az emlékmű telelezésének ünnepe, mely a vármegyei jegyzői kar ünnepélyes közgyűlésevel kezdődött. Ezen Szászinszky György egyesületi elnök, galambokai kö-
jegyző elnöklése alatt a megyei jegyzők, majd em teljes számmal megjelentek, atonkvöl mint vendégek résztvettek a közgyűlésen Légrad város előjárósága és képviselőtestülete teljes számban, mind-
három (róm. kath., ág. ev. és izr.) hitközség előjárósága, a Légrádi Takarékpénztár igazgatója és tisztviselői, a tö-
szölt egyet, az olvasókör megbízottai, továbbá gróf Buttházy Pál orsz. képviselő, volt főispán képviselőtében Csuk-

Legelő és erdőpolitika Nagykanizsán.

A kanizsai erdők jövedelmezősége.

A városi erdőmester nyilatkozatai.

— Saját tudósítónktól. —

II.

Érthető és indokolt az a feltűnés, mely vasárnapi számunknak azt a cikkét kö-
vette, amelyben a kanizsai legelők meg-
vizsgálása végett ideküldött miniszteri szakközegnek, Dörner Béla kir. gazdasági intézőnek kijelentései olvashatók. Ha tehát az állami segítség a minta gyanánt szolgáló 20-25 holdnyi legelőfeljavítás meglesz (amiben alig lehet kétség) és ha ennek példáját a város a saját kasszája, valamint polgárságának érdekében mielőbb követni és az egész 1450 holdnyi

városi legelőterületen megvalósítani ipar-
kodik, akkor a kanizsai legelők nyomor-
ságos ügye felett tovább töprengünk felesleges. Lássuk azonban, hogy állunk az erdőkkel! Dörner Béla intéző e kérdé-
sről szólni nem akart, mert az reá nem tartozik, mindössze annyit mondott, hogy ha ez irányban is van valami kívánsága a városnak, azt külön kérvényben intézze a minisztériumhoz, mely azt az illetékes szakszállyal intézte el. Hogy azonban mégis teljes tájékozást nyújtsunk erről, a legelőügyet egy szoros-an kapcsolatos kérdésről, felkeresitük Csigaházy Antal városi erdőmester urat, ki igazán alapos tájékoz-
tatást nyújtott s egyben a legmegnyugtatóbb kijelentéseket tette arra nézve, hogy a kanizsai erdők a lehetőséghez képest a legnagyobb jövedelmet hajtják, amelyeknek mesterességek fokozására semmiféle állami bölcseség sem lenne képes.

A kanizsai erdők ügyébe élesen bele-
világító felvilágosításokat a következőkben reprodukáljuk. Nem áll az, mintha a kanizsai erdők is 1/2, százalékos jövedelmező-
nének csupán. Akkor jön ki csak a jövedelmezőségi persentaszám, ha a legelőket és erdőket egy kalap alá vesszük és a keletőnek együttes hasznát akarjuk egy számmal kifejezni. A kanizsai erdők jö-
vedelme 1%—2 százaléknak felel meg, ami, hogyha a legelőket idevesszük, azt jelenti, hogyha a kanizsai legelők nagy deficitel dolgoznak, amely deficitet az erdők jö-
vedelméből pótolja a könyvelési technika és így jön ki az általános 1/2, százalék. Mert Nagykanizsa kerek 3000 holdnyi városi erdejének átlagos évi tiszta jövedelme 27 ezer korona, ami holdankint 9 koronának felel meg. Ez pedig semmivel sem keve-
sebb, mint a vagyoni erők 1/2,—2 per-
centje.

Lajos és dr. Thassy Gábor megyei főorvos.

Az ünnepi közgyűlést *Starzsinszky* György elnök nyitotta meg, lendületes szavakban méltatva az elhunyt érdemeit és melegen üdvözölte a megjelenteket.

Ezután a jegyzők hálaírából emelt síremlék létesítésének története következett, amit *Harath* Nándor lővetvári körjegyző, egyesületi főjegyző olvasott fel, aminek a közgyűlés szórul-szóra jegyzőkönyvébe való foglalását rendelte el.

A közgyűlés után a templomban gyász-missze gyűlték a nagy számmal jelen voltak, melyet *Fábián* Gyula legrádi plébános tartott.

Az istentisztelet végeztével a jegyzői kar tagjai és az összes megjelentek, valamint a község lakosságának száza a temetőbe vonultak, hol Kovács Gyula síremlékét *Fábián* plébános beszterelte, majd *Starzsinszky* elnök magasan szárnyaló beszédben vázolta a megboldogultnak eredményes munkáival eltöltött életét és a síremléket gondozás és megőrzés végett a róm. kath. hitközségnek adta át. A síremléket *Fábián* plébános, a hitközség elnöke vette át azzal az ígérettel, hogy azt a hitközség szerzetessel fogja gondozni és időtlen időkig megőrizni.

A síremlék megkoszorúzása következett ezután. A koszorúkat az alábbiak helyezték el és a szalagokon ezek a felirások voltak:

Vass Miklós kiskeszthelyi jegyzőnek, a megyei jegyzőegylet alelnökének koszorúján: „A zalamegyei jegyzői egylet tevékeny elnökének.”

Bors György legrádi ev. lelkes remek beszéd kíséretében Légrad nagyközség fty felirású koszorúját helyezte el a síremlékre: „Légrad község néhai Kovács Gyula volt jegyzőjének kegyelete jeléül.”

A legrádi olvasóköri elnöke: „Volt elnökének a Polgári Egylet.”

A legrádi tűzoltó alparancsnok: „Boldogult alparancsnokának a legrádi önk. tűzoltó egylet.”

Gróf *Bathányi* Pál megbízásából *Czútker* Lajos: „Kovács Gyulának a kötelezettségét és hazaszeretett hű harcosának. Gróf *Bathányi* Pál.”

Akiútfőn sikerült emlékünnepe rendezésében kiváló érdeme van *Starzsinszky* László legrádi h. jegyzőnek, aki a testületet és a nagyszámu közönséget példás rendben vonultatta fel az igazán lélekemelő ünnepélyre. Végül megemlést érdemel a legrádi tűzoltóegylet pompásan összetanult zenekara, mely az ünnepély befejeztével előadott gyászdalával nagy hatást ért el.

Országgyűlés.

A monarchia és a háború.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, október 24.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma válaszolt Apponyi Albert grófnak az olasz-török háború ügyében hozza intézett interpellációjára. A válasz, melyet úgy Apponyi, mint az egész Ház tudomásul vett, — amelyet szöf, hogy Olaszország okkupáló szándéka nem találta készületlenül monarchiánkat, azt Olaszország közölte a külügyi kormányval és hogy Ausztria-Magyarország mindezt előzetesen a háború elkerülése végett. A miniszterelnök nyilatkozata szerint megnyugtató garanciák vannak arra, hogy a háború Tripolisra szorítkozik és a zavarok nem terjednek át a Balkánra.

Az ülésen *Berzevics* Albert elnököt — Bemutatta *Székelyudvarhely* felirátát az obstrukció ellen és a választójog mellett és a budapesti Nefelejcs utcai népgyűlés kéréstét az obstrukció ellen. Az elnök indítványozta, hogy a feliratokat adják ki a képviselői bizottságnak, mire Madi Kovács János ellenindítványt adott be a husznál több képviselő holnap eszközlendő névszerinti listát kér.

Ezután elintézték néhány névszerinti szavazást, majd Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök engedélyt kért arra, hogy Apponyi Albert grófnak a tripoliszi kérdésben hozza intézett interpellációjára adandó választát, — mely írásba van foglalva, s melyet szem-baja miatt nem olvashat fel, — Székely igazságügyminiszter olvassa fel. A választ a miniszterelnök előzetesen megbeszélte az osztrák miniszterelnökkel s a külügyminiszterrel.

A Székely igazságügyminiszter által felolvasott válasz közli, hogy külügyi kormányunknak előzetes tudomása volt a kitörni készülő olasz-török konfliktusról és tett is lépéseket, azonban hiába, hogy a konfliktus kitörését megakadályozza, de ezek a lépések a török kormány magatartásán meghiúsultak. — Külügyi kormányunk már a háború megkezdése után is folytatta intervencióját. — Az olasz kormány háborus szándékáról nem értesítette a monarchiát azért, hogy bennünket a felelősségtől megkíméljen, de azóta kijelentette, hogy a hatalmak ama szándékát, mely a háború lokalizálására irányul, támogatja és vigyázni fog, hogy a zavarok se a Jóni, se az Adriai tengerre át ne terjedjenek.

Ezt a választ Apponyi Albert gróf köszönettel tudomásul vette és kiemeli, hogy a békeakció külügyi kormányunk hibáján kívül vált eredménytelenné.

Ezzel az ülés véget ért.

A béke jutalma.

A honvédelminiszter nyilatkozata.

Budapest, okt. 24.

A képviselőház folyosója ma is igen élénk volt. A képviselők nagy csoportokba verődve tárgyalták a békekísérletek kilátásait és a tárgyalásokról kiszivárgott híreket. Nagy feltűnést keltett *Hazai* Samu honvédelmi miniszter nyilatkozata, melyet a kormányparti képviselők nagyobb csoportja előtt tett. A miniszter így szólt:

— Ha létrejönne a béke, ez meghozná a maga jutalmát, mert ez esetben a véderőjavaslaton úgy nemzeti, mint pénzügyi szempontból kedvező módosításokat eszközölhetnénk.

A háború.

Az olaszok vesztesége.

— Táviratok. —

Az olasz-török háború, melynek békés mozzanatai már humoros karcolattémákat szolgáltatottak, kezd véresen komoly háborúvá fajulni. Mai távirataink már a mindenkét részről elesettek nagy számáról tudósítanak.

London, október 24.

Májti jelentés szerint Benghazinál az olaszok ezerkét-száz embert veszítettek. A törökök vesztesége a háború kitörése óta ötszáz ember; ezenkívül ezer sebesültnök van a törököknek és hat-száz katonájuk fogságba került.

Róma, október 24.

A benszüllött arabok Dernában is legyilkolták a keresztényeket. Mikor az olasz hadihajók kikötöttek, az arabok megtámadták a misszionárius-telepeket, hol a szerzeteseket, apdokat, gyermekeket megölték. Nagy felháborodást kelt az olasz expedíció parancsnokának ama rendelkezése, mellyel megtiltotta a hadi tudósítónak azt, hogy a benghaziji harc-térről tudósításokat küldjenek.

Tripolisz, okt. 24.

Az arabok Melina közelében megtámadták az olasz előőrsöket, de a tizenegyedik ezred visszaverte a támadást. Az olaszok kétezer arabot agyonlőttek. — A támadást később megismételték az arabok. Az arab hadiérőket török tiszt vezeti.

A főherceg szerelme.

Czuber udv. tanácsos megerősíti a lapok híreit.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, október 24.

Berlinből kerültül uton az a szenzáció híre érkezett tegnap a lapokhoz, hogy *Ferdinánd* Károly főherceg, a trónörökös Öcse, nőül veszi Czuber Bertát, Czuber Emánuel bécsi műgyemeli tanár, udvari tanácsos leányát, aki iránt való szerelméről néhány éve sokat írtak a lapok. Hír szerint a főherceg lemondott rangjáról és a születésével járó minden jogról és méltóságról. A király már elfogadta a királyi herceg renúnciacióját, mely legközelebb a szokásos ünnepességgel fog végbemenni. Öfelsége beleegyezett abba, hogy *Ferdinánd* Károly főherceg a magánéletbe vonulhasson vissza és negyvenézer korona évi apánaszt engedélyez a részére. A főherceg a *Burg* nevet veszi föl.

Ma egy budapesti lap bécsi munkatársa fölkereste Czuber Emánuel műgyemeli tanárt és megkérdezte tőle, hogy mi igaz a főherceg és Czuber Berta házasságáról szóló hírekből. — Czuber ugyan kitérően válaszolt, de gondos körülírásában is sejteti, hogy a hírek megfelelnek a valóságnak. A tanár a következőképpen nyilatkozott:

— Képzelteti, hogy ma már sok újságíró keresett fel ezzel a kérdéssel, én azonban kitértem a válaszadás elől, ami érthető is, mert családi ügyről lévén szó, nem nyilatkozhatom.

Az újságíró megemlítette, hogy Budapesten nagy érdeklődéssel várják a főherceg házasságáról szóló híreket, mire Czuber tanár így szólt:

— Nagyon kellemetlen, hogy évek óta szerepel ez a hír az újságokban. A hírt én erősíthetem meg, de meg se cáfolhatom. A legközelebb megjelenő hivatalos közlemény — annyit mondhatok — ki fogja elégíteni az érdeklődést.

Regula az esküdtek előtt.

— Saját tudósítónk távirata. —

Miskolc, október 24.

A miskolci esküdtribórság ma kezdte tárgyalni *Regula* Ede edelényi ászatölőse-géd bűnperét, aki Edelenyben ez év augusztus 5-ikén éjjel *Zeisler* Henrik korcsmárosi, feleségét és hugát meggyilkolta és kirabolta. A tárgyalást *Oedre* Bertalan kir. táblabíró vezeti, Regulát dr. *Lengyel* Zoltán országgyűlési képviselő védi. A tárgyalás iránt óriási az érdeklődés. Az ügyész három rendbeli rablással és gyilkossággal vádolja Regulát, kire halálbüntetést kér.

A mai tárgyaláson, mely zsúfolt terem-ben folyik, az elnök kérdésére *Regula* kijelentette, hogy a bűntényi társai, *Kowcs* és *Földi* csatlakoztak ki. Ezután részletesen elmondta, hogy ezek ketten mint készülődtek fel a gyilkosságra és hogyan haláltámadást kelt.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlabadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltech és Graet

csomago- és fűtő-berendezésében

Nagykanizsán.

HIREK.

— A zirci apát és a Balatoni Szövetség. A Balatoni Szövetség főnöke dr. *Békfi* Remig egyetemi tanár zirci apátá történeti megválasztása alkalmával. — Az apát a következő levélben közölte meg a megemlékezést: „Nagyságos alelnök ur! A Balatoni Szövetség nevében, zirci apátá választásom alkalmával kifejeztem szives üdvözlését megköszönvén, jelenik kijelentem, hogy a Balatonvidék felvirágosítását, mint e helynek szülője, mint a Balatonvidék történetírója és mint magyar ember a legmelegebben szívenem hordozom. — Kiváló tisztelettel kifejezésével vagyok Budapest, 1911. szept. 27. Nagyságodnak tiszteöl hiva dr. *Békfi* Remig.”

— Építési engedélyek. Mint említettük, a városi képviselőtestület építési bizottsága tegnap délután bizottsági ülést tartott, melyen az alábbi építési engedélyek kiadását javasolták a városi tanácsnak: Szommer Nánán nyug. postafőnöknek a Királyi Pál-utcaban földszintes, Weisz Jakabnak a Csengery-ut 25. szám alatt egyemeletes, Kálovics Lászlónak a Nagy Rátutca 29/a, Jankovics Józsefnek a Pivári-utca 17., Horváth Györgynek Király-utca 13., Pasqualetti Alajosnak Csengery-ut 78., Kangyalics Györgynek Ótorony-utca 39. és Soproni Géának a József főherceg-ut 98. szám alatt utcai és udvari lakóépületek építésére. Továbbá a Nagykanizsai malatagyár és serfőzde részvénytársaságnak több gyárépület és jégverem, Franz Lajos és fiai gőzmalom és villamossági r. t.-nak jégverem, Valica Dezsőnek Kinizsy-utca 4. szám alatt és dr. Tamás Jánosnak a Rozgonyi-utcaban udvari lakóépületek, Wehofschits Nándornak Gyár-utca 30., Somogyi Zsigmondnak Kőcsey-utca 7., Kálovics Jánosnak Szegit-utca 10., Horváth Györgynek Bajcsai-utca 64., Dolmányos Györgynek Bajcsai-utca 66., Vajda Szabó Györgynek Bajcsai-utca 60. és Varga Józsefnek a Bajcsai-utca 62. számú házakban különböző melléképületek, ugymint istállók, faskamrák, mosókonyhák stb. építésére. Az építési engedélyeket a városi tanács fogja megadni.

— Borvizsgáló miniszteri tanácsos Nagykanizsán. Váratlan vendége van tegnap óta Nagykanizsának. *Ludwig* Ferenc miniszteri tanácsos, a földművelési minisztérium kiküldötte ez, aki azért jött, hogy a város területén ellenőrző borvizsgálatokat tartson. E munka ma délután ér véget és *Ludwig* Ferenc akkor visszautazik a fővárosba.

— Állami tisztviselők drágasági pöttéka. Budapestről táviratolták: Aról értesítünk, hogy a pénzügyminisztériumban ma a minisztériumok kiküldöttelvel Teleszky Államtitkár tárgyalásokat folytatott az állami tisztviselőknek adandó drágasági pötték dolgában. Ugy hírlik, a tárgyalás alapjául azt írték ki, hogy a tisztviselők fizetésük tíz százalékát kapják drágasági pötték gyanánt és csak a XI. fizetési osztályu tisztviselőktől kezdve egészen a VI. fizetési osztályu tisztviselőig bezáróan részesedniük a tisztviselők e pöttékben.

— A Sító csatornázása. A Balatoni Szövetség, mint lapunkkal közli, előterjesztést tett a Sító csatornázása ügyében, melyre a következő leirat érkezett: „Vonatkozásul a folyó évi augusztus hó 31-én 1546. sz. alatt kelt felterjesztésére értesítem, miszerint a Sító csatorna kibővítésére vonatkozó tervezet elkészítése már folyamatban van, míg a munkálatok megkezdése tekintetében csak a jövő évi állami költségvetés törvényereje emelkedése után fogok intézkedhetni és kiváló örömhírré szolgál, hogy ilyen az egész Dunavölgyre nézve fontos közgazdasági kérdést sikerült a megvalósítás stádiumáig juttatnom. — Budapest, 1911. évi okt. 17. Gróf Serényi.”

A világhírű magyar bűvész. Pédáttan sikert aratott az aradi színházban szeptember hó 2-án és 3-án Balthazár mester, a kiváló magyar bűvész és hasznosító. Mindkét este előzőelő közönség töltötte meg a színházat s még soha bűvészt nem részesítettek olyan ovációban, mint Balthazárt, aki öröngösen ügyes és minden képzeletet meghaladó csodás mutatványival valódi bámulatba ejtette nézőit. Érdekes, hogy tíz év óta ez már a negyedik látogatása volt Aradon és mindig örösi sikerrel. Mint értesülünk, Nagykanizsára is eljön. Nálunk október 28-án és 29-én a „Polgári Egyet” nagytermében óhajt följönni. Balthazár nálunk már két ízben tartott nagyszerű előadásokat, utoljára nyolc évvel ezelőtt. Most a legújabb műsorával, amelyet mult év október havában Budapesten, a Royal-szálló nagy hangversenytérképén mutatott be először, akar bennünket meglepni. A fővárosi sajtó is elragadtatással nyilatkozott Balthazár csodás mutatványairól.

A száj- és körömfájás. A marhák ragadós száj- és körömfájásának járványa még most sem pusztult ki egészen Zalamegyéből és állatkereskedelmi szempontból városunkat Zalamegyénél semmivel sem kevésbé érdekli és érinti Somogy megyéből. Zalában még mindig 42 fertőzött község van, amelynek marhalománját most is szigorú zár alatt tartják. Mindössze 6-tal kisebb ez a szám, mint egy héttel ezelőtt volt. Somogyban a 10-esnél megrekedt a csökkenés. Ott egy hete is, ma is 10 fertőzött és zár alatt tartott község volt és van. Az országjárás azonban állandó rohamlépésben tart. Míg a mult héten még 928 száj- és körömfájásiolt inficiált községe volt Magyarországnak, addig ma már csak 747-ről számolt be a tegnapi érkezett hivatalos statisztika, vagyis 181-gyel kevesebből, mint a mult héten.

Elpusztult faluk. Sopronból jelentik: Répcedénya sopronmeggelyi községben tegnap tűz volt. Hetvenhárom lakóház, nyolcvannegy melléképület esett a tűz áldozatává; sok házállat is elpusztult. Mintegy száz család koldusbotra jutott. Pereszteg sopronmeggelyi községben tegnap délután szintén tűz pusztított és leégett huszonöt lakóház és negyven melléképület. A kár igen nagy.

Magyar név. Oczi István szepetnek lakó család nevét Gábor-ra változtatta.

A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjnyújtó központi választmányáa tegnap tartotta rendes havi ülését Köllér Alajos kocsagáras alnöklésével. A beérkezett jelentésekben kiemelték, hogy a folyó évben bejött 27774 új taggal a rendes fizető tagok száma a százezereszeres fölé haladta, a főpénztárak száma 417-re emelkedett. Legközelebb Mosonban, Rozsnyón, Munkácsán és Komádiban alakítanak új főpénztárakat. Az egyet vagyon szeptemberben 105 ezer koronával növekedett, mellyel 7.733.437 korona az egyet teljes vagyon. Ebben az évben 20 új rokkant tagnak, több árvának és övegynek utalták ki a szabályozott segélyösszegeket. Az egyet kiválóan közhasznú voltát igazolja azon körülmény, hogy az 1903-ban elkezdett segélyezés óta mostanáig 1264 rokkant tag és 343 árva állandó segélyére több mint másfél millió koronát fizetett ki. Az egyet iránti érdeklődők az egyet-sajtó házában (József-u. 23.) kaphatnak felvilágosítást.

Előkelő hölgyek: Yes porcellán-póderi használának. 3 és 5 korona.

Lakások, elképesztettek a vén házban, vagy sok lakó után pontosan néltél? Mielőtt ily lakásba beköltöznék, tisztítsuk az ki alaposan Lechner Cimezonel. Es-azelőtt az egyedüli szer, amelyről a polgárok nemcsak elpusztulnak, hanem

pedig a Cimezin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem telnek. Nem piszkolt, foltozt, szagot nem hagy, a legkényesebb bútor is tisztítható vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerészekben. Egyedüli forrást Zala- és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerésztára Nagykanizsa.

HOLNAP

szerdán este

Czár János „Kacskap” vendéglőjében

(Király-utca)

SÁRKÖZI DEZSŐ elsőrendű cigányzenekara.

Hangverseny.

MUSCHONG-BUZIASFURDÓ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VÍZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ODIT-GYÓGYIT ODIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence időli hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosiilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHACKER IGNÁCZ cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

Telefon és gutaülés.

*

Kabarében láttunk egy jelenetet. A címe „A telefon”, a vége — gutaülés. És, amikor a központ — végre, ön végre! — „létrehozta” az összeköttetést, az övegyen maradt asszony már csak a halott kószorukat rendelheti meg a telefon áldozatának.

Tudnia kell a közönségnek, hogy a sajtót megkülönböztetett figyelemben részesítik. Tudnia kell, hogy nekünk jobb dolgunk van, mint más berubrikázott előfizetőknek. Mi kárörvendő mosolygással figyelmeltük a szimpla halandót, mi nevelhetünk a markunkba, mi öröngöhetünk a nagy gyönyörűségtől. Mert velünk csak ilyenek történnék meg:

I.

Főörög szorongatjuk, markoljuk, kar-moljuk a kagylót, amíg végre megvan a váru-várt, verejtékek kikkadt, torok-gyulladás kikenyszerített összeköttetést.

II.

Megvan az összeköttetés. Végre megvan az összeköttetés! És a halálra szánt munkatárs lílvege kérdezi meg:

— Halló, a városába beszél?
— Tévedés, itt a királyi ügyészség.
— Lecsöngetni. Tessék lecsöngetni! Csöngetni! lecsöngetni! Feltenni a kagylót, letenni a kagylót! A kagylót... a kagylót!

III.

Leveszük a kagylót. Felvesszük a kagylót. Várunk egy óráig. Várunk holnapig. Nem várunk tovább. Már jönnek. Már itt vannak. Még nincsenek itt.

Halló központ?
— Itt a királyi ügyészség.
— Lecsöngetni. Tessék lecsöngetni! Csöngetni! lecsöngetni! Sth... Le csöngetni...
IV.

Letesszük a kagylót, felvesszük a kagylót. Felvesszük a kagylót, letesszük a kagylót. Megnézzük az óráit, letesszük a kagylót. Kiköpölünk az epét, felvesszük a kagylót. Közönszünk a gutát, letesszük a kagylót. Fogadjuk a halált, felvesszük a kagylót. Szétrágtak a férgek, letesszük a kagylót.

V.

Halló, ki beszél?
— Halló itt a városbába.
— Bevezekedjék kibávitni a kiadói szobát!

— Halló, itt a kir. ügyészség.
Sethkapcsoltak, letapcsoltak, kikapcsoltak, betapcsoltak.

VI.

Halló, központ? Igen? Drága, aranyos édes nagysád, adja mindjárt a városbázát, vagy nem adja? Cukros, gyönyörű, bájos nagysád, mindjárt gombba lesek. Édes, aranyos, ragyogó nagysád, ísse meg a gula a telefoni, verje ki a ragya a hálózatot, csapjon bele a menyőrdőző menyő, adja vagy nem adja, mert mindjárt gombba lesek!

VII.

— Halló itt a központ. Az előbb a városbázát kérték.

— Megvan?

— Megvan!

— Oh, aranyos nagysád, drága központos ur, csókolom a kezét. Csak hogy megvan.

— Megvan, de nem jelentkezik. Vége van már a hivatalos időnek... Velünk, mondom, csak ez történik. És legfőbb az történi, hogy a rendőrség helyett Tripolizai kapcsolják. Mindig csak két számmal kapcsolnak egyszerre, hogy, amikor a legújabb híreket akarjuk felvenni, meghallgassuk, hogy „miképpen éri magát?” „a vedes mamája?” „közönszöm jól, csak influenzában lékszik négy hét óta.” „Hát maga hogy van?” „Közönszöm jól, csak elvágta a vonat az egyik lábamat.”

És muszáj az embernek kondolálni, amikor fel akarja venni a legújabb híreket.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 24.

Lényegtelen hőváltozás várható az ország nyugati részén esővel. Déli hőmérséklet 13 C.

A királysértő Nagy György.

Budapest, okt. 24. A kir. Kuria ma foglalkozott Nagy György volt or-z. képviselő királysértési pörével. Nagy Györgyöt egy ünnepi beszéde miatt helyezték vád alá, melyet tavaly az egyetemi ifjuság ünnepélyén tartott. A törvényszék Nagy Györgyöt 18 havi államfogházra ítélte, amit a tábla helyben hagyott. A Kuria Nagy György semmisségi panaszát elutasította.

Földrengés a Balkánon.

Szalóniki, október 24. Szalónikiben és Balkán egyéb részén is az éjjel igen erős földrengés pusztított. A földrengés Szalónikiben összedöntötte egy állami hivatal épületét, melynek romjai alatt igen sok ember halálát lelta. A konak falai is megrepedtek. A lakosság riadtan menekült a mezőre és ott töltötte az egész éjszakát.

Földbirtokosok!

Háztulajdonosok!

Folyósítunk gyorsan

a legelőnyösebb feltételek mellett jutalék előleg nélkül, a becsüreték 1/2-ig

Törlesztéses jelzalog kölcsönöket

ÉS VESZÜNK BIRTOKOKAT PARCELLÁZÁS CÉLJÁBÓL

Kívánatra föltisztviselőket személyes tárgyalás céljából saját kölcsönünkre kiküldjük.

PROPPER és ÖRLEI bank- és váltó-üzlet Budapest, Ródrassy-ut. 32.

A részeg ember gyilkossága.

Paks, október 24. Bizay István elzülött jegyző az éjjel ittas állapotban bezörgött Bach vendéglőshöz és bort követelt. A korsz-máros nem teljesítette a kérést, mert már rég elmúlt a záróra ideje s küldte a jegyzőt, hogy menjen haza. Ebből szóváltás, majd dula-kodás támadt, melyre oda jött egy rendőr is, ki szintén csillapítani igyekezett a jegyzőt. A zülött ember a rendőrnek is neki támadt és kést rántva azt a rendőr szívébe szúrta. A rendőr holtan esett össze. Bizayt letartóztatták.

Véres munkás háború.

Varsó, október 24. Irtozatos harc pusztított ma Varsó utcáin. A szocialista pékek kimondták a sztrájkot, azonban a keresztény szocialista pékek nem akartak csatlakozni a sztrájkhoz. Ezért a sztrájkolók az utcán megtámadták a keresztény-szocialista pékeket és a kifejlődött általános verekezésben tizenkét keresztény szocialistát megöltek. A szocialistákat a rendőrség kivont karddal kergette szét.

Gabona-üzlet.

Budapest, okt. 24.

Készáru-üzlet:

5 fillérrel magasabb.

Határíró-üzlet:

Buza október	11.90
1912. áprilisra	12.13
Rozs októberre	10.76
1912. áprilisra	10.52
Zab októberre	9.43
1912. áprilisra	9.62
Tengeri 1912. máj.	8.63

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

PERLAKON

egy jömeneteli

fűszer-, csemege-
és üvegkereskedés

a Fő-téren, közvetlenül a templom mellett családi okok miatt előnyös feltételekkel

Eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Bérbeadó

az Erzsébettéren ujonnan építendő
sarok-épületben:

Nagy modern kávéház
Remek bolthelyiségek
Kényelmes I-ső és II-ik em. lakások
vizvezetékekkel, fürdőszobákkal.

5863

Bővebbet **Zerkowitz Lajos** urnál.

Hlatkó János

40 év óta Nagykanizsán fenn-
álló férfiszabó üzletét folyó
évi augusztus hóban átvettem
és azt a megszokott mederben
az előbbeni tulajdonos segéd-
lete mellett tovább vezetem. —
A midőn ezt a n. é. közönség
b. tudomására adom, kérem
nagybecsű bizalmát, mit min-
denkor igazolni fogok. —
Állandó nagy raktárt tartok bel- és
külföldi szövetekből.

Vidékre kívánatra készséggel
személyesen elmegyek.

Kiváló tisztelettel
Hlatkó János utóda,
Sörlei Jenő.

Győr-utca 46. szám alatt
egy modernül épített ház
három szobával, a hozzá tartozó
mellékhelyekkel és kerttel együtt
szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 5772

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészít. — Kész
hajákat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott uraságoktól levetett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Csillár

perzsa szőnyeg,
rézbutor, bronzárak

valamint előkelő uriszoba
berendezések, eredeti oaj-
festmények, — ugyancsak
többféle dísz tárgyak, mint

alkalmi áruk

a legelőnyösebben beszerezhetők

Andrássy-ut 35. I. em. alatt.

Vízmentelőre valóiknak nagy engedmény!

5774

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetlők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.

Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközlők. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltak vagy kívánatra becsérlek.

4631

Első kanizsai szőrmemegővő intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrende-
lés szerint bármiféle **szücsmunkát**
a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron minden-
nemű szőrmét, valamint a legújabb divát sze-
rint készült kész szőrmegarnitúrákat, javítást
és átalakítást olcsón eszközölök.

(Kiváló tisztelettel)

5740

Robinson Gyula, szücsmester.

Csödtömeg átvétel

Balácsi Károlyné csödtöme-
gét megvettem és 50% ár-
engedménnyel a gyári áron
alul elárulom. Csödtömeg-
ből kifolyólag raktáron van:
Háló, ebédlő, plüss diványok,
serlomok, kárpitos munkák
és mádraczkok.

Tisztelettel

Goldberger Károly.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztala-
tataim által abban a kellemes helyzetben
vagyok, hogy a

5697

szücsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kiél-
gíthetem. Megrendelésre készítek minden
é-szakmába vágó munkát, valamint elfo-
gadok mindennemű javítási és átalakí-
tási munkákat. — A n. érd.
közönség szives pártfogását kérem és
maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Fermin szücsmester, Kálcsay-u. 7.
(Boyer családja mellett.)
Raktáron tartok mindennemű szőrmédrut.

Tisztelettel értesítem a n. é. köz-
ságot, hogy a Gőzfürdőből kiléptem és
sitottam magamat.

Beretválást, hajvágást, és tyukasz-
házakról a legutányosabban vég-
zem.

Lakás: Csányi László-utca 8/c

Lev.-lapi meghívásra szívesen meg-
jelenek.

A n. é. közönség b. pártfogását ké-
rem.

Tisztelettel

ZOMBORY MIHÁLY

borbély és tyukasz

Házlebontás

az összes raktáron levő elsőrang-
ferfi-, fiu- és gyermekruhák, té-
kabátok, raglánok, hidalgók, bór-
kabátok, utazó bundák, lábszárak,
ugyszintén az összes raktáron levő
ferfi-, női- és gyermekcipő árulmat
kidrusítom.

Megtekintés vételkényszer nélkül!

Tisztelettel

Grünfeld Márk.

1 éves portál és berendezés eladó.

Legújabb és legtökéletesebb

Folytonégő kályhák.

Egészségi szempontból nélkülözhetetlen. A fűtés szabá-
lyozható, miáltal a hőmérséklet éjjel-nappal egyenletes,
tűzveszély, gázömlés nincs.

A jelenkor legcélszerűbb és legtakarékosabb kályhai.

Kaphatók minden kivitelben. — Nagy raktár:

5829

Bettlheim és Guth cégnél Nagykanizsa.

Háztartási és szállodai lúzhelyek a legnagyobb választékban, minden kivitelben.

Eladó:

- 14 drb. vas-eke taligával,
- 10 „ vas-borona 3 tagu,
- 1 „ 17 soros vetőgép,
- 2 „ gyűjtőgép,
- 2 „ ló-szekér,
- 4 pár ló-szerszám,
- 1 drb. hajtó-kocsi,
- 1 „ fedeles hintó 4 üléses

Bővebbet

Leitner József

Király-utca 37. szám alatt.

Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet

Szolid árak!

Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb
színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.

Helyeztetett a kiadótulajdonos „Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.-ének” kénye-nyomulájában Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kaszincey-u. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy mellékállomással

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megválaszolására nem vállalkozik az újságíró levélke: nem vázsa figyelmeztet a szerkesztőség.

Előfizetők és nyilatkozók díjtalanul szívesen vesz fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
adónak hordva	adónak hordva
Egy hónap 1.20 K	Egy hónap 1.50 K
Negyedéves 3.50	Negyedéves 4.50
Féléves 7.—	Féléves 9.—
Egy év 14.—	Egy év 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Mutatások, hírlapok, kifizetések és egyéb közlemények szerkesztőség 30 fillér.

Eljegyzési és átvételi órák: délután 6 óra 5 percig. — Kéziratok befizetése 6 óráig.

XXXVIII. évf. 244. szám. Nagykanizsa, csütörtök 1911. október 26.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Horvát aknamunka Muraközben.

Írta: Dr. Szabó Zsigmond.

I.
 Perlak, október 25.

Aki a muraközi viszonyokat alaposan ismeri, sokkal nagyobb fontosságot tulajdonít az „Obzor” Muraközt tárgyaló cikkeinek, mint az egyszerű újságolvasó, aki ezekben a cikkeken csupán nagyhorvát hóbortot és hencsért lát. De gondolkodóba ejtheti a horvát jogpárt programja is, mely nyíltan hirdeti és vallja, hogy Muraköz a horvátoké és a párt minden lehetőt el fog követni, hogy Horvátország ezen jogos részét visszakapja. Addig is azon ízes a jogpárt, hogy a muraközi népben felkeltse a horvát érzést, az anyaországhoz való tartozás szükségességeit, ahhoz az országhoz, hova eredete, nyelve és egyháza köti. A jogpárt lapjai azon panaszkodnak, hogy a muraközi népeknek nincs elegendő horvát érzelmű vezére. — Csupán a Zágrábban nevelkedett lelkészekre lehetne számítani, de sajnos, ezek között is akadnak renegátok. Arra kell tehát törekedni, hogy a tanulni vágyó muraközi fiukat horvát iskolákba irányítsák. Itt majd beléjük oltják az igazi, jó horvát érzést, hogy majdan mint hazafias horvát ügyvédek, orvosok, tanárok kerüljenek vissza Muraközbe. Ezek azok, akik vissza fogják vezérelni az eltévelyedett muraközi népet az egyetlen üdvöztető horvát érzelmhez.

Ez nem csupán a horvát jogpárt muraközi programja. Ugyanígy gondolkodik minden horvát Ludbregban, Varasdon, Kaproncán, épen úgy, mint lent Károlyvárosban. Ezelőtt husz évvel épen így gondolkodtak, épen így beszéltek — de csak maguk között! A Khuen Hédervár bánága idejében ilyen megírni nem mertek. Abban az időben az „Obzor” nem merészelte volna egy magyar vallásalapítványi plébánia dotációját élvező muraközi születésű plébánosnak szemére vetni, hogy renegát. Hogy hűtlen lett a nagyhorvát eszméhez, hogy semmit sem tesz Muraközben a horvát nemzeti érzés fejlesztésére. Abban az időben nem mert volna az „Obzor” ilyen éles hangon nyilatkozni dr. Tamás Jánosnak a Zalában megjelent cikkéről, Ésem nevezte volna Petkovics Miklós derék magyar érzelmű perlaki polgárt hazaküldő-

nak. Husz évvel ezelőtt dr. Horvát jogpárti apostol nem mert volna nyíltan toborozni muraközi fiukat horvát iskolák látogatására.

Az „Obzor” hallgatott volna, mert abban az időben magyar ember volt a bán és magyar érsék lakott az érseki aulában. És hallgatott volna vele együtt Horvát dr. is, mert horvátosító ábrándjainak megvalósításához nem kapott volna cinkostársakat Muraközben.

Ma kap. Ma már vannak cyrill apostolok Muraközben. Egyet közülük Zrinyi Károly leleplezett lapjában: a Muraközben. Ez az ur egy muraközi születésű plébános, aki egy magyar gróf kegyéből, magyar plébánia jövedelmét élvezi Muraközben. Káplán korában tele szájjal hirdette, hogy izzig-örög magyar ember. Mindenki bizott benne és senkinek sem jutott eszébe kételkedni magyar érzelmének őszinteségében. És mikor plébánossá lett, ismétlem: magyar plébánossá, akkor fölcsapott Horváth dr. cinkostársává és muraközi fiukat szállított horvát iskolákba. Ugy távolról nézve, nem is olyan nagy bűnnek látszik ez. Egy derék plébános, aki szegény sorsu hiveinek gyermekeiből intelligens, jó keresetű ur embereket óhajt nevelni. Miért is lenne minden muraközi polgár fiából, ha más főiskolát végez, épenséggel csakis lelkész? Miért ne válhatnék belőle ügyvéd, orvos, tanár, avagy mérnök? A derék, jó akaratu plébános felfedezi a fiuban a tehetséget, tudja, hogy szülői szegény emberek, szerez tehát a fiúnak ingyen koszthelyet, ingyen oktatást és elküldi — Zágrábba. Nem Csáktornyára, nem Nagykanizsára, nem Zalaegerszegre, hanem Zágrábba, a Horvát dr. felügyelete alá. A jó lelképásztor avval védekezik, hogy ez csak azért történik, mert Magyarországon ingyen oktatást és ellátást nem tud szerezni a fiuk számára, Zágrábban pedig tárt karokkal várják. Igaz, hogy nálunk mostohák a viszonyok és bizony nagy utánjárásba kerül egy-egy ingyenhelyet, vagy ösztöndíjat megszerezni. De én attól tartok, hogy a cyrill apostol ezt meg sem próbálta. Vagy ha megpróbálta, csak úgy tessék-lássék módjára tette, mert ebben az esetben a cél biztos megvalósítani a horvát jogpárt álmait, intelligens hor-

vát érzelmű vezetőket nevelni a muraközi népek.

Megirtam sokszor ennek a lapnak hasábjain, hogy Muraköz megmagyarosítására a népnevelés magyarrá tételén kívül nem történik semmi és hogy ez nem elég.

Városi közgyűlés.

Rendezik a Gyár utcát.

Sok hűhó semmiért.

— Saját tudósítástól. —

A tegnap délután tartott és huszonhét tárgysorozati pontból álló városi képviselőtestületi közgyűlés eredményei között ismét azok voltak a legjelentékenyebbek, melyek a tárgysorozaton kívül valók voltak és az azt megelőző elnöki bejelentések között foglaltak. Ezek legfontosabbikát, mely egy új intézménynek, a folyam-mérnökségnek Nagykanizsán való létesítéséről szól, ennek fontosságához mérten külön cikkelyben tárgyaljuk. A további elnöki bejelentések között volt azoknak a tárgyalásoknak ismertetése, amiket a polgármester a Nagykanizsára tervezett hidegvérű mentelep létesítése ügyében a földművelési minisztériummal eddig folytatott. A tárgysorozat tárgyalásának sorából ki kell emelni, hogy a közgyűlés jóváhagyta a Gyár-utca rendezéséről és ezzel kapcsolatban egy új utca nyitásáról eléje terjesztett tervet. Egyébként, mint rendszeren, ezuttal is rengeteg felesleges szószaporítás történt a közgyűlésen, melynek pedig vitalkozásra alkalmas pontja egyáltalán nem volt.

A közgyűlésről szóló részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Vécsey Zsigmond polgármester. Előadó: Sabján Gyula dr. főjegyző.

A tárgysorozat előtt az elnök közli a mentelep ügyében folytatott tárgyalások eddigi fázisait, majd bejelenti, hogy az észlelt folyam-mérnökség megosztása és egyik részének Nagykanizsára való helyezése befejezett dolog. Bejelenti továbbá, hogy a szolgáltatást hűtlenül lithagott Hájós Ferenc rendőrbiztos állásától fel-függesztette és ellene legyelemi eljárást folytatott, amely azonban semmi büntető cselekményt nem derített ki.

A tárgysorozatra térvén a közgyűlés, a főjegyző felolvassa a városi közközháznak 1909. és 1910. évi zárszámadásának számadalait, amiket lapunk több ízben közléseiből ismerhettek az eziránt érdeklődők. Jóváhagyták a zárszámadásokat.

A Franz Lajos és fiai gőzmalom és villamosági r. t. átvételéről tárgyalt ügyben felolvassa a főjegyző a cég nyilatkozatát, mely szerint az kötelezi magát, hogy az átalakítási tervek szakértői felülvizsgálásának költségét fedezni fogja. — Egyben felolvassa a szakértőnek kijelölt Hollós József műszaki tanácsos levelét, aki a felülvizsgálásért külön 200—200 koronát kíván. A tanács javaslata az, hogy az áramváltózatás kérdésében a tárgyalásokat a villamos céggel tegyék folyamba és ezek esaközbe bízottságot küldjön ki a közgyűlésre.

Eperjesy Gábor a bizottság tagjai a régi villamos bázis megvalósítását indítványozza.

Dr. Löke Emil egyszeri hallgatója nem bizonyos abban, hogy a cég nyilatkozata mindenben fedi-e a város érdekében a közigazgatási határozatossal előt a pénzügyi bizottsághoz való kiadatlási javaslatot, hogy ez rövidítse a nyilatkozatot. Heves vita indul meg e kérdésről, melyben dr. Pihlár Viktor, Remete Ödön, a polgármester és a főjegyző vesznek részt, az utóbbi megegyezően felolvassza a nyilatkozatot, közgyűlés végül is a tanács javaslatát fogadja el.

A városiapidíjak, rendőrök és egyéb e ranglistába tartozó alkalmazottak drágasági pótlék iránti kérvénye is végre közgyűlés elé került. A tanács 10 százalékos drágasági pótlék adását javasolta a hűvénnyezőknek, azonban Remete Ödön elutasította és 15 percentet ajánlott. Alaposan megindokolt javaslatát támogatja Blum Ottó felszólalása is. A közgyűlés Remete indítványát fogadta el és a 7500 koronát kitevő drágasági pótléknak azonnal, letelezésre való tekintet nélkül kifizetést rendelt el.

Nemrég volt Nagykanizsa város piacának és vásáraitak helyettesezési jog-árverése, melyen csak egy reflexió, a Neurer, Keppich és Brankovics cég, az eddigi bérlo jelentéseket 29.500 koronát ajánlva a három évre, azaz a tíz évi nyereségből 40 százalékot. A tanács megtagadta a városra nézve előnyösnek az ajánlatot és javaslatára a közgyűlés az árverés kiűzését rendelte el, de azaz az utasítással, hogy a tanács előbb folytasson tárgyalásokat a Neurer Keppich és Brankovics céggel is, tán sikerül el-fogadható megállapításra jutni.

Tulontul ismeretesek azok a tárgyalások, amiket dr. Sabján főjegyző a Gyár-utca lakóival és több telek tulajdonossal folytatott az utca rendezése és a Csengy-utcat a temetővel összekötő új utca nyitása végett.

Dr. Villányi Henrik rámutat arra, hogy a városnak itt eszéküzt nagyobb arányú ingatlanvásárlással most lehetősé lenne, hogy a városrészeknek régóta oly égető szükségletét, egy óvodát és egy elemi iskolát itt most városi ingatlanokon fel-építhessék.

A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát, mely szerint a Gyár-utca kövezése és csatornázása fele részben a háztulajdonosok, fele részben pedig a város költségén történjék és az új utca kövezése, csatornázása és járdával ellátása meggyújtásnak. — S mindezt, ami a legelőbb, azonnal, minden lekövető jóváhagyása be-várára nélkül esaközbe kellene.

Vége, harmadik tárgyalásban kimondhatta a közgyűlés, hogy a varuti „lecsodórnek” a Kaszincey-utca rendezéséhez szükséges 430 000 ölnyi részt 4300 koronáért megvezi a Déli pályaudvar társaságtól és hogy az új postapalota helyéigényelt kijelölt Kaszincey-utca 10. száma ház telkéből a városrendezési bizottság majd leed 120 000 ölnyi részt 10 ezer koronáért megvezi, ami természetesen nem pusztán vétel-árnak tekinthető, hanem nagy részben szubvenciónak, amivel a város a postapalota létesítéséhez hozzájárul.

Több ingatlanvásárlási és egy határozatképtelen szám miatt a jövő közgyűlésre marad.

Országgyűlés.

A hadügyminiszeri címkérdés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, október 25.

A képviselőház mai ülésén Kabós Ferenc elnökölt. A Pap Elek mandátumára vonatkozó bejelentés után közölte a Ház a Petőfi-társaság meghívását, melyet az a Petőfi-család síremlékének vasárnapi leleplezésére a képviselőket meghívta. Javasolja, hogy a Ház a gyásznapon képviseltesse magát és az emlékműre koszorút helyeztessen. Javaslát elfogadták.

Elnök ezután bemutatja Bács-Bodrog megyének és Kőbányának a választói jog ellen a Házhoz intézett kérvényeit. Javasolja, hogy ezeket adják ki a kérvényi bizottságnak. Verán Endre ellenjavaslatot terjeszt elő. A döntő szavazást 20-nál több képviselő indítványára holnapra halasztották.

Beterjeszté ezután az elnök Esztergom városnak a városi tisztviselők nyugdíj-rendezéséről szóló feliratát. Verán Endre itt is ellenjavaslatot tesz és a Ház a szavazást holnapra halasztotta.

Az interpellációs könyv felolvasása következett. Ide Barcsay Andor jegyzett be interpellációt az Egyesült budapesti takarékpénztár illetékeltitkolásáról, amely ügygel a Pesti Futár foglalkozott.

A napirend a névszerinti szavazásokkal telt el.

Az ülés végén gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök válaszolt Apponyi Albert grófnak a hadügyminiszeri címzés dologban hozzá intézett interpellációra. — A miniszterelnök hosszasan bizonygatja, hogy a hadügyminiszeri címzés a közjognak megfelel, mert a közjog szerint ez a cím nem „cs. és kir. közös hadügyminiszter”. Sőt a hadügyminisztérium épületén lévő ily címzés is helytelen, mert a hadügyminiszter nemcsak osztrák, hanem magyar miniszter is egyszerre.

A választ Apponyi rövid felszólalása után a többség tudomásul vette, s ezzel az ülés véget ért.

Rz új miniszter hivatalában.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 25.

Beöthy László, az új kereskedelmi miniszter ma fogadta a minisztérium tisztikarát, melyet Kálmán Gusztáv államtitkár vezetett eleje. Az államtitkár üdvözlő szavai után a miniszter kijelentette, hogy lelkihibáinak után fogadja el a miniszteri tárcát, de azt hiszi, hogy ha kiváló elődei, Hieronymi Károly és Lukács László nyomán halad, akkor teljesítheti a reá váró kötelességeket.

Ismét árusítják „A Nap”-ot.

Megszüntették a kolportázs tilalmát.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, október 25.

Általánosan ismeretes „A Nap” válságos ügye. Egy királyiértőnek talált cikke miatt Budapesten való utcai árusításának jogától a főváros polgármestere megfosztotta, ami a lapnak igen érzékeny kárt okozott. Miután az esküdtbíróság a szóban forgó cikket nem találta királyiértőnek és annak íróját, dr. Kálmár Antalt telmentették, a budapesti polgármester ma „A Nap”-nak visszaadta az utcai árusítás jogát.

Pap Elek mandátuma.

Megszüntette a bizottság.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, okt. 25.

Pap Eleknek, az elmebaja miatt sokat tárgyalt képviselőnek mandátumügye ma végre befejezést nyert. Kabós Ferenc képviselőházi alelnök ugyanis a Ház mai ülésének napirendje előtti bejelentette az összeférhetetlenségi bizottságnak erre vonatkozó döntését, mely Pap Elek nádudvari képviselő mandátumát megszüntetnek deklarálta, mert annak viselője elmebajos és gondnokság alatt van. Az elnök ennél fogva felhatalmazást kért arra, hogy a nádudvari kerületben új képviselőválasztást írasson ki. A Ház a felhatalmazást megadta.

Tervezett vízművek a Dráván.

Két csatorna a Mura és Dráva között.

Két bank megvette a terveket.

Százezer lóerő felhasználása.

— Saját tudósítónktól. —

Sokat foglalkoztunk tavaly Szűcs Béla mérnök zseniális terveivel, melyek oly nagyszabásúak, oly merészek, hogy sokan kételkedtek benne, vajon valaha is megvalósulhatnak-e. Szűcs tervei a Dráva vízi erejét akarják ipari célokra, gyárak üzemeltetésére, villamosvilágításra felhasználni s egész Budapestig elvezetni. Innen akarják világítani a fiumei vonalat, vagy a déli vasutat a Perlak táján egész gyárvárosra terveznek.

Ezek a nagyszabású tervek néhány hónapon át pihentek, most aztán arról kapunk tudósítást, hogy azok megvalósításának anyagi része már biztosítva van. Szűcs Béla terveit a Pesti magyar kereskedelmi bank váltotta magához, mely e célra a Wiener Bankverein-nel társul. A tervek szerint a perliki vízműveken kívül két csatornát építenek: egyet 18 kilométer hosszúságban Fridau és Varasd közt, a másikat pedig, mely 32 kilométer hosszú lesz, magyar területen. Ezt az utóbbit csatornát a következőképpen tervezik:

A Dráva vize Semovec horvátországi községnél vezetetik bele a csatornába. A műcsatorna legnagyobb részét a föld színe felett fut, 8—12 m. magas falak között, melyek 4 m. vastagok. A csatorna szélessége 60 m. Semovec községgel szemben van a hatalmas méretű vízduzzasztó, ahol a víz a csatornába benyomul.

Drávaonál községnél létesül az első víztároló, melynek vize 12 m. eséssel 8 turbinát hajt. Ezen turbinaszerveket körülbelül 30 ezer lóerőnyi villamos áramot fejleszt. Innen a csatorna Perlak felé megy, ahol Ottok és Perlak között a második turbinaház lesz, ugyancsak 30 ezer lóerőt fejlesztve. Innen a csatorna Szent Mária felé halad, ahol az előbbiekhez hasonló harmadik turbinaház létesül. A csatorna aztán a Dráva folyása mellett tovább halad s Alsódombornál ömlik bele a Drávába.

A turbinaházak közül legelőször a drávaonál épül meg és ez itt nyert erővel építik meg a csatorna többi részét.

A központ Perlak—Ottok közötti létesül. Minthogy a Drávában mindig sekély víz állás lesz és így a kompátkelés megszűnik, Ottoknál hatalmas méretű vasbeton híd lesz, mely egyúttal vasúti híd céljaira is szolgál. A tutszóján a műcsatornában csapattal a segítőgéppel fog történni.

Az egész csatorna körülbelül százezer lóerőt fog szolgáltatni. A nyert erőt hihetőleg a déli vagy a fiumei vasútvonal villamos erővel való üzemére fogják felhasználni. A megmaradó áramot részben

az itt létesülő iparvállalatoknál használják fel, részben kábelvezetékén Budapestre fogják elvezetni. Az építést másfél év múlva kezdik meg.

HIREK.

Folyammérnökség Nagykanizsán.

Május elsején lesz itt.

— Saját tudósítónktól. —

A tegnapi városi közgyűlés tárgysorozatát megelőző elnöki bejelentések szenzációja volt Vécsey Zsigmond polgármesternek az a bejelentése, hogy a kettőszótt eszéki állami folyammérnökség egyik felét 1912. május 1-ével Nagykanizsára helyezik.

Az ügy nem ujkeltű, annyira nem az, hogy egyszer már mint „aktualitás nélkül való” teljesen föltre is tették és hagyományos pechünkre gondolva, igen kevesen remélték, hogy az valamikor is újabb aktualissá válik. Egyelőre magánkézből, de a leghitelesebb helyről származott a polgármester értesítése, mely Nagykanizsának egy igen fontos új intézménnyel való gyarapodását jelenti.

A polgármesteri bejelentés szerint az eszéki folyammérnökség kettőszóttas befejezett dolog és egyik felének Nagykanizsára való helyezését az illetékes földművelésügyi miniszter már alá is írta. A kettőszótt és a nagykanizsai folyammérnöki hivatal felállítását az alábbi indokok teszik szükségessé. Az eszéki folyammérnökség dolga a Drávának és a Murának, valamint a folyók mellékvizeinek állandó gondozása és szabályozása. A hivatal működési köre kiterjed egészen Ausztria határáig. Ámde ily távolság mellett az eszéki hivatal csak nagy nehézségek árán tudta rendeltetését teljesíteni, amit csak folyton változó-expozitúrák létesítésével tudott végezni. Hogy e nehézségek megszűnjenek, evégből kell megosztani az eszéki folyammérnökséget és annak egy részét az ausztriai határ közelében elhelyezni. Erre legalkalmasabb hely gyanánt a miniszter Nagykanizsát találta.

Az új hivatal személyzete egy műszaki tanácsosból, egy főmérnökből, két kimerőből, egy-két irodatisztából, egy-két vízmesterekből és a megfelelő számú segédszemélyzetből fog állani. A városi közgyűléstől a polgármester arra kért és kapott felhatalmazást, hogy, amennyiben ez elkerülhető nem lesz, a városi ház bérpala több lakását május hó elsejére felmondhassa a lakóknak.

— Uj ügyvéd. Dr. Katona Ignác nagykanizsai ügyvédjelölt a budapesti ügyvéd-vizsgáló bizottságnál az ügyvédi vizsgát sikerrel letette.

— Kinevezés a Déli vasutnál. A Déli vasút igazgatósága Bölskey Benőt a nagykanizsai állomáshoz gyakornoknak kinevezte.

— Gyászrovat. Sokat szenvedett embert váltott meg gyótreimétől ma hajnalban a halál. Novák Nándor, Nagykanizsa városi tisztviselője a megboldogult, kinek temetése holnap délután 4 órakor lesz. — Novák Nándor 52 évet élt, melynek javarészt a város szolgálatában töltötte. Özvegye és kiterjedt rokonsága gyászolják.

— A város koncertje. A holnap esti nagyszabású szimfóniai hangverseny iránt az az igazán megillető érdeklődés mutatkozik városunk intelligens körében. A java jegyek nagyjából mind elkelték és annak a szükségessége jelentkezett, hogy a pátholyútlak száma szaporítsassék. Ennek fogva a hangverseny rendezősége azt határozta, hogy megengedi, hogy a pátholyok mindegyik, minden további felállítás nélkül nyolc ülés legyen.

— A megsértett város. A kaposvári tulipános közállapotok jellemző mozzanata az a becsületsértési és rágalmozási pör, melyet Kaposvár város tanácsa Hajdu Gyula dr. pécsi ügyvéd ellen indított, ki — mint annak idején a Zala megírta, — a pécsi törvényszék előtt egy kaposvári újságíró védve, védőbeszédében többek közt azt mondta, hogy „Kaposvárt mindenki lop, csal, sikkaszt, sőt a képviselőket is azért zárta ki a város közgyűlési terméből az újságírókat, hogy szabadon garázdálkodhassék!” A város tanácsa emiatt pört indított az ügyvéd ellen, azonban a följelentést most elutasították azzal az indoklással, hogy a tárgyalási vezető elnöknek jogában áll, sőt kötelessége a tárgyalási teremben elhangzott minden sértő kifejezést megtorolni. Miután ez nem történt, nem is hangozhattak el a pécsi bíróság előtt olyan kifejezések, melyek a följelentés deliktumát képezik.

— A schwarzenauai esküvő. Káprázatos fényűző pompával zajlott le a schwarzenauai kastélyban leendő trónörökösök, Ferenc Károly főherceg esküvője a szépséges Zita pármái hercegnővel. Ennek az ünnepi mozzanatnak jelenhozt királyunk is az egész királyi család jelen. A lapok ugyan hasábszoros tudósításokat közöltek a fényes nászünnepekről, annak fényéről mégis alig képes fogalmat alkotni, aki azt nem látta. Nekünk, kanizsaiaknak módunkban lesz, hogy a díszes esküvői felvonulásban és a fényes lakodalmi ebéd látásában gyönyörködjünk, mert mint értesülünk, a főhercegi esküvő minden részletéről fölvelesek készültek s ezek lemezei néhány nap múlva megérkeznek a Szarvas-szállóból Edison színházhoz, hol azokat a színház kitűnő gépeinek segítségével be fogják mutatni. Ezek az előadások szenzációi lesznek az Edison színháznak, mely különben minden előadásával kiérdemli a közönség legnagyobb elismerését.

— Egy festő távozása. Két éven át volt Kanizsa műpártoló körének szívesen látott vendége Bardócz Dezső, ki e héten eltávozott innen és Münchenbe ment, hogy tanulmányait folytassa. A nagyon rokonszenves, szerény modoru, jó kedélyű fiatalember Nagykanizsán is rendkívül szorgalmasan dolgozott s nem egy portrájt hagyott itt, melyek Bardócz nem közönséges tehetségéről, rátermettségéről tanuskodnak. Most, hogy módjában van továbbképezni magát, jövőhöz a legszebb reményeket fűzhetjük s meg vagyunk győződve róla, hogy még fogunk hallani felőle. Ezt nemcsak kétségtelen tehetsége, de tankadatlan akaratereje is biztosítja. Távozása előtt Bardócz megkért bennünket, hogy mindama nagyarámu jóbarátainak és jóakaróinak, kikől személyesen nem búcsúzhatalott el, tolmácsoljuk bensőséges üdvözlését.

— Kirabolt hivatalok. Vakmerő betörők garázdálkodtak vasárnapról hétfőre virradó éjjel a somogy megyei Igál községben. Előbb a főszozlabírói hivatal keresték föl az eddig még ismeretlen tettesek, akikkel senki sem zavart meg működésükben. Az ablakon keresztül jutottak be a főszozlabírói hivatalba, ahol azonban nem sok eredménnyel operáltak. Hogy lármát ne csináljanak, enyves papírt ragasztottak az ablakokra, amelyet így zajtalanul benyomtak s nyitva volt az ut a hivatalba. Az összes hivatali fiókokat fölörték, ezek egyikeben megtalálták a Wértheim szekrény kulcsát, amelyet aztán szintén kinyitottak s kivették annak tartalmát, 46 koronát. A főszozlabíróstól az adóhivatalba mentek a betörők, ahol még kevesebb volt a szerencsésük. Itt a külső ajtó általuk segítségével nyitották ki, a második ajtó zárját fölörték s így jutottak be az adóhivatalba. A kasszát nem tudták kinyitni, a külső jelekből következtetve erős küzdelmet vívott meg a hatalmas vaszekrényvel. — Szerencsére minden eredmény nélkül. Bizonyára előtűlt dühökből vittek végbe a hivatalban azt a nagy pusztítást, amelynek nyomait

csak tegnap reggel fedezték föl. Minden fiókot fölörtek, az ott talált nagymennyiségű adófelvételről és kezeléséről szóló iratokat részint összetépték, részint elégették. Tegnap reggel vették csak észre a nagy pusztítást. A főszolgabíró azonnal távirati jelentésben tudatta az esetet az alispánnal, míg az adóhivatalban történt pusztításról a kaposvári pénzügyigazgatóságnak tették jelentést. A csendőrség erőyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére iránt. Annnyit már megállapítottak, hogy nem hivatásos betörők „dolgoztak”, hanem kezdők kontárkodtak. Most ezen a nyomon keresik a tetteseket.

— Egy szegény cipész tanonc a Keller-féle cipész üzletből a felső templomig egy cipő felsőrésznek való bőrt elvesztett. Könyörög a becsületes megtaláláshoz, hogy azt Keller Mátyás cipész üzletbe adja át.

— A vonatról lezuhant kalauz. Tegnap éjjel egy órákor a Pragerhof feől Nagykanizsára haladó tehervonatnál Fridau és Moschganzen állomások között leesett Molvarecz Pál kalauz. Fridau állomásban vették észre, hogy a kalauz helye a fékülésen üres, mire több munkást keresésére küldtek. A szerencsétlenül járt ember eszméletlenül állapotban találták a sínek mellett. Súlyos sebeivel az állomásra vitték, honnan vonaton Nagykanizsára, lakására szállították. Szerencse volt a szerencsétlenségben, hogy a vonat telejéről a kerekék közé lezuhanó kalauzt nem gázolta el a vonat, mert csak a sínek közti éles bazilikók sebeztek meg súlyosan.

— A vasuti mustoshordó dézsmálója. Nemrég irtunk arról a panasztól, amit egy nagykanizsai borkereskedő a rendőrkapitányságnál tett, azt jelentvén, hogy a vasuton címére érkezett mustos-

hordókat megdezsmálták. Haas Lajos nagykanizsai vasuti raktárfőnök tegnap véletlenül rájött a tolvaj kitérőre. Amint ugyanis emeleti irodájából nézegetett, észrevette, hogy egy munkáskülsejű alak a teherkoszikon levő hordók egyikét dezsmálja. Mire azonban a raktárfőnök intézkedni tudott volna, hogy a tolvajt elcsipkék, ez elmenekült. Azonban az édes must vizsgálta és csakhamar megismételte az iménti műveletet. Ekkor a lesbe állott raktári munkások lefűlelték és kiderült, hogy a tolvaj Boly Kunics József szalmagyári munkás volt, akit a rendőrkapitányságra szállítottak. Szószertint úgy kellett szállítani, mert a legény tők részegre szopta magát a mustoshordóból. A rendőrség a tolvaj ellen megindította az eljárás.

— Talált jószágok. A napokban a város területén egy libát és egy 3 hónapos fehér malacot találtak bitangásban. A rendőrség az eltévedt jószágokat tartásba adta ki. Igazolt tulajdonosai azokat 8 napon belül átvehetik.

— Az eltévesztett mustosflaskó. Biró József kiskanzsai gazdának 6 éves kis fia erős alkoholiista. A kis gyermek naponta többször szokta szájához illeszteni a nagy pintesüveget, amiben Birók a mustot tartják. Tegnap délután azonban eltévesztette az egészen jó uton haladó kis fiu az üveget és a mustosflaskó helyét az eceleszeneciát tartalmazó üveget fogta meg és abból huzott jó nagyot. Szerencsére még idejében észrevette tévedését és nem nyelte le a maró folyadékot, mely csak a száj üregében okozott maró sebeket. A fiucska állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 25.

Készaru-üzlet:

5-let olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza októbert	11.88
1912. áprilisra	12.07
Rozs októbertre	10.68
1912. áprilisra	10.44
Zab októbertre	9.41
1912. áprilisra	9.60
Tengeri 1912. máj.	8.62

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolószerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Hölgyek ne hagyják

figyelmük kívül, hogy nagy égető szükségük van arra, hogy egész nyáron át lebarauit, tönkretett archörök teljesen helyreállítsassék; nem a higanyos, korai ráncokat előállító szerek által, hanem azaklimeretall elkészített, minden káros anyagtól mentes szerekkel — Az archör összes hibái ellen külön készített szerek. — A hatás lassú, de biztos! Levélelben rendelés szigorú diszkrét mellett teljesítve. Kérdésekre kimerítő válasz.

Az amerikai „Yes”-porcellán-pouder és egyéb különlegességek kisebb mennyiségben is kaphatók. — Pouder fehér, halvány róza, crème, ivoir színben. Szörletelő-szerek.

Aréapólo-intézet Nagykanizsa, Hunyady-utca 16. Színkör mellett.

Forman nátha ellen

Hatása meglepő! Szencze ára 40 fillér

Menyasszony-selyem

méterenkint
1 korona 35
fill-től kezdve

mindentéle színben. Portómentes és vámmentesen házhoz szállítva. Kiválatra dus mintagyűtemény.

Hennebergi selyemgyár Zürich.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

Egy jó házból való fiut

tanonc
telvesz Szívós Antal órá és
látszerész.

Téglamester,

aki elsőrangú körkémenczénél dolgozott ilyen minőségben, állást keres. Cím a kiadóhivatalban, 5845

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Óászfürdőből kilépiem és álló-sítottam magamat.

Beretválást, hajvágást, és tyukszemvágást házakra a legutányosabban végezem.

Lakás: Csányi László-utca 8/c szám.

Lev.-lapi meghívásra szívesen megjelenek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérem.

Tisztelettel

ZOMBORY MIHÁLY

borbély és tyukszemvágó.

Órlási választékban raktáron!

Egy sárga téltedeles, használt igen jó állapotban levő

Kölber-kocsi eladó.

Bővebbet PÉCSI ANTAL kocsi-gyártónál Kazinczy-u. 29.

Ugyes kisasszony

ki az irodai teendőkből némi jártassággal bír,

állandó alkalmazást

nyerhet. — Ajánlatokat a

kiadóhivatal továbbít. Kez-

dők ajánlata nem vétetik

figyelembe.

1328—1911. végreh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a csurgói kir. járásbíróságnak 1911. évi V. 197. számú végzése következtében dr. Rothschild Samu nagykanizsai ügyvéd által képviselt Strasser Márton nagykanizsai lakos javára 260 kor. s jár. erejéig 1911. évi július hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 700 koronára becsült egy Gudel gyártmányú 3747. gy. sz. benzínmotorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1911. évi V. 833—1. számú végzése folytán 260 korona tökéletesítés ennek 1911. évi július hó 11 napjától járó 6%, kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 75 kor. 32 fillérben bírlólag már megállapított költségek erejéig Nagykanizsán (Fő-ut. 1. szám) leendő eszközre 1911. évi október hó 26. napjának délelőtti 11 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében kezesség mellett, a legutóbbi legrőnek becsáron alul is el fognak adni. — Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a és a v. n. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Nagykanizsán, 1911. évi okt. 13.

MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. bírósági vjhjto.

Taviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 25.

Változékony idő várható, helyenként, főleg nyugaton esővel és lényegtelen hő-változást. Déli hőmérséklet 14.7 C.

A király állapota.

Bécs, okt. 25. Öfélése az éjszakát kitűnően töltötte. Remélik, hogy néhány nap múlva náthája teljesen elmúlik. A király ma reggel 5 órákor megszokott idejében felkelt és fogadta a rendes napi jelentéseket.

Baromfikolera Makón.

Beszűntették a piacot.

Makó, okt. 25. A baromfiak között a kolera oly óriási mértékben elterjedt, hogy a halóság kénytelen a város és környéke nek egész baromfiállományát kipusztítani. A rendőrség elrendelte a piac-beszűntetését, amire még nem volt példa. Ez igen nagy gazdasági csapást jelent, mert Makó a baromfiexportnak egyik legnagyobb piaca.

A szerencsétlen tereplovaglás.

Arad, október 25. Tegnap volt itt a katonatiszti 50 kilométeres tereplovagló-verseny, melynek eredményét ma vizsgálta meg a bizottság. A versenyen, mely óriási látványosságnak járt, több is elpusztult és többben a lovagok tisztek közül súlyosan megsebesültek.

Regula az esküdtek előtt.

Miskolc, október 25. Az edényi gyilkosság mai tárgyalásán dr. Lengyel Zoltán védő bejelentette, hogy védelemmel nem tud beszélni, mert ezt a bírók nem engedik meg. Miután Regulán ma is az a ruha van, mint amelyikben a gyilkosságot elkövette,

javasolja, hogy ezt a ruhát a bíróság vizsgálja meg. A törvényszék haláloszabotokra vonult vissza. A főgátsók véleménye, hogy a tárgyalást el fogják napolni.

A háboru.

Konstantinápoly, okt. 25. A janinai vali táviratozza: Az olasz konzul és két szolgáján kívül az összes olasz elme-nekülték Janinából.

Páris, okt. 25. A Havas ügynökség jelenti Tripoliszból: A német konzul a szolgáját, ki egy olasz katonát megölt, kivégeztette.

SZÓT KÉRÜNK!

(A közönség rovata.)

Üres lakások.

Igen tisztelt Szerkesztő Uram!

Múltkorában azt olvastam b. lapjában, hogy Nagykanizsán lakásínség és lakás-drágaság van. Ennek fele tévedés, mert hiány lakásokban nincs, de lakás-drágaság az van. Múltóztassék csak a Fő-után, vagy bármely mellékutcán végigmenni és a kiadó lakásokat jelző cédulák öznét fogja látni. — Igaz, hogy ezek leginkább 2—3 szobás lakások, de azt hiszem, hogy a nagyobb lakást bérlelkért nem fáj lapunk-nak, „Zala”-nak a feje. Múltóztassék egy kis statisztikát az üres lakásokról néha napján közzé tenni és akkor talán a háziurak Nagykanizsán is leszálnak a magas lóról.

Jelen soraim közléséért előre köszönetet mondok és vagyok a Tek. Szerkesztő urnak

kiváló tisztelettel

Egy előfizető.

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa.

Árammegtakarítás kb. 60 %.

Fehér fénnel ég.

Rázkódásoknak ellenáll.

Égési óráinak száma meghaladja bármely izzó. mpáéit.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, f-

dén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég.

Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.

Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

LEGFŐBB IDEJE, hogy CERES-PÁLYÁZATON résztvegyen!

Közelebbi felvilágosítás minden kereskedőnél nyerhető!

Bérbeadó

az Erzsébettéren ujonnan építendő
sarok-épületben:

Nagy modern kávéház

5863

Remek bolthelyiségek

Kényelmes I-ső és II-ik em. lakások

vízvezetékekkel, fürdőszobákkal.

Bővebbet **Zerkowicz Lajos** urnál.

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek
szíves tudomására adom,
hogy üzletemet már —

áthelyeztem **Kazinczy- (vasuti) u.**

6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen
rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra
is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálá-
ásban részesíthetem. — Tisztelettel:

Kaufmann Mór férfitábor Nagykanizsán,
Kazinczy-utca 6. szám.

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár min-
denemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tákrós, rézrudas szőnyeg-
divánokat 80 K-tól.
Szövet divánokat . . . 40 K-tól.
Ottománokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

Kárpitos, butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).

Van szerencsénk a n. é. közönséget lakberen-
dezési vállalatunkra felhívni.

Dusan felszerelt raktárunkon hálók, ebédlők,
uliszobák, szalonok és zongorák állandóan
400 szobaberendezés áll a leggyorsabból a
legfinomabbig kiválasztásra készen, de készítenk
mindennemű berendezést saját vagy bármilyen
terv szerint is. Egyes darabokat is szállítunk!

**Fizetési feltételeink, ha Nagyságod
hitelt óhajtsz igénybe venni, a legelő-
nyösebbek,** 5791

A szállítás előtt a vételár 20 százaléka fizetendő
előlegül, míg a fennmaradó összeg 36 havi vagy
12 negyedévi egyenlő részletben törleszthető.

**Ingatlanulajdonosok, vagy maga-
sabb hivatalnokoknál,** — de oly kisebb
hivatalnokoknál is, akik kezessel bírnak — ki-
vánatra előleg nélkül eltekinthetünk és csak az
első részlet ellenében szállítunk már minden-
nemű berendezést. Utazóink egyikét aki állan-
dóan az országot járja és máv. bérletjeggyel
van ellátva, becses kívánságára gardagon fel-
szerelt mintagyűjteménnyel bárhova díjmentes-
en elküldjük.

Saját kiadásu, nagy díszes illusztrált butorál-
bumunkat 1 korona (bélyegeken is küldhető)
e hírben szívesen megküldjük.

Kiváló tisztelettel

Modern Lakberendezési Vállalat.
Budapest, IV. Gerlőczy-u. 7.

Bazsó Testvérek

kocsigyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.

ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és béléstét.
Külföldi munkát — Jutányos árak!

Hajhullás és a fejkorpádása

okvetlen megszűnik,
ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajapolási
cikk kapható 5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sírcsokrok előre megrendelhetők
Petermann József élő és művirág kereskedésé-
ben Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai: 2, 4,
6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-kereszték árai: 4, 6, 8, 10, 12,
15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághegyek: Jácint, Tulipán,
Narcisz, Croc. s. lila, Lilium, Évelővirágok stb. Jácint
hajlító üvegek, a legjutányosabb árakon.
Magas törzsu állma és körtefák: 1 db. 1 K. — 10 darab 9 K. — 10 darab 40 K.
100 db. 7b korona. Törzsfák: 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák: 40-50 fillértől.
Lipárga fák 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerté-
szetében Báthory-utca 22. sz.

Szerkesztőség és Kiadóhely:

NAGYKANIZSA

Kisújszállás 2.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel

A szerkesztőség és kiadóhely: Nagykánizsa, Kisújszállás 2. A szerkesztőség és kiadóhely: Nagykánizsa, Kisújszállás 2. A szerkesztőség és kiadóhely: Nagykánizsa, Kisújszállás 2.

A szerkesztőség és kiadóhely: Nagykánizsa, Kisújszállás 2. A szerkesztőség és kiadóhely: Nagykánizsa, Kisújszállás 2. A szerkesztőség és kiadóhely: Nagykánizsa, Kisújszállás 2.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
nához hordva:	szállítással:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egy évre 14.—	Egy évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, kultúra és magán-
üzemeknek soronként 50 fillér.
Eljegyzi és elküldi a kiadónak 5
korona. — Készletnyitással 6 korona.

XXXVIII. évf. 245. szám.

Nagykanizsa, péntek 1911. október 27.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Horvát aknamunka Muraközben.

Irtá: Dr. Szabó Zsigmond.

II.

Péntek, október 26.

Eddig elég jól állt a magyarság ügye Muraközben. Elég jó állt azért, mert a muraközi nép meg volt elégedve a jelenlegi viszonyokkal. Ez a nép nem csinált nemzetiségi politikát, szívesen járta gyermekét magyar iskolába és színtelenül volt arra, hogy magyar.

De rögtön megváltozik mindez, ha veréből sarjadt intelligens elemek megzavarják a jelenlegi állapotot és horvát szimpátiákat plántálnak bele a muraközi nép lelkébe. Ime odaát már megkezdtek a munkát! Horvát dr. már tobozozza a nagyhorvátság jövődó harcosait. Ime már akad segítő társa Muraközben és éppen egy muraközi plébános személyében.

Nekem eszem ágában sincs egy cyrill apostol miatt az egész mura közti papságot meggyanúsítani. Én két évtized óta a muraközi papság részéről általánosságban magyar-ellenes horvátszóló viselkedést nem tapasztaltam. A két évtized alatt mindössze arról van tudomásom, hogy egy plébánost elítéltek a magyar állam elleni izgatásért és egy másikat a jelenben leplezték mint cyrill apostolt. Ez a két eset mindegyikre kivétel. Ennek a két em-

bernek dolgaival nem szabad és nem lehet azonosítani a muraközi papságot. Nem is teszi ezt senki. Csak gondolkodóba esünk.

Hogyan van az, hogy a muraközi papság mindenkor felháborodva utasítja vissza azt a meggyanúsítást, hogy ők Zágrábból, mondjuk ki tisztán, a zágrábi érseki aulából politikai direktívákat kapnának és az „Obzor“ mégis renegátnak nevezi Lajtman György katori plébánost, mint olyan muraközi papot, aki nem szégyenli Muraközben a magyar ügyet szolgáltni és dr. Tamás János cikkére egy valószínű magyar hitvallással felel? Hogyan van az, hogy a magyar érzelmű muraközi pap kényelmetlenül érzi magát a zágrábi divessziben? Hogyan van az, hogy a közelmúltban beakarták csempészni zágrábi parancsra az elemi iskolákba a cyrill, a stokovski nyelven írt katekizmusokat? Hogyan van az, hogy legújabbán ki akarják szorítani a régi magyar dallamu és ütemű templomi énekeket és helyébe nagyhorvát dallamu énekeket tanítanak a népnek? Hiszen annyira mégsem vagyunk naivak és könnyenhivők, hogy azt gondoljuk; hogy ugyanazok a zágrábi kanonokok, kik a horvát jogpárt törekvéseit szívvel

és lélekkel, erkölcsileg és anyagi-
lag segítyezik egyszerre magyar-
barátokká, unionista magyarókná
válnak ha Muraközről van szó.
Nem, ezt igazán nem hihetjük.

Tudja ezt a muraközi papság nagyon jól. És éppen mert tudja és mert a zágrábi püspökség fennhatósága alá tartozik, a legjobb esetben sem tesz egyebet, mint hogy passzív marad. És valljuk meg őszintén, hogy nem is lehetnek egyebet. Addig míg Muraköz a zágrábi püspökséghez tartozik, Muraköz magyarrá tételében nem számíthatunk a papságra. Nagyon sok van köztük, akik szívből-lelékből magyarok és a szívük fáj, hogy Muraköz megmagyarosításának hazafiúi munkájában részt nem vehetnek. De hát Zágráb felettük az ur és Zágrábnak meg vannak a besugói.

A Zagóriából, meg Lika Krbavából idekerült káplánocskák, akiket olyan szívesen osztanak be a jó érzésű magyar muraközi pap oldalához és akik kedves kötelességüknek ismerik hűségesen beárulni plébánosukat, ha valamely magyarosító törekvést rajtaér, ezek a kis káplánok azok, akik horvát köszöntésre tanítják a muraközi népet, hogy Jssus a Jézus neve. Ezek alakították meg a tomburás zenekarokat, hogy fülsértő pengessék a Plitvica jeseri tájáról szóló vad horvát nótákat. Ezek az

éjjeli bujkálók, a magyar vagy mint ők mondják a „madzsar“ urak ellenségei. Ezek a horvát lapok muraközi tudósítói telve gyűlölettel minden ellen, ami magyar.

Mi akik itt élünk Muraközben és életfeladatunknak tűztük ki, hogy ezt a szép földet, ezt a jó népet teljesen magyarrá tesszük, szomoru-
tan tapasztaljuk, hogy ebben a magasztos és szent munkában a papságra nem számíthatunk. Éppen arra a papságra nem, mely a hitű és vallásos muraközi népnek első embere. Éppen arra papságra, mely mérhetlen erkölcsi befolyásával tisz-
szer könnyebben visz keresztül mindent, mint mi összesen, valamennyien. Az egyetlen amit elérhetünk, hogy nem állja utunkat, hogy enged bennünket cselekedni, hogy nagyjában nem tesz ellenünk semmit. Mert ha tesz, ha ellenünk áll, úgy gyakran lehetetlen akadályokat gördít utunkba. Így volt ez némely helyen az iskolák államosításánál.

Nekem erős és megingathatlan meggyőződése az, hogyha a muraközi papság a magyarosítás munkájában részt venne, akkor a Muraköz fél század leforgása alatt szinmagyarrá válnék.

Ez pedig csak akkor történhetné, ha a muraközi papság felszabadulna a zágrábi fennhatóság alól. Igen is úgy van, hogy ötven év múlva százezer magyarul érző és

Kanizsai krónika.

Az ördög látott
Ily drágaságot!
Az ember szinte beleszádult
És belekibűlt
És végül...
Beleesett...
Hogy elcsorogtam rendbe szépen:
Drágább lett újra a lakbérem,
Drágább a zair, a cékis,
A zsemlye, cukrásztészta;
A kakaó,
A csokoládé,
A konyhasó,
A szalámi.
Drágább a bab,
A burgonya,
A zab,
A tarhonya;
Drágább a káca,
Drágább a kápen,
Drágább a kása,
Drágább a szappan,
Drágább a jó hus,
Drágább a — lórus,
És hej!
Drágább a tej —
És hej!
Drágább a vaj...
Szóval, drágább lett napról-napra minden,
És ha nem szórunk meg hamarosan innen,
Már estelelnék — enni!
Mert ma holnap oda jutok,
Hogy drága pénzért sem tudnék
Csak — élegetni venni...
— Iga.

Rip van Winkle.

Irtá: Pakots József.

Hudák János, a segédhivatali aligazgató népszerű ember volt a minisztériumban. Ennek a népszerűségnek az oka az öreg Hudák sajátzseri egyéniségében rejlett. Mert az aligazgató igen kedves, vajszerű alázatos kis emberke volt, aki előre köszönt meg az aláutasainak is és a hivatalszolgát is megurazta. Azt lehetne mondani, hogy Hudák bácsinak — így kell neveznem, mert mindenki így nevezte, — éppen az volt az egyénisége, hogy nem volt semmi méltósága. Ha valamikor talán lehetett volna is nála erről beszélni, az olyan messze időre esett, hogy arra bizonyosan még ő maga se emlékezett. Mindenesetre ez az idő boldog házaságának három évtizedes korzának kívül eshetett.

E gyengéd és kiméletlen körülírásból is bizonyára feltűnne, hogy Hudák bácsi papucshoz volt a legideálisabb értelem.

De ne felejtse az olvasó a titkokat. A lényeges különben is az, hogy Hudák bácsi nagyon népszerű ember volt. — A minisztériumban is, a társaságokban is. De legelőször a minisztériumban. Itt határozottan szerették. — A kollégái, feltehetően, alantasai egyaránt. Már husz esztendővel dolgozott a segédhivatalban. Fogalom lett. Az egész minisztérium Hudák bácsinak szolgált. Ezt nem lehet elégszer ismételni. Még a miniszter is.

A miniszterek tudvalegyen nagyon sűrűn változnak a minisztériumban. Jönnek és mennek az új kormányokkal. Ha új

miniszter jött a személyzet bemutatkozott, deccellenciájának feltételül megakadt a szeme a Hudák bácsi kicél, igénytelen, kopott, semmi alakján. És megkérdezte az államtitkártól:

— Ki az a furcsa bácsi?

Bácsi! Önkénytelenül is így mondta. És az államtitkár ezt felelte:

— Hudák bácsi, a segédhivatali aligazgató!

A legközelebbi alkalommal aztán, mikor a miniszternek dolga akadt a segédhivatal aligazgatójával, deccellenciája így szólította a tiszteltreméltó aligazgatót:

— Hudák bácsi!

Már ez olyan természetes volt.

Husz esztendővel dolgozott Hudák bácsi a segédhivatalban és a husz év rándzva minden nevezetesebb mozzanat nélkül folyt le. — A huszonegyedik esztendőben aztán különös esemény történt. Ezt az eseményt lehetne nagy szerencsének is nevezni és ha Hudák bácsi értene a kártyához, hát bizonyosan valami vonatkozást is találhatna a huszonegyes szám és a szerencse közt. Mert az történt, hogy...

De bocsánat, ezt a nagy eseményt nem lehet csak így, röviden előadni. Ott kezdődött a dolog, hogy a miniszter deccellenciája Karibadba ment három heti kúrára. A miniszter ugyanis gyomorbeteg volt és Karibad már beletartozott a nyári kormányzati programjába.

Egy hete már, hogy deccellenciája felkiáltott a pontosággal ellátott kúrájának, amikor a lapok megírták, hogy Karibadba érkezett egy osztrák miniszter is, aki pedig

igen nevezetes férfiú volt. — Az osztrák kegyelmes urat szintén gyomorbeteg kúrára, ami arra a ténnyre enged következtetni, hogy a politika nagyon elrontja az emberek gyomrát.

Az osztrák miniszter véletlenül szakmabeli kollégája volt a magyar miniszternek s ebből kifolyólag a két kegyelmes urnak az a szerencsés ötlete támadt, hogy ők kölcsönösen megtárgyalják a tárcájuk körébe eső közös ügyeket.

Ez az ötlet azt eredményezte, hogy a magyar miniszter távirati úton fordult a minisztériumban, bizonyos fontos alkák sürgős elküldését kérve. A miniszter rendelkezése, úgy szól, hogy az alkákat a titkár hozza el. A titkár azonban szabadságon volt. Egyáltalán a fel minisztérium szabadságon volt.

Az elsőki osztály vezetője egy kis zavarba jutott. — Az alkák igen diszkrét természetűek voltak, akárkire nem bízhatta őket. Haborzott, tört a fejét. Annyi ideje nem volt, hogy a titkár visszatérjen szabadságáról. Töprengve gondolt végig a tisztviselői során. Egyeztetve csak megnyomta a villamos csengőt és az bizonytalanul mondta a szolgának:

— Kérem, küldje be Hudák bácsi!

Hudák bácsi haljlongva jelentkezett:

— Itt vagyok, méltóságos uram!

Az osztályos vizsgálódva nézett végig a Hudák bácsi kicél kopott, kilényesült redingótján és aztán hirtelen elhatározással mondta:

— Önre fontos miszió vár, Hudák bácsi!

— Oh, parancsoljon, méltóságos uram!

(Vége következik.)

beszélő jó hazafival több lenne Magyarországon, ha Muraközt a zágrábi egyházmegyétől elcsatolnák. És mert ez úgy van, teljesen igazat adok dr. Tamás Jánosnak, aki a Muraközben írt nyílt levélben azt írja, hogy Muraköz elcsatolása olyan nagy horderejű országos kérdés, melyet elaludni engedni, agyon hallgatni nem lehet és nem szabad. Mert ha egy polyglott államban alkalom kínálkozik arra, hogy egy országgyűlési határozattal, egy királyi szankcióval százezer főnyi jó magyart nyerjen a magyarság, azt minél előbb ke-

resztül nem vinni már nem hiba, az már egyszerűen bűn. És igaza van abban, amit nekem sokszor említett, hogy nekünk muraközieknek valóságos ligát kellene szervezni, mely minden lehető eszközzel arra törekedjék, hogy az elcsatolás minél előbb megtörténjék. Hogy a parlamentben, a közvéleményben ébren kellene tartani ezt a kérdést, hogy agítálni, kérelmezni, követelni kellene, hogy az illetékes körök kényszerítve legyenek Muraközt végre is már egyházzal oda csatolni, ahova a magyarság érdeke megköveteli.

Zalamegye

ünnepélyesen fogadja a főispánt.

A vármegye bölcs mérséklete. — Egy méltóságteljes választmányi ülés. — A közgyűlés egyhanguan határozott. — A „Zala” állásfoglalását igazolta a vármegye.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Ezerkilencszázötvenben, az akkor volt és már szertefoszlott nemzeti hangulat hatásában Zalavármegye törvényhatósági közgyűlése azt a határozatot hozta, hogy Khuen-Héderváry kormány kinevezendő főispánját a vármegye nem installálja, neki bizalmatlanságot nyilatkoztatja s a megyeházán sem lakást, sem hivatalos helyiséget nem jelöl ki a részére. Ez akkor volt. Zalamegye közgyűlése ma azt a határozatot hozta, hogy Balás Béla dr. új főispánt szokászerűen installálja és úgy a megyei székhely határán, mint bent, a közgyűlési teremben, **ünnepélyesen fogadja**, hivatalos helyiségéül pedig két szobát jelöl ki a megyeházán. Balás Bélát minden árnyalati eltérés nélkül úgy fogadják, ahogy fogadták Zalamegye minden volt főispánját. Az 1910-iki közgyűlési határozatokat tehát hatályon kívül helyezték s még tudni kell, hogy a mai határozatok úgy az állandó választmányban, mint a közgyűlésen **egyhangúan** hozták meg.

Zalamegye e mai elhatározása sokkal érdekesebb, sokkal mélyebb jelentőségű és kihatásában jelenlényen messzebb vág, semhogy annak az első impresszió hatásában való méltatlantatartanók helyénvalónak igen gondosan kell összeraknunk azokat a tényezőket, melyeknek e mai határozathozatalban szerep jutott s ezért ezekre csak legközelebb mutathatunk rá. Azt azonban minden kétségen felül már ma leszegedhetjük, hogy lapunkat, a **Zalát**, — melyre a közgyűlésen többször hivatkoztak, — elfoglalt álláspontjában a vármegye nemes mérséklete, — igaz örömmünkre, — minden sorában igazolta és hogy a közgyűlés mindekkifelelt helyeseknek, elfogadhatóknak, támogatásra érdemeseknek találta azokat a nemes intenciókat, melyek az új főispánnak a **Zalában** közölt kijelentéseiben megnyilvánultak.

Az állandó választmány ülésének és a közgyűlésnek lefolyásáról a következőkben tudósítunk:

Az állandó választmány ülése.

A vármegyei állandó választmány mai ülését, melyen 45 bizottsági tag jelent meg, Arvay Lajos alispán pontban 9 órakor nyitotta meg.

Kolbenschlag Béla főjegyző felolvasta az új főispán kinevezéséről szóló leiratot és Barcza László s husz társának rendkívüli közgyűlés összehívásáról szóló indítványát. Ezután az alispán előterjesztette a főispáni installálásra vonatkozó előadói tervezetet.

Az első felszólaló Cserdán Károly volt. Indítványozza, hogy mielőtt az installálás sorrendjét, megállapítanák, a változott viszonyokra való tekintettel az 1910. évi őszén hozott határozatokat változtassa meg a közgyűlés, illetve jelentse ki, hogy azokat nem kívánja végrehajtani. Kérésre az alispán felolvasta az 1910-iki határozatokat, melyek szerint:

a közgyűlés az alkotmányvédő bizottság előterjesztésére kimondta, hogy a Khuen-kormány főispánját nem installálja és báró Puthéany személyében kijelölték egy bizottsági tagot, ki a törvényhatóság bizalmatlanságát kifejezésre juttatja.

E tavalyi határozat feloalvasása után felszólalt Puthéany báró: Nem az ő nézete változott meg, — úgy mond, — de megváltoztak a viszonyok és ezek hatása alatt a legoportunusabbnak tartja, ha a törvényes kinevezést respektáljuk. Olvasta a **Zalában** a kinevezett főispán nyilatkozatát és ennek nyomában megnyugtatást talál a kinevezett főispán személyében, legalább is addig, míg annak politikai állásfoglalása ezt meg nem húsítja. — Ő maga Deák hagyományainak főtellen követője, a 67-es kiegyezés továbbfejlesztését szükségesnek tartja és ezért a múlt alkalommal is felszólalt a véderőjavaslatok ellen, de a **Zalában** közölték után egyáltalában nincs aggodalomra ok és arra sem, hogy az 1910-iki határozatokat érvényben tartassuk. A főispánt bizalommal kell fogadni és az installációra vonatkozó intézkedéseket, mint régen, most is meg kell tenni. (Élénk helyeslés)

Ezután Nedeczky Jenő, a vármegyei függetlenségi párt oszlopos tagja szólal fel, kijelentvén, hogy nem kíván ellenvéleményt nyilvánítani és maga is ajánlja, hogy a béke érdekében a közgyűlés csatlakozzék Puthéany báró felfogásához.

Cserdán Károly még egy indítványt terjesztett be: azt, hogy a főispán hivatalos helyiségének a vármegye házában két szobát adjanak.

Többek hozzájárulása után az alispán kimondja a határozatot, mely szerint

a vármegye nem kívánja az 1910. évi határozatokat végrehajtani, azokat hatályon kívül helyezi és a főispánt iródnak hivatalos helyiséget jelöl ki.

Ezután Állértek a részletek megbeszélésére. Hertelendy Ferenc főrendiházi tag általános helyesléstől kísérve kijelentette, hogy egyszerű illedeimi aktus az és vele a vármegye magát tiszteli meg, ha ez alkalommal nem csinál politikát, hanem a szokásos kereteken belül installálja a főispánt. Cserdán Károly és Malatinszky Ferenc felszólalására az állandó választmány megbizta az alispánt, hogy a főispánnal együtt állapítsa meg az installálás idejét és hívja össze a közgyűlést, melynek egyedüli tárgya lesz a főispán esküdtétele, a következők sorrenddel:

Az alispán megnyitja az installáló közgyűlést, azután a közgyűlés a főispán vezetésével ünnepi misére vonul. Miután a közgyűlést újból megnyitják, erre külön bizottság meghívja a főispánt, ki leteszi az esküt és elmondja székfoglaló beszédét. A törvényhatósági bizottság nevében Kroller Miksa zalavári apát üdvözlö a főispánt.

A főispánt a zalaegerszegi, vagy a szentiváni állomáson Hertelendy Ferenc üdvözlö, a vármegye székházán pedig a tiszlikar élén Arvay alispán. Ugyancsak a vasutnál fogadja a főispánt Zalaegerszeg városa is.

A közgyűlés.

A bizottsági tagok nagy érdeklődéssel várták a választmánynak a közgyűlés elé terjesztendő határozatát. A közgyűlésen mindegy száz megyebizottsági tag jelent meg és azt Arvay alispán fél 11 órakor nyitotta meg.

Az alispán előadta az állandó választmánynak fentebb közölt javaslatát,

amit a közgyűlés Puthéany Géza báró, Koller István, Cserdán Károly és Nedeczky Jenő hozzászólása után egyhangúlag elfogadott.

Végül Hajdu Gyula dr. (Nagykanizsa) kért szót. Tőle ezután — ugymond — ne várjanak politikai nyilatkozatot. Hajdu dr. Arvay alispánnak mondott köszönetet a bevált módért, mellyel a főispánt helyettesítette és biztosította a vármegye bizalmáról. A közgyűlés hosszantartó, lelkes éljenzései csatlakozott Hajdu dr. helyénvaló felszólalásához.

Hírek a politikában.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Országgyűlés.

Budapest, okt. 26.

(Saját tudósítónktól.) A képviselőháznak ma nincs említésre méltó eseménye. — Az ülésen Návay Lajos elnököl, ki bejelentette, hogy tizenkét kérvény érkezett közülük Békésmegye és Sopron város felírata a választójogról. Javasolja, hogy a feliratokat adják ki a kérvényi bizottságnak. Preszli Elemér ellenindítványt nyújtott be, mire husznál több képviselő a szavazás elhalasztását kérte.

Aztán szavaztak napirendszerint, az ülés végéig.

Az obszrukció ellen.

Budapest, október 26.

(Saját tudósítónktól.) Komárommegye törvényhatósági bizottságának mai rendes közgyűlése foglalkozott Versec város lameretes két átiratával. Az első verseci javaslatot, mely az obszrukció eltávolítására vonatkozik, a közgyűlés 29 szavazattal 20 ellen elfogadta. — A választójogi átiratra vonatkozólag a közgyűlés kimondta, hogy a választói jogosultságot a magyarul írt és olvasnitudáshoz kívánja költi.

A béke ügye.

Budapest, október 26.

(Saját tudósítónktól.) A képviselőház folyosóján ma is folytak a tanácskozások, anélkül, hogy említésre méltó eredményre vezettek volna. A kormány harcias tervéről elterjedt hírekkel szemben ma a következő fétihivatalos kijelentést látott napvilágot:

Legkevésbé állapított meg Héderváry gróf már most valamely konkrét harci taktikát, mert ez valóban ellentétben állana az őszinte óhajával, hogy a Házelnöknek békét előző akciója sikerre vezessen.

A Héderváry-kormány és a körülie időmúló nemzeti munkapárti egyetértéssel valja azt az álláspontot, melyet Tisza István gróf aradi beszámolóbeszédében így fejezett ki: igaz ügyünkbe vetett bizalommal vesszük fel a harcot, ha abba belekényszerítenek, de el akarjuk azt értni, ha tisztességgel megtehetjük!

A harmadik egyetem Debrecenét

— Saját tudósítók távirata. —

Budapest, október 26.

Debrecenből ma népes küldöttség tisztelettel Zichy János gróf közoktatási miniszternél, kitől a tervezett harmadik egyetemnek Debrecenben leendő felállítását kérték. A miniszter kijelentette, hogy Debrecen lesz az első város, ahol egyetemet állítanak. A küldöttség ezután Khuen Héderváry miniszterelnökhöz ment, ki szintén kijelentette, hogy a kormány már határozott a harmadik egyetem dolgában s annak székhelyéül Debrecenét jelölte ki.

Regula az esküdtek előtt.

Az edelőnyl rablógylfokosság.

— Saját tudósítók távirata. —

Miskolc, október 26.

A Czeisler család elpusztítottjának bűnpöre változatlanul és fokozott izgalmak között folyik a miskolci esküdttöróság előtt a mai, harmadik napon is. A tárgyalás mai napján Kovács Antal tanu kihallgatására került a sor, akit Regula mint bűnrésztést nevezett meg és fo'lyon ezzel vádolja.

Elnök, Regulához: mondja szemébe Kovácsnak a vádját.

Regula, Kovácsához: Igenis, te is velem voltál.

Kovács, két ujját esküre emelve: Esküszöm az egyelő istenre, hogy nem voltam ott. Nem is tudtam a dologról.

Kovács Antal után Ru/kó Mihályt, a másik tanut hallgatták ki, akit Regula szintén bűnrészséggel vádol. Ru/kó is esküt mond arra, hogy ez nem igaz.

A tanu vallomástétele közben Czeisler Ignác, a meggyilkolt kocsmáros apja felkiáltott: Megesküszöm arra, hogy Regula a gyilkos! — Majd Regulára rontva ökölel így támad rá: Te gyilkost meg a fiamat, te gazembert!

E kijelentésekre az elnök mindhárom tanut megesketi.

Naponta trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.-

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Gelteh és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsan.

HIREK.

— **Tomasics bánt marad.** A hivatalos lap mai száma közli a következő, Tomasics dr. horvát bántól intézett királyi kérelmet:

Kedves Tomasics dr. I Magyar miniszterelnököm útján előterjesztett lemondásait Horvát-Szlavon-Dalmáciai bántól állásáról el nem fogadván, bizalommal nézek további működésébe. Kelt Bécsben, 1911 október hónap 25-én. Ferenc József s. k. Khuen-Héderváry Károly gróf s. k.

— **Megérkeztek a szimfonikusok.** A város ma esti koncertjének jeles szereplői, az országos szimfoniai zenekar tagjai Kun László karmesterrel az estközön ma délután 1 óra 20 perckor megérkeztek Nagykanizsára. Kaposvárról jöttek a kiűnő muzikusok, ahol szintén óriási siker mellett produkáltak magukat. Mintegy 25 ur fogat hozta be őket az állomásról és vitte szállásukra. A hangversenyen a kormányt Coltner Béla kül- és belföldi titkár képviseli, aki szintén a szimfonikusokkal érkezett. Az illusztrált társaságot Ded Péter rendőrfőkapitány fogadja az állomáson a város nevében. A ma esti hangversenyre szülő utolsó figyelmeztetéssel közöljük, hogy a hangverseny pontban 9 órakor kezdődik, a műsor egyes számai alatt a terem összes ajtója zárva lesznek. Ezért tehát kívánság, hogy ott helyett mindenki 9 óra előtt okvetlenül elfoglalja.

— **Házasság.** Sabján János ungvári főgimnáziumi tanár, dr. Sabján Gyula Nagykanizsa városi főjegyző özvegye, e hó 31-én tartja esküvőjét, kis és nagytársaságok Korchma Mariakával, Zemplénvárdon.

— **Guttmann Lászlár ünnepsége.** Impozáns ünnepség zajlott le tegnap Zalabér községben. A falu községe sok szeretettel és lelkesedéssel ünnepelte Guttmann Lászlár bárót, ki eddigi áldozatának számát most azzal növelte, hogy a kath. templomnak gyönyörű művi, hatalmas órái ajándékozott. Este féltíz órakor a kastély elé a község plébánosa üdvözlötte Guttmann bárót, ki az ünnepség után kastélyában vendégül látta a község vezető elemeit.

— **Fényes világítás a kanizsai vasútállomáson.** A minap említettük, hogy a Déli vasút csáktornyai állomásán most rendezik be a villamos világítást, mely ezt az eddig estenként és éjjelenként hihetetlen sötétségbe burkolt állomást szinte nappali fényárral fogja ellátni. Ma pedig a kanizsai állomáson fedezték fel, hogy ott a villamos világítást a közel egy kilométer hosszúságú állomás egész területére kiterjesztik. Serényen dolgoznak a szakértő munkások a berendezések elkészítésén, melyek a peronon kívül az egész állomást behálózják. — Összesen harminc új világítási állomást állítanak fel a fűtőházról egészen a hajcsáruti állomásig, úgy, hogy az egész teherpályaudvar, a szénrakodó helyek és a fűtőházi bejáratok mind pompásan meg lesznek világítva éjjelenként. E nagy világítási berendezésekkel a kanizsai állomás most már a tekintetben is a legelőkelőbbben felszerelt állomása lesz a Déli vasút magyarországi vonalainak.

— **Körszemlén a hadmentesség irólajstrom.** A Nagykanizsa város területén lakó hadmentesek 1911. évi hadmentességi adójának lajstroma f. október 21-e óta a városi adóhivatalban közzétesztelt van léve és ott az érdeklődők azt az

említett időtől számított 15 napon át megtekinthetik és az esetleges téves kivetések ellen észrevételeiket e 15 napon belül a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságnál irásban megtehetik. A november hó 5-én tul érkező felszámolásokat figyelembe nem veszik és azokat a pénzügyigazgatóság tárgyalni nem fogja.

— **A közművelődési egyesület alapítványa.** A Dunántúli Közművelődési Egyesület Pallavicini Ede ögróf titkos tanácsos előktele alatt tegnapelőtti délután budapesti központi irodájában évnegyedes igazgatósági ülést tartott, amelyen bevezető beszédében örömmel mutatólt rá Pallavicini Ede ögrófról, hogy az ország társadalmának fogékonyasága van azon eszmék iránt, amelyeket a DKE is képvisel, az áldozatkész nagyközönség nem feledkezik meg azokról a feladatokról, amelyek a magyar kultúra terén rád báruinak. Nagy lelkesedéssel kellett Öváry Ferenc, országgyűlési képviselő, a DKE egyik legfőbb igazgatósági tagjának azon indítványa, hogy az egyesület nagynevé alapítójának és örökös díszelőnökének, Szall Kálmánnak nevére tízezer koronás alapítványt létesítsen, amelynek kamatait néhány kiűnő tanító és övönő közt ossza szét mindenkor az évi közgyűlés.

— **Baltházár mester Nagykanizsán.** Két élvezetes estélyre van kitalálása a nagykanizsai közönségnek, szombaton f. hó 28-án és vasárnap, amikor Baltházár a világhíre szeri teit magyar bővész és hasbeszélő mutatja be csodálatos művészetét a Polgári Egytel nagytérmeben. Mielve, hogy utoljára láttuk Baltházárt, azóta régi műsorát sok legújabb szenzáció mutatóvánnal gazdagította. Ezekkel és ezekkel érő új felszereléseivel most ő egyike a világ legnagyobbhaszabú bővészének. Több évig tartó külföldi körújáról (hol mindenütt óriási sikert aratott) s így nemcsak magának, de a magyar névnek is dicsőséget szerzett) vissza térve hazájába, először Budapestén a Royal nagy hangversenytérmeben feltűntést keltő előadást tartott, aztán az aradi és debreceni színházban zafos sikert aratott (ünneplés előadásai). A nagykanizsai közönség is jól ismeri Baltházárt és nem fogja őszinteleszteti jelentéketlen költségűval. A páratlan előadásokra jegyeket már lehet előreváltani Schwarz és Tauber dohánny nagy tözsdejében. Baltházár mester vasárnap két előadást tart; egyiket délután 4 órakor fél helyárrakkal és este 8 órakor rendez színházi helyárrakkal.

— **30.000 koronát irtak ki a „Ceres”-művek nyereségnek és díjak fejében.** A díjversenyre nézve közelebbiek a mai hirdetésből tudhatók meg, részvétel már igen jelentékeny, amennyiben naponta sok száz válassz érkezik be. Mint gyártójának, nagy örömmelre szolgál a válaszközl azon áfalanos vélemény merítetne, hogy a vevőkörzörség „Ceres” ételszínunkkal úgy jószág, mint zamat és olcsóság tekintetében meg van elégedve. Schicht György r. t. Aussig.

— **Istentisztelet.** Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet folyó hó 27-én kezdve, további intézkedés délután 5 órakor kezdődik.

— **Öngyilkosság.** Goszlonyi Péter Pál kaposvári 56 éves városi mutatóványos tegnap Taponáron főlakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Az öngyilkost délután eltemették.

— **A felsőoldali gyilkosság.** Az elmúlt héten megemlékeztünk már arról, hogy a szőlőjében halva találták Nagy György felsőoldali jómódú gazdát. A hullán több kézzelrűst találtak, melyek közül az egyik a fiatal ember szívébe halott s ez okozta halálát. Mint értesültünk a zalaszánói csendőrségnek sikerült a gyilkost Keszli József személyében kinyomozni. A testet a csendőrség letartóztatta és a keszthelyi járásbírósnak adta át.

— **Egy hasznos füzetről.** Mint ismeretes, manapság már csaknem minden községben van népkönyvtár, amely vagy a kormány, vagy valamelyik kultúregyesület gondoskodásának köszönheti létezését. Ezekben a könyvtárakban sok jó könyv szórakoztatja és oktatja a népet, de nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy talán egy sem szolgálja annyira a nép érdekét, mint az a könyvecske, amely most hagyja el a sajtót több százezer példányban. Ezt a könyvecskét egyik leghumánusabb társadalmi intézményünk, a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület írta meg és adta ki épen a nép számára. Címe: „A tödöves és az ellene való védekezés ismertetése”. Ennek a szórnyú betegségnak egyik legalaposabb ismerője, Oeszi József dr., a József-Szanatórium igazgató-főnöke írta a füzetet abból a célból, hogy a nép, amelyből a legtöbb áldozatot szedi a tödöves, megtanulja belőle, miként lehet okos szabályokkal védekezni a fertőzés ellen. Bár az egyesületnek ez a könyvecske rengeteg pénzbe került, mégis ingyen juttatja el a községekbe, mert maga a belfügymintster rendeletben utasította a közigazgatási hatóságokat, hogy a füzetet elterjessze a nép között. Az az elv vezérli az egyesületet, hogy mivel annyi szanatóriumot nem létesíthet s annyi tödöbajon szegény ember van az országban, tehát a mostani és a jövőendő generáció egészségét kell lehetőleg biztosítani a körség ellen. Ezt pedig el lehet érni, ha mindenki megtartja azokat az övérendszabályokat, amelyeket Gesztli dr. füzté előír. Épen időszerű ez az ajándék füzet, mert halottaknapján, mint minden évben, országos gyűjtés indul meg a szegénysorsu tödöbajosok számára a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület égisze alatt. Amidőn tehát az egyesület a társadalom támogatását embermentő munkájához kéri, egyáltalán maga is nagy anyagi áldozattal hasznos könyvecskét felviszonozza a közönség áldozatkész ségél. Színe szűkeg-telen a társadalom jó szívébe ajánlani az egyesület akcióját, amidőn a halottaknak szánt roszoruból egy virágcsalát, illetőleg ennek árát kéri szegénysorsu betegek számára. Az a könyvecske tehát, amelynek terjesztését maga a belfügymintster is szűkegénynek tartja, hamarosan hasznos olvasmány lesz a népnek, mert hiszen legfőbb kincse, az egészségét szolgálja. Ez a kincs pedig megér mindenkinek annyit, hogy néhány fillért áldozzon érte halottaknapján az egyesületnek.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 26.

Változóan felhős idő várható, lényegesen hőváltozással és itt-ott elvélve esővel. Déli hőmérséklet 11—8 C.

Összeütközött tehervonatok.

Két halott, három sebesült.

Nyitra, okt. 26. A nádudvari állomásról ma reggel egy tehervonat elindult és hibás jelzések következtében egy másik tehervonatba roszart. Az összeütközésnek borzalmas következményei voltak. Az egymásra torlódd kocsik két fekeztöt hulltra nyomtak, három pedig súlyosan megsebesítettek és a sínéből kiugorva a töltés mellett egy távirópnót is kidöntöttek helyükéből. A katasztrófa miatt a vonalon a forgalom szűntel.

Merénylet a cár ellen?

Bécs, okt. 26. Párisi ismeretlen forrásból távirat jött, mely arról szól, hogy a cári család ellen gyilkos merénylet történt. A hírről a megkezdett pétervári távirati ügynökség nem tudott semmit. Valószínűleg az egész rémhír csak tözsdei manővernek készült.

Letartóztatott ügyvéd.

Gödöllő, okt. 26. A budapesti törvényszék vizsgálóbírójának Polányi Józsefnek rendelkezése a csendőrség letartóztatta dr. Kálmán Izidor gödöllői ügyvédet, ki ellen számos feljelentés érkezett a legkülönbözőbb ügyvédi visszaélésekről.

A háború.

Konstantinápoly, okt. 26. A Tripoliszból érkezett legutóbbi hírek szerint az olaszok mind egyre nagyobb csapatokat szállítanak Benghaziba. A törökök ellenállása miakacsul tart minden vonalon.

Tripolisz, okt. 26. Hírközlő, olasz tábornok tegnap 60 arabot kivégeztetett, mert fegyvert fogtak az olaszok ellen. A kivégés a kormányzósi palota előtt volt, ahova minden lakót odaengedtek. Az arabok némán néztek társaik kivégzését.

Lipich tanácsos rágalmazási pöre.

Budapest, október 26. Emlékeztet, hogy Zala és Róna szobrászművészek a nyilvánosság előtt súlyos vádakot emeltek Lipich Elek miniszteri tanácsos ellen, ki emiatt rágalmazási pórt indított ellenük. A pórt ma a Janácus vizsárvonta, mert Zala és Róna kinyilatkoztatták, hogy a Lipich ellen emelt vádjaik téves információk alapultak, azokat visszavonják és legmélyebb sajnálkozásukat fejezik ki.

Bűnügyi zárlat egy pénzintézet ellen.

Nyitra, okt. 26. Mint már jelentettük, nagytapolcsányi lakárpénztár ellen bűnügyi zárlatot rendeltek el. Kiderült, hogy az igazgatóság bűnös visszaéléseket követett el és egy millió korona felhasználásról egyáltalában nem tud és dömlni. Az igazgatóság tagjai értekelten, de nagy összegű váltókat számítottattak le és hamis betétkönyvekkel egy dunántúli pénzintézetet is érzékenyen megkárosítottak.

Nyilt-tér.)

Az Udvari kávéház t. látogatóihoz.

Betegségemből teljesen felépülve a fővárosból hazatértem és újból átvettem az Udvari kávéház személyes vezetését. Midőn erről igen tisztelt vendégeimet értesítem, kérem őket, hogy b. látogatóikkal továbbra is támogatni szíveskedjenek.

Kiváló hűzetelel

Berger Ignác, kávé.

*) E róvat alatti közölteért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

IRODALOM.

A lyukas keztyű divatja. Igen természetesen, hogy Newyorkból jön a híre annak, hogy Amerikának legújabb aszonnyi divathóbortja: a lyukas keztyű. A menyaszonnyi keztyűn kilyukasztják a gyűrűs ujj helyét, hadd lássák azabadon a hymen gyűrűjét. Erről is a Képes Hét legfrissebb száma, amelyet ötenhat aktuális kép díszít. A páratlanul élő folyóirat, husz fillért mindenütt kapható, számaiban roppant sokat nyújt. — Márk Lajos és az amerikai milliómosok, Szomaházy István ragyogón érdekesítő regénye a Baccarat, Arzene Lupin izgalmas kalandja, Cholnoky Viktor és Timár Szaniszló novellái, a méhekről és a női hajról szóló cikkek csoportosulnak a nívós és izlées, de főként aktuális képek sorozata köré. A Képes Hét szóban és képen a legelőbbit nyújtja. Negyedevi előfizetés ára két korona heven fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Alkotmány-utca 18.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Szörmekabátok, boák, muffok

mérték után a legújabb divat szerint izlésesen és jutányos áron készülnek

SCHWEIGER SÁNDOR szűcs-mesternél KESZTHELYEN.

Kész árúk dúsz választékban és előrendű divatlapok a tisztelt hö'gyközség rendelkezésére állanak vételt ötelezettégg nélkül.

Minden nemű szörmeálakításokat elvállalok. Uldéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.

== Kérje kereskedőjétől a 30.000 koronás „CERES” díj-pályázat feltételeit! ==

„Ceres” ételzsir nagy kincs, tagadója ennek nincs!
Ellenség vagy jóbarát egynek vallja itt magát.

Legfinomabb teavaj készítése: Sárga, simulekony „Ceres”-ételzsir („Ceres”-kockák) és fehér („Ceres”-lábiák) egyenlő arányban keverve, óvatosan, felhevítés nélkül megolvasztandó. Ehhez hozzáöntendő nyers tejfel vagy nyers tej, (1/2 kg „Ceres”-hez 1/2 liter tejfel) minekutána az egész jól megkeverendő, miután a tálat vagy a lábost gyorsabb kihűlés végett hideg vízbe állítjuk mindaddig, míg a zsír megfagy. A tej viztartalma így teljesen kiválik, míg a „Ceres” zsir a legfinomabb teavaj inni és zamátját vesz fel és ugyanúgy használható is. Egy tojás sárgája még jelentékenyen növeli a keverék jószágát. Az ezen utasítás alapján előállított teavaj az érvényben levő törvényes határozmányok szerint csak a saját háztartásban használható.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda részvénytársaság f. évi november hó 5. napján délelőtti 11 órakor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényeseket ezennel meghívja.

Nagykanizsán, 1911. október hó 26-án.

Az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Indítvány az alaptőkének 250—270 darab részvénynek visszaváltása által való leszállítására.

2. Az igazgatóságnak adandó felhatalmazás 200 darab 100 korona névértékű 6% kamatozó elsőbbségi kötvény kibocsátására a a helyzet teljes rendezése és a vállalat jövőjének biztosítása érdekében.

3. A lemondott 4 felügyelő bizottsági tag helyett 4 felügyelő bizottsági tagnak 1 évre való választása.

4. Alapszabály módosítás.

10. §. Azon részvényesek, kik szavazati joggal élni kívánnak, kötelesek részvényeiket: legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt elismervény mellett a társaság pénztárába letenni.

11. §. Szavazati joggal csak azon részvényesek bírnak, kiknek nevére a részvények a közgyűlés megtartása előtt legalább hatvan nappal a társaságnyomtatványra átraktak.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 26.

Készárú-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	11.90
1912. áprilisra	12.06
Rozs októberre	10.60
1912. áprilisra	10.42
Zab októberre	9.41
1912. áprilisra	9.59
Tengeri 1912. máj.	8.60

Győr-utca 46. szám alatt

egy modernül épített ház

három szobával, a hozzá tartozó melléképülettel és kerttel együtt

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnától. 5772

CILLI-I

MÉSZ

elismeri legjobb minőségűt ajánl a

Mészbánya CILLI.

Képviselők kerestetnek!!

Hölgyek figyelmébe!

Nagyerőmű köszönés!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

5697

szücsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden a szakmába vágó munkát, valamint előadok mindennemű javítást és átvarrást munkaköltséggel. — A n. ér. köszönés szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szücsmeister, Kőbánya. I. (Bayer utca 12. sz. alatt.)
Raktáron tartok mindennemű szőrmédruhot.

Óriási választékban raktáron!

Mérjük utáni megrendelések külföldi go. átal. hi. szállások. — Mérjük utáni egy vasalt cipő is elég.

Ugyes kisasszony

ki az irodai teendőkhöz jártassággal bír,

állandó alkalmazást

nyerhet. Ajánlatokat „Részvénytársaság” jellegű alatt a kiadóhivatal továbbítja. Kez-

dők ajánlata nem vétetik

figyelembe.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sírcsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-keresztiek árai: 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcis, Crocus, Iris, Liliom, Évelővirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legújabbak stb. ártalon. — Magas törzű alma és körtefák: 1 db. 1 K., 10 darab 9 K., 10 darab 40 K., 100 db. 76 korona. Törpefák: 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák: 40—50 fajtában. Spárga fűvek 3 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerti- szetében Báthory-utca 22. sz.

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrendelés szerint bármiféle szücsmunkát a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron mindennemű szőrmét, valamint a legújabb divat szerint készült kéz szőrmegarnitúrákat javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5740

Robinson Gyula, szücsmeister.

Ha idő és tényleg erejét ölejt:

Használjon

Irma

crémet szappant pudert

szepiőt, májfoltot és pörsest eltávolít. — Ártalmas anyagot 5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárán Nagykanizsán.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fal- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok. Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Látszerraktárban elsőrendű csipetők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi ártalon törött aranyat beváltok vagy kívánatra becszerlek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kaszabcsy-u. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy mellékállomással.

A szerkesztőséget illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Készenléti megrendezés nem vállalkozunk és újságot levelekkel nem vesszünk figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetelmek és nyilatkozatok díjtalanul nem vehetők fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívül	előfizetés
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 8.—
Egész évre 14.—	Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Mutatások, béli kimutatások és egyéb közlemények soronként 50 fillér.
 Eljegyzési és esküvői hirdetések díja 5 forint. — Készletvesztésért 6 forint.

XXXVIII. évf. 246. szám. Nagykanizsa, szombat 1911. október 28.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Horvát aknamunka Muraközben.

Írta: Dr. Szabó Zsigmond.

Befejező közlemény.

III.

Perlat, október 27.

A koalíciós kormányzat idejében Zalavármegye újra feliratot intézett a kormányhoz, melyben az egyházi elcsatolást sürgette. A vármegye főjegyzője, Kalbenschlag Béla fogalmazta ezt a feliratot. Olyan jól van ez megírva, hogy abból sem elvenni, sem hozzá tenni nem lehet. Hiszen olyan ember írta, aki a muraközi viszonyoknak igazán alapos ismerője és aki csaktornyal főszolgabíróvá idejében legteljesebb előharcosa volt Muraköz megmagyarosításának. Akkor arról is volt szó, hogy Muraközből egy monstre küldöttség menjen fel Budapestre az elcsatolást sürgetni. Nem kabátos emberekből álló deputáció, hanem maga a polgárság kérje a kormányt, hogy Zágrábtól szabaduljon. A küldöttség meg is alakult. Muraköz két járásából legalább is háromszáz gazdára lehetett számítani, akik a küldöttségben való részvételüket megígérték. A muraközi papság tudott a dologról. Hiszen az ügyet eltitkolni nem lehet és senkinek sem volt szándékában a papság ellenére szervezni a küldöttséget. Már csak annál is

inkább nem, mert évekkal ezelőtt egy hasonló célzatu küldöttségben azóta már elhalt Varga János és Peczek György plébánosok is részt vettek.

Mi, akik abban az időben a küldöttség szervezésében fáradoztunk, két igen fontos dolgot tapasztaltunk. Az első és legfontosabb az volt, hogy Muraköz népe nem idegenkedik attól a gondolatától, hogy magyar egyházmegyébe kerüljenek. Sőt a perlati és tükse-szentgyörgyi plébánia hívei önkéntesen ajánlottak a küldöttségben való részvételre. A második pedig abban állott, hogy a muraközi papság egyáltalán nem dolgozott ellenünk. Tartottak ugyan akkor-tájban egy coronalis gyűlést, melyben kimondták, hogy ők a zágrábi püspökség iránt bizalommal viseltetnek, de akciót, ellenagítációt nem indítottak. Ebből a kötelező udvariassági nyilatkozatból és a teljes pacts magatartásból joggal lehetünk, hogy a muraközi papságnak is kellemesebb volna, ha ez a két-felé tartozás megszűnnék és ők maguk örülnének legjobban, ha a zágrábi befolyástól megszabadulnának. Nap-nap után vártuk, hogy

a vármegye meghatározza a küldöttség elindulásának idejét. Vártunk, vártunk és nem történt semmi. A küldöttséget végre is lefűjték. Az elcsatolást kérő felirat pedig be lett mutatva a Háznak, határozatot azonban nem hoztak. És ma éppen ott vagyunk, ahol előbb voltunk.

Azokat az okokat, melyek Muraköz egyházi elcsatolását gátolják, unós-untig hallottuk már. Csak a két legfontosabbat említem meg, amelyekkel folyton érvelnek. Az egyik az volna, hogy a zágrábi érsek-ségnek magyar plébániái lévén, Horvátország függése Magyarországhoz ezáltal is dokumentálva van. A másik pedig hogy a pécsi egyházmegyének szlavoniai fái rá vannak és Muraköz elcsatolása esetén ezen plébániák cserébe adandók volnának.

Az elsőre csak az a megjegyzésem, hogy Magyar- és Horvátország között a Dráva a határ. A Dráván innen a horvátoknak meg egyháziilag se legyen semmi keresete. Maradjanak ők a Dráván túl és szöjék fantasztikus álmaikat Nagyhorvátországról, de Muraközt hagyják békén. A szlavon plébániáknak semmi köze Muraközhöz. Ezt a két dolgot legfeljebb csak per analogiam lehet tárgyalni, de Muraköz visszacsatolásának kerékkötője ez nem lehet soha.

Itt egyszerűen arról van szó, hogy lehetséges-e Muraköz Zágrábtól egyháziilag elcsatolni, vagy nem! Ha lehetséges, akkor minél rövidebb idő alatt meg kell ezt tenni. Mert ma még teljes bizonyosság van arra, hogy az elcsatolás által Muraköz rövid idő leforgása alatt nyelvében, érzésében teljesen magyarrá lesz. Ismétlem, hogy ma, a jövő bizonytalan. Ha a horvátoknak sikerül muraközi származású, Zágrábban nevelt horvát agitátorokat Muraközbe küldeni, ha ezek a derék muraközi népet a nagyhorvát eszmékre tanítják, ha a horvát jogpárt izzó magyargyűlöletét a nép szívébe oltják, akkor már az elcsatolás is hasztalan!

A magyar állam tegye meg a magáét és ne hagyja magára azt a jegyzőkből, tanítókból álló lelkes csoportot, akik elszántan, fanatikusan küzdenek Muraköz magyarságáért!

A szimfonikusok hangversenye

Tegnap este végre alkalma nyílt Nagykanizsa város és irányban — hálá a derék fehérvári filharmonikusoknak — immár megfelelően előképzett zenei és zenekedvelő publikumának a legmagasabb zenei élvezet befogadására. A tökéletesség fejlesztett dilettáns-muzsika után csak tegnap tudta meg ez a közönség, hogy mi az a gyönyörűség, amiben nor-

Aranyvár és ezüstmadár.

Te:
 Elfeledez még aznap este
 De pár hét múlva, pár év múlva
 Tudom,
 Ezredbe jutok újra, újra ...
 Feléd uszom
 Emlekeid két tengerén
 Mint egy halott, ezüst madár
 Mely alva száll, mely halva jár
 Emlekeid két tengerén.

Én
 A messzi város közelelén
 Halgatagon, fejem lehajtva
 Bolygok ...
 Nem éltet más, csak az emlékek, a
 Régi dolgok.
 Az életem kopár mezőjén
 Hol szél sivit csak és vihar jár
 Az emlékek fénylő aranyvár
 Bús életem kopár mezőjén ...

Ájándék.

Szeretném magam átadni neked
 Mint egy kis szobrot, mely asztalodon áll
 Áll és él és szembe néz veled,
 Mikor szobrára borul a homály.

Én lennék örök-merev vízavid:
 Kis, megszórt nagy lémből vagy fából
 Mely a föld, igénytelen szél,
 S egy mosolytalan nőjelet ábrázol.

Lányi Sarolta.

Rip van Winkle.

Írta: Pakots József.

— Ön most rögtön hazamegy, becsomagol és fontos aktákkal Karisbadba utazik a miniszter ur öccsellencéjához.
 Hudák bácsi nem hitt a fülének:
 — Één? ...

— Igen. A titkár ur szabadságon van s önnel megbízhatóbb emberem nincs.
 Hudák bácsi bizony szédült egy kicsit, amikor az aktacsomóval hóna alatt távozott a méltóságos ur szobájából. — Ez a szédülése eltartott hazáig is, ahol az aligazgatóné öngyűsége, mikor megtudta hűségese ellopja küldetését, alig akart hinni benne, sőt egyenesen meggyanúsította Hudák bácsit azzal, hogy egy kicsit a pohár fenekére talált nézni.

De hát a józan valóság mégis beigazodott és Hudák bácsi két óra múlva már ott állt egy gyorsvonati sílőben és szorongva nézett elébe az izgalmas jövőnek.

A miniszter ur igen kegyesen fogadta Hudák bácsit. Felzúgította, hogy ugyanazon hotelbe szálljon, ahol ő van, hogy így mindig rendelkezésére állhasson.

És Hudák bácsira a miniszter - oldalán csakugyan nagy szerep is várt. — A két szakminiszter tanácskozása napokig elhúzódott. A kérdés, amelyet megvitatalt, kényes volt s a két állam érdeklődése erősen a tanácskozás felé fordult. — A magyar és osztrák lapok naponta hosszú cikkeket közöltek a tanácskozásról. Egy-más után jelentek meg a távirati jelentések ilyenformán:

A két szakminiszter mai tanácskozása megint hosszú ideig elhúzódott. Utána a magyar miniszter még sokáig dolgo-

zott szállóbeli lakásán Hudák aligazgatóval.

Vagy:

A mai tanácskozáson már pontokba foglalták a megállapodásokat. A jegyzőkönyvet Hudák János miniszteri aligazgató vezette.

Több mint egy hét kellett hozzá, amíg a két miniszter letárgyalta a vitás kérdést s a lapok megírták, hogy a tárgyalások eredménye kölcsönösen kielégítő lett.

A tárgyalások befejeztével véget ért a magyar miniszter kurája s öccsellencéje visszautazott Budapestre. A lapok ezt a visszautazást így adták hírül:

A közmunkügyi miniszter utja. — Karisbadból jelentik, hogy a magyar közmunkügyi miniszter befejezte három hetes kuráját és Hudák János miniszteri aligazgató kíséretében visszautazott Budapestre.

Hudák bácsi tehát visszakerült fontos küldetéséből. A miniszteriumban kellőleg méltányolták is ezt a küldetést és Hudák bácsit, amikor visszatérte után először lepett hivatalába, sorra keresték fel a kollégák, hogy üdvözlőjék:

— Ah, Hudák bácsi, derekasan csinálta a dolgot! — Övástuk!

Hudák bácsi az üdvözlésekre, amelyek mögött egy kis tréfaközös is rejtett, igen komoly arccal állt és kegyes leereszkedéssel felelt:

— Hát hiszen megírtam a magamét! Talán a hangban volt valami, ahogy ezt a választ adta, vagy a modorában, elég az hozta, hogy a kollégák megelégedve néztek Hudák bácsira. Mi ez? Hiszen ez nem a régi, jó alázatos Hudák bácsi, nem, nem, ez valaki más.

A szolgák álmélkodva hagyták el a Hudák bácsi szobáját. Az egyik a másiknak adta tovább az észleletet s az egész miniszteriumban mosolyogva beszéltek arról, hogy Hudák bácsinak ugylátszik fejébe szállt a karisbadi ut.

Hogy mi volt igaz a dologból, mi nem, azt hátraozottan nem lehet megmondani. Annyi bizonyos, hogy Hudák bácsi kicsit, görbe alakja ujjában úgy kinyílt, mint egy pudibicska s egy ízben megtörtént az a különös eset is, hogy a szolgára ráripakodott:

— Számár!

A miniszteriumban persze ezeken a dolgokon csak mosolyogtak. Azonban egy napon még effelejtettek mosolyogni is.

Egy reggel, amikor Hudák bácsi villamoson éppen a miniszteriumba igyekezett, a leszállásnál egy katonatiszt rálepett a Hudák bácsi lábára. És Hudák bácsi úgy rendre-utasította az ügyetlen katonatisztet, aki meleslelt húszár is volt és három fejjel magasabb Hudák bácsinál, hogy az egész villamos oda volt a csodálkozástól. Persze névjegycsere következett s az affaire-t alig le eteti elismítani, mert Hudák bácsi mindenáron vért akart inni.

Ez az affaire sokáig mint legenda járt szájról szájra a miniszteriumban, voltak, akik hitték, voltak, akik nem hitték.

Hanem a kétkedőket is meggyőzte aztán az a hír, amit egy miniszteri fogalmazó hozott a miniszteriumba. Ez a fogalmazó, aki ismerőse volt a Hudák bácsi család viszonyainak, egy napon azt ügagolta, hogy Hudák bácsi ellen valókeresetet adott be a felesége. — A valókereset címe az volt, hogy Hudák bácsi nagyon rablatis.

(Vége.)

mális körülmények között csak a fővárosok szerencsés népének van gyakrabban alkalmuk részesei. Viszont a tegnapi fejfehetetlen est rendezői is csak tegnap tudhatták meg igazán, hogy mennyire zeneőrül, mennyire művészetkedvelő ez a sokat ócsárolt közönség, mely a szimfonikusok harmadfélórás műsorát olyan figyelemmel, olyan feszült figyelemmel hallgatta végig, hogy ebben meg az éktelenteen bizonyára meglehetősen elképzelt karmester, Kun László találhatott igaz gyönyörűséget. Szükséges, ha már a hangversenyt megelőző komédiák elmulasztották azt, hogy néhány szóval ismertessük a remekbe dolgozó zenekar szervezésének rövid történetét, mert így bizonyára meg fog tisztázódni az a hatás, amit a tegnapi hangverseny laikusra és a legszakértősebb hallgatóra egyaránt tett.

Az országos szimfoniai zenekar magva a szerencsétlen véget ért Népszínház-vigopera nagy gooddall összeállított zenekarának tagjaiból áll. Mader Raul, a világ-híró dirigens szervezte azt a színházi zenekart, melynek meg nem érdemelt rövid, dicstelen pályafutása volt. Apponyi Albert gróf, az akkori kultuszminiszter néhány hónapi habozás után úgy akart egzisztenciát biztosítani a zenekar még egyúttal tagjainak, hogy Kun László akadémiai professzor vezetésével a Népszínház-vigopera épületébe bevonuló Nemzeti Színház-hoz szerződtette őket. E műintézet azonban nem tudott elég munkát adni a zenekar nagy művészi ambícióitól izzó tagjainak, úgy hogy Apponyi miniszter egy igazán szerencsés ötlettel elhatározta az országos szimfoniai zenekar létesítését, melynek hivatása lesz elsősorban egész Magyarország területén a legmagasabb zenének, az orkesztrális muzsikának népszerűsítése. Így a Nemzeti Színház zenekarái megszűntek, ámde ennek 25–30 tagból álló létszáma korántsem volt elég ahhoz, hogy az egy nagy zenekar műveitnek megfeleljen. A kultuszminisztérium tehát az egész világon pályázatot hirdetett a zenekar tagjaival való jelentkezésre. Mintegy ezer pályázó akadt az egész művelt világ, Európa és Amerika képzett muzikusai közül. Kun László Münchenbe rendelte az összes pályázókat, akik közül ott nagy gondokkal és a legszigorúbb vizsgáztatással kiválogatott vagy negyven elsőrendű embert. Így van az, hogy a szimfonikusok között amerikaiak, spanyolok, dánok, franciák, németek, csehek, angolok is vannak, akik azonban egymásután szerzik meg a magyar állampolgárságot és bizonyos, hogy gyermekeik már a leghűségesebb magyar hazafiak lesznek. De így van az is, hogy olyan művészi színvonal áll a zenekar játéka, melynél különbet a nyugati metropolások művészgárdái sem igen tudnak produkálni.

Pontban kilenc órakor kezdődött a hangverseny és hogy mennyire jól nevelt koncertpublikuma van Nagykanizsának, annak talán legjobbjellemzése az a megfigyelés, hogy amint a Tanháuser nyitányban felbugott a kürtök bűvös zenéje, egyetlen kísérel sem történt, hogy a terem lezárta ajtáin még va aki bejusson. Ott volt már mindenki, aki ott akart lenni. Azaz, juloziam. Sokan nem voltak ott, mert nem kaptak jegyet. Hja, a Polgári Egyetlem nem fedi most már mindig igényeinket és igazán sajnálhatjuk hogy a kultuszminiszter, vagy legalább az államtitkárja nem lehetett jelen a hangversenyen, mert ha meglátták volna e minden zugában rajongó, fanatizált publikumtól zsúfolt termet, melyből oly sokan kiszorultak, e látvány nála bizonyosan erősebb hatással mozdította volna elő színházépítési segély iránt való esedezésünket, mint tizenkét kérvény és ugyanannyi deputáció.

A leghatalmasabb wagneri műnek, a *Tanháusernek* nyitányával kezdődött a

hangverseny, mely 15 percnél szűkebb kivétel közel három órán át szakadatlanul tartott, a legraffináltabb zenei hatások zuhatagával árasztva el a hallgatóságot, mely fáradt idegekkel, de az élvezetlétől kipirosodva vonult haza. Az igénytelen külsejű karmester, Kun László, egy-két perc alatt szinte hőressá nőtt a dirigensi pulton. Kezében karmesteri pálcájával maga a megtestesült zeneművészet. Ugy kormányozza két kezével, energikus rángató fejjével és szikrázó apró szemével a hatvantage hatalmas zenekart, mint a klasszikus mitológiában Neptunus a háborgó tengert. Nincs előtte lehetetlenség. A légydöngésig mérsékelt pianissimó és az orkászertű fortissimó egy másodperc alatt váltakoznak újjának egy intésére. Hatása a *Mozart* szerénységben leírhatatlan volt. Nem volt talán egy hang, egy taktus, amit ebben kritizálni lehetne. Egy vonóságyesnek becsületére valna e finomságok kicsinlása a klasszikus nagy műből, mely minden klasszicitása ellenére minden befűlőt is negyedórára lebilincsel. Ez aztán igazán a klasszikus zenének népszerűsítése.

Liszt emlékeinek a muzsikák publikum előtt is ismeretlen „Hungaria” szimfonikus költemény előadásával hódolt a zenekar. Kár, hogy éppen ezt választották a jubilaris alkalomra, mert a meglehetősen üres hangszereles mű hiányosságait még a tökéletes előadás sem pótolta egészen. Szerencsés ötlet volt ezt a műsoron kívül előadott *Berlioz* féle Rákóczi indulóval befejezni. Ennek végeztével a tetszés oly elemi erővel nyilvánkozott meg, hogy az ünnepeit karmester a zenekar tagjait felállásra intette, hogy osztozzon velők a frenikus sikerben.

Természetesen *Csajkovszky* volt az est koronája, ragyogó ékessége. A harmadik szimfoniát játsolták és Kun László egész művészei üdöklöttek ebben. A szláv zene minden bájja, minden melancholiája belefűdött pálcájának üéseire a telkekbe s akiben csak egyetlen nemes érzés volt, az itt okvetlenül felébredt és megszólalt.

Nem lenne teljes tudósításom, ha nem tenném a legnagyobb elismerés pálmáját a hangverseny fiatal koncertmesterének, *Gábrriel* Ferencnek lábához, kinek mesteri hegedűjátéka e hatalmas művészi együttesből is kivált.

A tegnapi koncert publikuma nagy hálával tartozik a hangverseny-rendezés tagjainak, valamint *Vécsey* Zsigmond polgármesternek, *Dedk* Péter főkapitánynak és dr. *Sabján* Gyula városi főjegyzőnek, kiknek önzetlen nagy munkája e pártatlan művelvet megszervezését részünkre lehetővé tette.

Gürtler István.

Országgyűlés.

Az ellenzéki beszéd.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —
Budapest, okt. 27.

A képviselőház mai ülése jelentésekkel, szavazással és egy beszéddel telt el. Az ülésen *Berzeviczy* Albert elnököt, ki bemutatta Pest megye feliratát az argentinai husbehozatalról, Pozsonyét az obstrukció ellen, Udvarhelymegyéét a tisztviselők nyugdíjáról és a tanítók helyzetének javításáról, továbbá a görög és mihályi gazdaszövetségek kérvényét az argentinai és szerbiai husbehozatalról. Az elnök javasolta, hogy e kérvényeket adják ki a kérvényi bizottságnak, mire Kun Béla ellenindítványt nyújtott be, husznál több képviselő pedig a névszerinti szavazás elhalasztását kérte.

Hazay Samu honvédelmi miniszter a múlt évi jelentéseket terjesztte elő a magyar nyelv oktatásának eredményéről a katonai intézetben, a tisztai áthelyezésekről és a honvédménház számadásairól.

Ezután néhány napirendszerinti szavazást intézett el a Ház, végül pedig *Kovácsi* Kálmán Kossuthpárti képviselő beszélt a katonai javaslatok ellen. Miután az általános lefegyverzés híve, ezért megtagadja a haderő fejlesztéséhez való hozzájárulását. A javaslatot nem fogadja el és határozati javaslatot nyújt be.

Ezzel az ülés véget ért.

HIREK.

— Az installáló megyegyűlés. A tegnapi megyegyűlés megbízta *Árjay* Lajos alispánt, hogy a kinevezett főispánnal egyetértően állapítsa meg az installáló közgyűlés napját és azt készítsse elő. Mini Zalaegerszegről értesülünk, egyelőre az a terv, hogy az installáló megyegyűlést november 6-án, hétfőn tartják meg.

— A főispán lakása. Minap, egerszegi tudósítás nyomán azt írtuk, hogy báró *Kemény* Elemér huszárszázadost elhelyezték Egerszegről s így lakása, a kaszaházi kastély megüresedvén, azt *Balás* Béla dr., az új főispán fogja elfoglalni. Mint értesülünk, ez a hír csakugyan el volt terjedve Egerszegen, azonban nem felel meg a valóságnak, mert *Kemény* báró századost nem helyezték el Egerszegről. A hamis hírt olyan magyarázat kíséretében terjesztették, mintha az összefüggene a főispáni lakáskérdéssel, holott a kérdés ilyen megoldása a kinevezett új főispán intencióival sem egyezik meg. *Balás* főispán ideiglenesen egy kisebb lakást bérelt Egerszegen s így most már lesz idő ahhoz, hogy a lakáskérdés jobb megoldásról gondoskodni lehessen.

— A gazdasági egyesület közgyűlése. Zalavármegye Gazdasági Egyesülete, ugy is mint Zala megyei központi mezőgazdasági bizottsága november 7-ikén délelőtt Zalaegerszegen, az egyesület helyiségében rendes közgyűlést tart. A mezőgazdasági bizottság ülésének tárgysora a következő:

1. Az 1912. évi költségvetési törvénytervezet megállapítása.
2. Megyei főrendészeti szabályrendelet véleményezése.
3. Intézkedés a dohánytermelésnek a megyében újból való meghonosítása tárgyában.
4. Előterjesztések a megyei legelők rendezése, javítása, ármentesítése tárgyában.
5. Folyó ügyek, indítványok.

A közgyűlés a következő pontokat tárgyalja:

1. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1912. évi költségvetési törvénytervezet vonatkozásában.
2. A ragadós száj- és körmőfás terjedésének megakadályozása tárgyában tennő javaslat.
3. A vásártartás módosításáról szóló szabályrendelet véleményezése.
4. Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület indítványa a jébiztosítási feltételek megváltoztatása tárgyában.
5. Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület átirata a pozsonyi hízómarhavásár és export vágóhid felállítására tárgyában.
6. Tolnavármegyei Gazdasági Egyesület átirata a hét osztályú mezőgazdasági irányú polgári iskolák felállítására tárgyában.
7. Folyó ügyek, indítványok.

— Az Úttörő iskola megnyitása. *Fényes* Samu dr. közölte velünk, hogy a nagykanizsai Úttörő iskola előadásorozatát ő maga fogja megkezdni és pedig holnapután, vasárnap délután, amikor

Nagykanizsára érkezve „A tudomány értékelése és a dogmatizmus” címmel előadást tart. Az előadás után eszközlik a beíratásokat az Úttörő iskolába. *Fényes* dr. aznap azon Tapolcán tart előadást.

— Tanfelügyelő látogatás. *Ruzsicska* Kálmán dr. kir. tanácsos, tanfelügyelő, ki több zalaegerszegi műbaráttal csütörtökön délután Nagykanizsára érkezett — még az est folyamán meglátogatta a tovább-
szolgáló altisztek polgári iskolai tanítályait. Ma megtekintette az állami polgári leányiskola -túlzsúfolt tantermeit s az állami polgári fiúiskola párhuzamos osztályát. Egyben érkezett *Vécsey* Zsigmond polgármesterrel az állami polgári iskolák megfelelő elhelyezésének előkészítése felől.

— A hangverseny jegyváltása. A tegnapi hangversennyel kapcsolatban *Dénes* Lajos jelenleg budapesti lakos szép tanulmányt adta szülővárosához való ragaszkodásának. — *Bóhm* Emilhez, a szimfoniai hangverseny egyik rendezőjéhez, ki leveleiben sajnálkozásának ad kifejezést, hogy a tegnapi hangversenyen nem vehetett részt, egyúttal azonban 50 koronát adományoz a színházalap javára, mely adományt a rendezőség egyelőre ezután fejezi ki köszönetét a nemeselektű adakozónak.

— Egy zalaegerszegi iparvállalat állami támogatása. Egy zalaegerszegi cég kétféle műhelyét gyári vállalatná törekszik fejleszteni. E célra állami gépsegélyt folyamodott. Az ügy már két év óta húzódik, míg most végre dűlőre jutott. A kereskedelmi miniszter nyolc munkagépet és két motort hajlandó a cég rendelkezésére bocsátani, oly feltételek ellenében, amelyek teljesítése a zalaegerszegi cég műhelyét igazán gyári színvonalra emelné. Az érlekes állami gépsegély engedélyezése még *Lukács* László miniszter intézkedése és amellől szól, hogy a kormány az oly iparvállalatokat kérszegély támogatja, a melyek e támogatás révén gyári sorba emelkedhetnek, vagyis a hazai termelést számba vehető mérvben fokozhatják.

— Nagykanizsa város iskolakerülői. Tegnap fejezték be a városi házi hivatalnokok azoknak a nagykanizsai iskola és ovodakerülőeknek összeírását, kiket szűkebb vagy gyámjaik az 1911/12. iskola évre elmulasztottak iskolába vagy ovodába beírni. Az összeírók jelentése szerint munkájuk feleltette egy Nagykanizsa (I–V.), mint Kiskánizsa (VI–VII. kerület), valamint a városhoz tartozó tanyák és puszták lakóit. Az összeírás eredményének részletes kimutatása a következő: Az I–V. kerületben 6–14 éves iskolába be nem íratott gyermek (beleértve az iparos és kereskedő tanoncokat is) van 204, 3–5 éves ovodába be nem íratott gyermek pedig 363. A VI–VII. kerületben 327 az iskolakerülő és 501 az ovodakerülőik száma. Vagyis összesen 1395 olyan gyermek van Nagykanizsán, akiket a törvény rendelkezései ellenére a szeptember hóban megkezdődött tanévre nem íratnak be iskolába, illetőleg ovodába. Az összeírók a helyszínen hagytak mindenütt egy-egy intót, mely már egy-egy korona pénzbüntetést ró ki a mulasztó szülőkre és gyámokra és meghagyja nekik, hogy 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt 3 napon belül irassák be gyermekeiket az iskolába vagy ovodába.

— Az életunt kanizsai bak. A minap egy hír jelent meg lapunkban, mely arról szólt, hogy egy honvédtanonc a kanizsai honvédlaktanyában öngyilkos kísérletet követett el amiatt, mert az ezredorvos nem hitte el a lábfejását és ha egy bajtársa észre nem veszi, hogy az újonc felkötötte magát, akkor menthetetlenül meghalt volna a nadragázi. Mint most értesülünk, ez az eset nem a honvéd, hanem a kanizsai 48. körőrezred laktanyájában történt és a hír fenti formájában téves információ folytán került lapunkba.

— **Baltházár-est.** Holnap szombaton és vasárnap mutatója be merésbe illő csodás mutatókat mutat. **Baltházár-mester** a Polgári Egyet nagytermében. A kiváló magyar varázsló nemcsak egyik bűmulatóból a másikba ejti közönségét, de pompás csevegő is és egészséges humorával folytonos derűltéssel tudja tartani nézőit. Baltházár ez idén felállítja még önmagát is. A legmagasabb nívón álló műsorral és drága felszerelésekkel rendelkezik, amelyeket bővít még soha nem mutatott be Nagykánizsán. Az előadások iránt városszerre nagy érdeklődés nyilvánul. Vasárnap két előadás lesz, u. m. délután 4 órakor féltélepraktikát és este 8 órakor rendes helyekkel. Jegyek előre válthatók **Schwarz és Tauber** dohánygyártól.

— Elvesztett egy borkarkötőt nyitott fedellű női arany órával (okszám 114.) f. hó 27-én pénteken délelőtt a nagykanizsai piacon. — Kértek a becsületos megtaláló, hogy azt Scherz Lujza utóda borkerekedésébe adja át, hol is illő jutalomban fog részesülni.

— Az utolsó táncgyakorlat. Nagy a szomorúság a táncos fiataiság körében. Adorjáné **Mayersberg Frida**, a népszerű táncnő távozni készül Nagykánizsáról és tánciskolájában holnap szombaton lesznek az utolsó táncgyakorlatok. Még pedig délután fél 6 órakor a rendes heti táncgyakorlat, este fél 9 órakor pedig cigányzenével az utolsó bosszontestélye e szombaton. A táncanfolyam záróvizsgájáért jövő szombaton, november hó 4-én lesz.

— **Hirtelen halál.** Ma hajnalban a Blau-féle cognacgyár Erzsébet-tér 12. sz. alatti telepének istállójában hanyattfekve holtan találták **Pintér János** 35 éves kocist. A szerencsétlen embert az istálló küszöbén érte végzet, mely az előhívott rendőrorvos megállapítása szerint éjjel után egy-két órával okozhatta halálát. A halál oka, amennyire az külső jelek szerint megállapítható, valószínűleg szívverésbővítés volt. Ennek pontos megállapítása végett azonban ma délután felboncolják a hirtelen kimúlt embert, kinek holttestét kora reggel a temető hullaházába szállították.

— **Gombamérgezés** Kiskanizsán. Tegnapelőtt éjjel dr. **Goda Lipót** városi orvost egy kiskanizsai atyafi verte fel álmából. Kiskanizsára hívták az orvost, hol kinos görcsökben bentegetett varázsló utcai lakásán két legény és egy serdülő leány. A fiatalok öreganyja **Hári Ferencné** Kiss László Nagykánizsai földművestől egy táj gombát vásárolt a piacon és azt unokáinak vacsorára elkészítette. A fiatalok a gombát megették és néhány óra múlva oly rosszul lettek, hogy orvost kellett hívniok. Ez a legkínosabb állapotban találta a gombától mérgeztetteket, kiknek ellenszereket adott be, mire azok állapota javult. Ma reggelre aztán teljesen meggyógyultak, de mostanában alig fognak ismét gombát enni.

Jogászok bánata

— vagy

tulajdonképpen mindegy.

Első jogász: Kolléga ur olyan busnak látszik...

Második jogász: Most olvastam a hivatalos lapban az új vizsgarendszerre vonatkozó rendelkezést... Három alapvizsgát kell tenni kettő helyett.

Első: És ez busítja kolléga urat? Engem bizony hidegen hagy, mert én hat éve nem jutok tovább az elsőnél, hát bánom is én, mi van az idő méhében.

Második (a magoló szendésével): Bocsnát, én másképp gondolkodom... Én le akarom rakni a vizsgáimat...

Első: Akkor meg igazán mindegy: Kettő rak-e le vagy három. Ákinek ilyen beteges ambíciói vannak, az dolgozzék.

Második: Kolléga ur nem veszi túlságosan komolyan a hivatást.

Első: Ugy van, édes Öregem, én csakugyan nem veszem túlságosan komolyan. Jogászodom, mert valamit kell csinálni. Ha megunom, vagy engem unnak meg, akkor fölcsapok valaminek... Leszek biliárd-művész, vagy újságíró...

Második: Megbocsát kolléga ur, de éppen ez a baj... Sokan méltóztainak lenni a jogi pályán, akik így gondolkodnak és éppen azt akarja a miniszter, hogy elriassza a jogi pályára lépők egy részét.

Első: Lássam fiam, ezért naiv a maga minisztere. Ki hiszi el, hogy engem a harmadik alapvizsga riaszt el és ki hiszi el, hogy magál ez a vizsga kergeti ki az egyetem falai közül... Nem, fiam, én csak annyi ideig fogok karambolázni, mintha nem volna ez a vizsga, maga pedig szépen lerakja, ha ötöt írnak is elő.

Második: Igaz, igaz...

Első: De izenek valamit a maga miniszterének... Ha csakugyan el akar riasztani minket a jogi pályától, arra van egy nagyszerű mód.

Második (bután): Még egy vizsga?

Első: Nem fiam... Osszon ki köztük egy földet... Ezzel megsegített minket, akik nem leszünk ügyvédek és megsegíti magukat akik ügyvédek lettek... Mert az bizonyos, hogy maga hamarabb szerzi meg az én földemet, mint én a maga vizsgáit.

Ray.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 27.

Változékony, de állandóan enyhe idő várható, helyenként esővel. Déli hőmérséklet 14 C.

Az erdészakadémiai tanár katasztrófája.

Selmecbánya, okt. 27. A mai déli fővárosi lapok röviden tudósítanak arról, hogy Selmecbányán az új főiskola laboratóriuma előtt a földöntés alatt a pince beszakadt és **Farbaky Gyula** főiskolai tanár, ki a töltésen állott, a mélységbe zuhant, ahol a rengeteg föld eltemette. A mentés akéi egész éjjel folyt és a szerencsétlen tanárt csak ma reggel sikerült megtalálni 10 méter mélységben holtan. Az orvosok konstatálták, hogy halálát fulladás okozta, ami a katasztrófa után igen hamar történetelt. A tragikus véget ért ember órája még jár, mikor ráakadtak holttestére. Esete városszerre a legnagyobb részvételt keltette.

Amerikai párbaj.

Szeged, okt. 27. Tegnap délután a Tisza folyó partján egy gyári munkás egy gazdátlan kalapot talált, amelyben egy megcímzett boríték volt, melyen annak írója is meg volt jelölve **Solti László** bankhivatalnok névvel. A rendőrkapitányság megállapította, hogy a levél írója **Solti Károly** szegedi táblabíró fia volt, aki a levélben azt mondta el a címzettnek, hogy amerikai párbaj miatt kell elpusztulnia. A fiatalember nemrég egy barátja előtt is említette, hogy amerikai párbaj miatt *agyon kell magát lőnie*. A rendőrség megkereste a budapesti rendőrkapitányságot is, hogy ott is nyomozzanak a párbaj másik részese után.

A kibic gyilkosa.

Arad, okt. 27. Fráncel Lajos kávéház-tulajdonos, ki nemrég egy vendéget a kávéházban lelőtte, ügyvédje szerint elme-

hábordott. Miután ezt a védő bejelentette a törvényszéknek, a fogva lévő kávést orvosokkal megvizsgáltatták, hogy csakugyan elmebajos-e. A megfigyelések azonban azt derítették ki, hogy a gyilkos kávést teljesen beszámítható állapotban van.

Regula új vallomást tett.

Miskolc, okt. 27. Fokozódó érdeklődés mellett folyik az edényi gyilkos ügyének tárgyalása. A mai tárgyalás szencziója **Lengyel Zoltán** védő ama bejelentése volt, hogy **Regula** megváltoztatta vallomását és akiket eddig bűnrészességgel vádolt, azok közül kettőre vonatkozólag visszavonja vallomását. **Regula** kijelentette, hogy **Földi István** és **Rufkó Mihály** nem gyilkosok, de **Kovács Antal** vele együtt ölte meg **Czeisler**eket. **Lengyel Zoltán** erre azt a kívánságát terjesztette elő, hogy az összes bűnjeleket vegyék vizsgálat alá. Előírtak való határoza hozatal idejére az elnök a tárgyalást délutánig felfüggesztette.

A háború.

Konstantinápoly, okt. 27. Benghazitól két órányira heves harc volt, melyben az olaszok közül 400 katona esett el.

Székel Ferenc balesete.

Budapest, október 27. **Székel Ferenc** igazságügyminiszter tegnap este a parlamentbe a pénzügyi bizottság ülésére ment villamoson. A képviselőház előtt a miniszter a még robogó kocsiról leugrott, de oly szerencsétlenül esett le, hogy arcát és orrát vércsre sebezte. **Szebenyi Antal** képviselő sietett segítségére, aki felemelte és kocsin lakására kísérte. A miniszter sérülése nem súlyos, de mégis egy hétig fog tartani, míg egészen meggyógyul.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 27.

Készáru-üzlet:

10-el olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza október	11.78
„ 1912. áprilisra	11.99
Rozs októberre	10.60
„ 1912. áprilisra	10.39
Zab októberre	9.36
„ 1912. áprilisra	9.56
Tengeri 1912. máj.	8.54

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölsszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Jövő évi

Gipsszükségletet

legelőnyösebben szállít a legmodernebben berendezett erdélyi gipszművek

Sátori Mór Képzeti Iroda: Budapest, II. Dandár-utca 28. sz.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és főzékerekedésében

Nagykanizsán.

Hölgyek ne hagyják

figyelmén kívül, hogy nagykereskedő szükségük van arra, hogy egész nyáron át lebaránts, tönkretett **archiból teljesen helyreállítsanak**; nem a higanyos, korai ráncokat előálló szerek által, hanem **szakímerettel** elkészített, minden káros anyagtól mentes szerekkel — **Az archiból összes hibát ellen külön készített szerek.** — A hatás lassú, de biztos! Levélbeni rendelés szigorú diszkrét mellett teljesítve. Kérdésekre kimerítő válasz.

Az amerikai „Yes”-porcellán-pouder és egyéb különlegességek kisebb mennyiségben is kaphatók. — **Pouder** fehér, halvány rózsaszín, ivoar színben. **Szörtelenítő-szerek.**

Freepóló-intézet Nagykánizsa, Hunyady-utca 16. Szankor mellett.

Házeladás.

Kinizsy-utca 67. sz. ház, mely áll egy 2 szobás és 2 egy szobás lakásból, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel és kerttel együtt

ELADÓ.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátainknak, ismerőseinknek és a városi uraknak, kik felejtethetetlen halottunk végtisztessége alkalmával fájdalunkat megjelenésükkel és részvétnyilvánításukkal enyhíteni sziveskedtek és koporsóját megkoszorúzták, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

5876 Novák család.

Ügyes kisasszony

ki az irodai teendőiben jártassággal bír, állandó alkalmazást nyerhet. Ajánlatokat „Részvénytársaság” jelige alatt a kiadói hivatal továbbít. Kéz-dők ajánlata nem vétetik — figyelembe.

Egyetlen kísérlet meggyőzi,

hogy 5811

kész husleves

azonnali előállítására a

5 f-ért

a legjobb és legolcsóbb!

A kocka — csupán 1 liter forró vízzel leöntve 1 tányér kiváló húsvalótlak készítésére ad:

leveseknek betételt való készítésére, hamis levesek ízének megjobbítására, főzelékeknek felezésére, mártásoknak sültéknél stb.

Egyedüli a MAGGI névvel

koresztentillag védjegyvel.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sírsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut. 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírsokrok drai : 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Érc zoszorú-kereszték drai : 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcis, Crocus, Iris, Lillom, Évelővirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legutányosabb árakon.
Magas törzű alma és körtékák: 1 drb. 1 K., 10 darab 9 K., 20 darab 40 K., 100 drb. 75 korona. Törtekák: 80 fillértől, 1 koronáig. Rózsafák: 1-40-50 fajtaban.
Spárga tövek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertesztében Báthory-utca 22. sz.

Utazó állj, úgynök slot!

5874

Fizetek 1 garnitúraért 2-50 K. províziót. Saját számlára való vételnél szállítok önnek 6 soros tartós fehérnemű-garnitúrákat kor. 1-30-ért, gallér 35 fillért — Tőke nélkül mindenki tartós fehérnemű üzletet rendezhet be és legalább 5-600 koronát kereshet havonta.

Komplett utazóminta kollekció azonnal gratis. Egy levelező-lap elegendő. Nagykereskedők special ajánlatokat kapnak.

Dauerwäusche Industrie Exelsior Altenessen (Rheinland),
Németország legnagyobb és legrégebbi tartós fehérnemű gyára.

STOCK
COGNAC
MEDICINAL
szavatoit valódi borpárlat
CAMIS & STOCK
gőzpároló telepéről
BARCOLA.
Egyedül cognac gőz-
közde állandó hivatalos
vegyl ellenőrzés alatt.
Kapható minden jobb
üzletben.

Házlebontás miatti

az összes raktáron levő elsőrangú
férfi-, fiu- és gyermekruhák, téli
kabátok, raglánok, hídalgók, bőr-
kabátok, utazó bundák, lábszárak,
ugyszintén az összes raktáron levő
férfi-, női- és gyermekcipő drujmat
kidrusítom.

Megtekintés vételkényszer nélkül!

Tisztelettel

Grünfeld Márk.

éves portál és berendezés eladó.

Hajhullás és a fejkorpádzás

okvetlen megszűnik,
ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási
cikk kapható

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában
Nagykanizsán.

Eladó:

- 14 drb. vas-eke taligával,
- 10 „ vas-borona 3 tagu,
- 1 „ 17 soros vetőgép,
- 2 „ gyűjtőgép,
- 2 „ ló-szekér,
- 4 pár ló-szerszám,
- 1 drb. hajtó-kocsi,
- 1 „ fedeles hintó 4 ülés

Bővebbet

Leitner József

Király-utca 37. szám alatt.

Óriási választékban raktáron!

Méretkétl mérendőlések különböző góddal kö-
müllék. — Méretkétl egy vaitl cipő is eüg.

HIRDETMEY.

LIGETVÁR községben Muraközben
Murakirály Állomásától 2 km.-nyire

egy jóforgalmu vendéglő
szatócs-üzlettel együtt

más vállalkozás miatt

sürgősen átadó.

Értekezni lehet a tulajdonosnál:

Goldberger Zsigmond, Ligetvár.

Gondolatok jövőökre!

Szükség ellen az emberönmagát éshozzá-
tartozót úgy óvhatja meg kétségtelenül leg-
jobbba, ha a „BIOS” TÉMESVÁRI KÖL-
CSÓNOS SEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET

biztosítási kötvényeit

megveszi. Mindenki biztosíthat itt magá-
nak tíz korona egyszeri beíratási díj, 12
kor. évi tagsági díj, továbbá két korona
esetenkénti elhalálozási járulékejében már
egy évi tagság után: halálesetre 2000
koronát, három évi tagság után: kereset-
képtelenség esetén ötven kor. havi se-
gélyt, harminc évi tagság után: hatszáz
korona évi járadékot. Csekély havi járú-
lek ellen mindenki biztosíthat leányának
két ezer kor. hozományt, fiának két
ezer kor. önállóítási támogatást. Ha a
gyermek gondozója három évi tagság után
meghal, megszűnnek a további befizeté-
sek és a leány 20-ik, a fiu 16-ik élet-
évei 50 kor. havi járadékot kap, továbbá
házasság, illetve nagykorúság idején a
teljes hozományt és önállóítási támoga-
tást. Az intézet a legnagyobb biztonságot
nyújt. Ez évbe a biztosított összeg
20 millióra rug. Az állampénztárban
200.000 K. biztosítéki alap van elhelyezve

Felvilágosítással és prospektussal szívesen
szolgá a „BIOS” Kölcsonó Segélyző Szövet-
kezet igazgatója: TÉMESVÁR, Belváros,
Szabó-utca 4. — Helyben főképvisező:
Kisvárdy Márton ur, Nagykanizsa, Magyar-
u. 56. — Úgyes és megbízható árak és költsé-
gkétl üzletességek kor: teinek. — 1919

Badacsony vendéglőben

szombaton, folyó hó 28-án
Sárközy Dezső zenekara
közreműködése mellett:

Vadestély lesz.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u 39.

Elvállal-mindenemű. HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészít. — Kész
hajákat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott uraságoktól leveletl FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételek. 5345

Csödtömeg átvétel

Balázi Károlyné csödtöme-
gét megvettem és 50% ár-
engedménnyel a gyári áron
alul elárusítom. Csödtöme-
géből kifolyólag raktáron van:
Háló, ebédülő, plüs diványok,
serlomok, kárpitos munkák
és madraczok.

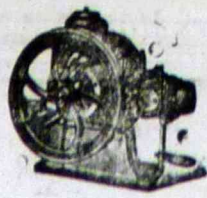
Tisztelettel

Goldberger Károly

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és
nyersolajlocomobilok!

Csak

Szabó Emil és társánál
kaphatók. 4603

Budapesti, VI., Teréz-körut 46. sz.
Benzin motorok. — Szívógázmotorok.
Teljes malomberendezések. — Árjegy-
zék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
egy melléklettel

A szerkesztőség által közreadott hírek és közlemények a szerkesztőség felelősségére bocsátók. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és a szerkesztőség nem vállal felelősséget a kéziratokért.

Hirdetéseket és nyilatkozatokat a szerkesztőségnek kell benyújtani és a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
előfizetés	előfizetés
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.00	Félévre 8.00
Egy évre 14.00	Egy évre 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Mulatságok, hírlapok, hírlapok és más-
közlemények sorunkban 50 fillér.
Eljegyzési és elosztási díjak díj 5
korona. — Köszönetszövegek 6 korona.

XXXVIII. évf. 247. szám.

Nagykanizsa, vasárnap 1911. október 29.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltek és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

Ügyes kisasszony

ki az irodai teendőket
jártassággal bír,

állandó alkalmazást
nyerhet. Ajánlatokat „Rész-
vénytársaság” jelige alatt a
kiadóhivatal továbbítja. Kez-
dők ajánlata nem vétetik
figyelembe.

Sikkes és elegáns
egyedül csakis a

Jancsec-Cipő!

Nagykanizsa, Deák-tér, Bayer
cukrász mellett.

Vidéki megrendelések-
hez elegendő egy hasz-
nált cipőbeküldése vagy
papíron a láb körrajza.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított hasznosító, mely már
sok év óta legjobb belső- és külső hasznosító
készítmény, azonnal és meggyőzően.

Pigmentelés. Súlyos hasznosító, mely már
sok év óta legjobb belső- és külső hasznosító
készítmény, azonnal és meggyőzően.

Ars ártalmatlan. — 100, K 1.10 és
K 2. — és egyaránt minden gyógyszer-
tárban kapható. — Főraktár: Főrek József
gyógyszertár, Budapest.
A Horgony-gyógyszertár az „Arany országház”,
Prágában, Elismertetésre 5. oca.

Hlatkó János

40 év óta Nagykanizsán fenn-
álló férfi szabó üzletét folyó
évi augusztus hónapban átvettem
és azt a megszokott mederben
az előbbi tulajdonos segéd-
lete mellett tovább vezetem.

A midőn ezt a n. é. közönség
b. tudomására adom, kérem
nagybecsű bizalmát, mit min-
denkor igazolni fogok.

Állandó nagy raktárt tartok bel- és
külföldi szövetekből.

Videkre kívánatra készítek
személyesen elmegek.

Kiváló tisztelettel
Hlatkó János utóda,
Sörlei Jenő.

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár min-
denmely asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat Kanapé, 2 fotel
4 szék . . . 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tákrós, rézrudas szőnyeg-
divánokat . . . 80 K-tól.
Szövet divánokat . . . 40 K-tól.
Ottománokat . . . 32 K-tól.

Nagy választék:
Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).

Első kanizsai szőrmemegővő intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkák ház mellett.

Készíték megrende-
lés szerint bármiféle szőrmunkát
a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron minden-
nemű szőrmét, valamint a legújabb divat sze-
rint készült kész szőrmegarnitúrákat. Javítást
és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel 5746

Robinson Gyula, szőrmester.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.
Ékszer, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.

Látszerraktárban elsőrendű csipetűk,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat bevállok vagy kívánatra becserelek.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sírcsokrok előre megrendelhetők
Petermann József élő és művirág kereskedés-
ben Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai: 2, 4,
6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-kereszték árai: 4, 6, 8, 10, 12,
15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre! Hollandi virághagymák: Jacint, Tulipán,
Narcis, Crocus, Iris, Liliom, Efelvirágok, Jacint
hajlató üvegek, a legújabb arányok.
Magas törzű alma és körteték: 1 db, 1 K, 10 darab 9 K, 10 darab 40 K,
100 db, 76 korona. Törpefák: 80 fillértől, 1 koronától. Hóeszfák: 40-50 fillértől.
Száraz fák 3 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi keré-
szetében Báthory-utca 22. sz.

Ha tiszte és finom arborit óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörsest eltávolít. — Ártalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszertárban
Nagykanizsán.

Legujabb és legtökéletesebb Folytonégő kályhák.

Egészségi szempontból nélkülözhetetlen. A fűtés szabályozható, miáltal a hőmérséklet éjjel-nappal egyenletes, **tűzveszély, gázömlés nincs.**

A jelenkor legcélszerűbb és legtakarekosabb kályhái.

Kaphatók minden kivitelben. — Nagy raktár: 5829

Bettlheim és Guth cégnél Nagykanizsa.

Háztartási és szállodai tűzhelyek a legnagyobb választékban, minden kivitelben.

Értesítés! Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

**áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) u.
6. szám alá**

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimel továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem. — Tisztelettel:

Kaufmann Mór férjiszabó Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. szám.

A jó tanács olcsó!

Vásároljon csakis jó mosószereket, mert csakis ezek olcsók a használatban, mivel kiadósak és a ruhát kímélik. Kérjük, hogy a bevásárlásnál figyeljen a „SCHICHT” névre és a SZARVAS védjegyre, mert ezek védik meg ruhaneműjét csekélyértékű mosószerek által okozott rongálástól. Ezen védjegyek szavatolnak a tökéletes tisztaságért!

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

5594

A rossz tanács drága!

Ne kövesse azon rossz tanácsokat, melyek Önt „OLCSÓ” s külsőleg a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAP-PA-NHOZ hasonló mosószerek vásárlására akarják bírni. Az olcsó mosószerek a legdrágábbak és mindenkit (vünk kell ilyenek használatától mert ezek a legtöbb esetben tisztátalanok, inkább a ruhát és a kezeket támadják meg, mint a szennyet és a ruhának kellemetlen szagot adnak.

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

CERES-DIJ-KIÍRÁS K 30.000.

Azon célból, hogy a CERES-ételsírt ott is bevezessük, a hol azt a régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kérrrel fordulunk hü vevőinkhez, akik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre választolni sziveskedjenek:

1. Mi késztette Önt arra, hogy a Ceres-ételsírral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyel vannak ezen ételsírnak más ételsírokkal szemben? 3. Mely előnyel tesszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, a melyek kisorsoltatnak:

1 díj á K 1000 = K 1000 | 20 díj á K 100 = K 2000
10 díj á K 200 = K 2000 | 1000 díj á K 20 = K 20000

Összesen: K 3000 K 22 00

Azon pályázók között a kik a feleletek külalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:

1 nyeremény á K 1000 = K 1000 | 5 nyeremény á K 200 = K 1000
2 nyeremény á K 500 = K 1000 | 20 nyeremény á K 100 = K 2000

K 2000 K 3000

Egy pályázati bíróság, melyek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 Koronát kitevő díjak kiosztatása céljából kisorsoltni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K.

K 30. 00.

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, akik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alantí cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (½ kg-os Ceres-kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi „Ceres-ételsírnunkat” fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorsszámot kap és ezáltal a sorsolásnál kettős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomtatott és kíváncsi bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R. T., „Díj-pályázat”, AUSIG, BÖHMEN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kaszincegy-sz. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy mellékállással.

A szerkesztőség által küldemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozik és utólagos leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyilatkozat díjtalanul szívesen vesz fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívül:	házon kívül:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 8.—
Égész évre 14.—	Égész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Mutatványok, hírlap kiadások és megrendelések költségeinek sorozatát 50 fillér.

Eljegyzési és elosztási díjak díja 5 korona. — Készletnyitási díj 5 korona.

XXVIII. évf. 247. szám.

Nagykanizsa, vasárnap 1911. október 29.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Batthyány Pál örökében.

Zalavármegye főispánfogatásához.

Nagykanizsa, október 28.

Mikor Batthyány Pál a zalavármegyei főispáni méltóságról lemondott, nagyon megokolt és jogos volt az aggodalom, hogy ki fogja a nemes felfogással, hazafias bölcseséggel és példás pártatlansággal betöltött kormány-mandatoriusi méltóságot az ő szellemi örökhagyásához méltóan betölteni. Mert Batthyány Pál gróf, Zalavármegye volt főispánja, amikor főispáni méltóságáról lemondott, csak a méltóság széket hagyta üresen; magát a főispáni méltóság fogalmát nagy tartalommal megtöltve hagyta örökségül arra, aki utána következik.

Ez a tartalmi, szellemi, erkölcsi örökség, ennek kiválóan nagy értéke tette minden irányban gondterhessé Zalavármegye főispáni méltóságának betöltését. — Mert hiszen ha csak a főispáni széket betöltéséről volt volna szó, ez talán magában sem fent, sem alant nem okozott volna valami nagy gondot. De itt nemcsak erről volt szó, hanem arról is, hogy ki lesz az, aki megnyugvással, eredményt ígérő, jogos vállalkozással veheti át Batthyány Pál grófnak örökhagyását, az egészen új és eredeti tartalommal megtöltött főispáni méltóság fogalmát.

Batthyány Pál gróf ugyanis a főispáni méltóságban a maga szerepét a Batthyány-lelkek hagyományos szellemében fogta föl. Arany-tiszta jellemével, nemes gondolkodásával, példás emberszeretettel és mindenre kiterjedő hódító jóakarattal a főispáni méltósággal járó hatáskört sokkal magasabb színvonalra emelte és sokkal szélesebbre vonta, sőt sokkal jobban meg is mélyítette, mint ahogy ennek vonalait a kormány-mandatoriusi kötelességek megjeleníteni és korlátozni szokták. — Ő nem csupán a hivatalos vármegyei közéletnek akart irányító szelleme, lelke lenni, hanem a társadalmi közéletnek is. Főispáni méltóságának fényt, hatást, értéket nem aféle száraz hivataloskodással, cerimonikával rendeztetésével igyekezett biztosítani, sőt mindezt a leghatározottabban kerülte, ellenzte. De arra törekedett teljes lélekkel, hogy a főispánban a vármegye egész közönsége veleérző,

velegondolkozó édesatyát, édestestvért lásson, aki meleg szíve minden dobbanásával, izzó agya minden gondolatával szorosban, elválaszthatatlanul belekapcsolódik a vármegye bármely közös érdekéért megindult mozgalmakba, munkákba, küzdelmekbe.

Batthyány Pál gróf a főispáni méltóság fényét át-meg átragyogta, át-meg áthelyezte a maga egyéni nemes lelkének, aranytiszta emberi érzésének sugaraival s így varázsolta át magát a főispáni méltóságot is olyan fényforrássá, mely Zalavármegye különböző pártpolitikai rétegét a társadalmi közélet terén az együttérzés, az együttakarás világosságával és melegségével hevítette nemes munkára, hazafias lelkesedésre.

És ezt a szép, magasztos együttérzést, ezt az áldásos béketeremtő szent tüzet angyali kézzel ápolta, hevítette és őrizte Batthyány Pálné, született Inkey Valéria, aki minden szépért-égo lelkének lángjaival, tiszta lelkesedéssel, mint egy igazi jószellem, kísérté munkában, nemes hevületű tevékenységben fáradhatatlan férjét, a főispánt, a vármegye társadalmi közéletének minden mozanatánál.

Igy aranyozódott be a zalavármegyei főispáni méltóság két nemese érző, önzetlen lélek dus aranytartalmától olyan gazdag, értékes, ritkabecű tartalmúvá, hogy nagyon sokáig kellett keresni egy olyan egyént, aki ezt az örökséget jogos önérettel átvehesse, s akit Batthyány Pál örökösül a vármegye közönsége is megnyugvó lélekkel fogadhasson.

Sokáig keresték, de megtalálták. Zalavármegye új főispánja, Balás Béla dr. azzal a programmal, melyet a *Zalában* is ismerfettünk, mintha csak ölekezni jönné ahhoz a tiszta, nemes tartalomhoz, melyet a mi volt, kedves főispánunk a főispáni méltóság új és egészen eredeti felfogású tartalmával maga után örökségül hagyott. Ebben a programmban is ugyanaz a magas színvonal; ugyanaz a pártatlan, a vármegyei közélet nagy érdekpontjait átölelő keret; ugyanaz a mélyreható tiszta, nemes érzés érvényesítő, amely a maga nagy hódítága következményeül már már

árvaságra juttatta Zalavármegyeiben a főispáni széket.

Csakis a Batthyány Pál gróf öröke nagy értékének ily szép és nemes átértésével hódította meg sipeki Balás Béla dr. az új főispán ennek a vármegyeinek közönségét már a távolból is oly nagy mértékben, hogy ünnepies fogadtatását elhatározták.

Mi az első pillanattól kezdve fölismertük, hogy új főispánunk a mi volt kedves főispánunk szellemével jön; ezért is hangsúlyoztuk, hogy őt úgy is mint az alkotmányos kormány kinevezett mandatoriusát, ugys, mint a vármegye társadalmának egy tiszta, nemes szándéku vezetőmunkását megnyugvással kell fogadnunk.

Örülünk, hogy vármegyénk hivatalos közéletében a vármegye vezető egyénei is — a Zala felfogatására való többszörös hivatkozással — a mi álláspontunkra helyezkedtek.

Most már nemcsak megnyugvással, de örömmel és reménnyel nézünk a főispáni beiktatásnak ünnepies mozzanata elé. Örömmel és reménnyel is; mert az a gondolat tölti be lelkünket, hogy Batthyány Pál öröke csakugyan olyan egyéné lett, aki a békés, eredményes munka, a hazaszeretethez való együttérzés, a társadalmi béke szellemében jó közénk, s így betölteni igyekezik vármegyénk közéletében azt a nagy ürességet, mely Batthyány Pál gróf távozta óta olyan hidegen tátongott felénk.

Keszthely nagy szülötte

A hercegprímás jubileuma.

A magyar katolikus egyház bíboros főpapa, Magyarország első nagyzászlósa: Vaszary Károly ma ünnepli hercegprímásának huszadik fordulóját.

Csöndes az ünnep az ősz jubiláns akaratából. Mert ez felel meg szelid és szerény karakterének, de — sajnos — egészségi állapotának is, mely folyvást nagy kímélésre szorít minden emóciót lilámissá tesz.

Elvonulva budavári palotájába, lelki gyakorlatok s kontemplációk közt tölti az emlékeztetés napot. Hátalról fordul a Magasságbielhez, hogy ily fényes pályára vezérelvén őt, rajta megsejtesse, s áhítattal további malasztéri, hogy nehéz hivatást komoly közéleti viszonyaink közt tovább is apostoli szellemben betölthesse.

Az agg primás buzgó imájához milliók csatlólják a magukét országzszeret és pedig felekezeti különbség nélkül. Az egész közönségem kegyelettel emlékezik meg róla, a fogantatás áldat két tőrekvésére, ki ez ellentéttel és harc szenvedelmekkel szatúralt korokban mindenba a türelmet, engesztelést s a béke ügyét mozdította elő a primási trónból.

Jelzavárú a paxot választó s galamb-lelkű öreg, mikor most két évideke, a korona bizalma a felelős kormány előter-

jesztésére az egyszerű szerzetest, Zalamegye egyszerű családból származó fiát, a bencés tanítórendnek akkor pannonhalmi főispánját, Esztergom érseke s hercegprímásá emelte. A heves váratlato, kemény akaratú Simor János után a szelid, inoffenszív Vaszary megjelenése az egyház élen új korszakot látszik jelenteni interkonfessionális viszonyainkban.

Első szónoklatával, amit a koronázás 25-ik évfordulóján a budavári Tedeumkor mondott, meglepte és meghódította a magyar közéletet. Mély vallásosság és meleg hazafiság sugallták ajakára az apostoli hangú szavakat, az új főispászior klasszikus egyszerűségű, de a ziverek nyelvén szóló intelmeit.

Az a szellem, mely beszédből kisugárzott, volt azán vezérlője is primási hatáskörében. Két akadály nehezítette meg fenköli törekvéseit. Egyik a közszellemi való, mely az ő primátusa idejében kezdett álcápnai harcias irányzatokba s nehezen volt fékezhető. Másik akadály a főispán, hogy kötelességtudó erős lelket ápolásra utalt testit szervezetet hordozza, melyet a reprezentatív szolgálat ezernyi terhe alól s a személyes akciók izgalmaiól mentesíteni kellett.

Közéletünk interkonfessionális bajaitól, mikor azok csak az egyházpolitikai reformokban találhatták enyhülést, Vaszary Károly apostoli lelkülete nem váthatótt meg. De szelid melegségével, engesztelő s békéltető irányzatával nagyban hozzájárult, hogy az enyhület mégis elkövetkezzék. Majd a történetírás fogja méltatni egykor a bíboros pacifikátor érdemét, s lesz módja rámutatni a perspektívára is, mely a magyar közélet előtt aligha meg nem nyílik, ha e kritikus időben a hercegprímási állást a szelid Vaszary Károly helyén egy harcias szellemű főpap tölti vala be.

A legtitésőbb keresztényi érzés, nagy kötelességtudás s nemes felelősségérzet egyesülnek benne: azok tették képessé, hogy a nyilvános életben oly bőven termő tövisseket, s a testi szenvedések keresztjét e husz éven át ne csak csüggedtetlenül elviselni, de sikeresen lebrini tudja.

Mert az ő primátusa jelentőseges sikerre hivatkozhat máig. Dörlőre hozta a kongrua-rendezés, megerősítette a katolikus autonómia ügyét. — Budapestben Allandósítá a primási széket s diplomáciájá, összekötésére a pápai udvarral csak nehéz kérdés hátrányos konzekvenciát elhárította az országról.

Eccé sacerdos magnus! — énekelhetik ma a katolikus templomokban, a hol Zalamegye nagy fiának primási jubileumára hálaadó istentisztelet lesz. De e kantusza belezeng az egyetemes közérzés Magyarországon, hogy az ő főpapot mindenki tiszteli, érdemei előtt meghajol, érényei magasztalja és ez emlékeztetés évfordulóhoz neki szerencsét kíván. Legyen Isten áldása további életén, apostoli törekvésein és hazafias lelkületén ad mullos annos!

Miniszterek Bécsben.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 28.

Lukács László pénzügyminiszter tegnap d. u. 5 óra 15 perckor Bécsbe utazott, ahol ma egész d. e. magánügyekkel volt elfoglalva. — Az éjszakai vonattal utazott Bécsbe Bethly László kereskedelemügyi miniszter Stetina József dr. államtitkárral, Jarmay Elemér dr. miniszteri titkárságában; a kereskedelemügyi miniszter ma délelőtti folytatást demutatózó látogatással, amelynek sorát legutóbbi bécsi tartózkodásakor nem fejezhette be. Hétfőnap Károly gróf miniszterelnök titkárral, Bárczy István dr.-al ma reggel 7 óra 55 perckor indult el Bécsbe. A közös miniszteri értekezlet, amelynek napirendjén a boszniai vasutak építésének kérdése áll, ma d. u. volt a közös külügyminisztériumban.

A főispán nyilatkozata.

— Saját tudósítónktól. —

Lapunk egy kiváló barátjának módjában volt, hogy beszélgetést folytasson Sipkei Balás Bélával, Zalamegye új főispánjával, a beszélgetés pedig csütörtökön délután folyt le, alig néhány órával azután, hogy a főispán a megyegyűlés határozatát tudomásulvette. Illusztris barátunk a következőket közli:

A főispán, bár jóleső örömmel, de minden meglepetés nélkül értesült a megyegyűlés határozatáról. Ezt remélte azok után, hogy békés és eredményes munkálkodásra irányuló szándékai nyilvánosságra jutottak, mert lehetetlenség tartotta, hogy bárki is minden igaz ok nélkül zavarokat akarjon kelteni ott, hol a jószándéku kulturális és társadalmi tevékenységnek oly bőséges tere van. Rendkívül örült annak, hogy az állandó választmány határozatának meghozatala közben ismételtén hivatkoztak a Zalában megjelent nyilatkozatára, mert ebből arra következett, hogy közgazdasági és társadalmi programja, melyet eddig csak általánosságban körvonalazhatott, a megyében pártkülömbösek nélkül helyesléssel találkozott és hogy ebben a tevékenységében minden oldalon segítőtársakra számíthat. Teljes értéke szerint méltányolja ömeltósága azt, a körülményt, hogy úgy az állandó választmányi, mint a megyegyűlési határozat meghozatalában részük van a megyei Justh-párt tagjainak is, amiben igazolva látja a Zalában közölt nyilatkozatának ama kijelentését, hogy, ha a pártpolitika keretei szétválasztanak is bennünket, nagy egységbe forraszt a haza önzetlen szeretete. A leghazafiasabb, legdöbösebb politika pedig az, mely a hazáért eredményesen dolgozni is akar és kívánság, hogy ennek a mindenk felett álló politikának a szelleme egyesítse Zalavármegye egész közönségét.

Választójogi népgyűlés Nagykanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai függetlenségi párt és a szocialdemokrata párt által közösen rendezendő választójogi népgyűlés, — mint értesülünk, — november 26-ikán tartják meg Nagykanizsán. A népgyűlésre előjön Justh Gyula is, ki levelet írt a helybeli szocialdemokrata párthoz a levelében többek közt a következőket írja:

Hogy a népgyűlés Nagykanizsán ez ideig nem lett megtartva, annak egyedül és kizárólag az vagyok az oka. Ugyanis Bosnyák Géza képviselőjük tudatta velem, hogy nagy súlyt helyeznek arra, hogy népgyűlésükön én ott legyek. Az én vásárnapiam már jó előre le voltak kötve, így csak most, november 26-ikára tudtam megigérni azt, hogy akkor szívesen lemegek. Így arra kérem önöket, hogy senkit ne gyanasítsanak (?) a gyűlés halasztásában, hanem a közönség elérése végett nyújtsanak ösztönzést arra, hogy a gyűlés minél lényesebben sikerüljön.

Hírek a politikában.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Bosnyák Géza beszéde.

Országgyűlés.

Budapest, okt. 28.

(Saját tudósítónktól.) A képviselőház mai ülésén Bosnyák Géza, a nagykanizsai kerület képviselője mondott hosszabb beszédet a katonai javaslatok ellen.

Az ülésen Návay Lajos elnököt Bemutatta Désfalva polgárságának kérvényét a véderőjavaslatok ellen, Szege-d-felsőváros polgárságát a választójog mellett, Kassa törvényhatóságát az obstrukció ellen, Sopronét a sajtószabadság megvédéséről és Sárosmegyét az állami alkalmazottak nyugdíjáról. Az elnöki indítványhoz Jászó Pál ellenindítványt adott be, mire a szavazás elhalasztását kéri.

Miután még néhány névszerinti szavazást elintézték

Bosnyák Géza beszélt a véderőjavaslatok ellen. Részletesen bírálja a javaslatot, melyet úgy pénzügyi, mint nemzeti szempontból kifogásol. Kijelenti, hogy föltétlenül kívánja az önálló magyar hadsereg felállítását. Helytelennek találja azt a sietséget, mellyel a kormány a katonai javaslatokat letárgyalatni akarja, holott Auszriában azt sem tudják, hogy ezeket a javaslatokat egyáltalában mikor fűszelhet napirendre. Tagadja, hogy a munkapárt jelöltjei a választásokon bejelentették volna a létszámemelést, tehát most nincs is joguk ezt megszavazni. Ezért a kisebbségnek kötelessége, hogy a javaslatok elfogadását megakadályozza s ezért a kisebbség ki is fog tartani az obstrukció ellen.

Végül interpellációk következtek, melyeket Nadányi Gyula és Bathányi Tivadar gróf terjesztettek elő.

A közös minisztertanács.

Bécs, október 28.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután közös miniszteri tanácskozás lesz Bécsben, a külügyminiszteriumban Achrenthal gróf elnöklésével. A tanácskozáson magyar részről Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök, továbbá Lukács és Beöthy miniszterek vesznek részt. A közös minisztertanács Bosznia vasutügyét tárgyalja, mert ennek sürgős elintézését követeli az új hadügyminiszter.

Néhány szó egy utcaépítéshez

Kitartó agitáció a Gyárutcaéiri.

— Saját tudósítónktól. —

Sok szó esik mostanában Nagykanizsán városrendezésről, új utcák építéséről. — Amiről azonban a legtöbb élő és írott szó került nyilvánosságra, arról, úgy reméljük, több beszédnek nem igen kell már esni, mert a sok szónak eredménye lett: épül, készül a Gyár utca. A legutóbbi városi közgyűlésen oly stádiumba jutott ez az ügy, hogy most már a legalaposabb a remény arra, hogy ez a két évtizedes mostohaaságot szenvedett városiállan városrész is nem sokára kulturált vidék lesz, ahol épp oly passzió lesz lakni, mint akár csak a Sugáruton, vagy a Kazinczy-utca legzebb részén. Mert ha a Gyár utcát úgy rendbehozzák, mint ahogy az annak részletesen kidolgozott tervében foglaltatik, akkor ez nem csak olyan valamiképpen feljavitott külvárosi utcácska lesz, hanem egyik legzebb és a város szívéhez való közelsége révén egyik legértékesebb és legkeresettebb, a városi jellegnek minden szükséges kellékével jól felzerelt utca.

Nagykanizsán még a legnagyobb rossz-májuság sem mondhatja, hogy itt valami

tuldaságosan dűbög az újítás szelleme. Ha valami modern város lennének, ahol gyorsan követik egymást az alkotások, akkor mi sem stációhatnánk ily nagyon e ponton. De mert úgy vagyunk, ahogy vagyunk, hát meg kell állnunk e pontnál, amely évekig tartó fáradozások eredményét jelenti.

Még pedig rá kell mutatnunk arra, hogy ebben az eredményben javarást a mi akciónknak, a Zala kezdeményezésének sikere jut kifejezésre. Tesszük ezt annak a kötelességteljesítésnek tudatában, mellyel e városnak és közönségének tartozunk, de éppen e kötelességteljesítés tudata teszi részünkről lehetővé, hogy a szerénytelenség vádjá nélkül utalhassunk kitartó munkánk eredményére.

E pontnál tartva arról is elmélkedhennék, hogy az igazi városatyánknak mik ama kötelességei, melyek tullepik a közgyűlési teremben való helyeslés, vagy a minden áron való gáncsokkodás kereteit. Most már elárulhatjuk, hogy a számtalan újság-cikk tulnyomó részét, melyek lapunkban a Gyár-utca megépítését és teljes rendezését éveken át szorgalmazták, Villányi Henrik dr. írta nemes önzetlenséggel és szeretettel, egységyedül annak az állapothoznak koncekvenciáit vonva le, hogy ő városi képviselője annak a kerületnek, melyhez a Gyár-utca is tartozik. A Gyár-utca kérdését ő tartotta állandó felszinen a nyilvánosság előtt és a keddi közgyűlésen beteljesített eredménye kétségteleen lesz, hogy ebben a kerületben Villányi Henrik kiváló városaljai érdemeket szereztek.

E tényeknek leszegezése természetesen egy percet sem homályosíthatja el annak a szeretetnek, fáradozásnak és hozzáértésnek fényét, mellyel a kérdés rendezése körül Sabján Gyula dr. városi főjegyző kezdetlől fogva buzgólkodott ezzel is megvalósítani segítően programjának egyik kitűnő pontját.

A kilencek.

Elfogott tolvajsözvetkezést.

— Saját tudósítónktól. —

Nem mindennapi fogást csinált tegnapelőtt este a zalaegerszegi rendőrség. Elfogtak egy minden valószínűség szerint országosan szervezett vásári tolvajtársaságot, mely épen a zalaegerszegi Simon-Judás vásárra egybesereglett nép kifosztása végett érkezett az esti vonattal Czell-dömölkőről, hol előttevaló nap szintén országos vásár keretében mulatoztak be. Zalaegerszegi premijerük balsikeréről a következőket jelenti tudósítónk:

Tegnapelőtt a Czell-dömölkőről Zalaegerszeg felé menő esti vonatra szállt fel K. D. zalaegerszegi iparos. A harmadosztályú kupé szokott vegyes társaságában nagyon feltűnő módon kártyáztott egy kilencetags társaság, melynek tagjai hamisítatlan jász-kitételekkel tarkítottak beszélgetéseket. A polgárral gyanasnak találta a „dumáló” társaságot s gyanuját közölte a zalaegerszegi állomáson posztoló rendőrről, aki azonban mire segítsége érkezett, csak önt tudott közülről elcsipni. — Mind az öt kiváló csibész-példány, kik kihallgatásuk alkalmával még azt is letagadták, hogy — együtt jöttek, nem, hogy azt elismerték volna, hogy ismerik egymást.

Mindegyik az ország más tájára való, kiket csak a közös cél hozott össze egy szövetségbe. A neveik itt következnek: Kocsis Ferenc kispesti, Braun Sándor békési (Szabolcsm.), Bedő Géza orosházi, Poloczky Antal kaszai és Etterer Győző balassagyarmati állítólagos ügyvéd, alkuszok. Mánap délelőtt a csendőrség Zalaentvánon elcsipelte hatodik tárukat lapánci Lajos kispesti alkusz személyében, míg délelőtt a hetedik is hurokra került. Ezt a vásárban fogták el, mikor egyik vásárló aszony zsebében

kolarkaszt. A neve Pap János állítólag Pécsre való.

A nyomban megejtett nyomozáskor összesen mintegy 250 K készpénzt találtak nála, azonkívül vasgolyó menetrendet, országos vásár jegyzéket. A tudakozó táviratokra eddig Potoczky és Papra vonatkozólag érkezett válasz. Előbbi lopás miatt öszi volt bűnbítor. Pestről kitiltották. Pap szintén rovtott multu, most is körözés alatt áll. A többiek multját még titok fedi, de a jövőjükre már is biztos a csavargás miatti eljárásból kijutó fejen kinti tíz-busz nap, még akkor is, ha a czell-dömölkői vásárban elkövetett kétrédbeli tolvajlást nem is sikerül rájuk bizonyítani.

Ugyancsak tegnapelőtt fogta el a zalaegerszegi rendőrség Miklós József csavargó péksegédet, ki Vidóczy Pál p. ő. számvizsgáló lakásán vesztett rajta a lopási kísérleten.

Regula az esküdtek előtt.

Ötödik nap.

— Saját tudósítónk távirata. —

Miskolc, okt. 28.

Az edényi rablókiváltság tárgyalásának mai kezdetén Budovszky főjegyzői helyettes tiltakozott Lengyel Zoltán tegnapi beszéde ellen, mellyel Daróczy csendőroriester hatáskörének átletésével vádolta. Lengyel Zoltán állításának igazolása végett új tanuk meghallgatását kéri, majd azt kívánja, hogy szerezzék be a főtárgyalás előtt való bemutatás végett azt a véres inget, melyet a nyomozás során a Moldovában találtak.

Ébner Lajos kir. ügyész, kit tananak hallgatni ki, felmutatja a szóban forgó inget, melyre ki van ráköttet. Véleménye szerint semmi körülmény se van arra, hogy ez az ing összefüggésben lenne a gyilkossággal, mert mint megállapítható, az csak később kerülhetett a Moldovába. Lengyel Zoltán védő erre felelősközlésében hevesen támadja az egész csendőrséget, mely nemcsak nyomozást végez, hanem ítélkezik is. Ez országosági állapot. Pótlólag, a bizonyítás kiegészítése végett kéri még több tananak megidézését és kihallgatását is, amit a bíróság elrendel.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 28.

Változó idő várható, helyenként esővel és hószüddéssel. Déli hőmérséklet 15 8 C.

Egy főorvos öngyilkos kísérlete.

Budapest, október 28. Dr. Szigeti Gusztáv, az ismert fővárosi orvos ma hajnalban lakásán öngyilkosságot kísérelt meg. Kezein felvágta az ereket s ágyba fekve várta, hogy elvérezzen. Csáládja idejekorán észrevette a kísérletet s orvost hívtak, ki a főorvos karjait bekötötte. Szigeti dr. család perpatvar miatt akart megválni az élettől. Állapota igen súlyos.

Megvan a lágmányosi gyilkos?

Budapest, okt. 28. Alapos a föltevés, hogy a budapesti rendőrségnek sikerült elfognia a lágmányosi gyilkosság sokat kutatott tettest. A rendőrség tegnap átkutatta a Gellérthegynek minden bokráit és öt csavargót talált, köztük egy Zabogjev János nevűt is, aki megvallotta, hogy betört. Ezt megmoztozva egy kést találtak nála, melyről megállapították, hogy az a meggyilkolt Pásztor Gábor tulajdona volt. Zabogjevet letartóztatták. — A rendőrség meg van győződve arról, hogy ez volt a lágmányosi gyilkos.

Csató nagykereskedő.

Budapest, okt. 28. A vizsgálobíró körözleletet bocsátott ki Kovács Imre nagykereskedő ellen, aki budapesti és bécsei cégektől 260 ezer korona értékű árut rendelt hitelbe és ezt elzalogosítva a szerzett pénzzel megszökött.

Mária királyné fellelt sirboltja.

Nagyvárad, okt. 28. A történelmi és régészeti társulat a nagyváradi régi várban ásásokat folytatott és közben történelmi leletek bukkantak. Zsigmond király nevének Mária királynének földi maradványai képezik az értékes leletek, melyek a XIV. századból valók.

Kisiklott vonat.

Léva, október 28. Az Oroszka felé induló tehervonat ma hajnalban egy fordulónál kisiklott és 15 kocsija szétroccsolt. Három vasutas súlyosan megsebesült. A személyforgalmat csak átszállással tudták lebonyolítani, a teherforgalom pedig teljesen megakadt.

Nyílt-tér.*

A Délvisut nyugdíjasai a legutóbbi értekezletükből kifolyólag Marton Ferenc indítványára Csillag Jenő urhoz azon késsel fordultak, hogy a D. V. nyugdíjasai részére kedvezményes fürdőjegyeket bocsásson ki. Csillag úr a kérelmet teljesítette, tehát értesítjük a D. V. minden nyugdíjasait, hogy úgy ők, mint családtagjaik a fényképes igazolvány felmutatása mellett — kedd délután kivételével — a gőzfürdőt 50 fillérért vehetik igénybe. — Tanulók vasárnap, szerdán, pénteken és szombaton 20 fillért fizetnek.

* E-rovat alatt közöltékly nem vállal felelősséget a szerkesztő.

HIREK.

— Az ovodabizottság ülése. A minap összehívott városi ovodabizottság ülést nem tarthatta meg és így Remete Géza elnök ma délután fél 6 órára hívta újból össze bizottsági ülésre a bizottsági tagokat. A bizottsági ülés tárgya lesz az 1911/12. ovodai évre az ovodalátogató kiküldötték megállapítása. A kiküldöttéket ovodabizottsági tagokból és e célra felkérendő hölgyekből állítják össze.

— Gyászrovat. Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Grossbauer Lidia 54 éves szakácsnő, Varga József 2 hónapos, Dékán Ferenc 5 hónapos, Lufi Ferenc 16 hónapos, Modrovics Imre 21 napos, özv. Kurucz Lászlóné szül. Jámbor Juliánna 66 éves napzámosnő, Novák Nándor 52 éves városi írnök, Dani József 48 éves földműves, özv. Auerbach Frigyesné szül. Forintos Juliánna 81 éves városi szegény, Varga Erzsébet 2 éves, Schlesinger Rozália 1 napos, Remezy Károly 4 éves, Straus Mária szül. Helfert Vendeliné 36 éves kádár neje és Pinter István 35 éves kocsis.

— Új törvényszéki jegyző. A hivatalos lap mai száma közli, hogy az igazságügyminiszter dr. Dettre Pál szegedi kir. törvényszéki joggyakornokot a nagykanizsai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— Iskolaalpokot Pusztaszentlászlón. A következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Kulturális állapotaink foglalkoztatják a közvéleményt. Ezért nem lesz talán érdektelen arra is rámutatni, hogy Pusztaszentlászló községben 42 tanköteles gyermek

iskola hiánya miatt nem részesül oktatásban. Van e községben ugyan ág. ev. felekezeti iskola, mely tekintélyes összegű államsegélyben is részesül, de csak olyan kisméretű, hogy a katolikus tankötelesek nem nyerhetnek abban elhelyezést. Ezen tény a vármegyei kir. tanfelügyelőség is tudja, sőt egy ízben már intézkedett is, hogy a bajon segítve legyen; azonban a megkezdett intézkedés teljesen elaludt. Az ügynek ilyenképpen való szellőztetése talán fölébresztí álmából az illetékes hatóságokat? — Nem érdektelen az sem, hogy a töfeji iskolában még mai napig is oklevél nélküli tanítók vannak alkalmazva az 1907. t.-c. határozott rendelkezése ellenére.

— Oh államosítás — jöjjön el mielőbb a te országod! Figyeld.

— Házasságkötés. Hevesi Józsa budapesti tanítónő, Hoffmann Mór nyug. igazgató-lanár leánya okt. 29-én köt házasságot dr. Ormós Ede budapesti ügyvéddel és újságíróval.

— Fizetésképtelenség. A Fried és Morgenstern-utódok, Pollák Ignác nagykanizsai kézműves cég fizetésképtelenségét jelentetti. A tartozások kilencven ezer koronára rúgnak, az aktívák pedig alig teszik ki ennek az összegnek a felét.

— A Kinizsy-utca kövezése és csatornázása. Nem utkeletű a Kinizsy-utca lakóinak az a kívánsága, hogy utcájuk, mely a kültelek gyors fejlődése következtében most már teljesen a belső városrészekhez tartozónak nevezhető, a városi jelleg legelemibb jelképeivel, kövezettel és földalatti csatornával láttassék el. Már múlt év augusztusában beadták eziránti kérvényüket a Kinizsy-utca lakói a városi tanácshoz. Azóta a pénzügyi bizottság meghozta fontos elvi határozatát, mely szerint már előre is javasolja azt, hogy miként a Szemere-utcat megépítették, ugyanúgy járuijon hozzá a város fele részben a Kinizsy, Kisfaludy és Zrínyi Miklós-utak kövezésének és csatornázásának költségeihez, ha ezeknek lakói a költség másik felét garantálják. — A Kinizsy-utca első részének lakói a minap megújították kérvényüket, melyben ugyan nem nyilatkoznak arról, hogy mily arányban lennének hajlandók a kövezési és csatornázási költségekhez hozzájárulni, de alaposan indokoják, hogy az utcaépítés mily nagyon fontos és sürgős utcájukra nézve. Ez indokok legfontosabbika arról a nagy forgalomról szól, mely Kinizsy-utcában különösen azóta igen megnövekedett, mióta annak végén a József főherceg-ut és ezen a honvédlaktanya megépült. A városi tanács, mint értesülünk, legközelebb tárgyalásokat kezd a Kinizsy-utcaiakkal, hogy a kövezési és csatornázási költségek kiadására nézve velük megállapodást létesítsen.

— Az Edison mozi előadása. A világiörténelem egyik legérdekesebb alakjának, Messalina Valeriának tragédiája fogja a fő érdekességét képezni a Szarvasban elhelyezett Edison mozi mai és holnapi előadásainak. Claudius római császár első felesége volt e nő, akinek kicsapongó híres életét vetíti vászonra a film, mely miatt a világiörténelmi nevű diva végül is halálbüntetést szenvedett. Ennek megrázó mozzanatai fejezik be a szenzációs mozgóképsorozatokat. Az Edison mozi ezen kívül egész sereg válogatott képet fog bemutatni, melyeknek egy része a legkacagtatóbb jeleneteket tárja fel, más részük pedig a legutolsó tudományos dolgokat produkálja.

Egy közgaztató öngyilkossági kísérlete. A múlt héten az a hír járta be várost és ez a polgári hatóságokat is foglalkoztatta, hogy az egyik nagykanizsai lakosyában öngyilkos kísérletet követett el egy közgaztató amiatt, mert az ezredorvos nem hitte el, hogy a lába fáj. Mint most a legilletékesebb helyen értesülünk, ez a hír egyik általunk regisztrált formájában sem felel meg a valóságnak és az kétségtelendő rosszakaratu inszINUACIO folytán került szárnyra.

— A Legényegylet köréből. A Legényegylet vasárnapi, szokásos táncgyakorlata, holnap, 29-én a Baltházár búvész-estély miatt elmarad.

— Dr. Erős Vilmos jogisemináriuma budapesti működésének 4-ik évfolyamába lépett. Ezen rövid idő alatt is az egész országban a jogi vizsgák terén való előkészítés tekintetében mindenféle a legnagyobb elismerést vívta ki magának. Ez főleg annak tulajdonítható, hogy az intézet vezetősége semmiféle áldozattól sem riadt vissza, hogy a segítségére szoruló jogászlípuság teljes és alapos kiképzést nyerjen. Dr. Erős jogi szeminariumának kötelekében az előkészítési munkát 15 szakember végzi, közülük 5 elsőrangú ügyvéd és 10 juris doktor. Ezzel a hatalmas szervezettel, az előadók lelkes, körültekintő ambíciójával a vizsgálgények pontos szemmelárlásával tudta az intézet elérni, hogy a tavalyi évben 56 ügyvédi vizsgát levő közül 48-at képesítettek sikerrel és csak 4-et vettek vissza egészen és 4-et egy tárgyból. — Az alapvizsgák, szigorlatok, államvizsgák és államszámvetéltani államvizsgák terén elért eredményei mindenféle feltűnést keltenek. Dr. Erős jogi szeminariuma kiadta a jogvizsgák vezérfontát, amely minden érdeklődőnek díjtalanul áll rendelkezésére és amelyben az anyyikálgi megcsodált sikeres előkészítés útja kitalált okfejtéssel van felderítve. Dr. Erős Vilmos „Jogászothona” 1911. november 1-re elkészült új palotában nyílik meg. Világos, tiszta szobák. Kifűtő ellátás. Tanulmányi felügyelet. Jelentkezéseket korlátozott számban már most elfogad a minden levélre kimerítően válaszol dr. Erős jogi szeminariuma Budapest, Dohány-utca 78. Telefon 118—57.

— Eljegyzés. Lányi Nándor budapesti mérnök-vállalkozó, eljegyezte Epslein Vilma Sümegről.

— Egy fejlődő kávéház. Nagykanizsán alig beszélnek mostanában egyébről oly sokat, mint a kávéházakról. Egy egészen új, fővárosi méretű kávéház tervezése, továbbá a régiek kisebb-nagyobb átalakításának, modernizálásának tervet adják a sok hegedtémát, amit még jelentékenyen növelt a nemrég megnyitott új kávéházak, a Royalnak napról napra fejlődő üzletmenete. Az előzékeny kiszolgálás, amiben a kávéház figyelmes gazdája és alkalmazottai minden rendű és rangu vendégüket részesítik, ezt a helyet a városnak egyik legkedveltebb enemi üzletévé tette és biztosította részére a legjobb társaságok támogatását oly mértékben, hogy már most a kávéház térbeli fejlesztéséről kell gondoskodni. Mint Sattler Lajos kávé közli velünk, kávéházait legközelebb még egy új helyiséggel fogja bővíteni. Itt kell megjegyeznünk azt is, hogy a tévedésen alapult az a hír, hogy a házardjáték korlátozása végett a főkapitány által minap kibocsátott rendelet kiadására külön ez a kávéház adott volna okot, mert a rendeletet az összes nagykanizsai kávéházak megkapják. Midőn erről nemrég írtunk, ugyanott szóva tetűnk egy fejjelentést is, amelyet egy vidéki iparos a kapitányságon a kávéház főpincérje ellen tett. Az igazságnak tartozunk annak közlésevel, hogy ezt az ügyet, mint alaptalan a hatóság megszüntette és a nyomozás ez ügyben a kávéházi személyzet ártatlanságát állapította meg.

— A világ legjobb szappana: a Grand Fayence szappan. 1.50 korona.

— A tánciskolából. Mayersberg Frida tánciskolájában vasárnap este fél 9 órakor a felnőttek részére közös táncgyakorlat lesz előnyrendel.

Magyar flu zseniális találmánya.

Az Esti terjedelmes riportban számolt be Lukács Elemérnek, a zseniális 8. osztályu realistának feltűnést keltő találmányáról. A találmány lényege az, hogy a telefon kapcsolásának csaknem minden munkáját villamosság végzi el a kezelő személyzet helyett s így nagy időmegtakarítás mellett a személyzet is sokkal többet végezhet. Abban a pillanatban, amint az előfizető leemeli a kagylót, már be van kapcsolva a központi haligató kagylójába. A hirtessé vált feltaláló, kinek ezenkívül még 5 találmánya van, pécsi származású és Guth Arnold helybeli vaskereskedő nejének unokája.

— Baltházár előadása. Az európa-szerte ismert jeles búvésznek, Baltházár mesternek előadásai iránt Nagykanizsán is a megérdemelt nagy érdeklődés mutatkozik. Igen jelentékeny volt a jegyeldvétel is. A híres búvész és magnetizőr összesen három előadást tart a Polgári Egyet nagyereményben, u. m. ma, szombaton és holnap, vasárnap este, valamint vasárnap délután is.

— A hirtelen meghalt kocsi. Tegnap írjuk, hogy az Erzsébetteri Blau-féle cognacgyár istállójának közömben halva találták tegnap hajnalban Pinter István kocist. A hirtelen halálai meghalt 35 éves embert tegnap boncolták fel a köztemető halottasházában a városi tiszti orvosok, dr. Rácz Kálmán és dr. Goda Lipót. A boncolás igazolta a külső hullaszemlén megejtett vizsgálat helyességét, amennyiben a halál oka gyanánt szívizület hűdést állapítottak meg a boncoló orvosok.

— Elűtötte a vonat. Zalaezerségi tudósítónk jelenti: Könnyen végzettségi válható balesetet idézett elő az ottani Bírő-Márton-utcai vasúti átjárónál tegnap délelőtt a Czeldömök felé induló személy vonat. A sorompó nélküli átjárón haladt át lassu lépésben a Makray-féle andráshidai gazdaság teljes kocsija. A kocsiszerencsésére gyalog bandukolt a kocsi után, melyet a teljes erőből robogó vonat elűtött s pozdorjává tört. A ló szerszámja az összeütözköztől elszakadt s a lónak sem történt komolyabb baja. — A mindinkább

formalmassá váló átjáró igazán sok bajt okozhat még sorompó nélkül. Ideje volna ha az illetékes hatóságok elejt vennék az újabb szerencsétlenségnek.

— Verekedés a kocsmában. Ma d. e. Merdori Mátyás kiskánizsai kormájában az új bor mellett csunyan összeveszett Faics József volt kormáros és Deutsch Sándor lókereskedő. A szóváltásból tetlegesség támadt és a két kapatos ember úgy elverte egymást, hogy mindkettőt úgy kellett lakására vinni.

— Minden házasságonynak fontos. Jó erős zamatos kávét csak úgy készíthetünk, ha jó pórkölt kávét használunk. A tüzshelyen pórkölt kávé azonban többnyire elég, kormossá válik és így a kávénak ízét, zamátját rontja. A lakás, konyha megelők füsttel, gőzzel, de ezt mind elkerülhetjük, ha a Schwarz és Tauber cég villamos üzemi kávépórköltőjéből kikerült „Kardinal” pórkölt kávét vásárolunk.

5646

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegságnál, vörhenynél, emésztési és légzőszervi szervok hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Helybeli ásványvízforrásokból és gyógyvizek forrásból.

SCHULTES AGOST

Bonyi-Lipóci Saluatorforrás-Vállalat Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

Aki székrekedésben szenved, bármilyen legbiztosabban a Ferenc József keserűviz használatát szabadul meg, mert ez nem csak gyorsan, biztosan és enyhén hat, hanem keletlenül mellékhatás vagy utóhatás sincsenek. Szerencsés és a világon egyedülálló vegyi összetételével fogva a gyógytárakban és kereskedőknél kapható valódi Ferenc József-víz még az étvágyát is emeli. Kifűző voltát tanúsítja többek között a következő szakértői nyilatkozat: Évek óta használok a természetes Ferenc József-keserűvizet úgy a klinikán, mint a magángyógykezelésben, mert ez anélkül, hogy keletlen mellékhatásokat okozna, gyorsan és biztosan hat. Baccelli G. tanár, a római kir. egyetem, az orvosi klinika igazgatója.

Lakások, elképzelhetők-e a vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, amelyről a poloskák nyomában elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin-hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkosít, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb bútort is tisztítható vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főraktár Zala és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerára Nagykanizsa.

Szifon és Diskant miskolci gépgyáros cég kútnál könyökszerkezetű és víznyomásmű borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozó és zúzógépre felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Rákóczy, Kincsem és Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy ket-tős kosaru sajtók, melyek a régi világ fából készített préseivel összehasonlítva van a modern technika vívmányaival. — A sajtók felső része acél, alsó része faszerezket. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasszerkezettel, hanem csak a fával, ami a must színeit, ízét, zamatait nem befolyásolja. A törököt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, az 1906. évi nagyvárad és az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállításán a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég üzlete árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVÍZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz
ODIT-GYÓGYIT ODIT-GYÓGYIT.
Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.
Főlerakat: FLEISCHHACKER IGNÁCZ
cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.
Telefonszám: 161. szám.

Egy hölgy
Vesszőparipa-Liliomszappant
(vesszőparipa-védő-
gél) használt.
Bergmann & Co.
Tetschen a. E.
Darabonként 80 fillér-
ért minden gyógy-
szeriár, drogeria, il-
latoszer üzletben stb.
kapható.

GUBER FORRÁS
ARZÉNES VÍZ
VÉRSEGGYENGESÉG SÁPKÖR
IDEGGYENGESÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ
KAPHATÓ: GYÓGYSZERÁRAK, DROGERIÁK
ÉS ÁSVÁNYVÍZKESZKÖZÖK

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” október 22-iki száma Liszt Ferenc születésének százéves évfordulójával foglalkozik. Gróf Zichy Géza, Hampel Pulasky Polixena, d'Isos Kálmán, Csudáky Bertalan cikkei a Lisztre vonatkozó képv. reliquiák, torzképek stb. nagy sokasága valószínűsítő albummá teszi a számot. Ezenkívül vannak még a számban képek a hét aktualitásáról. Szépirodalmi olvasmányok: Lampérth Géza és Majthényi György versei, Kalka Margit regénye, Krudy Gyula novellája, Aiherton angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: Alexander B. színházi levele, tárcacikkek a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 60 korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadói hivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Napilap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre két korona 40 fillér.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 28.

Készáru-üzlet:

10-el olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza október	11.55
1912. áprilisra	11.90
Rózsa októberre	10.52
1912. áprilisra	10.33
Zab októberre	9.32
1912. áprilisra	9.55
Tengeri 1912. máj.	8.54

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölsszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Ügyes fiatal rőfőskereskedő

SEGÉD önálló eladó,

mielőbbi belépésre állandó alkalmazást nyerhet KOHN S. B. FIA cégnél Nagykanizsán. Ajánlatok az eddigi működés és fizetési igények megjelölésével kéretnek.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajakat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levett FÉRFI-RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Irodaszolgái állást

keres november 1-ére vagy 15-ére egy 28 éves fiatalember, ki mint pénzügyőr volt alkalmazásban — Bővebbet a kiadói hivatalban 5867

Kerestetik május elsejére egy 5—6 szobás utcai lakás. Ifj. Stern Mórné, Herczegi nagy udvarban. 588

LOLA

fésűk és fogkefék kaphatók drogeriákban és minden jobb pipere kereskedésben, valamint szaküzletekben.

5883

Edison villamos színház

Arany Szarvas szálloda.

Ma azomból és holnap vasárnap okt. 28 és 29.

Színre kerül:

1. „Messalina” dráma: 1000 méter színes felvétel. Messalina Valeria, Marcus Valerius, Barbatus consul leánya, Claudius római császár első felesége híres kicsapongó életmód miatt 48 évvel Krisztus születése előtt halál büntetést szenvedett irgalmatlanság miatt. 2. Nick Winter: nagyon humoros. 3. A Versailles szökőkútak természetes felvétel. 4. A hamis ember: nagyon kacagató, muszáj nevetni. 5. Vak, mégis szerencsés: hathatós dráma. 6. Az esküvő hazájából: természetes felvétel.

Házeladás.

Kinizsy-utca 67. sz. ház, mely áll egy 2 szobás és 2 egyszobás lakásból, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel és kerttel együtt

ELADÓ.

Levélbélyegeket

20000 különféle, garantált valódi remek választékban küld kívánatra gyűjtőknek 40—60% rabattal az az összes árjegyzékek árain alul. A. WEIS Z, Wien Adlergasse 8. Vétel. — Csere. 5794

Badacsony vendéglőben

szombat, folyó hó 28-án
Sárközy Dezső zenekara
közreműködése mellett:

Vadestély lesz.

Gyár-utca 46. szám alatt

egy modernül épített ház

három szobával, a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel és kerttel együtt

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 5772

Egy irodai

teenődkben

jártas kisasszony fel-

vételik

Hirsch és Szegő

cégnél Nagykanizsa.

KÖNNYEBB

a betegséget megátolni, mint gyógyítani. Azért vegyük elejét minden katarinak, minden rekedtségnek és köhögésnek azonnal.

Thymomel schillaet

tartja készletben, hogy fellépő köhögés, hurut stb. betegségeket csirájában elhojtsa. Szamárhurutnál is legjobban bevált és gyorsan hat.

1 üveg K. 2.20, postán bérmentve az összeg előzetes beküldése mellett a K. 90 fill. 3 üveget küldök bérmentve 7 korona és 10 üveget 10 korona előzetes beküldése mellett.

Készítő és főraktár:

Fragner B. cs. és királyi udvari szállító.

gyógyszerára a „Fehér Sas hoz.” Prága, Kleinseile 203. Nerudagasse sarkán. Figyeljünk a készítő, a szer nevére és a védjegyre.

Klithia a bőr ápolására

az arc- és testbőr szépítésére PUDER és finomítására.

Legelegánsabb tolette, bál és salon puder.

Fehér, rózsaszín, vagy sárga, vegyileg analízálva és ajánlja dr. J. J. Pohl cs. és kir. tanár által Bécsben.

célomér levelek a legjobban körkötő minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette szappan és illatszergyára. Főraktár: 1. Wellseile 3.

Szétküldés utánvétel, vagy az összeg előzetes beküldése mellett.

Egy doboz 2. or. 40 fill. Kapható a legtöbb illatszergyára, drogeria, kereskedésben és gyógyszerárakban, Nagykanizsán: Alt és Böhm, Keiti M. Mór, Kreiner Gyula és Geltsch és Graef cégeknek.

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa.

Árammegtakarítás kb. 60 %.

Fehér fénnel ég.

Rázkódásoknak ellenáll.

Egyál óráinak száma meghaladja bármely izzó, mpdét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, f.

dén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég.

Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.

Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyrődemi közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a keletes helyzetben vagyok, hogy a

5697

szücs munkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden szakkimá vágó munkát, valamint elfogadok mindennél javítási és átalakítási munkákat. A n. érd. közönség szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel.

Goldstein Armin (Bayer vállalkozó mellett).
Raktáron tartok mindennemű szőrméru.

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és Gleditschia (első kérésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmeglebbebben ajánlhatjuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szűcs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardioszegén.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kéri: ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva.

5700

Olcsó ár pont: s kiszolgálás.

:: Számtalan elismerő levél ::

A t. érdeklődők a telep meglekintésére szívesen láttatnak.

Földbirtokosok!

Háztulajdonosok!

Folyósítunk gyorsan

a legelőnyösebb feltételek mellett jutalék előleg nélkül, a becsérték 2/3-áig

Törlesztéses jelzálog kölcsönöket

ÉS VESZÜNK BIRTOKOKAT PARCELLÁZÁS CÉLJÁBÓL.

Kivánatr. földszívvelőnk személyes tárgyalás céljából saját költségre kiküldjük.

PROPPER és ÖRLEI bank- és váltó-üzlet Budapest, Rndrássy-ut 32.

Tisztítsd csak

Globus

Fémfeszítőkivonattal

a világ legjobb fémfeszítőszeré

Csillár

perzsa szőnyeg,
rézbutor, bronzárak

valamint előkelő uriszoba berendezések, eredeti o ajfestmények, — ugyszintén többféle dísz tárgyak, mint

alkalmi áruk

a legelőnyösebben beszerezhetők

Rndrássy-ut 35. l. em. alatt.

Vízszeláruháznak nagy engedmény!

5714

Cs. és kir. szab.

SÉRVEKÖTÖK

pneumatikus gummi

pelottával. Haskötők

hölgyek és urak ré-

szére minden altest-

betegség és lógó has

ellen. Gummi görse-

ér harisnyák. Műla-

bakát és műkezeket

amputáltak részére,

testgyógyászati, járó-

és támasztó fűzőket,

egyenestartókat fer-

dennőttek részére,

valamint a betegpo-

lászhoz tartozó ósz-

szes cikkek készíti

a technika legmo-

dernebb elvei szerint

legújanyosabb gyári

árak mellett.

cs. és kir. szab. sér-

vőkötők és testgyo-

gyász gépek gyára.

Keleti J.

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.

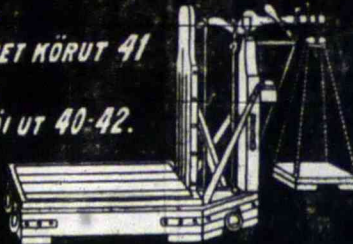
Legújabb háromszemű több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878. Telefon 13-76.

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST

IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41

GYÁR:
GYÖMRŐI UT 40-42.

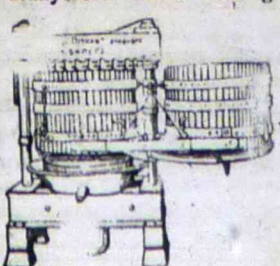

ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI KERESKEDELMI ÉS VASUTI

MÉRLEGEK.

KÉPVISELŐK KERESZTETNEK.

1902. borászati kiállítás,
Eger: 1. díj diszoklevél és
aranyérem. 1902. orsz. g.

kiállítás, Pozsony: 1. díj,
aranyérem. 1906. Nagyvárad
1. díj, diszokl. 1901. temes-
vári kiállítás, 1. díj, diszokl.
Árjegyzék ingyen.

Éz 1907. pécel kiállításon aranyérem és diszoklevél.

BORSAJTOK

legújabb rendszerű, könyök szerkezetű
„Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”,
„Mabille” és „Acélsós”, a magyar bor-
terme ők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű víznyomású (hidraulikus)

kettős kosaru sajtók

nagyüzemű préseléshez.

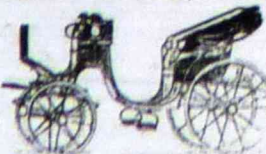
Sajtóink főelőnye: A must senolsem
érintkezik vasrészekkel. Egyszerű keze-
lés. Óriási erő kifejtés. A törköly egy
darabban és könnyen kivehető.
Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőszőlők és bogyók. „VILLAM” lapja
centrifugális bogyó- és zúzógép.

SZILÁGYI és DISKANT gépgyáros MISKOLC.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsi át-
alakítását, tisztogatását és bérelését.
Kifutó munkai — jutányos árak!

"CLIMAX" $\equiv$ Pénzt $\equiv$

nyersolajmotor. takarít meg!

legolcsóbb, legbiztosabb üzemű. — Versenyképes árak.
Elsőrangú minőség. Több ezer referencia.

Bachrich és Társa
motorgyári fióktelep
Budapest, V/32., Szabadság-tér 17.
5759 (Törzse-palota).
Telefonszám: 71-01. Sörgöncim: „CLIMAX”.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

fém tisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós
fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávo-
lítja, nem fűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli
gyártója:

GEIKO vegyészeti gyár

Vác.

Geiger és Társa

Törvényesen védve.

HIRDETMEY.

LIGETVÁR községben Muraközben
Murakirály állomásától 2 km.-nyire

**egy jóforgalmu vendéglő
szatócs-üzlettel együtt**

más vállalkozás miatt

sürgősen átadó.

Értekezni lehet a tulajdonosnál:

Gönsberger Zsigmond, Ligetvár.

Óriási választékban raktáron!

MILYEN ANATÓRIAI CIPO
A JELEN KOR C
LEGJÓLEVESEBB
CIPŐJE
RAKTÁR A VÁROS
PALOTÁJÁBAN
ÁRJEGYZÉK IRYEN
MILYEN SÁNDOR ÉS FIA NAGYKANIZSA

Mérték utáni megrendelések különös gondot ké-
szítenek. — Mértékűl egy vasalt cipő is elég.

Egy OKOS fej
minden alkalommal

Dr. Oetker sütőporát használja.
Ára 12 fillér.

Teljesen higiénikus, orvosok által
ajánlott élesztőpótló.

Használata által minden tészta nagyobb,
lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vaníliacukor á 12 f
A legnemesebb fűszere minden tészta-
nak, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglup,
torta, pudding és tejszin, továbbá linom
vagy porcukor al vegyítve mindennemű
élelmény-behintésére. Pótol 2-3 cső va-
niliát. Ha félcsomag Dr. OETKER VANI-
LIACUKROT 1 kg. cukorral keverünk és
ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára
öntünk, úgy egy kitűnő aromájú, teljes
ízt kapunk.

Dr. OETKER sütőpora és vaníliacukra
minden főzékenyeknek és itókák-
nak kimerítő használati utasítás minden csé-
mag mellé van. Receptgyűjtemény ingyen.

Kapható Nagykanizsán: Reuchitzer
Mór és Rosenfeld Adolf. Fiai utraknál.

Van szerencsénk a n. é. közönséget lakberen-
dezési vállalatunkra felhívni.

Dusan felszerelt raktárunkon háló, ebédlő,
uriszobák, szalonok és zongorából állandóan
400 szobaberendezés áll a leggyorsabbtól a
legfinomabbig kiválasztásra készen, de készítettünk
mindennemű berendezést saját vagy bármilyen
terv szerint is. Egyes darabokat is szállítunk!

Fizetési feltételeink, ha Nagyságod
hiteit óhajt igénybe venni, a legelő-
nyösebbek, 5791

A szállítás előtt a vételár 20 százaléka fizetendő
előlegül, míg a fennmaradó összeg 36 havi vagy
12 negyedévi egyenlő részletben törleszthető.

**Ingatlan tulajdonosok, vagy maga-
sabb hivatalnokoknál,** — de oly kisebb
hivatalnokoknál is, akik kezessé bírnak — ki-
vánatra előlegből eltekinthetünk és csak az
első részlet ellenében szállítunk már minden-
nemű berendezést. Utazóink egyikét aki álla-
ndóan az országot járja és máv. bérletjeggyel
van ellátva, becses kívánságára gazdaság fel-
szerelt mintagyűjteménnyel bárhova díjmentes-
sen elküldjük.

Saját kiadásu, nagy díszes illusztrált butoral-
bumunkat 1 korona (bélyegeken is küldhető)
ellenében szívesen megküldjük.

Kiváló tisztellel

Modern Lakberendezési Vállalat.

Budapest, IV. Gerliczy-u. 7.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik do-
box MOLL A. védjegyet és aláírást
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
hatása a legmakacsabb gyomor- és altest-
bántalmak, gyomorgörccs, gyomorfű, rögzített
székrekedés, májbántalom, vértelenség,
aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek
ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig
nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepedéttel
eredeti doboznak 2 korona.

Hamiltások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi
ha mindegyik üveg Moll
A. védjegyet tünteti fel
és „A. Moll” feliratú
ónozáttal van zárva. A
Moll-féle sósborszesz
szervezetesen mint fájda-
lomcsillapító bedörzsölé-
si szer közönsé-
gesen megkülönböztet-
től legismertebb nép-
szer. Egy ónosított üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekszappanja. Legújabb módszer-
szert készített legfinomabb
gyermek- és hölgy szappant a bőrgyógyászati
ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ára dar-
abonként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fillér

Minden darab gyermekszappan Moll A. védjeggyel van ellátva.

Főosztályok:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító
ált. Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mel-
lett teljesíthetnek.

A raktárunkban tessék határozottan „MOLL A.”
utóiratával és védjeggyel ellátott készítménye-
ket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf Vt

KOHN SAMU

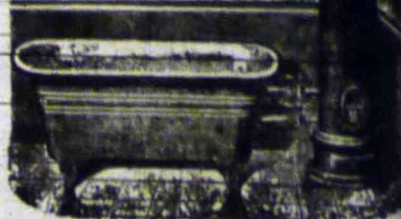
Első nagykanizsai villany-
aróre berendezett kut-
vizvezeték berendezési vállalata Nagykanizsa, Magyar-u. 3.

Elvállalok új kutak felállítá-
sát, klosett, fürdőszoba és
vizvezeték, uradalmi lak-
helyek s gazdasági épü-
leteknél 5565

szakszerű beren-
dezését, ugyanintén ja-
vításokat is
szolid árak mellett!

Kívánatra költségvetéssel
díjmentesen szolgálók.

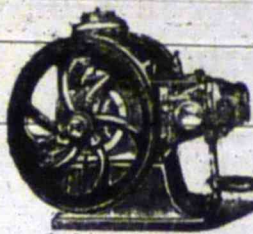

Frischmann Elek és Társa

motorgyára, Szombathely.

Ajánlja, mint egyike legjobbnak bevált

439 szívógáz-, nyersolaj- és benzin-
motorjait.

Nyersolaj és benzinlokomobilos esép-
lőkészletek. Magánjáró benzinloko-
mobilok. Hazai ipar! Olcsó árak!
— Kedvező fizetési feltételek! —

Gyomorbetegeknek

Mindazoknak, akik meghűlés, vagy a gyomortulterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg
vagy túlhideg ételek élvezete folytán Gyomorhurut, gyomorgörccs gyomorlajás,
nehéz emésztés vagy elnyálkásodás betegségeket kaptak, ezáltal egy jó házi szer ajánljunk,
melynek kitűnő hatása évek hosszú során át lett kipróbálva. Ez a

Hubert Ulrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyerejének talált növények és
jó borból van készítve, mely erősíti és élcszti az ember emésztő
szervét. Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és elő-
segíti az egészséges vérképződést.

Növénybornak idejekorán való használata a gyomormérgést nagyrészt már csírájában
elfojtja. Nem szabad tehát az azonnali használatot elmulasztani. A fejfájás, feibőgés
gyomorgörccs, felfúvódás, undor és hányinger symptomái, mely betegségek chronikus gyomor-
bajnál annál erősebben mutatkoznak, gyakran már néhányszori ivással eltűnnek.

Székrekedés és azok kellemetlen következményei, mint elfogódás, hasfá-
jás, szivdobogás, álmatlanság, vértelenség a májban, lép- és vakkélfájdalmak növénybor
ivása folytán gyakran már rövid idő alatt elmúlnak. — Növénybor megszünteti az emésztési
zavarokat és a könnyű székletet eltávolítja a gyomor és belekből a nem megfelelő anyagokat.

Sapadtság, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés,
elégtelen vérképződés és a máj betegségeinek következményei. Az étvágytalanság,
ideges feszültség és kedélylehangoltság, ép úgy gyakori fej-
fájás, álmatlan éjszakák az embert legtöbb esetben elhervasztják. Növénybor az elgye-
gült életörökhöz friss impulzust ad. Növénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és
táplálkozást előmozdítja az anyagcsereit és vérképződést, megnagyítja a felzárkott idegeket és új
életkedvet ad. Számos elismerés és köszönetnyilvánítás igazolja ezt. Növénybor üvegében
3 és 4 koronért kaphat Magyarországon összes gyógyszerárban. — Direkt vásárolhat-
juk Nagykanizsa, Kiskanizsa, Tószentmárton, Nemesvid, Csákvány, Nagykoma-
rom, Bánokszentgy., Szentlázló, Toffalu, Kerkaszentmiklós, Muraszahely, Csáktornya,
Letenye, Katóvá, Pérlak, Vidovec, Alsódombó, Légrad, Bükköd, Murakeresztúr, Há-
ro, Sberény, Böhönye, Tapsány, Szakács, Marcali, Sámson, Kéthely, Vörs, Szentgyörgy,
Apáti, Keszthely stb. gyógyszerárban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és
kisebb helyiségben lévő gyógyszerárban.

A nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak
mellett Magyarországon bármely helyiségbe szállítják.

Óvakodjunk utáztatoktól!

Kérünk határozottan **HUBERT
ULRICH-féle növénybor**

növényborom nem titkos szer. Tartalma: Malaga-bor 450,0, bor 100,0 glicerin 100,0
vörösbőr 240,0 cserecsenyel 300,0, aníz, Helengyökér, amerikai erőgyökér, ezian
gyökér, calmusgyökér 100,0. Ezek vegyítendő.

Statisztikai és kiadói hivatal:
NAGYKANIZSA
 Kaszany-u. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy működőállással.

A szerkesztőség és kiadói hivatal: a szerkesztőség címére küldendő. — Kéziratok megválaszolására nem vállalkozunk, azokat levetítjük nem vonjuk figyelmükbe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyilatkozatokat díjtalanul megvárunk, ha a kiadói hivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Pontal
adósok hordva:	adósok hordva:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.00	Félévre 8.00
Egész évre 14.00	Egész évre 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, hallás, kíméletesség és engedelmességnek sorozatát 50 fillér.
 Előjegyzés és kifizetés ártalmatlan díja 5 forintra. — Készletvesztésért felelős.

XXXVIII. évf. 248. szám.

Nagykanizsa, kedd 1911. október 31.

Kiadóhivatal: Zala Hiriapkiadó és Nyomda Rt.

Videki Ipar és kereskedelem.

Nagykanizsa, október 30.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter szerdán elfoglalta hivatalát és megkezdte a munkát abban a miniszteriumban, ahol a legtöbb dolog vár elintézésre. A Hédervár-kabinet, melynek Hieronymi Károly elhunytá óta nem volt külön kereskedelemügyi minisztere, most egy rendkívül értékes munkaerővel nyert kiegészítést. Beöthy László munkaképességéről, erejéről és közgazdasági érzékéről csak az új kereskedelemügyi kormány működése és cselekvései nyomán mondunk véleményt, mert minden jel arra mutat, hogy az új miniszter legelső akciói már szenzációs meglepetéssel lépnek ki az ország közgazdasági fórumára. Erre engednek következtetni hivatalba lépésénél tett kijelentések.

Beöthy László ismeri az ország városainak fejlődési törekvéseit és ismeri azokat a gazdasági erőket, melyeknek csak egy-egy szikra kell, hogy fellángoljon az ország minden részében. Aki nem foglalkozik örök életben azokkal a legnagyobb politikai koncepciókkal, melyeknek régi sablonja van már a miniszteri bürokráciában; aki életének javát az ország vidékei központjain töltötte el; aki a székesfőváros centralizációs berendezéseinek káros, sőt káros hatását nem csak elméletből hallotta emlegetni, hanem közvetlenül ismeri is, — az bizonyára nem fog behunyt szemmel elhaladni az olyan vidéki aspirációk mellett, melyeknek érvényesülése az egész ország érdekében is fontosak; de melyek eddig nem érvényesülhettek.

Ilyen jogosult aspirációk például azok, melyek egy-egy vidéki központ részére bizonyos mértékű tarifa-kedvezményeket igényelnek egyrészt azért, hogy e kedvezmények által bizonyos mezőgazdasági és ipari termelést sokszorosítsanak, másrészt, hogy az ilyen vidéki központokon a kereskedelmi forgalmat fokozzák.

Ilyen jogosult aspiráció továbbá, hogy egy-egy országgrész speciális viszonyai és nyers termelvényei a nekik megfelelő gyári vagy egyéb ipari feldolgozás eszközeihez juthassanak.

Ezernyi gondolat él itt, mely nem pénzbeli segítséget, sem gépadományokat nem igényel, mely mégis virágzó iparnak, virágzó

kereskedelemnek tudna életet adni, ha sokszor apró értékű egészen kis jelentőségű erkölcsi oszlopokra támaszkodhatnék.

Egy kis szállítási kedvezmény, egy kis előnyös hitelnyújtás, egy kis hajtóerő, egy-egy fogyasztási vagy közlekedési előny, — sokszor komoly vállalatoknak képezheti létfeltételét. A közgazdasági élet erdői ezek, melyeket nem tudunk megvárni a fától.

Az apróbb vállalkozások kereseti alkalmakat teremtenek, független polgárságot nevelnek, akik a fogyasztás részesei lesznek, — ezekre a vállalkozásokra eddig komoly figyelmet fordítani nem lehetett. Eddig az volt a felfogás, hogy az ipar és kereskedelem fejlődését csakis nagy gyárak és vállalatok támogatásával lehet előmozdítani. Azt kerestük, hogy a támogatásért minél több munkás találjon foglalkozást, holott még nem szükséges — a mi szerény véleményünk szerint a magyar polgárságot beleszorítani a gyári munkások osztályába, mert volna itt még alkalom arra, hogy a gazdasági életnek ugynevezett önálló individuumokat neveljünk.

Rendkívül nehéz munka ez, mert ezen a területen a szédelgés kalandorai is találkozni fogunk; de ha gondos körültekintéssel intézzük és a pénzbeli ajándékozások helyett érdemes embereknek nyulunk a hőna alá, elérhetjük azt az eredményt, hogy az ország fővárosából szétáradó ipari és kereskedelmi cikkek feldolgozása és forgalomba hozatala szervezettebb, intenzívebb lesz és a vidéki centrumokban is megsokasodik a fogyasztóképes polgárok száma.

Eddig a főváros felszívta a vidéki göcspontok által termelt összes közgazdasági táplálékot. Az eredmény az lett, hogy most már aránylag mindig kevesebb és kevesebb táplálékot kaphat a vidékről. Ezután arra kellene törekednünk, hogy a vidéki göcspontok termelői képessége fokozódjék, mert ebből táplálkozhatik egészségesen maga a fővárosi központ is.

Nem szabad többé elzárkózni olyan intézkedések elől, melyek a vidéki göcspontok igazi fejlesztésére alkalmasak és gondoskodni kell arról, hogy a vidéki nagyobb pontokon vibráló közgazdasági gondolatok megvalósulhassanak, — továbbra is el ne kallódjanak.

Angol snobok.

— Kanizsai kultúrkép. —

Az angol nyelv ismét divatos Nagykanizsán és mivel divatos, Parragi János művelten, szánalomra méltó alak, aki megérdemli a snobok lenézését, mert hát nemcsak Parragi János nem beszél angolul, hanem még a szülei sem voltak angolok. Már hogyan lehetne olyan emberrel társalmilag érintkezni, aki New-York-ot New-York-nak ejti ki? Angolul tudni már nagyon gentlemanlike dolog lett. A jövő nyáron, mint már azelőtt beszélik az interieurekben, Kohlhammer Lipótné Ventinorba Wight szüleit fog nyaralni és mint Mistress Maud Without Allice fog hazajönni. Holzpaar Augusta nagysága pedig Bournemouth fachenable tengeri fürdő szemeit ki magának nyaralónak, mert irigyl a borostyán koszorút Kohlhammer Lipótnétól. Holtbiztos, hogy Kohlhammer Lipótnének borostyánt és babért nyújtanak át ha haza érkezik.

Az angol invázió egész békés uton ment végbe. — Egy évvel ezelőtt a teniszpályán kezdődött és jó ideig nem haladt előre. Az angol szöbösség sokáig csak play és gain-re, meg a Rosenfeld kirakat angol nyálkáság felirataira szorítkozott. Később aztán a Nilus partjáról importáltak az angol nyelvet. Ma pedig valódi Trafalgar square angolt hallunk Kanizsán.

Persze, csakis a legexkluzívebb körökben, ahol ma whiskey with sodával isznak és a kávét is valódi peppermint Lözengeszel édesítik.

Az angolmánok ma már így érintkeznek egymással:

„Hajdu du Jud du?“ mire a megszólított odafel: „Bárgyu borju“. Az ilyen anglicizmusból lesznek aztán a lovagias alkerek.

Kölcsönös kimagyarázás, hogy sértő ázandék nem forgott fenn, mert sem a kérdés, sem a felelet nem felel meg a valósnak. Csak az angol nyelv hasonhangzásu szavainak felmagyarázásából keletkezett a félreértés is.

Az angol nyelvet főleg csak hallásból lehet megtanulni. Ott, hol a környezet nem angol, megtanulhatunk ugyan beszélni, de nem tanulunk meg angolokat megérteni. A mi snobjaink egymás közt vigan spekelnek, de mihelyt angol környezetbe kerülnek, kénytelenek bevallani, hogy nem értették meg amit mondtak: „J, dont understand“.

A snobot azonban ez nem zavarja. Ahány angolul tanul, mindannyian szin angol lehet és maguk közt angolul beszélnek, egymást megértik, becsülik és értékelik. Még azzal se dicsekedhetünk, hogy véreinkből tulsokan az Egyesült Államokban laknak és hogy ezek kedvéért spekelünk körömszakadtig angolul. Apánk és ösapánk pedig békés kereskedők, csizmadia, szőrzetűek voltak, kik nem beszéltek angolul, kik az osztrákokkal folytattak kereskedést, de kiknek Anglia az operáció tengeren túl ország volt, miként ma N. yhanizsa város lakóinak szintén. Mert valjuk be őszintén, minem kereskedünk Angliával ma sem. Az egész

helyi kereskedelmünk abból áll, amit Rosenfeld Adolf fia kirakatában látunk.

Ha azonban valaki nem épen gyakorlati, hanem más célból tanul angolul, ám tegye meg békében; de ne várja, hogy az angol snobizmusától ment lakosság izomgörcsöt kapjon néhány rosszul kiejtett angol szó hallatára. Az angolmániások marása ellen legjobban immunizál a teljes költőny az ő snobizmusuk ellen.

Smyrna.

Az ujbó.

Halálós vérengzés a szőlőben.

Kanizsán az egyik áldozat.

— Saját tudósítástól. —

Megvolt a szűret, a jó erőre éretti mustok is mindenütt kiforrnak lassanként, megkezdte hát az ujbó ismét hódító útját a magyarországi bünkröndökben. A Nagykanizsához alig másfélórnyira lévő somogyi Súrds községben történt a legutóbbi véres dráma, melynek okozójaként a híres somogyi virtuson kívül feltétlenül az ujbó lehet megállapítani. A vérengzésnek egyik súlyosan sebesült áldozatát ma hajnalban hozták be a nagykanizsai kórházba, hol az őt kihallgató rendőrkapitány előtt így mondta el az emberhalálát végződött esetet:

A kihallgatott ember, Dömötörfi János a sudi garda tegnap délután egy jóbarátjával, a sudi Kanász Jánossal kiment néhány pohár-ujborra a belezai határban lévő szőlőjébe. Amint a két jóbarát itt beszélgetve idogált, egyszer csak megjelent a pinceajtóban Kálmán György sudi garda, akivel Kanász régóta ellenséges viszonyban volt. Dömötörfinek az a gondolata támadt, hogy kibékíti a két haragost s ezért Kálmánt bejebb hívta a pincébe és egy pohár borral kínálta. Amint ez a bort itta, a Dömötörfi háta mögött ült Kanász hirtelen elővette revolverét és mielőtt észrevették volna szándékát, Kálmánra süttette azt. A golyó azonban célt tévesztett és Dömötörfit találta, kinek a vállán hatolt keresztül és csak ekkor, erejét vesztve sebezte meg jelentéktelenül Kálmánt a bal karján. — A merénylő látva, hogy gyilkos szándéka nem sikerült, a revolvert még háromszor rástította Kálmánra, de e lövések meg egyáltalán nem érték azt.

Eközben azonban az első nagy meglepetésből felocsudott Kálmán Györgynek sikerült a bicskáját előrántani és annak pengéjét egészen lövő belezsurta a még folyton lövöldöző Kanász János szívébe. Kanász egyetlen jajszó nélkül holtan vágódott hanyatl a pince agyagpadlóján. A haláló gyilkosság árán megmenekült Kálmán első gondja volt kocsi szerezni, hogy Dömötörfit hazaszállíthassa. Majd hazatérve egyenesen a sudi csendőrlaknyába ment, hol elmondta az esetet. A csendőrok kötelezősüdkkhöz képest természetesen előzetes letartóztatásba helyezték, amit csak a vizaglóbíró oldhat majd fel. Dömötörfit pedig családja még az éjszaka behozta a kanizsai kórházba, hol állapottát igen súlyosnak, de gyógyulásra reményt nyújtónak találták. A szerencsétlen Kanászt, aki az ujbó okozta

féltelenségnek lett az áldozata, ott hagyták a pincében, hol mindaddig marad, míg a vizsgálóbíró a helyszíni szemlét ott meg nem tartotta, s aztán a törvényszéki orvosok felboncolták.

Országgyűlés.

Szavazás és vakáció.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —
Budapest, október 30.

A képviselőház mai ülésén Kabos Ferenc elnököt, aki bemutatta Ung- és Kolozsvármegye feliratait az *obstrukció* ellen, továbbá Abauj-Torda és Sárosvármegye feliratait a sajtószabadság védelme tárgyában. Indítványozta az iratoknak a kérvényi bizottsághoz való áttételét. — Bikkdy Antal ellenindítványt nyújt be, mire husznál több képviselő névszerinti szavazást kér holnapra való halasztással. A napirend csupa névszerinti szavazásból áll, ezzel huzták ki az egész ülést.

Egy tanár katasztrófája.

Szerencsétlenség a vadászaton.

— Saját tudósítónk távirata. —
Szeged, okt. 30.

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap Szeged határában. Dr. Lippay György, a szegedi állami főgimnázium tanára és igazgató-helyettese vadkacsára vadászni ment. Két kacsát célbavetett fegyverével, el is találta mindkettőt, a kacsák azonban a tóba hullottak.

Lippay dr. azonban nem akart zsákmány nélkül hazatérni. Elhatározta, hogy a kacsákat kifogja a vízből. Csónakba szállt két iskolás leánykájával, akik igen jól tudtak evezni és a kacsák után indult. Csónakázás közben hirtelen vihar kerekedett, amely a csónakot felfordította. Apa és két leánya elmerültek a tó vizében. Csak hosszas fáradozás után sikerült a szerencsétleneket a vízből kifogni. A két leány azonban már halott volt. Az apát halálukra szállították lakására.

Lippay dr. javorkelbi férfi, akinek karrierje elé tanártársai nagy reménységgel néztek.

Apagyilkosság az anyóért.

A mostohaafi merénylete.

— Saját tudósítónktól —

Csütörtök reggel véres, ugye lehet emberhalállal végződő merénylet történt az alsó-lendvai járásban levő Győrán. Egy 26 éves győrfai parasztleány revolverből lelőtte a mostohaapját, aki a legény anyjával brutálisan bánt, folyton ütötte verte, úgy, hogy a szegény asszonynak valóságos pokol volt mellette az élete. — A véres esetről és annak előzményéről tudósítónk a következőket jelenti.

Győrán él egy Cseke János nevű földműves, aki arról ismeretes a faluban, hogy minden fogalmat meghaladó brutalitással bánt a feleségével. A legcsekélyebb dologért ütötte-verte az asszonyt, akit többször a szomszédok szabadítottak ki a goromba ember kezétől. Cseke János egy ízben, 1905. év őszén rá is lőtt a feleségére, úgy, hogy a szegény asszony majdnem belehalt a kapott sérülésbe. Ezért a zalaegerszegi kir. törvényszék gyilkosság kísérlete miatt négy és fél évi fegyházra ítélte Csekét, aki ezt az időt a folyó év tavaszán töltötte ki a soproni fegyházban.

Mikor tavasszal újból megérkezett Győrán a feleségét lelkereste, arra kérte az asszonyt, hogy fogadja őt vissza, ezután megbecsüli magát és soha még egy ujjal sem bántja. Az asszony kezdetben hallani sem akart erről, de a javulást mutató em-

ber addig könyörgött, rimánkodott, míg nem az asszony visszafogadta. Egy ideig aztán rendesen is viselte magát Cseke. De csak egy ideig. Azután elővette régi szokását: korbácsolni és folyton verte az asszonyt. Így tartott ez a folyó évi október hó elejéig. Ekkor az asszony már megelégte a kutyánál is rosszabb életet és írt Stájerban dolgozó fiának, Szabó József 26 éves legénynek, aki Csekének mostoha fia, hogy jöjjön haza és beszéljen lelkére a brutális embernek. A legény e hó 5-én meg is érkezett Győrán s szemrehányásokat tett az apjának. — Cseke ezért a beavakozásért annyira megharagudott, hogy bosszút forralt a legény ellen. Szabó Józsefet nemrég az alsó-lendvai kir. járásbírósa elmarasztalta néhány koronában, a mivel egy falubeli embernek tartozott. Akkor azonban a legénynek nem volt semmije s így a követelést nem lehetett rajta rehajtani. Most tehát fogta magát Cseke, bejött Alsó-lendvára, itt beszélt az a ügyvédvel, aki annak idején a mostohafiával szemben a felperest képviselte és e hó 18-án lefoglaltatta a Szabó tulajdonát képező, néhány koronát érő takarmányt. Szabó

József csak a múlt hét szerdáján tudta meg, hogy a mostoha apja miért ment be Alsó-lendvára. Akkor elhatározta, hogy kérére vonja. Másnap, csütörtökön reggel Cseke egy ökrös szekérrel fáért ment az erdőbe. Az uton egyszerre eléje lépett a fia és rákiáltott:

— Nem elég, hogy pokollá tette az anyám életét, még engem is tönkre akart tenni!

Cseke János erre szó nélkül arculvágta a legényt. Szabó József sem volt azonban rest: előkapta a revolverét és közvetlen közelből ötször rálőtt a mostoha apjára. A lövések közül három talált és Csekét életveszélyesen megsebesítette. A gyilkos legényt a csendőrség letartóztatta és bekísérték az alsó-lendvai kir. járásbírósa fogházába. Cseke még él, de felgyógyulásához kevés a remény.

A háború.

A törökök ellenállása Tripolisban.

— Távirati tudósítások. —

Napról napra nehezebbé válik az Olaszok helyzete Tripolisban, melyről ők azt hitték, hogy gyerekjáték lesz azzal pár nap alatt végezniük. A váratlan támadás, amit a törökök a legutóbbi napokban a Tripolist megszállva tartó olaszok ellen intéztek, ezeket valósággal megdöbbentette és az ellen az olaszok igazán csak hősiességgel tudtak sikeresen védekezni. A katonai hadműveleteket, amiket Törökország, Tripolisban és Kyreneikában (Benghaziban) legutóbb végzett, csak az az óriási lelkesedés magyarázza meg, melyet e tartományok lakosságában a mohamedán szomszéd, a tunisziak és az egyiptomiak meleg együttlérése táplál. A háborúról és egy török győzelemről: szóló legújabb híreink a következők:

Páris, okt. 30.

A konstantinápolyi francia nagykövet Konstantinápolyban tegnap több órán át tanácskozott a török nagyvezirrel.

Konstantinápoly, okt. 30.

Egy itteni lap tripoliszi táviratát közöl, mely szerint tegnap egy olasz divízió megtámadta a török tábor. A törökök, kiknek seregében sok önkéntes van, viszonttámadást rögtönöztek, mire az olaszok attól való félelmükben, hogy visszavonulásukat újfát elvágják, rendben visszavonultak a városba. Az olaszok vesztesége ez alkalommal 300 halottból, közülük néhány tiszt, és 700 sebesültből áll. — Több olasz sáncot a ezekben három golyószóró el foglaltak a török csapatok. A "Tanin" értesítése szerint a legutóbbi

napok eseményei folytán a tripoliszi lakosság a hódító olaszok ellen veszedelmes magatartást mutat, úgy, hogy ezek helyzete kezd félelmes lenni.

Konstantinápoly, okt. 30.

Az „Idem” című lapnak jelenti tudósítója, hogy a legutóbbi öt nap alatt a törökök számos fontos pontot elfoglaltak, sáncokat ástak és ágyukkal látták el. Több ütközetben az olaszok súlyos veszteségeket szenvedtek és a törökök nagyszámu hadifoglyot szereztek, köztük három olasz főtisztet és számos más rangú tisztet.

Benghaz, okt. 30.

Heves ütközet folyt tegnapi délután a városról nagy távolságra a törökök és egy olasz csapat között, mely a tűzérés támogatása mellett felderítő utra ment a tartományban. Az egyórás ütközet alatt a törökök hősként küzdöttek. Az olaszok nagy rendtelenségben, egy düny és számos halott, valamint sebesült hátrahagyásával elmenekültek. Egy olasz ezredes ez alkalommal súlyosan megsebesült. Alighoz 200 halott és sebesült volt az olaszok vesztesége ebben az ütközetben.

HIREK.

— **Ovodavizsgálók választása.** Szombati délután tartotta a városi képviselőtestület ovodabizottsága Remete Géza elnöklésével azt a bizottsági ülést, melynek egyetlen tárgya a nagykanizsai ovodafelügyelőknek az 1911—12. évre szóló megválasztása volt. Négy bizottságot választottak, a város négy ovodájának megfelelően. A Nádor-utcai ovodafelügyelők: Vidor Samu, dr. Rotschild Jakabné és Horváth György főgimn. igazgató; az Arany János utcai ovodafelügyelők: Kövesdi-Boér Gusztáv, dr. Eöri-Szabó Jenőné, Imreczy Ivánné és dr. Neumann Ede; a Petőfi-utcai ovodáé: Rapoch Olyáné, dr. Schwarz Adolfné, Nith Norbert és Pordus Antal; VI—VII. kerületi (Kis-kánizsa) ovodáé pedig: Remete Géza, Kövesdi-Boér Gusztáv, dr. Fodor Aladár, Horváth László és Kis István ferus.

A bizottsági ülés megállapította, hogy a Petőfi-utcai oroda épülete tarthatatlan állapotban van és ezért azt a javaslatot terjeszti a városi tanács elé, hogy az ovodát innét költöztessék ki és azt a folyó tanévben megüresedett Teleky-utcai iskola helyiségében helyezték el. (Hát akkor a szegényházzal mi lesz? Hisz azt szánták e helyre és már a mérnökök is megbízták az átalakítási tervek elkészítésével. Szerk.)

— **A polg. iskolai tanárok gyűlése.** A polg. iskolai tanárok Zala megyei Köre ez évi közgyűlését november 11-én Csáktornyan tartja meg az áll. polg. iskolában, a következő tárgysorozattal: A gyűlés megnyitása: Elnöki jelentés. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. A titkárság és pénztárnok jelentése. A számadások megvizsgálása. A Győrvidéki Kör átirata a polg. leányiskolai tanterv módosítása tárgyában. A pénztári főlöleg hováfordítása. Indítványok. A közgyűlés nyilvános.

— **A balatonparti fürdők látogatottsága.** Az idén a fürdőszézon nagyon kedvező volt a balatoni fürdőkre nézve. A balatonparti községek fürdővendégei elmaradtak a múlt événél. Igaz ugyan, hogy nagyrésze volt ebben az Olaszországban uralkodó kolerának is, de kétségtelen, hogy a parti községek lakossága a fürdővendégek érdekében évről-évre tetemesebb áldozatot hoz. Kiváncos volna, hogy a lakosság lakás, ételmezés, fűtés, locsolás és egyéb kényelmi és közegészségügyi szükségleteket olyan mérvben látleltene, melyek által az emelkedett forgalmat a jövőre is biztosítaná. A parti községek és telepek vendégforgalma a

hiányos bejelentések dacára a következő számokat mutatja: Állandó vendége volt Balatonberénynek 1414 férfi, 1702 nő, Balatonkeresztúrnak 21 férfi, 30 nő, Fonyódnak 285 férfi, 451 nő, Balatonboglárnak 186 férfi 794 nő, Balatonlelénnek 142 férfi 776 nő, Falmeszének 276 férfi 516 nő, Ózsdének 34 férfi 40 nő, Szárszónak 115 férfi 430 nő, Balatonföldvárnak 285 férfi 598 nő, Zamárdinak 124 férfi 207 nő. Összesen 2882 férfi 5544 nő. — Ezenkívül 3775 tizenöt éven aluli gyermek. — Ideiglenes vendége volt a balatonparti községeknek összesen 3957 férfi és 4474 nő, 1571 tizenöt éven alóli gyermek. — Összesen tehát 22.203 fürdővendége volt az idei szezonban a fürdőknek. Ily kedvező kilátások mellett remélhető, hogy jövőre a motoros forgalom csak emelni fogja a fürdővendégek létszámát.

— **Monstre-hangverseny Keszthelyen.** Keszthely, mely ujabban a zenei élet terén is nagyban fejlődik, úgy, hogy már a nagybővű művészek is szívesen keresik fel, december hó elején nagyszabású hangversenyt lesz színhelye. Mint értesültünk, az eperjesi cs. és kir. gyalogezred teljes szimfonikus zenekara, mely az ország katonazenekara között az egyik legkiválóbb, a jeles katonakaparmesterével, Hoffmann Károlyval élén, fog Keszthelyen egy hangversenyt adni. Az estélyen a zenekaron kívül közreműködnek: Marschalló Rózi, a m. kir. opera kiváló énekesnője és Bendiner Nándor, az ismert zongoraművész, ki a mostani Liszt ünnepségekre való tekintettel, Liszt egyik zongora versenyt, volt mesterének és Liszt egyik legkedvesebb tanítványának, Bussonnak átiratában fogja előadni teljes zenekari kísérettel.

— **Tartalékos tisztek szemléje Nagykanizsán.** A tartalékos tisztek főszemléje november 4-én, a zászlósok, hadapród és hadapród jelölték november 7-én; a tartalékos tisztek utószemléje november 14-én, a zászlósok, hadapródok és hadapród jelölték november 16-án délelőtt 9 órakor a cs. és kir. 48-ik hadkiegészítő kor. parancsnokságnál fog Nagykanizsán megtartani.

— **Dr. Hajós megoperálták.** Az egész városban ószinte részvétel keltve terjedt el tegnap délután a hír, hogy dr. Hajós Soma nagykanizsai orvos hirtelen oly rosszul lett, hogy a legutóbbiban a fővárosba kellett szállítani megoperálás végett. A külső diagnózis vakbélgyulladásra következtetett, amit azonban az operáció, mely a legjobban sikerült, nem erősített meg. Napok óta ezélt dr. Hajós egy darab gyümölcshej a lépcsőházban elcsúszva elcsúszott és oly szerencsétlenül ütötte meg magát, hogy szűnni nem akaró fájdalmat súlyos komplikációkra vezetett. Amint felesége és dr. Pollák Ernő kísérelében tegnap este a gyorsvonattal megérkeztek a dr. Herzl-féle szanatóriumba, a professzor azonnal megoperálta. Az operáció, mint több Nagykanizsára érkezett távirat örvedetesen jelenti, a legszerencsésebben sikerült és dr. Hajós már néhány nap múlva teljesen gyógyultan hagyhatja el a szanatóriumot.

— **Mese az elátkozott pénzről.** Légrádról írja tudósítónk: Különös módon csapta be egy cigánykaraván Godár József szentmihályi szőlőbéli napszámot. Még a múlt hónapban fölkereste a napszámot két cigány. Elmondták, hogy egy cigányleánynál van nyolcvanezer korona, amely azonban megbabonázott pénz, nem mernek hozzányúlni. — Ezért eladták ötszáz koronáért. Mielőtt megkötötték volna a vásárt, a napszámot bepálinkáztatták, aztán illas fejjel elvezették egy közeli kukoricába. — Ott kukorolt a cigányleány egy kitömött zsákon. — Itt van a pénz, — mondták a cigányok. Előbb azonban látni akarták a Godár János ötszáz koró-

nálát. A napzámos egy csúrgói takarékpénztárból kivette az ötszáz koronáját és a következő napon a cigányokkal újból kiment a kukoricásba. Minthogy a cigányleányt is újból ott találta, átadta az ötszáz koronát. Amikor azonban a nyolcvanezer korona átadásra került volna a sor, a kukoricából előfutott egy tagbaszakadt cigánylegény és szétzavarta a társaságot. A becsapott napzámos följelentette a furfangos cigányokat, akiket most keres a csendőrség.

— Befizetések elhalasztása. A Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet (Csengeri-ut 4. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank palota) értesíti a részvényesét, hogy november hó 1-re, szerdára eső befizetések mindenszentek ünnepe miatt a red következő szerdán, november 8-án fognak megtartatni. Az igazgatóság.

A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyező Szövetkezetnél a szerdai befizetések ünnep miatt nov. 3-án, pénteken lesznek megtartva.

— Új vonat a somogyzob—barcsi vonalon. Régi panasz a somogyzob—barcsi vonal lakóinak, hogy Somogyzobnál megfelelő csatlakozásuk nincs a budapest—fümefi vonatokhoz. Ugy vélték, hogy ezen a hibán egy harmadik vonal pár beállításával könnyen segíthetnének és ezért föliratban fordultak a kereskedelmi miniszterhez. — Somogyvármegye alispánja utján ma kedvező válasz érkezett az érdekeltek címére. A kereskedelmi miniszter arról értesítette a föliratozókat, utasította az államvasutak igazgatóságát, hogy az 1902. évi nyári menetrendbe illessze be a somogyzob—barcsi vonalon a harmadik vonalpárt.

— A schwarzenau-i esküvő. A napokban jelezték, hogy a Szarvas-szállóbéli Edison moziban legközelebb teljes fényben és minden részletében látható lesz az a káprázatos pompájú menyegző, melynek keretében leendő trónörökösünknek Ferenc Károly főhercegnek a szépséges Zita hercegnővel való házasságkötése történt. A remek filmek megérkeztek és azok bemutatása szerdán és csütörtökön történni az Edison-színházban. Erre vonatkozólag ötélségének halálozott kikötése az, hogy az első előadás csak jótékony cél szolgálatában történhet. A jótékonyaság ezúttal a szegény fűdöveszesek gyámolítása lesz, akiknek egyesülete, a József főherceg szanatórium egyet helyi főiskolának védnöksége alatt történik a káprázatos bemutatás. Az Edison-színház kasszájánál ez alkalommal Vidor Samuné és Kövesdi Boér Gusztávné, mint a helyi fiók elnököi foglalkoznak helyet. Bizonyos, hogy ezt a páratlan mozi előadást senki sem fogja elmulasztani, mert ezzel keletti mulatságok: önmagának szórakoztatását és az emberiség nyomorultjai iránt tartózkodó kötelességét. A műsor további részét holnap ismertetjük.

— A balatonlellei bozót lecsapolása. Tegnapelőtti volt Balatonlelén az ottani érdekeltiség tárgyalása, melyen a lellei berek lecsapolását véglegesen elhatározták. A tárgyaláson végleges megállapodás történt s most még csak a miniszter hozzájárulása van hátra, ami azonban okvetlenül meglesz. A balatonlellei bozót nagy ártérülete, több mint 1440 katasztrális hold, eddig parlagon hevert. — A terület legnagyobb részét három mágna bírja: Jankovics László gróf, Hunyadi József gróf és Festetics Pál gróf, száz holdnyi terület pedig kisbirtokosoké. A lecsapolás költségei tehát legnagyobb részben a három grófi terhelik. Az ártérület lecsapolási munkálatait már meg is kezdték s ekként

hamarosan 1440 holddal gyarapodik a Balaton melléki termőföldje, ami gazdasági szempontból nem jelentéktelen dolog.

— Olaszok és törökök ez egyben megegyeznek, hogy a sárka, simulékony „Ceres” („Ceres”-kockák) sütéshez a lehető legeszményibb zsir. Könnyen verhetjük habosra, a tészta finom dióízűt ad és a leggyengébb gyomor által is könnyen megemészthető.

— Meglincselte gyújtogató. Alsólendváról jelentik: A napokban a megye szélén fekvő Márokföldön kigyuladt és elégett Balazs István ottani lakos pajtája a benne levő takarmánnyal és gazdasági eszközökkel együtt. A pajtát Balazsnek egy régi haragosa, Magyar Farkas márokföldi lakos gyújtotta fel, akit Balazs és egy szomszédnője abban a percben, mikor az első láng kicsapott, láttak a pajtából kalap nélkül kiszaladni. Magyar a két asszony elfogta, megpofozták és mindaddig verék, amik a kellő számú lanu oda nem érkezett. Akkor elbocsájtották és nekiláttak az olásnak. A pajta azonban egészen elhamvadt. Magyar Farkas annak ellenére, hogy tetten érték, tagadja a gyújtogatót, sőt még akkor is tagadott, mikor megmutatták neki a pajta romjait. Magyarit feljelentették az alsólendvai kir. járásbírósnál.

Meglopott Sherlock Holmes.

A műkedvelő detektív kalandja.

— Saját tudósítónktól. —

Mulatságos tolvajhistóriáról számol be zalaegerszegi tudósítónk.

Az eset szenvedő hőse egyik barátjával korzózott a néptelen Kossuth-utcán. Este hét óra felé egy gyanús külsejű csavargóforma alakot vettek észre, amint a fal mellett lopözva lovasurran.

A két ur a gyanulól és a sherlok holmes-i dicsőség vágyától elkáprázva, biztos távolból követni kezdte az esemény cselekvő hőst. Ez igazán elkezd cselekedni.

Nem kell tudásos rosszra gondolni. Egyebet nem cselekedett, minthogy végigpróbált egy fél tucat kaput s valamennyien megpróbált bemenni. De valami, vagy valaki mindenütt megzavarta. A követő urak nyomban tisztiában voltak a helyzettel: Ez csakis lopni akarhat. Természetesen in flagranti szeretnék volna megcsipni s ezért nyomon követték tovább is. A csavargó valószínűleg észrevette őket s részegséget tetve bevárta. Az üldözők erre felhagytak tervükkel s abbahagyták az egész dolgot.

Az egyikük éjjeli szolgálatban volt azuap s csak másnap jutott haza Kossuth-utcai garzont-lakására. Itt aztán alapos meglepetés várta. Összes ruhái, körülbelül 600 korona értékben — eltűntek. Ijedten rohan a rendőrségre, ahol nem kisebb, de legalább kellemesebb meglepetés várta. Összes ruhái ott voltak egy bugyorban. Épp akkor hallgatták ki az elfogott tolvajt, kiből legujabb meglepetésére azt a csavargót ismerte fel, kit késő estig hibába próbáltak lopáson rajta csipni.

Az esetben a károsult Napech Sándor máv. forgalmi gyakornok, a tettes pedig Horvát Jenő sárvári illetőségű f. c. r. péklegény, akit a rendőrség éppen akkor föllet le, mikor a lopott holmit értékesíteni akarta. A tolvajt átadták a zalaegerszegi kir. ügyészségnek.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, október 30.

Tuinyomóan száraz és éjjel hűvös idő várható. Déli hőmérséklet 12 C.

A bosnyák vasutak.

Bécs, október 30. Héderváry miniszterelnök, Lukács pénzügyminiszter és Beöthy kereskedelemügyi miniszter ma a bosnyák vasutak ügyében tanácskoztak a közös pénzügyminiszterrel. A tanácskozás teljes eredményre vezetett s a létrejött meg egyezés értelmében a javaslatokat nem sokára beterjesztik mindkét parlament elé.

Khuen a királynál.

Budapest, okt. 30. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma délután hosszas kihallgatáson volt a királynál. — A miniszterelnök a politikai helyzetéről referált.

A lágymányosi gyilkost elfogták.

Budapest, okt. 30. A budapesti rendőrségnek sikerült elfogni a lágymányosi gyilkost Szörity Lajos napszámos személyben, aki beismerte, hogy Szabó János nevű társával együtt gyilkolta meg áldozatát. A gyilkost kihallgatása után fogva tartották.

Regula.

Miskolc, okt. 30. Regula ügyének tárgyalása végéhez közeledik. Ma jelentéktelen tanuvalomások után Bulyovszky főügyész helyettes föllet a kérdéseket:

1. Bűnös-e Regula Ede abban, hogy előre megfontolt szándékkal meggyilkolta Czeizert, Czeizlernét és Czeizler Iónát? 2. Bűnös-e abban, hogy a meggyilkoltak tulajdonát képező 2 drb. ötvenkoronás bankjegyet jogtalanul eltulajdonította? Lehgel Zoltán kéri az elnököt, fűgessze fel a tárgyalást, hogy a kérdéseket tanulmányozhassa. Elnök szünetet rendelt.

Katasztrófa Kíssármáson.

Kolozsvár, okt. 30. Kíssármás határában gázrobbanás történt, amelynek zajára egy mezei őr a feleségével együtt kiment a zaj okát kutatni. Ujabb robbanás történt, amely mindkettőjüket megölte. Az oltási munkálatokhoz egy század utász érkezett.

Béketárgyalások.

Budapest, okt. 30. Berzeviczy házelnök ma egy óra hosszat tanácskozott Hazay honvédelmi miniszterrel, Andrássy Gyula gróf pedig Justh Gyulával. A ház háromnapos szünetet tart, a legközelebbi ülés pénteken lesz.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, okt. 30.

Készáru-üzlet:

10-el olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre —
1912. áprilisra 11.86
Rozs októberre —
1912. áprilisra 10.33
Zab októberre —
1912. áprilisra 9.55
Tengeri 1912. máj. 8.52

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Hölgyek ne hagyják

figyelmén kívül, hogy nagy érető szükség van arra, hogy egész nyaraló át lebarátság, tönkretett arcokból teljesen helyreállítsák; nem a higanyos, korai ráncokat előlított szerek által, hanem szakmórértékkel elkészített, minden káros anyagot mentes szerekkel — Az arcok összes hibáit ellen külön készített szerek. — A hatás lassú, de biztos! Levélbeni rendelés szigorú diszkrétó mellett teljesítve. Kérdésekre kimerítő válasz.

Az amerikai „Yes”-porcellán-pouder és egyéb különlegességek kisebb mennyiségben is kaphatók. — Pouder fehér, halvány rósa, crème, ivoir színben. Szórótelítő-szerek. Nagykanizsa, Hunyady-utca 16. Szankör mellett.

Récpölö-intézet

Forman

nátha ellen

Hatása meglepő! Szencze ára 40 fillér

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltech és Graei

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsan.

Küfeke

Bal- és jobbkezes nagy orvostekintettel ajánlják a „Küfeke”-t, mint a legjobb táplálékot hányzékosságos és emésztési zavaroknál.

A Gólyához

emzsett rőfős és rövidáru kereskedés ERZSÉBET-TÉR értesíti a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy nagymennyiségű árut sikerült beszerezni, melyek olcsón árusítatnak el. Vételkényszer nélküli kérések a megtekintésére. 5892

Házaladás.

Kinizsy-utca 67. sz. ház, mely áll egy 2 szobás és 2 egyszobás lakásból, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel és kerttel együtt

ELADÓ.

Egy üzlethelyiség

Magyar-utca KIADÓ.

10. sz. alatt

Bővebbet ugyanott. 5888

A „Bárány” vendéglőben

80 fillérért

külön siller bor kapható az ünnepekre.

Szőrmekabátok, boák, muffok

SCHWEIGER SÁNDOR szűcs-mesternél KESZTHELYEN.

Kész áruk dús választékban és elsőrendű divatlapok a tisztelt hölgyközönség rendelkezésére állanak vételkötelezettség nélkül.

Mindennemű szőrmévalakításokat elvállalok.

Üldéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.

mérték után a legujabb divat szerint izlésesen és jutányos áron készülnek

== Kérje kereskedőjétől a 30.000 koronás „CERES” díj-pályázat feltételeit! ==

„Ceres” ételzsir nagy kincs, tagadója ennek nincs!
Ellenség vagy jóbarát egynek vallja itt magát.

Legfinomabb teavaj készítése: Sárga, simulékony „Ceres”-ételzsir („Ceres”-kockák) és fehér („Ceres”-láblák) egyenlő arányban keverve, óvatosan, felhevítés nélkül megolvasztandó. Ehhez hozzáöntendő nyers tejfel vagy nyers tej, (1/2 kg „Ceres”-hez 1/2 liter tejfel) minekutána az egész jól megkavarandó, mialatt a tálat avagy a lábos gyorsabb kihűlés végett hideg vízbe állítjuk mindaddig, míg a zsir megfagy. A tej viztartalma így teljesen kiválik, míg a „Ceres” zsir a legfinomabb teavaj ízét és zamátját veszi fel és ugyanugy használható is. Egy tojás sárgája még jelentékenyen növeli a keverék jóságát. Az ezen utasítás alapján előállított teavaj az érvényben levő törvényes határozmányok szerint csakis a saját háztartásban használható.

ÉRTESÍTÉS

Értesítjük az igen tisztelt vevőközönséget, hogy a mai drága viszonyokra való tekintettel a sütemények az eddigi árak szerinti előállítására lehetetlenné vált. Miért is tudjuk az igen tisztelt közönséggel, hogy a budapesti cukrász ipartestület által a következő árak lettek elfogadva:

Kis Kugler	drb	— .08	Tea-sütemény	kg	2.40
Nagy „	„	— .12	Cukorka legf.	„	8.40
Torta	„	— .20	„ kev.	„	6.—

Ezen árak szíves tudomásul vételét kérve, maradunk kiálló tisztelettel

VÁRY ZOLTÁN és MAKOVICKY GYULA

cukrásszok.

5891

Hajhullás és a fejkorpádzása

okvetlen megszűnik,

ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási cikk kapható

5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában
Nagykanizsán.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszoruk és sírcsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-keresztek árai: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre! Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcis, Crocus, Iris, Liliom, Évelővirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legutóbbi-abb áron. — Magas törzsű alma és körtefák: 1 drb. 1 K, — 10 darab 9 K, — 50 darab 4 K, 100 drb. 7b korona. Törpefák: 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák: 40—50 fillértől. Spárga fűvek 3 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertesztében Báthory-utca 22. sz.

Óriási választékban raktáron!

Méretük által megrendelések különös gondot igényelnek. — Méretköl egy v. két cipő is elég.

HIRDETMEY.

LIGETVÁR községben Muraközben Murakirály Állomásától 2 km.-nyire

egy jóforgalmu vendéglő
szatács-üzlettel együtt

más vállalkozás miatt

sürgösen átadó.

Értekezni lehet a tulajdonossal:

Günsberger Zsigmond, Ligetvár.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán

Nyomdai műintézet
Könyvkötészet

ZALA

politikai napilap kiadóhivatala.

Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet

NYOMDA

Készít: Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közigazgatási, egyházi és iskolai nyomtatványokat. — Árjegyzékek, meghívók, falragaszok, körlevelek, eljegyzési és esketési értesítések és mindennemű reklám dolgok a legizlésebb kiállításban.

Verseny-árak!

Pontos szállítás!

Nyomdai iroda, kiadóhivatal és szerkesztőség:

Kazinczy-utca 3.

Telefon: 78.

Nyomda: a régi gimnáziumban.

Telefon: 227.

KÖNYVKÖTÉSZET

Gyárt: mindennemű könyvbekötéseket a leg-egyszerűbbtől a legmodernebbig. Üzleti könyveket a legtartósabb és legizlésebb kiállításban. Aranyozásokat a legutóbbi-abb árak mellett. — Galanterie munkák művészi kivitelben készülnek.

Tartós munka!

Szolid árak!

Vonalozó intézet:

Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.